

CODICELE
PENAL
SI
CODICELE
DE
PROCEDURĂ CRIMINALĂ

CODICELE PENAL

(cu modificările ce i s'a adus prin legi posterioare)

ESPLICAT SUB FIE-CARE ARTICOL

PRIN DECISIUNILE DATE DE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

DE LA 1865 PÂNĂ LA 1 SEPTEMBRE 1894

precum și prin

DECISIUNILE MAI IMPORTANTE ale CURȚILOR de APEL și TRIBUNALE

însoțit de

LEGEA ȘI REGULAMENTUL GENDARMERIEI RURALE

Regulamentul de cheltuieli în materie criminală

și

Instrucțiunile Consiliului sanitar superior pentru autopsiile medico-legale

de

GEORGE N. FRATOȘTIȚEANU

Președintele Tribunalului Vâlcea

EDIȚIUNEA a II-a

BUCURESCI

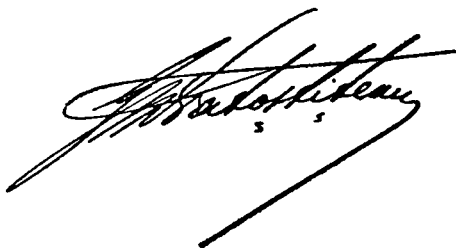
EDITURA LIBRĂRIEI LEON ALCALAY

37, CALEA VICTORIEI, 37

1895

www.dacoromanica.ro

T'te exemplarele vor fi subscribe de autor

A large, stylized handwritten signature in black ink, which appears to read "G. I. Iordacheanu". The signature is written in a cursive, flowing style with a long horizontal stroke at the bottom.

CODICELE PENAL

PREFAȚĂ

LA PRIMA EDITIONE

Utilitatea codicelor române adnotate cu jurisprudența Inaltei noastre Curți de Casație și Justiție este necontestată, de aceea nu ne vom mai încerca a o demonstra.

Necesitatea unor asemenea adnotațiuni este cu atât mai mult simțită la noi cu cât avem prea puține comentarii, și încă numai asupra unor părți din codicele noastre.

Chiar pentru Inalta Curte nu sunt fără folos asemenea lucrări.

Prin ele se preîntâmpină întru cât-va uă dorință a mult regretatului Al. Crețescu, fost Prim-Președinte la Inalta Curte de Casație, care, prin relațiunea sa cu No. 8271 76 remisă la 20 Ianuarie 1877 Domnitorului, conform art. 81 din legea organică a acelei Curți, grăia : «Ar fi de dorit ca membrii, în raporturile lor, să pôtă semnală la atențiunea Curții casurile și soluțiunile analoge în decisiunile sele anteriore, ca precauțiune contra unei prea facile

variațiuni în jurisprudența Curții, de ore-ce cele două secțiuni ale sale alternează pe fie-care an, și una nu a putut să cunoscă decisiunile celei-alte.»

Fiind-că dar lucrări de asemenea natură sunt de un prețios ajutor pentru toți cei ce au nevoie de a consulta legea, ne am decis să facem în materie penală ceea ce s'a făcut deja în materie civilă.

De uă cam dată dăm la lumină codicele penal adnotat cu jurisprudența română.

În această lucrare am căutat să îndreptăm erorile ce s'au strecurat în edițiunile deja publicate, în ceea ce privesce textul legii.

Am îndreptat asemenea și am sporit numărul trimitcrilor la articolele corespunzătoare, atât din codicele penal cât și din cele-alte legiuri.

Articolele cele care au fost modificate prin legile de la 17 Februarie 1874 și 21 Februarie 1882 le am înlocuit prin dispozițiunile corespunzătoare din acele legi, notînd înaintea fie-cărui din acele articole legea care l'a modificat, și reproducînd, sub formă de note, părțile din vechiul text care au fost modificate.

Sub fie-care articol am așezat soluțiunile, deosebindu-le prin numere.

Am reprodus, nu numai soluțiunea dată asupra unei chestiuni, ci și motivele pe care s'a basat instanța pentru a da acea soluțiune. Cu chipul acesta nu vom mai sili pe cititori să alerge la buletinele Casației sau la colecțiunile diarului «Dreptul» pentru a vedea tmeiul decisiunilor.

Pentru soluțiunile date de Curtea de Casație ne am servit de buletinele sele, cu începere de la 1865 și pînă la 1889 inclusiv. Pentru decisiunile pronunțate în 1890 și 1891 pînă la 3 Iunie inclusiv, ne am servit de codicele de decisiuni ale Curții de Casație.

Hotărârile Curților de Apel, Tribunalelelor, Curților cu jurați, etc. le am reprodus întru cât le am găsit publicate în diarul «Dreptul» de la 1880 pînă la 1 Iuliu 1891. Am mai reprodus, pe lângă accstea, și acele hotărâri ce în diferite ocațiuni ne au cădut în mâini.

Tote hotărârile care au dat aceiași soluțiune unei cestiuni le am pus la un loc, care ênsă au diferit în mod mai simțitor prin motive le am reprodus deosebit dar la rînd cu cele ce au dat aceiași soluțiune.

Mai tote decisiunile Curții de Casație reproduse aci sunt pronunțate de secțiunea II. Ele sunt citate ast-fel: Cas. 410 din 26 Nov. 75); ceea ce înscumcă: Decisiunea Curții de Casație, secțiunea II, cu No. 410 din 26 Noembrie 1875. Cele pronunțate de secțiunea I, le am citat punînd numărul I după cuvîntul «Cas.». Cele pronunțate de secțiunile unite ale Casației, sunt citate: (Cas. sect. unit.).

Numărul decisiunii reprodus aci este cel care în buletin figurează la începutul și la stînga fie-cărei decisiuni.

Decisiunile Curților de Apel sunt citate prin numele orașului de reșdință al fie-cărei Curți, de ex: Buc., C. Iași, Craiov. Galaț., Focș.

Secțiunile sunt însemnate prin numerele I, II, III. pentru cele publicate în ziarul «Dreptul», după fie-care decisiune figurează numărul și anul ziarului când au fost publicate, astfel: Dr. 584, ceea ce înseamnă că decisiunea în chestiune se află publicată în ziarul «Dreptul» cu No. 5 din 1884.

Sentințele tribunalelor sunt citate prin numele județelor respective.

Articolele din codul penal român sunt citate astfel: c. p. I; din codul penal frances: p. Pr. I; din codul penal prusian de la 1851: p. Pr. § I; procedura codicelui penal român: pr. p; codicele civil: c. civ.; procedura civilă: pr. civ.; codicele comercial: c. com.; codicele comercial frances: c. com. Fr. Diferitele legi la care se fac trimiteri sunt citate prin titlurile lor prescurtate.

În curând va apărea și procedura penală adnotată, al cărei material îl avem deja pregătit.

București, 1 Iulie 1891.

PREFAȚĂ

LA A DOUA EDIȚIE

Prima ediție s'a sleit cu desăvârșire. Codicile penal, în ceea ce privesce câte-va articole, a suferit modificări înscrise prin trei legi promulgate în urma primei edițiuni. Jurisprudența noastră s'a îmbogățit de la 1891 încolo, prin soluțiuni de un mare interes teoretic și practic. Uă lucrare dar ca această trebuie să se țină în curentul jurisprudenței, căci alt-fel 'și pierde ori-ce valoare. Ecă considerațiunile care m'au determinat să scot această a doua ediție.

Pe lângă materialul cel vechiu, această edițiune cuprinde nouile legi modificatoare a codului penal, noua stare a jurisprudenței, adică decisiunile Curții de Casație publicate în buletinele sale pînă la 31 Iuliu 1894, data de aparițiune a ultimului buletin, plus hotărârile Curților de Apel și Tribunalelelor ce le am găsit reproduse în ziarele «Dreptul» și «Curierul judiciar» pînă la 1 Septembrie 1895.

Am completat trimiterile, avînd în vedere

mai ales diferitele legi promulgate în timpurile din urmă.

Am mai adăugat la această lucrare legea și regulamentul asupra gendarmeriei rurale, regulamentul de cheltueli în materie criminală precum și instrucțiunile Consiliului sanitar superior pentru autopsiile medico-legale.

Nădăjduiesc că și această edițiune va fi primită tot cu aceeași bună-voință ca și prima edițiune.

Râmnicu-Vâlcea, 1 Septembre 1895.

CODICELE PENAL

cu modificările ce i s'au adus prin legile din 17 Februarie 1874, 21 Februarie 1882, 28 Mai 1893, 15 Februarie 1894 și 4 Mai 1895.

DISPOZIȚIUNI PRELIMINARII

Art. 1. «Infracțiunea ce se pedepsește de lege cu pedepsele:

Munca silnică,

Reclusiunea,

Detențiunea și

Degradațiunea civică, se numesce crimă.

Infracțiunea ce se pedepsește de lege cu:

Inchisórea corecțională,

Interdicțiunea unora din drepturile politice, civile ori de familie, și amendă de la 26 lei în sus, se numesce delict.

Infracțiunea pe care legea o pedepsește cu:

Inchisórea polițienescă și cu amendă, se numesce contravențiune.» (c. p. 7—9, 381, 399; pr. p. 139, 176; p. Fr. 1; p. Pr § 1).

1. Din economia generală a códului penal rezultă că, în determinarea caracterului infracțiunilor, trebuie să se țină seamă de împrejurările în cari delictul a fost comis și de scopul urmărit de delinquent, când din aceste împrejurări ar resulta dovada intențiunei ce delinquentul a avut la comiterea delictului. Deci dar, caracterul și natura delictului, din punctul de vedere al dreptului penal, nu se determină numai dupe faptul material comis, dar mai cu seamă dupe intențiunea cu care de-

liquentul l'a comis. (Cas. II, No. 77 și 83 din 2 Febr. 1893, pag. 151 și 160).

2. Iacă pentru crime și delikte unul din elementele constitutive este ca agentul să fi comis faptul cu intențiune frauduloasă, nu este tot ast fel pentru contravențiuni: legea pedepsește la contravențiuni numai faptul material, fără preocupatiune dacă agentul a avut vre uă intențiune frauduloasă când a comis acel fapt, destul numai ca să i se potă imputa ca greșelă. (Cas. II, No. 410 din 28 Nov. 75; No. 8 din 10 Ian. 78; 24 din 20 Ian. 78; 23 din 18 Ian. 80).

3. Dupe art. 59 din legea judecătoriilor comunale și de ocôle, contravențiunile sunt de competența acelor judecători a le judeca. Deci judecătoriile de ocôle fiind competente a judeca aceste fapte din punctul de vedere al penalității, sunt competente a le judeca și in privința despăgubirilor, ori-care ar fi suma acestor despăgubiri, de ôre-ce aceste despăgubiri ne fiind de cat un accesoriu, instanța competentă a judeca principalul, este competentă a judeca și accesoriul. (Cas. II, No. 275 din 19 Mai 93 pag. 524).

4. Competința jurisdicțiunei în materie criminală sau corecțională se regulează, dupe cum rezultă din art. 1, 7, 8 9, c. p. și art. 131, 135, 176, 228 și 363 pr. p., dupe natura infracțiunei în sine, iar nu dupe cum se pôte modifica prin circumstanțe accesorii, provenind mai cu semă din starea morală a agentului, cum sunt scusele legale sau circumstanțele atenuante, care pot face ca pedeapsa să fie redusă, dar fără a schimba moralitatea faptului în sine. (Cas. II, No. 358 din 8 Oct. 1869).

5. In materie penală, dupe cum acesta rezultă din art. 1 c. p., natura pedepsei determină dacă faptul este delict sau crimă, și prin urmare jurisdicțiunea competentă (Cas. II, No. 68 din 28 Ian. 87).

6. Ast-fel, faptul de pruncucidere comis de un minor este de natură a fi pedepsit cu pedeapsă corecțională, și ca atare, este justițiabil de tribunalele corecționale. (Cas. II, No. 68 din 28 Ian. 87).

7. Tot ast-fel, tentativa de supresinne a stărei civile a unui copil este de natură a fi pedepsită cu pedeapsă corecțională, și ca atare este justițiabilă de tribunalele corecționale. (Cas. II, No. 68 din 28 Ian. 87).

Art. 2. «Nici uă infracțiune nu se va pedepsi, dacă pedepsele nu vor fi fost hotărâte înaintea săvârșirei sele.

Infracțiunile săvârșite în timpul legiuirei celei vechi, se vor pedepsi dupe acea legiuire; iar când pedepsele prevădute prin legea de față, vor fi mai ușóre, se va aplica pedeapsa cea mai ușoră.

Infracțiunile săvârșite sub codicele vechiu, dar neprevădute de codicele actual, nu se mai pedepsesc.» (const. 16, c. civ. 1 ; pr. civ. 742 ; pr. pen. 602 ; p. Pr. § 2).

1. Principiul neretroactivității legilor, consacrat de art. 1 c. civ. și de art. 2 al. I c. p., este supus excepțiunii când este vorba de jurisdicțiunea competentă și de procedură, după cum rezultă din art. 742 pr. civ. și art. 602 al. II pr. p. În adevăr, fondul dreptului nu poate fi regulat de cât dupe legea ce domină pe timpul cand faptul, la care dreptul este aplicabil, a luat naștere, căci alt-fel de ar urma să se reguleze în legea nouă, s'ar aduce uă vătămare drepturilor câștigate ; nu este însă tot d'a-una ast fel când este vorba de jurisdicțiunea competentă și de forma de procedură, căci nimeni nu poate cu drept cuvânt pretinde că la comiterea faptelor ce au dat naștere la drepturile sau obligațiunile sale a avut în vedere specialmente jurisdicțiunea și forma de a procede în timpul perpetrării lor ; de aceea legile noi, privitoare la jurisdicțiune sau procedură, sunt aplicabile la afacerile care sunt încă pendinte, căci schimbarea jurisdicțiunii sau a formelor de procedură nu aduce nici uă vătămare vre unui drept câștigat, afară numai de cazul când jurisdicțiunea ar fi efectivamente sesisată de afacerea sau de formalitatea împlinită dupe legea anterioară. (Cas. II No. 369 din 5 Iulie 74).

2. Ori de câte ori este vorba de jurisdicțiunea care este chemată a judeca uă afacere, se aplică legea cea nouă. (Cas. II, No. 377 din 22 Aug. 84).

3. Regulele de competență și de procedură fiind de ordine publică, se pun în aplicare îndată dupe promulgarea lor ; iar jurisdicțiunea instanțelor represive se determină dupe natura pedepsei, a faptelor supuse judecăței. De unde urmează că curtea cu jurați cată să și decline competența dacă crima pentru care acusatul a fost trimis înaintea ei s'a corecționalizat penă ce procesul să compară înaintea ei. De altminterlea, decisiunile camerilor de acuzare sunt numai indicative, iar nu atributive de jurisdicțiune, și ca atare, nu se pote dice că uă dată ce decisiunea camerei de punere sub acuzare a rămas definitivă, curtea cu jurați ce a fost sesisată de uă asemenea decisiune nu și mai pote declina competența. Curtea cu jurați numai atunci este competentă a judeca delicta când afacerea venită înaintea ei ca crimă a fost desbrăcată, prin verdictul juraților, de elementul criminalității și a rămas să constituie un simplu delict, și în acest sens numai trebuie a se înțelege plenitudinea jurisdicțiunii a curței cu jurați. (Cas. II, No. 369 din 2 Aug. 93 pag 677 ; Cas. II, No. 426 din 6 Sept. 93, pag. 783).

4. Curtea cu jurați cată să și decline competența de a judeca un fapt care înainte era calificat de lege ca crimă, dar s'a corecționalizat penă ce procesul să se prezintă în judecata ei. (Cas. II, No. 353 din 6 Iulie 93, pag. 669).

5 Când faptul pentru care un acuzat a fost trimis de camera de punere sub acusare înaintea juraților, fiind calificat crimă în momentul în care s'a perpetrat, a fost transformat în delict corecțional înaintea de a se fi judecat instanța competentă de a judeca acel fapt este instanța corecțională, iar nu curtea cu jurați. (Cas. II, No. 20 din 15 Mai 74.)

6 Excepțiunea stabilită prin art. 2 al 11 c p a retroactivității legii în materie penală este aplicabilă când legea existentă prescrie o pedeapsă mai dulce decât cea prevădută în legea anterioară, sub imperiul căreia s'a perpetrat faptul. Prin urmare, dacă un delict ar cădea după legea veche, sub imperiul căreia a fost comis sub o pedeapsă infamantă, iar după legea existentă în momentul judecării lui sub o pedeapsă corecțională neapărat urmează a se aplica pedeapsa legii celei noi, chiar când ar avea o durată mai lungă decât pedeapsa infamantă, căci aici trebuie a se avea în vedere natura pedepsei, iar nu durata ei. (Cas. II, No. 63 din 4 Dec. 74.)

7. Este aplicabilă legea nouă dacă pedeapsa prevădută prin ea este mai ușoară decât cea din vechia lege, sub imperiul căreia s'a comis faptul (Cas. II, No. 655 din 13 Dec. 89.)

8. Tribunalul, când aplică prescripțiunea pentru delictul unui fapt care, crimă după legea veche a devenit delict după cea nouă, face o aplicare a principiului din art. 2 c. p., care declară că în caz de conflict între două legi legea cea mai dulce trebuie aplicată. (Cas. II, 503 din 9 Oct. 74.)

Art. 3. (leg 15 Febr. 94 *). «Dispozițiunile acestui codice se aplică la infracțiunile comise pe pământul României sau pe o navă română.» (c. p. 4 și 5; p. Pr. § 3).

1. Furtul comis de un străin în țară străină scapă penalității legilor române. (Tulcea, No. 407 din 21 Aug. 91, *Drept.* No. 56 91).

2. De și în regulă generală, străinii aflați în România, în materie criminală și de poliție, sunt supuși jurisdicțiunii și legilor țării, în virtutea principiului suveranității, totuși această regulă și are excepțiunea în principiul extritorialității consacrat prin dreptul internațional și privitor la trimișii diplomați ai puterilor străine. În virtutea acestui principiu, tot în regulă generală, agenții diplomați străini și suita lor, se bucură de imunitatea de a fi sustrași de sub jurisdicțiunea țării unde residă în această calitate, pentru infracțiunile la legile penale și de poliție spre a fi supuși jurisdicțiunii tribunalului țării lor. (Cas. II, 224 din 11 Iun. 76)

3 Tot astfel, și impiegații cancelariei agenților diplomați, ca niște agenți indispensabili pentru îndeplinirea misiunii cu care sunt învestiți trimișii diplomați sunt cuprinși necesarmente între persoanele suitei lor, și prin ur-

Lege pentru modificarea art. 3 4 și 5 din codul penal (15 Febr. 94): *Articol unic.* „Art. 3, 4 și 5 din codul penal se modifică astfel: ...

mare se bucură și ei de drepturile extraterritorialității. Cas. II, No. 234 din 11 Iun. 76).

4 Art. 8. c. p. declarând dispozițiunile acestui codice aplicabile la infracțiunile comise pe pământul României, urmează de aci că legea locului unde delictul a fost comis este aplicabilă pentru a determina atât pedeapsa cuvenită delicventului, cât și autoritatea competentă a-l judeca. Art. 22 pr. p, dupe care și instanța judecătorească a locuinței inculpatului este competentă a judecă delictul comis de acestea, nu statuează de cat în cazul cand, din punctul de vedere al organizării lor, aceiași instanță este și aceea a locului unde s'a comis delictul, și aceea a locuinței inculpatului; și dar cand aceste două instanțe diferă în organizarea lor, acest articol încetază de a fi aplicabil (Cas. II, No. 496 din 27 Sept. 89; Cas. II, No. 363 din 9 Iul. 91, pag. 855).

5. Imprejurarea că falsul s'a comis în țera străină, nu este un motiv că tribunalele romane să nu fie competente a judeca afacerea când se constată că inculpatul s'a servit cu bună știință cu acel act în țera. (Cas. II, 238 din 28 Iun. 76).

Art. 4. (leg. 15 Febr. 94*). «Veri care Român va putea fi urmărit și judecat, chiar în lipsă, pentru crimele săvârșite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României.

De asemenea el va putea fi urmărit și judecat pentru faptele săvârșite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României, și calificate delictes dupe acest codice, dacă acele fapte sunt pedepsite dupe legislațiunea țerei unde au fost săvârșite, afară de delictesle prevădute și pedepsite de art. 180, 181, 238, 243 247, 249, 258, 299 § 1 321, 352, 353, 355, 356 din codul penal.

În cas de deosebire între pedepsele prevădute de legislațiunea țerei unde s'a comis crima sau delictul și acele prevădute de acest codice, se va aplica pedeapsa cea mai ușoară.

Nici uă urmărire nu se va putea face pentru crimele sau delictesle săvârșite de Ro-

*) Vezi nota de la pag. 14.

mâni, în afară de teritoriul României, dacă inculpatul va dovedi că pentru acele fapte a fost judecat într'un mod definitiv în străinătate, și, în cas de condamnare, că a executat pedeapsa sau că a fost grațiat.

mâni, în afară de teritoriul României, dacă Nici uă urmărire nu se va putea face pentru delictele săvârșite de Români în afară de teritoriul României, de cât dupe întorcerea voluntară a Românului în țără, sau dupe obținerea extraditațiunei lui. Acțiunea publică nu se va putea prescri, ênsê, de cât prin un îndoit termen de cel prevêdut de art. 595 din procedura criminală.» (c. p. 3, 5; p. p. Fr. 5; p. Pr. § 4).

1. Veđi notele 2 și 3 de sub art. 3.

Art. 5. (leg. 15 Febr. 94*). «Dispozițiunile din articolul precedent sunt aplicabile străinilor domiciliați în România dacă nu sunt supuși unei țeri cu care România are tratat de extraditațiune și dacă extraditația lor nu a fost cerută de țera lor.

Veri-care străin care, în afară de teritoriul României, va fi săvârșit, fie ca autor, fie ca complice, veri uă crimă în contra unui Român, veri uă crimă în contra siguranței Statului sau veri uă crimă de contrafacere a sigi lui Statului, a monetei naționale, avênd curs în România, a hârtiilor de credit sau titlurilor Statului român, a biletelor de bancă autorizate de lege, va putea fi

* Veđi nota de la pag. 14

urmărit, judecat și pedepsit în România, dacă va fi prins pe teritoriul român, sau dacă guvernul va obține extrădarea lui.

Competința instanței represive, în casurile de mai sus, precum și în cele prevădute de art. 4, se va determina, pentru urmărirea și judecarea culpabilului, dupe locul de reședință al inculpatului, sau dupe locul unde inculpatul a fost prins.

Cu toate acestea, dupe cererea ministeriului public sau a părților, curtea de casație va putea strămuta cercetarea afacerii d'inaintea instanței judecătorești celei mai apropiate de locul unde crima s'a comis. » (c. p. 3, 4, 66—92, 112—122; r. p. 22, 60, 66; pr. civ. 266—273; leg. curt. casaț. 36; pr.p. Fr. 7; p. Pr. § 4).

Art. 6. «Dispozițiunile acestei legi se aplică și la militari, afară de casurile speciale prevădute de legea penală militară.» (c. just. milit. 52—56, 58—64, 72, 73, 253, 262, 264*; leg. gendarm rur. 6 și 32; p. Fr. 5; p. Pr. § 5).

*) Cod. just. milit. (24 Mai 81): Art. 52 (leg. 27 Mart. 94). «Sunt justițiabili de consiliile de război din circumscripțiunile teritoriale, în timp de pace, pentru toate crimele și delictele, afară de excepțiunile arătate la titlul IV al acestei cărți: (art. 72 și 73).

1) Ofițerii de toate gradele, membrii corpului intendenței militare, ofițerii de administrație, gardii de artilerie și geniu; Medicii, farmaciștii și veterinarii militari și șefii de mușică pe cât timp sunt în activitate;

Ofițerii de rezervă când sunt chemați sub arme

2) Subofițerii, caporalii, brigadierii, soldații, mușicanții și ori-ce asimilat cu militarii prin decretele de organizație și trecuți în controlle armatei ca în activitate sub arme;

3) Călărașii și dorobanții cu schimbul pe cât timp se vor afla sub arme.

Se consideră că sunt sub arme din momentul în care sunt chemați în serviciu și până în momentul trimiterii la domiciliu;

1. Incu'parea unui militar de un delict de drept comun dă loc la două cestiuni, din care una este uă pură cestiune de drept penal: aceea de a se sci care este legea penală ce trebuie să i se aplice, iar cea l-altă este aceea de a se sci care este jurisdicțiunea de care trebuie să fie judecat militarul. În privința primei cestiuni art. 6 c. p. nu lasă cea mai mică îndoială de vreme ce el declară că legea represivă aplicabilă militarilor pentru delictele de drept comun, este codul penal comun. Din acesta însă nu se pōte induce cât de puțin concluziunea că militarul ar fi supus și jurisdicțiunei comune cestiunea jurisdicțiunei fiind nă cestiune cu totul distinctă de aceea a legii de represiune aplicabilă. Cestiunea jurisdicțiunei la care militarul este supus pentru delictul de drept comun, ne-resolvată de codul și procedura penală comună, se află espres tranșată în favōrea jurisdicțiunei militare de codul de justiție militară. (Cas. II, No 75 din 14 Mart. 69; No. 435 din 7 Oct. 70; No. 188 din 20 Mart. 71).

2. Sunt justițiabili de tribunalele civile, caporalul și soldații dorobanți, cari comit un delict de bătae pe cand nu sunt în activitate de serviciu. (Cas. II, No. 387 din 21 Iun. 89).

3. Călărașul cu schimb il, care, pe când nu era în activitate de serviciu, a furat efecte militare de la un căpitan, este justițiabil de tribunalele civile. (Cas. II, No. 318 din 13 Iul. 85).

4. Sub-locotenentul care, pe cand se află în neactivitate de serviciu pentru concediu mai mare de 6 luni, lovesce pe cineva, este justițiabil de tribunalele civile, conform art. 53 codul de justiție militară. (Cas. II, No. 128 din 25 Febr. 87).

4) Militarii, recruții, angagiații de bună-voie și indiviții asimilați cu militarii, lăsați în spitalele civile sau militare, sau călătorind sub paza forței publice, sau arestați în stabilimente, în închisori și penitenciare militare;

5) Recruții lăsați pe la casele lor și militarii trecuți în concediu nelimitat și rezervă, cand vor fi chemați pentru concentrări sau exerciții;

6) Militiile și glōtele, din momentul afșării prin comune a chemărilor sub arme pēnē în momentul trāmiterei la vetrele lor;

7) Funcționarii, impiegații sub ori-ce titlu, în staturile-majore, administrațiunile și serviciile cari depind de armată, pentru toate crimele, delictele și contrăvențiunile ce ar avea înclinare cu serviciul militar lor încredintat;

8) Șefii de garnisonă în comunele rurale, chiar dacă nu ar fi fost personal chemați sub arme, pentru crimele și delictele prevădute la ar. 211, 214, 215, 217 și 218 c. j. m. și art. 144 c. p. c.;

9) Prisonierii de război.

Art. 59 (leg. 27 Mart. 94). Sunt asemenea justițiabili de consiliile de război, în circumscripțiile teritoriale, în timp de pace, dar numai pentru crimele și delictele prevădute la

5. Dupe art. 52 § 2 din codul de justiție mil'it ră. militarii în concediu sau permisie nu sunt justițiabili de consiliul de răsboiū de cat numai pentru faptele prevădute în titlul II. cartea IV din codul de justiție militară; or, faptul de nătragin intrând în prevederile codului penal comun, urmează să fie judecat de tribunalele civile. (Cas. II, No. 441 din 4 Aug. 22, pag. 710).

6. Soldatul din armata teritorială este justițiabil de tribunalele militare pentru delictul de furt de bani ai Statului comis în timpul pe când se află în serviciul activ (precum e cazul când se află de gardă), fie că el era sau nu comptabil de acei bani, căci art. 241 din codul de justiție militară nu distinge. (Cas. II. No. 515 din 12 Oct. 92, pag. 913).

7. Dupe art. 38 din leg a penru organizarea puterei armate, modificată prin legea din 7 Aprilie 1872, cadrele armatei teritoriale sunt permanente, de unde urmează că ofițerii ce compun aceste cadre, sunt justițiabili de tribunalele militare, conform art. 52 § 1 din codul de justiție militară; iar § 2 de sub art. 52 se aplică numai la soldații din armata teritorială, cari în cea mai mare parte a timpului cât fac parte din această armată, nu sunt în serviciul activ, ci sunt trimiși la domiciliu. Circumstanțele că delictul de mărturie mincinosă s'ar fi săvârșit de un militar înaintea unui tribunal ordinar nu atrage competența acestui tribunal de a judeca acel delict. (Cas. II, No. 262 din 19 Maiu 92, pag. 504).

cartea IV titlul II. militarii de toate gradele și toți indiviții asimilați cu militarii:

1) Când sunt în disponibilitate sau în ori-ce fel de concediu sau permisie;

2) Gradele inferioare cu schimbul, pe timpul când nu sunt sub arme;

3) Ofițerii de rezervă și gradele inferioare din concediu nelăsat și rezervă, când nu sunt sub arme, însă numai pentru crimele și delictele prevădute la art. 211, 214, 216 și 217 c. j. m., comise din cauza sau cu ocaziunea serviciului militar.

Art. 54. «Recruții cei angajați de bună voie, din momentul când au primit ordinul de plecare pînă la acela al adunării lor în detașament sau al întorcerei lor la corp: aceștia sunt justițiabili consiliilor de rebel numai pentru faptul de nesupunere, afară de cazurile prevădute prin No. 3 și 4 ale art. 52 de mai sus.»

Art. 55. Ofițerii de gendarmerie, sub ofițerii și gendarmii nu sunt justițiabili consiliilor de rebel pentru crime și delictes comise în exercițiul funcțiunei lor relative la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiuni în materie administrativă.»

TITLUL IV

Art. 72. Când urmărirea unei crime, unui delict sau a unei contravențiuni, atinge indiviți nejustițiabili de tribunalele

8. Milițianul, ca unul ce face parte din armata teritorială, pentru luare de mită, în calitate de șef de garnisonă, de la milițieni și rezerviști, este justițiabil de tribunalele civile, de ore ce acest fapt nu intră între faptele prevădute de titlu II, cartea IV, din codul de justiție militară. (Cas. II, No. 168 din 19 Aprilie 88).

9. Dupe art. 52, alin. VII din codul de justiție militară șefii de garnisone din comunele rurale sunt justițiabili de consiliile de reșel numai în cazul când n'au executat ordinele sau dispozițiunile atîngătoare de îndatorirea lor de șef de garnisonă. Este dar justițiabil de tribunalele civile șeful de garnisonă care bate pe un militar care nu s'a supus a merge de patrulă prin comună (Cas II, No 253 și 254 din 17 Iun 88).

10. Sau cand bate un dorobanț ce nu era de serviciu. (Cas. II, No. 389 din 9 Nov. 83).

11. Sau când bate și arestează ilegal pe cine-va. (Cas. II, No. 263 din 15 Iul. 85).

12. Delictul de lovire sêvêrșit de șeful unei garnisone din comună rurală ntră în competența tribunalelor ordinare d'a fi judecat (Cas. II, No. 477 din 7 Sept. 92, pag. 802).

13. Faptul de abuz de putere și rele maltratări sêvêrșit de un caporal rezervist, șef de garnisonă, în complicitate cu alți milițieni, nu în timpul când aceștia sunt cemați pentru instrucție, este de competența tribunalelor civile, iar nu militare, căci acei milițieni sunt considerați ca militari, conform art. 29 din legea asupra organizării comandamentelor, numai în timpul când sunt chemați, în zilele de luminecă, pentru

militare și militari sau alți indiviđi justițiabili de aceste tribunale, toți preveniți fără osebiră vor fi trași înaintea tribunalelor ordinare, afară de casurile excepționale prin ori ce altă dispozițiune espresă a legii.

Art. 73. (leg. 27 Mart 94). Toți preveniți, fără osebiră, se trag înaintea consiliilor de rêsboi:

1) Cand sunt toți militari sau asimilați cu militari, chiar când unul sau mai mulți dintre ei nu ar fi justițiabili de aceste consilii, în privința posesiunei lor, în minutul crimei sau al delictului;

2) Dacă sunt crime sau delictе comise de justițiabilii de consiliul de rêsboi sau de străini;

3) Dacă se atinge de crime sau delictе comise în armată în țără străină;

4) Dacă se atinge de crime sau delictе comise în armată pe teritoriul român în stare de rêsboi;

5) Dacă se atinge de delictеle cari se pedepsesc dupe art. 27. din c. p. c.;

6) Dacă se atinge de crimele sau delictеle prevădute de cartea IV, titlul II, a acestui codice, se va face disjoncțiune, judecându-se miliții de consiliul de rêsboi, iar cei-alți de tribunalele ordinare.

În acest cas instrucția va fi făcută pentru fie-care de autoritățile competente respective.

instrucție, sau când sunt concentrați prin decret regal. (Cas. II, No. 144 din 11 Martie '2, pag. 268).

14. Faptul de bătae, comis de șeful de garnisonă, pe când dânsul nu se afla în exercițiul funcțiunei sale de șef de garnisonă, asupra unui caporal, este un delict comun, care trebuie judecat de tribunalele civile. (Cas. II, No. 506 din 16 Oct. '89).

15. Este justițiabil de tribunalele civile milițianul care, trimis fiind de șeful de garnisonă a prinde pe un bănuț fur de vite, bate pe acel individ. (Cas. II, No. 216 din 2 Mai '84).

16. Conform art. 52 alin. IV codul just. milit., rezerviștii sunt justițiabili de tribunalele militare numai când vor fi întruniți pentru reviste sau exerciții, potrivit legii armate (Cons. revizie, No. 87 din 16 Sept. '90, *l'rept.* No. 60/91).

17. Un militar uă dată liberat din serviciu și trecut în rezervă, ne mai având drept la nici uă alocațiune, nu poate fi justițiabil de tribunalele militare pentru faptele ce ar comite ca atare. (Cons. revizie, No. 87 din 16 Sept. '90, *Drept.* No. 60/91).

18. Sergentul din artilerie care, de și și-a împlinit termenul de serviciu, însă se găsește în activitate de serviciu, ne șters din controalele de presentă, se consideră ca militar în activitate, și, dupe art. 51 și 52 c. just. milit., este justițiabil de consiliul de rebel pentru toate crimele și delictele ce le comite până în momentul emiterii ordinului de liberare și ștergerii sale din controale. (Cas. II, No. 154 din 7 Mart. '89).

19. Soldatul sanitar desertor, dar ne-șters din controalele armatei, dacă comite, în timpul deserțiunei un furt, este justițiabil de consiliul de rebel, de ore ce, prin art. 52 din codul de justiție militară, ne mai adăogându-se și cuvântul «present», rămâne bine înțeles că cei neșterși din controalele armatei, de și desertori, sunt considerați ca făcând parte din armata activă, adică ca și cei prezenți. (Cas. II, No. 535 din 19 Dec. '88). - Idem pentru soldatul vânător. (Cas., II, No. 96 din 15 Febr. '89).

20. Artileristul desertor și șters din controalele armatei, dacă în acel timp comite un furt, este justițiabil de tribunalele civile. (Cas. I, No. 128 din 13 Mart. '85).

21. Dacă soldatui în momentul când a comis tâlhăriile și atentatele la pudore, era șters din controalele armatei, conform art. 52 partea finală a alin. I. din codul de justiție militară, el nu e justițiabil, pentru aceste fapte, de consiliul de rășhoiă, ci de tribunalele ordinare. (Cas. II, No. 476 din 7 Sept. '92, pag. 801).

22. Din art. 52, 53 și 525 din codul de justiție militară, reese că, spre a fi justițiabil de tribunalele militare pentru delict de drept comun, un militar trebuie neapărat să fie sau în activitate de serviciu, sau trecut present în controalele corpului din care face parte, sau detașat pentru un serviciu special. Or, desertorul ne-putând fi considerat nici în activitate de serviciu sau detașat pentru veri-un serviciu special nici ca present în controalele corpului său, de ore ce atele controale constată, din contră, absența sa din corpul din care face parte,

el este justițiabil de instanțele de drept comun pentru delctele de drept comun săvârșite de densusul în urma desertărei și pe când nu mai figura ca prezent în controalele corpului său. Deci dar, dacă soldatul a comis faptele de furt în urma desertărei și ștegerii seale din controalele corpului său, urmează ca densusul să fie judecat pentru acest fapt de instanțele civile; și de și el e urmărit și pentru faptul că a desertat din armată, și pentru care este justițiabil de tribunalul militar, însă după art. 56 din codul de justiție militară, când nu individ care este justițiabil înaintea consiliilor de rebel, este urmărit tot într'un timp pentru o crimă sau un delict de competența consiliilor de rebel și pentru o altă crimă sau un delict de competența tribunalelor ordinare, el trebuie tradus mai întâi înaintea tribunalului competent de a judeca fapta supusă pedepsei celei mai grave și pe urmă trimis, dacă va cere trebuința, și pentru cea-laltă faptă la tribunalul competent. Or, după art. 310, alin. 11 c. pen. furtul prin efracțiune se pedepsește cu închisoarea corecțională de la 3 până la 5 ani, și după art. 26 din codul de justiție militară desertarea în timp de pace este pedepsită cu închisoarea de la 3 luni până la 2 ani; așa fiind, delictul de furt prin spargere imputat lui, fiind supus la o pedeapsă mai grea decât faptul că a desertat în armată, urmează ca densusul să fie judecat mai întâi de instanțele ordinare. (Cas. II, No. 159 din 17 Mart. 93, pag. 292)

23. După art. 52 din codul de justiție militară, recrutul care a comis un furt înainte de a primi ordinul de chemare în serviciu, este justițiabil de tribunalele civile. (Cas. II, No. 390 din 11 Aug. 87).

24. Reserviștii nu devin justițiabili de jurisdicțiunea militară din ziua fixată prin decretul regal de convocare pentru manevre sau alt ceva, ci din ziua în care el au să se prezintă la depositul de recrutare, după chemările ce li se fac în regulă. (Cas. II, No. 62 din 1 Febr. 88).

25. După art. 264 din codul de justiție militară, rezultă, într'un mod cert, că toate infracțiunile comise de militari relative la legile pădurilor, vâmelor drumurilor celor mari sunt justițiabile de tribunalele ordinare. (Cas. II, No. 118 din 2 Mart. 88).

26. După art. 264 din codul de justiție militară, nu sunt supuse jurisdicțiunii consiliilor de rebel infracțiunile comise de militari la legile asupra pădurilor, cum este codul silvic. (Cas. II, No. 168 din 5 Apr. 84, pag. 457)

27. Astfel, delictul silvic comis de un locotenent de doboranți, este de competența tribunalelor civile. (Cas. II, No. 118 din 2 Mart. 88; Cas. II, No. 562 din 10 Nov. 92, pag. 1029).

28. Tot astfel cu delictul silvic comis de un roșior. (Cas. II, No. 949 din 27 Aug. 85).

29. Sau de un alt militar. (Cas. II, No. 245 din 6 Mai 87).

30. Gendarmii, ca orice militari, sunt justițiabili în principiu de tribunalele militare pentru delictele comise de ei. Prin derogățiune la acest principiu, oficerii de gendarmii nu sunt justițiabili de tribunalele militare pentru delictele

comise în exercitiul funcțiunii lor relativă la poliția judecătorească și la constatarea de contravențiuni în materie administrativă. Ast-fel dar, competența tribunalelor civile, fiind o competență excepțională, ea nu poate fi aplicată de cat la casurile ce legea anume prevede. Prin urmare dacă un maior de geandarmi a fost trimis de prefectul poliției, nu ca oficer al poliției judecătorești, pentru a face constatări în privința unui delict, ci pentru a menține ordinea pe stradă, delictele comise de el, în această din urmă calitate, ne intrând în dispozițiunile excepționale ale art. 55 din codul de justiție militară, judecata lor urmează a se face de către autoritățile competente în regulă generală a judeca delictele comise de militari, adică de tribunalele militare. (Cas. II, No. 486 din 21 Nov. 88; No. 512 din 9 Dec. 89).

31. În regulă generală geandarmii, ca ori-ce militari, sunt justițiabili de tribunalele militare pentru delictele ce comit. Prin derogățiune la acest principiu, art. 55 din codul justiției militare stabilește că ei nu sunt justițiabili de tribunalele militare pentru crime și delicta comise în exercitiul funcțiunii lor, relative la poliția judecătorească, și la constatarea de contravențiuni în materie administrativă. Din chiar termenii art. 55 citat reiese că ei sunt justițiabili de tribunalele ordinare, numai cand constată delicta și contravențiuni deja săvârșite; iar nu și cand sunt chemați a lua măsuri preventive și a împiedica comiterea unor asemenea infracțiuni la legea penală sau la legile administrative. — Dacă dar caporalul a fost trimis la fruntarie cu o escortă de geandarmi pentru a împiedica contravențiunile la legile administrative, și a presta ajutorul lor militar autorităților de pe lângă fruntarii, și, în această calitate, el a comis delictul de mituire, pe cat timp deusul nu se găsește în casurile excepționale prevădute de art. 55, apoi el trebuie judecat de tribunalele militare. (Cas. II, No. 25 din 16 Apr. 93, pag. 407).

32. Art. 55 din codul de justiție militară, supune pe oficerii de geandarmie jurisdicțiunii militare, pentru toate faptele lor, afară de 2 casuri: cand lucrează ca oficeri de poliție judecătorească și cand constată vre o contravențiune în materie administrativă. Ast-fel dar, căpitanul de geandarmi, pentru faptele de înșelăciune și sustragere de bani, fapte ce nu intră în nici una din aceste două excepțiuni este justițiabil de tribunalele militare. (Cas. II, No. 238 din 25 Apr. 89).

33. Sub-locotenentul, dat în judecată cu un individ n-justiabil de tribunalele militare, pentru delictul de calomnie, conform art. 72 din codul de justiție militară este justițiabil de tribunalele civile pentru acest fapt. (Cas. II, 408 din 12 Iul. 89).

34. Cand un soldat, din trupa că schimbul, comite, în timpul când se află liber la domiciliu său, un delict, altul de cat cele prevădute la titlul II, cartea IV din codul de justiție militară, conform art. 52 § II din acel cod, nu este justițiabil de tribunalele militare, ci de cele civile, chiar cand este în complicitate cu un militar, căci acesta, conform art. 72 din acel cod, când ar fi justițiabil de tribunalele militare, în acest

cas nu p $\acute{o$ te fi judecat de c $\acute{a}$ t tot de tribunalul civil. (Cas. II, 194 din 24 Martie 89.)

35. Militarul, din armata teritorială, de și c $\acute{a}$ nd a comis delictul ce i se impută nu era în activitate de serviciu, și prin urmare ar fi fost justițiabil de tribunalele ordinare, dar fiind c $\acute{a}$ acel delict l'a comis cu un caporal care se afla în activitate de serviciu în momentul comiterii faptului, ambii sunt justițiabili de tribunalele militare, conform art. 78 din codul de justiție militară, care trimete înaintea tribunalelor militare atât pe militarii în activitate de serviciu c $\acute{a}$ t și pe cei în neactivitate c $\acute{a}$ nd sunt preveniți pentru unul și același delict. (Cas. II, No. 274 din 10 Sept. 82).

36. Art. 72 din codul de justiție militară nu face nici n $\acute{a}$ deosebire între t $\acute{a}$ inuitori și complici, ast-fel c $\acute{a}$ dac $\acute{a}$ urm $\acute{a}$ rirea unui delict atinge în iviți cari nu sunt justițiabili de tribunalele militare, fie ca complici fie ca t $\acute{a}$ inuitori, toți preveniți, f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ osebire, vor fi tr $\acute{a}$ si înaintea tribunalelor ordinare. (Cas. II, No. 122 din 12 Martie 85).

37. Cuv $\acute{e}$ ntul de „str $\acute{a}$ in“ prev $\acute{e}$ dit în art. 73 al. II. c. just. milit., se rap $\acute{o$ rtă la persoane supuse unei protecțiuni str $\acute{a}$ ine iar nu la cei cari sunt cetățeni rom $\acute{a}$ ni, nu sunt $\acute{e}$ ns $\acute{e}$ supuși la nici n $\acute{a}$ protecțiune str $\acute{a}$ in $\acute{a}$. Ast-fel, militarul care comite un delict cu un individ care nu e roman, dar nu e supus nici unei protecțiuni str $\acute{a}$ ine este justițiabil de tribunalele civile. (Cas. II, No. 291 din 31 Iul. 85; Trib Iași IV, 10 Apr. 85, v. Dr No. 84/85)

38. Prin art. 78 alin. II din codul de justiție militară, toți preveniți f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ osebire sunt judecați de consiliile de rebel c $\acute{a}$ nd sunt crime sau delict $\acute{e}$ comise de justițiabili de consiliul de rebel, și de str $\acute{a}$ i i. Or, legea, întreb $\acute{u}$ nt $\acute{a}$ nd în mod general cuv $\acute{e}$ ntul de *str $\acute{a}$ in*, f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ a face veri n $\acute{a}$ distincțiune între str $\acute{a}$ ini domiciliați în ț $\acute{e}$ r $\acute{a}$ și cari se bucur $\acute{a}$ de ore-cari drepturi civile și între str $\acute{a}$ ini domiciliați în str $\acute{a}$ in $\acute{e}$ tate sau numai de trecere prin ț $\acute{e}$ r $\acute{a}$, a înțeles pe toți str $\acute{a}$ inii, adic $\acute{a}$ pe toți aceia cari nu au dob $\acute{a}$ ndit $\acute{i}$ mp $\acute{a}$ m $\acute{e}$ ntenirea, și, prin urmare, usul dr $\acute{u}$ pturilor cetățenesc-politice, în ț $\acute{e}$ r $\acute{a}$; cu $\acute{a}$ lte cvinte a înțeles prin str $\acute{a}$ ini pe acei cari nu sunt rom $\acute{a}$ ni sau naturaliști rom $\acute{a}$ ni Deci dar, întru c $\acute{a}$ t e vorba de un delict de înșelaciune, comis de un militar în activitate de serviciu în complicitate cu doi civili $\acute{e}$ ns $\acute{e}$ str $\acute{a}$ ini, tribunalele militare singure sunt competente a 'i judeca. (Cas. II, No. 322 din 21 Iun. 93, pag. 641).

39. Art. 73 alin. II din codul de justiție militară dispune c $\acute{a}$ sunt justițiabili de consiliile de rebel toți str $\acute{a}$ inii cari comit crime sau delict $\acute{e}$ în complicitate cu militarii Și legiuitorul, întreb $\acute{u}$ nt $\acute{a}$ nd cuv $\acute{e}$ ntul de *str $\acute{a}$ in* nu a înțeles, nici putea înțeleg $\acute{e}$, de c $\acute{a}$ t pe acea cari nu sunt rom $\acute{a}$ ni, nici prin naștere, nici prin $\acute{i}$ mp $\acute{a}$ m $\acute{e}$ ntenire, ne f $\acute{a}$ c $\acute{e}$ nd în ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ privință nici n $\acute{a}$ deosebire și acolo unde legea nu distinge, nu este permis jude $\acute{a}$ toru ui a face distincțiuni. (C $\acute{a}$ nsi. revisie, No. 40 din 15 Mart. 93. Drept. No. 61/93).

40. Dupe art. 75 c. just. milit., militarii în activitate nu au dreptul de recurs în casație în nici un cas, contra hot $\acute{a}$ r $\acute{a}$ rilor consiliilor de rebel și de revisie. (Cas II, 139 din 14 Mart. 86).

CARTEA I

DESPRE PEDEPSE ȘI EFECTELE LOR

TITLUL I

DESPRE NATURA PEDEPSELOR

Art. 7. (leg. 17 Febr. 74). «Pedepsele pentru crime sunt :

1. Munca silnică pe totă viața ;
2. Munca silnică pe timp mărginit, de la 5 pînă la 20 ani ;
2. Reclusiunea într'ua casă de muncă de la 5 ani pînă la 10 ani ;
4. Detențiunea de la 3 ani pînă la 10 ani ;
5. Degradațiunea civică de la 3 ani pînă la 10 ani.» (c. p. 10, 11, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 31 ; const. 18 ; c. just. milit. 197—257 ; c. just. marine 25—39 ; p. Fr. 7).

1. Gradațiunea pedepselor este oă cestiune de apreciere care aparține exclusiv instanțelor de fond, așa că un motiv fondat pe împrejurarea că pedeapsa a fost prea aspră sau prea ușor aplicată de judecători nu pôte da loc la un motiv de casare. întrn cât judecătorii nu au trecut maximum și minimum prevădnt de legiuitor pentru faptul imputat delictului. (Cas. II, No. 526 din 25 Nov. 91, pag. 1297).

Art. 8. (leg. 17 Febr. 74). «Pedepsele pentru delictе sunt :

1. Inchisórea de la 15 zile, pînă la 5 ani ;
2. Interdicțiunea, de la 6 luni pînă la 6 ; ani a unora din drepturile politice, civile, ori de familie ;
3. Amenda de la 26 lei în sus » (c. p. 24—28, 399 ; p. Fr. 9).

1. Dnpe art. 93 alin. V din constituțiune, dreptul de grațiere al Suveranului se referă numai la ertarea sau micșo-

rarea pedepsei corporale, iar nu și la pedepsele accesorii, sau alte efecte a executării hotărârilor judecătorești, căci asemenea efecte nu pot să dispară de cat prin declararea reabilitării condamnaților, reabilitare care însă nu este prevădută de legiuitorul nostru. Deci dar, grațierea nu poate avea de efect a ridica și pierderea dreptului la pensie. (Cas. II, No. 90 din 26 Maiu 92, pag. 526).

2 Art. 144 c. p. prevede ca pedepsă pierderea dreptului la pensie, și dreptul de a ocupa funcțiuni publice pentru un timp ilimitat. acesta este nă pedepsă *sui generis* care nu intră în numărul interdicțiunilor cuprinse în art. 8 No. 2 c. p. pentru care legiuitorul a stabilit un timp determinat. (Cas. II, 388 din 7 Nov. 75).

3. Amenda ce se pronunță de legile fiscale, precum de legea monopolului tutunurilor, de legea licențelor, de legea vămilor, etc., este, în sensul dreptului penal, pedepsă, dar tot nă dată ea e și nă reparație civilă pentru fisc. Acest caracter mixt al amendei are de consecință că amenda fiscală nu e susceptibilă de reducere și că încasarea ei pote fi urmărită chiar și contra succesorului culpabilului; de altminterlea, la amenda pronunțată de legile fiscale, are a se aplica regulile în privința amendelor din codul penal. căci e pedepsă propriu disă. Și dacă legile fiscale indică că tribuna lele civile au a judeca infracțiile la acele legi fiscale, acesta nu alterează caracterul penal al amendei ce se pronunță, fiind-că un fapt, nă infracție penală, conform principiilor din art. 7 c. p. este delict sau contravenție prin pedepsele ce se pronunță, indiferent de altminterlea de jurisdicția care e chemată a pronunța. Deci amenda pronunțată după legile fiscale, fiind penalitate, nu se pôte dice că ar fi contravenție din cauză că cu expresia de contravenție, s'ar întrebuița primele dispoziții a legilor fiscale, de ore ce expresia contravenție în acele legi înseamnă în general infracție contra legii; apoi amenda se pôte pronunța în materie criminală, în materie corecțională, în materie de contravenție polițienescă. În deosebi, amenda pronunțată contra infracțiilor la legile fiscale ca să fie pedepsă pentru contravenție polițienescă ar trebui să fie de la 5 lei până la 25 lei, conform art. 9 c. pen. Dacă însă amenda e pronunțată de la 26 lei în sus, ea este pedepsă pentru un delict, conform art. 8 alin. 3. Iar la obiecțiunea că infracțiile la legile fiscale ar trebui să fie considerate ca contravenții, iar nu ca delict, fiind-că la acele contravenții nu se cere intenția pentru existența lor, se răspunde că legea penală are, înainte de toate, penalitatea în vedere spre a da infracției caracterul de delict sau contravenție; obiecția ar fi atunci adevărată cand n'ar fi și delict prin omisie independent de intenție. Ast-fel fiind, pricina în materie de contravenție la legea licențelor în sensul art. 291 c. pen., ne fiind polițienescă ci corecțională, de ore ce e vorba de uă amendă pronunțată de 100 lei, faptul de mărturie mincinosă prevădută de art. 291 c. pen., imputat martorilor în uă atare materie fiind pentru pricină corecțională are a fi pedepsit cu reclusiune. (Cas. II, No. 254 din 25 Mai 94, pag. 623).

Art. 9. (leg. 17 Febr. 1874). «Pedepsele pentru contravențiuni sunt :

1. Inchisórea de la 1 pênă la 15 zile ;

2. Amenda de la 5 pênă la 25 lei.» (c. p. 29, 30, 35, 381, 382, 383, 389).

1. Dupe art. 9 No. 2 c. p., amenda în contravențiuni politienesce nu pôte fi mai mare de 25 lei. Ast fel fiind, tribunálul nu pôte condamna pe contravient, pentru faptul prevădut de art. 300 c. p., chiar când admite o circumstanțe atenuante, la amendă polițienescă de 100 lei. (Cas. II, No. 288 din 6 Iun. 90).

TITLUL II

DESPRE APLICAREA ȘI ESECUTAREA PEDEPSELOR

§ I

Munca silnică

Art. 10. «Munca silnică se va face, sau în minele Statului, sau în stabilimentele penitenciare.

Acei condamnați la asemenea pedépsă, vor fi supuși la un regim aspru.

Pênă la înființarea sistemului penitenciar, osândiții la asemenea pedépsă, se vor întrebuința la lucrările cele mai aspre în întrul minelor, sau și afară din mine, pentru lucrările de utilitate publică.

Ei vor fi puși în fére.

Acei cari lucréză la mine, nóptca se vor scóte afară și se vor închide în temniță, avënd și fére de picióre.» (c. p. 7, 31; leg. închis. 10—13, 40; p. Fr. 15; p. Fr. § 11).

Art. 11. «Femeile condamnate la muncă silnică, se vor închide în deosebite stabilimente, tot-d'a-una separate de bărbați și supuse la muncă, potrivit cu vârsta și cu sexul lor.

Ele vor fi asemenea supuse la un regim aspru.» (c. p. 81; leg. închis. 21—23; p. Fr. 18).

Art. 12. «Osândiții sau osânditele la munca silnică pe viață, se vor ține osebiți de acei osândiți la munca silnică pe timp mărginit și se vor deosebi prin costumul lor.» (leg. închis. 11, 22)

Art. 13. «În timpul pedepsei lor, acei osândiți la munca silnică, vor fi incapabili de a-și administra starea și a dispune de dânsa prin acte între vii.

Ei vor fi puși sub curatelă, dupe formele admise pentru numirea curatorilor, și nu li se va putea da, în timpul duratei pedepsei lor, nici uă parte din starea sau venitul lor.

Averea osânditului i se va da înapoi dupe încetarea osândeii, și curatorul 'i va da socotélă despre administrarea averii sele.

Osânda la munca silnică, atrage dupe sine degradațiunea civică pe timpul osândeii.» (c. p. 22; leg. închis. 12, 40; p. Fr. 29, 30, 31; p. Pr. § 11).

Art. 14. «Osânda la munca silnică pe viață, sau pe timp mărginit, nu se va putea pronunța în contra aceloră cari, la pronunțarea sentinței definitive, vor fi împlinit al 60^a an, și în locul acestei pedepse se vor osândi la reclusiune pe același timp pe care ar fi

trebuit a se osândi la munca silnică.» (p. Fr. 70, 71).

1. Se violază art. 14 c. p., când se condamnă la muncă silnică un acusat în etate de 60 ani. (Cas. 11, No. 40 din 20 Febr. 68; 316 din 23 Aug. 77; 95 din 3 Mart. 78).

2. Dacă la săvârșirea faptului acusatul are 60 ani, și dacă faptul comis atrăgea munca silnică pe viață, este bine condamnat la reclusiune pe viață. (Cas. 11, 57 din 3 Mart. 69).

§ II

Reclusiunea

Art. 15. «Osânditul la reclusiune se va închide într'ună casă de muncă, destinată pentru acésta.

Va fi întrebuiuit la lucrări determinate prin regulamentele acelei case de reclusiune.

Folosul ce va resulta din productul muncii sale, se va împărți între Stat și osândit; iar din partea ce se cuvine osânditului, jumătate i se va da în cursul osândei, iar cea-l-altă jumătate se va pune de uă parte, spre a forma pentru osândit un capital de rezervă care i se va da la liberarea lui, conform dispozițiilor regulamentare ce se vor face întru acésta.

Ei vor fi puși în sere.» (c. p. 7, 81, 84; leg. închis. 14, 16, 40, 42; p. Fr. 21).

Art. 16. «Se va aplica osândiților la reclusiune dispozițiunile art. 13.

În timpul osândei însă, se va putea da osânditului uă mică parte din veniturile sale, care se va fi determinat prin hotărârea judecătorească, ca să îi serve numai drept ajutor la a sa viețuire, de va merita prin a sa conduită.» (c. p. 18, 15; leg. închis. 16).

Art. 17. «Regimul special al caselor de reclusiune, va fi în principiu basat pe muncă obligatorie.» (leg. înv. 15).

Art. 18. «Până la înființarea caselor speciale de reclusiune, un regulament de administrațiune publică va determina locurile unde se vor ținea provisoriu osândiții la această pedepsă.» (reg. 24 Mai 74).

Art. 19. «Femeile osândite la reclusiune se vor închide într'ua casă separată.»

§ III

Detențiunea

Art. 20 «Osândiții la această pedepsă se vor închide într'una din monastirile ce se vor determina anume prin regulamente de administrațiune publică.

Ei vor fi liberi a comunica atât cu persoanele din întru, cât și cu ori-ce alte persoane din afară, în timpul și conform regulamentelor de poliție întărite printr'un decret domnesc.

Asemenea, osândiții la detențiune nu vor purta costumul de închisóre, șiși vor putea procura prin propriile lor mijloce ori-ce îndulcire în locuință și nutriment, compatibilă cu regimul închisorii.

Ei nu vor fi supuși la nici un fel de muncă.» (c. p. 7; p. Fr. 20).

Art. 21. «Femeile osândite la detențiune se vor închide într'ua monastire, separate de bărbați.»

§ IV

Degradațiunea civică

Art. 22. «Degradațiunea civică consistă:

1. In destituirea și escluderea condamnaților de la ori-ce funcțiune și oficiu public.

2. In perderea dreptului de vot, alegere și eligibilitate. și în general de toate drepturile civile și politice și de dreptul de a purta vre uă decorațiune, sau vre un alt semn ori titlu distinctiv de onóre.

3. In incapacitatea de a fi numit jurat sau expert, de a fi întrebuințat ca martor în acte și de a depune mărturii în judecată, de cât pentru a da nisce simple arătări.

4. In incapacitatea de a face parte din vre un consiliu de familie, de a fi tutore, curatore, subrogat-tutore sau consilier judecătoresc, de cât numai al copiilor sei, și atunci dupe chibzuirea familiei.

5. In perderca dreptului de a purta arme, de a servi în armata Română, de a ține scólă, sau de a fi impiecat în vre unul din stabilimentele de instrucțiune ca profesor. institutor, învățător, repetitor sau priveghe-tor.» (o. p. 7 : c. civ. 384 ; p. Fr. 34 ; p. Pr. § 12).

1. Dipe art. 23 c. p., cei condamnați la pedepse infamante nu pot fi admiși de a depune mărturie în judecată. Așa dar, se conformă legii președintel. curții cu jurați care îi ascultă ca simpli informatori. (Cas. II, No. 181 din 20 Apr. 84).

2. Judecata nu pôte să admită ascultarea unui martor care a fost condamnat pentru fals în acte publice, de ore-ce asemenea fapt, fiind pedepsit cu munca silnică pe timp măr-

ginit, această pedepsă atrage degradațiunea, care consistă, între altele, în neapacitatea de a putea depune mărturie, conform art. 13 și 22. (Cas. II, No. 279 din 31 Mai 84, pag. 638).

8. Cel condamnat pentru crimă, chiar la uă pedepsă corecțională, este incapabil de a depune ca martor. (Cas. II, No. 214 din 31 Mai 85.)

Art. 23. «Degradațiunea civică, când va fi pronunțată ca pedepsă principală, va putea fi însoțită și de uă închisore corecțională a cărei durată, fixată prin hotărârea de condamnățiune, nu va putea trece peste 2 ani.

Când culpabilul va fi străin, sau un Român, care și-a pierdut dreptul său de naționalitate, pedepsa închisorii va trebui neapărat a fi pronunțată». (c. p. 34; leg. închis. 40—43; p. F. 35).

§ V

Inchisorea

Art. 24. «Osânditul la închisore va fi închis într'uă casă de corecțiune.

El va fi întrebuințat la lucru pre cât se va putea, potrivit cu a sa meserie și dupe a sa alegere.

Folosul ce va produce lucrul fie-cărui arestat, se va întrebuința, parte pentru cheltuelile casei de închisore, parte spre a'i procura ore care îndulcire și parte spre a forma pentru dânsul un capital de rezervă, care să i se dea la a sa liberare, conform regulamentelor speciale.» (c. p. 8; leg. închis. 17—20, 39, 40, 42; reg. arest. prev. 47—51; p. Fr. 40; p. Pr. § 14).

Art. 25. «Regimul închisorii corecționale va fi mai blând de cât al celor-alte închi-

sori; se va putea însă agrava pentru cei cu rele purtări, conform regulamentelor disciplinare, care vor putea prescrie chiar punerea în fere, numai pentru cauză de securitate sau de disciplină.» (reg. arest. prev. 11, 47, 48).

Art. 26. «Pe cât putința va sta, se vor deosebi osândiții, dupe categoria infracțiunilor lor.

Femeile vor fi separate de bărbați și se vor întrebuința la lucru potrivit sexului lor.»

§ VI

Interdicțiunea corecțională

Art. 27. «La întâmplările prevădute de lege, judecătoriele vor putea pronunța interdicțiunea unui sau mai multor din drepturile arătate la art. 22.» (c. p. 8; p. Fr. 42).

§ VII

A m e n d e

Art. 28. «Amenda se pronunță, sau singură, sau însoțită de altă pedepsă.

La cas de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisórea.

Durata închisorii se va determina de judecătórie, socotindu-se drept ~~2~~ lei de amendă și de închisóre; durata însă a închisorii nu va putea fi, în asemenea cas, mai mare de 1 an.» (c. p. 8, 99; p. Pr. § 17).

1. Dupe art. 99 al. II din legea modificátóre a codului penal din 17 Februarie 1874, tóte amenđile prevăđute în acest

codice se vor socoti pe lei noi, iar cifra din textul legii va fi pretutindeni redusă la jumătate, fără însă ca în materie de delikte să poată fi mai mică de 26 lei noi. Ast-fel fiind, când în materie de contravenție la legea monopolului tutunurilor tribunalul, transformând amenda în închisore, din cauza insolvabilității condamnatului, calculează dîna de închisore pe câte 5 lei, dupe cum se prevede prin art. 28 c. p., departe de a viola legea, din contra se conformeză exact cu prescripțiunea art. 399 c. p. (Cas. II, No. 267 din 5 Mai 89).

2. Amenda pronunțată în materie de contravențiune la legea monopolului tutunurilor se poate înlocui prin închisore, în cas de insolvabilitate a condamnatului, conform art. 89 din legea monop. tut., care dice anume că, în cas de insolvabilitate, amenda se va transforma în închisore, conform cu prescripțiunile art. 28 c. p. (Cas. II, No. 316 din 31 Mai 89. No. 923 din 5 Iun. 89),

§ VIII

Inchisórca polițienescă

Art. 29. «Acei osândiți la închisore polițienescă, se vor închide în vre una din casele de arest ce vor fi întocmite într'adins pentru acésta.

Nu vor putea fi întrebuințați la lucru fără voia lor, nici în închisore, nici afară din închisore.

Regimul va fi foarte blând și la nici un cas nu se va putea agrava prin punerea férelor.

Femeile vor fi separate de bărbați.» (c. p. 9, 381, 382; reg. arest. prev. 4, 11, 47, 48).

§ IX

Amenda polițienescă

Art. 30. «Amenda se pronunță sau singură, sau însoțită cu închisore polițienescă.

La cas de nesolvabilitate a condamnatu-

lui, amenda se va înlocui cu închisóre, a cărei durată se va determina de judecătorie, socotindu-se drept 10 lei amendă 1 zi de închisóre.» (c. p. 9, 393, 399).

Art. 31. Condamnații la muncă silnică, reclusiune. închisóre corecțională, precum și închisóre polițienescă, vor fi liberi a comunica cu părinții, copiii, soțul, precum și cu celelalte rude de mai aproape; acesta însă, numai conformându-se într-o tot condițiunilor prescrise de regulamentele speciale ale fiecărei închisóri.» (c. p. 10, 15, 24, 21; leg. închis. 33, 40; reg. arest. prev. 44, 75).

Art. 32. (leg. 17 Febr. 74). «Durata pedepseilor se va socoti din ziua când sentința sau decisiunea condamnatóre va fi rămas definitivă.

Dacă individul se află în detențiune preventivă, durata pedepsei se va socoti, dacă condamnatul nu va fi făcut apel sau recurs, din ziua sentinței sau a hotărârei, fără a se împedeca acesta de apelul sau recursul ministeriului public, și ori-care ar fi rezultatul acestui apel sau recurs.

Asemenea se va urma și în cazul când pedepsa se va reduce de instanța mai înaltă, dupe apelul sau recursul condamnatului.» (p. Fr. 22, 24).

1. Din spiritul și litera art. 32 c. p. rezultă că durata pedepselor se socoteste, în cazul când inculpatul nu a făcut apel sau recurs, din ziua pronunțării sentinței condamnatóre, iar în cazul când a făcut apel, durata pedepselor se socoteste de atunci de când s'a respins apelul. Or, apelul fiind devolutiv și suspensiv de executare până la judecarea lui, nu

se poate socoti durata pedepsei de cât de atunci de când a urmat uă hotărâre de respingerea lui. Deci, de și condamnatul 'și retrage apelul, dar, întru cât prin însăși facerea apelului executarea fiind suspendată de drept, și această retragere nu se poate considera de cat ca uă respingere a acelui apel, în consecință de la aceea dată cată a se socoti durata pedepsei. Căci legea numai în două casuri socotesce durata pedepsei de la data sentinței condamnătore: 1° când condamnatul n'a făcut apel, 2° când instanța superioară reduce condamnățiunea, casuri în cari nu se află cel ce 'și retrage apelul. (Cas. II, No. 206 din 29 Mart. 89; 299 din 23 Mai 89).

2. Legiuitorul, prin art. 32 c. p., regulăză epoca de când trebuie a curge penalitatea, atât când condamnatul a fost lăsat liber, cat și în cazul când se află sub un mandat de arestare. Dar legiuitorul nu arată din ce și trebuie a se socoti pedeapsa când condamnatul, aflat în detențiune preventivă, 'și retrage apelul sau se desistă de la recursul făcut. Relativ la recurs, în lipsă de uă dispozițiune precisă, jurisprudența a admis că de și decisiunea de condamnare nu rămâne definitivă de cât din ziua în care recurentul se desistă, totuși, pentru că termenul de recurs este prea scurt, și prin urmare neîndestulător spre a se cerceta de către condamnat mai de aproape sorta ce ar putea avea recursul, s'a decis că atunci când recurentul, convîngându-se că s'a înșelat, se desistă, recursul său să se socotescă că neavenit și pedeapsa să curgă de la data decisiunei atacată în casăție. Aceleași motive găsindu-se și în cazul când condamnatul de la prima instanță 'și retrage apelul tăcut, pedeapsa s'a calculat mai în tot-d'a una de la data sentinței, iar nu din ziua când Curtea a luat act de retragerea apelului. În adevăr, în primele momente ale condamnățiunei, crezând poate că pedeapsa pronunțată în contra-i este ori nedreptă sau exagerată, condamnatul a putut să declare apel; însă mai târziu, dupe uă matură reflecțiune, dobândescă incredințarea că osanda nu se va putea nici măcar reduce și 'și retrage apelul; de nu i s'ar ține în seamă timpul petrecut în închisoare, de la pronunțarea sentinței pînă la retragerea apelului, ar fi a'i mări pedeapsa, fără să existe vre uă sentință judecătorească care să consacre această pr lungire; în adevăr, hotărârea primilor judecători este aceea care se execută, întru cat curtea n'a intrat cât de puțin în examinarea ei, și cu toate acestea, în sistemul contrar, pedeapsa va începe a curge, nu de la data sentinței ce o pronunță, ci de la uă epocă de multe ori foarte depărtată când este aproape a expira termenul osandei. Acest rezultat nici nu poate fi sancționat; simpla eroare a condamnatului, comisă cu facerea apelului, act inspirat pote de un sfătuiitor inexperimentat, în momente critice, când temerea de osinda pronunțată l'a sdruncinat moralul, nu poate avea urmări așa de dezastrușe în cat să l' conducă la aproape îndoită pedepsă dată de primii judecători. Așa dar, prin desistare, apelul socotindu se ca neexistent, pedeapsa trebuie să curgă de la data sentinței ce a pronunțat-o, iar nu de la uă altă epocă, mai mult sau mai puțin depărtată și arbitrară. (Curtea Bucur. II, No. 86 din 8

Febr. 89, *Drept.* No. 39 89; Curtea Bucur. I, No. 330 din 12 Mai 89).

3. Pedepsele se calculează de la data când ele rămân definitive și excentorii, de unde urmăză că de și în urma recur-sului făcut de prevenitul deținut pedepsa dată prin hotărârea primitivă i-a fost redusă prin aceea a curței de trâmîiere, totuși durata ei câtă să se calculeze de la pronunțarea acestei din urmă hotărâri, de ore ce decisiunea casată nu mai are nici uă existență juridică. (Cas. II, No. 419 din 5 Aug. 98, pag. 697).

4. Începerea executărei unei pedepse de închisore ne fiind întreruptă în fapt, nici prin fugire din arest a condamnatului nici prin încetarea executărei dupe ordinul veri-unei autorității publice, urmăză să continue pînă la expirarea pedepsei, calculându-se durata de la începutul executărei, căci nu există nici un text de lege care să permită autorităților competente de a nu ține în socotelă condamnatului tot timpul cat dēnsul a fost deținut pentru executarea unei asemenea pedepse. Din contra, rezultă din coprinsul art. 32 că în cazul cand condamnatul se află arestat și se mulțumesc cu pedepsa pronunțată de prima instanță, sau că i se mai reduce acea pedepsă dupe apelul său, atunci trebuie a i se calcula începerea executărei pedepsei de la data hotărârei primei instanțe, ceea ce înseamnă că trebuie a i se ține în seamă condamnatului to timpul deținerii lui, în vederea executărei pedepsei de închisore deja pronunțate, atunci cand formalitățile de executare precum și continuarea deținerii în arest n'au fost oprite prin veri-un fapt nedrept din partea condamnatului. (Cas. II, No. 533 din 26 Nov. 91, pag. 1305).

Art. 33. «Când durata pedepselor este hotărâtă pe zile luni sau ani, ziua se socotesc de 24 ore, luna de 30 zile și anul de 365 zile.

Ziua din care începe pedepsa și ziua în care încetază, se vor ține în seamă osânditului ca zile depline.» (c. p. 382; p. Fr. 40; p. Pr. § 17)

Art. 34. «Tote hotărârile ce vor pronunța pedepsa la munca silnică pe totă viața, sau pe timp mărginit, la reclusiune, la detențiune, la degradațiune civică, se vor publica în extract, se vor afige în orașul unde se va fi pronunțat hotărârea, în comuna locului unde s'a comis crima, la locul unde se va

esecuta pedépsa și la locul domiciliului condamnatului.» (p. Fr. 36; p. Pr. § 30).

Art. 35. «Pedépsa pecuniară, adică amenda, nu va putea fi esecutată asupra moștenirii condamnatului, de cât în casul când hotărârea de condamnățiune va fi devenit nerevocabilă înaintea morței sele.»

(p. Pr. § 20).

1. Prin art. 35 c. p. se stabilește că pe'epsa pecuniară, adică amenda, nu poate fi esecutată asupra moștenitorilor condamnatului, de cât în casul când hotărârea de condamnăre va fi devenit nerevocabilă înaintea morței sele. (Cas. II, No. 114 din 16 Apr. 82).

Art. 36. «Condamnatul, afară de restituțiune, când va avea loc, va putea fi asemenea osândit și la alte desdaunări către partea civilă, dacă acésta o va cere.

În acest cas, suma desdaunării se va determina de judecător, dacă nu este determinată chiar de lege.

Judecătorii ênsă, nu vor putea, chiar prin consimțirea dîsei părți, să încuviințeze întrebuințarea desdaunării sau a restituțiunii, pentru ori-care alt sfârșit, chiar când ar fi vorba de vre-ură operă de utilitate publică.»

(c. p. 100; pr. p. 3, 157, 159, 187, 188, 207, 208, 331, 332, 335, 339; p. Fr. 51).

1. Instanțele represive au competența de a condamna la desdaunări către partea vătămată, ori de câte ori acesta va pretinde și va proba că nîsca asemenea despăgubiri sunt consecința delictului imputat inculpatului. (Cas. II, No. 572 din 7 Sept. 71).

2. Instanțele corecționale nu sunt competente a se pronunța de cât asupra daunelor civile, rezultând pentru parte direct din delictul ce'l urmăresc. (Cas. II, 396 din 13 Dec. 82).

3. Pentru esercitarea acțiunii civile, nu este necesitate de uă pagubă directă și actuală, ci de un interes direct și un drept actual, de și paguba pôte să nu fie actuală. (Cas. II, No. 147 din 14 Mai 82).

4. Cu drept cuvânt se resping pretențiunile de daune-interese, nu pentru paguba ce s'ar fi produs direct prin delict, ci pentru un câștig ce s'ar fi putut efectua de nu s'ar fi comis delictul, de ore ce uă atare p etențiune este imaginară. Iar nici de cum rezultatul sau consecința directă a delictului. (Cas. II, No. 10 din 9 Ian. 74).

5. Judecătorul este dator să fixeze despăgubirile civile dupe aprecierea ce dânsul face a prejudiciului cauzat, când uă asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și din contra este dator a le încuviința ast fel cum legea le a hotărât, când dânsa a fixat quantumum lor, (Cas. II, No. 56 din 30 Ian. 91).

6. Circumstanțele atenuante, prevădute de art. 60 c. p. și recunoscute în favórea unui delinquent, nu dă judecătorului de cat dreptul de a reduce pedepsa, dar ele nu au nici uă înruiure asupra despăgubirilor civile. (Cas. II, No. 56 din 30 Ian. 91).

7. Cu drept cuvânt se respinge cererea părții civile ca despăgubirea ce i se va acorda să se dea de judecată la vre uă casă de bine facere, de ore-ce ră asemenea cerere este prohibită de art. 86 c. p. (Cas. II, No. 132 din 12 Mart. 91).

8. De ore-ce din art. 36 c. p., art. 159 și 389 pr. p. rezultă că partea leșată pote cere înaintea instanțelor represive, nu numai repararea daunelor cauzate de faptul pedepsit de legea penală, dar încă și restituțiuni de lucrurile luate, este evident că prin acțiune privată, care se prescrie în același timp cu acțiunea publică, nu se pôte înțelege de cât acțiunea propriu dis privată, adică numai aceea care este fundată inclusiv pe uă infracțiune penală, iar nici de cum și act.unile în restituțiune, în repetițiune sau chiar în despăgubire, derivând din un drept preexistent infracțiunii și independent de reparațiunea la care a putut da nascere infracțiunea, de și nise asemenea acțiuni pot fi aduse înaintea instanțelor represive cu ocașiunea esercitărei acțiunii publice. (Cas. II, No. 147 din 17 Mart. 70).

Art. 37. «Judecătorii vor putea ordona să se confisce :

1. Lucrurile produse prin crimă, delict sau contravențiune.

2. Lucrurile care au servit, sau care au fost destinate spre a comite vre-uă infracțiune, dacă aceste lucruri vor fi ale autorului infracțiunii, sau ale vre-unui complice.

3. Scrierile, imaginile, sau figurile care ar presenta elementele unei acțiuni condamna-

bile : pentru acesta se va ordona în același timp și distrucțiunea tuturilor exemplarelor ce se vor fi găsit, precum și a planchetelor, formatelor sau tiparelor care vor fi destinate spre a le reproduce.

Confiscarea sau distrucțiunea vor fi parțiale, la cas când numai unele pasaje, sau unele părți din planchete, formaturi sau tiparuri vor fi contrarie legii.

4 Tóte lucrurile făcute sau menținute în contra regulamentelor polițienesci.

Acestea, la cas de a fi vătămătoare sănătății publice, se vor distruge în total sau în parte. » (c. p. 144, 146. 247. 291, 336, 341, 342, 350, 381, 386, 391 394, pr. p. 34. 36, 389; constit. 17, leg. marc. de fabrică 11, 20; 80 leg. monop. tutun 19 reg. 14 Ian. 94 p. Fr. II; p. Pr. § 19).

1. Confiscățiunea, fiind de drept strict, nu se poate aplica de cât în cazurile anume prevădute de lege. (Cas. II, No 89 din 23 Febr. 70.

2. Pentru a se putea face oă confiscare trebuie, conform art. 16 și 17 din constituțiune, să se facă în puterea unei a-nume legi; texte. de unde rezultă în mod patent că confiscarea este oă pedeapsă și nu se poate aplica de cât în virtutea unei legi speciale. (Trib. Mehed. II, 20 Febr. 87, *Dreptul* No. 27/87).

3 Dupa art. 37 c. p., judecătorii pot ordona confiscarea lucrurilor cari au servit spre a comite oă infracțiune; acest text de lege este general și dispozițiunile sale se aplică la ori ce obiecte cari au servit la comiterea vre unei infracțiuni. (Dambov., 1 Nov. 89, *Dreptul* No. 74/89).

4. Art. 37 c. p. dă judecătorilor facultatea de a confiscă obiectele arătate în acel articol, ceea-ce esclude dreptul de a se împărtăși cei condamnați în cas de vênțare din prețul lor. (Cas. II, No. 57 din 25 Nov. 80).

5. În materie de contravențiuni la legi de monopol, ca și în veri care materii de asemenea natură, confiscățiunea este oă dispozițiune particulară, iar nu penală; prin urmare tribunalul corecțional, care a fost sesizat de oă dată cu acțiunea publică, este competent a se pronunța, chiar dacă inculpatul a murit în cursul instrucțiunei. (Cas. II, 168 din 21 Mart. 75).

6. Veți sub art. 395 c. p., notele cu No 1, 3, 7 — 9, 12 și 13.

TITLUL III

DESPRE TENTATIVĂ

Art. 38. (leg. 17 febr. 1874). «Tentativa de crimă, adică ori-ce început de execuțiune a crimei, de se va fi curmat din împrejurări cu totul neatarnate de voința autorului ei, se va pedepsi cu uă pedépsă de uă tréptă mai jos de cât aceea ce s'ar fi cuvenit de s'ar fi executat crima.

Crima săvârșită, dar neisbutită, se va pedepsi cu minimum pedepsei ce s'ar fi cuvenit de s'ar fi executat crima.

Când pedépsa va fi aceea a reclusiunei, tentativa se va pedepsi cu închisóre corecțională de la 2 ani pênă la 5 ani.

Când pedépsa va fi munca silnică pe totă viéța, crima săvârșită, dar neisbutită, se va pedepsi cu maximum muncii silnice pe timp mărginit» (c. p. 67, 76 73 -81, 87, 93, 26; -245; p. Fr. 2 p. Pr. § 31, 32).

1. Circumstanțele constitutive ale tentativei de crimă, sunt elemente legali și necesarii ale acelei crime, și trebuie, prin urmare, să fie puse juraților împreună cu cestiunea crimei, fără a fi nevoie de a face din ele obiectul unei cestiuni distincte și separate de cestiunea crimei ce s'a cercat a se comite. (Cas. II, No. 221 din 2 Oct. 68).

2. Leguitorul, prin art 38 c. p., a voit să fie pedepsitsingurul început de execuțiune al unei crime, atunci numai cand s'ar fi curmat din împrejurări neatarnate de voința autorului; de unde rezultă că acest element caracteristic al tentativei legale, «curmarea din împrejurări neatarnate de voința autorului», trebuie să facă obiectul cestiunei pusă juraților căci în lipsa constatărei acestui element constitutiv, s'ar putea presuma că executarea crimei s'a curmat din voința proprie a autorului, în care cas singurul început de execuțiune nu se pedepsește de legea noastră penală. (Cas. I', No. 257 din 12 Mai 72).

3. Caracterul esențial al tentativei, care o face pasivă și penalitate, este că execuțiunea crimei să se fi curmat din împrejurări cu totul neașteptate de voința autorului ei. Prin urmare, acesta trebuie să formeze obiectul unei cestiuni în parte pusă juraților, pentru ca să se cunoscă împrejurările din care s'a curmat crima. (Cas. I, No. 225 din 6 Mai '72).

4. În caz de crimă săvârșită, dar neisbuită, circumstanța că crima n'a reușit din cauze independente de voința autorului, fiind constitutivă, iar nu agravantă, a acelei crime, ca atare trebuie să facă obiectul unei singure cestiuni cu cestiunea principală. (Cas. II, No. 520 din 18 Nov. '84).

5. În crima de omucidere cu voință, crimă săvârșită dar neisbuită, tentativa care consistă în neisbuitărea crimei este un element constitutiv al ei. Iar nu uă circumstanță agravantă care să dea loc la punerea unei cestiuni separate. (Cas. II, No. 106 din 21 Febr. '94, pag. 180).

6. Cestiunea dacă cu voință s'a comis omuciderea, fapt săvârșit dar neisbuit, este pusă conform art. 225 și 38 ultimul alineat. În adevăr, voința fiind un element constitutiv al crimei de omucidere, cu drept curent e lăsată în cestiunea pusă juraților. — Iar cestiunea tentativei nu este uă circumstanță îngreunătoare pentru ea. conform art. 362 pr pen. să se adauge separat dupe cestiunea principală din potrivă, ea este uă circumstanță nșurătoare, de punerea căreia nu se poate plange acuzatul, de ore ce punerea ei este în favoarea sa. Apoi tentativa se poate comite la toate crimele, ast fel că este indispensabil să se pună în cestiunea tentativei și elementele constitutive ale crimei pentru care s'a comis numai tentativa. (Cas. II, No. 349 din 9 Iulie, '91, pag. 842).

7. Dacă uă crimă consumată se pedepsește cu reclusiunea, tentativa acelei crime se va pedepsi cu închisoarea corecțională; și uă asemenea tentativa constituie, nu uă crimă, ci un delict de competența instanțelor corecționale, căci pentru calificarea unei fracțiuni, trebuie observată pedeapsa ce merită acea infracțiune. (Cas. II, No. 356 din 8 Oct. '69; 446 din 30 Sept. '87; 498 din 18 Nov. '87).

8. Ast-fel, tentativa de supresiune a statului civil al unui copil, este de natură a fi pedepsită cu pedeapsă corecțională, și ca atare este justițiabilă de tribunal le corecționale. (Cas. II, No. 68 din 28 Ian. '87).

9. Tentativa de omor se pedepsește cu reclusiunea. (Cas. II, No. 102 din 28 Apr. '81).

10. Constituie uă tentativă de crimă, faptul mai multor indiviđi de a se duce să tâlhărescă pe cine-va unde, în cele din urmă, sar peste gardul grădinei, rupând și uă ulucă, când din această cauză, făcându-se sgomot, făptnitorii fug, afară de unul care este prins. împrejurare care 'i-a oprit de a săvârși crima ce plănuise. (Cas. II, No. 408 din 9 Dec. '66).

11. Comite uă tentativă de tâlărie, cel care, dupe ce a cercat a comite un furt, a întrebuințat, ca să scape, violențe asupra persoanei care 'l a surprins în acel fapt. (Cas. II, No. 46 din 30 Sept. '87; 498 din 18 Nov. '87).

12. Comite uă tentativă de tâlhărie, cel care, prin vio-

lențe, cercă să răpescă de la cine-va bani, cu cuget de a și-i însuși pe nedrept, dar nureșese, din împrejurări independente de voința sa. (Cas. II, No. 184 din 13 Mai 76).

Art. 39. (leg. 17 Febr. 74). «Tentativa de vre-un delict, adică ori-ce început de execuțiune a delictului, care se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârinate de voința autorului, precum și delictul neisbutit, se vor pedepsi numai la întâmplările prevădute prin vre-ură dispozițiune specială a legii.» (c. p. 195 al. II, 263, 264. 308, 309, 334 ; p. Fr. 3 ; p. Fr. § 33).

1. Tentativa este când există un început de executare, iar delict neisbutit este când s'au săvârșit diverse acte necesare pentru săvârșirea unui fapt penal, fără să se fi produs efectul așteptat. Cas. II, No. 386 din 27 Ian. 94, pag. 748).

TITLUL IV

DESPRE CONCURSUL MAI MULTOR INFRACTIUNI ȘI DESPRE RECIDIVA

Art. 40. «Când inculpatul se va fi dat în judecată pentru mai multe crime sau delictе, se va aplica numai osânda cea mai grea, dacă acele crime sau delictе vor fi de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse ; iar de vor fi de aceeași natură și supuse la aceleași pedepse, judecata va hotărâ maximum pedepsei.» (pr. p. 398 ; c. just. milit. 56*) ; leg. mărc. fabric. 15 ; pr. Fr. 365 ; p. Fr. § 55—57).

*) Art. 56 c. just. milit. (24 Mai 81): «Când un individ care este justițiabil înaintea consiliilor de resbel, este urmărit tot într'un timp pentru uă crimă sau un delict de competența consiliilor de resbel și pentru uă altă crimă sau delict de competența tribunalului ordinare, el este mai întâi tradus înaintea tribunalelor competent de a judeca fapta supusă pedepsei celei mai grave și pe urmă trimes, dacă va cere trebuința, și pentru cea-l-altă faptă la tribunalul competent. În cas de uă îndoită condamnare se va supune numai pedepsei celei mai grave. Dacă amândouă crimele sau delictеle, trag dupe sine aceeași pedepsă, prevenitul se judecă mai întâi pentru fapta supusă competenței consiliilor de resbel».

1. Dispozițiunea art. 40 c. p. presupune că un inculpat, având a fi judecat simultan pentru diferite crime sau delictе săvârșite, nu va putea fi condamnat de cât la pedepsa cea mai grea sau la maximum pedepsei, după deosebiriile ce face acest articol. Același principiu, stabilit de art. 40 c. p., are a se aplica și când, din nă cauză ore care, instrucțiunea nu s'ar fi făcut asupra tuturor crimelor sau delictelor săvârșite, ci, după nă condamnățiune definitivă, s'ar da în judecată condamnatul și pentru alte fapte, pentru care nu fusese judecat. În adevăr, circumstanța că urmăriile nu s'au făcut imultaneu, și condamnățiunea nu s'a pronunțat în vederea tuturor faptelor comise, nu pôte să schimbe pozițiunea inculpatului, nici să'i cauzeze vre un prejudiciu. Căci urmărirea și nejudicarea de nă dată pentru toate infracțiunile pôte să se impute de multe ori formelor complicate și îngreunătoare ale justiției. Afară de acesta, rațiunea pe care se reazimă principiul stabilit de art. 40 c. p. și 388 pr. p., este că prin aplicarea pedepsei celei mai grele sau a maximumului pedepsei, cerințele justiției sunt satisfăcute, de vreme ce prin îndigerea tuturor pedeselor stabilite de lege pentru diferitele infracțiuni comise s'ar da nă penalitate prea severă, deci injustă și pôte chiar inexecutabilă din cauza mulțimei faptelor. Or aceiași rațiune există, fie că simultan inculpatul ar fi fost judecat, fie numai succesiv, în cas când faptele sunt comise înaintea primei condamnățiuni. Recunoscând dar că și în cas când urmăriile sunt succesive pentru diferite fapte, comise înaintea primei condamnățiuni, tot pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei are a se aplica și executată, este învederat că în urma primei condamnățiuni definitive, judecătoreii, având a se pronunța asupra altor delictе săvârșite de același condamnat, înainte de condamnățiunea sa, vor avea a stabili dacă judecătoreii, cari au pronunțat prima condamnățiune, n'au aplicat pedepsa în vederea tuturor delictelor comise și în cas când nu le vor fi avut în vedere, vor avea să examineze dacă penalitatea pronunțată nu este cea mai grea sau maximum pedepsei în sensul art. 40, și atunci, dacă cu ocaziunea primei conamnări se va fi pronunțat pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei, judecătoreii, chemați a se pronunța în urmă, nu vor avea alt ceva de făcut de cât a constata crima sau delictul, fără a mai aplica și nă nouă pedepsă; iar dacă pedepsa cea mai grea sau maximum pedepsei nu va fi fost aplicată, judecătoreii din urmă vor avea a adăoga la pedepsa deja pronunțată ast fel ca limita stabilită de art. 40 să nu fie întrecută. De aci dar rezultă: 1° dacă prima hotărâre a aplicat nă pedepsă de un grad inferior aceleia ce urmăze a se aplica pentru secundul fapt, atunci se va inflige numai pedepsa a doua care este mai gravă și absorbe pe cea d'ântăi; 2° dacă pedepsa aplicabilă secundului fapt este cu un grad inferioră celei pronunțate prin prima condamnățiune, atunci se va executa numai prima condamnățiune, căci d ja s'a aplicat pedepsa cea mai grea; 3° dacă pedepsa pronunțată prin prima condamnățiune este de un grad egal cu pedepsa aplicabilă se-

cundului fapt comis înaintea primei condamnățiuni, judecătoarii vor avea a cerceta dacă s'a aplicat maximum pedepsei sau nu. (Cas. II, No. 24 din 14 Ian. 74).

2. Observarea principialui stabilit de art. 40 în materie de cumul de infracțiuni trebuie a se efectua, nu numai când judecătorul ar fi chemat a se pronunța din nou asupra unor fapte comise înaintea primei condamnățiuni, ci și atunci când ar fi vorba de a se executa diferite hotărâri rămase definitive care ar fi pronunțat pedepse pentru fapte comise înaintea primei condamnățiuni și fără ca să se fi avut în vedere diferitele condamnățiuni anterioare. Ast fel în cât nu s'ar fi aplicat pedeapsa conform art. 40; căci dacă sunt considerațiuni de justiție care au determinat pe legiuitor a dispune de a nu se aplica de cat pedeapsa cea mai grea sau maximum pedepsei, aceleași considerațiuni cer să nu se execute cumulativ diferite pedepse care se vor fi pronunțat fie din nebagare de seamă sau din nesciința justiției. fie că însuși acusatul n'ar fi desceptat justiția asupra circumstanței cumulului. A nu admite aceasta ar fi a înțelegi cui-va diferite penalități, care sunt absorbite, ceea ce legiuitorul a voit să împedice. Ast-fel fiind, condamnatul are dreptul a reclama contra executării unei penalități pronunțată de o instanță definitivă care ar fi absorbită de o altă pedepsă pronunțată și prin a cărei executare s'a violat principiul art. 40; și aceea reclamațiune trebuie să o facă jurisdicțiunei care a pronunțat penalitatea ce este a se executa, căci numai aceea jurisdicțiune este singură competentă a cerceta dacă pedeapsa contra a cărei executare se reclamă trebuie absorbită sau nu de o altă pedepsă anterior pronunțată prin altă decisiune și a ordona a nu se executa a ea pedeapsă. Competința acelei instanțe rezultă din circumstanța că cesțiunea în privința absorbirii pedepsei contra a cărei executare se reclamă, ne fiind rezolvată, ea nu pote fi rezolvată de cat tot de densa, preoam și în general ori ce incident ce se ivesce cu ocaziunea executării unei pedepse are a se rezolva de instanța a cărei hotărâre a dat naștere cu ocazia executării la acel incident. Ast fel dar, partea condamnată are dreptul a reclama contra executării unei pedepse, nu numai când pedeapsa s'ar executa alt-fel de cum ordonă hotărârea care a pronunțat-o, ci și atunci când prin executare s'ar viola art. 40 c. p. (Cas. II, No. 24 din 14 Ian. 74).

3. Regularea pedepselor este de ordine publică și încredințată autorităților judecătorești care sunt datoro a aplica în acesta privință toate regulile prescrise de legea penală, chiar când cei interesați nu le invocă. Și dacă instanța judecătorească nu a fost pusă în pozițiune de a face contopirea a două pedepse diferite pentru două fapte de aceeași natură, în momentul când a pronunțat a doua pedepsă, pentru că nu i s'a adus la cunoștință existența primei pedepse, ea este datoro să o facă în urmă, îndată ce i se pune în vedere existența acelor două pedepse. Ast fel, ea nu pote respinge cererea condamnatului de contopirea pedepselor pe motiv că nu a făcut-o în momentul când s'a pronunțat a

două pedepsă, pentru motivul că circumstanța că s'a făcut contra acusatului două urmăriri în loc de una singură și că parchetul nu a adus la cunoștința instanței existența primei deciziuni. nu pote să'l vatămă pe dânsul. (Cas. II, No. 84 din 18 Febr. 89).

4. Art. 40 statuează în ipotesa unui inculpat dat judecătorei pentru că a comis mai multe crime sau delict, comise toate anterior ori cărei condamnățiuni, și determnă pedepsa ce trebuie să se aplice inculpatului; el nu se aplică cand unele din fapte s'au comis de inculpat în urma evadării sele din închisore unde și făcea pedepsa pentru cele alte fapte. (Cas. II, No. 424 din 28 Sept. 88).

5. Dupe art. 40, cumului de delict se socotesce atunci când inculpatul este dat în judecată pentru că a comis mai multe infracțiuni pedepsite de legea penală, care însă nu se rapoartă la același fapt (moral). Ast fel, nu este cumul de delict când comerciantul falit a contravenit la mai multe din casurile prevădute de lege în privința bancrutei simple de ore-ce acele contravențiuni, raportandu se la același fapt, bancruta simplă, nu pot fi considerate ca delict separate, ci ca unul și același delict manifestat prin mai multe împrejurări. Cas. II, No. 680 din 30 Nov. 73).

6. Pentru ca două fapte incriminate să constituie două delict, și dar să fie loc la aplicarea principiului cumului de delict pus prin art. 40, se cere nu numai ca fie-care din aceste fapte să constituie prin el însuși un delict care să intre în prevederile dispozițiilor unui articol din legea penala, dar și ca fie-care din aceste fapte să constituie un delict separat și distinct de cel alt. Prin urmare, nu pote fi loc la aplicarea principiului cumului ori de câte ori aceste fapte n'au făcut de cât a contribui la consumarea unui și aceluiasi delict sub forma definitivă în care el este dedus în judecata instanțelor represive; fie-care din aceste fapte pot fi privite ca uă circumstanță agravantă a delictului cand legea le consideră ast-fel, sau ca un element de apreciațiune pentru judecator în determinarea quantumului pedepsei, dar nu pot fi scindate pentru a fi calificate ca delict distincte. Dacă dar faptul definitiv consumat era falsificarea unui contract de închiriere sub forma autentică, faptul de a fi plăsmuit mai întâi convențiunea dintre părți și apoi d'a o fi trecut în registrul de autentificare, contra-făcând semnătura primarului, nu pot fi privite ca constituind două delict distincte și a se pune două cesțiuni separate, de ore-ce săvârșirea ambelor acestor fapte au contribuit la consumarea delictului de fals a unui act autentic; ceea ce e te și mai mult în specie. este că aceste două fapte sunt într-uă ast-fel de legătură între dânsese, că dacă ambele n'ar fi fost consumate delictul nu se putea presinta sub formă de fals al unui act autentic, căci dacă convențiunea dintre părți n'ar fi fost plăsmuită ci numai autentificarea, delictul nu putea consista de cât în transformarea — făcându-se un fals — a unei convențiuni sub semnătură privată într-uă convențiune autentică și atunci cesțiunea prejudiciului trebuia să intre ca

element constitutiv al delictului. Afară de acesta, dacă curtea cu jurați scindează faptul plăsmuirii autentificării și privește și pe cel d'antăiun fapt ca intrând în prevederile art. 125, dă nă gresită interpretare acestui articol, căci din momentul ce privește ca un delict distinct plăsmuirea convențiunii și o separă de falsificarea autentificării, nu pôte să o considere ca falsificarea unui a t autentic, de ore-ce înainte de falsificarea autentificării ea nu era de cât uă convențiune sub semnătură privată, intrand prin urmare, în prevederile art. 127. (Cas. II, No. 90 din 8 Febr. 93, pag. 168)

7. Dacă acusatul, la epoca cand se judecă pentru uă crimă se află deja condamnat definitiv pentru un delict, în acest cas, nu avem nici recidivă confor " art. 45 c. p., nici cumul de infracțiuni; căci la epoca judecării crimei, delictul este deja judecat și nici nu mai încapе din partea curții juraților a trage din el nici nă urmare în greutatea acusatului, ca una ce nu este competentă a reveni spre a judeca din nou un fapt definitiv judecat Prin urmare, violează legea curtea care aplică art. 40 și supune pe acusat la maximum pedepsei ca obligator la un cas unde măsura pedepsei depinde de libera apreciere a judecătorului. (Cas. II, No. 418 din 12 Sept. 67).

8. Curtea cu jurați care a condamnat pe un acusat la 10 ani reclusiune pentru mai mu te fapte, cand peste câte-va zile in urmă, 'l judecă pentru un alt fapt, care nu'i pote atrage de cat tot reclusiunea, este ținută neapărat să se conforme dispozițiunilor din partea finală a art. 40 c. p. iar nu să condamne pe acusat încă la 6 ani reclusiune, căci prin acesta violează art. 40 c. p. și pune pe acusat, contra prevederilor legii, în situațiunea de a suferi uă pedepsă mai mare și neprevădută de lege, adică 16 ani reclusiune, in loc de 10 ani, care este maximum reclusiunei. In acest cas ultima decisiune se casează fără trāmitere, de ore-ce curtea de trāmitere n'ar avea ce să mai facă in ajutorul condamnatului, căci deja i s'a aplicat maximum reclusiunei prin prima decisiune care a rămas definitivă. (Cas. II, No. 72 din 4 Febr. 86).

9. Dupe art 40, cel care a comis două fapte de aceeași natură, nu pôte fi condamnat de cât la uă singură pedepsă. care este maximum pedepsei prevădūt de lege pentru faptul de acestă na ură. Și legea prescriind curților cu jurați de a nu condamna pe același acusat la două pedepse diferite pentru două fapte de aceeași natură, a două curte cu jurați nu pote să condamne pe acusat la uă nouă pedepsă, fără a contopi pedepsele amândouă. Ast-fel, este contrariu prescripțiunilor art. 40 când acusatul, fiind condamnat prin prima decisiune la 3 ani închisore pentru faptul prevădūt de art. 317 și 318, se condamnă, prin a două decisiune, la 8 ani reclusiune, tot pentru un fapt prevădūt de art. 317 și 318, de ore ce este condamnat la două pedepse de natură diferită. (Cas II, No. 84, din 13 Febr. 89).

10. Din primele dispozițiuni ale art. 40 c p. și ale art. 388 ult. al. și 402 pr. p. reese acest principin general că, pedepsa cea mai grea absorbе pedepsele mai ușore, că dar condamnatul, care a făcut pedepsa cea mai grea, a espiat, prin

acea pedepsă, toate delictele pasibile de uă pedepsă mai ușoră. Ast-iel, dacă cine-va este condamnat la 7 luni închisore, cu aplicațiunea art. 310 și 60, la 2 luni închisore, cu aplicațiunea art. 309, și la 2 ani închisore, cu aplicațiunea art. 308 și 40, instanța de fond, în urma contestațiunei făcută de condamnat, admitînd că pedepsa de 2 ani fiind în specie cea mai grea la acesta singură pedepsă trebuie să fie supus condamnatul, s'a conformat acestui principiu. Căci, de și condamnatul a fost condamnat și pentru delictul prevădut de art. 310, dar fiind că instanța de fond, judecand acest delict, în urma admiterii circumstanțelor atenuante, ne găsind pasibil pe delinquent pentru acest fapt de cat de pedepsa de 7 luni închisore, este învederat că a rămas ca lucru judecat că acest fapt nu prezintă gravitatea ce legea cerea pentru ca autorul său s'a dis pasibil de pedepsa prevădută de acel articol, și că dar instanța de fond nu putea, fără a viola autoritatea lucrului judecat, admite, cu ocasiunea contestațiunei făcută de condamnat la executarea acelor hotărări, ca pedepsa cuvenită condamnatului, pentru că a comis faptul prevădut de art. 310, ar fi de 3 ani închisore, cand hotărarea dată cu ocasiunea judecării acelu fact, și care a rămas definitivă, nu l' condamna de cat la 7 luni închisore. (Cas. II, 466 din 7 Nov. 90).

11. Cand inculpatul este condamnat pentru faptele penate de art. 132 și 310, nu se violază art. 40 cand se aplică osanda prevădută în art. 310 c p. (Cas. II, No. 383 din 8 Aug. 67).

12. Dacă acusatul este recunoscut culpabil pentru tulăria prevădută de art. 319 și pentru alte talhării penate de art. 31°, cum pedepsa prescrisă de art. 319, munca silnică, dupe natura pedepselor, este mai grea de cat reclusiunea, prescrisă de art. 318, urmează ca acusatului, conform art. 40, să i se aplice numai pedepsa muncii silnice pe timp nemărginit, pedepsa reclusiunei pentru celelalte infracțiuni absorbîndu-se de pedepsa muncii silnice. (Cas. II, 341, din 30 Septem. 69).

13. Dacă inculpatul a fost condamnat la 1 an închisore pentru faptul penat de art. 310, și la 7 luni închisore pentru faptul penat de art. 309, aci fiind vorba de nisce delictes ce se pedepsesc cu pedepse diferite, dupe art. 40, urmează ca condamnatiunea de 7 luni să se contopască în aceea de 1 an, singura care trebuie să o facă condamnatul. (Cas. II, No. 3 din 6 Mart. 85).

14. Dacă inculpatul este condamnat la 10 luni închisore pentru faptul penat de art. 309 și la 2 ani închisore pentru faptul penat de art. 310, fiind vorba aci de nisce delictes ce se pedepsesc cu pedepse diferite, unul cu închisore de la 3 luni la 2 ani, și altul cu închisore de la 3—5 ani, dupe dispozițiunile art. 40, trebuie să se aplice inculpatului pedepsa cea mai mare adică cea de 2 ani, iar cea mai mică urmează a fi contopită în pedepsa cea mai mare. (Bucur. III, 372 din No. 25 Mart 88, *Drept.* No. 61/38).

15. Când inculpatul este condamnat pentru două furturi din două biserici diferite ~~trebuie să se aplice maximum la~~ depsele prevădută de art. 310. (Cas. II, No. 466, din 23 Oct. 67).

16. Aplicațiunea art. 40 este justificată, când inculpatul a săvârșit mai multe delicta de înșelăciune, în paguba a diferite persoane. (Cas. II, No. 372 din 27 Iuu. 89).

17. Când inculpatul a fost condamnat prin nă sentința la 1 an închisore pentru furt prin efracție și prin altă sentință iar la 1 an închisore, tot pentru un furt prin efracție, ambele aceste pedepse nu se pot contopi în una singură de 1 an, de ore că fiind vorba aci de pisca delicta ce se pedepsesco cu aceleasi pedepse, rezultă d n art. 40, că trebuia să se aplice maximum pedepsei care este 5 ani închisore; și cum pedepsele pronunțate, adunându-se, nu ajung la acel maximum, ele nu se pot contopi în una singură de 1 an, ci trebuie ca condamnatul să le facă pe amândouă. (Cas. I, No. 94 din 19 Febr. 86).

18. Dacă acusatul aste recunoscut culpabil de un om r și un asasinat, de și pentru asasinat i s'a admis senș provocățiunei, dar fiind că a comis două crime, dupe art 40 urmează a i se aplica pedeapsa cea mai grea, adică a omorului, munca silnică pe timp mărginit. (Cas II, 92 din 5 Mart 79).

19. Curtea de apel care, găsind că apelantul nu pote fi inculpat de delictul de abus de putere, ci numai de delictul prevădūt de art. 146, confirmă, cu tote acestea, sentința tribunalului în privința aplicărei pedepsei, nu violează nici în text de lege; căci, dupe art. 40, când delictale sunt de osebite naturi și supuse la osebite pedepse, pedeapsa cea mai grea absorbind pe cea mai ușoră, numai prima este aplicabila. astfel că delictul ce se pedepsesco cu pedepsă mai ușoră, este espirat prin esecutarea pedepsei celei mai grele, și el nu are nici uă influență legală asupra aplicat unei pedepsei celei mai grele, ci pote să aibă numai una morală în cugetul judecătorelui pentru urcarea sau coborarea scărei dintre maximum și minimum pedepsei prescrisă de lege de unde se deduce că curtea de apel, înălăturand imputabilitatea unui delict care nu a putut să aibă de cât uă influență morală în cugetul judecătorilor de la tribunal, asupra aplicațiunei între maximum și minimum pedepsei prevădūtă pentru cele-l-alt delict, nu violează nici un text de lege când confirmă sentința tribunalului, de ore ce pedeapsa aplicată de tribuual este mult mai mică de cât maximum prevădūt de lege pentru delictul penat de curtea (Cas. II, No. 58 din 1 Febr. 74).

20. Cu drept cuvânt, tribunall, constatand comiterea a două contra ențiuni de aceeași natură, aplică maximum pedepsei, confirmă art. 40 c. p. (Cas. II, No. 261 din 13 Mai 87).

21. În primul cas prevădūt de art. 40, dacă legea nu determină specialmente maximum pedepsei, judecătorul, având facultatea de a se plimba în aplicarea pedepsei de la minimum la maximum pedepsei prescrisă de textul de lege aplicabil în specie, pote inflige inculpatului chiar maximum pedepsei prescrisă de acel articol, fără a viola și rēu interpreta art. 40. (Cas. II, No. 341 din 30 Sept. 69).

22. Dacă acusatul a fost recunoscut culpabil pentru falșificarea mai multor chitanțe de diferite epoce, și pentru dela-

pidare de bani publici, independentă de acele falsificări, este loc a se aplica art. 40. (Cas. II, No. 487 din 18 Oct. 94, pag. 1034).

23. Ministerul public fiind însărcinat de lege cu executarea hotărârilor în ce privește pedepsele pronunțate de justiție, toate cererile având de obiect modul de executare, între cari învederat intră și cererile de contopire, trebuiesc adreseate în primul rând procurorului care a emis mandatul de arestare și numai în cas de refuz al acestuia partea ar fi în drept să sesizeze judecata. (Craiova, I, 26 Mai 92, *Dreptul* No. 47-92).

24. Cererea de contopire a două sau mai multe pedepse tinde în definitiv și are drept rezultat, când ea este admisă, ca pedeapsa cea mai ușoară să nu se mai execute fiind absorbită de cea mai grea. Prin urmare, numai instanța care a pronunțat pedeapsa cea mai ușoară, și fără deosebire dacă a judecat mai întâi sau pe urmă, este în drept să se pronunțe asupra cererii de contopire, constant fiind că toate dificultățile ivite cu ocaziunea executării se resolv de către însăși instanța a cărei hotărâre se execută (arg. art. 400 pr. civ.). (Craiova, I, 26 Mai 92, *Dreptul* No. 47-92).

25. Cestiunea cumulului de infracțiuni nu intră în competența juriului, ci este de exclusivă competență a judecătoreiului chemat cu aplicarea legii (Cas. II, No. 29 din 23 Ian. 73).

26. Când unui inculpat i se impută un cumul de delict, în asemenea cas instanța care trebuie să-l judece este aceea care are competența cea mai mare. Astfel, când agentul a comis un delict de bătaie și un ultragi, competența o are tribunalul ca primă instanță și curtea de apel ca instanță de apel. Chiar când curtea achită pe inculpat pentru delictul de ultragi, pe cât timp ea este sesisată de a-l judeca pentru un cumul de delict, nu poate să trimită afacerea înaintea judelei de ocol, ci trebuie să o reție și să o vizeze, ca fiind singura instanță competentă în asemenea cas. (Cas. II, No. 427 din 25 Nov. 83).

27. În asemenea, tribunalul, sesisat de judecarea unui delict de bătaie simplă și a unui furt, a cărui valoare trece peste 100 lei, nu poate, achitându-l pe inculpat de furt îl ce i se impută, să și decline competența de a judeca faptul de bătaie și să trimită pe părți la judecătorei de ocol, ci o dată sesisat de afacere, trebuie să o judece. (Cas. II, No. 38 din 17 Ian. 88).

28. Chiar dacă din actele de instrucțiune rezultă că nu se poate imputa inculpaților de cat delictul de bătaie pe cât timp tribunalul este sesisat de două delict, dintre care cel de violare de domiciliu este de exclusivă sa competență, nu mai poate să și decline competența, ci trebuie să judece procesul. (Cas. II, No. 204 din 27 Apr. 84).

29. Cerința legii, exprimată în art. 40 c. p. și art. 398 și 402 pr. p., este ca diversele crime sau delict să fie întrunite într-o singură urmărire, așa ca tribunalele, care nu pot atunci să pronunțe de cat o singură pedeapsă (art. 40 c. p.), să o potă măsura dupe totalul conduitei prevenit lui. Așa dar, principiul ne cumulului pedepselor, dupe care aplicarea pedepsei celei mai grele sau a maximului pedepsei ajunge

pentru pedepsirea tuturilor crimelor sau delictelor de care agentul este în același timp prevenit (art. 40 c. p.), este legat în principiul prorogării competenței rezultând din conexitate art. 222 și 332 pr. p.). Și dispozițiunea art. 222 pr. n., nu este limitativă, ea se poate aplica și în afară de termenii acestui articol în cazuri analoge. Apoi, dacă este adevărată că nu trebuie să se îngreuneze pozițiunea și revenitul prin urmăriri inadins înmulțite, nu trebuie de altă parte ca trunchierea urmăririi să întunece adevărul, sustrăgând justiției uă parte a moralității agentului. (Cas. II, No 255 din 25 Mai 84)

30. În cazul când un individ este dat judecăței pentru comiterea mai multor delicta interesul bunei administrațiuni a justiției cere de a se judeca de na dată toate acele delicta de către aceeași instanță judecătorească, evitându-se astfel pe de uă parte înmulțirea și prelungirea judecăților, iar pe de altă parte punându-se pe judecături în pozițiune de a stabili întreaga responsabilitate a inculpatului și a aplica pedeapsa proporțional cu gradul culpabilității (art. 40 și 222 pr. pen.). Numai pentru interesul apărării inculpatului sau pentru acela al susținerii acțiunii publice se poate admite disjuncționarea în lecăței tuturor delictelor imputate aceluiași individ (art. 333 pr. pen.). (Cas. II, No. 470 din 25 Oct. 93, pag. 921)-

Art 41. «Ori-care, osândit fiind, printr' uă hotărâre nerevocabilă, la uă pedepsă criminală, dacă, dupe împlinirea pedepsei, va fi comis uă a două crimă, se va condamna la uă pedepsă cu un grad mai mare de cât aceea ce hotărăște legea pentru crima ce a săvârșit.» (c. p. 46 p. F. 56 p. Pr. § 58).

1. Dupe art. 41 c. p., numai atunci pote fi cine-va condamnat la uă pedepsă cu un grad mai mare de cât aceea ce hotărăște legea pentru crima ce a săvârșit, când se constată că osândit fiind, priu uă hotărâre nerevocabilă, la uă pedepsă criminală, a săvârșit a două crimă, dupe împlinirea pedepsei hotărâtă pentru cea d'antîiu crimă. (Cas. II, N. 98 din 2 Mart. 76; No. 743 din 18 Dec. 73).

2. Judecătorii, când agravază pedeapsa inculpatului pe baza art. 41 c. p., trebuie să constate că toate elementele cerute de acest articol se găsesc întrunite în specie, căci alt-fel agravarea pe epsei nu mai are nici uă basă legală și hotărârea este viciată prin nemotivare și rea aplicare a legii. (Cas. II, No. 42 din 27 Ian. 70; No. 743 din 18 Dec. 3).

3. Legea determinând caracterul infracțiunii dupe penalitatea ce i se apl că, urmează că ori de cate ori delinquentul, de și a comis un fapt pedepsit cu uă pedepsă criminală, însă dacă i s'a aplicat uă pedepsă corecțională, fie din cauza minorității lui, sau pentru că i s'a admis uă cauză de scusă

legală, sau circumstanțe atenuante, sau din ori e altă cauză art. 41 c. p. nu și mai pote avea aplicațiunea, căci penalitatea dată inculpatului nu a fost criminală. (Cas. II, No. 217 din 3 Mai No. 72; No. 165 din 16 Mai 78).

4. Dupe art. 41 nu se pedepsește ca recidivist criminal la uă pedepsă cu un grad mai mare de cat acea cuvenită unui individ acusat pentru comiterea uneia sau mai multor crime. de cat atunci cand densul va fi fost mai inainte condamnat definitiv la altă pedepsă criminală pentru comiterea uneia sau mai multor alte crime și pe care pedepsă ar fi expiat-o deja, iar nu să fi fost condamnat numai la uă pedepsă corecțională, fie chiar pentru comiterea uneia sau mai multor crime, prin admitere de circumstanțe atenuante. Această interpretare a art. 41 rezultă mai antauă clar din textul lui, prin care nu se dice, ca în următorul art. 42, că acusatul să fi suferit mai inainte uă condamnățiune pentru crimă, care codemnățiune pote prin urmare, să fi fost și corecțională, prin admitere de circumstanțe atenuante, ci să fi suferit acusatul uă pedepsă criminală; și apoi mai rezultă asemenea interpretare și din rațiunea de a putut să aibă leginitorul pentru a ridica pedepsa la un grad mai mare pentru acusatul care suferind deja uă grea pedepsă criminală mai comite în urmă una sau mai multe alte crime, căci asemenea acusat dă probă de multă răutate în caracterul sên, și ast-fel merită uă simțitoare agravare de pedepsă, pe cand suferința numai a unei pedepse corecționale nu face proba decisivă pentru răutate mare de caracter la condamnatul care, dupe expiarea numai acelei pedepse corecționale, mai comite una sau mai multe crime. (Cas. II, No. 129 din 3 Mart. '92 p. 258).

5. Nu are a se pune juraților vre uă chestiune în privința recidivei, căci recidiva nu rezultă din desbateri ca să se pună juraților uă chestiune asupra ei, dupe cum se pune în privința unei circumstanțe ingerunătoare nementionată în actul de acusare și care ar fi rezultat din desbateri ca să se constate existența ei de jurați, ci recidiva trebuie să resulte din uă sentință judecătorească nerevocabilă, conform art. 41 c. p.: deci chiar asesorii care aplică pedepsa acsatului declarat culpabil vor agrava penalitatea recidivistului în sensul art. 41 c. p. (Cas. II, No. 743 din 18 Dec. 73; No. 29 din 23 Ian. 73).

6. Starea de recidivă a unui acusat este un element de agravarea pedepsei, independent de faptul acușiunei, care trebuie constatat și apreciat numai de magistrații curții, iar nu și de jurați, cărora legea prin art. 381 și urm. pr. p. le dă dreptul a se pronunța numai asupra faptelor ce fac obiectul acușiunei. (Cas. II, 378 din 41 Iunie 71.)

7. În principiu, curtea cu jurați pote condamna pe un individ la uă pedepsă mai grea ca recidivist, conform art. 41 c. p., cu toate că prin decisiunea camerei de punere sub acusare nu s'a făcut mențiune de recidivă, fără să se pôtă dice că a fost condamnat pentru alte fapte de cat pentru acelea pentru care ar fi fost pus în acusare, căci starea de recidivă nu are a mai fi constatată de camera de punere sub acusare, ci ea este uă circumstanță de care are a ține seamă numai judecătorul care aplică pedepsa. (Cas. II, No. 743 din 18 Dec. 73).

Art. 42. «Acela care, fiind osândit mai înainte pentru crimă, dupe îndeplinirea pedepsei va săvârși vre-un delict care va merita pedepsa corecțională, se va osândi la maximum pedepsei prescrisă de legi pentru acel delict, și acea pedepsă pôte a se și îndoi, când osânda prescrisă pentru delictul săvârșit ar fi chiar acel maximum.» (c. p. 8; p. Fr. 47; p. Pr. § 58).

Art. 43. «Acei cari vor fi fost osândiți pentru pricine corecționale la închisóre mai mult de 6 luni, la întêmplare de recidivă de delict, se vor supune la maximum pedepsei prescrisă de lege pentru accl delict, și acea pedepsă pôte a se și îndoi când osânda prescrisă pentru delictul săvârșit va fi chiar acel maximum.

(leg. 17 Febr. 74). In materie de crimă, delict de presă sau politic, delinquentul nu se va considera ca recidivist, de cât dacă prima osândă va fi fost asemenea pentru delict de presă sau politic.» (c.p. 8, 166; leg. măr. de fabrică 16; c. silv. 20; p. Fr. 58).

1. Pentru a fi cine-va osândit ca recidivist, trebuie să se constate în sentința condamnătore existența primei sentințe definitivă care osândise pe inculpat pentru un delict anterior. (Cas. II, No. 224 din 5 Oct. 68).

Art. 44. «Acela care, fugind din munca ocnei, sau dintr'ună casă de închisóre criminală sau corecțională, sau în timpul cât suferă una din aceste pedepse, va comite uă a dóua crimă sau delict, se va pedepsi dupe chipul următor :

1. Dacă pedepsa ce legea hotărăște pentru a doua faptă este mai grea de cât cea d'ântâi, atunci se va aplica maximum pedepsei hotărâtă de lege pentru cea din urmă faptă.

2. Dacă pedepsa faptei a doua este mai ușoră de cât cea d'ântâi, atunci inculpatul 'și va împlini pedepsa cea d'ântâi fără alt adaos.

Însă când, scădându-se timpul ce mai rămâne pînă la împlinirea pedepsei întâi din timpul ce legea hotărăște pentru pedepsa a doua, va rămânea un prisos de timp, atunci condamnatul, dupe ce va eși din cea d'ântâi închisore, va împlini și acest rest în cea de a doua închisore.» (c. p. 41, 42, 43, 45, 178, 195).

1. Art. 44 c. p. prevede pedepsele ce trebuiesc aplicate celor care cad în recidivă de crimă sau delict pe timpul când sufer pedepsa primei condamnățiuni. Ast fel, când pedepsa faptei a doua este mai gravă de cat prima, acest articol prevede absorbțiunea pedepselor și ordonă aplicarea maximumului pedepsei hotărat de lege pentru cea din urmă faptă; când pedepsa faptei a doua este mai ușoră de cat prima, atunci condamnatul să'și împlinescă prima pedepsă fără alt adaos. În ultimul alineat al acestui articol se prevede cazul când pedepsa este egală pentru ambele fapte, dar de diferite lungimi, și cea din urmă mai lungă de cat prima; în acest caz legea ordonă ca condamnatul să suferă pedepsa pe timpul cat prisosese dupe ce se va scădea din timpul secunde condamnățiuni timpul cat a făcut din prima condamnățiune. (Cas. II, No. 308 din 26 Aug. 75; No. 98 din 2 Mart. '6).

2. Ast-fel, condamnatul la 7 ani reclusiune pentru secunda faptă, care nu a făcut de cat 2 ani din prima condamnățiune de 6 ani, are a mai suferi 5 ani reclusiune. (Cas. II, No. 308 din 26 Aug. 75).

3. În virtutea art. 44 c. p., dacă pedepsa ce legea hotărăște pentru a doua faptă este mai grea de cat cea hotărâtă pentru prima faptă atunci nu se va supune condamnatul de cât la pedepsa cea mai grea, pedepsa cea mai ușoră fiind contopită în această pedepsă. (Cas. II, No. 485 din 18 Nov. 83).

4. Nu se violează art. 44 c. p. când curtea, condamnând pe acusat la 20 ani muncă silnică, prevede că în această pedepsă să intre și cei 7 ani la care fusese condamnat mai înainte acusatul. (Cas. II, No. 397 din 22 Oct. 76).

5. Art. 40 c. p. nu se aplică când unele din fapte s'au comis de inculpat în urma evadării sale din închisoare unde și făcea pedeapsa pentru cele l-alte fapte. (Cas, II, 424 din 28 Sept. 88).

Art. 45. «Nu se socotesc în stare de recidivă acela care, osândit fiind pentru un delict. a săvârșit la urmă uă crimă.»

1. Vezi No. 7 sub, art. 40.

Art. 46. «Agravarea pedepsi de recidivă nu se va pronunța dacă au trecut 10 ani din momentul de când condamnatul și-a terminat pedeapsa celei din urmă crime sau delict.» (c. p. 41 43, 397; art 16 leg. 15 Apr. 79; p. Pr. § 6°).

TITLUL V

DESPRE COMPLICITATE

Art. 47. leg. 17 Febr. 74. «Sunt agenți provocatori aceia cari, prin daruri, promisiuni, amenințări, abus de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor fi provocat la uă infracțiune sau vor fi dat instrucțiuni spre a o comite.

Sunt asemenea agenți provocatori aceia cari, prin veri unul din mijlocele enumerate în art. 294, vor fi provocat direct la comiterea unei crime sau unui delict prevădut de codicele penal.

Acești agenți se pedepsesc întoemai ca autorul.

Acea cari, prin vre unul din mijlocele indicate în citatul art. 294, vor provoca direct la comiterea unei crime sau delict prevădut prin codicele penal, fără ca acea provocațiune

să fi produs vre un efect, se vor pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani și cu amendă de la 500 pînă la 5000 lei.

Pentru delictele de presă, sunt răspunzători: autorul, când este cunoscut sau când se dovedește; iar în lipsa lui girantul, editorul.»

p. 157, 168, 169, 191, 193, 195, 167, 202, 399; art. 18 și 38 leg. 13 Ap. 62; constit. 24; p. Belg. 66; p. Fr. 60; p. Pr. § 36.

1. În regula generală, fiecare răspunde înaintea legii penale nu numai pentru faptele sale proprii, sau dacă a provocat pe altul la comiterea unei infracțiuni, ci și în condițiile art. 47. Dacă legiuitorul pentru unele delict, art. 99 și 159 comiso de funcționarii inferiori în exercițiul funcțiunii lor prețuiește abuzul de autoritate și de putere al superiorilor în cât face responsabil înaintea legii penală pe aceștia, fără a se mai dovedi acel abuz de autoritate și de putere, destul numai să se probeze că funcționarii inferiori au comis acele delict după ordinul superiorilor lor în pricini ce privește la atribuțiunile acestora și pentru care funcționarii inferiori sunt datori să le dea supunere în ordinea ierarhiei; ba încă pe presupunerea a lezei merite pentru a considera că uă constrîngere morală ordinul superiorilor și de aceea apara de ori ce responsabilitate penală pe funcționarul inferior, pedepsa în asemenea caz avînd a se aplica numai superiorilor. Nu este tot ast fel pentru cazul cînd între autorul infracțiunii și între provocatorul ei nu poate exista obligațiunea unei supunerii pasive; și în acest caz trebuie să se dovedească provocățiunea la comiterea delictului să a perpetrat, după cum cere art. 47, prin daruri, amenințări, abuz de putere ori de autoritate, sau prin uneltiri viclene, sau dînd instrucțiuni spre comitere, pentru că provocatorul să fie pedepsit totocmai ca un autor. Ca. II, No. 192 din 18 Martie 74.

2. Art. 47 consiliera că agent provocator și pe acela care va fi dat numai întru instrucțiuni pentru comiterea unei infracțiuni. Din modul de redacțiune și din termenii întrbuințați de sus menționatul articol rezultă, în mod cert, că nu este trebuința ca instrucțiunile sau informațiile date să fie însoțite de daruri, promisiuni, amenințări, abuz de autoritate sau de putere și uneltiri culpabile, pentru că autorul lor să fie considerat că agent provocator și pedepsit ca atare. Dacă dar curtea constată că de și inculpatul n'a participat direct și în mod material la furturile comise de ceilalți inculpați, însă densul a dat toate informațiile necesare celor-alți prevenți pentru comiterea acestor furturi; așa fiind, cuventul de informațiuni, întrebuițat de curte, constituind prin el însuși delictul de provocățiune, fără a mai fi trebuință ca aceste informațiuni să fie însoțite de cele-alte condițiuni prevăzute de art. 47, curtea de apel n'a violat într nimic acest text de lege, considerînd pe inculpat ca agent provocator și pedepsindu-l ca atare. Cas. II, No. 27 din 18 Ian. 93, pag. 62.

3. Pentru aplicarea art. 47 c. p., este destul a se constata că faptul s-a comis dupe instrucțiunile date de provocator, și nu mai este necesar a se cerceta dacă acele instrucțiuni au fost urmate le promisiunii, darui, etc., caci cuvântul instrucțiuni, întrebuințat de leuitor, constituie prin el ensuși delictul de provocare, fara sa mai fie trebuință de a se mai adao i și celelalte cuvinte cuprinse în art. 47 c. p., faptele din acest articol ne având trebuință sa existe tote în mod cumulativ spre a se constitui culpabilitatea. Cas. II, No. 99 din 6 Mart. 78.

4. Parintii nu pot fi penalmente răspunzători de delictete comise de fii lor. Cas. II, No. 75 din 5 Febr. 86.

5. Instanța de fond este suverana în aprecierea faptelor din care se deduce cooperarea unor indiviđi ca agenți provocatori. Cas. II, No. 230 din 27 Mai 83.

6. Instanța de fond, când reînosc pe inculpat culpabil ca a fost provocator, trebuie sa arate, prin hotărarea sa, faptele care onstituiesc daruile și promisiunile, și sa se pronunte asupra fiecarui element constitutiv al delictului. Cas. II, No. 449 din 2 Oct. 87.

7. Instanțele de fond sunt suverane sa aprecieze faptele și probele ce rezultă din depunerile martorilor. Ast-fel fiind, nă datare instanța de fond constată ca inculpatul, în calitatea sa de comisar, a provocat, prin abus de autoritate, pe alții de a comite un delict de batie, hotărarea sa, în acestă privință, scapa de controlul casății. Cas. II, No. 265 din 23 Mai 90.

8. Dupe dispozițiunile art. 47, agent provocator este și acela care a provocat la uă infracțiune prin abus de autoritate sau de putere. Ast-fel, este a ent provocator acela care, în calitate de membru în consiunea interimară, ordona sa bată pe cine-va. Cas. II, No. 115 din 14 Febr. 90.

9. Se justifica aplicăiunea articolului 47, acelaia care, ca rimis al muii rului, a provocat la comiterea torturilor. Cas. II, No. 166 din 13 Mai 69.

10. Ră pundera sa ne răspundera agentilor inferiori pentru esecutarea unui ordin ilegal, dat de superiorul lor, nu modifica nă nă mic ră pundera agentului superior care a dat acel ordin. Cas. II, No. 462 din 5 Nov. 80.

11. Cel care a dat povața soției să parasăcă domiciliul conului și să fure mai multe obiecte din casa soțului, este un agent provocator. Cas. II, No. 272 din 22 Mai 87.

12. Provocarea constituid un delict a parte, agentul provocator este considerat și pedepsit ca și autorul crimei. Ast-fel fiind, nu este loc a se pune în privința agentului provocator cesti mi separate asupra circumstanțelor agravante în care s'a comis crima, așa cum se pun pentru autori principali. Așa dar, președintele urfiei cu urași, punnd cestiunea dă a acusatul a luat parte ca agent provocator, dand instrucțiuni pentru comiterea crimei, nu pune na cestiune complexă. Cas. II, No. 389 din 4 5 pt. 81.

13. De și în casul caid agentul provocator și faptuitorul sunt implicați în aceeași afacere, și circumstanța agravanta este afirmata în privința făptuitorului, nu mai este nevoie ca aceea circumstanța să fie reprodusă în întrebările relative la agentul provocator pentru a' l face și pe acesta responsabil de aceea circumstanța, întru cât n'ar fi personală făptuitorului. Nu este tot așa în cas

de răspuns negativ la întrebarea care conține circumstanța în reu-nătoare în privința făptuitorului. Căci, în primul caz, prin răspunsul afirmativ la cestiunea de provocățione, se stabilesc cu certitudine logica conlucrarea la crima, cu toate circumstanțele ei deja stabilite; pe când în cazul de al doilea, circumstanța îngreunătoare ne fiind încă stabilită, existența sau neexistența ei în privința agentului provocator, nu poate rezulta din simplul răspuns afirmativ la cestiunea de provocățione, ne fiind esact a se dice ca ori și ce provocățione în ori și ce împrejurări, implică și precugetare. Cas. II, No. 834 din 20 Aug. 85 .

14. Legea nu cere ca în cestiunea pusă juraților să se enu-mere obiectele promise sau dăruite, ori cuvintele rostite de pro-vocător. Este dar suficient sa se precizeze în cestiune ca provo-cațiunea s'a savățit prin daruri și promisiuni, cand acusatului i se impută ca a provocat la comiterea crimei prin daruri și pro-misiuni. Cas. II, No. 460 din 8 Oct. 91, pag. 1140 .

15. Art. 47 al. II, care prescrie ca agentul provocator se pe-depsece întocmai ca autorul material al delictului, trebuie să fie interpretat în sensul că pedipsa agentului provocator să nu fie de un grad mai ridicat de cât aceea cu care legea pedepsece de-lictul. Așa ca, în ceea ce priveșce durata pedepsei, instanța de fond este suverana a da uă pedepsa de uă durată mai lungă sau mai scutită, în limitele maximumului și minimumului prevăduț pentru faptul comis, dupe cum împrejurările atenuante sau agravante cel inconjura, milita în favóica sau defavóica delinquentului. Ast-fel dar, instanța de fond pote da agentului provocator ua pe-depsa mai mare de cât cea dată autorului material. (Cas. II No. 115 diu 14 Febr. 90).

Art. 48. «Complicele se va pedepsi cu un grad mai jos de cât autorul principal, ênșe dupe natura crimei privită ca comisă de el, iar nu dupe natura sau agravarea ce póte lua crima sau delictul în raport cu autorul prin-cipal, din circumstanțe personale ale acestuia, sau din circumstanțe survenite în cursul execu-țiunei crimei sau delictului, fără scirea compli-celui.» c. p. 90, 200, 269, 272; p. Fr. 59; p. Pr. § 35; p. Belg. 69 .

1. Art. 269 deróga la dispozițiunile art 48. (Cas. II, No. 31 din 15 Ian. 86 .

2. Dacă crima sêvirșita de autorul principal, este aceea pre-văduță și pedepsită de art. 241 cu reclusiunea, pedepsa ce se cu-vine compicelului e închisorea corecțională, al carui maximum este de 5 ani. Cas. II, No. 274 din 19 Mai 93, pag. 521 .

3. Pedepsa ce trebuie a fi aplicată compicelului care a partici-pat la crima prevăduță de art. 225, 226 și 232, în cas cand i se admite și circumstanțe atenuante, urméria să fie, aseménat dise-

lor articole, combinate cu art. 50, alin. II, 48 și 60, reclusiunea sau maximum închisorii corecționale. Prin urmare, când curtea cu jurați pronunța, într'un atare cas, pedeapsa închisorii numai pe termen de 2 ani, violența citătelea textelor de lege și pronunța ua hotărâre casabilă. (Cas. II, No. 238 din 4 Mai 93, pag. 482 .

4. Lețuitorul nu a prevădut nici ua pedeapsa pentru complicitate în materie de conteavențiuni. Cas. II, No. 476 din 4 Dec. 81 .

5. Veđi No. 9 sub art. 53 c. p.

Art. 49. (leg. 17 Febr. 74). «Când pedeapsa autorului principal va fi reclusiunea, pedeapsa complicelui va fi închisoria corecțională de la 2 pêne la 5 ani.

Când pedeapsa autorului principal va fi închisoria corecțională, pedeapsa complicelui va fi minimum acestei pedepse.» (c. p. 8, 48).

Art 50. Vor fi pedepsiți ca complici a unei fapte calificată crimă sau delict :

1. Aceia cari vor fi procurat arme, instrumente, sau ori ce alte mijloce, care au servit la comiterea faptei, sciind că o să servescă la această comitere ;

2. Aceia cari, cu bună știință, vor fi ajutat sau vor fi asistat pe autorul sau pe autorii acțiunii, în faptele care au pregătit-o, sau au înlesnit-o, sau în acelea care au săvârșit-o, fără prejudiciul pedepselor care sunt prevădute pentru autorii de comploturi sau de provocățiune în contra siguranței interioare sau exterioare a Statului, chiar în casul când crima ce aveau în vedere conspiratorii sau provocatorii nu se va fi executat ;

3. (leg. 17 Febr. 74). Aceia cari vor fi contribuit, în cunoștință de cauză, la vânđarea sau numai la distribuirea ori espunerea unei scrieri,

unui imprimat, unui desemn sau unei gravure, care nu vor arăta lămurit numele și domiciliul adevărat al autorului, girantului, editorului, când scrierea, imprimatul, desemnul sau gravura conțin crimă sau delict.

Persónele de mai sus sunt scutite de orice pedépsă:

1. Dacă vor arăta pe adevăratul individ de la care țin scrierea, imprimatul, desemnul sau gravura.

2. Dacă vor arăta pe adevărații autori, giranți și editori.» (c. p. 67, 69, 79, 81, 86, 92, 196, 216, 246, 316; art. 18 leg. 13 Apr. 62; const. 24; p. Fr. 60; p. Pr. § 34, 35; p. B lg. 66).

1. Complici sunt acei care procura a'utorul lor la perpetrarea unei crime de catre autorul principal. As -fel fiind, complicitatea nu póte exista de cât numai cand exi tenta crimei este constantă, și prin urmare, chiar in cazul caud autorul principal este necunoscut sau absinte, urmeza ca mai ántúu sa se constate perpetrarea delictului in diferit -le lui circumsta nte, și apoi ac ca a complicitatii, care nu este alt de cât ajutorul dat pentru comiterea delictului. Cas. II, No. 228 din 6 Mai 72 .

2. Ca unei persóne sa i se póta imputa faj tul de complici ate, catá neaparat ca densa sa aibá cuno cință de delictul sau crimea ce autorul principal are de gand sa comită. cunoștință care constituie un element esențial in constituirea deli tului. (Bucur. III, No. 665 din 30 Nov. 82, *Dreptul* No. 33 83 .

3. In materie de complicitate, ca sa existe imputabili ate se cere ca a'entul delictului sa fi comis cu bună sciință faptul ce i o impută; acesta i in materie de complicitate la uă banerută. Cas. II, No. 170 din 18 Mart. 92, pag. 277 .

4. In înțelesul art. 50 și 51 din c. p. sunt considerați ca complici numai accia cari, cu buna sciință, vor fi ajutat sau asistat pe autorii acțiunei in faptele cari au pregatit-o sau au înlesnit-o. Buna sciință a împre urarilor constitutive ale delictului e neaparată pentru aplicarea art. 50 și 51. Așa dar, in delictul de mituire săvârșit de un funcționar, este nulă si casabilă hotărarea care condamna pe cine-vă ca complice, numai pe simplul cuvent ca densus a asistat pe acel funcționar la facer ea actului, fără să se stabileasca și elementul bunei sciințe din parte-i despre primirea de către acesta a sumelor de bani pentru sevarșirea qisului act. Cas. II, No. 218 din 9 Mai 94, pag. 580 .

5. Este casabilă decisiunea curții cu jurați, dacă președintele, în cestiunile puse juraților relativo la complice, nu pune și ces-

tiunea dacă complicele a ajutat cu buna știință pe autorii acțiunii în faptele care au săvârșit-o. Cas. II, No. 459 din 4 Oct. 67.

6. Dacă cooperațiunea constă în procurare de instrumente sau ori ce alte mijloce, atunci trebuie, pentru a putea fi aplicată pedeapsa de complicitate, să se constate că acele instrumente ori mijloce au servit la comiterea infracțiunii, căci procurarea acelor instrumente cu scop de săvârșirea infracțiunii, dacă ele n'au servit la comiterea chiar a infracțiunii, nu poate fi considerată ca uă complicitate penată de codul penal Cas. II, No. 688 din 19 Nov. 71.

7. Dacă din verdictul juraților rezultă că acusatul cu bună știință a procurat autorilor principali instrumentele cu care s'au servit la comiterea infracțiunii și ca cooperațiunea lui a fost astfel în cât fără ea faptul nu s'ar fi comis, din coincidența cooperațiunii și a bunei științe conținate de jurați prin verdictul lor afirmativ, rezultă, ca necesitate logică, știința despre destinațiunea armelor ce le a procurat, cooperațiunea cu știință conținând toate elementele prevădute de art. 50 c. p. ca fiind constitutive complicității. Cas. II, No. 425 din 6 Nov. 85.

8. Trebuie să nu se pună în via singură întrebare, ci separat, cestiunea furtului și aceea dacă furul a avut complici. Cas. II No. 9 din 17 Ian. 69.

9. Violă art. 363 pr. p. președințele care refuză, fără a motiva acel refuz, de a pune uraților cestiunea subsidiară de complicitate, cestiune proprie a acusat. Cas. II, No. 291 din 16 Dec. 68.

10. În tanța în drept a judeca pe autorul principal este ținută să judece și pe complice. Cas. II, No. 134 din 12 Mart. 91.

11. Vezi notele de sub art. 260.

Art 51. Complicele se va pedepsi întocmai ca și autorul principal, când cooperațiunea lui a fost astfel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis. (c. p. 18, 30, 113, 165, 269, 271, 272).

1. Dupe art. 51, complicele numai atunci se poate pedepsi cu pedeapsa ce suferă autorul principal, când cooperațiunea lui la perpetrarea crimei a fost astfel în cât fără el crima nu s'ar fi comis. (Cas. II, No. 218 din 3 Mai 72; No. 281 din 29 Mai 87).

2. În materie de complicitate nu este destul ca jurații să declare că cineva a cooperat ca complice, ci trebuie să constate anume felul sau circumstanța complicității; astfel complicitatea prevădută de art. 51 trebuie să formeze anume obiectul unei cestiuni. (Cas. II, No. 187 din 18 Mai 76).

3. Când este vorba de complicitate, întâi trebuie a se pune juraților uă cestiune în privința faptelor celor mai simple de complicitate, așa precum sunt prevădute prin art. 50, apoi trebuie să se pună încă uă cestiune în privința acelor fapte de complicitate prevădute de art. 51 și care au de efect a agrava pedeapsa complicei, și care, ca circumstanță agravantă, trebuie să formeze obiectul unei cestiuni speciale. (Cas. II, No. 347 din 3 Aug. 86; No. 483 din 18 Nov. 88).

Art. 52. Aceia cari, cunoscând culpabila purtare a făcătorilor de rele în uneltire de tâlhărie sau de silnicii în contra siguranței Statului, a liniscei obștesci, a persónelor sau a proprietăților, sunt deprinși a le da mai tot-d'a-una găsduire, loc de scăpare ori de în-tâlnire, se vor pedepsi ca complici ai acelor făcatori de rele.* (c. p. 18, 49, 89, 134, 197, 216; le ca recrút. 83*; p. Fr. 61).

1. Ace t art. este aplicabil în cas de complicitate de furt prin spar etc. Ca . II, No. 277 din 12 Sept. 66 .

Art 53. «Acea cari, cu bună știință, vor fi ascuns în tot sau în parte lucrurile sau banii ce provin din furt sau din săvârșirea veri cărei alte crime sau delict, sunt tăinuitori iar nu complici.

Tăinuitori sunt acei cari, cu știința, vor cum-păra, vor primi în schimb sau dar, vor lua ca să neguțătorască, să desființeze ori să pre-facă, ori vor primi drept plătă sau zălog, lucruri sau bani proveniți din vre uă crimă sau delict

Rudele de sus și de jos, bărbatul și muerea,

* **Legea recruta în Art. 76 :** Art. 83. Ori-cine, științ, va ascunde sau va lăsa în viață pe un nesuș, sau pe un desertor, cu închisoare de la 1 luna pînă la 6 luni. Pedepsa pe a se reduce, după circumstanțe, la un amendă de la 200 - 600 lei.

Ori-cine se va dovedi că a favorizat fura sau un nesuș, va fi pedepsit cu închisoare de la 1 luna pînă la 6 luni, sau cu amendă de 200 - 600 lei.

Aceasi pedepă se va aplica acelor cari, prin uneltire culpabile, vor fi împiedicat sau întârziat plecarea recrúților.

Dacă delictul este funcționar public, pedepsa se va crește pînă la 1 an de închisoare, sau la un amendă de 600 - 1000 lei.*

frații și surorile, nu se socotesc tăinuitori.»
(c. p. 54, 55, 56, 197; 878 c. com.; p. Fr. 62; p. Pr. § 37).

1. Două sunt elementele constitutive ale delictului de tăinuire: 1) ca delinquentul să cumpere sau să ia lucrurile provenite din furt prin unul din modurile enumerate în art. 53 c. p.; 2) să fi știut că lucrurile erau provenite din furt. (Cas. II, No. 459 din 8 Oct. 91, pag. 1138).

2. Elementul constitutiv al delictului de tăinuire, prevăduț de art. 53 c. p., este buna știință că lucrurile tănuite provin din uă crimă sau delict. Acest element trebuie să fie constatat de judecatori prin hotărâre. (Cas. II, No. 328 din 22 Sept. 75; No. 31 din 21 Ian. 81; No. 76 din 5 Febr. 86; No. 426 din 15 Sept. 87; No. 83 din 15 Febr. 88; Cas. II, No. 595 din 30 Nov. 92, pag. 1066).

3. Atât jurisprudența constantă cât și doctrina stabilesc că singurul element constitutiv al delictului de tăinuire este cunoscința ca lucrul era de furat; nu este dar necesar a se ști dacă tănuitorul a profitat sau nu de obiectele tănuite. (Cas. II, No. 553 din 25 Ian. 73).

4. Dupe art. 53 elementele constitutive ale tănuirii consistă în buna știință a provenienței lucrurilor tănuite din un delict sau din uă crimă, și al doilea în un fapt care are de scop ănsușirea în folosul tănuitorului a lucrului, sau disparițiunea sau ascunderea lui. Aceste elemente trebuiesc constatate prin hotărâre. (Cas. II, No. 120 din 4 Martie 86; No. 110 din 18 Febr. 87).

5. Una din condițiunile constitutive ale tănuirii este și aceea că cel ce tănuiesce să fi cunoscut ca lucrul tănuit provine din săvârșirea veri-unei crime sau delict; și a tănuii un lucru în sens juridic, va să dică a posedea sau a deține cu intențiune frauduloasă un lucru sustras de altul. Așa dar, simpla constatare făcută de judecătorul de fond că autorii unui furt de cai, dupe ce au săvârșit furtul, ar fi venit în gazdă la tănuitor, care le-a dat nisebilete de vite spre a'i vinde într'alte părți și că, cu ocasiunea unei perchisițiuni făcute la locuința tănuitorului, s'ar fi mai gasit asemenea bilete de vite, nu este suficientă în a stabili elementele delictului de tăinuire. (Cas. II, No. 491 din 9 Nov. 93, pag. 1031).

6. Constatarea bunei științe este na cestiune de fapt lăsată la suverana apreciere a instanței de fond. (Cas. II, No. 341 din 12 Ian. 89; Cas. II, No. 595 din 30 Nov. 92, pag. 1066).

7. Art. 53 consideră ca tănuitori nu numai pe acei cari cu bună știință vor cumpăra obiecte provenite din vre uă crimă sau delict, dar și pe acei cari au luat asemenea lucruri cu scop de a le vinde. (Cas. II, No. 318 din 24 Aug. 76; No. 341 din 12 Ian. 89).

8. Cel care negociază în piață efecte publice deturnate de casierul casei de depuneri, având cunoscință că acele efecte aparțineau casei de depuneri, comite delictul de tăinuire. (Cas. II, No. 43 din 31 Ian. 77).

9. Intrunesc elementele constitutive ale delictului de tăinuire, faptul de a ascunde obiecte furate, știind că acele obiecte sunt provenite din furt. Cas. II, No. 303 din 24 Mai 89).

10. Teoria că acolo unde nu sunt autori nu sunt nici tănuitori, nu este adevărată, căci tănuirea, dupe caracterele ei dis-

tinctive, precum reese din art. 53 și 54 combinate cu art. 56, nu constituie o complicitate, ci este un delict *sui generis*, afara de cazul prevăzut de art. 56. Cas. II, No. 370 din 27 Oct. 75.

11. Asemenea nu este adevărata teoria că dacă autorul principal nu s'a putut descoperi că suie pe plepsei, și i conplce s'n n'ar putea sa fie condamnat, ca i descoperirea sau nedesoperirea, pedepsirea sau nepedepsirea autorului principal nu pote avea ni i nă influența asupra compliceului. Cas. II, No. 370 din Oct. 75.

12. Tăinuirea este un delict independent de furt dupe legea noastră penală, și aceasta rezultă din art. 53, care de lara ca tăinuitorii nu s'nt complici, ci nice delinquenti *sui generis*. Deci dar, de și furtul s'a comis în țară străina, intru cât ăns delictul de tăinuire a luat naștere și s'a comis în România, intru atât nu se mai pōte dice că ordinea publică din România nu este interesată, din contra se revine la regula generală prevăzută de art. 3 ca infracțiunile comise în România s'nt pedepsite de legea română, și deci un atare tăinuitor urmează a fi pedepsit. (Trib. Iași 28 Ian. 94, *Dreptul* No. 52 94; Curtea Iași, I, No. 262 din 7 Mart. 94; Dorohoi, No. 658 din 13 Mai 93, *Curier. judic.* No. 79 93; Tulcea, No. 107 din 21 Aug. 91, *Dreptul* No. 56 91).

13. Codul nostru penal nu pōte fi aplicat de cât la infracțiunile comise pe pământul României, cu singura rezervă a art. 4 și 5 în materie de crimă. Deci, dacă e vorba de un furt perpe rat în țera străina, intru cât ael furt nu a turburat de cât ordinea publică a acelei țări, apoi tăinuitorii unor asemenea lucruri furate nu pot fi în România urma iți conform art. 53, de ore ce tăinuirea presupune un delict de furt comis pe pământul României, adică ordinea noastră publică turburată preafabilmente prin un fapt de furt, fără de care nu e posibilă pedepsa tăinuitorilor. Viinderea obiectelor mișcatore nu coprinde în sine ănsă i ni i ua criminalitate; pentru a i atribui un caracter penal ar trebui în specie ca instanțele noastre judecătorești sa declare ele ănsă i măint de tote existența furtului, constituindu-se răsbunătoare a unui delict comis contra legilor unui suveran străin, și aplicand aceste legi străine celor dati în judecata pe pământul român, legele noastre ne mai fiind aplicabile, intru cât faptul de furt comis peste hotar nu a fost cât de puțin de natura a turbura ordinea noastră publică. Din momentul dar ce tăinuitorul nu pedepsește pe Români cari ar comite furturi în țera străina, din ael moment nici tăinuitorii lucrurilor furate nu pot fi pedepsiți, de ore ce în așa cas nu numai pedepsa tăinuitorului ar lipsi de ori ce ratiune juridică, dar apoi pedepsa ar deveni și neaplicabilă prin aceea că tăinuitorii în cele mai multe casuri s'ar da de autor al furtului, pentru a i asigura impunitatea. Curtea Iași, II, 4 Sept. 93, *Dreptul* No. 49 94.

14. Art. 1003 c. civ. stabilește că un delict sau un quasi-delict fiind imputabil mai multor persoane, acestea s'nt finute solidi pentru despăgubire. De aci rezultă un principiu general, aplicabil și în materie penală, dupe care tote persoanele care au cooperat la comiterea unui fapt penal, într'un mod direct sau indirect, ca provocator, autor sau complice, răspund într'un mod solidar de prejudiciul cauzat prin săvârșirea aceluia fapt penal. Acest-fel fiind, este a se sci dacă prin tăinuirea în diferitele casuri ale art. 56 c.

p. persóna inculpată se pôte considera că a cooperat direct sau indirect la comiterea unui fapt penal pentru ca sa pôtă fi declarată răspundătoare în mod solidar de tot prejudiciul cauzat. Or, în această privință tainuirea, în diferitele casuri prevădute de art. 53 c. p., constituie un fapt penal independent, un delict *sui generis*, pentru care și codul penal prin art. 54 și 55 stabilește uă pedepșă anume. De aci resulta că tainuitorii, în cazul art. 53, nu se considera a fi cooperat la săvârșirea faptului penal nici direct nici indirect; că ei nu sunt nici autori nici complici, ceea ce se probeza mai mult prin art. 52. c. p. Ast-fel fiind, tainuitorul nu pôte fi declarat răspundător solidar pentru tot prejudiciul cauzat prin un fapt penal comis de alții, ci el răspunde numai pentru prejudiciul ce s'a cauzat prin propriul seu fapt de tainuire. (Cas. II, No. 91 din 9 Febr. 74.)

15. Tainuitorii sunt răspundători solidari cu autorul principal de despăgubirile civile către reclamant, când este dovedit că între dînșii și autor a fost uă legătură alăt de intimă în cât constituie uă unitate de delict. (Cas. II, No. 319 din 3 Iun. 92, pag. 619).

16. Când se constată că pagubele cauzate parței civile din furtul ce a suferit au provenit din faptele combinate ale autorului principal cu ale tainuitorului, acesta răspunde în mod solidar cu cel d'antîi de toate pagubele suferite de reclamant, consistînd atît din valoarea lucrurilor furate, cât și din ôri ce alte daune cauzate pînă la judecarea procesului. (Cas. II, No. 338 din 28 Iun. 93, pag. 664.)

17. De și art. 53 consideră pe cel ce cu bună știință va fi ascuns, cumpărat, etc., lucruri sau bani proveniți din furt sau din ôri care altă crimă ôri delict, ca tainuitor iar nu complice, și art. 54 c. p. 'l pedepsește, nu ca complice, ci ca autor al unui delict special prevădut, și dar s'ar putea dice că ne fiind copartăș al unui și aceluiași fapt, solidaritatea în privința despăgubirilor civile să nu se pôtă pronunța între fur și tainuitor. Totuși, în ceea ce privește cheltuelile ce partea civilă a fost silită să facă pentru a putea reîntra în posesiunea obiectelor ce 'i au fost furate cât și ascunse, fiind ca atît faptul ca obiectele 'i au fost furate cât și acela că 'i au fost ascunse și amîndouă împreună 'i au ocazionat acele cheltueli, și cum în virtutea art. 1003 c. civ. când faptul este imputabil mai multor persoane, ele sunt ținute solidar pentru despăgubire, iar art. 142 pr. civ. da drept judecătorului a pronunța solidaritatea în privința cheltuelilor de judecată pentru cauza de fraudă, și fiind ca faptul de a fura și ascunde obiectele furate este un fapt fraudulos, tainuitorul și furul pot fi condamnați în mod solidar la cheltueli de judecată (Cas. 213 din 5 Mai 81, sau la despăgubiri civile. (Cas. II, No. 475 din 27 Sept. 94, pag. 916).

18. Art. 1003 c. civ. nu face nici uă distincțiune în privința diferitelor grade de culpabilitate a mai multor persoane conlucrătoare la paguba rezultînd din delict. Ast-fel, în materie de delict și crime, solidaritatea este de drept pusă asupra tutului indivizilor; prin urmare și asupra tainuitorilor. Iar judecătorii cată să o pronunțe chiar din oficiu fără sa fi fost propusă de partea civilă. (Cas. II, No. 353 din 25 Iun. 73).

Art. 54. (leg. 17 Febr. 74.). «Tăinuitorii se vor pedepsi cu închisoare corecțională pînă la 2 ani.» (c. p. 53; art. 240 cod. just. milit.; p. Fr. 62, 63).

Art. 55. (leg. 17 Febr. 74.). Tăinuitorii de lucruri molipsite se vor pedepsi cu 2 ani închisoare corecțională.» (c. p. 53, 377, 378).

Art. 56. «Aceia cari, mai înainte sau în timpul săvârșirii crimei sau a delictului, ar fi avut înțelegere ca să ascundă lucrurile ce vor proveni din infracțiune, se vor pedepsi ca complici.» (c. p. 48, 49, 53).

1. Vezi No. 10 de sub a t. 53.

TITLUL VI

DESPRE CAUSELE CARE APĂRA DE PEDÉPSA SAU MICȘOREZA PEDÉPSA

Art. 57. «Nu se socotesc nici crimă nici delict faptul săvârșit în stare de smintire și în ori care altă stare de pierderea usului rațiunii se le prin cause independenți de voința sea.» (p. Fr. 64; p. Pr. § 10).

1. Dupa art. 363 pr. p., pre edintele curții cu jurați este ținut, sub pedepsa de nulitate, sa puna juraților na cestiune asupra unui fapt care, dupe lege, co i titie na scu a. Dar sub seusa se intelege n mai laptele ca e au de efect redice ea pedepsei, conform art. 254 c. p., nu i a celer care, dipe art. 57 c. p., nimie se culpabilitatea i na lasa sa mai existe delict. Deci nu mai e te n - voe a se pune juraților na cestiune asupra acelor fapte, caci jurații prin r s punsul lor afirmativ sau negativ, r spund necesarmen te și la a sta cestiune. Cas II, No. 92 din 16 Febr. 88; No. 141 din 30 Apr. 80; No. 81 din 11 Febr. 77; No. 741 din 17 Dec. 73).

2. Președintele nu este ținut sa puna cestiunea smintii ei separat, caci p marea primei cestiuni daca cutare este culpabil, a cesta insemn a ca acusatul a avut conștiința și voința de a comite crima; daca acusatul se afla într'una din acele împrejurări care înlătura sau altereza acea conștiința sau voință, daca acusatul se afla în stare de beție sau smintenie, este constant că jurații, lămuriți prin apărare, prin desbaterile urmate asupra faptelor și împrejurărilor comiterii crimei, precum și prin expunerea

președintelui juraților asupra însemnătății cestiunei este culpabil, și dacă jurații vor fi convinși ca împrejurarea în care s'a aflat acuzatul, în momentul comiterii crimei, a fost de natura a înlătura voința și conștiința acuzatului, ei vor răspunde în mod negativ la întrebarea «este culpabil»; iar dacă jurații vor fi convinși ca acuzatul nu s'a aflat într'ua împrejurare care a înlăturat sau alterat voința sau conștiința acuzatului, ei vor răspunde la cestiunea «este culpabil» într'un mod afirmativ. Așa fiind, în cestiunea «este culpabil» este imputabilitatea crimei cuprinsă în întregime ei, și de aceea punerea unei cestiuni separate în privința sminteniei, nu poate fi cerută. Cas. II, No. 254 din 3 Mai 89.

3. Art. 57 conține ua cauza de scuza la ală, asupra carcia trebuie să se pronunțe judecătorul de fond, ori de câte ori aparaarea o invocă, altfel comite ua omisiune esențială care a acasarea hotărârii. Cas. II, No. 85 din 8 Iul. 84.

4. Dacă beția se invocă pentru a scăpa de pierderea rațiunii, totuși ea nu poate constitui unul din elementele de exonerare de art. 57 c. p., căci pierderea rațiunii prin beție nu provine din cauze independente de voința acuzatului. Cas. II, No. 110 din 8 Mart. 70; No. 483 din 11 Nov. 80; No. 438 din 3 Nov. 81.

Art 58. «Nu este nici crimă nici delict când fapta va fi săvârșită din cauză de legitimă apărare.

Apărarea este legitimă când este necesară spre a respinge un atac material, actual și injust, în contra persoanei sale sau a altuia.

Se socotesc ca legitimă apărare și cazul când agentul, sub imperiul turburării, temerii sau terorii, a trecut peste marginile apărării.» (c. p. 256, 257; c. civ. 936 și urm.; art. 222 cod. just. milit.; p. Fr. 328, 329; p. Pr. § 41).

1. Pierderea unei cestiuni la jurați, în privința legitimei apărări, este necesară, căci punerea primei cestiuni dacă acuzatul este culpabil, însemnează și are de scop a se ști dacă acuzatul a avut conștiința și voința de a comite crima. Dacă acuzatul se află în una din cele împrejurări care înlătură sau alterează acea conștiință sau acea voință, dacă acuzatul se află în stare de nebunie sau de beție, sau de lipsă de inimă apărare, este învederat că jurații lamuriți de altfel prin apărare, prin desbaterile urmate asupra faptelor și împrejurărilor comiterii crimei, precum și prin expunerea președintelui juraților asupra însemnătății cestiunei *este culpabil*, și dacă jurații vor fi convinși că împrejurarea în care s'a aflat acuzatul, în momentul comiterii crimei, a fost de natura a înlătura voința și conștiința acuzatului, ei vor răspunde în mod negativ la întrebarea *este culpabil*, iar dacă jurații vor fi con-

vinși că acusatul nu s'a aflat într'ună împrejurare care a înlăturat sau alterat voința și conștiința acusatului, ei vor răspunde în mod afirmativ la întrebarea *este culpabil*. Ast-fel, în cestiunea *este culpabil* imputabili atea crimei este cuprinsă în întregime, și de aceea punerea unei cestiuni separate în privința legitimei apărării nu poate fi cerută. (Cas. II, No. 335 din 30 Aug. 83; No. 81 din 11 Febr. 77; No. 517 din 25 Nov. 87; No. 111 din 29 Febr. 88; No. 267 din 28 Mai 90).

2. Dupe art. 363 pr. p., președintele juraților este ținut, sub pedepsă de nulitate a deciziunii, să pună juraților na cestiune asupra unui fapt care, dupe lege, constituie na scusă. Or, prin scusă se înțelege numai circumstanțele care au de efect reducerea pedepsei, conform art. 254 c. p., nu și acele cari, dupe art. 58 c. p., face să dispară culpabilitatea și nu lasă să mai existe delictul. Or, legitima apărare ridicând, dupe art. 58, ori și ce culpabilitate, și facend prin urmare a nu mai exista delictul, jurații, prin răspunsul lor afirmativ sau negativ la cestiunea principală asupra culpabilității răspund virtual și asupra legitimei apărări. Ensă, legiuitorul român de și nu s'a marginit, ca cel francez, a arata legitima apărare ca un fapt justificativ, ci prin art. 58 'i a dat și definițiunea, din acea împrejurare ensă nu se pôte trage consecința ca legitima apărare, ca cestiune de drept, trebuie neaparat pusă juraților distinct de cestiunea principală, căci, dupe sistemul legii noastre penale, ensăși cestiunea principală *«acusatul e culpabil...»* cuprinde nă cestiune de drept, aceea a responsabilității acusatului, responsabilitate pe care legitima apărare are toemai de efect a face să dispară și, ca atare dar eae virtual cuprinsă în cestiunea de drept a culpabilității. Cas. II, No. 123 din 20 Febr. 95; Cas. II, No. 85 din 3 Febr. 93, pag. 164.

3. Legiuitorul, definind și caracterisând, prin art. 58 c. p., faptul justificativ al legitimei apărări, a manifestat virtualmente prin acesta ehiar voința ca un acusat să nu fie declarat ne-culpabil de cat sub condițiune ca împrejurările ce el ar învoea în favoarea sa să constituie legitima apărare recunoscută de lege ca atare. Dar această dorință nu pôte fi ajunsă dăea preșe lintele curții cu jurați, în cas când acusatul invocă excepțiunea legitimei apărări, apreciând împrejurările invocate și găsindu-le că constituiesc legitima apărare definită de lege, n'ar formula-o juraților sub forma de întrebare specială spre a'i pune în necesitate de a se pronunța asupra existenței acelor împrejurări. (Cas. II, No. 182 din 19 Mai 69; No. 11 din 12 Ian 79).

4. Din obligațiunea dar a președintelui de a face din legitima apărare obiectul unei speciale întrebări rezultă obligațiunea sa de a nu pune în întrebare de cât împrejurările invocate de acusat spre apărarea sa, iar nu altele, și acestea numai atunci când le ar gasi că ele constituiesc legitima apărare. Această întrebare trebuie să conțină elementul esențial al legitimei apărări, care constă în atacul la care, dupe acusat, se afla expusa persoana ce el pretinde că a voit să apere comițend crima. (Cas. II, No. 182 din 18 Mai 69).

5. Legitima apărare constituie nă cestiune de fapt care trebuie să faca obiectul unei cestiuni separate ce trebuie a se pune juriului, de ore-ce legitima apărare intră în domeniul scuselor legale admise de lege pentru ușurarea sau apărării de pedepsă a acusatului. (Cas. II, No. 218 din 9 Iun. 76).

6. În lipsa unei cereri din partea acusatului de a se pune jurașilor cestiunea legitimei apărări, președintele este liber de a pune sau nu ua asemenea întrebare, după cum crede că dânsa rezultă sau nu din desbateri; însă nepunerea unei cestiuni în această privință nu poate constitui un motiv de casare, de cât numai atunci când a fost propusă de apărare și ne-făcută de președinte. (Cas. II, No. 241 din 25 Apr. 89).

7. Dacă inculpatul, urmărit pentru delictul de bătae, declară că reclamantul voind să 'l lovească, dânsul s'a aparat și poate atunci sa 'l fi lovit, de aci nu reese că inculpatul a propus înaintea instanței de fond că a fost în legitima apărare când a lovit pe pacient, și prin urmare ast-fel pusă cestiunea, omisiunea ce fac judecătorii ne-discutând dacă inculpatul se află sau nu în legitimă apărare, nu constituie na omisiune esențială care să potă atrage nulitatea hotărârei. De alt-fel, chiar din faptul că judecătorii recunosc culpabilitatea inculpatului, prin acesta implicit recunosc că el nu se afla în cas de legitimă apărare. (Cas. II, No. 493 din 24 Oct. 94, pag. 1009).

8. Legitima apărare fiind una din cauzele prevădute de codul penal, de natura a apara de pedeapsă pe inculpat, judecătorul este ținut să se pronunțe asupra-i. Așa dar, când un inculpat dat judecătorii pentru delictul de lovire invocă acest mijloc de apărare, iar judecătorul, în loc să examineze împrejurările în cari s'a perpețrat faptul și dacă inculpatul era sau nu în legitimă apărare, se mărginesce în a declara numai ca legitima apărare nu'i poate servi la nimic, de ôre-ce pacientul a fost ranit, mol de argumentare care nu stabilește existența sau neexistența elementelor constitutive ale legitimei apărări, comite prin acesta na omisiune esențială de natură a face ca decisiunea ce a pronunțat să fie casabilă. (Cas. II, No. 469 din 20 Oct. 93, pag. 918).

9. Judecătorii fondului sunt suverani să aprecieze, după probele ce li se produc, dacă în materie de crime și delictes agentul a fost sau nu în cas de legitimă apărare, fără ca acesta apreciațiune să cada sub controlul curții de casație, de ôre-ce ea se deduce numai din cestiuni de fapt. (Cas. II, No. 293 din 11 Iun. 90).

10. Imprejurarea că pacientul a avut un băț în mâna, nu constituie un cas de legitimă apărare pentru inculpat, de ôre-ce nu este vorba aci de a respinge un atac material, actual și injust, după cum cere art. 58 c. p. (Cas. II, No. 466 din 26 Nov. 76).

11. Legitima apărare fiind de natură a desființa culpabilitatea prevenitului, se atacă principiul respectărei dreptului de apărare când judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuși spre a se dovedi acesta, și ca atare decisiunea sa este casabilă. (Cas. II, No. 569 din 20 Dec. 93, pag. 1155).

12. Spre a putea fi cine-va condamnat la despăgubiri pentru un fapt al s-u ce a putut să producă altuia un prejudiciu, trebuie ca acel fapt să fie lui imputabil ca uă greșală (art. 998 c. civ.). De unde rezultă că dacă cine-va usează de un drept recunoscut lui de lege, nu este responsabil de rezultatele prejudiciabile altora, când el nu depășește în usul său peste marginile arătate lui de lege. Ast-fel fiind, de vreme ce apărarea este recunoscută de lege, când ea este circumscrisă în marginile prescrise de lege, fapta săvârșită din cauză de legitimă apărare nu este pedepsită de legea penală

(art. 58 c. p.). Este dar evident că cine-va, în cas de legitimă apărare, nu poate fi responsabil, nu numai în fața legii penale, dar nici în fața le- ei civile, căci faptul său savârșit din cauză de legitimă apărare nu 'i poate fi imputabil nici chiar ca greșelă, de- ore-ce usează de un drept acordat lui de lege, afară numai când s'ar dovedi că a escadat. marginele unei legitime apărări, caci în asemenea cas escosul i se poate imputa ca uă greșelă și prin urmare el pôt fi civilmente responsabil pentru prejudiciul rezultat din acel escos. Cas. II, No. 664 din 24 Nov. 73).

12. Veđi No. 1 sub. art. 59 c. p.

Art. 59. «Nici uă crimă sau delict nu pôte fi scusat, nici pedepsa nu se va putea micșora, de cât în casurile și în circumstanțele acelea în care legea declară fapta scusabilă sau permite de a aplica uă pedepsă mai puțin rigurósă.»

(c. p. 50, 53, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 92, 99, 116, 159, 174, 197, 250—257, 274, 276, 281, 282, 307, 329, 364; pr. p. 363; cod. just. milit. 126, 195, 222; pr. Fr. 65).

1. Ori-cine este responsabil pentru uă infracțiune la legea penală dacă nu se găsește într'un cas care justifică faptul său, precum este staroos de smintire sau de legitimă apărare. Și infracțiunile ce s'ar comite în urma unei provocățiuni nu sunt justificabile, ci numai scusabile, în care cas imputabilitatea faptului nu dispare, ci numai pedepsa se mi șorează. Casurile de justificare sau de scusa nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Casurile de scosă, nu instanțele de instrucțiune sunt în drept a le examina și a hotărâ despre efectele lor, ci numai judecătorii de represiune cari singuri sunt competenți a a le apr cia și în urmă a reduce pedepsa. Instanțele de instrucțiune numai atunci pot declara că nu este cas de urmărire când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate sau nu vor gusi urme de vre-uă infracțiune pedepsită de legea penală. (Cas. II, No. 59 din 7 Febr. 70).

2. Espresiunile puțin cuviincioase ce se adreșă agentului delictului nu constituiesc uă cauză de scusă levală. (Cas. II, No. 466 din 26 Nov. 76).

3. B ția, ne-fiind prevădută ca scusă în le ca penală, nu pôte fi pu ă ca ce tiune juraților. (Cas. II, No. 110 din 3 Mart. 70; No. 483 din 11 Nov. 80; No. 488 din 3 Nov. 81).

4. Invocarea unui *alibi* din partea acusatului, nu constituie uă scusă în sensul legal al expresiunei, ci ea este un simplu clement de neculpabilitate, care intră în cestiunea generală este sau nu culpabil acusatul. Cas. II, No. 406 din 5 Dec. 66; No. 263 din 11 Iul. 69).

5. Imprejurarea că persóna omorâtă era un bandit, ne-fiind uă scusă legală, nu este dator președintele a pune juraților uă cestiune separată pentru constatarea acestei împrejurări. (Cas. II, No. 26 din 20 Ian. 78).

6. Prin nici un text de lege nu se ocrotesc de pedepsa servitorii cari, din ordinul stăpânului lor, comit fapte pe care le cunosc că sunt oprite de lege. (Cas. II, No. 38 din 29 Ian. 82).

7. Nu este imputabil servitorilor faptul taerii de lemne, când acel fapt l'au comis din ordinul vechilului moșiei, la care ordin ei ca servitori, pu i la dispozițiunea vechilului, nu puteau resista. (Cas. II, No. 323 din 9 Iul. 84).

8. Ordinul superiorului nu scuteste pe inferior de răspunderea penală. (Cas. II, No. 166 din 13 Mai 69).

Art. 60 (le^{ge}. 17 Febr. 74). «Afară de cauzele de scuse anume prevădute de lege, mai sunt și alte cauze de micșorarea pedepsei, lăsate cu totul la aprecierea juriului sau a judecătorului corecțional, care se numesc circumstanțe atenuante.

Când juriul va declara că există în favórea acusatului recunoscut culpabil circumstanțe atenuante, pedepsele ce pronunță legea în contra unor asemenea acușați se vor modifica dupe cum urmază:

Dacă pedepsa ce pronunță legea este munca silnică pe viță, curtea va aplica pedepsa muncii silnice pe timp mărginit sau reclusiunea.

Dacă pedepsa este aceea a muncii silnice pe timp mărginit, curtea va aplica pedepsa reclusiunii sau maximum închisorii.

Dacă pedepsa va fi aceea a reclusiunii, detențiunii, degradațiunii civice sau maximum închisorii corecționale, curtea sau tribunalul va aplica închisórea corecțională, fără a o putea reduce la mai puțin de 1 an.

Curtea va putea încă aplica și uă amendă de la 500 pênă la 1500 lei.

In cas când legea pronunță maximum unei pedepse criminale, curtea va aplica minimum

aceleleași pedepse, sau chiar pedepsa ce vine cu un grad mai jos.

Dacă legea pronunță pedepsa închisorii sau aceea a amendei, și dacă tribunalele corecționale vor constata circumstanțe atenuante, ele sunt autorizate, chiar în cas de recidivă, a reduce pedepsa închisorii pînă la minimum de 15 zile, și chiar mai jos; precum asemenea și pedepsa amendei pînă la minimum de lei 26, și chiar mai jos. Tribunalele pot să substituie, în asemenea cas, închisorii amenda, fără ênsă să se pótă coborî, în nici un cas, mai jos de simplă politie.» (c. p. 7, 9, 59, 112, 117; pr. p. 365, 371; cod. justiții milit. 128, 191. 258; c. co. 881, 882; legea băncii agric. 13; leg. marc. de fabrica 17; pr. p. Fr. 463).

1. Este facultativ pentru judecătorii instanțelor de fond să admită sau nu circumstanțe ușurătoare în favoarea acușărilor, față cu faptele produse în desbaterea lor. Deci, acesta nu cade sub cenzura casației. (Cas. II, No. 79 din 24 Febr. 78).

2. În privința circumstanțelor atenuante instanțele de fond au o deplină suveranitate în apreciațiunea lor. (Cas. II, 314 din 27 Iun. 90).

3. Circumstanțele ușurătoare au de scop a ușura pedepsa acușatului față cu gravitatea faptului pentru care este recunoscut culpabil, dar nu și a șterge ori ce efect al circumstanțelor îngreunătoare care ar rezulta din alte fapte, ca cumulul de delictе și recidiva. (Cas. II, No. 29 din 23 Ian. 73).

4. Dreptul de a acorda circumstanțe atenuante îl au când jurații, când judecătorii corecționali, dupe cum se enunță prin primul alineat al art. 60 c. p., iar alineatele II, III și următoarele au de scop a reglementa și arăta casurile în care jurații sau judecătorii corecționali pot acorda circumstanțe atenuante. Or, dupe alineatele 2—5, jurații pot declara că există circumstanțe atenuante de câte ori faptele sunt pedepsite cu muncă silnică pe viață sau pe timp mărginit, cu reclusiune, detențiune sau degradațiune civică; așa fiind, jurații pot declara existența de circumstanțe atenuante numai când faptele asupra cărora au a se pronunța sunt crime, conform art. 1 și 7 c. p. În opozițiune cu acestea, alineatele 8 și 9 arată că judecătorii corecționali au dreptul de a constata circumstanțe atenuante când legea pronunță pedepsa închisorii sau aceea a amendei, adică când este vorba de delict. Resultă dar din aceste dispozițiuni ale art. 60 că jurații pot acorda circumstanțe atenuante numai când faptele sunt crime. Prin urmare, când faptele asupra cărora au a se pronunța jurații s'au

desbrăcat de caracterul de crime și sunt reduse la simple delictе, atunci jurații nu mai au dreptul de a acorda circumstanțe atenuante, și acest drept rămâne a se exercita de către cei ce-l pot exercita în materie de delictе, adică de judecătorii corecționali sau de asesorii curții cu jurați. Acesta interpretare se justifică, nu numai prin chiar textul art. 60, ci și prin considerațiunea că în Franția se propusese la 1832 un amendament prin care se acorda juraților dreptul de a declara circumstanțe atenuante și când faptele asupra caror aveau a se pronunța sunt delictе; dar acel amendament ne fiind adoptat a rămas constant că jurații nu au dreptul a declara circumstanțe atenuante de cât când faptele sunt crime. Căci, dacă judecătorul, în aplicarea unei legi străine, nu are a ține seînă de jurisprudența țrei de la care a adoptat legea, sau de explicările teoretice ale autorilor straini asupra acelei legi, de cât numai spre convingerea lui teoretică, el însă trebuie să admită voința legiuitorului strain, manifestată într'un mod neîndoelnic prin lucrările preparatorii din acea țară, ca voința a legiuitorului român, intru cât acesta nu a modificat dispozițiunile legii străine adoptate. De alt-fel, nu s'ar putea dice ca jurații ar avea dreptul a declara circumstanțe atenuante și în materie de delictе fiind că ei ar avea plenitudinea jurisdicțiunei, de ore ce acest principiu nu pôte servi spre a acorda juriului facultați care nu 'i sunt acordate prin voința legii. (Cas. II, No. 138 din 27 Febr. 74; No. 296 din 28 Aug. 78).

5. Legiuitorul, prin art. 60, ocupându-se special de circumstanțele ușurătoare, vorbește de juriu ca și de judecătorul corecțional; și acesta tocmai pentru că și unul și altul sunt datori să le aplice de câte ori cred că pot a-și avea existența lor. De aceea, prin art. 365 pr. p., se și pune îndatorire președintelui curții cu jurați de a înscința pe jurați, sub pedepsa de nulitate, că pot sa acorde circumstanțe ușurătoare pentru acușați când ar fi convinși că există atari circumstanțe. În materie corecțională judecătorii au facultatea să acorde sau nu circumstanțe ușurătoare inculpatului. În materie criminală însă judecătorii curții cu jurați sunt legați de verdictul juraților care a acordat circumstanțe ușurătoare, și sunt obligați a le ține în semă când aplică pedepsa acusatului, și acesta obligațiune o au chiar când acusatul nu mai merită pedepsă criminală, ci corecțională, din diferite împrejurări; pentru că asesorii curții cu jurați, când din diferite împrejurări faptul se califică delict, nu încetează de a judeca tot în criminal. Ast-fel fiind, ei nu pot nesocoti verdictul juraților care a acordat circumstanțe ușurătoare. Căci, dacă judecătorul în corecțional, având doita calitate de judecător al faptului și de judecător al dreptului în același timp, când găsește el însuși că există circumstanțe ușurătoare în favorea inculpatului recunoscut culpabil, este dator să le aplice; cu atât mai mult magistrații curții cu jurați sunt datori a aplica pedepsa în sensul verdictului care a admis circumstanțe ușurătoare. Mai ales că circumstanțele ușurătoare fiind de natură a influența asupra gradațiunei pedespei, este rațional ca judecătorul care aplică pe lepsa să țină compt de circumstanțele ușurătoare declarate de judecătorii fondului. Căci, din nici uă dispozițiune din lege, nu rezultă că magistrații curții cu jurați pot să înlătore circumstanțele ușurătoare atunci când dupe decla-

rațiunea juriului este a se aplica pedeapsa corecțională. A admite ca juriul trebuie să se abțină de a declara circumstanțe ușurătoare atunci când pedepsa ce s'ar putea aplica dupe verdictul său este uă pedeapsă corecțională, este a admite ca jurații sunt și judecătorii dreptului, ceea ce nu a fost în intențiunea legiuitorului care, cu scop de a nu se amesteca juriul în cestiunea dreptului, a însărcinat special pe magistrați cu pronunțarea pedepsei. A admite asemenea ca magistrații curții cu jurați pot să nu țină în seama, în aplicarea pedepsei, circumstanțele ușurătoare pronunțate de jurați și care aduc uă reducere în culpabilitatea acuzatului, este a admite ca juriul, în judecata faptelor, nu ar avea deplinătatea jurisdicțiunii în declarațiunea gradului culpabilității, și ea uă parte din acea jurisdicțiune ar trece la magistrații curții cu jurați, cari pronunța pedeapsa numai asupra faptului cum este declarat de jurați, ceea ce este inadmisibil. În adevăr, art. 60, nu cuprinde nici uă dispozițiune din care să rezulte teoria contrarie. Din contra, litera și sensul aceluia articol confirmă teoria de mai sus prin dispozițiunea sa finală, prin care, cu marginirea ca pedeapsa nu se pôte cobori mai jos de simpla poliție, dispune ca tribunalul corecțional, la cas de circumstanțe ușurătoare recunoscute, pôte să cobore penalitatea și pen^ă la amenda; și ceea ce pot tribunalele corecționale care judeca în fapt și în drept, nu pôte să fie negat pentru magistrații curții cu jurați cari aplică pedeapsa și sunt datori a o aplica conform cu verdictul juraților. (Cas. II, No. 416 din 26 Sept. 88; Cas. sect. unite No. 6 din 10 Sept. 81.)

6. Circumstanțele atenuante, lăsate de legiuitor în aprecierea judecătorului, fiind de natura a influența asupra gradului de culpabilitate al autorului unui fapt și a determina culpabilitatea sa concretă, relativă și individuală, culpabilitate ce în realitatea lucrurilor este singura ce se judeca înaintea instanțelor judecătorești, este logic și rațional ca judecătorul ce are a se pronunța asupra culpabilității să fie în drept a se pronunța și asupra existenței acelor circumstanțe. Deci, dacă jurații judeca culpabilitatea unui acuzat, tot ei sunt în drept a se pronunța și asupra existenței circumstanțelor atenuante. Și nimic în textele legii nu autorisă a se crede ca legiuitorul a voit a deroga la acest principiu. Dacă art. 365 pr. p. vorbește de juriu în materie criminală, este că în regula generală juriul nu se pronunța de cat în materie criminală asupra culpabilității autorului unui fapt. Și dacă art. 60 c. p. vorbește în privința circumstanțelor atenuante de juriu sau de judecătorul corecțional, este tocmai pentru că în unele casuri juriul iar în altele judecătorul corecțional este în drept a se pronunța asupra acestei culpabilități. Și cu nimic din lucrările pregătitoare ale legiuitorului nostru nu se dovedește intențiunea sa în acestă privință; și ori cât de clare s'ar considera asupra acestui punct lucrările pregătitoare ale articolului original, din care articolul nostru 365 pr. p. a fost tradus, nu pôte dovedi într'un mod manifest ideea și a legiuitorului nostru de a voi să deroge de la un principiu pe care rațiunea îl impune. Către acestea, dacă s'ar admite ca juriul nu este în drept a declara în materie corecțională, în cas când el, într'un mod excepțional, judeca în asemenea materie, circumstanțe atenuante și cu declarațiunea sa nu este obligatorie pentru judecătorul chemat a aplica legea, s'ar ajunge, pen-

tru a fi logic, la această circumstanța irațională că, cu toate că în materie de delict politice și de presă, singurii judecatori ai faptului, dupe art. 103 din constituțiune, sunt jurații, acești jurați nu vor fi în drept a se pronunța asupra culpabilității considerată într'un mod concret; și că alți judecatori, pe cari constituțiunea a voit ensă să i escludă de la judecarea faptului în aceste casuri, au a judeca nă parte din această culpabilitate și a judeca aceea parte individuală și relativă care, dacă nu pôte trage cu sine achitarea acusatului, face adese-ori a micșora culpabilitatea lui, și pe care, tocmai pontru că le iutor la creșut-o că există în delictele do asemenea natura, mai mult de cât în ori-care altele, le-a dat juriului a le judeca. Cas. II, No. 454 din 31 Oct. 80; No. 64 din 10 Febr. 81; No. 467 din 27 Nov. 81; No. 409 din 30 Oct. 85; No. 387 din 22 Oct. 86; No. 24 din 16 Ian. 91.

7. Ast-fel, când, în materie de delict de presă, asesorii curței cu jurați acorda circumstanțe atenuante, fara să țina socotă de verdictul juraților prin care nu se recunô ce în favoarea inculpatului asemenea circumstanțe, violeză și interpretă greșit dispozițiunile art. 60 c. p. și 103 din constituțiune. (Cas. II, 387 din 22 Oct. 86.)

8. Circumstanțele atenuante nu trebuie a fi propuse juraților în scris alătura cu cele-lalte cestiuni, ci numai prin simplul advertisement verbal din partea președintelui către jurați. (Cas. II No. 398 din 1 Dec. 65; 180 din 28 Mart. 67; 352 din 12 Iulie 67; 356 din 27 Iulie 67; 418 din 12 Sept. 67; 11 din 30 Ian. 68; 132 din 2. Iun. 68; 132 din 26 Iun. 68; 202 din 27 Apr. 84; 435 din 5 Nov. 86).

9. Competința jurisdicțiunei în materie criminală sau corecțională se reguleza, dupe cum rezultă din art. 1, 7, 8 și 9, c. p. și art. 131, 135, 176, 226 și 363 pr. p., dupe natura infracțiunet în sine; iar nu dupe cum se pôte modifica prin circumstanțe accesorii, provenind mai cu seră din starea morala a acētului, cum sunt seusele legale sau circumstanțele atenuante, care pot face ca pedepsa sa fie redusă, fără ensă a schimba moralitatea faptului în sine. (Cas. II, No. 356 din 8 Oct. 69.)

10. Circumstanțele atenuante, acordându-se în ori-ce fel de delict, se pot acorda și în materie de delict silvice. (Cas. II, No. 14 din 8 Ian. 83; 470 din 28 Oct. 87; 459 din 21 Oct. 87; 259 din 13 Mai 87; 218 și 219 din 87; 195 din 15 Apr. 87; 436 din 5 Nov. 86; 10 din 9 Ian. 85; 432 din 5 Oct. 84; 309 din 27 Iun. 84; 12 din 11 Ian. 81; 102 din 15 Mart. 83; 570 din 22 Nov. 89).

11. Dupe art. 46 din codul silvic, în casurile neprevădute de codul silvic se aplică dreptul comun. Și pe cât timp în codul silvic nu se vorbește despre circumstanțe atenuante, conform art. 46 din codul silvic, urmeză a se aplica dreptul comun. Deci, tribunalele pot sa admita circumstanțe atenuante în delictele silvice și să reduca amenziile prevădute în tariful anexat la codul silvic. (Cas. II, No. 197 din 27 Mart. 89; 153 din 20 Mart. 91; 158 din 22 Mart. 91; 171 și 172 din 27 Mart. 91; 177 din 1 Apr. 91; 209 și 210 din 4 Mai 91; Cas. II, No. 466 din 5 Aug. 92, pag. 720; Cas. II, No. 77 din 11 Febr. 92, pag. 152; Cas. II, No. 33 din 20 Ian. 92, pag. 79; Cas. II, No. 210 din 4 Mai 94, pag. 575).

12. Din combinațiunea art. 19 și 46 din codul silvic cu tariful de care în acest articol se face mențiune, rezultă ca, în cas de delict silvic, despăgubirea civilă este fixată prin lege chiar; ea este

a treia parte din amenda fixată prin tarif; din momentul dar ce legea însași determină cuantumul despăgubirii, prin această chiar a ridicat judecătorului ori-ce drept de apreciere în această privință, și dar densus nu poate reduce cuantumul acelei despăgubiri, căci ar fi a substitui voința sa voinței legiuitorului, ceea ce nu este permis; iar circumstanțele atenuante, prevăzute de art. 60 c. pen. și recunoscute în favoarea unui delicuent, nu dă judecătorului de cât dreptul de a reduce amenda, dar ele nu au nici uă inriurire asupra despăgubirilor civile. Aceste despăgubiri judecătorul este dator să le fixeze, abstracțiune făcând de aceste circumstanțe, dupe aprecierea ce densus face a prejudiciului cauzat, când uă asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa, și, din contră, este dator a le incuviința, ast-fel cum legea le-a hotărât, când dēnsa a fixat cuantumul. (Cas. II, No. 286 din 20 Mai 92, pag. 517; Cas. II, No. 271, 277, 279 și 283/92; Cas. II, No. 425 din 3 Aug. 92, pag. 703; Cas. II, No. 398 din 4 Aug. 93, pag. 690).

13. Pe cât timp în legea vamală și în legea monopolului chibriburilor și carților de joc nu este prohibit judecătorului de a aplica circumstanțe ușurătoare în casurile de delictे acolo prevăzute, judecătorul trebuie să aplice dreptul comun. Dar, dupe dreptul comun, circumstanțele atenuante se acordă în ori ce fel de delictе. Or, faptul de a importa fraudulos chibrituri în țeră este calificat ca delict, intru cât pedepsa prescristă de lege este de la 3 zile pēnē la 3 luni închisōre; ca atare se pot acorda circumstanțe atenuante în acesta materie. Cas. II, No. 462 din 19 Nov. 86).

14. Asemenea, faptul de a ține debit clandestin de chibrituri, fiind calificat delict, se pot acorda circumstanțe atenuante. (Cas. II, No. 546 din 9 Dec. 87).

15. Dupe art. 18 legea monop. chibrit. în nici un cas amenda nu poate fi mai mică de 100 lei; deci, față cu dispozițiunile clare ale acestui text de lege, chiar admitēndu-se circumstanțe ușurătoare în favoarea contravenientului, tot nu se poate reduce amenda la mai puțin de 100 lei. (Cas. II, No. 179 din 17 Mart. 89).

16. Dupe cum rezultă din cuprinderea art. 60 c. p., circumstanțele atenuante sunt lăsate la facultatea juriului în materie criminală, și a judecătorului corecțional în materie corecțională propriu zisă; și prin analogie nu se poate acorda această facultate judecătorului în materie de contravențiune, în care legea, pedepsind faptul, iar nu intențiunea, n'a cređut de cuviința de a acorda judecătorului dreptul sa scada pedepsa prin declarare de circumstanțe atenuante. (Cas. II, No. 381 din 4 Nov. 75; 240 din 15 lun. 77; 163 din 8 Mai 79; 434 din 30 Nov. 83; 28 lun. 88; 322 din 5 lun. 89; Cas. II, No. 105 din 15 Febr. 93, pag. 195).

17. Acesta este adevērat chiar atunci când contravenientul se află în cas de recidivă, căci recidiva nu schimbă natura faptului incriminat, avēnd numai de efect uă agravare a pedepsei. (Cas. II, No. 105 din 15 Febr. 93, pag. 195).

18. Contravențiunea la legea monopolului tutunurilor, ce se pedepsește cu uă amendă mai mică de 26 lei, conform art. 1 c. p., fiind uă contravențiune, tribunalul nu poate acorda în specie circumstanțe atenuante, de ore ce art. 60 c. p. dă drept judecătorilor să acorde circumstanțe ușurătoare numai în materie de delictе și crime. (Cas. II, No. 317 și 318 di 31 Mai 89).

19. Contravențiunea la legea monopolului tutunurilor, pedepsită cu o amendă mai mare de 26 lei, conform art. 1 c. p., are caracterul unui delict. Ast-fel fiind, tribunalele au facultatea de a admite circumstanțe atenuante la asemenea fapte, conform art. 60 c. p. (Cas. II, No. 208 din 89; 215 din 89; 316 din 31 Mai 89; 323 din 5 Iun. 89; 325 din Iun. 89).

20. Dacă faptul se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit, când se acordă circumstanțe atenuante, este facultativ pentru judecători de a aplica reclusiunea sau maximum închisorii corecționale. (Cas. II, No. 127 din 18 Apr. 79).

21. Dacă acuzatul este recunoscut culpabil de un omor și un asasinat, de și pentru asasinat i s'a admis scusa provocațiunei, dar fiind că a comis două crime, dupe art. 40 urmează a i se aplica pedeapsa cea mai grea, adică a omorului, munca silnică pe timp mărginit; și dacă i se acordă și circumstanțe atenuante, se face uă buna aplicațiune a legii când se reduce pedeapsa la maximum închisorii corecționale. (Cas. II, No. 92 din 5 Mart. 79).

22. Legiuitorul când a gradat pedepsele a avut în vedere gravitatea pedepsei, fără a se uita la durata ei. Deci, când curtea condamnă pe cel declarat culpabil de omor neisbutit cu circumstanțe atenuante, la 7 ani reclusiune, face uă justă aplicațiune a legii, fără a se putea dice că pedeapsa aplicată este mai mare de cât aceea ce i s'ar fi cuvenit dacă ar fi fost condamnat la munca silnică pe timp mărginit. (Cas. II, No. 332 din 26 Iun. 87).

23. Dacă acuzatul a fost declarat culpabil pentru mai multe crime, urmează a i se aplica maximum pedepsei prevădută pentru faptul cel mai greu, conform art. 40, și dacă i se acordă circumstanțe atenuante, conform art. 60, trebuie să i se aplice minimum pedepsei prevădută pentru faptul cel mai greu. (Cas. II, No. 548 din 9 Dec. 87).

24. Cel declarat culpabil de crima prevădută de art. 225 și 234 al. III, combinat cu art. 38 al. II, în care cas pedeapsa ar fi minimum muncii silnice pe timp mărginit, și cărui i se acordă circumstanțe atenuante, în care cas pedeapsa poate fi coborâta la reclusiune sau la maximum închisorii, care este de 5 ani, nu poate fi condamnat numai la 2 ani de închisoare. (Cas. 197 din 18 Apr. 90).

25. Nu violează legea curtea care aplica minimum reclusiunei, chiar de se acordă circumstanțe atenuante, când faptul se pedepsește cu maximum reclusiunei. (Cas. II, No. 445 din 19 Nov. 76).

26. Dacă pedeapsa ordonată de legiuitor este maximum închisorii corecționale, tribunalul, admitând circumstanțe atenuante, nu poate reduce închisoarea la mai puțin de 1 an. (Cas. II, No. 428 din 27 Aug. 74).

27. Dupe art. 43, combinat cu 60 alin. IV, acei ce vor fi fost osândiți pentru pricini corecționale la închisoare mai mult de 6 luni la împlinire de recidivă de delict, se vor supune la maximum pedepsei prescrisă de lege; iar când în favoarea inculpatului se constată circumstanțe atenuante, se va aplica tot închisoarea corecțională, fără ănsă a se putea reduce la mai puțin de 1 an. Dacă dar curtea de apel constată atât furtul cu efracție, comis de inculpat cât și starea lui de recidivă și 'l condamnă la mai puțin de 1 an, violăză sus citatele texte de lege. (Cas. II, No. 183 din 26 Apr. 94, pag. 479).

28. Celui recunoscut culpabil de două furturi cu efracție nu i se poate reduce pedeapsa la mai puțin de 1 an, chiar când i se acordă circumstanțe atenuante. (Cas. II, No. 500 din 1 Nov. 94, pag. 1110.)

29. Când acusatul este recunoscut culpabil pentru faptul de încercare de atentat la pudor, care cade sub prevederile art. 264 și 265 c. p., dacă i se acordă circumstanțe atenuante, curtea nu poate aplica art. 38 c. p. și reduce pedeapsa închisorii corecționale la mai puțin de 1 an, fără a face o greșită aplicare a legii. (Cas. II, No. 48 din 28 Ian. 80.)

30. În materie de delict, chiar când se acordă circumstanțe atenuante, reducerea închisorii corecționale de la maximum la minimum, sau pene la pedeapsa polițienescă, nu este prescrisă în mod obligatoriu. În adevăr, de vreme ce în materie de crime, fiind declarate circumstanțe atenuante, se enunță în alinatele 3, 4 și 5 în mod expres ca *curtea va aplica*, e prescripți prin care se indică că este obligatoriu *sa reducă* pe lăpsa cu un grad; din contra, în materie de delict, alineatul 8 spune: *tribunalele sunt autorizate* să reducă pe lăpsa corecțională, e prescripți care indică în mod suficient că în asemenea caz reduceră a pedepsei este numai facultativă. (Cas. II, No. 138 din 27 Febr. 74; No. 339 din 6 Sept. 76; No. 231 din 18 Mai 88.)

31. Admiterea circumstanțelor atenuante, conform art. 60 c. p., nu obligă necesarmente pe judecător, în delictelor corecționale, ca să reducă pedeapsa mai jos de minimum acordat prin dispozițiunea aplicabilă acelor delict. Ast-fel, în delictul pnat de art. 146, care prevede închisoarea de la 6 luni la 2 ani, chiar eu admiterea circumstanțelor atenuante, se poate condamna inculpatul la închisoare pe termen de 1 an, fără să se violeze art. 60 c. p. (Cas. II, No. 172 din 26 Mart. 90.)

32. Ast-fel, nu se violăza legea când se aplica conlămului minim în pe lăpsii prescripți de art. 141, de și i s'a acordat circumstanțe atenuante. (Cas. II, No. 339 din 6 Sept. 76.)

33. Tot asemenea, e poate condamna inculpatul la 6 luni închisoare corecțională pentru fapțul penat de art. 239, chiar când i se acordă circumstanțe atenuante. (Cas. II, No. 231 din 18 Mai 89.)

34. În leacatorul fapțului se face o justă aplicare a pe lăpsii când admitend circumstanțe atenuante, da numai pedeapsa m'hi orei între minimum și maximum prevăzută de lege pentru delictul de care prevenitul a fost dat judecătii, scutindu-l de amenda ce mai prevedea legea pentru acel delict. (Cas. II, No. 388 din 1 Aug. 94, pag. 790.)

35. Le iutorul, prin art. 60, ne fixănd nici o limită, a dat judecătorului o facultate suverana de a aprecia și fixa quantum amendei, echivalent cu pedeapsa închisorii, cān schimbă aceea închisoare în amendă, ținend compt de diferitele circumstări ale fapțului și ale caracterului personelor, ast-fel ca ac sta schimbare de pedeapsă să nu facă să dispaă una din ensisiriile pedepsei, care este aceea de a influența asupra condamnatului prin represiune. Și această fixare a amendei, *ex personarum conditione et rerum qualitate*, făcūta a posteriori, satisface, dupe împrejurari, mai bine principiul care repausa pe interpretarea tot-d'a una favorabilă a legilor penale de cat ori ce alta soluțiune. Și față cu re-

gula, contestabila în dreptul nostru, că amendile nu pot să fie arbitrării, adică lăsate absolut la aprecierea magistraților, s'ar putea concede cel mult că judecătorii sunt datorii să fixeze amenda, în ipoteza în care ne preocupă, în limitele de la minimum la maximum pedepselor corecționale. În cât se atinge însă de aceasta de pe urma normei, la noi nu se găsește un monument de legislație analog ordonanței franceze din 1669 art. 32 lit. 27) care să oprescă a se lăsa amendă absolut la înțelepciunea și la prudența judecătorilor. Apoi, fixarea unei limite *a priori* în sens că amenda nu poate să excedă de minimum pedepselor corecționale, adică lei 26, pe motiv că în sistemul art. 60 facultatea închisorii prin amendă ar sta în strînsă legătură cu reducerea amendei, autorizată de acest articol pînă la minimum de 26 lei, ar face mai dinainte imposibilă o estimare a amendei după conștiința persoanelor, contra regulii: *mitius est agendum cum pauperibus quam cum divitibus cum agitur de poena pecuniaria*. Și sistemul globării proporționale cu averea contravenienților, nu este străin legislației noastre: art. 71 c. civ. Nici deo lăsată de lege la aplicarea pedepselor între clasele de sus și clasele de jos, n'a perit încă din moravurile țării. Iar ordinea socială, care repăună în țară mai cu seamă pe această deosebire care domnește și în afara de domeniul leilor penale, nu va face loc unei stări de lucruri mai așezate de cît prin instituirea unei administrațiuni durabile și solid organizată, care să intervie puternic și cu un mîsurat alături între proprietari și țărani, între stăpâni și slugi, etc. În fine, în caz de dubiu, dacă este nevoie de o interpretare a leilor, prin aprecierea rezultatelor, precum este cazul nostru, trebuie să recursem la regulile deduse de cultura noastră juridică, iar nu la surse străine care n'au avut nici o influență asupra dezvoltării dreptului nostru. Or, apreciind rezultatele ce ar da diferite interpretări, trebuie să determinăm sensul legii preferind rezultatul cel mai favorabil după starea culturii în care ne aflăm și care singur poate satisface interesele legitime ale indivizilor și ale societății. În ceea ce privește art. 28 c. p., el nu are aplicațiune în specie de orice acest articol prevede cazul cum să se numească când cel condamnat la amendă este insolubil, chestiune care nu formează obiectul speciei noastre. Cas. II, No. 331 din 5 Sept. 79.

36. Legea noastră penală, în gradul pe pedepselor, pune pedeapsa amenințării după aceea a închisorii, de unde rezultă că, ori-care ar fi quantumum ei, ea este o pedeapsă cu un grad mai jos de cît aceea a închisorii. Afară de aceasta, art. 60 c. p. nu prevede de cît quantumum de la minimum amendei, de unde rezultă că maximum este lăsat la facultatea judecătorului de fond. Această teorie a legii noastre penale se confirmă și prin dispozițiunea art. 28 al. II și III care da judecătorului facultatea de a înlocui, în caz de insolabilitate a prevenitului, amenda prin închisoare, dispunând cu ori-care ar fi quantumum amendei, ea nu va putea fi înlocuită prin o închisoare mai mare de un an. Cas. II, No. 469 din 11 Nov. 88; 240 din 5 Mai 87; 275 din 22 Iul. 80; 449 din 11 Aug. 89).

37. Astfel, se confirmă art. 60, instanța care înlocuiește pedeapsa închisorii prevădută de art. 150 cu amenda de 2000 lei. (Cas. II, No. 469 din 11 Nov. 88).

38. Ast-fel, nu face nici uă agravare de pedepsă, și se conformă legii curtea care, în urma apelului inculpatului, înlocuiește pedeapsa închisorii de 1 luna și amenda de 100 lei, pronunțată de tribunal, prin pedepsa unică a unei amenzi de 1000 lei. Cas. II, No. 240 din 5 Mai 87).

39. Sau când se înlocuiește pedeapsa închisorii prevădută în art. 238 al. III prin amenda de 1000 lei. Cas. 449 din 11 Aug. 89).

40. Asemenea se conforma art. 60 c. p. curtea care înlocuiește închisorea de 15 zile prin 200 lei amenda. Cas. 275 din 22 Iul. 80.

41. Tot ast-fel, nu violă art. 238 și 60 curtea care condamnă pe inculpat pentru faptul de batae la 4000 lei amendă. Cas. II, No. 334 din 5 Sept. 79.

42. Dupe art. 9 al. II c. p., amenda în contravențiuni polițienesci nu poate fi mai mare de 25 lei. Ast-fel fiind, instanța de apel nu poate condamna pe contravenient, pentru faptul prevădut de art. 300, 396 No. 2 c. p., chiar când admite circumstanțe atenuante, la amendă polițienescă de 100 lei. Cas. 288 din 6 Iun. 90).

43. Uă data ce curtea a acordat inculpatului circumstanțe atenuante, nu mai poate sa'i agraveze pedeapsa aplicata de tribunal, daca procurorul nu a făcut apel. Ast-fel, violă art. 28 c. p. curtea care condamnă pe apelant la 300 lei amenda, când tribunalul l' a condamnat la 1 luna închisore. Cas. II, No. 215 din 2 Mai 70).

44. Dacă curtea de apel, confirmând sentința tribunalului care a admis circumstanțe atenuante, vizeza în considerantul deciziunii se circumstanțele atenuante, prin acesta nu face de cât a se referi tot la circumstanțele ușurătoare admise de tribunal, fiind imposibil în aceeași cauză a se admite de două ori circumstanțe ușurătoare. (Cas. II, No. 709 din 7 Dec. 73).

45. În urma apelului făcut de procuror, curtea de apel este în drept a agrava pedeapsa și a nu ține seamă de circumstanțele atenuante acordate de tribunal. (Cas. II, No. 498 din 12 Nov. 91, pag. 1280).

46. Curtea de trimitere trebuie să țină în seamă circumstanțele ușurătoare acordate acusatului de către curtea a cărei deciziune s'a casat dupe recursul acusatului, și nu'i poate mări pedeapsa dată de prima curte, căci circumstanțele atenuante este un lucru câștigat acusatului prin neatacarea deciziunii de către ministerul public, și un acusat nu'și poate agrava pozițiunea prin esercitarea dreptului de recurs, prin care nu caută de cât a dobândi uă pedeapsa mai mică sau chiar achitarea. (Cas. II, No. 172 din 13 Mart. 67; 116 din 7 Apr. 69; 205 din 28 Apr. 70).

47. Acusatul nu are interes de a se plânge că comisiunea juraților de trimitere nu'i a acordat circumstanțe atenuante, când curtea de trimitere, ținând compt de circumstanțele atenuante acordate prin primul verdict al juraților, dă aceeași pedeapsă acusatului ca și cea data prin deciziunea casată, ea și cum ar fi fost admise acele circumstanțe atenuante. (Cas. II, 577 din 29 Nov. 89).

4. Circumstanțele atenuante, prevădute de art. 60 c. p. și recunoscute în favoarea unui delinquent, nu da judecătorului de cât dreptul de a reduce pedeapsa, dar ele nu au nici uă îniriure asupra despăgubirilor civile. (Cas. II, 56 din 30 Ian. 91; 141 din 13 Mart. 91).

Art. 61. Infracțiunea comisă de un copil mai mic de 8 ani deplini, nu se pedepsește.» (c. p. 62).

Art. 62. «Crimele sau delictele comise de un minor, ce are vârsta de la 8 ani deplini pînă la 15 ani deplini, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că acusatul a lucrat fără pricepere; dar, dupe împrejurări, se va încredința părinților săi, spre a avea uă îngrijire mai de aprópe, sau se va pune într'uă monastire ce într'adins se va determina pentru corecțiunea unor asemenea copii, unde se va ține într'un timp de ani determinați prin hotărârea judecătii, fără ênsă ca acești ani să pótă covârși vârsta de 20 ani a culpabilului.» (c. p. 59, 61, 63, 65, 218; pr. p. 364; c. just. milit. 126, 192; leg. inchis. 24—27; p. Fr. 66, p. Pr. § 42).

1. Art. 62 c. p. este aplicabil numai atunci când se constata că minorii de 15 ani au lucrat fără pricepere. (Cas. II, No. 342 din 4 Aug. 88 .

2. Numai când inculpatul este mai mic de 15 ani, este ținut tribunalul să stabilească dacă minorul a lucrat cu pricepere, iar nu și când el e te mai mare de 15 ani. Cas. 456 din 4 Nov. 88 .

3. Dupe art. 364 pr. pen. când acusatul are mai puțin de 16 ani, președintele trebuie să puna, sub pedeapsă de nulitate, și cestiunea dacă acusatul a lucrat cu pricepere. Cas. II, No. 104 din 19 Febr. 92, pag. 162).

4. Inculpatul nu pôte invoca pentru prima óră inaintea cașăției cestiunea dacă a lucrat cu pricepere, când uă atare propunere nu a facut inaintea instanței de fond, singura competentă și in stare să verifice exactitatea faptului. (Cas. II, No. 126 din 24 Febr. 93, pag. 211 .

5. Dupe art. 46 din codul silvic, in casurile neprevădute de acel codice se aplică dispozițiunile dreptului comun. Așa fiind, pe căt timp nu se vorbește nimic in codul silvic despre delinquenții mai mici de 15 ani deplini, apoi, conform principiului admis de art. 45 codul silvic, trebuie să ne referim la dreptul comun. Prin urmare, art. 62 c. penal, caro se ocupa nu numai de crime ci și de delictele comise de minorii ce nu au 15 ani deplini, se aplică și in materie de delict silvic, intru căt codul silvic califică ca delict faptul de a taia și fura lemne din padurea Statului. Cas. II, No. 640 din 14 Dec. 92, pag. 1149 .

Art. 63. «Când se va decide că acusatul a lucrat cu pricepere, sau de va fi în etate de la 15 ani deplini pînă la 20 ani deplini, pedepsele se vor pronunța dupe chipul următor:

Dacă a sa infracțiune va merita pedepsa de muncă silnică pe viêtă sau pe timp mărginit, se va condamna de la 3 pînă la 15 ani la închisóre.

În cele-lalte casuri, judecătorul este autorizat a aplica pedepsa închisorii pe un timp egal cel puțin cu a treia parte, sau cel mult cu jumătatea timpului pentru care ar fi putut fi condamnat la una din pedepsele privitoare la acele casuri.» c. p. 62, 64, 65; c. just. milit. 192; p. Fr. 67; p. Pr. § 43.

1. Art. 63 stabilește majoritatea în materie penală la 20 ani împliniți. Cas. II, No. 445 din 28 Sept. 93, pag. 824.

2. Dacă inculpatul este mai mare de 15 ani, tribunalul nu mai este ținut să stabilească că minorul a lucrat cu pricepere. (Cas. II, No. 456 din 4 Nov. 88.)

3. Violăza art. 63 c. p. instanța care aplică pedepsa pînă la unui minor de 20 ani, fără a fi precizat că este de 20 ani deplini. Cas. II, No. 326 din 26 Iun. 67.

4. Dupe art. 63, inculpatul, a carui etate nu t ece de 20 ani împliniți, nu pôte fi condamnat de cît numai la închisóre corecțională, a cărei durată îns se reguleza dupe cum infracțiunea, de ar fi fost comisă de un major, ar fi meritat munca silnică sau ori ce altă pedepsă. Cas. II, No. 217 din 26 Mai 70.

5. Când co-autorii majori sunt condamnați la 5 ani reclusiune, atunci maximum închisorii ce se pôte aplica minorelui este de 2½ ani. (Cas. II, No. 561 din 4 Dec. 67.)

6. Dacă acusatul este recunoscut culpabil pentru faptul penal de art. 318, pedepsa ce urmeza a i se aplica este reclusiunea; dacă i se acorda circumstanțe atenuante, cătă a i se aplica pedepsa închisorii corecționale, al carei maximum, dupe art. 8, este de 5 ani; fiind cînsă acel acusat și minor, dupe art. 63, pedepsa închisorii corecționale are a se reduce și a i se aplica cel mult jumătate din timpul la care ar fi putut fi condamnat de ar fi fost major; dar maximum închisorii corecționale, la care ar fi putut fi condamnat acel acusat de ar fi fost major, fiind de 5 ani, în virtutea art. 63 pedepsa trebue redusă la jumătate, adică la 2½ ani. (Cas. II, No. 62 din 4 Febr. 80.)

7. Dacă minorul este dat judecăței și găsit culpabil de crima

prevădută și pedepsită de art. 241 cu reclusiunea, și pedeapsa reclusiunii fiind, după art. 7, alin. III, de la 5 până la 10 ani, pedeapsa ce se poate da minorului, conform art. 63, e închisoarea corecțională pe timp de 5 ani. Cas. II, No. 274 din 19 Mai 93, pag. 522).

8. Cestiunea de a se ști dacă acusatul este sau nu mai mare de 20 ani, constituie o cestiune de fapt care modifică atât criminalitatea cât și pedeapsa ce o poate pronunța judecătorul. Și fiind ca cestiunile de fapt, care modifică criminalitatea și pedeapsa, nu pot fi rezolvate de către jurați, președintele este dator să pună aceste cestiuni juraților îndată ce sunt ridicate în cauză sau iese din debateri. Ast-fel, când acusatul declară că este minor, președintele trebuie să întrebe pe jurați și asupra vârstei lui. (Cas. II, No. 149 din 27 Apr. 79; No. 488 din 2 Dec. 86).

9. După art. 364 pr. p., de câte ori din instrucțiune sau chiar din debateri rezultă că acusatul are mai puțin de 16 ani, președintele curții este dator, sub pedeapsă de nulitate, să pună juraților cestiunea dacă acusatul a lucrat cu princepere. Cas. II, No. 307 din 22 Aug. 79.

10. Minoritatea, fiind o circumstanță de fapt care, dacă s'ar constata, ar avea de efect micșorarea pedepsei, urmează să se pună juraților în o cestiune separată, iar nu să se pună juraților o singură cestiune, în care să intre atât faptul principal cât și minoritatea. Cas. II, No. 82 din 27 Febr. 79.

11. Din principiile dominante ale materiei instrucțiunii afacerilor înaintea juraților, și în special din art. 366 pr. p., rezultă că aceasta instrucțiune este eminentement orală, și prin urmare în ori ce cestiune de fapt pusă în discuțiune înaintea juraților, jurații urmează să se pronunțe după înțelesul lor convingere, abstracțiune făcând de ori ce acte, fie private, fie autentice. ca e ar servi drept probă în constatarea acelor fapte. Urmează de aci că președintele trebuie să întrebe pe jurați asupra etatei acusatului, când etatea ar fi pusă în cestiune ca un element modificator al penalității, chiar de ar fi etatea acusatului constatată prin act autentic. Cas. II, No. 24 din 4 Febr. 69; 364 din 13 Dec. 67; 119 din 11 Iun. 68; 283 din 10 Dec. 68; 55 din 29 Ian. 74).

12. Cu drept cuvânt se refuza să se aplice art. 63 c. p. când acusatul, care în actele de instrucțiune a figurat ca major, invocă în favoarea sa beneficiul minorității, după ce jurații și-au dat verdictul lor asupra culpabilității, de ore ce aplicatiunea acestui articol depinde de o cestiune de fapt ce trebuie supusă juraților de s'ar invoca la timp. Cas. II, No. 29 din 8 Febr. 69.

13. Cu drept cuvânt se respinge ca tardivă cererea de a se pune juraților o cestiune asupra minorității acusatului, când aceea cerere s'a făcut după pronunțarea verdictului. (Cas. II, No. 418 din 23 Nov. 83; No. 422 din 15 Sept. 87).

14. Singura declarațiune făcută de acusat, cu ocaziunea luării interogatoriului ce i s'a luat, conform art. 318 pr. p., ca este minor, fără ca în timpul debaterilor la jurați să o fi repetat, când în tot cursul instrucțiunii spusese că este mai mare de 20 ani, nu obligă pe președinte să pună juraților o cestiune separată în privința etatei. Cas. II, No. 78 din 6 Febr. 74; No. 286 din 22 Iun. 81.

15. Cestiunea vârstei, fiind de competența juraților de a o decide, pe cât timp ei au răspuns că în momentul când acusatul a

comis crima nu era mai mic de 20 ani, acuzatul nu p^ote formula din a c^osta un motiv de casare. Cas. II, No. 519 din 16 Nov. 84; No. 86 din 15 Febr. 85.

16. Inculpatul care nu a invocat minoritatea sa inaintea instanței de fond, nu o p^ote invoca pentru prima o^ră in casație. (Cas. II, No. 522 din 19 Nov. 84).

Art. 64. «In t^ote casurile prevădute în articolul precedent, pedeapsa închisorii se va esecuta, sau într'un stabiliment anume destinat pentru ac^osta, sau într'ua parte separată a casei de închisore corecțională.» (c. p. 63; art. 24 27 leg. închis. 1 Febr. 74; p. Pr. § 43 No. 4).

1. C^ond judecăt^orul pronunță uă pedeapsă contra unui minor, nu e ținut sa arate prin hotarâre locul unde ac^ostă pedeapsă cată a fi executata, c^oci executarea pedepselor nu se face de instanța judecătorească. Cas. II, No. 126 din 24 Febr. 93, pag. 211.

Art. 65. «Cei mai mici în vârste de 20 ani deplini, care nu vor avea complici de față mai mari de ac^ostă vârste, și care vor fi acușați de crime, se vor judeca de către judecăt^oriile corecționale, iar nu de curtea juraților.

Judecăt^oriile corecționale ênsă, se vor conforma articolelor 62, 63 și 64.» (p. Fr. 68).

1. Copii mai mici de 20 ani și care nu vor avea complici mai mari de 20 ani, se judecă de tribunalele corecționale, chiar c^ond sunt acușați de crime. Cas. II, No. 380 din 18 Nov. 66.

2. Copii mai mici de 20 ani care vor avea complici mai mari de 20 ani se judeca de curtea cu jurați pentru crima savârșită. (Cas. II, No. 145 din 16 Iul. 68; Cas. II, No. 274 din 19 Mai 93, pag. 520).

3. Din art. 65 rezultă că legea nu a voit să espună la solemnitatea judecătii juraților pe minorii de 20 ani, de câte ori nu sunt implicați în aceeași acușăție cu complici indiviđi majori justițiabili de curtea cu jurați, c^oci în asemenea cas, și dac^o majorii sunt pre-enți, iar nu contumaci, în interesul administrațiunei justiției și pentru ca procedura să nu fie divișată, sunt tradași inaintea curții cu jurați care are uă jurisdicțiune mai întinsă împreună cu majorii și minorii. Ast-fel, minorul de 20 ani, care nu are de față nici un complice major care să fie justițiabil de curtea cu jurați pentru ca acesta să atragă inaintea ei și pe minor este justițiabil de tribunalele corecționale, de și în cauza ar fi un major prevenit pentru tănuire, de o^recce faptul de tănuire se pedepsește cu pedeapsă corecțională. (Cas. II, No. 733 din 14 Dec. 73).

4. Magistratii curții cu jurați, care și declină competența de a judeca pe acusat pe motiv ca este mai mic de 20 ani și nu are complici majori, căci complicele ce a avut a fost achitat de prima curte cu jurați a carei decisiune s'a casat, aplica rău art. 65. pentru că achitarea complicei mai or de prima curte cu jurați, competență a judeca pe minor chiar în urma achitarii complicei major, nu poate avea de efect re-trîngerea competenței. Alara de aceasta, se violeza și autoritatea lucrului judecat rezultînd din decisiunea de trimitere a camerei de punere sub acuzare care a rămas definitivă. Cas. II, No. 347 din 19 Aug. 70.

CARTEA II

DESPRE CRIME ȘI DELICTE ÎN SPECIAL ȘI DESPRE PEDEPSELE LOR

TITLUL I

CRIME DE ÎNALTA TRĂDARE

CAP. I

Crime în contra siguranței esteriore a Statului

Art. 66. «Veri-ce Român va fi purtat armele în contra țerei, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.» (p. Fr. 75; p. Pr. § 68).

Art. 67. «Veri-ce Român va fi uneltit machinațiuni, sau se va fi pus în înțelegere cu guverne străine, sau cu agenții lor, spre a provoca resbel în contra patriei sele, spre a înlesni și a aduce ocupațiune străină, spre a răsturna cu ori-ce mijloc guvernul țerii, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.

Dacă însă resbelul, ocupațiunea sau răsturnarea nu se va fi urmat, se va pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 7: c. just. milit. 193; p. Fr. 76; p. Pr. § 67).

Art. 68. «Asemenea vor fi pedepsiti cu

munca silnică pe viêtă acei cari în timpul unui resbel în contra țerei:

I. Vor fi predat cu trădare inamicului orașe, porturi, locuri întărite, sau ori-ce alte posturi de apărare ;

II. Vor fi predat, tot cu trădare, case publice, arsenaluri, magazii sau depozite de arme, munițiuni sau alte obiecte de resbel, sau ori ce fel de bastimente ale țerei;

III. Vor fi procurat inamicului ajutóre de soldați, ómeni, boi, provisiuni de hrană, arme sau munițiuni de resbel, sau vor fi îndemnat pe soldații armatei Române a trece la inamic;

IV. Vor fi comunicat inamicului planurile de operațiuni inilitare, sau planurile locurilor sau posturilor întărite;

V. Vor fi servit inamicului de spioni sau călěuzi, sau vor fi ajutata și scuns pe spioni în inamicului ;

VI. Vor fi ațâțat revoltă în trupele de apărare ale țerei.» c. just. mil. 198 201; p. Fr. 77; p. Pr. § 69).

Art. 69. «Dacă corespondența cu supuși unei puteri străine n'a avut de obiect una din crimele enunțate în articolele precedente, dar a avut cu tóte acestea rezultatul de a da inamicului instrucțiuni vătămătóre situațiunei militare sau politice a României, acei cari au întreținut aceste corespondențe vor fi pedepsiți cu detențiunea, fără a fi scutiți de pedepse mai grele, în cas când aceste instrucțiuni ar fi urmarea unei împreună înțelegeri ce ar constitui un fapt de spionagiu.» (c p. 7, 66—69: c. just. milit. 199; p. Fr 78).

Art. 70. Va fi supus muncii silnice pe viață ori-ce funcționar public, ori-ce agent al guvernului sau ori-ce altă persoană care, însărcinată sau încunoscinită oficial, sau din cauza situației în care se află, de secretul unei negociațiuni sau unei expedițiuni, va trăda acel secret agenților unei puteri străine sau inamicului.» (p. Pr. § 71; c. p. 7, 71, 72, 140; p. Fr. 80).

Art. 71. «Va fi asemenea supus muncii silnice pe viață, ori-ce funcționar public, ori-ce agent care, însărcinat, din cauza funcțiunii sale, cu păstrarea planurilor de fortificațiune, de arsenaluri, porturi sau rade, ar da aceste planuri, sau unul din planuri inamicului sau agenților inamicului. Pedepsa va fi detențiunea, când planurile se vor da agenților unei puteri străine, neutre sau aliate.» (c. p. 7, 70, 72; just. milit. 199; p. Fr. 81).

Art. 72. «Ori-ce altă persoană care reușind, prin corupțiune, fraude sau violență, a sustrage disele planuri, le ar da inamicului, sau agenților unei puteri străine, vor fi pedepsiți cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă disele planuri se găsesc, fără să se fi întrebuințat mijlocele arătate, în mâinile persoanei ce le a dat, pedepsa va fi reclusiunea.» (c. p. 7, 71; p. Fr. 82).

Art. 73. «Se va pedepsi cu reclusiunea acela care, cu bună știință, sfărâmă, falsifică sau ascunde documente, sau acte care stabilesc nise drepturi ale Statului Român în raport cu un guvern străin.» (p. Pr. § 71 No. 2).

Art. 74. «Ori-cine, prin acțiuni ostile, neaprobată de guvern, va espune Statul la uă declarațiune de resbel, va fi pedepsit cu detențiunea; și dacă dintr'acésta resbelul s'a și făcut, pedepsa va fi reclusiunea. c. p. 7. 75: p. Fr. 84).

Art. 75. «Ori-cine, prin acte neaprobată de guvern, va espune pe Români la represalie, se va pedepsi cu detențiunea.» (c. p. 7 74; p. Fr. 85).

CAP. II

Crime și delictă în contra siguranței interioare a Statului

SECȚIUNEA I

DESPRE ATENTATE ȘI COMLOTURI ÎN CONTRA PERSONEI DOMNULUI ȘI A FAMILIEI SELE

Art. 76. «Ori-ce atentat în contra vieței Domnului sau în contra persoanei sele, se va pedepsi cu munca silnică pe totă vieța. (c. p. 7, 87, 88; constit. 92; p. Fr. 86; p. Pr. § 74).

Art 77. (leg. 17 Febr. 74). «Ori-ce ofensă comisă în public contra persoanei Domnitorului sau a Dómei, sau a filor lor, chiar prin vre-unul din mijlócele arătate în art. 294, se va pedepsi cu închisóre de la 1 an pêně la 2 ani, și cu amendă de la 2000 pêně la 10.000 lei.

Asemenea, ori-ce ofensă comisă în public, sau prin vre-unul din mijlócele enumerate tot în art. 294, contra persoanei vre-unui alt membru al familiei Domnitorului, se va pedepsi cu închisóre de la 3 luni pêně la 18 luni și cu amendă de la 500 pêně la 3000 lei.

Prin familia Domnitorului se înțelege rudele

ascendente și descendente și colaterali pînă la al treilea grad, precum și afini de aceeași categorie.

Se va pedepsi cu închisoare de la 6 luni pînă la 2 ani și cu amendă de la 2000 pînă la 10.000 lei acela care, prin aceleași mijloace, va ataca autoritatea constituțională a Domnitorului sau inviolabilitatea persoanei sale, sau drepturile constituționale ale dinastiei lui, precum și acela ce va imputa Domnitorului actele guvernului său, pentru care numai Miniștrii sunt responsabili. » (constit. 24, 82, 92; c. civ. 660, 663; leg. presei 15; leg. proclam. regat. 15 Mart. 81; p. Fr. 86; p. Pr. § 75, 77).

1. Delictul de ofensă comis în public contra persoanei regelui exista, ori-care ar fi mijloacele prin care el a fost comis, căci art. 77 c. p. incriminează ori ce ofensă comisă în public în contra persoanei domnitorului, chiar prin vre unul din mijloacele arătate la art. 294 c. p. Ast-fel intră în prevederile art. 77 c. p. șuierăturile făcute în scop de a aduce ofensă în public persoanei regelui. Cas. II, No. 522 din 1 Dec. 87.

2. Două sunt elementele delictului prevădute de art. 77 c. p.: existența unei ofense și publicitatea acelei ofense. Cuvenitul de ofensă pe care le-a de și l'a lăsat vag și n delinit, căsă atăt din sînitul cat și din redacținnea art. 77 rezultă ca a stă espre-siune cuprinle atacurile ce codul penal a calificat de ultraj, di fama și in urie, cand ele sunt adresate altor persone. Ast-fel fiind, ori ce ireverența sau ori ce espre-siune care e contrarie Ma-jestății Trom lui sau care e de natură a lovi în persôna Ma-estății Sel, fiindă a i slabi autoritatea morală și înalta considerațiune, constituie uă ofensă. Intențiunea este necesară pentru constituirea delictului de in urie; dar acesta intențiune este presumata de di pt cānd espre-siunile sunt prin sine injurioase, trebuind a avea în vedere, nu numai sensul propriu și natural al espre-siunilor, dar și sensul ce usul le dă. Trib. Ilfov. II, 27 Apr. 87, *Dreptul* 42 87.

3. În lipsa unei legi care să delinască infracțiunile politice sau să mărească existența lor la anume cazuri determinate cum prevede legea franceză, trebuie să cercetăm care este criteriul cu a toial caruia se pot deosebi infracțiunile politice de cele comune. Infracțiunile comune, pe care le reprobă conștiința universală a omeniei, sunt p-lepsite la tôte poporele, spre deosebire le infra-țiunile politice care depind de moravurile sociale și au un caracter excepțional și anormal. Ideia infracțiunei politice trebuie restrînsă și limitată la obiectul ei, adică la ordinea politică; și vom dar sa considerăm ca infracțiuni politice, nu tôte infra-țiunile la comiterea căora a existat un motiv politic, ci numai acelea care e

comit mai tot-d'a-una pentru motive politice și atin în același timp esc usiv ordinea politică a statului sau dicpturile politice ale cetățenilor. Unele infracțiuni penale au un caracter exclusiv politic precum: crima de înaltă trădare; altele au un caracter exclusiv ne-politic, precum: omorul, incendiul, furtul; altele în fine au un caracter mixt, precum: injuriile, la comiterea cărora a putut să existe și să nu existe un motiv politic. Din cele ce preced rezultă că ofensele comise în public contra persoanei regelui nu sunt delict politice, ele constituind în același timp o violare a dreptului comun și a dreptului politic, putând adică să existe și să nu existe la comiterea lor motive politice. Apoi art. 7 al legii asupra străinilor din 7 Aprilie 1881 hotărăște ca nu se consideră ca delict politic atentatul în contra șefului unui stat străin când acel atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire; de unde urmează că și atentatul de acest fel comis în contra persoanei regelui nu este a se considera ca crimă politică; și dar, dacă un atentat așa de grav nu constituie de cât o crimă de drept comun, nu putem rațional să considerăm simplele ofense în contra regelui ca delict politice. Deci instanța de fond care reține și judecă na asemenea ofensa, departe de a viola art. 105 din constituțiune și a comite un esc de putere, din contră face o justă aplicare a legii. Cas. II, No. 522 din 1 Dec. 87.

5. Din discuțiunile urmate în camerele legiuitoare, cu ocaziunea revizuirii art. 24 din vechea constituțiune, în cea ce privește judecarea ofenselor aduse persoanei regelui, din spiritul acestui articol combinat cu dispozițiunile art. 77 c. p., rezultă ca legiuitorul n'a făcut nici o deosebire în privința competenței tribunalelor între persoana privată a regelui și șeful suprem al statului. Astfel fiind, ofensa adusă atât persoanei private cât și persoanei publice a regelui este de competența tribunalelor ordinare. Trib. Ilfov, II, 27 Apr. 87. *Dreptul* No. 42/87.

Art. 78. «Atentatul ce ar avea de scop de a surpa, prin mijloce resvrătitoare și ridicare de popor, forma guvernului, sau de a ațâța pe locuitori de a se scula în contra autorității Domnului, se va pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 7, 87, 88; p. Fr. 87).

Art. 79. «Complotul ce ar avea de scop vre una din crimele menționate la art. 76 și 78, dacă a fost urmat de un act săvârșit sau început spre a pregăti esecutarea acelor crime, se va pedepsi cu detențiunea; iar dacă complotul n'a fost urmat de nici un act săvârșit

sau început spre a prepara executarea vre uneia din acele crime, pedepsa va fi aceea a închisorii.»

Complotul este atunci când, prin sfătuire, se va fi luat întreaga hotărâre și se va fi făcut punerea la cale între două sau mai multe persoane spre a ajunge la săvârșirea vre uneia din acele două crime prevăzute la art. 76 și 78.» (c. p. 7, 8; p. Fr. 89).

Art. 80. «Când un individ va lua singur hotărârea de a comite crima prevăzută la art. 76 și 78, și va comite sau va începe a face el singur, și fără ajutorul nimenui, vre-un act prin care pregătește executarea crimei, se va pedepsi cu detențiunea.» (p. Fr. 90)

SECȚIUNEA II

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA LINISCEI STATULUI PRIN REBEL.
CIVIL, PRIN ILEGALA ÎNTREBUINȚARE A FORȚEI ARMATE,
PRIN DEVASTAȚIUNI ȘI JEFUIRI PUBLICE.

Art. 81. «Atentatul care va avea de scop a atâta rebelul civil, înarmând, sau ridicând pe locuitori a se înarma uni în contra altora, ori a săvârși omoruri și jefuiuri într'unul sau mai multe orașe sau sate, se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.

Complotul uneltit, spre acest sfârșit, se va pedepsi cu pedepsele hotărâte la art. 79, conform deosebirilor ce se fac într'acel articol.»

c. p. 7, 87, 88; p. Fr. 91.

Art. 82. «Se vor pedesi cu munca silnică

pe totă viața acei cari, fără ordine sau autorisare din partea autorității legale, vor fi ridicat sau vor fi făcut a se ridica trupe armate, și le vor fi dat sau le vor fi înlesnit dare de arme ori munițiuni; asemenea se vor pedepsi și acei cari vor fi angajat sau înrolat, sau vor fi făcut a se angaja sau înrola soldați.

c. p. 7; c. just. milit. 201; p. Fr. 92.

Art. 83. «Se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit:

a) Acei cari, fără cădere sau fără cauză ertată de lege, vor fi luat comanda unui corp de oștire, unui post, unui port, sau unui oraș, a unui sau mai multor bastimente de resbel, a unei cetăți sau loc întărit.

b) Acei cari, în contra ordinului guvernului, vor mai ținea vre uă comandă militară.

c) Comandirii cari vor ținea adunată oștirea lor în contra ordinelor ce li se va fi dat de a o libera sau a o desființa.» (c. p. 7, 207; c. just. milit. 221; p. Fr. 93.)

Art. 84. «Ori-ce persoană care, putând dispune de forța publică, va fi cerut, sau va fi ordonat mișcarea acestei forțe, sau întrebuințarea ei în contra unei înrolări sau ridicări de ómeni pentru oștirea întocmită de lege, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă asemenea ordin va fi avut efect, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe viață.» c. p. 7, 158 160; p. Fr. 91.

Art. 85. «Ori-ce persoană va fi incendiat sau distrus, prin esplosiunea unei mine, edificiiuri,

magazine, arsenaluri, corăbii sau alte proprietăți ale Statului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.» c. p. 7, 365; p. Fr. 95).

Art. 86. «Se va pedepsi cu munca silnică pe viață acela care, ori ca să răpescă bani publici, ori ca să jefuască orașe sau sate, magazine, arsenaluri de ale Statului, case publice, fortărețe, posturi, porturi, corăbii sau bastimente ale Statului, ori în fine ca să atace sau ca să reziste în contra puterii publice, care se va afla în góna săvârșitorilor unor asemenea crime, se va fi pus în capul unor cete armate, sau va fi exercitat într'ênsele veri uă funcțiune ori comandă óre-care.

Se vor supune la munca silnică pe viață și acei cari vor fi directat, vor fi ridicat sau vor fi făcut a se ridica acele cete, sau cari le vor fi dat, ori le vor fi înlesnit, cu bună știință și voință, arme, munițiuni și unelte de crime, sau cari le vor fi trimis mijlóce de viațuire, sau cari, în ori-ce alt chip, vor fi avut înțelegere culpabilă cu directorii sau comandarii acelor cete.» c. p. 7, 168, 213, 244, 354; p. Fr. 96).

Art. 87. «Dacă vre-una sau mai multe din crimele menționate în articolele 76, 78, 81, se vor fi săvârșit sau încercat d'a se săvârși de către vre-uă cetă, se vor pedepsi cu munca silnică pe totă viață, fără osebire, toți aceia cari vor face parte din acea cetă și se vor fi prins la locul resvrătitoarei întâlniri.

Acela care, fără a se prinde la locul res-

vrătitorei întâlniri, va fi fost directorul res-
vrătirei ori va fi avut în cetă vre-uă comandă,
se va pedepsi iarăși cu munca silnică pe totă
vieța». (c. p. 7, 87; p. Fr. 97).

Art. 88. «Afară de casul în care reuniunea
sedițiosă ar fi avut de obiect sau de rezultat
una sau mai multe din crimele enunțate în
art. 76, 78 și 81, indiviđii ce fac parte din
bandele de care s'a vorbit mai sus, fără să
eserciteze într'ênsele vre-uă comandă sau func-
țiune, și cari s'ar prinde pe loc, se vor pe-
depsi cu reclusiunea.» (p. Fr. 98 .

Art. 89. «Acei cari, cunoscând scopul și
caracterul numitelor cete, și fără a fi siluiți,
le vor fi găsdut, ori le vor fi dat loc de as-
cundere sau de întâlnire, se vor pedepsi cu
reclusiunea.» (c. p. 7, 52, 86 88, 197, 216; p. Fr. 99).

Art. 90. (leg. 17 Febr. 71) «Intrunindu-se adu-
nări sau cete turburătoare liniscei obștești, dacă,
dupe 3 somațiuni ce li se vor face de către
autoritățile competente, nu se vor risipi și va
mijloci lucrarea puterei armate, câți vor fi
complici la dênsele și se vor prinde acolo pe
loc, se vor pedepsi cu închisóre de la 6 luni
pênă la 2 ani; iar căpeteniile lor se vor pe-
depsi cu 2 ani închisóre.

Înseă acei din complici sau din căpetenii
cari vor fi cu arme se vor pedepsi cu reclu-
siunea.» (c. p. 91, 174; constit. 26; p. Fr. 100).

1. Constituțiunea care permite adunările pacinice, nu a abro-
gat art. 90 c. p. care pedepsece faptul adunărilor turburătoare li-
niscei publice. Buc. III, 29 Iau. 72. Dreptul No. 14 72 .

Art 91. «Se socotesc arme ori-ce unelte sau machine, sau instrumente înțepătoare, tăiatore sau sdrobotore, precum : pușcă, pistol, lance, sulită, cósă, topor, bardă, cuțit, ciomag și alte asemenea.

Cuțitele de buzunar, fórfecile și bastónele nu vor fi considerate ca arme de cât atunci când se vor fi întrebuințat a lovi, a răni sau a omorî.» (c. p. 50, 90, 310, 318; p. Fr. 101).

Art. 92. «Vor fi apărați de pedepsele pronunțate în contra autorilor de comploturi sau de alte crime în contra siguranței interioare sau esteriore a Statului, acei culpabili cari, înaintea săvârșirei sau a tentativei acestor comploturi sau crime și mai înainte de ori-ce urmărire, vor fi dat, ei cei d'ântâi, guvernului sau autorităților administrative, ori poliției judiciare, cunoscință despre aceste comploturi sau crime, și despre autori și complici lor, sau cari, chiar dupe ce s'a început urmărirea sau descoperirea culpabililor, vor fi înlesnit arestarea acelor autori sau complici.» (c. p 50, 59, 116, 122; p. Fr. 108).

TITLUL II

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA CONSTITUȚIUNII

CAP. I

Crime și delictes în contra esercițiului drepturilor politice

Art. 93. «Atentatul, al cărui scop este de a risipi cu violență adunarea legiuitoare ce se află în esercițiul legal al mandatului ei, de a

o sili să ia, sau să nu ia uă hotărâre, de a isgoni cu violență pe unul sau pe mai mulți din membrii săi, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.» (p. Pr. § 82).

Art. 94. «Acela care prin violență, va împedeca pe un membru al corpului legiuitor de a merge la adunare sau de a vota, se va pedepsi cu reclusiune.» (p. Pr. § 83).

Art. 95. Când se împedică prin âtrupament, violență sau amenințări unul sau mai mulți cetățeni de a-și esercita drepturile lor civice, fie-care din culpabili va fi pedepsit cu închisore de 6 luni cel puțin, și cu interdicțiunea dreptului de a vota și de a fi eligibil în timp de 5 ani cel puțin și 10 ani cel mult.»

art. 128 leg. elector.; leg. resp. n inist. 2; p. Fr. 109; p. Pr. § 84).

Art. 96. «Dacă această crimă s'a comis în urmarea unui plan concertat ca să fie executat, fie în totă țera, fie într'unul sau mai multe județe, fie într'una sau mai multe plăși, pedepsa va fi detențiunea.» (p. Fr. 119).

Art 97. (le^o. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu închisorea de la 1 an pênă la 2 ani;

I. Acela care, fiind însărcinat a aduna bilete de votare, a adăogit sau a micșorat, cu rea credință numărul lor legitim;

II. Acela care falsifică sau schimbă un bilet de votare, sau înserie pe bileturile persónelor care nu sciu carte alte nume de cât acelea care i s'au dictat ;

III. Acela care, fiind însărcinat cu ținerea procesului-verbal al unei operațiuni electorale,

a înscris într'ensul alte nume de cât acelea care i s'au dictat ;

IV. Ori-ce persoană, funcționar public sau nu, care fiind însărcinat de lege cu săvârșirea unei lucrări în formarea listelor electorale, sau în operațiunile electorale, ar refusa, fără motiv justificat, de a îndeplini sarcina ce 'i impune legea.» (art. 116, 121, 122, 124 leg. elect.).

Leg. elector. 9 Iun. 84): Art. 116. Ori-ce funcționar administrativ, uderătoresc, comunal sau județen, precum și ori-ce persoană investită cu vre-una din atribuțiunile puterii publice, va ne lăsa de a împlini vre-una din îndatoririle sau serviciile ce 'i sunt impuse printr'acesta lege, se va pedepsi cu amendă de la 200 pînă la 2000 lei și cu pierderea drepturilor d'a mai ocupa funcțiuni publice pe termen de 2 ani.

Art. 117. Cei ce se vor înscrie în listele electorale sub un nume fals sau în virtutea unor drepturi pe cari știu că nu le au, precum și cei cari cu știință vor fi aseculs vre uă incapacitate din cele prevădute de lege, se vor pedepsi cu amendă de la 500 pînă la 2000 lei; primarul și consilierii ce vor fi făcut ștergeri sau înscrieri cu rea credință sau cari în cazul alin. III, de sub art. 88, vor șterge pe cei cari erau înscriși în lista anului precedent fără sa fi intervenit în cursul anului vre un cas care să justifice pierderea calității lor de alegători, se vor condamna cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 la 2000 lei.»

Art. 118. Cei ce vor vota în virtutea unei înscrieri făcută în unul din cazurile prevădute în articolii precedenți, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 la 2000 lei.

Art. 119. Falșii nereabilitați și toți cei prevăduți la art. 118 de mai sus, cari vor vota în virtutea unei înscrieri făcută înainte de a fi p r d ut exercițiul drepturilor politice, se vor condamna cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 pînă la 2000 lei.»

Art. 120 Se va pedepsi cu aceeași pedeapsă :

a Alegătorul care, prolițând de înscrierea sa în mai multe colegiuri, va vota sau va încerca să voteze de două sau de mai multe ori,

b Cel ce se va prezenta cu cartea unui alt alegător și va vota sau va încerca sa voteze, precum și acel care va a uta să comită această fraudă împrumutand cartea sa.

Art. 121. Membrii biurolului, cari cu rea credință vor fi refusat d'a primi un alegător să voteze, se vor pedepsi cu pierderea dreptului d'a vota și-a fi eligibil de la 1 pînă la 2 ani și cu amendă de la 1000 pînă la 3000 lei.

Art. 122. Membrii biurolului, cari, fără motiv justificat, nu

În toate aceste cazuri, judecătorul va pronunța și interdicțiunea pe timp mărginit.»

art. 116 și urm. leg. elector.; p. Fr. 111; p. Pr. § 85.

1. Faptul de a dresa un proces-verbal al unei operațiuni electorale, trecând în el alte nume de cât cele ce se dictase de rezultatul votului, intră în prevederile art. 97 c. p., special relativ la alegeri, iar nu în ale art. 123 c. p., care prevede falsul în general săvârșit de funcționarii publici cu ocaziunea constatarilor ce sunt chemați a face în săvârșirea transacțiilor relative la interese private. Cas. II, No. 312 din 23 Aug. 76.

2. Un datu ce nu alegător a fost condamnat prin uă sentință definitivă pentru delictul de abus de încredere, și nă dată ce art. 27 din legea electorală comunală decide că nu pot fi alegători cei osândiți judecătorește pentru faptul de abus de încredere, numitul nu nu mai pôte lua parte la alegerile comunale, fără sa nu devina pasibil de penalitatea prevădută pentru asemenea contravențiuni, chiar dacă prin sentința condamnătoare pentru abus de încredere nu i s'a ridicat drepturile politice, de ore ce incapacitatea unui alegător este anume stabilită prin legea electorală. Cas. II, No. 415 din 7 Sept. 84.

se vor prezenta pentru a începe operațiunile electorale la ora fixată de lege, se vor pedepsi cu amendă de la 500 pînă la 1000 lei.

Dacă, din cauza absenței lor nejustificată, s'a amânat alegerea, pedepsa va fi închisorea de la 1 lună pînă la 6 luni și amendă de la 1000 pînă la 2000 lei.

Art. 123. «Membrii biuroului cari se vor fi întrunit și vor fi procedat la alegere într'un alt local de cât cel destinat pentru acest scop, se vor pedepsi cu închisore de la 1 lună pînă la 6 luni și cu amendă de la 1000 pînă la 2000 lei.

Art. 124. Membrii biuroului cari refușă d'a subserie actele alegerii, se vor pedepsi cu perderea dreptului d'a vota și d'a fi eligibil de la 1 lună pînă la 6 luni și cu amenda de la 1000 pînă la 2000 lei.

Art. 125. «Dacă cel care va fi însărcinat într'ună alegere a primi, a număra sau despuia buletinele, va fi sustras, adăogăt sau alterat buletinele, sau va fi citit alte nume de cât cele scrise într'ensele, se va pedepsi cu închisore de la 1 lună pînă la 6 luni și cu amenda de la 1000 pînă la 2000 lei, și cu interdicție pe timp mărginit.

Art. 126. Cei cari vor intra cu arme în sala alegerii se vor pedepsi cu închisore de la 15 zile pînă la 1 lună și cu amendă de la 50 pînă la 500 lei.»

Art. 127. Acela care se va dovedi că a cumpărat voturi sau abțineri de la vot, precum și acei ce 'și-au vîndut votul lor, se va pedepsi cu închisore de la 3 luni pînă la 1 an și cu amendă de la 500 pînă la 5000 lei, și interdicția pe timp mărginit.»

Art. 128. «Acei cari prin lovituri, violențe sau amenințări vor fi influențat votul unui alegător sau 'l vor fi pus în pozițiune d'a se abține de la vot, se vor pedepsi cu închisore de la 1 lună pînă la 3 luni și cu amendă de la 500 pînă la 2000 lei.

Art. 98. «Ori cine va cumpăra sau va vinde un vot într'ua alegere, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la 1 an, și va putea fi osândit și la interdicțiune pe timp mărginit. art. 127 leg. elect.: p. F. 113. p. Pr. § 86.

CAP. II

Atentatę în contra libertății

Art. 99. «Când vre un funcționar public, un agent sau un însărcinat al guvernului, va fi ordonat sau va fi făcut vre un act arbitrar,

Art. 129. Ori-cine prin ultragiu sau violențe asupra biuroului electoral sau asupra unui membru, va fi întărdiat sau împedicat operațiunile electorale, se va pedepsi cu închisoare de 1 lună pînă la 6 luni și cu amenda de la 100 pînă la 1000 lei.

Dacă scrutinul a fost violat, pedepsa va fi de la 6 luni pînă la 1 an și amenda de la 1000 pînă la 5000 lei.

Art. 130. Rapirea sau fîrarea urnei care conține voturi nedespuiate se va pedepsi cu închisoare de la 2 ani pînă la 5 ani și amendă de la 1000 pînă la 5000 lei.

Art. 131. Violarca scrutinului de către membrii biuroului sau de către agenții forței publice, însărcinați cu paza urnei, se va pedepsi cu închisoare de la 5 pînă la 10 ani și cu amenda de la 1000 pînă la 5000 lei.»

Art. 132. «În toate cazurile prevădute în prezenta lege se va putea aplica și pierderea dreptului de a fi alegător și eligibil pînă la maximum de 5 ani.

Art. 133. Acțiunea publică și cea privată se prescriu în termen de 3 luni de la proclamarea rezultatului alegerii.

Art. 134. La cas când ministerul public nu ar lua inițiativa, 10 alegători au dreptul de a intenta și susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.»

Art. 135. (leg. 4 Mai 95). Delictetele prevădute prin legea de față în art. 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125 și 127 se vor judeca de către jurați.

Arrestul preventiv este interzis în privința lor.

Delictetele prevădute la art. 126, 128, 129, 130 și 131 sunt de competența tribunalelor ordinare ca infracțiuni de drept comun. Detențiunea preventivă este admisă în cas de flagrant delict.

Acțiunea publică în contra lor se prescrie conform regulilor ordinare, termenul de prescripțiune fiind, însă, de 1 an.

Acțiunea privată prevădută la art. 134, va rămânea supusă prescripțiunei din art. 133.

prin care să se atace libertatea individuală a unuia sau mai multor cetățeni, sau constituțiunea țării, se va pedepsi cu închisoarea de 6 luni pînă la 2 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Cu toate acestea, când se va dovedi că el a săvârșit asemenea faptă dupe ordinea superiorilor săi, în pricini ce privesc la atribuțiunile acestora, și pentru care el era dator să le dea supunere în ordinea erarchiei, va fi apărât de pedepsă, care, în asemenea cas, se va aplica numai superiorilor ce vor fi dat asemenea ordine.» (c. p. 27, 47, 100, 149, 159, 272; pr p. 581, 588, 590, 592; const. 13; art. 2 lit. α, leg. respons. minister.; p. Fr. 114).

1. Lezuiitorul, pentru unele delikte (art. 99 și 159 c. p., comise de funcționarii inferiori în esercițiul funcțiunei lor, presumă abusus de autoritate și de putere al superiorilor în cāt face responsabilii inaintea legii penale pe superiori, fără a se mai dovedi acel abusus de autoritate și de putere, destul numai să se probeze că funcționarii inferiori au comis acele delikte dupe ordinul superiorilor lor în pricini ce privesc la atribuțiunile acestora și pentru care funcționarii inferiori sunt datori sa le dea supunere în ordinea erarchiei; ba încă presumpțiunea legii merge pînă a considera ca uă constringere morala ordinul superiorilor și de aceea apară de ori ce responsabilitate penală pe funcționarul inferior, pedepsa în asemenea cas avînd a se aplica numai superiorilor. (Cas. II, No. 192 din 18 Mart. 74 .

2. Răspunderea sau nerăspunderea agenților inferiori pentru esecutarea unui ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modifică intru nimic răspunderea agentului superior care a dat acel ordin. (Cas. II, No. 462 din 5 Nov. 80 .

3. Faptul unui procuror de a se introduce cu forța armata în sala alegerilor, fără a fi chemat de președintele biuroului electoral, și a imprascia pe alegători, constituie un atentat la constituțiune, cas prevădūt de art. 99 c. p., pentru că dreptul a cărui violare i se impută este un drept politic dupe obiectul seu, consistînd în libera espresiune a votului garantat prin constituțiune. Acest fapt nu intră în prevederile art. 147 c. p. care se allă sub rubrica «abus de putere în contra particularilor» și are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea lor. (Cas. II, No. 372 din 12 Iun. 71 .

Art. 100. «Despăgubirea pentru pagubele cercate în urmarea faptelor pomenite în art. 99 se va hotărî conform cu persoanele, cu împrejurările și cu vătămarea ce va fi suferit siluitul, fără ênsă a putea fi, nici uă dată și pentru ori cine măcar, acea despăgubire mai puțin de 25 lei *) pe ȑi, pentru fie-care personă și pentru fie-care ȑi de arestare ilegală și arbitrară.» (p. Fr. 117).

Art. 101. «Dacă fapta arbitrară sau atentătoare drepturilor cetățenesci se va fi săvârșit prin plăsmuită subscriere a vre-unui ministru sau altui funcționar public plastografii, precum și cei ce, cu bună sciință, se vor fi servit cu acea plastografie, se vor pedepsi cu muncă silnică pe timp mărginit.» (c. p. 7, 125, 126. p. Fr. 118).

Art. 102. «Funcționarii publici, însărcinați cu poliția administrativă sau judecătorească, cari au refusat, sau cari au negrijit de a da ascultare unei reclamațiuni legale, ținind a constata detențiunile ilegale și arbitrare, fie în închisorile destinate pentru paza deținuților, fie chiar în ori-ce alt loc, și cari nu vor justifica că au denunțat acésta autorității superiøre, se vor pedepsi cu degradațiunea civică, și vor fi răspundători de pagube și interese, care se vor regula dupe cum se arată în art. 100 » (p. Fr. 119).

Art. 103. «Directorii, superiorii sau custodii închisorilor, sau a ori-cărei alte case de

*) 25 lei vechi, fac 9 lei noi și 25 bani.

arest, cari vor fi primit un arestat fără mandat sau act judecătoresc, sau fără ordinea provisorie a autorităților competente, acei cari 'l vor ținea închis, sau vor refusa de a'l înfățișa oficerului de poliție sau aceluia ce aduce ordinele sele, fără a justifica că opunerea lui provine din ordinea procurorului sau judecătorului, aceia cari vor refusa de a înfățișa registrele lor oficerului de poliție, se vor pedepsi ca culpabili de închidere arbitrară, cu închidere de la 1 lună pînă la 1 an și cu amendă de la 100 pînă la 300 lei (pr. p. 579, 581, 584, 585, 592; c. p. 149, 399; p. Fr. 120).

Art. 104. «Se vor pedepsi cu degradațiunea civică ori-ce oficer al poliției judecătorești, ori-ce procuror, substitut sau judecător care va fi provocat, dat sau subsemnat uă sentință, uă ordonanță sau un mandat de urmărire personală, sau de acușiune a vre-unui Ministru, sau a vre-unui membru al Senatului, al Adunării Legislative, sau al Consiliului de Stat, sau al Curții de Compturi, sau al Curței de Casațiune, fără autorisațiunile și formele prescrise de legi, sau care, afară de delict flagrant, vor fi dat sau subsemnat, fără acele autorisațiuni și formalități, mandatul de a prinde sau de a aresta pe vre-unul sau mai mulți Miniștri, sau pe unul sau mai mulți membri ai Senatului, ai Adunării Legiuitoare, ai Curții de Casațiune, ai Consiliului de Stat, sau ai Curții de Compturi.» (pr. p. 40, 492; constit. 29, 52, 101, 130; c. p. 22, 23; leg. respon. minister., 2 Mai 79, art. 1, 9, 10, 13, 14; leg. curț. casaț. art. 42; leg. curț. compt. art. 14; p. Fr. 121).

Art. 105. «Asemenea se vor pedepsi cu de-gradațiunea civică, procurorii, substituiți, judecătoria, sau oficerii publici, cari vor fi arestat sau vor fi făcut a se aresta un individ în alte localități de cât cele determinate prin legi sau regulamente, sau cari vor fi trimis înaintea judecății curții juraților pe un cetățen fără de a fi pus mai înainte în acuzațiune conform legii.» (pr. p. 304, 576, 588; p. Fl. 122).

Art. 106 «Ori-ce concertare de măsuri contrarii legilor, făcută sau prin adunare de indiviți sau de corpuri de depozitare de vre-ua parte a autorității publice, sau prin deputațiune, ori corespondențe între densesi, va fi pedepsită cu închisore de 2 luni cel puțin și de 6 luni cel mult, contra ori-cărui culpabil, care va putea încă să fie condamnat la interdicțiune pe timp mărginit.» (c. p. 27, 107; p. Fr. 123).

Art. 107. (leg. 17 febr. 74) «Dacă prin unul din mijlocele exprimate mai sus s'a concertat măsuri contra esecutării legilor sau contra ordinelor guvernului, pedepsa va fi 2 ani de închisore.

Dacă această concertare s'a făcut între autoritățile civile și corpurile militare sau șefilor, aceia care vor fi autori sau provocatori vor fi pedepsiți cu detențiune; cei-alți culpabili vor fi pedepsiți cu 2 ani închisore.» (c. p. 7, 47, 106; p. Fr. 124).

CAP. III

**Pentru călcarea de atribuțiuni din partea
autorităților administrative și judecătorești**

Art. 108. «Se vor pedepsi cu degradațiunea civică :

I. Judecătorii, procurorii și substituții lor, oficerii de poliție, cari se vor fi amestecat în exercițiul drepturilor puterii legiuitoare, sau prin reglemente cari cuprind dispozițiuni legiuitoare, sau poprind, ori suspendând executarea unei sau mai multor legi, sau deliberând asupra punctului de a ști dacă legile trebuie a fi publicate sau executate.

II. Judecătorii, procurorii și substituții lor, oficerii poliției judecătorești cari vor fi trecut peste competența lor, poprind executarea ordinelor emenate de la administrațiuni, sau dupe ce au permis, sau au ordonat de a se chema în judecată administratorii pentru fapte relative la exercițiul funcțiunei lor, vor stărui în executarea actelor lor, de și de către autoritățile competente li s'a notificat anularea a-celor acte, sau existența unui conflict.» (c. p. 22, 23, 109, 207; c. civ. 4; pr. p. 14, 491 și urm.; p. Fl. 127

Art. 109. «Se vor pedepsi cu amendă de la 100 pînă la 1500 lei, judecătorii cari, peste atribuțiunile lor, se vor fi amestecat în materii date de legi autorității administrative

Cu aceeași pedepsă se vor pedepsi și membrii ministeriului public cari vor fi luat concludiuni sau vor fi cerut a se face asemenea procedări.» (c. p. 108, 207, 399; p. Fr. 128).

Art. 110. «Prefecții, sub-prefecții și alți funcționari administrativi, cari se vor fi amestecat în esercițiul drepturilor puterii legiuitoare, după cum se prevede la art. 108 § 1, sau cari vor fi dat ordine ilegale a se opri esecutarea decisiunilor judecătoriailor sau curților, se vor pedepsi cu degradatiunea civică.» (c. p. 22, 23, 111, 07; p. Fr. 130).

Art. 111. «Aceiași funcționari administrativi se vor pedepsi cu amendă de la 100 pînă la 1500 lei cînd, peste atributiunile lor, se vor amesteca în materii date de legi autorității judecătorești, și cînd, după reclamațiunea uneia sau amîndorura părților interesate, vor fi decis uă afacere înainte ca autoritatea superioară să se fi pronuntat asupra casului.» (c. p. 110, 207, 399; p. Fr. 131).

TITLUL III

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA INTERESELOR PUBLICE

CAP. I

Despre plăsmuiri sau falsificări

SECȚIUNEA I

PLĂSMUIRI SAU MONETA

Art. 112 (c. p. 4 Mai 95). Se va pedepsi cu maximum al închisorii, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la 500 lei în sus,

* **Leg 4 Mai 95:** *Articol unic.* Art. 112, 117, 200, 262, 310, 311 și 331 din codul penal, se modifică a ast fel:

ori cine va contraface ori va falsifica monetele de metal cari au curs în România.

Dacă monetele contrafăcute sau falsificate sunt de uă valoare care trece peste 2000 lei, se va îndoui maximum al închisorei.» (c. p. 8, 27 28, 60, 113, 116, 399; p. Fr. 132).

Art 113. «Acela care va participa la contrafacerea unei asemenea monete, ori o va introduce în țără, sau o va pune în circulațiune, se va pedepsi ca plăsmuitorul de monetă falsificată.» (c. p. 112, 114, 116; p. Fr. 134).

1. Din dispozițiunile art. 113 c. p. nu putem dice că rezultă, că simplul fapt al introducerii în țără sau al punerii în circulațiune de monetă cu știința că ar fi falsă ar fi pedepsit, ca și faptul contrafacerei, conform art. 112 c. p., căci nu s'ar putea intelege cum faptul punerii în circulațiune de monetă falsă ar fi pedepsit atât de grav, dupe art. 113 c. p., pe când, dupe art. 114 c. p., punerea în circulațiune de monetă dupe ce o va cunósce că este fală se pedepsește numai cu amendă. Urméză de aci că legiuitorul nu pote să fi vroit a pedepsi ca crimă numai introducerea în țără sau punerea în circulațiune de monetă despre care scie ca este falsa, ci el a presupus, în cazul art. 113, și uă complicitate din partea celui care a introdus sau care a pus în circulațiune moneta falsă, adică uă cunoscință despre contrafacerea monetei. Cu alte cuvinte, se mai cere, dupe art. 113, ca să li ayut și cunoscință ca moneta era falsă în momentul când a primit-o. Dacă dar cine-va a introdus în țără sau a pus în circulațiune moneta falsă să fi ayut știință despre falsitatea ei în momentul când a primit-o, acesta constituie un fapt care n'ar putea fi pedepsit pier dupe art. 114 c. p. Așa dar, precum în cazul participării la contrafacerea monetei este evidentă și neapărată cunoscință despre crima contrafacerei, asemenea acesta cunoscință trebuie să se c' a dupe art. 113, și când este vorba de introducerea sau punerea în circulațiune de monetă falsă; căci atât participarea proprie disă cât și introducerea și punerea în circulațiune constituie fapte de complicitate la crima contrafacerei prevădută de art. 112 c. p., și de aceea legiuitorul a cuprins toate aceste fapte de complicitate în același articol. Ast-fel fiind, ca cine-va să fie pedepsit, conform art. 113 combinat cu art. 112 c. p., pentru că a pus în circulațiune monetă falsă, trebuie să fie constatat că el a ayut cunoscință despre falsitatea monetei în momentul când a primit-o, în care privință are a se pune uă cestiune juraților. (Cas. II, No. 106 din 15 Febr. 74; No. 366 din 22 Nov. 82).

2. Cestiunea pusă juraților trebuie să cuprindă atât elementele constitutive ale faptului principal, adică ale contrafacerei sau ale

falsificării, precum și aceea ce caracterisă complicitatea, adică știința cu monetele erau false; s. ex.: acuzatul este culpabil că a intrăduș în țară monetă de aur sau de argint contrafacută sau falsificată din acelea ce au curs în România, știind că este falsă. Cas. II, No. 63 din 10 Feb. 76; No. 366 din 22 Nov. 82.

3. Pentru ca cine-va să fi pedepsit, conform art. 113 c. p., combinat cu art. 112 c. p., pentru că a pus în circulațiune monetă falsă, trebuie să se constate că a cea moneta falsă pusă în circulațiune avea curs în România; acest fapt constituie unul din elementele acestei crime și trebuie să figureze în cestiunea jurărilor. Cas. II, No. 143 din 25 Apr. 79; No. 283 din 14 Mai 74.

4. Dacă acuzatul a fost dat în judecată pentru că a pus în circulațiune monete false de câte 2 și 5 lei având curs în țară, toate aceste elemente fiind constitutive ale învinuirii crimei, nu pot fi despartite, ci trebuie să facă obiectul unei singure cestiuni la jurați. Cas. II, No. 14 din 14 Ian. 83.

5. Dacă în cestiune nu se prevede că monetele de 2 și 5 lei puse în circulațiune erau de argint, această enunțare este inutilă pe cât timp se dice monete de 2 și 5 lei având curs în România, că i este presumpțiunea că jurații au cunoștința că acele monete erau de argint, fiind că monete de aramă de 2 și 5 lei nu exista la noi în țară. Cas. II, No. 14 din 14 Ian. 83.

6. Dacă acuzatul a fost dat în judecată pentru contrafacere de monetă de argint a 1 leu bucată ce are curs în România, președintele curții cu jurați poate pune jurărilor alte cestiuni subsidiare privitoare numai la faptul falsificării monetei; nu poate însă pune cestiunea dacă acuzatul a pus în circulațiune monete false de 1 leu, de orice această cestiune este relativă la un alt fapt pentru care acuzatul nu a fost dat în judecată. Cas. II, No. 315 din 6 Iul. 87.

Art. 114. Cine, socotind de bună și adevărată uă monetă falsificată, ce i va fi cădută în mână, o va pune în circulațiune, nu se va pedepsi, iar dupe ce o va cunoște că este falsă și nu va înceta a o întrebuința, se va osândi să plătească drept amendă, îndoit suma ce va fi pus în circulațiune (c. p. 113. p. Fr. 135; p. Pr. § 123).

1. Art. 114 c. p. nu se poate aplica de cât atunci când un individ a primit uă monetă falsă creșd că este bună și în urmă descoperind falsitatea ei a voit s'o întrebuințeze și el la rënduș u punend o în circulațiune. Cas. II, No. 366 din 22 Nov. 82.

2. Cel ce primește de bună uă monetă și dupe ce află ca e falsă o pune cu tote acestea în circulațiune, comite în adevăr uă fraudă evilentă, un adevărat furt, căci pricinuesc uă danna celui care primește acea monetă, avend uă perfecta cunoștința despre rcul cel-l causat. Dacă legea fine socotulă de situațiunea sa specială, el e împătinesc, vede în el mai mult un nenorocit de cât

un criminal, care caută să arunce asupra altuia pierdania a căruia victimă a fost. Această excepțiune constituie un fapt de scusă leală, deci aparține numai acusatului de a propune acest fapt de scusă și proba tichue sa fie în sarcina sa; acuzatiunea nu e ținută să probeze că prevenitul a primit drept bune monetele ce a rucuit, e suficient, afara numai dacă această circumstanță nu reiese din mod evident din fapte, să stabilească circumstanțele elementare ale crimei de punere în circulațiune de monete false prevădută de art. 113. Înzădă dar de aci că nici judele instructor, nici camera de punere sub acuzare, nu este competente de a examina acesta excepțiune, ci numai jurații, faptul acesta constituind uă simplă uă, cercetarea sa intă în problema culpabilității, a carei soluțiune e le rezervată jurisdicțiunilor de judecată, iar nu instanțelor de un arire. Deci, judecătorel de instrucție nu este competent să exami ne acest fapt de scusă și să sesizeze tribunalul corecțional cu judecarea faptului prevădut de art. 114, care nu constituie de cît un fapt de scusă la crima prevădută de art. 113; și dar cine e om petinte să judece crima prevădută de art. 113, va examina și ce tiunea acesta a scusei; jurații dar, iar nu tribunalul corecțional int competentți de a statua. (Ilfov, II, 17 Iunie 93, *Dreptul* No. 19 93)

Art. 115. «Care se va dovedi rădënd, tăind sau subțiind moneta, prin ori-ce meșteșug, se va pedepsi cu amendă de la 200 pêne la 5000 lei și cu închisore de la 3 luni pêne la 2 ani. (c. p. 399).

Art. 116. «Vor fi apărați de osândele hotărâte pentru plăsmuitorii despre cari se vor besce în articolele 112 și 113, acei culpabili, cari, înaintea săvârșirei sau a punerei în lucrare a acelor crime, și înainte de a se începe ori ce urmărire, vor fi descoperit autorităților competente, acele crime, precum și pe autorii sau pe compliciilor lor.

Asemenea vor fi apărați de pedepse, și acei culpabili cari, chiar dupe începerea urmărilor, vor fi înlesnit arestarea autorilor sau a complicilor lor.» (c. p. 50, 59, 92, 122; p. Fr. 138).

SECȚIUNEA II

PLĂSMUIRI DE SIGILII ALE STATULUI

SAU ALE ALTOR AUTORITĂȚI, DE RILETURI DE BANCĂ,
DE EFECTE PUBLICE ȘI ALTELE.

Art. 117. (leg. 4 Mai 95). «Se va pedepsi cu maximum al închisorei, fără admiterea circumstanțelor atenuante, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amendă de la 500 lei în sus:

1) Ori cine va fi falsificat sigiliul Statului sau care, cu bună știință, va fi întrebuințat asemenea sigiliu falsificat;

2) Ori cine va fi falsificat sau alterat efecte emise de tezaurul public cu timbrul său sau bilete de bancă autorizate de legi, sau care, cu bună știință, va fi întrebuințat aceste efecte sau bilete falsificate sau alterate, sau le va fi introdus în țară.

Dacă efectele sau biletele falsificate sau alterate sunt de uă valoare care trece peste 2000 lei, se va putea îndoua maximum al închisorei.» (c. p. 8, 27, 28, 60, 122, 399; art. 92 leg. 6 Apr. 73*; art. 28 leg. 17 Apr. 80**; art. 92 leg. monop. tutun. 29 Mart. 87***; p. Fr. 139).

1. Faptul de a schimba în țară bancnote ruse false intră în prevederile art. 117 lit. b. (Cas. Il, No. 8 din 28 Ian. 68).

* Leg. ored. func. (6 Apr. 73): Art. 92 «Falsificarea scrisurilor funciare este supusă la aceeași penalitate ca și pentru aceea a efectelor Statului.»

**) Leg. Băncii Naț. (17 Apr. 80): Art. 28. «Falsificarea biletelor de bancă se va pedepsi conform articolului 117 lit. b, din codicele penal.»

*** Leg. monop. tutun. (29 Mart. 87): Art. 92 Contrafacerea mărcilor și sigiliilor adoptate de regie pentru închiderea pachetelor, cartónelor sau cutiilor conținând tutunurile fabricate, puse de dânsa în vânzare, este pedepsită ca contrafacerea sigiliilor Statului.»

Art 118. (leg. 17 Febr. 74) «Se vor pedepsi cu închisoare de la 3 pînă la 5 ani și cu interdicțiunea pe timp marginit:

Aceia cari vor fi falsificat sau alterat orice timbru national, sau ori-ce marcă publică, destinată pentru probe la materii de argint sau aur.

Asemenea se vor pedepsi și aceia cari, cu știință, se vor fi servit cu hârtii sau efecte purtând timbruri mincinoase, sau cu mărci ori timbruri falsificate sau alterate. c. p. 27, 119; art 111 lin. II, leg. 19 Iul. 92; art. 64 și 67 leg. 31 Iul. 81*; p. Fr. 140).

Art. 119 (leg. 17 Febr. 74) «Se vor pedepsi cu închisoarea de 3 ani și cu interdicțiunea pe pe timp mărginit ori cine, fără a avea drept, va lua și va întrebuința adevăratul sigiliu al Statului, sau timbrurile ori mărcile prevădute la art. 118, făcînd cu dîsele uă întrebuințare vătămătoare drepturilor și intereselor Statului.

c. p. 27; p. Fr. 141).

Art 120. (leg. 17 Febr. 74) «Se va pedepsi cu

* **Leg. timbr.** (31 Iul. 81): **Art. 64.** Se va pedepsi cu amenda de la 500 pînă la 2000 lei, sau cu închisoare de la 3 luni pînă la 1 an, acela care cu bună voință se va servi cu un timbru sau cu uă hârtie timbrată care a mai fost uă dată întrebuințată; se va aplica aceeași pedepsă vîndătorului unei asemenea hârtii.

(leg. 21 Mart. 86, art. 38. Contravențiunea prevădută și pedepsită printr acest articol se va putea constata atît de agenții enumerați prin art. 56, cît și de ori ce alt oficer al poliției judecătorești. Pedepsa însă se va pronunța de tribunalele corecționale, cari va judeca conform regulilor procedurii penale in materie de delicta.

Art. 67. Acei cari vor incerca sau vor contraface sau vor falsifica timbrele Statului, precum și acei cari vor participa la contrafacere, ori vor introduce in țară timbre falsificate, ori le vor pune in circulațiune, se vor pedepsi cu închisoare corecțională de la 2 pînă la 5 ani.

închisore de 3 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

a) Aceia cari vor fi falsificat mărcile destinate spre a fi puse, în numele guvernului, asupra produselor sau mărfurilor, sau cari vor fi întrebuințat, cu știință, asemenea false mărci.

b) Aceia cari vor fi falsificat sigiliul, timbrul sau marca unei autorități ore care, sau a unui stabiliment particular de bancă sau de comerț, sau cari cu știință le vor fi întrebuințat.» (art. 252 cod. just. milit. art. 12—21 leg. marc. fabrică 15 Apr. 79; art. 108, 111 leg. telegr.-pst. 19 Iul. 92*; art. 64, 67 leg. timbr.**; p. Fr. 142).

1. Art. 120 prevede falsificarea sigiliului, timbrului sau mărcii unei autorități, sau întrebuințarea lor cu știință că sunt false, înțelegându-se prin această pecețile ce funcționarii pun pe actele ce liberă în virtutea funcțiunii lor, ca un simbol al autorității lor. (Cas. II, No. 446 din 29 Nov. 69).

2. Art. 120 pedepsește pe cel ce va falsifica marca unei autorități, adică instrumentul cu care funcționarii publici, în numele guvernului, pun peceți pe produse sau mărfuri. El mai pedepsește și pe cel care cu știință va fi făcut întrebuințare de uă asemenea marcă falsificată. (Cas. II, No. 132 din 12 Mart. 70).

3. Cel ce falsifică un bilet de vândare de vite cu sigiliul comunei, nu se poate dice că comite falsul prevăzut de art. 120, de ore ce asemenea bilete se dau de la primărie ca nisce-foi de drum pentru vite; acest fapt intră în prevederile art. 132. (Cas. II, No. 446 din 29 Nov. 69; No. 132 din 12 Mart. 70).

*) Leg. telegr.-post. (19 Iul. 92): Art. 111. «Se vor pedepsi ca autori de falsificare publică, conform dispozițiilor cedului penal: acei cari vor fabrica, vor vinde, vor colporta, sau distribui vignete și timbre postale în us în serviciul postal, contrafăcute sau imitate în cât ar putea fi confundate cu vignetele și timbrele postale emise de Statul român sau de un altul care face parte din Uniunea postală universală.

Asemenea se vor pedepsi, conform art. 108, pentru întrebuințare frauduloasă, acei ce se vor servi la francarea corespondențelor cu timbre postale contrafăcute sau cari ar mai fi fost întrebuințate.» (art. 108 pronunță uă amendă de la 1—50 lei care se aplică de direcțiunea generală a telegrafelor și poștelor).

**) Veđi nota de la pag. 91.

Art. 121. (leg. 17 Febr. 71). «Se va pedepsi cu închisore pêne la 2 ani, acela care, fără drept, va lua și va întrebuința adevăratele sigilii, timbre sau mărci, prevădute la art. 118 *), făcând cu dênsele uă întrebuințare vătămătoare drepturilor și intereselor Statului, ori a unei autorități publice, ori chiar a unui stabiliment particular de bancă sau de comerciu.» p. Fr 143, art. 203 cod. just. milit.; art. 12 leg. 15 Apr. 79).

Art. 122. «Dispozițiunile art. 116 se aplică și la crimele prevădute prin articolul 117.» (p. Fr 111).

SECȚIUNEA III

§ I

Despre falsificarea de înscrisuri publice sau autentice și de comerciul sau de bancă

Art. 123. (leg. 28 Mai 93 **) Se va pedepsi cu închisorea de la 3—5 ani, cu interdicțiune pe timp mărginit și cu amenda de la 50 lei în sus, ori ce funcționar sau oficer public care, în exercițiul funcțiunei sele, va fi comis uă plăsmuire, fie prin semnături false, fie prin alteratiune de acte, de scriituri sau de semnături, fie prin arătare de alte persóne de cât

Arti. lul la care se referă art. 121 nu pôte fi art. 118, căci de a art. 110 i depesce a est fapt. Aci nu pote fi vorba de cât de art. 120 caie nu a pre dut pedpsă pentiu usul adevatelor și pili r'itii și o prexada prin articolul următor, dupe cum s'a fa u a art. 119, și dup cum ste și în art. 184 frances.

Leg. 28 Mai 93: *Articol unic.* Articolele 123, 124, 125 și 126 din codul penal se modifia ast fel

cele adevărate, fie prin scriituri făcute sau intercalate pe registre sau alte acte publice dupe confecțiunea sau încheierea actelor.

Dacă prejudiciul rezultând din una din plâmurile mai sus indicate trece de 2000 lei, se va putea îndoui maximum închisorei.» (c. p. 124—126 27, 8; leg. cred. agric. 36; leg. tocm. agric. 43; p. Fr. 145).

1. Elementele cerute de art. 123 sunt: calitatea de funcționar public, alterarea unui act public, cauzare de prejudiciu prin acea alterare și intențiunea frauduloasă. Cas. II, No. 325 din 8 Iun. 74.

2. Funcționarul care a comis un fals nu este pasibil de pedeapsă pînă la art. 123, de cît numai cînd a comis falsul în exercițiul funcțiunei sale; din această condițiune formală stabilită de lege rezultă că falsul comis de un funcționar chiar în acte publice nu intră în te mențacestui articol dacă acele acte nu constituiesc un act al atribuțiunei funcțiunei sale. (Cas. II, No. 702 din 23 Nov. 71).

3. Pentru falsul material comis de un funcționar public leuitorul prin art. 123, s-a mulțumit cu constatarea că acel funcționar cînd a comis falsul material era în exercițiul funcțiunei sale. Cas. II, No. 49 din 3 Febr. 82.

4. Cestiunea de a se ști dacă actul falsificat este un act public sau privat este ua cestiune de drept, străină de competența uruiului, fiind ca nu poate fi rezolvată de cît numai dupe principiile juridice, despre care jurații pot sa nu aibă cunoștință, ne intrînd în atribuțiunile juraților de a aplica vre-ua dată legile. Ast-fel fiind, elementele care constituie falsul în acte publice trebuie supuse a p e c așiei lor, prin urniare ei trebuie să declare că actul falsificat emana de la entare funcționar, sau ca este atribuit acelui funcționar, și că acel act constituie un act al funcțiunei sale. Cas. II, No. 702 din 23 Nov. 71.

5. Alterarea materiala a unui articol din condițiunile stabilite în privința darei în antreprisa a repararei unui spital intră în prevederile art. 123. Cas. II, No. 325 din 8 Iun. 74).

6. În materie de fals legea nu cere pentru existența lui un prejudiciu real, ci posibilitatea unui prejudiciu este suficientă. Cas. II, No. 474 din 10 Nov. 80.

7. Ori de câte ori este vorba de un fals în acte publice comis de un funcționar public în exercițiul funcțiunei sale, răspunsul afirmativ al uruiului cuprinde în tot d'a ua în un chip îndubitabil și declarațiunea ca falsul de care acusatul se gasește culpabil a ausat sau a putut cauza prejudiciu. Ast-fel dar nu este necesar a se pune ua cestiune separată relativa la prejudiciu. (Cas. II, No. 87 din 27 Febr. 76; No. 148 din 27 Apr. 79).

8. În materie de fals, prejudiciul fiind chiar un element al erimeii, nu se pôte pune ua cestiune separată asupra lui, ci urmeză să fie pus juraților în cestiunea principală. (Cas. II, No. 210 din 24 Apr. 90).

9. Faptul de a dresa un proces-verbal al unei operațiuni elec-

torale, trecând în el alte nume de cât cele ce se dictase de rezultatul votului, intră în prevederile art. 97, special relativ la a legeri, iar nu în ale art. 123, care prevede falsul în general săvârșit de funcționarii publici cu ocaziunea constatărilor ce sunt chemați a face în săvârșirea transacțiunilor relative la interese private. Cas. II, No. 312 din 23 Aug. 79).

10. Dacă cine-va este acusat pentru fals în două acte publice, trebuie să se pună juraților în cestiuni separate fie-care fapt de fals. Cas. II, No. 414 din 4 Nov. 85; No. 483 din 3 Nov. 87.

11. Nu se violează autoritatea lucrului judecat când acusatul, achitat pentru faptul de delapidare de bani publici, este în urmă urmărit și condamnat pentru fals. (Cas. II, No. 101 din 28 Febr. 70).

Art. 124. leg. 28 Mai 93 * «Se va pedepsi asemenea cu închisoare de 3—5 ani, cu interdicțiune pe timp mărginit și cu amendă de la 50 lei în sus, ori ce funcționar sau oficer public care alcătuind (redactând) acte scrise privitoare la funcțiunea lui, va fi, cu viclenie, denaturat substanța sau circumstanțele lor, fie scriind convențiuni, altele de cât cele ce i s'au însemnat sau indicat de părți, fie constatând ca adevărate fapte mincinoase, sau ca mărturisite fapte nemărturisite.

Dacă prejudiciul rezultând din actul falsificat trece de 2000 lei, se va putea îndouă maximum închisorei.» (c. p. 1, 27, 123, 125, 126; c. just. milit. 250; leg. cred. agric. 36; leg. tocm. agric. 43; p. Fr. 146).

1 Elementele cerute de art. 124 sunt: calitatea de funcționar, arătarea de neadevăr în act public, cauzare sau posibilitate de a se cauza prejudiciu prin acel act și intențiunea fraudulată. Cas. II, No. 325 din 8 Iun. 74.

2. Pentru ca un funcționar sau oficer public să fie supus la pedepsa prevădută de art. 124 trebuie să fie constatată că actul falsificat de el este alcătuit în cercul atribuțiunilor funcțiunei sale. Dacă pentru falsul material comis de un funcționar public legiuitorul, prin art. 123, s'a mulțumit cu constatarea că acel funcționar când a comis falsul, material era în exercițiul funcțiunii.

* Leg. 28 Mai 93; *Articol unic.* «Articolele 123, 124, 125 și 126 din codul penal se modifică astfel

nei sele. pentru falsul intelectual a cerut ca alterarea adevărului, falsificarea, să fie făcută la un act privitor la atribuțiunile funcțiunei sele, adică un act care nu poate produce legal efect de cât numai fiind că emană de la acel funcționar în a sa calitate. Cas. II, No. 49 din 3 Febr. 82; No. 66 din 17 Febr. 82).

3. În faptul de fals, prevădută și pedepsită de art. 121, cestiunea de a se ști dacă autorul avea sau nu calitatea de funcționar când l'a comis, nu prezintă nici un interes în cauză, întru cât pedeapsa este aceeași atât în art. 124, care vizează pe funcționarii publici, cât și în art. 125, care are în vedere falsul comis de toate cele-alte persoane. Este destul numai ca judecătorul fondului să se preocupe dacă prevenitul a comis faptul de fals ce i se impută. — Prin urmare, nu poate constitui un cauză de nulitate, împrejurarea că judecătorul nu a admis cererea prevenitului de a se amâna cercetarea procesului ca să dovedească că el nu s'ăvârșise jurământul pentru funcțiunea ce i se încredințase și ca atare nu avea calitatea de funcționar când a săvârșit falsul. (Cas. II, No. 277 din 30 Mai 94, pag. 632.)

4. După art. 40 din legea de recrutare a armatei, tinerii cari, pentru părăsirea casurilor de scutire prevădute de art. 18 din aceea lege, trebuie să prezinte consiliului de revizie certificate iscălitte de către 3 părinți de familie, cari au și dărușii fii chemați la operațiunea recrutărei, și cari domiciliaza în plasa sau comuna în care domiciliaza și acei tineri, mai fiind acele certificate aprobate și de primarul acestei comune, urmeză să fie apărați de serviciul armatei prin hotărârea ce se dă de menționatul consiliu, asupra ceretei lor de scutire. La aprobarea acestor certificate de către primarul comunei respective trebuie să concureze și notarul prin subscrierea sa; căci de și art. 40 din legea recrutărei nu cere aceasta expres, totuși, după art. 85 din legea comunala, secretarii primăriilor trebuie să subscrie toate actele eminate de la această autoritate, fără distincțiune între actele de administrațiune comună și sau de altă natură. Dacă dar se stabilește că notarul a dressat un act cu iscalitura a trei părinți de familie cari au și fii chemați la operațiunea recrutărei și cu subscrierea primarului, pentru aprobarea atestațiunei celor 3 părinți de familie, în sens că ténărul chemat la recrutare, este unicul fiu al mamei sele văduve, care are necesitate de concursul lui, pentru procurarea mijloacelor de existență, atestațiune care este neadevărată, căci numitul ténăr mai are frați și notarul avea bună știință despre falsitatea unei asemenea atestațiuni, și dacă numitul ténăr s'a servit de certificatul la consiliul de revizie și a fost definitiv scutit de armată pe baza acelui certificat cu forma autentică, în asemenea circumstanțe nu s'a violat de către curtea de apel art. 40 din legea de recrutare, 85 din legea comunala și 121 codul penal, ce a aplicat inculpatului, căci după competența de funcționar ce avea ca notar, a fabricat menționatul certificat în condițiunile art. 40 din legea recrutărei, constatând în el cu violenție fapte mincinoase drept adevărate și cauzând astfel prejudiciu societății prin scutire de armată a acelui ténăr pe baza acelui certificat. Cas. II, No. 449 din 5 Aug. 92, pag. 714.

5. Vedi No. 2 și 3 de sub art. 132.

6. Când un acusat este dat judecâții pentru faptul că în ca

litate de notar a plăsmuit cu viclenie dovada de comunicarea unei sentințe corecționale, președintele trebuie să puna juraților uă cestiune asupra plăsmuirii acelei dovezi și uă altă cestiune dacă acusatul a comis plăsmuirea în exercițiul funcțiunei sale. (Cas. II, No. 419 din 5 Nov. 85 .

7. Pentru ca un act să fie considerat ca autentic în sensul strict al art. 124, care să dea naștere la prejudiciu, trebuie să fie făcut de un funcționar public competent în exercițiul funcțiunei sale; alt-fel, chiar dacă actul falsificat a fost făcut de un funcționar public, dar care nu avea calitatea de a-l face, nu poate avea caracterul unui act autentic. Cas. II, No. 202 din 30 Mai 75 .

8. Actul este public intru cât este făcut de funcționarul competent cu formalitățile cerute; un asemenea act dacă este infectat de un viciu pentru care actul ar fi nul, totuși actul nu încetează a fi un act public, intru cât acel viciu de formă este independent de voința agentului și intru cât actul are toate caracterele unui act public. Cas. II, No. 250 din 8 Aug. 79 .

9. Ast-fel, comite un fals în acte publice primarul și notarul care alcătuiesc două procese-verbale de lăsarea la domiciliu a citațiilor și a copiilor de pre uă carte de judecată, fără ca acesta să fi avut loc în realitate, de și nu s'a observat formele prescise de art. 13 și 14 pr. civ., căci acele procese-verbale tot au caracterul de acte publice. Cas. II, No. 250 din 8 Aug. 78).

10. Dresarea unui proces-verbal mincinos de către comisiunea însărcinată pentru a constata efectuarea lucrărilor la construirea unui spital, intră în prevederile art. 124 c. p. Cas. II, No. 325 din 8 Iun. 74 .

11. Comite falsul în acte publice prevăzut de art. 124 c. p. percepătorul care, în această a sa calitate, percepând contribuțiunea de la mai multe persoane, în recipisele liberate trece adevăratele sume, iar în matca registrului trece sume mai mici. Cas. II, No. 953 din 11 Dec. 94, par. 1286, s'himbând și numele persoanelor în scop de a nu descoperi cu ușurință faptul său. (Cas. II, No. 142 din 12 Apr. 85).

12. Percepătorul care, percepând 268 lei de la B. ca acvizi, dându-l i liberă uă chitanța privitoare pe C. ca taxa de vite, care rămăsese albu în păstrarea sa, precum și suma de 201 lei tot ca acvizi, dându-l i uă recipisă privitoare pe V. ca amenda, trecând alte sume în recipise și altele în sușa și oprind în profitul său diferența existând între suma trecută în sușa și suma trecută în recipisă, comite faptul prevăzut de art. 124 c. p. Cas. II, No. 170 din 2 Sept. 92, pag. 789 .

13. Faptu cu un agent percepător a denaturat cu viclenie substanța mai multor matci cotate din registrul de percepție, trecând într'ênsele sume de bani mai mici de cât cele percepute, cu cari mod 'și a însușit diferența în propriul său folos, constituie crima prevăzută și pedepsită de art. 124, iar nu uă simplă sustragere de bani publici. Cas. II, No. 125 din 2 Mart. 92, pag. 256 .

14. Intrunesc elementele constitutive ale delictului penat de art. 124, faptul percepătorului fiscal care denatură cu viclenie substanța mai multor cotate din registrele de percepție, trecând în ele ca drept adevărate, fapte mincinoase, de orice percepea de la diferiți contribuabili sume de bani mai mari de cât cele

arătate prin matca din registre, însușindu-și cu chipul acesta, în propriul sên folos și în dauna altora, diferența dintre sumele arătate și acelea pe care, în realitate, le percepuse. Cas. II, No. 487 din 19 Oct. 94, pag. 1002.

15. Portărelul care, în această calitate când primesce taxe de la părți spre a face acte de procedură privitoare la funcțiunea sa, nu trece nici în chitanță nici în cotor toți banii ce primasce, sau în cotor nu trece toți banii trecuți în chitanță, comite crima de fals; căci în acest fapt se întâlnesc toate elementele falsului: alterarea adevărului, posibilitatea de prejudiciu și intențiunea frauduloasă; și faptul acesta cade sub prevederile art. 124, de ore ce portăreii fiind obligați prin regulamentul lor (art. 16 regul. din 1865 și art. 14 regul. din 1866) a ține un registru, vizat de președintele respectiv, în care trebuie să trecă în dublu cu matcă felul operațiunii, numele părților, precum și suma primită de portarel, după care registru se va rupe cidula spre a se da în primirea părții, falsurile ce un portarel ar comite în redactarea acelor registre constituie crima de fals în acte publice. (Cas. II, No. 219 din 9 Iun. 76).

16. Unul din elementele cerute de art. 124, pentru ca să existe fals în acte publice, este ca acest fals să producă un prejudiciu sau posibilitatea unui prejudiciu. (Cas. II, No. 953 din 14 Dec. 94, pag. 1286).

17. Legiuitorul nu cere existența unui prejudiciu material ca element constitutiv al delictului de fals în acte publice, ci este suficient să fi existat posibilitatea de prejudiciu. Ast-fel fiind, inculpatul deși a vărsat mai în urmă banii însușiți prin falsificarea chitanțelor de contribuțiuni, întru cât el a falsificat cu intențiune acele chitanțe și a păstrat pentru sine sumele luate prin mijlocul falsificării, ne restituindu-le de cât dupe ce s'a constatat faptul, acest fapt al său în momentul perpetrării a întrunit toate elementele delictului de fals în acte publice. (Cas. II, No. 487 din 19 Oct. 94, pag. 1003).

18. Posibilitatea de prejudiciu, pentru ca un fals să existe într'un act, trebuie căutată dacă a existat în momentul confecționării actului. Imprejurările și circumstanțele cari vin dupe confecționarea actului nu pot să creeze în urmă, într'un act, un fals care n'a existat în timpul confecționării lui; nici nu pot să atingă în urmă un folos care a existat de la început. Deci, deși inculpatul a achitat suma deturnată prin falsificarea recipiselor de contribuțiuni, însă posibilitate de prejudiciu a existat pentru Stat, în paguba cârnia falsificatorului și apropiării sumele vărsate de contribuabili. Cas. II, No. 953 din 14 Dec. 94, pag. 1286).

19. În falsul de acte publice, prevădut și pedepsit de art. 124, prejudiciul consistă nu în însușirea ilicită a sumelor pentru cari prevenitul s'a servit de acest fals, ca ast-fel, prin restituirea sumelor însușite, infracțiunea falsului să poată înceta, ci în însăși alterarea scriptelor publice. (Cas. II, No. 277 din 30 Mai 94, pag. 632).

20. Pentru ca falsificarea, alterarea adevărului, să fie pedepsită, nu este destul ca ea să fie făcută în prejudiciul cui-va, ci trebuie încă ca ea să fie săvârșită cu fraudă, cu viclenie. Acest din urmă element este chiar espres cerut de art. 124 pentru falsi-

ficarea intelectuală. (Cas. II, No. 49 din 3 Febr. 82; No. 67 din 17 Febr. 82).

21. Intențiunea frauduloasă este esențială pentru existența crimei prevăzută de art. 124. Cas. II, No. 420 din 20 Oct. 81.

22. Dacă inculpatul a fost dat judecăței pentru falsificarea mai multor chitanțe de perceperea contribuțiilor, la diferite epoce, și pentru delapidare de bani publici, independentă de acele falsificări, este loc a se aplica art. 40. (Cas. II, No. 487 din 19 Oct. 94, pag. 1004).

Art. 125. (leg. 28 Mai 93 *). «Se vor pedepsi tot cu închisoarea de la 3—5 ani, cu interdicțiunea pe timp mărginit și cu amenda de la 50 lei în sus, ori ce alte persoane cari vor fi falsificat veri un act autentic și public sau înscrisuri de comerț sau de bancă, fie prin contrafacerea sau alterarea scrierei sau subsemnăturii, fie prin plăsmuirea de convențiuni, dispozițiuni, obligațiuni sau liberațiuni, sau prin inserțiunea lor posterioară, fie prin adăogirea sau alterarea de clause, declarațiuni, sau fapte ce aceste acte aveau de obiect de a conține și a constata. (p. Fr. 147; art. 35 leg. burselor din 5 Iun. 86).

Cu aceeași pedeapsă se vor pedepsi și acei cari vor fi falsificat sau alterat bilete de bancă autorizate de legi în State străine, sau cari cu știință vor fi întrebuințat aceste bilete falsificate, sau le vor fi introdus în coprinsul țării.

Dacă prejudiciul rezultând din una din falsificările indicate în acest articol, sau din întrebuințare cu știință, ori introducerea în țară a biletelor de bancă străine falsificate, trece de 2000 lei, se va putea îndoui maximum închisorii.

* Leg. 28 Mai 93: *Articol unic.* Articolele 123, 124, 125 și 126 din codul penal se modifică astfel:

În toate cazurile prevăzute de aceste 3 articole, tot asemenea se va putea îndoi maximum închisorei dacă actul falsificat face credință pînă la inscripția în fals.» (c. p. 1, 117, 123, 124, 126; p. Fr. 123; p. Pr. § 121).

1. Pentru falsul prevăzut de art. 125, intențiunea de a vătăma, fraudă, rezultă din chiar modul comiterii lui și enumerat de acest articol; de aceea legea nu a cerut ca fraudă să fie specialmente constatată (precum se cere de art. 124 pentru falsul intel ctual comis de un funcționar public, mulțumindu-se cu constatarea ce jura îi ar face prin declarațiunea de culpabilitate, care implică neesarmente ideea complexă și a intențiunei frauduloase. (Cas. II, No. 67 din 17 Febr. 82).

2. În cuvîntul «culpabil», pus în cestiune la jurați, intră și intențiunea frauduloasă. Cas. II, No. 210 din 24 Apr. 90.

3. Determinarea de art. 125 a modurilor prin care se pôte comite un fals în acte publice este esențială, limitativă, ast-fel că afară din ele legea nu prevede alt cas de fals. (Cas. II, No. 342 din 1 Oct. 69).

4. Acest articol pedepsește nu numai contrafacerea unui act, dar oriși ce fapte care în sine conțin comiterea unui fals, fie prin contrafacerea sau alterarea scrierei sau a semnăturii. (Cas. II, No. 385 din 9 Aug. 67).

5. Dupe art. 125, fals în acte publice se socotesc nu numai când se pre-schimbă în un mod mincinos declarațiunile sau faptele unor acte esistențe, dar și când se fabrică asemenea acte ca emanand de la persoanele în drept a le face. (Cas. II, No. 448 din 22 Nov. 76).

6. Ast-fel, se face uă bună aplicare a art. 125 când se recunoște că acusatul a falsificat un mandat de plată prin contrafacerea semnăturii ministrului și a șefului de serviciu. (Cas. II, No. 448 din 22 Nov. 76).

7. Posibilitatea prejudiciului este evidentă îndată ce se recunoște că acusatul a falsificat un mandat de plată. (Cas. II, No. 448 din 22 Nov. 76).

8. Faptul de a plăsmui uă proeură în numele unor locuitori prin care se autorisă un avocat a reclama în numele acelor locuitori uă suma de bani de la cine-va, fapt comis de primar care a legalisat acea proeură, constituie crima de fals în acte publice prevădută și penală de art. 125, de ore ce dupe art. 13 și 21 din legea timbrului precum și dupe art. 89 din legea comunala, inculpatul, în calitate de primar, era competențe a legalisa asemenea procuri. Cas. II, No. 235 din 27 Mai 86.

9. Art. 125 este bine aplicat celui care a falsificat legalisarea semnăturii unui particular. Cas. II, No. 404 din 22 Nov. 77).

10. Faptul unui notar de a falsifica un act de căsătorie ce l'a trecut în registrul actelor stărei civile, atestând prin el că s'a săvârșit căsătorie civilă între doi indiviți, pe când în realitate atare căsătoria n'a existat, subsemnând în acel act pe primar fără scirea

acestui și pe alte persoane ca martori, fără ca ele să fi fost față, act ce l'a încredințat părților spre a fi căsătorite religios. formalitate ce s'a îndeplinit în hasa acelui act, fără ca cei ast-fel căsătorii să fi fost despărțiți legalmente de primele căsătorii ce contractaseră, intrunesc toate elementele unui fals în acte publice prevădute de art. 125; căci alterarea adevăratei semnături a primarului și a martorilor conține primul element al falsului : a face să se creadă căsătorite persoane ce nu au fost nici uă dată în realitate casatorite; conține apoi uă intențiune frauduloasă, al doilea element al falsului; și în fine, prin faptul său aducând pre'udiciu atât societății, cât și adevăraților soți ai celor căsătorii prin acest fapt, este al treilea element al falsului. Cas. II, No. 406 din 6 Nov. 79 .

11. Arhivarea direcției vămilor din ministerul de finanțe care plăsmuiesc nisce adrese ca din partea directorului vămilor și contribuțiilor indirecte către casa de depuneri, alăturând la acele adrese și recipisele emantate de la acea casă aflate în păstrarea sa, și se prezintă cu acele acte la casa de depuneri de unde ridică bani și efecte ale tesaurului însușindu-le pe seama sa, comite un fals în acte publice care intră în prevederile art. 125. În adevăr, ori de câte ori piesa falsificată pôte, cu ajutorul acelei falsificațiuni, a deveni un titlu și a crea drepturi și obligațiuni constituie un fals. Ast-fel, în cazul de față, plăsmuirea având de obiect nisce adrese emanând de la uă autoritate publică și acele adrese fiind esențiale ca să pôtă dobândi de la casa de depuneri liberarea banilor și a efectelor, faptul în chestiune este un fals în acte publice și intră în prevederile art. 125. (Cas. II, No. 211 din 23 Mai 83).

12. Plasmuirea unui bilet de legitimație, care bilet se aseamănă cu pasportul, intră în prevederile art. 129 c. p. iar nu în ale art. 125. (Cas. II, No. 391 din 14 Nov. 78).

13. Un testament scris și subscris de particulari nu pôte fi considerat ca un act autentic și public, prin urmare falsificarea lui nu constituie crima prevădută de art. 125, ci delictul prevădute de art. 127. Cas. II, No. 381 din 22 Nov. 66).

14. Falsul comis în un act de hotărnicie al inginerului nu se consideră ca făcut în un act public, de ore-ce inginerii nu intră în rândurile funcționarilor sau oficerilor publici anume arătați prin lege; acel fals este un fals în acte private. Cas. II, No. 122 din 13 Apr. 76 .

15. Comite faptul penat de art 125 cel ce falsifică nisce cambii care s'au declarat că sunt efecte comerciale. (Cas. II, No. 428 de 1 Oct. 90)

16. De și procura pentru a reprezenta un creditor la facerea concordatului a fost legalisată de uă autoritate comerciala străină, totuși când inculpatul falsifică numai semnătura mandantului, faptul său constituie un fals în acte private. (Cas II, No. 238 din 28 Iun. 76 .

17. Faptul că uă persoană. care făcea comerciul de cumpărare și vîndere de produse, a falsificat contractele încheiate în acestă privința cu alți comercianți, constituie faptul de fals în acte de comerciul, prevădute și pedepsit de art. 125. (Cas. II, No. 664 din 21 Dec. 92, pag. 11 65 .

18. Acela care, în scop de a face pe uă casă de comerciul ca să 'i acorde un credit pentru marfa ce comandase, a fabricat uă

poliță, falsificând subsemnăturile trăgătorului și acceptantului sub nume fictive și punând-o în circulațiune printr'un gir la ordinul acelei case, căreia 'i a și trimis-o, comite falsul prevădut și pedepsit de art. 125. Și împrejurarea că acest act n'a produs nici un prejudiciu, pentru că dîsa casă de comerț a observat falsitatea poliței, falsul însă încă există, de ore-ce legiuitorul consideră actul ca atare și atunci când prejudiciul nu este cauzat, dar este posibil, precum este în specie, unde aceea casă putea fi prejudiciată în lipsă de o atențiune mai mare. (Cas. II, No. 228 din 16 Mai 94, pag. 592)

19. Recipisa ce dă uă parte litigantă de primirea unei cărți de judecată, nu pôte fi considerată de cît ca un înseris particular al falsificării ei constituie un delict, iar nu uă crimă. (Cas. II, No. 662 din 23 Nov. 73).

20. Chiar cel ce nu scie carte pôte comite falsul material, când falsul constă în contrafacerea sau imitarea scrierei altuia, de ore-ce nu este în natură imposibil ca cine-va, de și nu 'și a dat osteneala să învețe a scri, cu toate acestea să pôtă imita scrierea altuia. Această împrejurare nu trebuie confundată cu cestiunea dacă pôte fi cine-va pedepsit ca falsificator când se pretinde că el a falsificat un act ce avea uă subscriere prin punere de deget și din care act, în asemenea condițiuni, nu ar putea legalmente rezulta nici nă obligațiunea sau dispozițiune, și dar n'ar putea produce nimeniui prejudiciu, element indispensabil pentru existența falsului. Ast-fel fiind, cestiunea dacă cel ce nu scie cartea putut comite un fals material este uă cestiune de fapt de domeniul juraților. (Cas. II, No. 406 din 12 Oct. 81).

21. Vedi No. 4 de sub art 120 c. p.

22. Prin cuvintele bilete de bancă», cuprinse în art. 125 al. II c. p., se înțelege nu numai biletele unei bănci particulare, autorizată de guvern în virtutea legii, dar și biletele de bancă ale statului care le a emis. Prin urmare, rublele de hârtie rusești, fiind emise în virtutea legii de banca imperială rusă, falsificarea lor se pedepsește conform art. 125 c. p. (Cas. II, No. 127 din 28 Apr. 82; Curte jurați Dorohoi 2 Mart. 83, *Dreptul* No. 28 din 83).

23. Vedi No. 6 de sub art. 40.

Art. 126. (leg. 28 Mai 93 *) «Se va pedepsi cu închisóre de la 1—5 ani și cu amendă de la 50 lei în sus acela care, cu bună știință, se va servi cu plăsmuitele înscrisuri despre cari se vorbește în cele 3 articole precedente.» (c. p. 123, 124, 125; p. Fr. 148).

1. Impejurarea că falsul s'a comis în țără străină, nu este un motiv ca tribunalele române să nu fie competente a judeca afacerea când se constată că inculpatul s'a servit cu bună știință cu acel act în țără. (Cas. II, No. 238 din 28 Iun. 76 .

* Vedi nota de la pag. 117.

§ II

Despre falsificarea în scrieri private

Art. 127. (leg. 17 Febr. 74) «Se va pedepsi cu închisoare de la 2 ani în sus, ori-ce persoană va fi făcut veri uă plăsmuire, ori-ce fel, la înscrisuri particulare, prin unul din modurile exprese prin art. 125, precum și cel ce, cu bună știință, se va servi cu asemenea înscrisuri plăsmuite.» (p. Fi. 150).

1. Falsul în scrieri private nu poate fi pedepsit decât numai când s'a comis prin vre unul din modurile determinate de art. 125. Determinarea acestor moduri este esențială, limitativă, ast-fel că afară din ele legea nu prevede alt cas de fals. Deci acele moduri trebuiesc constatate prin hotărâre pentru a se putea aplica art. 127. (Cas. II, No. 342 din 1 Oct. 69).

2. Unul din elementele constitutive ale delictului prevădut de art. 127 c. p. este și intențiunea dolosă fără care nu se poate face aplicațiunea art. 127. Deci când inculpatul invocă lipsa de intențiune dolosă, judecătoarele trebuie să se pronunțe anume asupra acestui element constitutiv al delictului. Cas. II, No. 54 din 6 Febr. 81.

3. Una din condițiunile esențiale ale existenței falsului criminal fiind posibilitatea prejudiciului, urmăzând neapărat că numai un act care poate să facă proba în contra autorului său, adică poate să 'i aducă uă vătămare, se poate considera ca întrunind caracterele falsului. Așa fiind, un act iscălit cu punere de deget, care dupe lege nu are nici uă putere doveditoare, nu poate să devină elementul unui fals criminal, dacă plăsmuitorul nu vatămă de altminterlea de fapt pe pretinsul datornic, obținând contra lui uă condamnare judiciară. Ensă, presupunerea ca un act iscălit cu punere de deget nu poate să fie prejudiciabil, nu mai poate, fără îndoială, avea loc dacă actul iscălit cu punere de deget produce de fapt uă vătămare reală, dacă adică intervine uă hotărâre judecătorească care, în loc să 'l înlăture ca ne având nici uă putere doveditoare, din contra 'l validează, 'i dă uă sancțiune formală, 'l recunoște ca valabil și produce de efecte juridice. Cas. II, No. 289 din 6 Iun. 90).

4. Contrafacerea unui act privat care ar fi lipsit de semnătură, sau care ar fi semnat prin punere de deget, ne putând cauza nici un prejudiciu, de ôre ce un asemenea act, care nu este alcătuit conform art. 1180 c. civ., prin natura lui chiar nu poate da naștere vre unei obligațiuni, nu poate constitui un fals criminal. (Cas. II, No. 365 din 28 Sept. 76).

5. Chiar cel ce nu știe carte poate comite falsul material când

consistă în contrafacerea sau imitarea scrierei altuia, de ôre ce nu este în natură imposibil ca cine-va, de și nu 'și-a dat osteneța să învețe a scri, cu toate acestea să pôtă imita scrierea altuia. Această împrejurare nu trebuie confundată cu cestiunea dacă pôte fi cine-va pedepsit ca falsificator când se pretinde că el a falsificat un act ce avea uă subscriere prin punere de deget, și din care act în asemenea condițiuni nu ar putea legalmente resulta nici uă obligațiune sau dispozițiune, și dar nu ar putea produce nimeniui prejudiciu, element indispensabil pentru existența falsului. (Cas. II, No. 406 din 12 Oct. 81.)

6. Pentru aplicarea art. 127, nu se cere știință de carte; uă per-ona pôte falsifica un înscris, sau singură sau prin alt cine-va. Dacă dar soția s'a servit de cine-va ca să declare la tribunal, pentru facerea unui testament autentic, voința ultimă, lăsând a se crede că declarantul ar fi soțul defunct, acela a fost un auxiliar, dar soția e însăși autorea falsului săvârșit. (Cas. II, No. 417 din 3 Aug. 94, pag. 810).

7. Veđi No. 13, 14, 16 și 19 de sub art. 125, pag. 120.

8. Plasmuirea în înscrisuri particulare și usul ce uă persóna, alta de cât plăsmuitorul, face cu bună știință de înscrisurile plăsmuite, sunt dônă delictu cu totul distincte unul de altul. Ast-fel că, pentru cel din urma delict, perpetrarea sa constă în usul ce, cel ce posedă înscrisul, face cu dēnsul, și prin urmare prescripțiunea acțiunei publice pentru el curge, nu din momentul săvârșirei plasmuirii, ci din momentul în care inculpatul s'a servit cu înscrisul. Cas. II, No. 118 din 1 Mart. 77; No. 39 din 21 Ian. 74).

9. Veđi No. 6 de sub art. 40.

Art. 128. (leg. 17 Febr 74) «Plăsmuitor de înscrisuri este și acela care, în privire de a trage un folos pēntru sine sau pentru altul, sau de a aduce vătămare altuia, umple uă hârtie pe care se află subscrierea unei persóne, în contra voinței acesteia, și o întrebuințază ca un titlu.

Ori cine va comite infracțiunea prevēdută la art. 128 se va pedepsi cu închisóre de la 6 luni pēnē la 2 ani și cu amendă de la 100 pēnē la 3000 lei, dacă hârtia i se va fi încredințat de ēnsuși subscriitorul; iar dacă nu i se va fi încredințat, se va pedepsi cu închisóre de la 2 ani în sus.» (c. p. 399; p. Fr. 407).

§ III

*Despre falsificarea de pasporturi,
foi de drum și certificate*

Art. 129. «Se va pedepsi cu închisórea de la 3 luni pênă la 2 ani, veri cine va plăsmui pasporturi, sau va drege, ori va prefăce un pasport adevărat, sau va adăoga într'ensul vre un cuvânt sau cifră, sau literă, precum și cel ce, cu bună știință, se va servi cu asemenea pasport.» (c. p. 4,224; p. Fr. 153).

1. Plăsmuirea unui bilet de legitimație, care bilet se aseamănă cu pasportul, intră în prevederile art. 129, iar nu în ale art. 125 c. p. Cas. II, No. 391 din 14 Nov. 78.

2. Art. 129 nu se poate aplica când estă vorba de falsificarea unui pasport liberat într'ună țară străină, fiind că pedepsirea falsificării unor asemenea acte nu este prevădută prin art. 129. Dar atunci când cine-va se folosește în România de un pasport liberat în țară străină, știind că este fals, art. 129 trebuie să se aplice, fiind că dacă proveniența pasportului este indiferentă, răul și prejudiciul se cauzează prin întrebuințarea lui în România. chiar dacă pasportul falsificat este străin. Și nu se poate dice că precum însuși falsificarea unui pasport străin nu s'ar putea urmări în România conform art. 129, asemenea și întrebuințarea lui, fiind că cerințele de aplicare sunt altele într'un cas, și altele într'altul. Aplicând în acest mod art. 129 nu se violază principiul teritorialității legilor penale, fiind că faptul este petrecut în România.—Ast-fel, art. 129 se aplică celui care se servește de un pasport presupus liberat de autoritatea austriacă și vizat în adevăr de vice-consulatul austriac din Roman, cu ocazia recrutării, obținând escluderea sa ca străin. (Cas. II, No. 77 din 7 Febr. 84).

Art. 130. «Cine va lua, pentru sine, un pasport pe nume închipuit sau va fi mijlocit, ca martor, spre a se libera un pasport pe nume străin, se va pedepsi cu închisórea de la 3 luni pênă la 1 an.» (p. Fr. 154).

1. Art. 130 c. p. pedepsește numai faptul luării, sau al mijlocirii ca martor, ce a avut de efect liberarea unui pasport pe nume închipuit, iar nu și tentativa de a lua sau libera un asemenea pasport. Ast-fel, art. 130 nu pedepsește pe cel care a mijlocit ca martor a se libera un pasport pe nume străin, când pas-

portul nu s'a liberat în realitate: delictul nu este consumat numai prin faptul mijlocirii, independent de faptul liberării pasportului. (Cas. II, No. 389 din 18 Sept. 70.)

2. Art. 130, care prevede și pedepsește obținerea unui pasport cu nume închipuit, nu face nici o distincțiune dacă s'a făcut sau nu întrebuințare de un asemenea act, de unde rezultă că singurul fapt de a substitui un nume închipuit celui adevărat constituie acest delict. (Cas. II, No. 637 din 9 Dec. 92, pag. 1139.)

Art. 131. (leg. 17 Febr. 74). «Funcționarul public care, cunoscând acea schimbare de nume, va fi dat pasport pe nume închipuit, se va pedepsi cu 2 ani închisore.» (c. p. 130; p. Fr. 155).

Art. 132. «Ori cine va fabrica sau va falsifica uă fôe de drum pentru sine sau pentru vitele sele, sau se va servi de asemenea fôe de drum, se va pedepsi cu închisore de la 1 lună pênă la 1 an.» (p. Fr. 156.)

1. Cel ce falsifică un bilet de vênțare de vite cu sigiliul comunei, nu se pôte dice că a comis falsul prevădut de art. 120 c. p., de ôre-ce asemenea bilete se dau de la primarie ca nisce foi de drum pentru vite, ci delictul prevădut de art. 132 c. p. (Cas. II, No. 446 din 29 Nov. 69; No. 132 din 12 Mart. 70.)

2. Dintre art. 129—139, singurul care este relativ la plăsmuire de foi de drum pentru vite este art. 132, care prescrie pedepse pentru cel ce alcătuesce sau falsifică uă fôe de drum pentru vitele sele. Dacă dar, inculpatul, în calitate de primar, alcătuiă bilet de vite cu nume fictive, investite cu sigiliul comunei, nu pentru vitele sele, ci pentru vite de furat, în scop de a înlesni înstrăinarea lor, așa fiind faptele comise de inculpat nu cad sub prevederile art. 132. Și cum primarul unei comune rurale, are de la lege dreptul de a face toate actele de administrație privitoare la comuna sa, urmereză neaparat că tot el este în drept a libera și foi de drum pentru vitele locuitorilor din comuna sa. foi de drum ce servă pentru legitimități provenienței acelor vite, prin urmare aceste foi de drum de vite sunt acte publice și întru cât aceste acte sunt liberate de uă autoritate publică, investite cu semnătura funcționarului îndatorat de lege cu liberarea unor asemenea certificate și investite cu sigiliul autorității ce le liberează, plasmuirea unor asemenea foi de drum pentru vite constituie crima de fals în acto publice. (Cas. II, No. 73 din 1 Febr. 98, pag. 145.)

3. Singurul text relativ la plasmuire de foi de drum pentru vite este art. 132 c. p., care prescrie pedepse pentru cel ce fabrică sau falsifică uă fôe de drum pentru vitele sele. Dacă biletele de vite sunt plăsmuite pentru vitele altuia, iar nu pentru vitele sele, acest fapt nu cade sub prevederile art. 132 c. p. Și întru cât certificatul de vênțare de vite este un act public, liberat de uă au-

toritate publică, investit cu semnatura funcționarului îndatorat de lege cu liberarea unor asemenea certificate și investit cu sigiliul autorității ce 'l liberă, plasmuirea unor asemenea certificate constituie crima de fals în acte publice. Cas. II, No. 392 din 7 Aug. 91, pag. 868.

Art. 133. «Asemenea, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 6 luni, ori ce persoană va face să i se dea de funcționarii publici uă fôe de drum sub nume închipuit.» (c. p. 132; p. Fr. 157).

Art 134. leg. 17 Febr. 74). «Otelierii, hangii și cârciumarii cari, cu sciință, vor înscrie în registrele lor, sub nume mincinoase sau închipuite, pe persoane ce vor găsdii la dênșii, se vor pedepsi cu închisoarea de la 15 zile pînă la 1 lună.» (c. p. 389, § 1; p. Fr. 154 § 2)

Art. 135. Acela care fabrică, pentru dênșul sau pentru altul, un certificat fals de bôlă, sub numele unui medic, unui chirurg sau unei alte persoane care esercită arta de a tămădui, sau care falsifică un asemenea certificat adevărat, și se servește cu dênșul spre a înșela pe autorități sau pe societățile de asigurare, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 1 an.» (c. p. 138; p. Fr. 159; p. Pr. § 256).

Art. 136. «Funcționarul care va fi liberat uă asemenea fôe, sciind că numele pe care o dă este închipuit, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani.» (c. p. 135; p. Fr. 158).

Art. 137. «Medicii, chirurgii, sau alte persoane, esercitând arta de a tămădui, care dau, cu sciință, asupra stării sănătății unei per-

sóne, certificate contra adevărului, spre a servi la autorități sau la societăți de asigurare, se vor pedepsi cu închisóre de la 1 lună la 1 an.

Iar dacă vor fi primit și daruri sau făgădueli de daruri, se vor pedepsi cu închisórea de la 3 luni pêně la un an și jumătate.» (c. p. 144; art. 255 cod. just. milit.; p. Fr. 160; p. Pr. § 257).

Art 138. «Acela care, spre a înșela pe uă autoritate sau pe uă societate de asigurare, în privința sănătății seale, sau a unei alte persóne, se va servi cu un certificat din cele cuprinse la art. 135, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună pêně la 1 an.» (p. Pr. § 258).

Art. 139. «Ori care va plăsmui, sub numele vre unui funcționar public, vre un atestat pentru sine ori pentru altul, de bună purtare, de neavere, ori de alte împrejurări menite spre a recomanda pe cel arătat într'ênsul la milostivirea guvernului, sau la a particularilor, spre a dobândi funcțiuni, credit ori ajutor, se va pedepsi cu închisóre de la 2 pêně la 6 luni.

Asemenea se va pedepsi și veri cine va preface pe numele său, sau pe numele altuia, vre un atestat adevărat.

Tot asemenea, se va pedepsi și cel ce, cu bună sciință, se va servi cu ăcest fel de atestat plăsmuit.» (p. Fr. 161),

CAP. II

**Crime și delictे comise de funcționarii publici
în esercițiul funcțiunei lor**

SECȚIUNEA I

SUSTRAȚIUNI COMISE DE DEPOSITARIÎ PUBLICI

Art. 140. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce perceptor, ori ce funcționar însărcinat cu percepțiune, ori ce depositar sau contabil public, care va fi deturnat sau sustras bani publici sau privați, sau efecte ținând loc de bani, sau acte, titluri și alte lucruri mișcătore, care se vor afla în mâinile lui, în puterea însărcinării sele, se va pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lucrurile deturnate sau sustrase vor fi de uă valóre de la 1200 lei în sus.

Dacă valorile sustrase sau deturnate sunt mai jos de 1200 lei, pedépsa va fi închisórea de la 1 an pêně la 2.

În ambele aceste casuri, condamnatul va perde dreptul la pensiune și se va declara incapabil de a ocupa ori ce funcțiune publică pe tótă vieța.

Ori ce judecător, administrator, funcționar sau oficer public, care va fi stricat, desfiintat, sustras sau deturnat actele și titlurile al căror era depositar, sau care i se încredințase sau comunicase, în virtutea funcțiunei sele, se va pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit, se va declara și incapabil de a ocupa funcțiune publică pe tótă vieța perděnd, și dreptul la pensiune.

Ori ce agenți sau însărcinați, ori ai guvernului, ori ai depositarilor publici, cari vor fi culpabili de aceleași sustracțiuni, vor fi supuși la aceeași pedeapsă.

(leg. 21 Febr. 82). Acela care fără autorizarea guvernului publică sau cu voință divulgă actele sau documentele diplomatice cunoscute, comunicate sau încredințate lui în calitate de funcționar public sau anume însărcinat, se va pedepsi cu închisoarea de la 3 luni pînă la 2 ani, sau cu amendă de la 1000 la 10000 lei și cu incapacitatea de a mai ocupa funcțiuni publice pe timp mărginit.

Cu aceeași pedeapsă se va pedepsi și acela care va comite același fapt, dupe ce a încetat din funcțiunea sau misiunea cu care a fost însărcinat.» (c. p. 8. 203, 204, 323, 333, 387, 399; art. 256 cod. just. milit.; art. 86 și 87 leg. percep. contrib. 29 Mai 93 *); art. 16, 18, 19, 44 leg. compt. publ. 8 Oct. 93 **); art. 24, 38 leg.

*) Leg. p. constat. și percep. contrib. directe (29 Mai 93): Art. 86. «Ori ce percepător sau mînuitor de bani publici care va fi comis sustrageri sau delapidări în paguba caselor publice, precum și cei răspunzători dupe lege pentru gestiunea sa, vor fi urmăriți pentru despăgubire în ori ce avere, fără nici un fel de somațiune sau chemare în judecată, numai în virtutea actului de constatare și cu drept de preferință, fără prejudiciul pedepselor prevădute de codul penal pentru asemenea fapte.»

Art. 87. «Constatarea delapidărilor se va face de către casierii generali, inspectorii financelor și controlorii sau alți delegați ai ministerului de finance și ai casierilor generali. Procesele-verbale, dresate de acești agenți față cu agentul delapidator sau dupe chemarea lui în regulă, vor face probă legală în justiție și nu vor putea fi atacate de cît prin înscriere în fals sau pentru motive de eróre bine constatate, conform procedurii penale.»

**) Leg. comptab. publice 8 Oct. 93): Art. 16. «Însărcinații cu mînuirea banilor publici nu vor putea fi descărcați de deficitul constatat asupra lor, arătând sau pretextând că ar putea aver ordine scrise sau verbale, sau chiar chitanțe de la osebii funcționari, fie superiori sau egali. — Ca acte descărcătoare nu se vor

curții compt. 29 Ian. 95; art. 107 leg. telegr. post. din 19 Iul. 92 ***); art. 42 reg. epitrop. biser. 14 Ian. 94; p. Fr. 169—173).

1) Din litera și spiritul art. 140, rezultă că elementele constitutive ale delictului prevădute de acest articol, afară de intențiunea culpabilă, comună și indispensabilă tuturor crimelor, sunt: calitatea de funcționar sau depositar public și faptul deturnării sau sustragerii banilor ori efectelor depuse și deținute în virtutea titlului de funcționar. (Cas. II, No. 381 din 15 Sept. 70).

2. Intențiunea frauduloasă este unul din elementele constitutive ale delictului prevădute de art. 140. (Cas. II, No. 39 din 27 Ian. 78).

3. De și este adevărat că intențiunea frauduloasă este unul din elementele esențiale ale delictului prevădute de art. 140; nu este însă adevărat că insolabilitatea autorului faptului ar constitui și dăna un element deosebit și esențial, și pe care dar instanța judecătorească să fie datoră a-l dovedi pentru a putea aplica susținsul articol. Insolabilitatea autorului delictului poate fi un indiciu al intențiunii sale frauduloase, dar nu este singura dovadă a unei asemenea intențiuni. Tăgăduirea din partea celui ce a delapidat banii că el ar fi autorul acelei delapidări, când uă asemenea tăgăduire se dovedește neintemeiată de către instanțele judecătorești,

primi de cât ordinele, mijlocirile și recipisele oficiale date în conformitate cu legea.—Funcționarii ce vor fi dat ordine sau recipise, în scop de a justifica deficitele însărcinaților cu mănuierea banilor publici, se vor considera ca complici și se vor pedepsi do uă potrivă cu aceștia. — Comptabilii mănuiitori de bani publici, găsiți în deficit, vor fi constrinși, înainte chiar ca Curtea de compturi sau autoritatea însărcinată de a-i judeca să li pronunțat decisiunea lor, prin aplicarea legii de urmărire, ca să verse provisoriu sumele constatate lipsă, fără judecată și pe basa numai a constatărei făcută de delegații administrațiilor de cari depinde.»

Art. 18. «Comptabilii cari vor delapida banii publici se vor da în judecata tribunalelor ordinare, care 'i va judeca de urgență. Sentințele date asupra lor se vor publica în «Monitorul oficial.»—Procesele-verbale încheiate de delegați vor constata lipsa banilor, starea casei și ori ce alte abuzuri se vor descoperi în mănuierea banilor publici și în comptabilitate; ele vor fi subsemnate de delegați și de comptabilul căruia s'a făcut revisuirea. — La cas de împotrivire a acestuia de a subsemna, delegatul va putea îndată reclama concursul procurorului sau ori cărei alte autorități judiciare sau administrative s'ar afla mai în apropiere, care va subscrie în locul comptabilului, indicând cauza pentru care acesta nu a voit să subscrie. Aceste procese-verbale vor face probă legală în justiție și nu se vor putea combate de cât prin înscriere în fals sau pentru motiv de erore bine constatată, prin confruntare cu registrele și actele justificative ale operațiunilor. — Ori ce cerere de amânare, propusă de acusat sub motiv de a se examina mai întâi compturile de către Curtea de compturi, nu va fi admisă înaintea tribunalelor și a curțiilor.»

*** Leg. telegr.-post. (19 Iul. 92): Art. 107. «Sunt supuși la penalitățile prevădute în codul penal (capit. II, art. 140 și urmă-

precum și punerea lui în întârziere de a restitui banii prin uă acțiune penală intentată în contra sa, sunt suficiente pentru a stabili intențiunea sa frauduloasă. Ast-fel, instanța de fond stabilește în de ajuns intențiunea frauduloasă a delinquentului când constată că el a tăgăduit a fi autorul delapidării, tăgăduire ce se dovedește a fi netemcinică, când mai constată că el, dupe începerea urmăririlor, s'a făcut nevădut din comuna sa, că nu a voit a se prezenta înaintea judecătorului de instrucție și că nu a depus banii delapidați de cât dupe ce a fost osândit de tribunal. (Cas. II, No. 444 din 16 Oct. 90).

4. Dacă instanța de fond constată că vîrsarea banilor delapidați inculpatul a făcut-o numai dupe ce s'a dovedit faptul și s'a trimis înaintea judecății, stabilește prin acesta existența culpabilității, și prin urmare intențiunea frauduloasă. (Cas. II, No. 164 din 16 Mart. 90).

5. Intențiunea frauduloasă reese din simpla împrejurare că inculpatul și-a apropiat banii Statului. Nu este analogie între delapidarea de bani publici și abuzul de încredere, căci acesta privește pe particulari cari 'și aleg persoanele în cari au încredere, pe când statul, în vedere ca să nu suferă multiplele serviciilor publice, este nevoit să primescă în serviciu multe persoane despre a căror condițiune de capacitate și mai cu sîmă de moralitate nu se pôte încredința. Dacă abuzul de încredere 'și are basa în contractele dreptului civil, delapidarea de bani publici este de un ordin superior, interesând ordinea publică și creditul statului. Prin urmare, dacă pentru existența abuzului de încredere se cere punere în întârziere și se ia în considerațiune solvabilitatea inculpatului, în delapidări nu pôte fi tot ast-fel, căci creditul statului ar perde foarte mult când fondurile destinate a acoperi imediat datoriile statului ar fi sustrate de către deșitarii publici ne-răspunzători penalmente, și statul ar fi nevoit să se îndestuleze numai în urma proceselor și urmăririlor ce ar fi nevoit să facă delapidatorilor, statul avînd dîlnic datorii de îndeplinit și deci serviciul de platit, banii publici sunt în tot momentul exigibili. Afară de acesta, art. 140 nu dîce că este sustracțiune sau deturnare numai când inculpatul va fi fost somat, sau că inculpatul să fie insolubil, căci în tot-d'a-una cei surprinși asupra faptului de delapidare, ca și de furt sau abuz de încredere, pot dîce că nu au efectuat sustrac-

torii) funcționarii și impiegații telegrafo-postali cari vor cădea în unul din casu ile următoare:

a) Dacă pentru împlinirea datoriilor lor vor primi bani sau alte folose cari nu 'i sunt datorite, sau dacă vor percepe taxe, emolumente sau alți bani peste tarifele legale;

b) Dacă vor deștăinui la ori-cine comunicațiuni verbale sau conținutul unor lucrări despre cari au avut cunoscința prin funcțiunile lor și al căror secret le au fost prescriș;

c) Dacă vor lua pe față sau în secret parte în afacerile de drept sau de interes, a căror negociare, Conclusiune sau priveghiare privește serviciul lor, fie singur, fie în unire cu alți funcționari;

d) Dacă va viola cu intențiune datoriile puse în sarcina sa. *

țiunea cu intențiune de a produce uă daună, ci de a pune obiectul sustras la loc; însă uă atare alegațiune nu pôte fi controlata de judecata; ceea ce e sigur, este că inculpatul nu trebuie să se atingă de lucrul străin, de banii publici po cari 'i mănuesce. Astfel fiind, delictul tot subsistu, de și statul s'a despagubit din garanția delapidatorului, de ôre ce garanția nu pôte fi ceruta în acest scop; acêsta ar însemna pe de uă parte că fie care mănuior de bani publici are drept să deturneze ua sumă egală cu valôrea garanției, ôns' pe de alta parte ar urma sa se ceră unor atari funcționari garanții egale cu cele mai mari sume posibile de încasat, ceea ce ar face ca serviciile acestea să sufere din negăsirea unor persoane cari să dispună de sume atât de însemnate. (Fălciu, No. 620 din 2 Oct. 91, *Dreptul* No. 66/91.).

6. Delictul de abns de încredere nu pôte exista de cât dovădindu-se uă sustragere din partea delinquentului cu intențiune dolôsă de a și apropiia valorile deturnate. Prin urmare, abusul de încredere rezultând din faptul unei deturnari comisă de-un funcționar sau de un simplu mandatar, nu se socotesc consumat de cât în urma refuzului de plată sau imposibilitatea materială de a restitui banii încredințați. Punctul de plecare pentru acest delict are a se calcula de la cererea sau punerea în întârziere a funcționarului sau mandatarului. Într-u cât dar inculpatul a depus sumele de bani ce i se impută ca a sustras în profitul său, chiar înainte de a fi pus în întârziere, delictul de abns de încredere imputat lui nu are ființă. (Cas. II, No. 629 din 8 Dec. 92, pag. 1132).

7. Dacă casierul comunal are uă cauțiune superiôră deficitului constatât asupra sa, comuna nu a putut ast-fel suferi nici un prejudiciu din cauza iregularităților comise de el, și nici se pôte constata insolvabilitatea sa în momentul constatării deficitului, sin'urul fapt care ar putea stabili reaua lui credință. Ast-fel dar, în specie nu se pôte aplica art. 140 dacă nu se constată existența tuturor elementelor constitutive ale delictului prevăzut de acest articol. Cas. II, No. 65 din 29 Ian. 86).

8. În materie de sustracțiuni legiuitorul nu cere a se cerceta dacă prin faptul sastragerii s'a dat loc la prejudiciu, care nu este un element constitutiv al delictului de sustracțiune, precum este în alte materii. (Cas. II, No. 310 din 22 Aug. 79).

9. Depunerea banilor delapidați dupe ce urmăriirile au fost începute și dupe ce chiar inculpatul fusese osândit de tribunal, fiind tardivă, nu pôte face să dispară delictul, caci posibilitatea prejudiciului este suficienta pentru existența delictului de delapidare de bani publici. (Cas. II, No. 444 din 16 Oct. 90).

10. Împrejurarea că inculpatul a depus banii deturnați în urmă în timpul când era dat judecătii nu pôte avea de efect suspendarea acțiunii publice. Cas. II, 151 din 19 Mai 82).

11. Prin ordonanța de urmărire a judeului-instructor în care se dispune înapoiarea banilor și obiectelor gasite la inculpat el a fost pus legalmente în întârziere, și nu mai este necesar de a i se face osebită somațiune în acest scop. (Cas. II, No. 375 din 5 Oct. 76).

12. Pentru a fi aplicabil art. 140, se cere, între alte condițiuni, și aceea ca depositarul de bani publici să nu corespundă însărcinării seale de a da banii dupe destinațiune la timpul ce i se vor

cere. Ast-fel, trebuie să se constate că inculpatului i s'a făcut uă asemenea cerere și el n'a întâmpinat-o. (Cas. II, No. 47 din 26 Ian. 73).

13. Prin interogatorul ce i se ia de comisarul delegat de procuror a cerceta cazul, inculpatul are cunoștință de para ce i se aduce, și prin urmare el se consideră ca pus în întârziere de a restitui banii ce i s'au încredințat. (Cas. II, No. 239 din 14 Mai 84).

14. În principiu, ori-ce funcționar însărcinat cu perceperea banilor publici este responsabil de banii ce i s'au încredințat de contribuabili și pe care îi deține în virtutea funcțiunei sele. (Cas. II, No. 489 din 5 Nov. 84).

15. Dupe art. 140, se cere ca în element constitutiv al infracțiunei deturnarea sau sustragera banilor publici sau privați. Prin vorba deturnare se înțelege ncapurat uă luare de bani în folosul s'au. Ast-fel dar, întrebuițarea la uă altă destinațiune de catre casier a unor bani depuși la el, și acesta dupe ordinele superiorilor săi, nu l' face pasibil de penalitatea prescrisă de art. 140, ci cel mult răspunător civilmente catre casa de bani ce administra. (Cas. secț.-unite, No. 2 din 14 Febr. 74).

16. Prin art. 140 se pedepsește nu numai deturnările de bani publici sau privați, ce un depositar sau contabil public ar face, ci încă veri ce deturnare sau stricare de acte și titluri ce s'ar comite de vre una din persoanele sus menționate, sau chiar de ori ce funcționar public, destul numai ca acele acte sau titluri să fi fost depuse la densus sau încredințate ori comunicate lui în virtutea funcțiunei sele. Cas. II, No. 369 din 5 Iul. 74.

17. Ast-fel, grefierii, dupe legea organizării judecătorești, fiind însărcinați, sub a lor răspundere, cu pastrarea actelor și documentelor ce li se vor încredința de portărei sau particulari, când cu intențiune frauduloasă deturna, sustrag sau strică veri ce act sau titlu ce li s'a încredințat în această calitate, și din această ar putea resulta un prejudiciu altuia, sunt pasibili de penalitațile prescrise de art. 140 c. p., chiar în cazul când ei nu au savarșit deturnarea, sustragerea sau stricarea pentru în parte-le folos. (Cas. II, No. 369 din 5 Iul. 74).

18. Pentru a cadca sub prevederile art. 140 c. p. nu este destul ca funcționarul care a făcut deturnarea sau sustragerea să fie depositar, ci mai trebuie ca obiectele deturnate sau sustrate să fie depuse la el în puterea însărcinării sele. (Cas. II, No. 249 din 6 Iul. 76).

19. Procurorul tribunalului, ne-având însărcinarea de a primi și conserva bani sau alte obiecte de cât în cazul de flagrant delict când procede în virtutea art. 34 pr. p., în care cas este autorizat de a pune mâna pe arme sau ori ce alt lueru care ar părea ca produs al faptului și pentru descoperirea crimei sau delictului, faptul ce ar comite de a deturna banii înaintați parchetului de agenții poliției judiciare, nu intră în prevederile art. 140 c. p. (Cas. II, No. 407 din 3 Nov. 76).

20. Comisarii de poliție, de cât ori lucrează ca auxiliari ai ministerului public, în cas de flagrant delict, sunt în drept, conform art. 46 și 47 combinate cu art. 34 pr. p., a pune mâna pe arme sau ori ce obiecte care ar părea că este produs al faptului pentru descoperirea crimei sau delictului. Deci, dacă un comisar detur-

nează banii luați de el în păstrare în putera funcțiunei sale de auxiliar al ministerului public, cade sub previsionsile art. 140 c. p. (Cas. II, No. 117 din 1 Mart. 77).

21. Dupe art. 31 și 40 din legea vamală, toți funcționarii vamali pot fi întrebuințați la ori ce fel de serviciu, fie chiar și la percepere de bani. În atare cas, sustracțiunile de ori ce fel de taxe vamale comise de acei funcționari sunt calificate de lege ca uă delapidare de bani publici și intră în prevederile art. 140 c. p. (Cas. II, No. 166 din 3 Mai 83).

22. Este depositar de bani publici, primarul care, în basa dispozițiunilor generale pentru administrarea bunurilor Statului în Dobrogea din 1888, are calitatea de a arenda acele bunuri și a primi garanțiile necesarii la licitarea lor. Deci, cade sub prevederile art. 140 c. p. primarul care sustrage uă asemenea garanție. (Curtea Galați, I, 31 Oct. 90, v. *Dreptul* No. 6 din 91).

23. Din art. 106 legea comptabilităței generale a Statului, art. 30 din legea Curții de compturi și art. 21 din regulamentul spi-talelor din 8 Iunie 1868, rezultă că stabilimentele de utilitate publică sunt asemenate ca și ale Statului. Ast-fel fiind, se face uă bună aplicare art. 140 c. p. celui care comite uă deturnare de bani în calitate de intendent-casier la spitalul din Roman depen-dinte de Epitropia Sf. Spiridon din Iași. (Cus. II, No. 193 din 20 Iun. 82).

24. Penalitatea prescrisă de art. 140 c. p. nu se aplică absolut numai deturnătorilor de bani publici care au calitatea de funcționari însărcinați cu perceperea, ori de depository sau comptabili, ci și ori carui agent sau însărcinat ori al guvernului ori al deposi-tarului public. (Cas. II, No. 202 din 2 Iul. 82).

25. Ast-fel, art. 140 c. p. este aplicabil directorului prefecturei care, pe când gira afacerile de prefect în lipsa titularului, sus-trage uă sumă de bani trimisă pe numele prefectului de Minis-terul de Culte pentru repararea scôlelor. (Cas. II, No. 202 din 2 ulie 82).

26. Elevul telegrafist care, însărcinat de șeful oficiului de a primi și espedia telegrame, incasază banii de la acele telegrame și și-i apropiază, comite delictul penat de art. 140 c. p., de ôre ce prin art. 77 din regulamentul oficiului telegrafo-postal se acordă dreptul oficianților superiori de a delega amployații lor cu primirea telegramelor și perceperea taxei cuvenite. (Cas. II, No. 262 din 6 Iun. 88).

27. Diriginții telegrafo-postali sunt în drept să delege altui im-piecat telegrafo-postal, perceperea, în locul lor, a taxelor și banilor ce se depun la oficiul postal. Prin urmare, comite delictul pre-văduț de art. 140 c. p. impiecatul care delapidază taxele ce a fost delegat să percépă. (Cas. II, No. 569 din 22 Nov. 89).

28. Intră în prevederile art. 140 deturnarea de bani comisă de dirigintele oficiului postal, care e însărcinat cu mânuirea banilor publici, primind gropuri și percépând taxe la scrisori, telegrame, etc. (Fâlcui, No. 620 din 2 Oct. 91, *Dreptul* No. 66/91).

29. Dacă cel numit de regie în funcțiunea de masiner-comp-tabil și însușesce din tutunul ce 'i era încredințat în diferite mo-duri, acest fapt al său nu se pôte subsuma sub art. 140 c. p., fiind că aplicarea acestui articol nu presupune că este vorba de lucruri

ce se încredințează spre păstrare. Acest fapt nu este de cât un abus de încredere, conform art. 923 c. p., căci ori cine 'și însușește din lucrurile încredințate, fie funcționar, fie particular, comite un abus de încredere. (Cas. II, No. 380 din 4 Oct. 85).

30. Un agent postal prin aceea că 'și însușește coprinul unui grop, ne putend restitui însuși gropul sau că nu este în stare a da chiar gropul ce i se cere în cât privesce suma declarată de trimițetor, are a se considera că a comis delictul de delapidare, conform art. 140 c. p. Și în adevăr, pentru a subsuma faptul sub dispozițiunile art. 140 c. p., există toate elementele acestui articol: există elementul prejudiciului care în acest cas este tocmai că nu se pôte restitui însuși gropul ast-fel precum a fost predat, și acest prejudiciu nu încetază prin aceea că în urmă agentul postal ar despagubi pe partea reclamată cărei s'ar cuveni gropul sau 'i ar plăti ceea ce fusese declarat ca fiind în grop, fiind că prejudiciul cauzat prin însușirea gropului subsistă cu totă despagubirea materială a pacientului și nu se înlătură urmele delictului săvârșit, fiind ordinea publică lesată, care este lesată și dupe repararea materială pentru care partea vătămată a putut avea uă acțiune civilă, căci acțiunea publică nu se stinge prin ne-exercițiul acțiunii civile. Iar despre punere în întârziere ar putea fi vorba la un comptabil care girează bani publici, un agent postal însă nu are a gira, el are a răspunde de gropurile așa precum i s'au dat, și de uă deosebită punere în întârziere nici nu mai este trebuință. (Cas. II, No. 373 din 23 Sept. 85).

31. Veți sub art. 308: Ilfov, I, No. 1136 din 14 Nov. 91.

32. În ceea ce privesce aprecierea faptelor din care rezultă delictul de sustragere, fiind de exclusiva competență a judecătorilor fondului, scapă de censura casației. (Cas. II, No. 310 din 22 Aug. 79).

33. În ochii legiuitorului quantum valorii efectelor sustrate sau deturnate ce ar escede peste suma prevădută de art. 140 c. p. este uă adevărată circumstanță agravată ce contribuie a urca pedepsa agentului, care priu urmare trebuie sa facă la jurați obiectul unei cestiuni separate. (Cas. II, No. 381 din 15 Sept. 70; No. 425 din 27 Oct. 81).

34. Art. 140 c. p. prevede în termeni generali perderea dreptului la pensie, fără să facă vre uă distincțiune între acoi cari, în momentul condamnațiunei, escercitau sau nu acel drept. (Cas. II, No. 43 din 31 Ian. 77).

35. Art. 112 din legea comptabilității generale prevede unul din mijlocele pentru constatarea delapidării. Constatarea însă a acestui fapt putend fi făcută și prin alte mijloce prevădute de legea comună, împrejurarea că procesul-verbal nu este dresat în condițiunile cerute de acel articol nu presintă aici un interes. (Cas. II, No. 193 din 20 Iun. 82).

36. Dacă, în regulă generală, numai Curtea de compturi este competente a determina și judeca situațiunea în care se pôte afla un agent comptabil în fața tesaurului public, conform art. 18 din legea acelei curți, acesta este adevărat numai în starea normală a lucrurilor, când adică comptabilul predă curții socotelile sele la finele fie-cărui an, fără a fi complicată acea lucrare de vre-uă lucrare criminală, de deturnare de bani publici adusă asupra celui comptabil. Doctrina dupe care nu se pôte da în judecata un agen-

comptabil de cât de Curtea de compturi, conform art. 20 al acelei curți, adică numai la finele anului când curtea examinează acele compturi, este nu numai contrarie art. 108 și 109 din legea comptabilității care acorda Direcțiunei comptabilității generale instituita la Ministeriul de Finanțe dreptul de verificare a socotelilor comptabililor, dar încă ar fi cu totul funestă, căci ar împedeca acțiunea publică în tot timpul anului contra agenților comptabili culpabili de deturnare a banilor publici și de fals, sub pretext că nu se pot denunța asemenea crime de cât în mod incident cu ocaziunea cercetării compturilor lor. Cas. II, No. 7 din 24 Ian. 68; No. 258 din 29 Mai 70; No. 12 din 9 Ian. 74.

37. Instanțele represive sunt competente a se pronunța asupra delapidărilor de bani publici, fură a fi ținute să aștepte pînă ce Curtea de compturi se va pronunța; de ôre ce această instanță este chemată a fixa quantum sumei, iar nu existența delictului, care pôte fi constatat prin chiar marturisirea inculpatului. (Cas. II, No. 43 din 31 Ian. 77).

38. Instanțele judecătorești nu sunt ținute să aștepte ca autoritatea administrativă să verifice compturile comunale pentru a se putea pronunța asupra delictului de delapidare comis de un primar, de ôre-ce ele ca autorități judecătorești nu fac de cât să și exercite propriile lor atribuțiuni de a urmări și pedepsi pe delinquenți. (Cas. II, No. 462 din 22 Oct. 84).

39. Impejurarea că socotelile banilor delapidați de la oficiul postal nu sunt aprobate de directorul general al postelor nu este de nici uă importanță în urmărirea delictului, căci fie aprobate sau nu de director acele socoteli, faptul sustracțiunei tot rămâne în picioare. (Cas. II, No. 569 din 22 Nov. 89).

40. Decisiunea Curții de compturi prin care s'ar fi declarat cine-va achitat către Stat de suma pentru care este urmărit ca delapidator, nu pôte împedica instanța corecțională de a'l judeca și osândi pentru delictul de delapidare de bani publici în calitate de casier, pentru că sentințele tribunalelor civile nu au nici uă autoritate asupra acțiunei publice, nici uă putere de lucru judecat în privința acestei acțiuni, de ôre-ce chiar când au de obiect aceleași fapte, aceste fapte nu sunt privite de ambele acțiuni sub același raport, de ôre-ce nu este identitate între părți, și, în fine, de ôre-ce acțiunile civile și cele publice nu se sprijin pe același probe. Singura excepțiune la această regulă este cazul când cesiunea judecată în civil este prejudiciabilă acțiunei publice. (Cas. II, No. 243 din 17 Iun. 77).

41. Nu se pôte apela de cât uă dată cu hotărârea asupra fondului, hotărârea care suspendă acțiunea penală în ceea ce privește urmărirea delictului de delapidare de bani publici pînă ce se va verifica mai întâi de Curtea de compturi gestiunea delapidatorului. (Cas. secf. un., No. 7 din 15 Mart. 90; Cas. II, No. 405 din 5 Sept. 90; C. Galați, I, No. 500 din 27 Sept. 89, *Dreptul* No. 29/90).

42. Din conținutul art. 67 din legea telegrafo-postala rezultă că legiuitorul s'a referit la contravențiunile comise de personalul telegrafo-postal în afaceri de s'rviciu, asupra caror contravențiuni numai autoritatea telegrafo-postală are dreptul a le cerceta și prin excepție a recurge la justiție cu autorisația Ministrului. Dar când nu este vorba de uă contravențiune săvârșită de un funcționar te-

telegrafo-postal în exercițiul funcțiunei în condițiunile prevădute de legea telegrafo-postală, ci de delictul de delapidare, asemenea delict fiind supuse jurisdicțiunei tribunalelor ordinare penale, nu pôte su'și aibă loc aplicațiunea art. 67 din legea telegrafo postală (Cas. II, No. 373 din 23 Sept. 85).

43. Art. 253 din legea telegrafo-postală regulază responsabilitatea Statului față cu particularii care s'au servit de poșta pentru expedițiunile lor, iar nici de eum responsabilitatea agenților în cas de sustracțiuni comise de ei, sustracțiuni cari, în afară de ori ce dispozițiuni a legii speciale telegrafo-postală, cad sub prevederile codului penal. (Cas. II, No. 473 din 30 Oct. 87).

44. Nu se violază autoritatea luerului judecat când acusatul achitat pentru faptul de delapidare de bani publici, este în urmă urmărit și condamnat pentru fals. (Cas. II, No. 101 din 28 Febr. 70).

SECȚIUNEA II

PENTRU NEDREPTE LUĂRI SĂVÂRȘITE DE FUNCȚIONARIÎ PUBLICI

Art. 141. (leg. 17 Febr. 74). «Ori care din funcționariî publici, ori care din oficerii publici sau însărcinați lor, ori care perceptori de drepturi, taxe, contribuțiuni, bani, venituri publice sau comunale, precum și ori care însărcinați din partea perceptorilor, vor fi ordonat să se percepă, vor fi cerut sau vor fi primit ceea ce nu aveau drept a lua, sau mai mult de cât ceea ce se cuvenea să ia ca drepturi de taxe, contribuțiuni, bani sau venituri, sau ca simbrie ori apunțamente, se vor pedepsi: funcționariî și oficerii publici cu închisóre de la 2 pêne la 3 ani; iar însărcinați lor, cu închisóre de la 6 luni pêne la 2 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Culpabiliî se vor osândi încă și la uă amendă de uă a 4ª parte cel mult și de uă a 12ª parte cel puțin, din suma restituțiunilor

și a daunelor-interese ce vor fi datori a plăti, perdând și dreptul la pensiuine.» (art. 256 cod. just. milit.; art. 107 leg. telegr. post. 19 Iul. 92*; art. 27 leg. băutur. spirt. 30 Mart. 86**; art. 79 reg. portăr. 22 Mart. 66***; art. 33 leg. servit. 19 Iun. 92; art. 38 leg. compt. publ. 9 Oct. 93; p. Fr. 174).

1. De câte ori este a se aplica dispozițiunile art. 141 pentru percepere ilegale, nu este destul să se constate că inculpatul a perceput taxe ilegale, ci trebuie să se constate că acea percepere este făcută cu intențiune frauduloasă, adică cu cunoscință ca taxa ce percepe este ilegală, do-ore-ce intențiunea este unul din elementele constitutive ale ori-cărui delict. (Cas. II, No. 255 din 29 Mai 81; No. 251 din 27 Mai 81).

2. Art. 141 este aplicabil portărelului care a împlinit taxe mai mari de cât cele ce i se cuvenea dupe lege. (Cas. II, No. 132 din 25 Febr. 74; No. 210 din 12 Iul. 82).

3. Art. 79 din regulamentul portăreilor este relativ numai la percepere de taxe mai mari din negligență și eróre și la restituirea sumelor incasate, iar nu la percepere de taxe cu intențiune dolosă. Acest articol nu derógă întru nimic de la dreptul comun care a rămas în vigóre și în urma promulgărei legii și regulamentului portăreilor. (Cas. II, No. 210 din 12 Iul. 82).

4. Comuna póte incasa veniturile ei sau în regie sau prin modul dărei în întreprindere a venitului. În primul cas, agenții însărcinați cu incasarea venitului sunt funcționari direcți ai comunei; în casul de al doilea, arendașul venitului comunei, substituindu-se în drepturile și autoritatea comunei, trebuie a fi privit, în perceperea taxei, ca și un funcționar public comunal, pentru care și acesta, când ia uă taxă mai mare de cât se cuvenea, trebuie să fie supus dispozițiunei art. 141. Uă dată acesta admisă, și însărcinării arendașului, dacă iau taxe mai mult de cât se cuvine, trebuie asemenea să fie pedepsiți conform art. 141, pentru că acest articol prevede anume și pe însărcinați; căci, fie arendașul d'a dreptul, fie omul lui însărcinat sau orânduit, aceste expresiuni fiind sinonime, unul și altul esercită dreptul de percepere sub autoritatea și în urma delegărei comunei, și pentru acesta și unul și

*) Veđi nota de la pag. 108.

**) Leg. băut. spirt. (14 Febr. 82): Art. 27 (leg. 30 Mart. 86). «Sunt supuși unei amende de la 200—500 lei, cari, în cas de insolabilitate, se va transforma în închisóre, conform art. 28 din codul penal:

a) Agenții însărcinați cu perceperea impositului care ar împlini alte taxe de cât acelea prevăđute la art. 1 fără prejudiciul penalităților prevăđute la art. 141 codul penal;

***) Regul. portăr. (22 Mart. 66): Art. 79. «Portăreii sunt o-priți de a lua uă plată mai mare de cât cea fixată prin acest regulament; la din contra, ei vor fi supuși, afară de alte pedepse disciplinari, a restitui părței uă sumă îndoită de cât ceea ce a primit.

altul au un caracter public. Alt-fel este, și art. 141 nu s'ar putea aplica, dacă acela care ar fi perceput taxe mai mult de cât socuvenea, n'ar fi nici funcționar public, nici arendaș, nici însărcinat al unuia sau altuia, dacă cu un cuvânt s'ar fi perceput de către unul care n'are un caracter public, în care cas un asemenea nu va putea fi urmărit pentru faptul prevădut de art. 141, ci pentru înșelăciune. (Cas. II, No. 401 din 6 Oct. 81).

5. Art. 141 este aplicabil antreprenorilor de axizuri sau celor care iau în arendă un venit comunal, pentru că ei sunt asimilați cu funcționarii publici, de ôre-ce ei sunt substituiți în toate drepturile funcționarilor comunali, cari dupe lege trebuiau să percepă taxele dacă n'ar fi fost arendat venitul comunei. (Cas. II, No. 164 din 30 Mart. 81; No. 367 din 23 Sept. 86).

6. Art. 141 este aplicabil însărcinatului antreprenorului veniturilor comunale, de ôre ce acest articol nu prevede pedepsa numai pentru funcționarii publici, ci și chiar pentru percepători, precum și ori ce însărcinați din partea percepătorului. (Cas. II, No. 14 din 16 Apr. 76; No. 138 din 29 Apr. 82).

7. Sunt pasibili de penalitatea prescrisă de art. 141 numai agenții însărcinați și autorizați direct cu perceperea de taxe, iar nu și cei care au însărcinarea de a supraveghia pe implinatorii unor asemenea taxe. (Cas. II, No. 509 din 22 Dec. 76).

SECȚIUNEA III

DESPRE INFRAȚIUNILE PRIVITORE LA AMESTECAREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI ÎN AFACERI SAU COMERCIURI NECOMPATIBILE CU A LOR CALITATE

Art. 142. «Ori ce funcționar, oficer public sau agent al guvernului, care, fățiș, sau prin acte simulate, sau prin interpozițiune de persoane, va fi luat sau primit vre un interes ôre care în acte, adjudecațiuni, întreprinderi, sau regiî cu a căror administrare sau privighere, totală sau parțială, este sau a fost însărcinat, în timpul săvârșirei faptei, se va pedepsi cu închisôrea de la 6 luni pênă la 2 ani, și cu amendă care nu va trece a 4-a parte, nici va fi mai mică de a 12-a parte din restituțiunile și desdaunările ce va trebui a plăti.

Către acestea se va declara necapabil pentru tot-d'a-una a mai ocupa funcțiuni publice.

Aceleași pedepse se aplică și ori cărui funcționar sau agent al guvernului, care va fi luat vre un interes în vre uă pricină întru care el va fi fost însărcinat de a ordonanța uă plată sau lichidare de bani.» (c. civ. 1308; art. 254 cod. just. milit.; art. 84 și 87 leg. burseelor, 4 Iul. 81; art. 107 leg. telegr. post. 19 Iul. 92*); art. 12 leg. compt. publ. 8 Oct. 93; p. Fr. 175).

1. Pentru aplicarea art. 142 se cere să existe reaua credință și prejudiciu. Cas. II, No. 273 din 10 Sept. 82.

2. Unul din elementele constitutive ale delictului prevădută de art. 142 este abuzul de încredere ce funcționarul comite în puterea funcțiunei sale, pricinuind cu modul acesta administrațiunei din care face parte un prejudiciu, de ore ce legiuitorul nu a voit a pedepsi faptul material al participării unui funcționar în întreprinderi cu a căror administrare sau priveghere era însărcinat, ci cupiditatea funcționarului care ar lesa interesele guvernului, abuzând de puterea funcțiunei sale. Această interpretare reese și mai mult din împrejurarea că amenda fiind proporțională cu restituțiunile și desdănnarilo ce culpabilul va trebui a plăti, indică în spiritul legiuitorului condițiunea existenței unui prejudiciu spre a constitui faptul pedepsibil. (Buc. III, No. 192 din 18 Mart. 82, *Dreptul* No. 50/82).

3. Delictul prevădută de art. 142, presupunând în autorul seu, uă calitate specială, aceea de funcționar care abuză de funcțiunea sa, nu admite complicitate din partea unui particular, pentru care faptul acesta constituie un fapt cu totul licit. (Ialom. No. 448 din 2 Dec. 81, v. *Dreptul* No. 50 din 82).

Art. 143. «Ori ce comandant de divisiuni militare, de județe sau de orașe, ori ce prefect și sub-prefect, care, în întinderea ocolului unde are dreptul ași exercita autoritatea sa, va face fățiș, sau prin acte simulate, sau prin interpozițiunea de persoane comerțiu de grâu, vinuri, sau alte produse, afară din acele care ar proveni din proprietățile sale, se va pedepsi cu amendă de la 500 pînă la 10000 lei.» (c. p. 399; art. 71 leg. percep. contr. directe; p. Fr. 176).

*) Vezi nota de la pag. 108.

SECȚIUNEA IV

DESPRE MITUIREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Art. 144. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar de ramul administrativ sau judecătoresc, ori ce agent sau însărcinat al unei administrațiuni publice, care va fi primit sau va fi pretins daruri sau presenturi, sau care va fi acceptat promisiuni de asemenea lucruri spre a face sau a nu face un act privitor la funcțiunea sa, fie și drept, dar pentru care n'ar fi determinată de lege uă plată, se va pedepsi cu închisoare de la 2 pînă la 3 ani, și cu amenda îndoită a valorii lucrurilor primite sau făgăduite, fără ca această amendă să pótă fi mai mică de cât 200 lei; iar banii sau darurile, ori valoarea lor, se vor lua pe séma ospicielor sau caselor de bine-facere ale localității unde s'a comis mituirea.

Ei nu vor mai putea ocupa funcțiune publică și vor perde și dreptul la pensiuine.

Cu aceeași pedépsă se va pedepsi și ori ce arbitru sau expert, numit sau de către un tribunal, sau de părți, care va fi acceptat promisiuni, sau primit daruri, sau presente, pentru a da uă decisiune sau a emite uă opiniune favorabilă uneia din părți.» (c. p. 291, 399; art. 251 și urm. cod. just. milit.; art. 107 leg. telegr. post. 19 Iul. 92*); art. 88 leg. recrut.***) p. Fr. 177, 180; p. Pr. § 309, 310).

*) Veđi nota de la pag. 108.

) **Legea recrutării (5 Mart. 76): *Art. 88.* «Medicii, chirurgii sau olicerii sanitari ce sunt chemați în consiliul de revisiune a'și da părerea conform legii de față.

Dacă vor fi primit daruri sau promisiuni pentru a fi favora-

1. Dupe dispozițiunile art. 144 trei elemente trebuie să concure pentru a da naștere delictului de mituire: 1° inculpatul să aibă calitatea de funcționar de ramul administrativ sau judecătoresc, sau de agent sau însărcinat al unei administrațiuni publice; 2° inculpatul să fi pretins sau primit daruri sau promisiuni; 3° acce daruri sau promisiuni să fi avut de obiect de a face sau de a nu face un act privitor la funcțiunea sa, chiar drept, dar pentru care n'ar fi determinat de lege uă plată. (Ilfov, I, No. 173 din 20 Febr. 89, v. *Dreptul* No. 18 89).

2. Unul din elementele constitutive ale delictului prevădut de art. 144 este ca persoana care a primit daruri sau promisiuni pentru a face sau a nu face un act ore-care să aibă calitatea de funcționar sau cel puțin de agent ori însărcinat al unei administrațiuni publice. (Cas. II, No. 25 din 20 Ian. 78; No. 59 din 1 Febr. 74).

3. Art. 144 c. p. cere ca condițiune indispensabilă ca actul pentru care funcționarul a luat mită să intre în atribuțiunile funcțiunei sele. (Cas. II, 22 Mai 68).

4. Art. 144 cere ca un element constitutiv al delictului ce el prevede ca darurile să fi fost primite spre a face sau a nu face un act privitor la funcțiunea sa. Din termenii chiar ai acestui articol reese că actul comis de funcționar, ori agent sau imputernicit, și pentru care a primit daruri, să fi intrat în atribuțiunile sele legale, să fi fost cu un cuvânt un act de competența sa; căci un act străin de căderile sele și care n'ar fi fost în drept să'l facă în virtutea titlului său nu este un act al funcțiunei sele, și deci nu intră în dispozițiunile art. 144, c. p. Nici voința sau credința părților nu pot face ca un act să intre sau să nu intre în atribuțiunile unei funcțiuni, ci legea numai determină și fixează atribuțiunile unui funcționar sau agent al unei administrațiuni publice; ori ce atribuțiune în afară de lege ne-putând fi dată și primită de cât prin abus de putere, abusul de putere nu poate nici mări nici micșora cercul atribuțiunilor ce legea a recunoscut fie căruia; a înținde sau a restrânge atribuțiunile uuui funcționar în contra dispozițiunilor legii și dupe bunul plac, fie al său fie al celor-alți, ar fi a schimba răspunderea punând-o asupra altor persoane de cât asupra aceloră ce legea a voit să le considere ca responsabile. (Cas. II, No. 403 din 12 Iul. 89).

5. Ast-fel, Directorul Eforiei spitalelor civile, de și este agentul sau imputernicitul unei administrațiuni publice, nu este supus la pedepsa prevădută de art. 144, când s'ar dovedi că a luat mită cu ocasiunea arendării moșiilor Eforiei, de ore ce nu intră în căderile funcțiunei sele dreptul de a arenda moșiile Eforiei. (Cas. II, No. 403 din 12 Iul. 89).

6. Directorul Eforiei spitalelor civile din București, de și este un însărcinat al unei administrațiuni publice, cu toate acestea fap-

bili tinerilor ce au a examina, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 an pînă la 2 ani.

Li se vor aplica aceeași pedepsă, atât în cazul când în momentul darurilor ori făgăduelilor vor fi fost deja numiți la consiliu, cât și în cazul când aceste daruri sau făgădueli le vor fi primit în prevedere că vor fi chemați la această funcțiune.»

tul său de a pretinde și lua daruri de la diferite persoane spre a le da în arendă în mod avantajos moșiile acelei Eforii, nu intră în prevederile art. 144, de ore ce Directorul Eforiei în cestiune nu este însărcinat cu arendarea moșiilor ei, ci acest drept 'l au numai Eforiile. (Ilfov, I, No. 173 din 20 Febr. 89, v. *Dreptul* No. 18/89).

7. Eseria spitalelor civile din București fiind un așezământ public și impiegații nise funcționari publici, comite delictul prevăzut de art. 144, Directorul Eforiei care pretinde și ia daruri de la diferite persoane spre a le da în arendă în mod avantajos moșiile acelei administrațiuni, întru cât arendarea acelor moși este de competența sa. Buc. II, No. 360, Mai 31/89, *Dreptul* No. 47/89.

8. Primarul care, cu ocasiunea punerii sigiliilor pe averea unui defunct, primesce bani în scop de a ridica sigiliile, comite delictul de mituire, de ore ce, dupe art. 657 pr. civ., primarii în comunele rurale, în cas de mörte și în special când este vorba de a se lua mäsuri urgente pentru asigurarea averii minorilor, au competența de a aplica sigiliile (Cas. II, No. 269 din 27 Iul. 76).

9. Agentul polițienesc care primesce bani drept mită de la un individ prins în comiterea unui furt, cu a cărui pază este însărcinat, pentru a'l pune în libertate și a'l scăpa de urmărire, comite delictul prevăzut de art. 144. (Cas. II, No. 458 din 12 Aug. 89).

10. Intră în prevederile art. 144 cel care, fiind în serviciul Statului în calitate de conductor pentru escutarea diferitelor lucrări publice, pe când supraveghea nise lucrări publice la care era delegat, a luat mită pentru un fapt relativ la această însărcinare. (Cas. II, No. 44 din 28 Ian. 83).

11. Comite delictul prevăzut de art. 144, inginerul-conductor care primesce mită de la un antreprenor al unei șosele pentru a lucrare care intra în atribuțiunea acelu inginer. (Cas. II, No. 382 din 6 Iul. 92, pag. 680).

12. Ministrul de resbel care, în exercițiul funcțiunei sele, primesce uă sumă ore care de bani de la comisionarul unei case spre a da acelei case comanda construirii unui incrucșetor, comite faptul prevăzut și penat de art. 144. (Cas. secș. un., No. 10 din 7 Dec. 88).

13. Faptul de a primi bani pentru a da uă cantitate mai mare de sare, fapt comis de către cantaragi de la Salinele-mari, intră în prevederile art. 144. (Cas. II, No. 213 din 10 Apr. 74).

14. Constitue delictul de mituire, prevăzut de art. 144, faptul că primarul unei comune a luat bani de la săteni pentru a le împărți pământuri conform încheerei consiliului comunal, sau în urma delegațiunei ce 'i dedese ministeriul. (Cas. II, No. 218 din 9 Mai 94, pag. 580).

15. Pentru ca să existe delictul de mituire în sensul art. 144 se cere, între altele, condițiunea ca faptul pentru care să ia mită să intre în atribuțiunile funcțiunei celui ce face acel act. Nu comite dar delictul de mituire ajutorul de notar care ia mită pentru a completa prin scriere contractele imprimate, relative la împrumutarea sătenilor la creditul agricol, de ore ce funcțiunea de ajutor de notar nici prevădută, nici specificată prin art. 84 și 87 din legea comunală de la 1887, dënsul n'avea calitatea de funcționar, nici îndatorirea, dupe lege, de a confecționa actele de atribuțiunea notarului. (Cas. II, No. 636 din 9 Dec. 92, pag. 1139).

16. Funcționarul, care a primit sau a pretins daruri, dar fără a avea voința ori puterea de a face sau de a nu face actul pentru care s'a angajat, nu poate fi culpabil de delictul prevădută de art. 144 c. p., pentru ca el nu a fost infidel funcțiunei sale; cu toate acestea, dupe împrejurari, poate fi declarat culpabil de un delict de escrocherie sau abus de încredere. (Cas. II, No. 29 din 24 Ian. 75).

17. Dacă funcționarul, prin propria și libera sa voință, a refuzat sau a înapoiat darurile și promisiunile făcute, fără ca dupe acesta să urmeze vre un act de execuțiune care să dovedească intențiunea de a persista în cugetul de a face sau nu actul privitor la funcțiunea sa, acest fapt al său nu poate fi considerat de cât ca un proiect și nu poate atrage dupe sine nici o penalitate (Cas. II, No. 368 din 4 Oct. 76).

18. Dupe textul art. 144, cel care a fost condamnat la pedeapsa prevădută aci, ca o consecință urmează a i se aplica și dispozițiunea ei nu vor mai putea ocupa funcțiune publică și vor perde dreptul la pensie. Din momentul ce acest articol se aplica de justiție unui inculpat, el trebuie să fie aplicat în întregul lui, și prin urmare aliniatul al doilea al acestui articol se aplică inculpatului prin faptul chiar al condamnării; el fiind o consecință a pedepsei principale prevădută de art. 114, nici nu este nevoie ca judecătorul să statueze asupra pierderii dreptului la pensie. A deduce din faptul că judecătorul a omis de a declara în sentință că inculpatului i s'a luat dreptul la pensie, acesta nu va să dăca că l'a dispensat, căci a reserva acest drept la pensie ar fi a face legea iar nu a o interpreta. (Ilfov, III, No. 33 din 31 Ian. 90, v. *Dreptul* No. 35 din 90).

19. Art. 144 prevede pierderea dreptului la pensie și dreptul de a ocupa funcții publice pentru un timp ilimitat; acesta este o pedeapsă *sui generis* care nu intră în numărul interdicțiilor cuprinse în art. 8 § 2, pentru care legiuitorul a stabilit un timp determinat. (Cas. II, No. 388 din 7 Nov. 75).

20. Când se acordă circumstanțe atenuante celui inculpat pentru faptul penal de art. 144 c. p. se poate reserva condamnatului dreptul la pensie. (Cas. secț. un., No. 10 din 7 Dec. 88).

21. În principiu, când este vorba de mituirea unui funcționar public în exercițiul funcțiunei sale, mituitorul nu se poate constitui parte civilă în cauza, ca unul ce nu are interes, căci, dupe art. 144, obiectul mituiri se ia pe seama stabilimentelor de binefaceri. (Cas. II, No. 356-bis din 16 Iun. 89).

Art. 145. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă mituirea s'a urmat asupra unui judecător sau jurat, pronunțând în materie criminală în favoarea sau în contra acusatului, pedeapsa va fi maximum închisorii și pierderea drepturilor de a mai fi admis în serviciu pe totă viața; el va pierde și dreptul la pensie.

Dacă mituirea s'a urmat asupra unui jurat, pronunțând în materie de espropriațiune, pedepsa va fi închisórea de la 1 an pêně la 2 ani, perderea dreptului de a mai fi admis în serviciu pe tótă vieța și a dreptului de pensiune.» (c. p. 8; p. Fr. 178).

Art. 146. «Ori care particular, care, în numele său, sau în numele vre unui funcționar public, administrativ, sau judecătoresc, cu scirea sau fără scirea acestuia. într'un chip direct sau indirect, va cere, va lua, sau va face să i se promită daruri sau alte folóse nelegitime, spre a interveni spre a se face, sau a nu se face vre un act din cele privitoare la atribuțiunile acelu funcționar, se va pedepsi cu închisóre de la 6 luni pêně la 2 ani, și cu amendă, valórea îndoită a lucrurilor luate sau promise, fără ca acéstă amendă să fie mai mică de cât 200 lei.

Lucrurile primite sau valórea lor, se vor lua în folosul ospicielor sau caselor de binefacere ale localității unde s'a comis fapțul.

Iar dacă mijlocitorul va fi funcționar, va perde dreptul d a mai ocupa funcțiuni, și nu va putea primi pensiune.» (c. p. 37, 144, 145, 399).

1. Elementele constitutive ale delictului prevăđut de art. 146 sunt: 1° calitatea de funcționar public a acelu în numele cărui se cere, se ia sau se face a se promite daruri; 2° fapțul de a cere, de a lua sau a face să i se promita asemenea daruri, și 3° scopul de a interveni spre a se face sau a nu se face un act din cele privitoare la atribuțiunile acelu funcționar. Pentru existența acestui delict de mituire nu este necesara intențiunea fraudulósă, căci art. 146 prevăđând numai uă simplă cerere fără efect, sau uă simplă promisiune, este evident ca a esclus ori-ce idee de intențiune fraudulósă. (Brăila, 7 lun. 82, v. *Dreptul* No. 71 d'n 82.

2. Intre elementele constitutive ale delictului prevăđut de art.

146 este ca intervenirea să se facă pe lângă un funcționar spre a face sau a nu face vre un act din cele privitoare la atribuțiunile acelui funcționar. (Cas. II, No. 186 din 19 Sept. 75; Buc. I, No. 561 din 3 Dec. 82, v. *Dreptul* No. 53 din 83).

3. Art. 146 este aplicabil când s'a primit banii în numele unor funcționari publici, indiferent dacă acei funcționari vor fi știuți sau nu despre această intervenire, căci art. 146 nu pedepsește de cât intervenirea ca un delict *sui generis*, când ea e fcută cu cerere sau luare de bani. (Covurlui, I, No. 553 din 25 Sep. 95, *Dreptul* No. 65/95).

4. Faptul de a cere și primi un înscris de valoare de la un condamnat în numele Șefului diviziei penale din Ministerul justiției, pentru ca acesta să activeze lucrările pentru scoterea unui decret de graciare relativ la acel condamnat, intră în prevederile art. 146, de ore-ce intră în cuderile Șefului de divizie al Ministeriului justiției asemenea lucrări, după cum se prevede chiar și prin art. 11 din regulamentul pentru se viciul interior al acelui Minister. (Cas. II, No. 191 din 13 Mai 83).

5. Notarul care a primit mita spre a face acte, nu din cele ce se raportează la serviciul său de notar, ci știind că calitatea sa de notar va influența pe lângă primar de a elibera și subscrie actele, este pasibil de penalitatea art. 146. (Cas. II, No. 327 din 23 Aug. 83).

6. Intră în prevederile art. 146 cel care, în numele său și a medicului de pre lângă consiliul de revizie și al recrutării, a luat și a făcut să i să promită diferite sume de bani de la diferiți locuitori, spre a interveni către medicul recrutor ca să scutască de serviciul armatei pe fiii lor. (Brăila, 7 Iun. 82, *Dreptul* No. 71/82).

7. Faptul comis de Directorul Eforiei spitalelor civile din București de a pretinde și a lua daruri de la diferite persoane spre a le da în arendă în mod avantajos moșiile acelei Eforii, nu intră în prevederile art. 146, de ore-ce el nu prevede și intervenirea pe lângă însărcinații unei administrațiuni publice, cum sunt Eforii. (Ilfov, I, No. 178 din 23 Febr. 89; v. *Dreptul* No. 18 din 89).

8. Urméază a fi achitat cel care, remițând banii, nu are inițiativă proprie, ci ascultă numai de ordinul patronului său. (Covurlui, I, No. 553 din 25 Sept. 95, *Dreptul* No. 65/95).

9. Lucrurile primite sau valoarea lor nu se pot cere înapoi de către cel ce le-a procurat, de ore-ce după art. 146 ele se atribuie unui stabiliment de bine-facere al comunei unde s'a comis delictul. (Covurlui, I, No. 553 din 25 Sept. 95, *Dreptul*, 65/95).

10. Notarul recunoscut culpabil de delictul penat de art. 146 bine este condamnat la pierderea dreptului de pensie și de funcțiune, conform ultimului alineat. (Cas. II, No. 327 din 23 Aug. 89).

11. Pedepsa, în cazul alineatului III al art. 146, pentru funcționar, nu este numai pierderea dreptului de a mai ocupa funcțiune, ci și închisoarea, căci al. III, urmând după al. I, a voit să mai adauge și altă pedepză în cazul când cel care a comis delictul este un funcționar. (Cas. II, No. 213 Apr. 10/74).

SECȚIUNEA V

ABUS DE PUTERE

§ I

Abus de putere în contra particularilor

Art. 147. (leg. 17 Febr. 74) «Ori ce funcționar administrativ sau judecătoresc va abusa de puterea ce 'i dă calitatea sa, spre a sili pe nedrept pe uă persoană a face sau suferi un act, sau a se abține de dânsul, se va pedepsi cu închisore de la 1 lună pênă la 2 ani, și se va putea încă declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la 1 an la 3.» (c. p. 99; leg. recrut. 87*; art. 42 leg. tocm. agric. 28 Mai 93; art. 11 leg. clerului, 1 lun. 93; p. Pr. § 315).

1. Prin art. 147 se stabilește ca element constitutiv al acestui delict, ca funcționarul administrativ sau judecătoresc să fi silit, pe nedrept, pe uă persoană a face sau a suferi un act sau a se abține de la dânsul, element a cărui existență trebuie constatată prin hotărâre. Cas. II, No. 152 din 23 Mart. 84; 476 din 2 Nov. 87).

2. Art. 147 prevede ca element esențial al delictului de abus de putere intențiunea frauduloasă, element ce trebuie constatat prin hotărâre. Cas. II, Nr. 122 din 6 Mart. 91).

3. Pentru a se admite în drept existența delictului de abus de putere prevădut de art. 147, pe lângă elementul cerut ca agentul să fi fost funcționar, se mai cer încă următoarele două elemente: 1) ca agentul să fi comis în exercițiul sau cu ocaziunea exercițiului funcțiunei sale constrîngerii, și 2) ca aceste constrîngerii să fi fost exercitate fără motiv legitim. Ast-fel, dacă sub-prefectul intervine, în urma ordinelor administrative superioare, și opresce pe ómenii arendașului de a mai tăia lemne din pădurea proprietarului, pentru care taere sunt neînțelegeri care au ajuns chiar la amenințări cu armele, acesta o face cu un motiv foarte legitim, căci atribuțiunile poliției administrative sunt de a priveghia, de a

*) **Legea recrutării** (5 Mart. 76): Art. 87. «Ori ce funcționari sau oficer public sau militar, care, sub ori ce pretext, ar fi admis sau autorizat scutiri sau dispense afară de cele determinate prin această lege, sau care ar fi dat arbitrar uă întindere ore care atât duratei cât și regulilor și condițiunilor chemărei, vor fi culpabili de abus de autoritate și pedepsiți conform codului penal.»

preveni ori ce delict, și prin măsurile înțelepte și prevădătoare ce este dator a lua, chiar fără intervențiunea părților, a împedeca ori ce acte contrarii siguranței publice, asigurând libertatea fiecărui și oprind pe ori cine de a turbura liniștea și proprietatea altuia, și ridicând fiecărui mijlocele și posibilitatea de a comite vre un fapt penal, și pôte lua ori ce măsuri de siguranță când vede că un reu pôte lua proporțiuni serioase; acest fapt dar nu constituie un abuz de putere. (Tecuci, No. 432 din 31 Oct. 90, v. *Dreptul* No. 33 din 91).

4. Pentru existența delictului prevădut de art. 147, pe lângă că agentul trebuie sa aiba una din calitățile indicate în art. 147, se mai cer două elemente esențiale: 1) ca agentul, în execuțiul sau cu ocaziunea exercitiului funcțiunei sale, să li comis ore care constringeri asupra unei persoane spre a o sili a face sau a suferi un act, sau a se abține de la dânsul; 2) că aceste constringeri să fie exercitate pe nedrept, fără nici un motiv legitim și cu uă intențiune culpabilă din partea agentului.— Ast-fel, primarul care a dat uă ordonanță prin care obliga pe vîndătorii de cereale din piața orașului să depună uă probă la primărie de cerealele vîndute, nu comite delictul prevădut de art. 147, dacă el a făcut acesta pentru a evita neînțelegerile dintre vîndători și cumpărători și ca vîndătorii de bună voe ofereau acele probe. (Tecuci, No. 147 din 12 Febr. 92, *Dreptul* No. 62/92).

5. Comite un abuz de putere primarul care întrebuințează forța pentru a sili pe nedrept pe mai mulți comercianți ce veniseră cu mărfuri la bălciul comunei sale, să plătească antreprenorului bălciului uă taxă, care, de și votata de consiliul comunal și trecută în budgetul comunei al anului ca venit, nu fusese însă aprobată prin lege, cum cere art. 110 din constituție, și care nici ca chirie a locului ocupat de comercianți în bălcu nu se putea încasa acea taxă intru cât budgetul nu fusese aprobat de comitetul permanent, ast-fel cum fusese votat de consiliul comunal, de ore-ce comitetul permanent ștersese acea taxă din budget. (Cas. II, No. 548 din 4 Nov. 92, pag. 1023).

6. Dacă este vorba de uă infracțiune activă a reprezentanților puterei statului, această infracțiune căpătând uă însemnare deosebită numai prin întrebuințarea abuziva ce faptuitorul și permite a face de această putere incredințată, trebuie ca faptuitorul să ocupe uă pozițiune în care să dispuna în mod pozitiv și activ de uă asemenea putere, trebuie sa fie funcționar, uă simpla însărcinare pasivă sau fortuită ne-ajungînd spre acesta. Ast-fel, dacă un împarțitor de scrisori, plătit cu diurna, lovesce pe cel ce i se plînge de neregularitățile în predarea scrisorilor către el, în această situațiune acel factor ne-dispunînd de nici uă atribuțiune activă a puterei publice, ne fiind funcționar, ci numai uă slugă ascultînd de poruncile date în acesta privință de impiegații postali, faptul său nu pôte constitui un abuz pe putere, ci delictul prevădut de art. 238. Suceva, 13 Mart. 91, v. *Dreptul* No. 29 din 91).

7. Dupe art. 64 leg. comunală din 87, numai primarul este însărcinat cu administrațiunea comunei, și, în cas când delegă parte din puterile sale ajutoarelor și chiar la alți consilieri comunal, delegațiunea trebuie să fie aprobată de consiliul comunal, pentru a putea conderi delegatului calitatea de funcționar. Așa dar,

dacă un consilier comunal, care nu are uă atare delegațiune, maltratează pe un vîndător de gaz prin comună, care nu voia să fie dus la primărie spre a fi controlat, acest fapt al consilierului cade sub prevederile art. 238. (Cas. II, No. 429 din 6 Sept. 94, pag. 886).

8. Pentru a se putea susține că procurorul și prefectul au comis abuzul de putere de a ordona primarului și altor funcționari inferiori ca cu ori ce preț să aresteze ore care persoane pentru a le împedeca de a lua parte la alegeri, urmăză virtualmente ca densul au consumat faptul în "exercițiul funcțiunilor ce ocupau, caci numai în asemenea exercițiu au putut să dea unor funcționari inferiori menționatul ordin și instrucțiuni de arestarea acelor persoane. Dacă motivul și modul arestării nu erau fapte care să intre în competența funcționarilor inculpați, de a fi apreciate și ordonate de densul, nu rezultă din această circumstanță ca inculpații ar fi comis faptul ce li se impută afara din exercițiul funcțiunilor lor, ci numai că ei au lucrat în mod arbitrar în acel exercițiu al funcțiunii lor, și tocmai asemenea mod de procedare ilegal constituie abuzul de putere ce li se imputa, pe cînd dacă ar fi lucrat în mod legal atunci n'ar fi fost cas de a fi dați judecării. Curtea Iași, I, No. 332 din 13 Iun. 89, v. *Dreptul* No. 51 din 90.

9. Faptul unui procuror de a se introduce cu forța armată în sala alegerilor, faia a fi chemat de președintele biroului electoral, și a imprăscia pe alegători, constituie un atentat la constituțiune, cas prevăzută de art. 99 c. p., pentru că dreptul a cărui violare i se imputa este un drept politic dupe obiectul său, consistînd în libera expresiune a votului garantat prin constituțiune. Acest fapt nu intră în prevederile art. 147, care se afla sub rubrica "abuz de putere în contra particularilor" și are de obiect pedepsirea atențatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea funcționarilor. Cas. II, No. 372 din 12 Iun. 71).

9. Comite un abuz de putere procurorul care constrînge pe cine va de a efectua plata unei sume de bani către un pretins creditor. Cas. II, No. 431 din 14 Iul. 71.

10. Directorul prefecturei, care, în puterea funcțiunii sale, impune debitantilor de buturi spirtoase a cîmpăra tablite de licență, fără să fi fost autorizat de guvern, și pe un preț mai mare de cît cel fixat de guvern, comite delictul penat de art. 147. Cas. II, No. 212 din 4 Iun. 76.

11. Art. 147 se aplică portărelului care comite acte de violență cu ocaziunea executării ordinelor date de președintele tribunalului în timpul ședinței, însărcinare pe care i o da calitatea sa de portărel. Cas. II, No. 266 din 23 Mai 73.

12. Faptul de bătaie imputat unor cantonieri ai liniei ferate că l'ar fi comis în această a lor calitate, intrunesc numai elementele constitutive ale delictului prevăzută de art. 238 c. p., din cauza lipsei calității de funcționar, de ore ce, de și sunt salariați de Stat, totuși ei nu sunt funcționari, caci nici un text de lege nu le da această calitate, și depe natura serviciului ce fac ei sunt considerați numai ca servitori ai liniei ferate. Cas. II, No. 493 din 25 Sept. 89).

13. Din coprin lerea art. 147 și 148, rezultă că există delict de abuz de putere cînd arentul caruia i se impută are calitatea

de funcționar administrativ sau judecătoresc, calitate ce ajutorul șefului de garnisonă nu are. Deci faptul de bataie imputat șefului de garnisonă constituie delictul de lovire simplă, prevăzut și pedepsit de art. 233. (Cas. II, No. 638 din 14 Dec. 92, pag. 1147.

14. Nu constituie de cât uă simplă bătaie, lovirile comise de un ajutor de primar pe când se afla la petrecere în cărciumă ca simplu particular. (Cas. II, No. 344 din 8 Iul. 91, pag. 836).

15. Art. 108 din legea poliției rurale dă drept autorităților comunale și județene a închide stabilimentele de cărciumă, când vre un cărciumar s'ar găsi gasda de hoți, sau când înlesnesce comiterea unor fapte oprite de lege. Prin urmare, în afară de aceste fapte, nici un drept n'au aceste autorități a închide asemenea stabilimente. Ast-fel fiind, consilierii comunali și primarul cari, prin încheerea ce au luat, au dispus închiderea cărciumei unui comerciant pentru faptul că ar fi introdus pe sub ascuns băuturi fără a plăti taxele legale, fapt pentru care legea poliției rurale nu autoriza acesta măsură și fără ca acea încheiere să fi fost aprobată de autoritățile superioare, și inculpații, în executarea ei, s'au introdus cu forța în domiciliul cărciumarului și i-au sigilat prăvălia, dîșni ca funcționari administrativi, au abuzat de puterea ce le da calitatea lor și au silit pe nedrept pe cărciumar a suferi închiderea stabilimentului său, cauzându-i un prejudiciu, comițînd ast-fel delictul prevăzut de art. 147. Buc. I, 21 Ian. 94, *Dreptul* No. 11/94.

16. Unul din elementele constitutive ale delictului de abuz de putere, prevăzut de art. 147, consistă în aceea, ca funcționarul administrativ sau judecătoresc să silească pe nedrept ua persoană de a face un act sau să se abțină de la dîșsul. Ast-fel fiind, percepătorul fiind în drept de a sechestra averea unui contribuabil pentru plata impozitelor întîrziate, nu i se pôte imputa comiterea unui act arbitrar sau nedrept. (Cas. II, No. 200 din 13 Apr. 93, pag. 400).

17. Dupe înțelesul art. 147, exista delictul de abuz de autoritate și atunci cand depositarul puterii publice, prin violențe exercitate asupra unei persoane intermediare, silește pe cel-l-alt a suferi un act dăunător. Ast-fel este când inculpatul abusînd de calitatea sa ca primar, a silit pe cine va să'i dea produsele sechestrate de creditorul său; ridicându-le cu forța și transportându-le noaptea la domiciliul său, prin acest abuz de putere a silit pe creditor sa suferă un act care i-a produs daune. (Cas. II, No. 192 din 7 Apr. 93, pag. 374).

Art. 148. «Ori ce funcționar care, în exercițiul, sau cu ocasiunea funcțiunei sele, va maltrata prin ofense orale pe uă persoană, se va pedepsi cu închisoare pînă la 6 luni

Acel funcționar se va putea încă declara incapabil de a ocupa funcțiuni publice de la 1 an la 3.» (p. Fr. 186; p. Pr. § 316).

1. Art. 148 prevede cazul când funcționarul, în exercițiul func-

țiunei sele, dând serviciul s'ui publicului, insultă vre uă persónă. Iar când funcționarul, în exercitiul funcțiunei sele, sau afară din exercițiu, va maltrata prin ofense orale pe un alt funcționar în exercițiul funcțiunei sele, comite un ultragiul, prevădută și pedepsit de art. 183 c. p. (Braila, 30 Aug. 85, v. *Dreptul* No.70 din 85).

Art. 149. (leg. 17 Febr. 74), «Ori ce funcționar care, afară din casurile și formele prevădute de lege, va aresta sau va ordona a se aresta uă persónă, sau va prelungi într'un mod ilegal ținerea ei la închisóre, se va pedepsi cu închisóre de la 3 luni pînă la 2 ani, și se va putea încă declara de incapabil, de la 1 an pînă la 3, de a ocupa funcțiuni publice.

Dacă arestarea ilegală a ținut mai mult de 3 zile, minimum pedepsei va fi de 4 luni, și se va declara incapabil de a mai ocupa funcțiuni publice, de la 1 an la 3 ani.

Dacă arestarea ilegală va ține mai mult de 1 lună, osânda va fi de 2 ani închisóre.

În aceste din urmă două casuri, funcționarul va pierde și dreptul la pensiuine.» (c. p. 99, 103, 105, 272; const. 13; pr. p. 39, 88, 581, 587; art. 2 leg. 30 Dec. 76; p. Pr. § 317).

1. Un sub-prefect, fiind oficer al poliției judiciare, conform art. 14 Nb. 5 pr. p., are competența, ca și procurorul, conform art. 39 și 47 pr. p., să aresteze pe un individ numai când este vorba de un delict flagrant și când faptul ce i se imputa trage dupe sine ua pedepsa criminală. Afară de acest cas, sub-prefectul nu pôte face alt-ceva de cît să primescă denunțarea crimelor savârșite, să transmită fără întârziere acea denunțare procurorului, precum și procesele-verbale și actele ce se vor fi încheiat întru acesta; și ori ce arestare afară de casurile prevădute de lege este uă arestare ilegală. Afară de acesta, nu se pôte susține că un sub-prefect ar fi în drept de a se asigura de persóna prevenitului și acesta ar fi numai ua m'sura de poliție, caci în principiu și conform art. 39 comb. cu 47 pr. p. sub-prefectul nu se pôte asigura de persóna cui-va de cît numai în casurile și modul arătat mai sus; ori ce asigurare afară de acele casuri, precum deținerea în arest luată ca m'sură de asigurare în casurile în care legea permite și prelungită fără nici un motiv peste 24 ore, este un abus

de putere în sensul art. 149 c. p. A admite că sub pretext de asigurare s'ar putea deține cine-va în arest, prin acesta s'ar atinge prescripțiunile prin care se garantează libertatea individuală, și s'ar viola, nu numai dispozițiunile procedurii penale, ci și art. 13 din constituțiune. Cas. II, No. 717 din 10 Dec. 73).

2. Dupe art. 39, combinat cu art. 47 pr. pen., numai în cazul de flagrant delict, un primar, ca oficer al poliției judecătorești, are dreptul a aresta pe un individ, și atunci sub condițiune ca faptul atribuit prevenitului să fie de natură a atrae dupe sine uă pedepsă criminală. Dacă dar nu e vorba de un asemenea fapt, ci numai de nisce presupțiuni ca banuitul ar fi săvârșit faptul de ucidere a unor cai, fapt ce este considerat de lege ca delict, iar nu ca crima, așa fiind, este ilegală arestarea ordonată de primar ca oficer al poliției judecătorești, intru cât nu se găsea, într'unul din casurile prescise de sus menționatele articole, și deci bino i se aplica art. 149. Cas. II, No. 353 din 14 Dec. 93, pag. 1145).

3. Primarul care, întâlnind nisce indiviți cu un car cu boi și bănuind ca acei boi ar fi de furat, conduce pe acei indiviți la primărie și sub cuvânt de a le face instrucțiunea, îi ține arestați 3 zile, comite delictul de arestare ilegală prevădută de art. 149, de ore ce faptul nu se produce în condițiunile art. 40 pr. p., și nu este nici de natură a fi pedepsit cu pedeapsa criminală, în care cas numai, conform art. 39 comb. cu 47 pr. p., ar fi putut aresta pe acei indiviți. Cas. II, No. 386 din 2 Nov. 83.

4. Veți No. 8 sub art. 147.

Art. 150. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar care, în instrucțiunea cauzelor corecționale, ori criminale, va fi întrebuințat sau va fi ordonat a se întrebuința casnă, spre a sili pe bănuți a face mărturisiri sau declarațiuni, se va pedepsi cu 2 ani închisore, fără a se apăra prin acesta de alte pedepse mai mari, pentru lovituri sau răniri prevădute de lege.» (c. p. 238 și urm.; p. Pr. § 319).

1. Cuvântului «casnă» nu trebuie a i se da numai înțelesul mijloacelor închisitoriale ce erau intrate în moravurile juri li iaro ale societăților barbare, ci și acela al ori carei coercițiuni fizice de natură a opriina libertatea de cugetare sau de voință a celui asupra cărui dăsele sunt executate. (Buc. III, No. 527 din 21 Sept. 88, v. *Drep ul* No. 62 din 88).

2. Este bine aplicat art. 150 când instanța constată că loviturile ce au fost aplicate pacientului erau de aa așa natura în cât i au produs fractura a 3 cōste. (Cas. II, No. 380 din 31 Oct. 85).

3. Comite faptul prevădută de art. 150 primarul care, cu ocașiunea cercetării unui delict de furt, lovește cu palma pe prețin ul fur și or lonă a uto ului s'au de a 'l bate cu cureua. (Cas. II, No. 195 din 27 Mart. 83).

Art. 151. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar administrativ sau judecătoresc, ori ce oficer de justiție sau de poliție, ori ce comandant sau agent al forței publice, care se va introduce, în a sa calitate, în domiciliul unui cetățen, în contra voinței acestuia, afară din casurile prevădute de lege, și fără formalitățile ce ea prescrie. se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 3 luni și cu uă amendă de la 50 pînă la 1000 lei, avîndu-se ênsă în vedere aplicarea § 2 de la art. 99.

Ori ce particular care, prin amenințări sau mijlôce silnice, se va fi introdus în domiciliul unui cetățen, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 3 luni, și cu amendă de la 30 pînă la 500 lei. (c. p. 399; const. 15; pr. p. 35, 47, 84 87; c. silv. 41; art. 83 leg. monop. tutun.; 42, leg. 13 Nov. 92; p. Fr. 181 .

1. Violare de domiciliu nu pôte să existe de cît numai atunci când inculpatul se introduce în contra voinței manifeste a celuiia în domiciliul caruia s'a introdus, întrebuițînd violența; uă introducere în domiciliul cui-va, făcîta în mod necuviincios nu pote constitui delictul de violare de domiciliu. Cas. II, No. 211 din 4 Mai 94, pag. 576 .

2. În virtutea ultimului aliniat al art. 151, pentiu ca un particular sa devina pasibil de pedeapsa prevăduta în acest aliniat, este sufî ient ca â se fi introdus în domiciliul unui cetățen prin amenințări. Ast fel, constituie uă violare de domiciliu introducerea prin amenințări în ograda și gradina proprietarului. Cas. II, No. 9 din 10 Ian. 95 .

3. Față cu împrejururile în cari se perpetreza delictul de adulteriu, nu pote fi vorba de violare de domiciliu; constatarea delictului fiind preocupatiunea principală a aentului urmărilor, cauza introducerii în domiciliu, ori al cui ar fi, este impusa de natura chiar a faptului ce trebue a fi constatat. A admite contrariul este a oeroti tôte deliectele de adulteriu, facînd imposibilă constatarea lor, caci faptuitorii adulterului, ca să se sustra,ă umăririi, n'ar avea de cît să se introducă, spre a comite faptul în domiciliul unei terțu persône. Cas. II, No. 456 din 12 Oct. 93, pa. 898 .

Art. 152. «Ori ce judecător sau autoritate judecătorească, ori ce administrator sau autoritate administrativă, care, sub pretext de tăcere sau de nedeslușire a legii, va denega dreptatea ce este dator părților ce i vor fi cerut-o, și care va fi stăruit în denegarea sa, chiar în urmă de prevestirile sau ordinele ce va fi primit de la superiorii săi competenți, se va putea urmări și pedepsi cu amendă de la 100 pînă la 1000 lei, și se va declara ne capabil de a ocupa funcțiuni publice de la 1 an pînă la 3 ani.» (c. p. 399; leg. curț. cas. 36, § 2; c. civ. 3; pr. civ. 305 și urm.; p. Fr. 185).

Art. 153. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar care va executa uă pedépsă ce nu a fost pronunțată de judecată, sau care o execută peste măsura prevădută de judecată, se va pedepsi cu închisórea pînă la 2 ani.» (c. p. 399, p. Pr. § 320).

Art. 154. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar, însărcinat cu urmărirea crimelor sau cu executarea pedepselor, care, cu scop de a sustrage pe un individ de la uă pedépsă legală, nu va urmări crima sau delictul, sau care nu execută pedépsa pronunțată, ori execută uă pedépsă mai mică de cât cea pronunțată de judecată, se va pedepsi cu închisóre pînă la 2 ani, sau cu amendă de la 100 pînă la 3000 lei și se va declara incapabil de la 1 an pînă la 3 ani de a ocupa funcțiuni publice.» (c. p. 399; p. Pr. § 321).

1. Art. 154 este aplicabil oficerului poliției judiciare care nu a urmărit pe criminali. (Cas. II, No. 105 din 31 Mart. 69.)

2. Legiuitorul, prin art. 154, înțelege a pedepsi pe funcționarii

înscriinați cu urmărirea crimelor sau a delictelor, fără să prevadă și contravențiunile. Ast-fel dar, el nu este aplicabil primarului care nu a urmărit uă contravențiune la legea monopolului tutunurilor. (Cas. II, No. 352 din 19 Aug. 81).

Art. 155. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce funcționar care, de la sine, în contra legii, fără competență și fără a mijloci uă hotărâre a autorității competente, va deposea pe un particular, se va pedepsi cu închisórea pêně la 2 ani, și se va declara incapabil de a ocupa funcțiuni publice de la 1 an pêně la 3 ani.» (c. p. 8, 147).

1. Pentru a exista delictul prevădút de art. 155, trebuie să se constate: 1' că funcționarul care l'a comis nu a avut competența; 2' că chiar dacă s'ar recunósce ca acel funcționar avea competența, totuși depozedarea a avut loc fără să existe hotărâre judecătórescă. Ast-fel, nu intrunesc elementele acestui delict faptul ca un portărel depozelază pe un particular în virtutea unei sentințe judecătóresci pe care o execută. (Cas. II, No. 376 din 22 Oct. 79).

Art. 156. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce supresiune, ori ce deschidere de scrisori încredințate la postă, făcută sau înlesnită de vre un funcționar sau agent al guvernului, ori al administrațiunei postelor, se va pedepsi cu închisórea pêně la 2 ani și cu amendă de la 50 pêně la 500 lei.

Culpabilul se va declara necapabil de a ocupa funcțiuni publice de la 1 an pêně la 2 ani.» (const. 25; leg. telegr.-post 105, 106*; p. Fr. 187; p. Pr. § 328).

* Leg. telegr.-post. (19 Iul. 92): *Art. 105.* «Personalul telegrafo-postal, de ori-ce grad, este dator a păstra secretul telegramelor și corespondenței postale, sub penalitatea prescripă de lege.»

Art. 106. Ori ce funcționar sau impiegat telegrafo-postal va fi destituit, și, în casuri grave, va fi condamnat la amendă și închisóre, prevădută la art. 156 din codul penal:

a Dacă printr'un mijloc óre care ia cunoscință de pe conținutul unei scrisori sau unui pachet în hârtie sigilat;

b Dacă va înlesni ori cui de a sustrage un asemenea obiecte încredințat postei, sau de a lua cunoscință despre conținerea sa;

Art. 157. «Ori ce funcționar superior care, prin amăgire, va face pe subordinații săi de a comite uă crimă sau un delict în exercițiul funcțiunei lor, sau care, cunoscând asemenea crime sau delictе din partea subordinaților săi, le tolerăză, se va pedepsi cu pedépса aplicabilă acelor crime sau acelor delictе.» (c. p. 47, 99 al. II; p. Pr. § 330).

1 Art. 157 este aplicabil Directorului Casei de Depuneri care amăgesce pe Casierul acelei Case, care este subordonatul său, spre a 'i da sume din banii Casei de Depuneri. (Cas. II, No. 43 din 31 Ian. 77).

2. Nu intrunesc elementele delictului de toleranță, prevădut de art. 157, faptul ajutorului de sub-prefect de a fi tolerat ca pri marul sa comita un delict cu ocaziunea furtului comis în pre'udiciul aceluï pomojnic care, ca parte interesata, a renunțat la ori ce pretențiuni, de ore ce în asemenea împrejurări și în așa calitate numitul pomojnic nu putea instrumenta în propria sa causă, întru cât el nu era de cât simplu particular reclamant și prin urmare el nu avea calitate a instrumenta ca funcționar. (Cas. II, No. 275 din 22 Mai 87).

§ II

Abus de autoritate în contra lucrului public

Art. 158. «Ori ce funcționar public, ori ce agent sau însărcinat al guvernului, de ori ce grad sau stare, care va cere sau va ordona, va face a se cere sau a se ordona mișcarea sau întrebuințarea forței publice în contra esecutiunei unei legi, în contra percepțiunei unei contribuțiuni legale, sau în contra esecutiunei

c) Dacă va sustrage uă scrisóre sau un pcheț de hârții;

d) Dacă va spune la uă a treia persoană ca două persoane co-respund între ele prin poștă;

e) Dacă va comunica conținutul unei telegrame, la ori care persoană straina către care nu este adresată, precum și dacă cu intențiune va suprima sau modifica în transmitere textul unei telegrame.»

unei ordonanțe, sau mandat al justiției, sau în contra ori cărui alt ordin al autorității legitime, se va pedepsi cu reclusiunea; iar dacă uă asemenea cerere sau ordine a isbutit a se și pune în lucrare și a produce efect, pedépsa va fi maximum reclusiunei.» (c. p. 7, 15, 84, 106, 107, 159, 160; p. Fr 188).

Art. 159. «Pedépsa hotărâtă în articolul de mai sus nu va înceta de a se aplica la funcționarul, agentul sau însărcinatul ce va fi săvârșit asemenea infracțiune din ordinul mai marilor săi, afară numai dacă acest ordin se fi dat de către acei mai mari, în casuri de a lor competență și pentru care acel funcționar sau agent era dator să arate supunere de erarchie.

Atunci se vor supune la pedépsa hotărâtă în acel articol acei mai mari cari vor fi fost cei d'ântâiū a da asemenea ordine.» (c. p. 59, 99, 158, 160; p. Fr. 190).

1. Cestiunea dacă acusatul a lucrat după ordinul superiorului său trebuc să se pună separat de cestiunea asupra faptului principal. (Cas. II, No. 419 din 5 Nov. 85).

Art. 160. Dacă, în urma acelor ordine sau cereri, vor nasce alte crime, supuse la pedepse mai mari de cât cele exprimate la art. 158, aceste pedepse mai mari se vor aplica funcționarilor, agenților sau însărcinaților culpabili de asemenea ordine sau cereri.» (c. p. 159; p. Fr. 191).

SECȚIUNEA VI

DESPRE ORE CARE DELICTE PRIVITORE LA ȚINEREA
ACTELOR STATULUI CIVIL

Art. 161. «Oficerii statului civil, cari nu vor fi înscris actele civile, sau cari le vor fi înscris pe foi libere, iar nu în registrele destinate spre acest sfârșit, se vor pedepsi cu închisórea de la 1 lună pênă la 3 și cu uă amendă de la 50 pênă la 200 lei.» (c. civ. 27, 38; c. p. 399; p. Fr. 192).

Art. 162. «Oficerul statului civil, care nu se va fi asigurat mai ântâiú despre ființa consimțimântului tatălui, mamei sau altor persoane, cerut de lege pentru validitatea căsătoriei, se va pedepsi cu închisórea de la 2 pênă la 6 luni, și cu amendă de la 100 pênă la 1500 lei.» (c. p. 271, 399; c. civ. 59, 131, 139; p. Fr. 193).

SECȚIUNEA VII

ESERCITIUL AUTORITĂȚII PUBLICE ANTICIPATE SAU
PRELUNGITE ÎN CONTRA LEGII

Art. 163. «Funcționarul public care va intra în lucrarea funcțiunei sele pênă a nu depune jurământul cerut, se va pedepsi cu uă amendă egală cu onorariul pe uă jumătate lună, ne putênd nici uă dată ocupa acea funcțiune fără a depune jurământul cerut.» (c. p. 207, 399; const. 125; p. Fr. 196).

Art. 164. «Funcționarul care, fiind suspendat sau destituit, nu va înceta din lucrarea funcțiunei sele, precum și funcționarul ales pe un

timp, care va fi exercitat funcțiunile sale dupe ce a fost înlocuit cu altul, se va pedepsi cu închisoarea de la 2 luni pînă la 1 an, păzindu-se tot într'un timp și dispozițiunile articolului 83.» (p. Fr. 197).

1. Art 30 din legea comunală mărginesce puterile comisiunii interimare numai la acte de pură administrațiune și nu 'i acorda dreptul de a face numiri în funcțiunile comunale de cît numai în cas de vacanță, și acesta în mod provisoriu. Prin urmare, acest articol fiind limitativ, dupe cum se vede din redacțiunea sa clară și categorică, el nu se pôte întinde prin interpretare peste limita trasă de legiuitor, și prin urmare comisiunile interimare n'au drepturi și puteri mai mari de cît li se dă prin acest articol. Ast-fel fiind, ele nu pot nici chiar suspenda un funcționar comunal, intru cît acest drept nu 'l au de la lege. Numai într'un singur cas ua comisiune interimară pôte suspenda un funcționar comunal, și anume cînd acel funcționar comite uă abatere gravă de la datoria sa, un fapt penal, care ar fi de natură a împedeca mersul regulat și normal al administrațiunei comunale, și în acest cas decisiunea luată de comisiune trebue să fie motivată spre a se putea vedea că nu a fost animată de cît numai de interesul serviciului și nu a luat de cît ua măsură de pură administrațiune. Dacă s'ar admite prin interpretațiune sistemul contrar, am ajunge să întindem puterile comisiunilor interimare, în ceea ce privesce numirile funcționarilor comunali, pînă la a le confunda cu ale consiliilor comunale, ceea ce ar fi a face legea, iar nu a o aplica. Ast-fel fiind, nu sunt culpabili de delictul prevădut de art. 146, funcționarii comunali cari, fiind suspendați de comisiunea interimară pe simplul și vagul motiv de «interes de serviciu», nu au încetat din funcțiunile lor, de ôre ce acest articol presupune legalitatea suspendării sau destituirei unui funcționar de către uă autoritate care este în drept de a ordona uă asemenea suspendare sau ua destituire. (Buzău, 10 Ian. 90, v. *Dreptul* No. 22 din 90).

DISPOZIȚIUNI PARTICULARE

Art. 165. «Afară de întîmplările în care legea hotărâsce pedepsele pentru crimele ori delictele săvârșite de către funcționarii publici, acei funcționari cari vor fi participat la alte crime sau delictes, a căror priveghiare sau înfrînare era pusă asupra-le, se vor pedepsi dupe cum urmază:

De va fi vre un delict, se vor supune la maximum pedepsei hotărâtă de lege pentru acel delict.

De va fi uă crimă, se va osândi la maximum pedepsei dictată de lege pentru acea crimă, afară de casul când crima va atrage dupe sine aplicarea muncii silnice pe timp mărginit, în care cas pedepsa i se va aplica fără nici uă agravațiune.» (p. Fr. 198).

1. Art. 165 are în vedere numai calitatea de funcționar a delinquentului, fără să cêră ca el să fi comis delictul în exercițiul funcțiunei sale. Ast-fel, dacă delinquentul comite delictul de tainuire pe când se găsește ca primar, funcțiune care-l obliga să privegheze și să înfrâne asemenea delict, trebue să i se aplice și art. 165. (Cas. II, No. 336 din 25 Iun. 90);

2. Art. 165 are în vedere numai calitatea de funcționar a delinquentului, fără să cêră a fi comis delictul în exercițiul funcțiunei sale. Deci dacă inculpatul a comis delictul de ranire ce i se impută pe timpul când se găsea ca primar, se face o justă aplicatiune a art. 165. (Cas. II, No. 220 din 11 Mai 94, pag. 387).

3. Este bine aplicat art. 238 și 165 primarului care bate pe cînc-va, în calitate de primar și cu ocaziunea esercițiului funcțiunei sale de agent al poliției judecătorești. Cas. II, No. 159 din 13 Mart 89.

4. Delictele de loviri, prevădute de art. 238, cu circumstanța agravantă din art. 165, sunt de competența judecătorilor de ocole de ôre-ce acea circumstanța agravantă din cauza calității delinquentului nu schimbă în nimic natura delictului de lovire și nu-l scôte de sub prevederile art. 238. (Cas. II, No. 507 din 17 Oct. 89).

5. Faptul imputat unui primar că în această calitate a batut pe cine-va întruneste elementele constitutive ale delictului prevădut și penat de art. 238, însoțit și de circumstanța cu acel fapt a fost comis de către delinquent în calitate sa de funcționar administrativ, ceea ce, dupe art. 165, i agravează pedepsa, fără însă să schimbe natura delictului de lovire prevădut de art. 238, care, dupe art. 60 din legea de la 9 Martie 1879, este lasat în competența judecătorilor de ocole a 'l judeca. Deci și delictul în cestiune este de competența judecătorului de ocol. (Cas. II, No. 512 din 24 Oct. 89).

6. Faptul de bătaie comis de către Prefect, în această a sa calitate, de și este prevădut și penat de art. 238 și 165, dar art. 165 nu prevede uă agravare în aplicarea pedepsei mai mare de cât cea prevădută de art. 238, ei numai dispune că se va aplica maximum pedepsei prevădută de acel text, ast-fel că acesta nu are de consecință nici schimbarea naturii delictului nici schimbi barea jurisdicțiunei, deci acest delict intra în competența judeleu de ocol ca primă instanța. (Teleorm., 16 Ian. 90, *Dreptul*, No. 9/90).

7. De și faptul de bătae imputat inculpatului a fost comis în exercițiul funcțiunei sale de comisar polițienesc, totuși delictul nu și schimbă natura, rămânând supus pedepsei prevădută de art. 165. Ast-fel fiind, afacerea cade în competența judecătorului de ocol. Cas. II, No. 212 din 24 Apr. 92, pag. 412).

8. Gardistul polițienesc, fiind însărcinat cu priveghierea și înfrânarea delictelor, dacă comite un furt în timpul funcțiunei sale, independent de valoarea obiectului furat, faptul său intră în prevederile art. 308 combinat cu art. 165 c. p. Dar, după art. 61 din legea judecătorielor de ocole, judecătorii de ocol sunt competenți de a judeca numai furturile simple, a căror valoare nu trece peste 100 lei. Or, în specie fiind vorba de un furt complicat cu circumstanța agravantă ca agentul, cărui i se imputa acest delict, este funcționar public, tribunalul este competent de a judeca acest fapt, iar nu judecătorul de ocol. Cas. II, No. 287 din 13 Iun. 84.

CAP. III

Despre turburările aduse ordinii publice de către fețele bisericesci

Art. 166. (leg. 17. Febr. 74). «Ori ce preot, de ori ce cult, care va celebra uă cununie mai înaintea îndeplinirii actelor și formelor cerute de legea civilă, se va pedepsi, pentru prima oră, cu amendă de la 100 pînă la 1000 lei; iar în cas de recidivă, se va pedepsi cu închisoare pînă la 2 ani.» (c. p. 43, 46, 271; const. 22 c. civ. 49, 151; p. Fr. 199).

1. Unul din elementele constitutive ale delictului prevădut de art. 166 c. p., este ca căsătoriile celebrate de preoți, mai înainte de îndeplinirea formelor prescrise de legea civilă, să fi fost săvârșite între supuși români, iar nici de cum și între supuși de nă naționalitate străină. De și art. 166 nu face nici uă distincțiune în această privință, însă ea reiese din motivele legislative care au presidat la confecționarea acestei legi; de ôre-cele iuritorul roman, vîind a asigura starea civilă a supușilor săi, a edictat na asemenea pedepsă pentru ca celebrarea religioasă a cununilor fără îndeplinirea prealabilă a formelor civile să nu inducă persoanele inculte în erôrea de a crede că benedicțiunea religioasă este suficientă pentru validitatea căsătoriei. Uă asemenea m sura de precauțiune legiuitorul n'a putut-o lua negreșit de cît pentru supușii lui, cărora le putea imputa și formele civile ale casătoriei, iar nici de cum și pentru supușii străini ale căror forme de căsătorie sunt regulate dupe legea țrii lor. Dacă art. 152 c. civ. la-a a se înțelege că Românii se pot casatori în străinătate cu formele prescrise de legea noastră,

apoi, în virtutea principiului pus în art. 11 c. civ., dupe care străinii se bucură în România de aceleași drepturi ca și Românii, caută a se admite că și străinii se pot căsători în România cu îndeplinirea formelor cerute de legea lor națională, cu atât mai mult că regula *locus regit actum* este facultativă pentru părți, iar nu obligatorie. Ast-fel fiind, art. 166 nu se aplică preotului străin, care a celebrat uă căsătorie dint-e supuși străini, fără îndeplinirea formelor cerute de legea civilă. Cas. II, No. 76 din 11 Febr. 85; No. 439 din 29 Sept. 72; No. 152 din 5 Mai 69; No. 15 din 29 Ian. 69.

2. Prin art. 22 din constituțiune prevedându-se ca actele statului civil sunt de atribuțiunile autorităților civile, iar întocmirea lor va trebui să precedă în tot-d'a-una benedicțiunei religioasă, iar ca sancțiune dispozițiunile art. 166 c. p., legiuitorul luând aceste dispozițiuni, nu a avut alt scop de cât de a despărți puterea civilă de puterea religioasă în ceea ce privesce actele stărei civile, temându-se ca nu cum-va puterea religioasă să încalce puterea civilă și să procedeze la ceremoniile religioase fără îndeplinirea prealabilă a formelor civile, inducând în eróre persoanele inculte de a crede că benedicțiunea religioasă este suficientă pentru validitatea unor atare acte. Legiuitorul, luând aceste dispozițiuni și prevedând uă penalitate prin art. 166 c. p., pentru ori ce preot de ori ce cult, care va celebra uă comunie religioasă mai înainte de îndeplinirea actelor și formelor cerute de legea civilă, nu a putut avea în vedere de cat numai casatoriile celebrate între supuși romani, cărora a voit a asigura starea lor civilă, iar nici de cum și căsătoriile dintre supuși de uia naționalitate străină, de ore ce străinii, în ceea ce privesce căsatoriile lor, fiind supuși statutului lor personal, urmeza sa fie supuși, atât în privința validității căsătoriei cât și a formelor, legii naționalității la care ei aparțin; și întru cât, dupe art. 11 c. civ., străinii se bucură în România de aceleași drepturi ca și Românii, și că aceștia, dupe art. 152 c. civ., se pot casatori în străinătate cu formele prescrise de legea noastră, apoi în virtutea acestor principii urmăza a se admite că și străinii se pot căsători în România numai cu îndeplinirea formelor și sub condițiunile cerute de legea lor națională, mai cu semă când priu aceea lege nu se supune la nici uă alta formă civilă pentru celebrarea căsătoriei, cu atât mai mult că regula *locus regit actum* este numai facultativă pentru părți, iar nu obligatorie. Ast fel fiind, art. 166 nu se aplica preotului catolic care celebrează casatoria a doi supuși austro-ungari. (Bacau, 20 Mart. 95, *Dreptul* No. 39/95).

3. Ca sa fie loc la aplicațiunea art. 166 se cere neapărat ca delinquentul sa fi avut intențiunea frauduloasă la săvârșirea faptului, element esențial cerut pentru existența ori cărui delict. (Bacau, 20 Mart. 95, *Dreptul* No. 39/95).

Art. 167. «Ori ce preot sau obraz bisericesc de ori ce cult, care, în adunare publică, în exercițul funcțiunei sele, va pronunța un discurs cuprindând vre uă critică, sau censură contra guvernului, în contra Adunărei legiui-

tóre, în contra unei legi, a unui decret domnesc, sau ori cărui act al autorității publice, se va pedepsi cu închisórea de la 3 luni pêně la 2 ani.» (c. p. 168; p. Fr. 201).

Art. 168. (leg. 17. Febr. 74). «Dacă un asemenea discurs cuprinde uă provocațiune directă la nesupunere către legi sau către alte acte ale autorității publice, sau dacă tinde a ridica sau a arma uă parte din cetățeni în contra altora, preotul sau obrazul bisericesc, care 'l va fi pronunțat, se va pedepsi cu închisórea pêně la 1 an, dacă provocarea n'a fost urmată de nici un efect.

Iar dacă a dat nascere la nesupunere, se va pedepsi cu 2 ani închisóre.

Dacă acéstă nesupunere a ajuns pêně a se transforma în seditiune sau în revoltă, care va da loc, în contra unuia sau mai multora dintre culpabili, la aplicare de pedepse mai aspre, atunci preotul sau obrazul bisericesc se va pedepsi cu aceeași pedépsă.» (c. p. 47, 167, 181, 244; p. Fr. 202, 203).

Art. 169. «Aceleași pedepse arătate în art. 168 se vor aplica în aceeași gradațiune, preoților sau obrazelor bisericesci, când aceleași delikte s'au comis prin scrieri date sub formă de instrucțiuni pastorale.» (p. Fr. 204).

CAP. IV

**Resistență, nesupunere și alte necuviințe în
contra autorității publice**

SECȚIUNEA I

R E B E L I U N I

Art. 170. «Ori ce atac, ori ce rezistență cu violență, prin fapt, în contra vre unui funcționar administrativ ori judecătoresc, de ori ce tréptă și calitate, care ar fi în lucrarea execuțiunei legilor, ordinelor sau ordonanțelor autorității publice, a ordinelor, a mandatelor sau a hotărârilor judecătorești, se numesce rebeliune, și se pedepsesce dupe împrejurări ca crimă sau ca delict.» (c. p. 1, 171 și urm.; cod. just. milit. 218; p. Pr. 207).

1. Faptul că. mai mulți locuitori dintr'ună comună, în urma unei comune înțelegeri, au adus cu forța la localul primariei pe notar, primar și consilieri, și le-a impus sa rupa ore cari acte din archiva primariei, în scop de a nu se pună în aplicare nisce taxe votate de consiliul comunal, constituie delictul de rebeliune prevădut de art. 170, iar nu acela de provocațiune la săvârșirea delictului prevădut și pedepsit de art. 367. Cas. II, No. 401 din 2 Aug. 94, pag. 797.

Art. 171. «Dacă rebeliunea s'a urmat de mai mult de 20 persoane armate, culpabilii se vor pedepsi cu reclusiunea; iar de nu vor fi fost armați, se vor pedepsi cu minimum reclusiunei.» (c. p. 7, 90, 91, 179; p. Fr. 210).

Art. 172. «Dacă rebeliunea s'a urmat de un număr de mai mult de 3 indiviđi pêne la 20 inclusiv, pedépsa va fi minimum reclusiunei, de vor fi fost armați; iar de nu vor fi fost armați, pedépsa va fi închisórea de la 3 luni la 2 ani.» (c. p. 7, 91, 170; p. Fr. 211).

Art. 173. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă rebeliunea nu s'a urmat de cât de 1 pînă la 5 persoane armate, se va pedepsi cu închisoarea de la 3 luni pînă la 2 ani; iar dacă rebeliunea s'a urmat fără arme, pedepsa va fi închisoarea de la 15 zile pînă la 6 luni.» (c. p. 91, 170; p. Fr. 212)

Art. 174. «La cas de rebeliune urmată de uă cătă sau atrupament, nu se va aplica nici uă pedepsă rebelilor ce se vor afla fără vre uă însărcinare sau întrebuințare în cătă și cari se vor fi retras la cel d'ântâiū advertisment al autorității publice, sau chiar în urma acelui advertisment, de se vor fi prins fără arme. afară din locul rebeliunei, și fără noui rezistențe din parte-le.

Însă vor fi supuși la pedepsă pentru crimele sau delictele particulare ce fie-care va fi săvârșit personal.» (c. p. 90, 170; p. Fr. 213).

Art. 175. «Ori ce adunare de persoane pentru uă crimă sau delict, se va socoti ca uă adunare înarmată, când mai mult de 3 din acele persoane vor purta arme de față.» (c. p. 91; p. Fr. 214).

Art. 176. «Cei ce vor avea asupra-le arme ascunse, și cari vor fi făcut parte dintr'uă cătă sau adunare, care nu se va socoti înarmată, se vor supune fie-care la uă pedepsă întocmai ca când ar fi făcut parte dintr'uă cătă ori adunare înarmată.» (c. p. 90, 91, 175; p. Fr. 215).

Art. 177. «Cei ce vor fi săvârșit crime ori delictे în timpul și cu ocasiunea rebeliunei, vor fi supuși la pedepsele hotărâte pentru fie-care dintr'acele crime, dacă acele pedepse vor

fi mai mari de cât cele cuvenite pentru rebeliune.» (c. p. 40, 170; p. Fr. 216).

Art. 178. «Arestanții aceia cari, fiind preveniți, acușați, sau condamnați pentru alte crime sau delictе, se vor condamna pentru faptul de rebeliune cu violență sau amenințare în contra autorității sau puterii publice, vor lua osânda pentru rebeliune îndată dupe împlinirea sorocului pedepsei pentru cele-alte crime sau delictе.

Dacă arestanții se vor achita sau absolvi pentru crimele ori delictеle pentru care au fost închiși, pedepsa hotărâtă pentru rebeliune o vor lua îndată dupe darea hotărârei definitive pentru apărarea lor de acele crime sau delictе.» (c. p. 44, 195; p. Fr. 220).

Art. 179. «Străinul care, dupe ce a fost gonit din țără, reintră fără autorisarea specială a guvernului, se va pedepsi cu închisórea de la 3 luni la 2 ani.» (c. p. 220; art. 1—5 leg. asupra străinilor, 7 Apr. 81*) p. Pr. § 115).

1. Nici textul legii din 7 Aprilie 1881 asupra străinilor, nici

*) Leg. 7 Apr. 81 : Art. 1. «Străinul care 'și are domiciliul sau reședința sa în România, și care, prin purtarea sa, în timpul șoderei se în țără, ar compromite siguranța interioară sau esterióră a Statului, sau ar turbura liniștea publică, sau ar lua parte la lucrări având de obiect résturnarea ordinii politice sau sociale în țără sau în strainetate, va putea fi constrins de guvern, de a se depărta din locul în care se afla, sau de a locui într'un loc anume determinat, sau chiar de a parasi țera.»

Art. 5. Străinul care, în urma espulsiunei se în țără, reintra pe teritoriul României, va fi arestat imediat și tradus pentru faptul acesta, înaintea poliției corecționale, care 'l va condamna la închisóre corecțională de la 5 zile până la 6 luni. Dupe terminarea pedepsei el va fi condus la frontieră prin forța publică, fără a mai avea dreptul să indice punctul prin care voesce să ese din țera.»

motivele de siguranță publică prin natura lor urgentă, care au determinat pe legiuitor să dea puterei esecutive dreptul de expulsiune față cu străinii, nu pot justifica ideea ca exercitarea acestui drept să fie supusă unei prealabile cercetări judecătorești asupra punctului de a se ști dacă persoana, pe care guvernul crede de trebuință a o expulsa din țară, este strain sau român. (Cas. II, No. 18 din 11 Ian. 88).

2. Dacă, dupe legea din 1881 asupra străinilor, este de atributul exclusiv al administrațiunei de a pronunța expulsarea străinilor care compromit siguranța interioară sau exterioară a țării, fără ca dispozițiunile ei în această privință să pôtă fi atacate d'înaintea instanțelor judecătorești, totuși acesta nu însemnă că legalitatea acestor dispozițiuni, care nu sunt nisce adevărate regulamente administrative, să nu poată fi contestată pe cale incidentală d'înaintea justiției, când acesta este chemată a se pronunța asupra consecințelor civile sau penale ce se deduc din acest fapt al expulsării într'un proces civil sau penal de care ea este sesisată. În asemenea cas, tribunalele civile sau penale sunt singure chemate a aprecia legalitatea faptului din care se deduc consecințele supuse judecăței lor. A admite contrariul, ar fi a ridica ori ce garanție justițiabililor, substituind în realitate puterei judecătorești, în materie penală sau civilă, puterea administrativă. Ast-fel instanța de fond, pentru a stabili existența delictului prevădută și pedepsită de art. 5 din legea de la 7 Aprilie 1881, urmează, mai înainte de toate, să constate dacă inculpatul are calitatea de strain și pôte să cadă sub aplicarea acelei legi. (Cas. II, No. 411 din 9 Sept. 87).

3. Conform legii din 8 Aprilie 1881, Statul este imputernicit, în interesul siguranței interioare și exterioare, a expulsa pe straini. Aprecierea motivelor pentru această măsură este lăsată cu totul la aprecierea guvernului. Instanțele judecătorești, conform împărțirii puterilor în Stat, nu pot să intervină a controla motivele ce au determinat pe puterea esecutivă a usa de imputernicirea dată prin legea din 1881. Dar aplicarea pedepsei fiind de exclusivă putere a instanțelor judecătorești, ele urmează a vedea dacă faptul, a carui reprimare se cere, întrunesc elementele unui delict represibil. Or, pentru a cădea sub sancțiunea art. 5 al legii din 7 Aprilie 1881, se cere ca strainul expulsat să fi reintrat pe teritoriul României, și, conform codului civil și constituțiunei, locuitorii teritoriului român se împart în Români și straini; nici uă lege nu determină uă stare intermediară între aceștia. Prin urmare evreul ce nu dovedește ca a dobândit naturalizarea, conform legilor anterioare sau constituțiunei revisuite, nu este de cât strain. Și legea din 7 Aprilie 1881, ne făcând uă definițiune specială cuvântului de strain, urmează că ea a avut în vedere că această stare se aplică acelor pe cari legile anterioare îi determină ca straini. (Galați. II, No. 672 din 2 Nov. 87, v. *Dreptul* No. 8 din 88).

4. Legea din 7 Aprilie 1881, asupra străinilor, nu face nici uă deosebire între diferitele categorii de straini ce ar putea locui pe pământul României; și prin ea dându-se guvernului dreptul de a expulsa din țară pe ori de strain, fie numai resident, fie chiar și domiciliat în țară în sensul legal al cuvântului, a voit să investescă pe guvern cu acesta putere față cu ori ce persoană care nu însușește calitatea de cetățen român și care prin purtarea sa ar com-

promite siguranța interioară sau exterioară a Statului, ar turbura liniștea publică sau ar lua parte la lucrări având de obiect răsturnarea ordinii publice sau sociale. Prin urmare strainul expulsat, care nu stabilește calitatea sa de cetățean român, nu poate fi scutit de pedeapsa pronunțată contra sa. (Cas. II, No. 18 din 11 Ian. 88).

5. Hotărârile de expulsare ale Consiliului de Miniștri nu sunt supuse controlului instanțelor judecătorești. Tribunalele și Curțile judeca numai infracțiunea prevădută și pedepsită de art. 5 din legea asupra straiților, fara a putea critica hotărârea de expulsare a Consiliului de Miniștri. Prin urmare, cesiunea de a se ști daca expulsatul este sau nu străin, nu este de competența instanțelor judecătorești. (Curtea Iași, No. 346 din 12 Aug. 87, v. *Dreptul* No. 64/87).

SECȚIUNEA II

ULTRAGIU ȘI VIOLENȚE ÎN CONTRA FORȚEI PUBLICE,
ÎN CONTRA AUTORITĂȚII PUBLICE ȘI DEPOSTARILOR LOR

Art. 180. «Se va pedepsi cu amendă de la 300 lei pînă la 5000 lei, sau cu închisoarea de la 1 lună pînă la 2 ani:

I. Acela care, cu știință și în contra prohibițiunii autorității, ridică, vinde sau răspândește, în ori ce chip, în locuri sau întruniri publice, steaguri sau alte semnaluri de natură a propaga rebeliunea sau a turbura pacea publică.

II. Acei cari, în locuri sau întruniri publice, poartă semne exterioare de întruniri care au fost oprite în interesul ordinii și al siguranței publice de către autoritățile județului.

III. Acei cari, cu rea cugetare, scot, strică sau sfărâcă steagurile sau alte semne ale autorității publice.» (c. p. 170, 206, 393 § 9, 393; p. Pr. § 93).

Art. 181. (leg. 17 Febr. 74). «Acei cari, prin vre unul din mijlocele enumerate la art. 294, vor provoca direct la nesupunere către legi, ori către autoritățile constituite, la dispreț către

religiunea domnitoare sau către cele-lalte religiuni, la ură sau dispreț contra guvernului;

Acei cari, prin aceleași mijloce, vor lăuda fapte calificate de crime sau delict de codicele penal, sau vor deschide subscripțiuni, prin veri ce medii, pentru a se plăti amendile celor condamnați; precum și acei cari vor reproduce un discurs, uă scriere, un imprimat, uă gravură, un desemn sau uă emblemă condamnată de justiție, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 1 an, și cu amendă de la 500 pînă la 5000 lei.» c. p. 47, 163, 169, 399; c. civ. 21; leg. presei 47, 58; c. p. Germ. 166).

Art. 182. (leg. 17 Febr. 74). «Cel ce, prin cuvinte sau scrieri înjurătoare, va atinge onórea unui sau mai multor funcționari administrativi sau judecătorești, sau unui jurat, în lucrarea sau cu ocasiunea esercițiului funcțiunei lor, se va pedepsi cu închisoarea de la 15 zile pînă la 6 luni; iar dacă ultragiul se va fi urmat în sala ședințelor unei Curți sau unui Tribunal, osânda va fi închisoarea de la 2 luni pînă la 1 an.

Ultragiul făcut prin gesturi ofensătoare sau prin amenințări, în contra unui asemenea funcționar public sau jurat în esercițiul, sau cu ocasiunea funcțiunei sele, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 3 luni; iar de se va fi urmat ultragiul în sala ședințelor unei Curți sau Tribunal, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 6 luni.» (c. p. 189; pr. p. 177, 516; p. Fr. 222, 223).

1. Elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 182

al. I sunt: ultragiul să fie adresat funcționarilor prevăduți de acest art. Icol, în lucrarea sau cu ocaziunea esercițiului funcțiunei lor, ultragiul sa fie verbal sau în scris și să atingă onórea acelor funcționari. (Cas. II, No. 230 din 12 Mai 70).

2. Din combinațiunea primului cu secundul aliniat al art. 182, rezultă că prin secundul aliniat se pedepsește nu veri ce ultragiul săvârșit prin gesturi ofensatoare sau prin amenințări, ci numai acel ultragiul care, săvârșit prin aceste două moduri, ar atinge onórea unui funcționar administrativ sau judecătoresc. De unde urmază că judecătorii trebuie să constate, nu numai că s'a comis un ultragiul prin unul din modurile indicate în secundul aliniat, ci încă că acel ultragiul avea de ținta a atinge onórea funcționarului. Cas. II, No. 120 din 7 Mart. 70).

3. Primul aliniat al acestui articol, din varietatea injuriilor, pedepsește uă singură specie, și anume pe cele ce ating onórea funcționarului. (Cas. II, No. 620 din 23 Dec. 74).

4. Din contextul art. 182 nu rezultă că se cere ca ultragiul fă'nt prin cuvinte sau scrieri injurătoare în contra funcționarului, să fi fost adresat directamente la persóna lui, ci este destul ca ultragiul, prin care se atinge onórea funcționarului, sa fi fost făcut cu intențiune ca sa parvina negreșit la cunoscința acestui funcționar, fie și prin un mod indirect. (Cas. II, No. 236 din 20 Aug. 82).

5. Elementul principal al delictului prevăduț de art. 182 este ca cuvintele sau scrierile injurioase să fie adresate în prezență sau direct magistratului, sau dacă delictul s'a urmat printr'un intermediar, cum ar fi când s'ar adresa uă plângere injurioasă prin Ministeriul justiției, trebuie a se constata ca agentul a luat această cale cu intențiunea de a se face sa parvina la auđul sau cu noscința magistratului cuvintele ofensatoare, având certitudinea că această cale i va asigura indeplinirea voinței sele de a pune în vedere magistratului sau ori cărui alt funcționar expresiunile ultragiante. (Craiova, I, 13 Oct. 93, *Dreptul* No. 74 93).

6. Dupe art. 182 c. p., injuriile și ultragiile aduse unui magistrat se pedepsește, nu numai când ele sunt adresate în ședință în timpul esercițiului funcțiunei, dar chiar și afara din ședință, dacă ultragiul s'a făcut pentru un fapt săvârșit de judecător cu ocaziunea esercițiului funcțiunei sele. (Cas. II, No. 291 Iun. 26 81).

7. Cestiunea de a se sci dacă delictul de ultragiul, comis contra unui funcționar public, a fost săvârșit sau nu cu ocaziunea funcțiunei sele, constituie uă cestiunc de fapt, care ca atare scapă de sub controlul casației. (Cas. II, No. 240 din 21 Iun. 85).

8. Legiuitorul, prin art. 182, nu determina ce anume expresiuni injurioase constituie delictul de ultragiul, ci le lasa cu totul la suveranitatea instanțelor de foud. (Cas. II, No. 141 din 9 Apr. 85).

9. Dupe dispozițiunile art. 182, trei sunt elementele delictului de ultragiul la adresa unui funcționar public: cuvintele sau scrierile adresate să fie injurioase, acele cuvinte sau scrieri sa fie adresate unui funcționar care în momentul când i se adresază sa aibă calitatea de funcționar, și faptul pentru care i se adresă cuvintele sa fie relativ la atribuțiunile sele. În ceea ce priveste intențiunea delictuoasă, ea este presumată de drept ori de câte ori expresiunile sunt prin sine injurioase, urmând a se avea în vedere

atât sensul propriu și natural al expresiunilor cât și sensul ce le da uzul. Iar relativ la examinarea termenilor întrebuințați, fie prin igraiă, fie prin scris, la adresa funcționarilor, dacă suat sau nu injurioși, atingând onorea sau considerațiunea de care trebuie să se bucure ori ce funcționar în societate, diminuând prestigiul ce i se datoră în exercițiul funcțiunei sale, acestea sunt luate la aprecierea judecătorului de fond: și chiar dacă cuvintele în sine n'ar conține imputarea unui viciu determinat, totuși adese-ori uă expresiune care în unele circumstanțe n'ar fi injurioasă, adesea însă fie din circumstanțe de fapt, fie din cauza stărei sociale a persoanelor, fie din vizarea acelei expresiuni, pôte să constituie uă espre, siune injurioasă în sensul art. 182. (Teleorman, 17 Ian. 90, *Dreptul* No. 17 din 90).

10. Din spiritul și litera art. 182, reese că el este aplicabil tuturor ce ar comite un ultragi, fără distincțiune de condițiunea sau calitatea agentului. El este dar aplicabil sub-prefectului care a ultragiat pe procuror. (Cas. II, No. 230 din 12 Mai 70).

11. Insulta adusă unui sub-comisar, pe când el se dusesse la inculpat în urma unei reclamațiuni ce primise, constituie delictul prevădut de art. 182 c. p. (Cas. II, No. 167 din 7 Mai 76).

12. Dacă instanța de fond, examinând faptele comise de inculpat, găsește că intrunesc elementele delictului de ultragi, această apreciere, fiind uă cestiune de fapt de atributul suveran al instanței de fond, scapa censurei curții de casație. Cas. II, No. 522 din 15 Nov. 94, pag. 1135).

13. De si portăreii nu pot, ne fiind agenți ai poliției judiciare, constata infracțiunile la legea penală, însă ei, fiind agenți judecătorești, sunt competenți, conform art. 521 și 515 pr. pen., să constate prin procese-verbale ultragiul ce li se aduce cu ocasiunea îndeplinirii funcțiunei lor. (Cas. II, No. 477 din 28 Sept. 94, pag. 918).

14. Art. 90 pr. civ. nu este aplicabil și faptelor caracterizate ca delict de codul penal, ci numai acelor prin care persoanele ce se afla în sala audiențelor judecătorești, fără a comite vre un delict, dau semne de aprobare sau desaprobară spre a turbura liniscea desbaterilor. (Cas. II, No. 288 din 12 Mai 71).

Art. 183. (leg. 17 Febr. 74). «Ultragiul făcut prin cuvinte, gesturi sau amenințări în contra ori căruia funcționar public, precum și în contra ori căruia cetățen înșărcinat cu un serviciu public sau municipal, sau agent înșărcinat cu forța publică, în esercițiul sau cu ocasiunea funcțiunei sale, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile pêne la 2 luni sau cu amendă de la 50 pêne la 200 lei. (c. p. 182, 399; cod. just. milit. 313, 217; art. 129 leg. elect.; p. Fr. 224).

1. Cestiunea de a se sci dacă cutare expresiune sau acțiune constituie sau nu ua injurie sau amenințare, în sensul art. 183, este de atribuțiunea judecătorului de a o rezolva; pentru acesta el trebuie să cunoască termenii întrebuițați sau gesturile făcute. Ast-fel, violază art. 183 instanța care 'l aplică fără a constata mai întâi natura injurioasă sau amenințătoare a cuvintelor rostite de inculpat. (Cas. II, No. 35 din 15 Ian. 86).

2. Faptul de a intra în camera portăreilor și a le adresa mai multe expresiuni injurioase, intră în prevederile art. 183, portăreii fiind funcționari publici. Cas. II, No. 110 din 4 Mart. 85).

3. Ultragiul ce studenții 'l aduc profesorului pe când acesta se duce sa'si exerce funcțiunea, cadând în prevederile legii penale, instanțele judecătorești ordinare sunt competente a'l judeca. (Cas. II, No. 240 din 21 Iun. 85; Ilfov, II, 11 Iun. 81, *Dreptul* No. 62/84).

4. Agentul fiscal, numit cu autorisațiunea ministerului de finanțe, este considerat ca agent public, conform art. 60 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor. Prin urmare, constituie delictul de ultragiū maltratarile ce i s'au adus pe când intră în curtea inculpatului în calitate de agent fiscal, având cu el registrele de percepție și însoțit de ajutorul de primar, conform art. 61 din citata lege. (Cas. II, No. 297 din 17 Iun. 91, pag. 811).

5. Insulta adresată unui consilier comunal, chiar în localul primăriei, nu constituie delictul de ultragiū, dacă se constată ca în momentul perpetrării faptului el se găsea acolo din întâmplare, iar nu convocat a lua parte la lucrările comunei. Cas. II, No. 428 din 6 Sept. 94, pag. 895).

6. Copiții de la grefa curții de apel se numesc, în virtutea legii de organizare judecătorească, prin decisiune ministerială; la intrarea lor în funcțiune depun juramentul legal și primesc lefa din bugetul statului; caracter ce 'i face sa intre în categoria funcționarilor publici. Deci, ultragiul lor intra în prevederile art. 183. Chiar de nu 'i am considera ca funcționari publici, intru cât serviciul ce'l îndeplinesc ei este un serviciu public, organizat de legea organizării judecătorești, procedura civilă și diferite regulamente, ultragiul adus lor tot cade sub prevederile art. 183, intru cât el proteje și pe simplii cetățeni însărcinați cu un serviciu public, contra atacurilor ce li se aduc pe când îndeplinesc acel serviciu. Ilfov, II, No. 1337 din 20 Nov. 93, *Dreptul* No. 10/34).

7. Militarii, când sunt în exercițiul ocupațiunei lor, trebuie a se considera ca nisce cetățeni însărcinați cu un serviciu public, ar nu ca simpli partizani; de unde rezulta că cuvintele insultătoare rostite la adresa unui locotenent pe când acesta intra în curtea casărmii întorcându-se cu compania de la exercițiul militar, constituie un ultragiū. (Curtea Iași II, No. 500 din 26 Nov. 85, *Dreptul* No. 5 din 85).

8. Ultragiul adus primarului pe când se ocupa cu formarea biroului electoral, constituie delictul prevăzut de art. 129 din legea electorală, a carui cercetare intra în competența curții cu jurați. (Craiova, II, 13 Sept. 90, *Dreptul* No. 61/30).

9. Ultragiul a lous unui primar pe când presida biroul alegerii, nu este delict politic, când din actele de instrucțiune nu rezulta, conform art. 129 din legea electorală, că acest fapt a fost de natură a împiedica sau cel puțin a întârzia operațiunea ale-

gerei. Deci, un atare fapt este de competența tribunalului corecțional a'l judeca. (Cas. II, No. 193 din 24 Mart. 89).

10. Dacă inculpatul este dat judecăței pentru faptele prevădute de art. 238 și 300 c. p., judele de ocol nu 'și pôte declina competența de a judeca aceste fapte pe motiv că din instrucție ar resulta că inculpatul a comis și delictul de ultragiu, de ore ce acțiunea publică ne-fiind 'deschisă in ce privesce faptul de ultragiu, inculpatul nu pôte fi judecat și pentru acel fapt. (Cas. II, No. 55 din 19 Ian. 90).

11. Părțile nu se pot împăca asupra delictului de ultragiu; nici acțiunea publică nu pôte fi subordonată cererei parții lezate, ci ea se exercita de ministerul public, independent daca este sau nu constituită parte civilă. (Cas. II, No. 110 din 4 Mart. 85).

Art. 184. «Ori cine va lovi, chiar fără armă și chiar fără a resulta rănire, pe ori ce funcționar administrativ sau judecătoresc, în exercițiul funcțiunei sele, sau cu ocasiunea acestui exercițiu, se va pedepsi cu închisore de la 1 an pêne la 2 ani.

Iar dacă lovirea se va fi urmat în sala ședințelor a unei Curți sau a unui Tribunal, culpabilul se va osândi âncă și cu interdicțiunea pe timp mărginit.» (c. p. 27, 185, 189; pr. p. 177, 515; p. Fr. 228).

1. Din momentul ce primarul s'a introdus în casa unui locuitor, unde a fost bătut, in calitate de primar și provocat de plângerea cui-va că i s'a rupt fiica, împrejurarea că primarul a intrat năptea in domiciliul locuitorului,— chiar de s'ar admite ca legea nu autorisa pe primar de a face acesta, nu schimbă intru nimic calificarea levala a faptului, caci este invederat că el a fost lovit în exercițiul funcțiunei sele; prin urmare faptul comis contra sa constituie un ultragiu. Cas. II, No. 194 din 30 Apr. 91.

2. Atacurile savarșite în persôna membrilor comisiunei interinare ai unei comune, pe când ei erau ocupați cu mutarea arhivei primariei în alt loc, constituie delictul se ultragiu, de competența instanțelor corecționale a'l judeca. (Cas. II, No. 492 din 24 Oct. 94, pag. 1008).

Art 185. «Atacurile prevădute la art. 184, de vor fi făcute în contra unui impiegat sau oficer ministerial, contra unui agent al forței publice, sau în contra unui jurat, ori alt ce-

tăţen însărcinat cu un serviciu public în timpul eserciţiului serviciului lor, sau cu ocasiunea acestui eserciţiu, se vor pedepsi cu închisórea de la 1 lună pêne la 1 an.» (c.p. 188; p. Fr. 230).

1. Pentru ca faptul de lovire savârşit asupra unui cetăţen să intre în prevederile art. 185, trebuie neapărat ca cetăţenul să fi fost însărcinat cu un serviciu public şi ca lovirea să se fi comis asupra lui în timpul esecutării serviciului sau cu ocasiunea aceluia serviciu. Ast-fel, comite delictul penat de art. 185 cel care lovesce pe cetăţenul însărcinat de primărie a ridica nisce cruci cu care inculpatul împedecase drumul şi în timpul pe când acel cetăţen îndeplinca însărcinarea ce i dedese primăria. (Cas. II, No. 476 din 11 Sept. 89).

2. Faptul de batae comis asupra unui guard câmpean pe când ducea la obor vitele ce le gasise făcând stricăciuni, intră în prevederile art. 185. (Cas. II, No. 273 din 22 Mai 87).

3. Faptul ca cine-va a atacat pe un sergent de oraş, sărind asupra'i şi muşcându'i mâinele cu gura, pe când acel sergent însoţea la locuinţa sa pe verificatorul măsurilor şi pe comisar cari voiau să 'i confisce nisce măsuri false din stabilimentul ce avea, constituie delictul prevădut de art. 185, fără să se pólă susţine nici ca atacurile nu s'ar fi comis în timpul serviciului, fiind stabilit ca sergentul a fost atacat cu ocasiunea îndeplinirii misiunii cu care fusese însărcinat de şeful unui serviciu public şi nici că sergentul de oraş nu ar intra în categoria persónelor protegiate de art. 185, de óre-ce densul însoţea pe verificator în calitate de reprezentant al forţei publice şi cu menirea de a'l asista şi a'i da mana de ajutor în cas de trebuinţă. (Cas. II, No. 196 din 3 Mai 94, pag. 565).

Art. 186. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă atacurile urmate în contra funcţionarilor şi agenţilor prevăduţi la art. 184 şi 185 au fost pricinuitoare de vërsare de sânge, de răniri sau bóle, pedépsa va fi închisórea de la 3 pêne la 5 ani şi interdicţiunea pe timp mărginit; iar dacă din acesta se va fi urmat şi mórte, în termen de 40 zile, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.» (c. p. 7, 27, 187, 189; p. Fr. 231).

Art. 187. (leg. 17 Febr. 74). «Chiar când nisce asemenea atacuri nu vor fi causat vërsare de

sânge, răniri sau bóle, culpabilul se va pedepsi cu închisoare de la 3 pînă la 5 ani, și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lovirea s'a săvârșit prin precugetare sau prin pândire.» (c. p. 27, 186, 189, 227, 228; p. Fr. 232).

Art. 188. «De s'a urmat lovirea ori rănirea, cu cuget de a omorî, asupra vre unuia din funcționarii citați la art. 184 și 185, în timp când aceștia se aflau în lucrare sau cu ocasiunea funcțiunei lor, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața.» (c. p. 7, 189, 225; p. Fr. 233).

Art. 189. «Pedepsele prevădute la art. 181, 182, 184, 186, 187 și 188, se vor aplica și aceloră cari vor insulta sau vor ataca pre un membru al Corpurilor Legiuitoare, în localul Adunărei sau în curtea ei, pentru opiniunile emise de dînsul în sînul Adunărei.» (c. p. 299).

SECȚIUNEA III

REFUS DE SERVICIU DATORIT LEGALMENTE

Art. 190. «Ori ce comandant sau oficer de oștire, precum și ori ce funcționar ce are forța publică, care, dupe legala cerere ce i se va face de către uă autoritate cîvilă, nu va voi a întrebuița puterea ce are sub ordinele selc, se va pedepsi cu închisoarea de la 15 zile pînă la 2 luni, îndatorându-se a plăti și pagubele ce vor fi rezultat din acest delict.» (pr. p. 3, 24,

101, 110, 399, 591; art. 83 legea monop. tutun.*; art. 7 leg. tocm.-agrio. 28 Mai 1933; p. Fr. 234).

Art. 191. «Acela care, cu voință, se va pune în stare de a nu fi propriu pentru serviciul militar, prin ciuntiri sau alte mutilațiuni făcute de sine sau prin altul, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 3.

Aceeași pedeapsă se va aplica și aceluia care va pune pe un individ, dupe cererea lui, în stare de a nu fi propriu serviciului militar.» (art. 85 leg. recrut. armat, din 5 Mart, 76**); p. Pr. § 113).

Art. 192. (leg. 17 Febr. 74). «Martorii și jurații, în materie penală, cari, sub un pretext neadevărat, nu vor veni la chemarea ce li se va face, se vor putea osândi, pe lângă amendile ce li se vor pronunța pentru nevenirea lor, și la uă închisoare de la 15 zile pînă la 2 luni.» (pr. p. 77, 83, 155, 287, 288, 329, 378; p. Fr. 236).

*) **Legesa monop. tutun. :** Art. 83. «Perchisițiunile domiciliare, pentru constatarea contravențiunilor la prezenta lege, nu se vor putea face de cît de agenții regiei și de agenții contribuțiunilor directe și indirecte, cu autorizațiunea înscrisă a președintelui tribunalului respectiv și în asistența unui comisar de poliție sau a unui membru al autorității comunale, care va subscrie acel proces-verbal.—Asemenea se va urma și cu perchisițiunile ce se vor face pe vasele plutitoare de ori ce naționalitate cari abordează pe țărmii țării.—Refusul de asistență din partea funcționarilor numiți mai sus, se va considera și pedepsi ca refuz de serviciu datorit legalmente conform codului penal.

) **Legesa reocutarii. (5 Mart. 76): Art. 85. «Tînărul prevenit de a se fi făcut impropriu serviciului militar, fie temporal, fie pentru totdeauna, cu scopul de a se sustrage de la îndatoririle legii, va fi dat în cercetarea tribunalului civil, dupe cererea celui de revizuire sau de oficiu, și de se va recunoște culpabil, se va va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 1 an.

Dacă complicii faptelor pomenite mai sus sunt medici, chirurgi, ofițeri sanitari sau farmacisti, timpul închisorii va fi de 2 luni pînă la 2 ani, afară de uă amendă de 200 pînă la 1000 lei, și fără prejudiciul pedepselor mai grele prevădute de legea penală».

Art. 193. (log. 17 Febr. 74). «Se consideră ca un serviciu datorit legalmente, și se va pedepsi cu uă amendă de 20 lei pentru fie-care ȃi de ȃntȃrȃiere:

I. Girantul, sau, ȃn lipsa lui, editorul unei scrieri periodice care nu va publica rȃspunsul ori cȃrei persȃne citate direct sau indirect ȃn acea publicaȃiune, cel mai tȃrȃiu, ȃn primul numȃr care va apȃrea dupe 60 ore din ora ȃn care acel rȃspuns va fi fost depus la redacȃiune sau administraȃiune.

Dacȃ rȃspunsul conȃine un numȃr de litere mai mare de cȃt de 2 ori numȃrul literilor din articolul provocator, autorul va trebui sȃ plȃtȃscȃ escedentul, de uȃ datȃ cu depunerea, dupe preȃul ȃnsemnat ȃn publicaȃiunea pentru anunȃuri.

Depunerea rȃspunsului se probȃzȃ prin chitanȃȃ sau prin proces-verbal dresat de un portȃrel.

2. Girantul, sau, ȃn lipsȃ de girant, editorul veri cȃrei foi periodice, care nu va publica ȃn capul celui d'ȃntȃiȃ numȃr sentȃȃ prin care uȃ persȃnȃ va fi fost condamnatȃ pentru un delict de presȃ comis prin acea publicaȃiune.

3. Girantul, sau, ȃn lipsȃ de girant, editorul veri cȃrei foi periodice, care nu va publica ȃn capul primului numȃr comunicatele oficiale destinate a ȃndrepta faptele eronate produse de acea publicaȃiune.

Prin editor, se ȃȃtelege tipograful sau li-

tograful, când nu se află alt editor cunoscut.» (const. 24; legea presei 37, 43, 55).

1. Art. 193 impune ori cărui girant al unei scrieri periodice de a publica, în primul număr ce apare dupe 60 ore de la data comunicării, răspunsul unei persoane citată direct sau indirect în diarul sau, indiferent dacă acea persoană redactează și dăna un asemenea diar periodic. Și întru cât răspunsul nu este contrar legilor, bunelor moravuri, interesului terțiilor persoane sau onorei diaristului, redactorul diarului nu are nici un motiv legal ca să refuze publicarea răspunsului. (Ilfov, II, No. 911 din 15 Nov. 82, *Dreptul* No. 5 din 82).

2. Acest delict, ne fiind un delict de presă, ci un serviciu datorit legalmente, este de competența tribunalelor. Ilfov, II, No. 911 din 15 Nov. 82, *Dreptul*. No. 5 din 82; Ilfov, II, No. 365 din 78.

3. Legiuitorul penal, prin nici uă dispozițiune nu a calificat delictele de presă, ei s'a marginit, prin art. 24 din constituțiune, a stabili competența curților cu jurați pentru delictele de presa. Prin urmare, singurul criteriu pentru a distinge delictele ordinare de delictele numite de presa, este de a cerceta dacă delictul în cestiune s'a comis prin presă sau nu; dacă presa și anume cutare diar este cel ce se judeca, sau un individ pentru fapte personale lui; dacă cutare diarist sau girant al unui diar este tradus înaintea justiției, ca reprezentant responsabil al diarului său. fie acea imputațiune un refus de serviciu datorit legalmente, fie uă calomnie, fie veri ce alt delict, sau dacă este tradus pentru fapte ale sele proprii, independent de procedurile sau de interesele diarului său. În specia de refus de a se publica răspunsul persoanei citate în diar, a pune cestiunea este a o rezolva, căci este constant și evident că publicarea comunicatului refusat urma a se face prin inserarea aceluia comunicat în diar; diarul deci este tradus înaintea justiției în persoana girantului său responsabil în această calitate pentru un refus de serviciu datorit dupe lege; dacă culpabilitatea s'ar constata, diarul va fi constrins, contra vederilor și aprecierelor se'ce, pôte cu vătămarea intereselor sele morale sau materiale, a face inserarea ce i se cere; ce este mai mult, presa este evident interesată în afaceri care concern inserarea sau refusul comunicatelor și modul de a procede în asemenea afaceri, iar girantul este interesat în cestiune exclusiv în calitatea sa de reprezentant responsabil al diarului și faptul ce i se impută fiind relativ la diarul său, el are evident drept la garanțiile ce legiuitorul a voit să dea redactorilor și giranților de diare, întru cât privește diversele delicta ce ei pot comite în asemenea calitate prin fapte relative la diarul lor, fie acele delicta prevădute sub ori ce rubrică sau calificățiune speciala în codul penal. Prin urmare, argumentul ce s'ar invoca că delictul în cestiune, aflându-se sub rubrica capitolului IV «resistențe, nesupunere...», ar urma să se judece de tribunalele coreționale, nă este admisibil, de ôre-ee sub aceeași rubrică se gasesc diferite delicta, precum cele prevădute de art. 181 și 182 care incontestabil sunt de jurisdicțiunea curții cu jurați, de câte ori se comit prin presă. Pe cât timp dar în legislațiunea penală sunt delicta

care constau în refuzul îndeplinirii unor fapte, delictе penate și unele și altele dupe gravitatea lor fără altă distincțiune, nu este nici uă rațiune de a distinge acolo unde legiuitorul n'a distins, și ar fi arbitrar a susține că presa nu se pôte face culpabilă de un delict de refuz ilegal de serviciu datorit când, ce este mai mult, delictul în cestiune, dupe natura sa chiar, nu se pôte comite de cât prin presa și de către un diar. Apoi, nu se pôte susține cât de puțin că inserarea unui comunicat într'un diar periodic, ar fi prescripțiunea unui act în îndeplinirea sau neîndeplinirea caruia n'ar fi loc la apreciere de culpabilitate alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul constând numai într'uă abatere de la uă măsură reglementară, căci aceste abateri și aceste prescripțiuni ce concern presa sunt strins legate cu interesele presei, fie interese de principiu, de demnitate a unui diar, sau fie interese pur materiale, când de exemplu un comunicat ar fi vexator, ar tinde în timp inoportun a coprinde tot spatiul unei foi și alte asemenea casuri. Cu un cuvânt, uă dată ce refuzul unui serviciu impus de lege, constituie un delict dupe legea penală, și fiind constant că nu este delict fara imputabilitate și fără culpabilitate, cine dize culpabilitate dize apreciere, cumpanire de fapte și de circumstanțe. Ast-fel fiind, legiuitorul n'a sustras nicăeri aprecierea faptelor, în specia care ne ocupă, de la jurisdicțiunea ordinară, care în materie de delict de presă este aceea a juraților. Pe lângă acesten, faptul în cestiune este relativ la limitele în care se pôte esercita libertatea presei, de ôre ce ar putea fi casuri în care inserarea unui comunicat ar fi pe nedrept vatamătóre intereselor morale sau materiale ale unui diar, casuri pe care are sa le aprecieze judecatorul legal al delictului, fie acel delict comiterea unui fapt ilegal, fie refuzul unui serviciu impus de legiuitor sub sancțiune de pedeapsa, și, prin urmare, juriul singur pôte fi competent a se pronunța, dupe constituțiune, în asemenea materie. Și sancțiunea de 20 lei pe fie-care zi de întârziere, prescrisă de art. 193 al. III c. p., este uă adevărată pedeapsa, de ôre ce este prescrisă de codul penal, și, ce este mai mult, acêsta amendă se pôte transforma chiar în închisóre, conform art. 28 c. p. Ast-fel fiind, faptul în cestiune nu este de competența instanțelor corecționale. (Buc. III, 193 din 24 Febr. 78, *Dreptul* No. 32 din 79).

4. Ori de câte ori este vorba de un delict care s'a comis prin presă, sau, care se impută unui girant pentru fapte relative la presă, iar nu pentru un fapt al său personal, în asemenea cas curtea cu jurați este competentă a'l judeca, iar nu tribunalul corecțional. Ast-fel, când esto vorba de refuzul înserării unui comunicat, delictul în specie rezultând din fapte relative la diar, diarul, prin urmare, trebuie tradus în judecată în persóna girantului său, și dar nu se pôte considera alt-fel de cât un delict de presă, pe care numai jurații sunt competenți a 'l judeca. (Cas. II, No. 222 din 28 Iun. 78).

SECȚIUNEA IV

DESPRE SCĂPAREA ARESTANȚILOR ȘI DESPRE
ASCUNDEREA CRIMINALILOR

Art. 194. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 2 ani acela care, cu voință, înlesnesce sau încercă a înlesni scăparea, sau face a se scăpa un arestănt care se află pus într'ua închisoare sau sub paza forței armate, a funcționarului ori a agentului însărcinat de a 'l conduce ori de a 'l priveghia.

Când un arestănt va scăpa, păzitorul sau conducătorul, care va fi cauza voluntară a a acestei scăpări, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani.

Dacă va fi numai negligență, pedepsa va fi închisoarea de la 15 zile pînă la 1 an.» (art. 209 cod. just. milit.; p. Pr. § 94, 95).

1. Art. 194 prevede și pedepsește două diferite cazuri: 1° când uă terție persónă, care nu este însărcinată cu paza arestăntului, cu voință înlesnesce, sau chiar încercă numai a înlesni scăparea unui arestănt care se afla pus sub paza forței armate, etc.; 2° când păzitorul sau conductorul este acela chiar care a contribuit la scăparea arestăntului. În acest din urmă cas fiind vorba de un delict comis de un individ care are sarcina legală de a pazi sau a conduce pe un arestănt, logiuitorul, în vederea gravității faptului și pentru a face mai rar scăpările, pedepsește pe păzitor cu uă pedepsă în adevăr mai mica, nu numai când a existat din partea sa rea voință, dar chiar când scăparea arestăntului a avut loc din negligența pazitorului. (Cas. II, No. 275 din 31 Iul. 79).

2. Din termenii generali în care este conceput și redactat art. 194, rezultă învedereat că prin arestănt legea a voit să înțelegă ori ce individ pus sub pază, fără ca acel ce este dator să 'l păzească sa aiba a cerceta pentru care motiv este arestănt, fie cu acel individ ar fi arestănt pentru un delict comis pe teritoriul țerei și care ar atrage dupe sine uă pedepsă preveđută de legile române, fie că ar fi arestănt și ținut sub paza dupe cererea de extrădare a vre-unui alt Stat, pentru vre un delict sau erima de drept comun comisa pe teritoriul acelu Stat. (Cas. II, No. 570 din 5 Dec. 94, pag. 1268).

3. Prin art. 194 alin. II se pedepsește păzitorul sau conducătorul

torul unui arestant care a fost cauza voluntară a scăpării acestuia. Prin cuvintele pazitor sau conducător nu se poate înțelege altă persoană de cât aceea care e chemată de lege sau regulament a face ca ua persoană în contra căreia există luata uă măsură privativă a libertății se le definitivă sau timporarie să nu pōta a se sustrage acestei detențiuni legale. Sensul restrictiv al acestui text de lege trebuie a se deduce atāt din principiul general că în materie penală nu se pōte argumenta prin analogie, cât și din termenii întrebuițați de legiuitor, atāt prin art. 194 cât și prin cei de carl se serva în art. 196 din aceeași secțiune. Afară de cei însărcinați propriu dis cu paza sau conducerea unui arestat, ori și ce prepus sau funcționar public care are exercițiul vre-unei supravegheri, independent de pedepsele disciplinare la care pōte fi expus penalmente nu pōte fi încriminat de cât numai daca printr'un act pozitiv a înlesnit sau încercat scăparea vre unui arestat. Ast-fel fiind, de și directorul penitenciarului a contribuit, prin abaterea de la îndeplinirea cu strictetă a datoriilor se le, a înlesni scăparea arestatului, totuși ne-putēnd fi legalmente responsabil de faptul de evadarea arestatului, cată a fi achitat. (Buc. III, 6 Febr. 95, *Dreptul* No. 26/95).

4. Călărașul cu schimbul care în activitate de serviciu a lăsat să 'i scape un arestat de sub paza sa, este justițiabil pentru acest delict conform art. 209 cod. just. milit., de tribunalele militare. (Cas. II, No. 205 din 4 Mai 91).

Art. 195. «Arestațiil cari, prin atrupamente sau însoțire, vor fi scăpat dintr'ua închisóre, prin întrebuințare de violență sau de rezistență în contra custodiilor (păzitorilor) sau aceia cari vor fi silit pe aceștia ca să facă niscai-va acte sau să'i poprască de a le face, precum asemenea și aceia cari vor fi participat la uă asemenea nesupunere, se vor pedepsi cu închisórea de la 6 luni pēnē la 2 ani.

Acei cari se vor fi încercat a face vre una din infracțiunile prevēdute în acest articol, fără ênsē a isbuti, se vor pedepsi tot-d'a-una cu minimum închisorii prevēdute mai sus.

Pedépsa prevēdută mai sus se va pronunța contra arestanților, peste pedépsa pentru care erau condamnați, și se va esecuta dupe împlinirea acestei pedepse, sau dupe pronunțarea

sentinței definitive de achitare sau de absoluțiune, fără prejudiciul de alte pedepse mai grele ce li s'ar cuveni, pentru alte crime sau delictе ce vor fi comis prin violențele întrebuințate de dênșii cu ocasiunea scăpărei lor.» (c. p. 39, 44, 178, 196; p. Pr. § 96).

1. Elementele constitutive ale delictului prevădut de art. 195 sunt: 1' ca arestanții sa fi fost în atrupamente sau însoțire; 2' să fi scăpat dintr'ua închisóre; 3' sa fi întrebuințat violențe asupra custodilor. Ast-fel, nu intră în prevederile acestui articol faptul comis de un deținut care, ducându-se cu alți arestați la fântână să aducă apă, pe când cei-alți scoteau apa, el aruncă în ochii soldaților de pază cenușa ce o avusese în sîn și fuge, prindându-se ênse mai târziu. (Gorj, 2 Oct. 89, *Dreptul* No. 69 din 89).

Art. 196. «Dacă scăparea, prin spargere ori cu mijlóce silnice, s'a înlesnit prin dare de arme, paznicul și conducătorul, cari se vor fi împărtășit la acésta, se vor pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit; iar cei alți cu reclusiunea.» (c. p. 7, 91; art. 209 cod. just. milit.; p. Fr. 248).

Art. 197. (leg. 17 Febr. 74). «Aceia cari vor fi ascuns, ori vor fi mijlocit a se ascunde persoane pe care le cunoscneau de săvârșitoare de crime, se vor pedepsi cu închisóre de la 1 lună la 1 an.

Iar dacă ascunderea, sau mijlocirea de ascundere, se va fi făcut pentru în parte-și folos, pedépса va fi de 2 ani închisóre. Vor fi ênsă apărați de osânda coprinsă într'acest articol, rudele de sus și de jos, soțul sau soția, și chiar de vor fi despărțiți, frații și surorile culpabililor celor ascunși, și afinii pênă la aceeași spiță.» (c. p. 52, 59; art. 209 cod. just. milit.; p. Fr. 248).

1. Uă condițiune esențială cerută de art. 197, este ca inculpatul când a înlesnit fuga criminalului să fi avut cunoscință că era săvârșitor de uă crimă. (Cas. II, No. 341 din 13 Iun. 73).

SECȚIUNEA V

DESPRE SPARGEREA SIGILIELOR ȘI LUAREA
ACTELOR SAU LUCRURILOR AFLATE ÎN DEPOSITE PUBLICE

Art. 198. (leg. 17 Febr. 74). «Când sigiliile, puse din ordinul unei dregătorii administrative sau judecătorești, se vor sparge din neîngrijirea custodilor, atunci acești custodi se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 4 luni.» (c. p. 199-201; p. Fr. 249).

Art. 199. «Dacă spargerea sigiliilor se va face la hîrtii și lucruri ale unei persoane, care sau va fi sub pâră de crimă supusă la pedepsa muncii silnice, sau se va fi osândit la această pedeapsă, neîngrijitorul custode se va osândi la închisoare de la 3 luni pînă la 1 an.» (c.p. 198, 200; p. Fr. 250).

Art. 200. (leg. 4 Mai 95*). «Acela care, într'adins, va sparge sigiliile puse pe hîrtii sau pe lucruri, despre cari se vorbește în articolul precedent, ori va fi complice la spargerea pecetilor, se va pedepsi cu 2 ani închisoare; iar de va fi însuși custodele, pedeapsa va fi maximum închisorii.

Cu aceeași pedeapsă de 2 ani închisoare se va pedepsi debitorul urmărit, care cu știință va fi desființat, sau va fi pus la uă parte, sau va fi sustras, sau va fi cercat să desființeze, ori să pună la uă parte, ori să sustragă, fie

*) Leg 4 Mai 25: *Articol unic.* «Art. 112, 117, 200, 262, 310, 311 și 334 din codul penal, se modifică ast fel:

prin spargere de sigiliu, fie fără spargere de sigiliu, lucrurile se sechestră, când sunt date în paza altuia.

Dispozițiunile art. 307 din codul penal nu se vor aplica în cazul acesta.» (c. p. 8, 50, 199, 202, 330; pr. civ. 418 ur.; p. Fr. 251).

Art. 201. «Pentru ori ce alt-fel de spargere de sigiliu, culpabilu se vor pedepsi cu închisoarea de la 1 lună până la 1 an, și de va fi însuși custodele, pedepsa va fi închisoarea de la 6 luni până la 1 an și jumătate.» (p. Fr. 252).

Art. 202. «Ori ce furt săvârșit prin spargere de sigilie se va pedepsi ca și furtul săvârșit cu spargere.» (c. p. 310; p. Fr. 253).

Art. 203. «La întâmplare de sustracțiune, ascundere și desființare de înscrisuri, de lucrări sau de procedură criminală, sau de alte hârtii, registre, acte și lucruri puse în arhivă, în cancelarii, ori în alte depozite publice, sau date în păstrarea unui funcționar public, pedepsele vor fi, pentru grefieri, portărei, archivari, registratori sau alți depozitari, cari nu au avut cuviincioasă îngrijire, închisoarea de la 1 lună până la 1 an, și uă amendă de la 300 până la 1000 lei.» (c. p. 140, 204, 399; p. Fr. 254).

1. Intră în prevederile art. 203 ajutorul de corespondență din cancelaria primăriei care, fiind depozitarul registrului în care se treceau documentele locurilor vândute prin sorți de primărie, din lipsă de cuviincioasă îngrijire, lasă a se sustrage acel registru. (Cas. II, No. 400 din 26 Iul. 74).

2. Se pedepsește, dupe art. 203 c. p., depozitarul obiectelor și actelor enumerate într'însul, numai dacă sustragerea, ascunderea și desființarea lor s'a întâmplat din cauză că el n'a avut cuviincioasă îngrijire pentru paza și păstrarea lor. Or, dupe art. 85 din

legea comunală, notarul osto numai capul cancelariei, iar dupe art. 76 din legea comunală, priveghierea și păstrarea actelor și obiectelor depuse în archiva comunei sunt puse numai în sarcina primarului; deci primarul, iar nu notarul, e pasibil de pedepsa prescrisă la art. 203 c. p. (Cas. II, No. 539 din 2 Dec. 91, pag. 1342).

3. Notarii primăriilor, fiind păstrătorii direcți a hârtiilor și obiectelor depuse la primăriile unde funcționează, urmăz că dênșii sunt responsabili de sustracțiunile unor asemenea hârtii sau obiecte, și supuși pedepselor prevădute de art. 203 și 204. Dacă dar se constată că inculpatul, în calitate de notar, a sustras uă șea ce era depusă spre pastrare la primărie, este evident că pentru asemenea fapt cu drept cuvânt se aplică de către judecată art. 203 și 204. (Cas. II, No. 470 din 25 Oct. 93, pag. 922).

Art 204. (leg. 17 Febr. 74. «Cel 'ce va fi culpabil de sustracțiuni, ascunderi sau desființări de hârtii, ori lucruri menționate în articolul precedent, se va pedepsi cu 2 ani închisóre; iar dacă culpabilul va fi ênsuși depositarul, pedepsa va fi maximum închisorii.» (c. p. 8, 140, 203, 205, 323, 338, 367; p. Fr. 255).

1. După art. 204 se pedepsesc toți acei cari vor fi sustras, ascuns sau desființat acte de care se menționează în art. 203, fără să fie trebuință a se cerceta și constata lipsa acelor acte sustrate mai întâiu față cu depositarul lor. (Cas. II, No. 45 din 9 Febr. 79).

2. Registratorul judecătorului de ocol care a sustras un înel de aur ce i se încredințaso de ajutorul acelei judecătorii pentru a 'l înainta tribunalului ca corp de delict, comite delictul prevădut de art. 204 al. I. (Cas. II, No. 522 din 19 Nov. 84).

3. Devine pasibil de penalitatea prescrisă de prima parte a art. 204 cel care sustrage un pachet din biuroul postal. (Bucur. II, No. 826 din 20 Nov. 81, v. *Dreptul* No. 19 din 82).

4. Veđi No. 2 și 3 de sub art. 203.

Art. 205. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă spargerea sigiliilor, sustragerea, ascunderea sau desființarea hârtiilor s'a săvârșit, prin violență, în contra vre unei persóne, pedepsa va fi, pentru ori ce persónă, maximum închisorii, fără prejudiciu ênsă de alte pedepse și mai grele, la care a putut da loc natura violențelor sau a crimelor ce se vor fi săvârșit.» (c. p. 8, 200, 201, 204; p. Fr. 256).

SECȚIUNEA VI

DESPRE DEGRADAREA MONUMENTELOR PUBLICE

Art. 206. «Veri cine ar fi distrus, dărâmat, ciuntit sau degradat, în totul sau în parte, monumente, statue și alte lucruri, care servesc spre folosul, ori podóbă publică, și sunt făcute de către autoritatea publică sau cu voia ei, se va pedepsi cu închisoarea de la 1 lună pînă la 1 an, și cu amendă de la 100 pînă la 500 lei.» (c. p. 352, 353, 365; art. 6 leg. 24 Nov. 92*; p. Fr. 257).

SECȚIUNEA VII

USURPARE DE TITLURI SAU FUNCȚIUNI PUBLICE

Art. 207. «Ori care, fără cădere, se va amesteca în funcțiuni administrative, judecătorești, ori ostășești, ori municipale, sau va face acte ale unei dintr'aceste funcțiuni, se va pedepsi cu închisoarea de la 6 luni pînă la 2 ani, fără prejudiciul pedepsei de plăsmuire, dacă actul pörtă caracterul acestei crime.» c. p. 83, 108—111, 125, 163, 164; art. 30 leg. burselor**; art. 113 leg. sanit. 22 Iun. 93; art. 23 leg. compt. publ.***; art. 28 leg. servitor. 16 Iun. 92; p. Fr. 258).

*) Leg. p. conserv. și restaur. monument. publ. Art. 6. «Ori cine va dărâma sau deleriorsa un asemenea monument, chiar când este proprietatea sa, se va pedepsi cu penalitățile prevădute de art. 352 din legea penală.»

**) Legea burselor (4 Iul. 81): Art. 30. «Cei ce 'și vor însuși dreptul de mijlocitor de schimb fără drept, sau ar săvârși operațiuni de atribuțiunile mijlocitorilor de schimb, se vor pedepsi ca usurpatori de titluri și funcțiuni, conform art. 207 din codicele penal.»

***) Leg. oomptab. publ. (8 Oct. 93). Art. 23. «Ori-ce persoană, alta de cât comptabilul, care, cu sau fără autorisațiune legală, se va fi amestecat în mănuierea banilor publici, este, prin acest singur fapt, constituit comptabil, fără prejudiciul urmărilor prevădute de art. 207 din codul penal, dacă fără autorisațiune s'ar amestecat în funcțiuni publice.—Gestiunile de fapt sunt supuse aceluiași jurisdicțiuni și trag dupe sine aceeași răspundere ca și gestiunile legale.»

1. Prin art. 88 din legea burselor se stabilește că mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași reguli prevădute de art. 30 din legea burselor pentru mijlocitorii de schimb. Or, prin art. 88 trimițând la art. 30, care cuprinde și cazul de penalitate, rezultă din acesta că legiuitorul nu distinge între mijlocitorii de schimb și mijlocitorii de mărfuri, și acolo unde legea nu face distincțiuni nici judecătorul nu poate să facă. Dar, după art. 30, ori cine 'și însușește dreptul de mijlocitor de schimb fără drept sau săvârșește operațiuni de atribuțiunile mijlocitorilor de schimb se pedepsește, conform art. 207 c. p., ca usurpator de titluri și funcțiuni. Într-un cânt dar mijlocitorii de mărfuri sunt asimilați în totul cu mijlocitorii de schimb, apoi art. 207 le este explicabil. (Cas. II din 9 Ian. 84; No. 250 din 22 Mai 84.)

2. După dispozițiunile art. 88 din legea burselor, mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași reguli prevădute de art. 30 pentru mijlocitorii de schimb; și prin art. 30 se dispune că cei ce 'și vor însuși dreptul de mijlocitor de schimb fără drept, sau vor săvârși operațiuni de atribuțiunile mijlocitorilor de schimb, se vor pedepsi ca usurpatori de titluri și funcțiuni. În fața acestor texte din legea burselor, rezultă în modul cel mai clar că mijlocitorii de mărfuri sunt asimilați într-un tot cu agenții de schimb; de unde rezultă că atât sarcinile cât și drepturile, responsabilitatea cât și garanțiile, le sunt comune, și în consecință art. 207 c. p. este aplicabil atât în materia agenților de schimb cât și în cea a agenților de mărfuri. Această consecință directă și expresă prin ultimul alineat al art. 88 nu poate fi înlăturată prin argumentul că cuvântul «regule» nu s'ar referi de cât la ținerea registrelor, carnetelor, contabilizației și procedurii, de ore ce în primul alineat se vorbește de toate acestea, iar ultimul alineat se referă mai cu seamă la penalitate, mijloace de coercițiune, sancțiunea acelorăși reguli, adică a tuturor prescripțiunilor art. 30. Chiar în lipsa ultimului alineat al art. 88, totuși art. 207 c. p. este aplicabil în specie, de ore ce, după dispozițiunile art. 82 din legea burselor, numai mijlocitorii de mărfuri au dreptul de a fi mijlocitori la vânzarea și cumpărarea mărfurilor, iar, după art. 20 și 85, mijlocitorii de mărfuri sunt numiți prin decret regesc de Ministerul comerțului, de unde rezultă cu numai ei sunt competenți a opera asemenea vânzări și cumpărări și au calitatea de funcționari publici administrativi, și în consecință usurpatori lor sunt pedepsiți conform art. 207 c. p. (Buc. III, No. 542 din 21 Oct. 83, *Dreptul* No. 81/33).

3. În ceea ce privesc usurparea drepturilor mijlocitorilor de schimb și de mărfuri, legiuitorul nu a pus altă sancțiune de cât cea prescrisă prin art. 30 al. I din legea burselor din 1881, specificând că an să fie pedepsiți pentru asemenea fapte numai cei ce 'și vor însuși drepturile mijlocitorilor de schimb. Și, de și prin art. 88 ultimul alineat din legea burselor se dice: «mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași reguli prevădute de art. 30 pentru mijlocitorii de schimb», dar ținându-se seama de cele-alte dispozițiuni ale întregii secțiuni a XIV, și având în privire chiar alineatul I al art. 88, care îndatoră pe mijlocitorii de mărfuri să aibă registre și carnete tot ca mijlocitorii de schimb, trimiterea ce se face la art. 30 neîndoelnic nu vizază la alt de cât la regulile es-

puse în art. 30, după care trebuie să se țină asemenea registre și carnete, iar nici cât și la penalitatea din primul alineat al art. 30, și acesta greșit pentru că legiuitorul nu a considerat faptul usurpării drepturilor mijlocitorilor de mărfuri ca având aceeași importanță ca însușirea drepturilor mijlocitorilor de schimb, căci dacă ar fi crezut că între faptele acestor usurpatori există o similitudine egală și dacă ar fi voit să se pedepsească cu aceeași măsură, s'ar fi exprimat clar și categoric; de unde rezultă că ne făcând'o, expresiunea «sunt supuși la aceleași reguli» trebuie să rămână circumscrisă în aplicațiunea secundului alineat al art. 88 numai la modul cum trebuie să țină și mijlocitorii de mărfuri registrele și carnetele lor. Așa dar, întru cât legiuitorul nu a pus o dispozițiune expresă, clară și categorică, și pentru pedepsirea usurpatorilor drepturilor mijlocitorilor de mărfuri, și întru cât în penal prin analogie nu se pot aplica pedepse ne-prevădute anume, se face o greșită și rea interpretare a art. 30 și 88 din legea burselor, când se condamnă mijlocitorii de mărfuri. (Cas. II, No. 499 din 3 Oct. 89).

4. De și legiuitorul, prin art. 19, 20, 21 și 22 din legea burselor, supune la aceleași formalități, cere aceleași condițiuni de capacitate și supune la aceleași reguli pe mijlocitorii de mărfuri ca și pe mijlocitorii de schimb, când este vorba de drepturile și obligațiunile unora și altora, și de protecțiunea ce legea le acorda, ele sunt cu totul diferite; în adevăr, pe când pentru mijlocitorii de schimb găsim art. 30 care pedepsește ca usurpatori de titluri și funcțiuni pe cei ce 'și vor însuși dreptul de mijlocitorii de schimb fără drept, sau vor săvârși operațiuni de atribuțiunile acestor mijlocitorii, pentru mijlocitorii de mărfuri nu găsim de cât art. 88 care, în ultima sa parte, dice: «mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași reguli prevădute la art. 30 pentru mijlocitorii de schimb». Ast-fel fiind, naște întrebarea dacă această trimitere la art. 30 se referă la pedepsă sau la obligațiunile impuse mijlocitorilor de schimb prin acel articol, sau dacă se rapoartă și la una și la alta. Dacă vom observa cu atențiune termenii în care este conceput art. 88, ultima parte, ori cine poate vedea că nu este cât de puțin vorba de pedepsă, ci numai de regulile ce trebuie să observe mijlocitorii de mărfuri, care sunt aceleași cu cele ce trebuie să păzescă mijlocitorii de schimb. Și în adevăr, pe când art. 30 ne spune clar că «cei ce 'și vor însuși dreptul de mijlocitori de schimb, etc., se vor pedepsi...», art. 88 conține cu totul o altă idee: el se ocupă de cei ce au calitatea de mijlocitori de mărfuri, iar nu de cei ce 'și însușesc o asemenea calitate, și ne arată că sunt supuși la aceleași reguli prevădute la art. 30 pentru mijlocitorii de schimb, adică la regulile prevădute în partea finală a art. 30, și care sunt relative la modul cum ei trebuie să opereze în registre și carnet. Și să nu se dică că de ore ce art. 88 spune la început că mijlocitorii de mărfuri sunt datori, ca și agenții de schimb, a avea registre și carnet, nu mai era nevoie de o nouă trimitere la art. 30 dacă ar fi fost vorba tot de aceste registre, și că prin urmare trimiterea nu poate fi de cât relativă la pedepsă, fiind că art. 88 în prima sa parte se mărginește numai în a enumera registrele ce să țină mijlocitorii de mărfuri, fără a indica și regulile în care trebuiesc ținute, și de aceea, în ultima sa parte,

ne trimite la art. 30, care arată în partea sa finală modul cum ei trebuie să opereze în carnet și registre. Să nu se susțină asemenea ca de ore ce art. 88 ne trimete la art. 30, fara a face vre ua distincțiune, trebuie luat acel articol în întregul său, și prin urmare și cu penalitatea prevădută în el, fiind că de ar fi fost așa, trebuia sa ne spună clar cum face pentru mijlocitorii de schimb, că «cei ce 'și vor însuși calitatea de mijlocitori de mărfuri, să fie pedepsiți conform art. 30»; dar legea fiind mută în această privință, ba din contra preocupându-se totmai de cei ce au calitatea de mijlocitori de mărfuri, este evident că trimiterea la art. 30 este relativă numai la regulile de observat de acești din urmă, și prin urmare conclusiunea ce tragem de aci este ca legiuitorul nu a înțeles a pedepsi pe cei ce 'și vor însuși calitatea de mijlocitori de mărfuri. Ceea ce ne întărește și mai mult în această credință este ca în Franca, legea din 18 Iunie 1866, desființând monopolul ce exista pene aci, a permis, cu incepere de la 1 Ianuarie 1867, ori cui sa facă pe mijlocitorul de mărfuri, fără nici ua restricțiune, și este probabil ca legiuitorul nostru, inspirat de această lege, de si a pus condițiuni de admisibilitate pentru mijlocitorii de mărfuri, nu a prevădut însă nici ua sancțiune contra celor ce fără drept 'și-ar însuși uă asemenea calitate. În schimb însă, legiuitorul a acordat mijlocitorilor legali ore cari avantajii de cari nu se bucură cei-l-alți. Ast-fel: 1' registrele fac deplină credință în justiție; 2' numai ei au dreptul de a fi mijlocitori la vânzarea și cumpărarea marfurilor și a le adeveri cursul (art. 82), etc. Cât pentru teoria că mijlocitorii de mărfuri ar fi nisco funcționari publici, și că prin urmare cei ce 'și vor însuși această calitate urmază să fie pedepsiți dupe dreptul comun, potrivit art. 207 c. p., chiar de nu ar exista ua penalitate în legea burselor, se răspunde că pentru a fi cine-va considerat ca funcționar, nu este suficient a fi numit prin decret regal și a depune jurământ, ci se mai cer și alte condițiuni, între cari trebuie sa fie retribuit din buget și să aibă drept la pensie, ceea ce nu este cu mijlocitorii de mărfuri. Deci usurpatorii calității de mijlocitori de mărfuri scapa și de sub penalitatea prevădută de art. 207 c. p. (Brăila, 17 Iun. 83, v. *Dreptul* No. 56 din 83).

Art. 208. (leg. 17 Febr. 74). «Ori cine va purta în public vre un costum, uă uniformă, un semn distinctiv de autoritate, sau uă decorațiune - care nu i se cuvine. sau pentru care nu are autorisare, se va pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 6.» (const. 12; c. just. milit. 157; c. p. Fr. 259).

1. Ceea ce legiuitorul a cerut, pentru a putea fi loc la aplicațiunea art. 208, este intențiunea din partea autorului acestui fapt de a face pe public să credea că este în drept a purta ua uniformă sau insemne ce nu a fost sau nu mai este în drept a purta, caci această pôte constitui din parte-i ca un ultragiu adus autorității publice și ca uă tendință de a 'i compromite și insemnele și de a 'i usurpa și puterea. (Cas. II, No. 485 din 12 Nov. 80).

SECȚIUNEA VIII

ÎMPEDECĂRI LA LIBERUL ESERCICIU AL UNEI RELIGIUNI

Art. 209. «Ori cine care, prin fapte sau amenințări, va sili sau va popri pe una sau mai multe persoane de a 'și exercita cultul religiunii lor, de a asista la exercițiul acestui cult, sau de a celebra serbătorile lor, se va pedepsi cu amendă de la 100 pînă la 1000 lei.» (c. p. 212, 399; const. 21; p. Fr. 260).

Art. 210. (leg. 17 Febr. 74). «Acea cari vor împedeca, vor întîrîia, sau vor curma îndeplinirea datoriilor unei religiuni, prin turburări ori desordine făcute în biserică, sau în alt loc hotărât spre acest sfârșit, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 1 lună, și cu amendă de la 26 pînă la 200 lei.» (c. p. 212, 399; p. Fr. 261).

Art. 211. (leg. 17 Febr. 74) «Acel care va lovi pe preotul unei religiuni, pe cînd este în lucrarea funcțiunilor sale, se va pedepsi cu închisoarea de la 1 an pînă la 2.

Acela care, prin gesturi sau cuvinte, va ultragia pe Ministrul unui cult pe cînd se află în exercițiul funcțiunei sale, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni, și cu amendă de la 26 pînă la 100 lei.» (c. p. 183, 184, 212, 299 al. II, 399; p. Fr. 262, 263).

Art. 212. (leg. 10 Febr. 74). «Dispozițiunile acestei secțiuni se aplică numai asupra turburărilor, ultragiilor, loviturilor, sau altor desordine a căror natură ori împrejurări, nu vor

«da ocașiune de a se aplica pedepse mai grele dupe alte dispozițiuni ale acestui codice.» (c. p. 209—211; p. Fr. 264).

CAP. V

Despre asociarea făcătorilor de rele
și despre vagabonși

SECȚIUNEA I

DESPRE ASOCIAREA FĂCĂTORILOR DE RELE

Art. 213. «Ori ce asociare de făcători de rele, spre vătămarea persónelor, sau a proprietăților, este crimă în contra liniscei publice.»
(c. p. 1, 7, 90, 214, 354; p. Fr. 265 .

1. Veđi No. 1 sub art. 215 c. p.

Art. 214. «Acéstă crimă există prin singurul fapt al organizării cetelor, ori al corespondenței între dênsele cu căpeteniile lor, ori al învoirei privitoare la darea de socotelă, sau la împărțirea lucrurilor provenite din delictе.»
(c. p. 213; p. Fr. 266).

1. Veđi No. 1 de sub art. 215 c. p.

Art. 215. «Când acéstă crimă nu va fi însoțită, nici urmată de uă altă crimă, autorii, directorii, asociații și căpeteniile sau sub-căpeteniile acestor cete, se vor pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 86—90, 213, 214, 216, 354; p. Fr. 267).

1. Art. 215 pedepsește asociațiunile făcătorilor de rele, în scopul arătat în art. 213, ca un delict particular și abstracțiune făcându-se dacă uă crimă a rezultat sau nu din acea asociațiune. Pentru a fi pedepsită este destul ca un act pregătitor să o manifeste, și acel act este organizarea cetelor. Iar semnele caracteristice ale acestei organizațiuni sunt lăsate în suverana apreciere a juraților. (Cas. II, No. 507 din 25 Nov. 80).

Art. 216. (leg. 17 Febr. 74). «Se vor pedepsi cu 2 ani închisore ori ce alte persoane cari vor fi fost însărcinate cu vre un serviciu într'aceste cetate, precum și aceia cari, cu bună știință sau voință, vor fi dat cetelor arme, munițiuni și instrumente pentru crime, locuință, scăpare sau loc de întâlnire.» (c. p. 52, 89, 197, 213—215; p. Fr. 268).

SECȚIUNEA II

PENTRU VAGABONDI

Art. 217. «Vagabonșii, adică ómenii fără căpătâi, sunt aceia cari n'au, nici domiciliu statornic, nici mijloc de hrană, nici eserciteză obicinuit vre uă profesiune sau meșteșug.»

c. p. 218—224; art. 6 leg. 7 Apr. 81 *; p. Fr. 270).

1. Pentru a fi cine-va vagabond trebuie, conform art. 217, ca să nu aibă nici un domiciliu stabil, nici mijloc de hrană și nici să esercite vre uă meserie într'un mod obicinuit. Esercitarea însă a mai multor profesiuni spre a'și câștiga existența nu se poate califica de lipsă de meserie obicinuită, sensul acestui articol ne fiind a interzice schimbarea profesiunii, a opri libertatea profesională. (Suceava, 12 Nov. 90, v. *Dreptul* No. 77 din 90.)

2. Dacă străinul care a intrat în țară fara pasport, are asupra-i suma de 90 lei, cu care se poate dice că el are un mijloc de hrană și că nu amenință societatea, el nu poate fi declarat vagabond. (Dorohoi, 21 Sept. 92, *Curier. judic.* No. 31 92; Curtea Iași II, No. 612 din 10 Oct. 92).

3. Străinul care a intrat în țara fără pasport, care adică nu și-a regulat pozițiunea în regatul român fața cu legea asupra

*) **Leg. 7 Apr. 81: Art. 6.** Străinul din nou venit în țară și care nu va avea un domiciliu sau reședința cunoscută, va fi dator, în termen de 10 zile de la sosire sau de la promulgarea legii de față, să obțină uă carte de liberă petrecere de la autoritatea polițienescă sau administrativă locală, pentru timpul cât va arăta că voește sa stea sau sa călătorească prin țara.

Un regulament de administrațiune publică va determina procedura de urmat pentru aplicațiunea practica a acestei dispozițiuni.» (regul. 31 Oct. 81).

străinilor din 1881, lege care privesce pe toți cei ce nu sunt membri ai statului român, independent de naționalitatea la care aparțin, nu poate fi declarat vagabond când este muncitor de pământ, de ôre ce nu se poate dice că nu'și exercită profesiunea în mod obicinuit, caci, de și arestat în momentul în care a intrat în țără, dar de îndată ce va fi pus în libertate el 'și va relua obicinuita sa ocupațiune manuală. Unui atare strain rămâne ca autoritatea comunală să 'i aplice dispozițiunile art. 6 alin. 2 din regulamentul legii din 1881. (Dorohoi, 21 Sept. 92, *Curier. judic.* No. 31 92; Curtea Iași, II, No. 612 din 10 Oct. 92).

Art. 218. «Nimenia nu se poate declara vagabond de cât numai prin sentință judecătorească.

Nimenia nu poate fi declarat de vagabond de cât de la etatea de 16 ani împliniți în sus.» (c. p. 61, 62, 217, 219—224).

Art. 219. «Acei declarați de vagabonți, se vor aduna într'ună monastire, sau un alt loc anume determinat prin un regulament de administrațiune publică, și se vor supune a învăța uă meserie cu care să se pôtă hrăni, sau vor fi obligați a lucra în meseria ce cunosc.

Timpul șederei lor în un asemenea loc va fi de la 6 luni pênă la 1 an.» (c. p. 217, 218).

1. De și prin art. 219 se prescrie că cei declarați vagabonți să fie condamnați la detențiune într'un loc anume spre a învăța un meșteșu, însă acest articol nu a vidat de cât pe cei născuți în țera, cari nu au nici un fel de instruire și nici ua meserie care să 'i asigure mijloce de existența, iar nu și pe cei născuți în țeri straine, pentiu cari administrațiunea acelor țeri nu a putut sa le dea nici uă cultură, și cari se strecôra în uă alta țără, fură a putea aduce acolo veri un serviciu. Ast-fel fiind, de ôre-ce s'a constatat că inculpatul era în starea de vagabondagiū și străin, bine și rațional a ordonat curtea de apel isgonirea lui din țera, fură a 'i aplica și art. 219. (Cas. II, No. 52 din 26 Ian. 94, pag. 72; Cas. II, No. 57 din 31 Ian. 94; Cas. II, No. 191 din 2 Mai 94, pag. 558).

Art. 220. «Acei declarați de vagabonți de naționalitate străină, se vor putea și isgoni din țără.» (c. p. 179, 217, 218; art. 1 și 7 leg. asupra străinilor din 7 Apr. 81; p. Fr. 272).

1. Numai lipsa de pasport nu poate motiva expulsarea din țară pe cale judecătorească a unui străin care reușind a se furișa în țară pe ascuns și fără legitimație, caută a 'și câștiga existența în mod cinstit și regulat, fără a întruni în sine elementele de vagabondagiū în înțelesul codului penal, de ore ce prin sentință judiciară nu se pot expulsa de cât vagabonșii. (Suceva, 12 Nov., 90 v. *Dreptul* No. 77 din 90).

2. Prin expresiunea de *naționalitate* se înțelege calitatea unui individ de a aparține la cutare națiune și nu la cutare Stat; așa, de exemplu, românii din țările vecine aparțin tot națiunii române, de și nu aparțin statului român. Ast-fel fiind, românul din alt stat străin nu cade sub prevederile art. 220, care nu se aplică de cât vagabonșilor de naționalitate străină. (Dorohoi, 21 Sept. 92, *Curier. judic.* No. 91/91; Curtea Iași, II, No. 612 din 10 Oct. 92).

3. Dispozițiunile art. 220 sunt facultative pentru tribunale. (Dorohoi, 21 Sept. 92, *Curier. judic.* No. 31/92; Curtea Iași, II, No. 612 din 10 Oct. 92).

4. Expulsarea din țară aparține puterei executive, nu instanțelor judecătorești, acestea având numai dreptul de a constata și declara starea de vagabondagiū. (Cas. II, No. 522 din 19 Oct. 92, pag. 924; Cas. II, No. 7 din 12 Ian. 93, pag. 51).

Art. 221. «Înainte de a se trimete un individ declarat de vagabond în unul din locurile prevădute prin art. 219, i se va pune un soroc de cel mult 1 lună, în care el va putea să'si găsească un mijloc regulat de existență, în care cas va fi scutit de a merge în casa destinată vagabonșilor.» (c. p. 217, 218).

Art. 222. «Dacă comuna unde este născut vagabondul sau vre uă persoană cunoscută și solvabilă va reclama pe vagabond, sub ofertă de garanție, individul ast-fel reclamat, se va trimete în comuna care l'a cerut sau în aceea pe care garantul a arătat-o.» (c. p. 217; p. Fr. 273).

1. De și din coprinderea art. 222 ar părea că, în ceea ce privește liberarea pe cautiune, nu se face nici uă distincțiune între vagabonșii născuți în țară și între vagabonșii veniți din țările străine, însă întru cât acest articol este luat din art. 273 din codul penal frances, unde se spune că vagabonșii născuți în Franca vor putea fi reclamați pe garanție, fie de comuna unde sunt născuți, fie de uă persoană cunoscută și solvabilă, este înve-

derat că și legiuitorul nostru, călăuzit de același interes cerut de siguranța interioară a Statului, și de liniscea publică, a înțeles a face uă distincțiune între vagabonții născuți în țară și între cei veniți de afară, în ceea-ce privesce reclamarea lor pe garanție. Acesta reese lămurit din faptul că legiuitorul român a privit mult mai rău pe vagabonții veniți din afară, de cât pe cei născuți în țară, căci prin art. 220 dispune că cei de naționalitate străină, declarați vagabonți, se vor putea și isgoni din țară. Și cum expulsarea din țară aparține puterii executive, nu instanțelor judecătorești, acestea având numai dreptul de a constata și declara starea de vagabondagiū; a se admite că vagabonții de naționalitate străină pot fi liberați pe cauțiune, ar fi a da loc, în multe casuri, la contradicțiuni flagrante, dacă nu și la conflicte, între puterea executivă și puterea judecătorească, când un tribunal, liberând pe cauțiune pe un vagabond străin, puterea executivă l'ar isgoni din țară. Că legiuitorul român a căutat tot-d'una să facă uă distincțiune între vagabonții locali și cei străini, fiind mai favorabil pentru cei născuți în țară și căutând tot-d'una să ia garanțiile cele mai mari contra străinilor și acesta atât în interesul siguranței interioare și exterioare a Statului român, cât și pentru a nu turbura liniscea publică, reese și mai lămurit din faptul că prin legea asupra străinilor din 7 Aprilie 1881, guvernul pôte, pe cale administrativă și fără măcar să intervină vre uă hotărâre judecătorească, să expulzeze din țară pe ori-ce străin. Deci dar adevăratul înțeles al art. 222 este că numai vagabonții născuți în țară pot fi liberați pe cauțiune. (Cas. II, No. 522 din 19 Oct. 92, pag. 924; Cas. II, No. 7 din 12 Ian. 93, pag. 51).

Art. 223. «Vagabondul care se va prinde îmbrăcat cu port schimbat sau purtând arme, de și nu le va fi întrebuințat, sau având asupra-i pile, cârlige sau alte unelte îndemânate, ori spre săvârșire de furtișaguri, sau de alte delictе, ori spre a-i înlesni mijlócele de a intra prin case, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună pênă la 1 an.» (c. p. 91, 217, 218, 315; p. Fr. 277).

Art. 224. «Pedepsele hotărâte într'acest codice pentru cei ce vor avea paspórtе sau răvașe de drum false, se vor urca la maximum pentru vagabonți, când asemenea paspórtе ori răvașe de drum se vor găsi la dênșil.» (c. p. 129, 130, 132, 133, 217; p. Fr. 281).

TITLUL IV

CRIME ȘI DELICTE ÎN CONTRA PARTICULARILOR

CAP. I

Crime și delictes în contra persónelor

SECȚIUNEA I

PENTRU OMOR ȘI ALTE CRIME MARI,
AMENINȚĂRI DE OMOR ÎN CONTRA PERSÓNELOR

§ I

*Omor, asasinat (ucidere), părintucidere,
pruncucidere, otrăvire*

Art. 225. Omuciderea săvârșită cu voință se numesce omor.» (c. p. 226, 229, 230, 231, 234, 248, 250, 251, 253, 255, 256, 363, 370, 371, 374, 376; art. 7. leg. 7 Apr. 81*; p. Fr. 295).

1. În ua acusațiune de omor, trebuie pusă uă cestiune asupra faptului material al omorului și ua altă cestiune asupra voinței. (Cas. II, No. 46 din 25 Febr. 69).

2. Voința de a omori, fiind un element constitutiv al crimei de omor, trebuie pusă în cestiunea asupra faptului omuciderii, iar nu în ua cestiune separată. (Cas. II, No. 330 din 24 Sept. 69; No. 412 din 9 Nov. 76; No. 358 din 21 Oct. 75; No. 286 din 12 Iul. 78; Cas. II, No. 54 din 26 Ian. 93, pag. 78).

3. Cestiunea «acusatul a comis omorul...» este bine pusă, căci de și n i coprinde elementul voinței, dar acest element este virtualmente cuprins în cuvântul tehnic «omor», care în înțelesul legal, dupe definițiunea data de art. 225, însemnă omuciderea săvârșită cu voința. (Cas. II, No. 330 din 24 Sept. 69; No. 110 din 3 Mart. 70).

4. Dacă, pe lângă cestiunea relativă la omor, aflată în decisiunea camerei de punere sub aculare, președintele pune de la

*) Leg. 7 Apr. 81. Art. 81. «Nu va fi considerat ca delict politic, nici ca fapt conex al unui asemenea delict, atentatul în contra persónei șefului unui stat strain, sau în contra membrilor familiei sale, când acest atentat constituie faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire.»

sine și fără a fi euprinse în accea decisiune, alte două cestiuni, una relativă la loviri cu voință și alta la loviri care au provocat mărtea, cscede în mod evident puterile sele. (Cas. II, No. 275 din 3 Dec. 68).

5. De și acusatul a fost dat judecătii pentru crima de omucidere cu voință, și de și omuciderea cu voință, constituind, în virtutea art. 225 c. p., un delict special, președintele este dator a pune, conform art. 361 pr. p., ua cestiune unică, dar dacă președintele divide accea cestiune unică ce trebue pusă juraților în 3 cestiuni și anume: care dacă lovirile erau voluntare, dacă acele loviri au causat mărtea și în fine dacă acele loviri au causat mărtea au fost aplicate cu voința de a causa mărtea, și dacă jurații răspund afirmativ la toate acele cestiuni, răspunsul lor afirmativ constituie crima de omucidere cu voință. Așa dar, prin cestiunile ast-lel divise, nu se pôte pretinde nici ca cestiunea ce trebuia pusă juraților, conform actului de acusațiune, nu a fost pusă într'un mod ast-fel în cât dēnsa să fie deslegată în întregul ei de jurați, nici că prin această divisiune vre-un prejudiciu a putut să resulte pentru acusat, nici că a putut da nascere în spiritul juraților la vre-ua confusiune. Afară de acestea, în virtutea art. 362 și 363 pr. p., președintele are dreptul, când din desbateri ar resulta vre-ua circumstanță, fie în sarcina acusatului, fie în favorea sa, să pună juraților uă cestiune subsidiară, chiar dacă uă asemenea cestiune nu ar fi fost menționată în actul de acusațiune; prin urmare dēnsul ar fi fost în drept, dacă din desbateri s'ar fi putut crede că acusatul nu a comis uă omucidere cu voință, dar uă rănire cu voință care a causat mărtea, să pună uă asemenea cestiune; dacă dar președintele are dreptul a pune uă asemenea cestiune în mod subsidiar, nu este nici un motiv rațional ca dēnsul să nu pōtă face acēsta diviđend încă de la început cestiunea într'un mod ast-fel în cât, prin diferitele cestiuni ce a pus, să aibă răspunsul juraților și asupra cestiunei de rănire cu voință care a causat mărtea și asupra cestiunei de omucidere cu voință. (Cas. II, No. 491 din 21 Nov. 90).

6. Omuciderea unuia și rănirea altuia, provenind din un fapt unic, descărcarea unei arme de foc, și constituind un fapt unic, pot fi puse în uă singura întrebare, fără ca aceea cestiune să fie complexă. (Cas. II, No. 523 din 14 Nov. 72).

7. Prin nici un text de lege nu se cere ca identitatea victimei să se constate mai înainte de a se pronunța jurații asupra faptului dacă acusatul a comis sau nu omorul ce i se impută, fiind în de ajuns a se constata ca este uă victimă. (Cas. II, No. 26 din 20 Ian. 78).

Art. 226. «Omorul comis cu precugetare sau cu pândire, se numesce asasinat.» (c.p. 225, 227, 228, 232; art. 7 leg. 7 Apr. 81*; p. Fr. 296).

1. Precugetarea, în materie de omor cu voință, constituie uă

*) Veđi nota de la pag. 196.

circumstanță agravantă care trebuie să facă obiectul unei cestiuni separate la jurați. (Cas. II, No. 114 din 21 Febr. 67; No. 121 din 9 Apr. 69; No. 377 din 8 Nov. 75; No. 79 din 12 Febr. 91; Cas. II, No. 265 din 4 Iun. 91, pag. 784).

2. La comiterea unui asasinat, circumstanța agravantă a pândirei nu se poate înțelege și nici nu poate să existe fără premeditare; prin urmare jurații, când răspund afirmativ la pândire și negativ la premeditare, pronunță un verdict contradictoriu și cu violațiunea art. 226. (Cas. II, No. 257 din 3 Mai 89).

3. Dacă acusalul este dat judecații pentru tentativă de omor cu precugetare, președintele curții cu jurați trebuie să întrebe pe jurați mai întâiu asupra faptului principal, dacă acusalul a avut voință de a comite acea tentativă de omor, și apoi asupra circumstanței agravante dacă a premeditat crima, punând uă cestiune separată în această privință. (Cas. II, No. 20 din 18 Ian. 83).

4. Punându-se cestiunea la jurați dacă acusalul a omorât cu precugetare pe... și dacă este constatat că a urmat omorul cu precugetare, se prejudică cestiunea a doua. (Cas. II, No. 282 din 26 Mai 67).

5. Acusalul nu are interes de a invoca circumstanța că nu s'au întrebat jurații dacă omorul s'a comis cu precugetare, de ore-ce prin acesta i se îngreunează pozițiunea. (Cas. II, No. 330 din 24 Sept. 69).

6. Omiterea punerii la jurați a unei cestiuni asupra circumstanței agravante a precugetării sau pândirei, fiind în avantajul acusalului, el nu se poate prevala de lipsa ei. (Cas. II, No. 267 din 28 Mai 90).

Art. 227. «Precugetarea este atunci când mai înaintea faptei s'a făcut hotărâre de a se porni asupra vieții unei persoane anume, ori asupra aceluia ce se va găsi, sau se va nemeri, și chiar când hotărârea ar atârna de vre uă împrejurare ori condițiune.» (c. p. 226, 232; p. Fr. 297).

Art. 228. «Pândirea este a aștepta pe cine-va, ore-care timp, într'unul ori mai multe locuri, sau ca să 'l omóre, sau ca să esercite asupra lui acte de violență.» (c. p. 226, 232; p. Fr. 298).

Art. 229. «Părintucirerea este omorul săvârșit asupra părinților legitimi, naturali sau adoptivi, sau asupra ori cărui alt ascendent (rudă de sus), legitim.» (c. p. 225, 232, 252; p. Fr. 299)

Art. 230. «Pruncuciderea se numesce omorul copilului său născut de curând.» (c. p. 225, 232; p. Fr. 300).

Art. 231 «Otrăvirea este omorul unei persoane prin întrebuințare de substanțe care pot cauza mörte, mai curând sau mai târziu, ori și în ce mod ar fi fost întrebuințate sau date acele substanțe.» (c. p. 225, 232, 245, 247; art. 7 leg. 7 Apr. 81*; p. Fr. 301).

1. Crima de otrăvire, penată de art. 231, când este de vorba de punerea cestiunilor la jurași, pöte fi descompusă în uă omucidere cu voință, infracțiune pedepsită de art. 234 al. III și în întrebuințare de substanțe care pot cauza mörtea mai curând sau mai târziu, care constituie un element agravant al omuciderii voluntară. (Cas. II, No. 147 din 14 Mai 82).

2. Dupe art. 231, otrăvirea constituie un element al crimei de omor, iar nu uă circumstanță agravantă; deci uă singură cestiune urmează a se pune jurașilor. (Cas. II, No. 429 din 11 Sept. 91, pag. 1020).

Art. 232. «Tot culpabilul de omor cu pre-cugetare, de părintucidere, pruncucidere și de otrăvire, se va pedepsi cu munca silnică pe viață.

Pruncuciderea când se va săvârși asupra unui copil nelegitim de către mama sa, se va pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 226, 229 230, 231, 252; p. Fr. 302).

1. Art. 232 c. p. pedepsește cu aceeași pedepsă a muncii silnice pe viață, crima de omor săvârșită, fie în toate circumstanțele în el arătate, fie cu concursul numai a uneia din ele. Ast-fel, dacă acusatul a fost recunoscut culpabil pentru faptul de omor cu pre-cugetare și pândire, cestiunea de a se sci dacă mortul a fost pă-rintele legitim al acusatului, nu presinta interes pentru acusat. (Cas. II, No. 216 din 27 Apr. 90).

Art. 233. «Se vor pedepsi ca nisce ucigași

*) Veđi nota de la pag. 196.

cu precugetare, toți acei făcători de rele cari vor întrebuința casne ori chinuri spre săvârșirea crimelor lor.» (c. p. 232, 273, 319; p. Fr. 303).

Art. 234. «Omorul se va pedepsi cu munca silnică pe totă viața când se va fi săvârșit mai înainte, sau de uă dată, sau în urma altei crime.

Omorul se va pedepsi asemenea cu munca silnică pe totă viața, când va fi avut de scop ori a prepara, ori a înlesni, ori a executa un delict, sau de a ajuta dosirea, ori a asigura nepedepsirea autorilor sau a complicilor acelui delict.

În toate cele-alte casuri, culpabilul de omor se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.» (c. p. 225, 250 și urm.; cod. just. milit. 249; p. Fr. 304).

1. Este culpabil de uă tentativă de omor cu voință urmată de uă crimă de omor săvârșit, cel care voinde a omori pe cine-va a tras cu pușca asupra lui și a omorît pe altul. În acest cas este aplicabil art. 234 c. p. (Cas. II, No. 405 din 6 Nov. 79).

2. Tentativa de omor se pedepsește cu reclusiunea. (Cas. II, No. 192 din 28 Apr. 81).

3. Primul alineat al art. 234 se aplică numai atunci când prevenitul a comis omorul mai înainte, de uă dată sau în urma unei alte crime, dar nu a unui delict. (Cas. II, No. 368 din 16 Oct. 79).

4. Dupa art. 234 omorul se pedepsește cu munca silnică pe viață numai atunci când va fi avut de scop ori a prepara ori a înlesni, ori a executa un delict, iar în toate cele-alte casuri se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit. Prin urmare, delictul care a urmat sau a precedat omorul, fiind uă circumstanță agravantă, urmează să facă obiectul unei cestiuni separate la jurați. (Cas. II, No. 274 din 11 Iul. 83).

5. Este bine condamnat la 20 ani muncă silnică cel recunoscut culpabil de faptul prevădut de art. 234 alin. II combinat cu art. 38 ultimul alineat. (Cas. II. No. 134 din 2 Mart. 93, pag. 270).

6. Într'uă acuzațiune de omor cu scop de a preda sau jefui, această din urmă circumstanță, care face dupe art. 234 c. p. a se urca pedepsa omorului, fiind uă circumstanță agravantă, urmează să fie pusă juraților într'uă cestiune separată. (Cas. II, No. 363 din 11 Oct. 69; No. 316 din 24 Mai 71).

7. Dacă crima de omor s'a comis în scop de a se sustrage de

la pedepsa delictului de furt în care a fost surprins, acesta constituie uă circumstanță îngreunătoare, pentru care trebuie să se pună juraților uă cestiune separată, conform art. 361 și 362 pr. p., iar nu să se puna într' uă singură cestiune atât faptul principal de omor cu voință, precum și circumstanța îngreunătoare cum că omorul săvârșit în scop de a se sustrage de la pedepsă pentru delictul de furt. (Cas. II, No. 497 din 26 Nov. 79).

8. Faptul omuciderii cu voință săvârșită cu scop de a înlesni comiterea unui furt, constituind uă circumstanță agravantă președintele curții cu jurați, este ținut conform art. 361 pr. p., să pună uă cestiune separată asupra lui, iar nu să pună uă singură cestiune atât asupra faptului principal cât și asupra circumstanțe agravante. (Cas. II, No. 236 din 2 Mai 90).

9. Dacă acusatul este declarat culpabil pentru faptul penat de art. 234 al. III c. p., curtea este în drept, față cu circumstanțele ușurătoare admise în favoarea acusatului să 'l condamne la 7 ani reclusiune. (Cas. II, No. 218 din 27 Apr. 90; No. 258 din 16 Mai 90).

§ II

Amenințări

Art. 235. «Acela care va fi amenințat, prin înscris, anonim sau sub-scris, de a asasina, de a otrăvi, ori de a face asupra vre unei persoane ori ce alt atentat, supus la munca silnică pe totă viața sau pe timp mărginit, se va pedepsi cu reclusiunea, dacă amenințarea se va fi făcut cu cerere de a depune uă sumă de bani la un loc hotărât, sau de a împlini ori ce alte condițiuni.» (c. p. 7, 286, 273, 366,; p. Fr. 305).

Art. 236. «Dacă amenințarea în scris nu va fi însoțită de nici uă cerere sau condițiune, osânda va fi închisórea de la 1 an la 2, și amenda de la 100 pêne la 5000 lei.» (c. p. 235, 366, 399; p. Fr. 306).

Art. 237. Dacă amenințarea, însoțită de cerere sau de vre uă condițiune, s'a făcut prin grai, culpabilul se va osândi la închisóre de

la 3 luni pînă la un an și la uă amendă de la 100 pînă la 500 lei.» (c. p. 364, 399; p. Fr. 307).

1. Acest articol pedepsește pe toți cei ce fac amenințări prin grai cu vre-uă cerere sau condițiune. (Cas. II, No. 404 din 8 Dec. 66).

2. Amenințarea ne-însoțită de veri-uă cerere sau de veri-uă condițiune, nu constituie delictul de amenințare prevădută și pedepsită de art. 237. (Cas. II, No. 82 din 2 Febr. 93, pag. 159).

3. Legea penală nu înflege nici uă pedepsă amenințărilor verbale cari nu sunt însoțite de uă cerere sau condițiune, căci legislatorul a creșut că asemenea amenințări, fiind lipsite de ori-ce interes, ele nu pot fi de cît rezultatul unei mișcări subite produse prin mânia și care se pôte risipi îndată prin reflexiune (Cas. II No. 811 din 15 Iunie 94, pag. 780).

4. Delictul de amenințare nu se pôte atinge prin împăcarea părților. (Dolj, I, 5 Iun. 90, *Dreptul* No. 56/95).

SECȚIUNEA II

RĂNIRI, LOVIRI ȘI ALTE CRIME ȘI DELICTE

COMISE CU VOINȚĂ

Art. 238. (leg. 17 Febr. 74). «Faptul de a lovi sau răni, cu voință, uă persónă sau a 'i causa ori ce alte leziuni corporale, se pedepsește, dupe împrejurări, ca crimă, ca delict, sau ca contravențiune.

Rănirile și lovirile care n'au cauzat nici uă bôlă, nici vre uă incapacitate de lucru, și care s'au urmat din certe prin cărciume, bâlciuri, oboruri și târguri, se pedepsesc ca contravențiuni.

Cele-alte răniri și loviri simple se pedepsesc cu închisóre de la 15 zile pînă la 1 an.

Iar dacă au fost cu precugetare sau cu pândire, pedepsa va fi închisóre de la 2 luni pînă la 1 an și jumătate, și amendă pînă la 2000 lei.» (c. p. 1, 227, 228, 239—243, 249, 250, 396 § 2,

399; art. 22, 23, 27 leg. judec. pace*; cod. just. milit. 214—216; cod. just. marit. 40; p. Pr. § 187; p. Fr. 311).

1. Prin cuvintele «bălciuri, târguri, cârciumi și oboruri», în-
trebuintate de art. 238, se înțelege ori ce adunare mare de oameni
în locuri anume destinate unde se fac cumpărări și vânzări de tot
felul de lucruri. Așa dar, în rëndul acestora se prenumără și pie-
țele publice, destinate anume prin regulamentele comunale, unde
fie-care cetățen dîlnic trebuie a se duce spre a 'și cumpăra arti-
colele necesarii pentru hrană cari sunt espuse acolo spre vîndare.
(Cas. II, No. 426 din 12 Nov. 76).

2. Bătaia comisă de cantonierii liniei ferate, în această a lor
calitate, întrunesc numai elementele delictului prevădut de art.
238 din cauza lipsei calității de funcționar, de ôre-ce, de și sunt
salariați de stat, totuși ei nu sunt funcționari, căci nici un text
de lege nu le dă această calitate, și dupe natura serviciului ce fac
ei sunt considerați numai ca servitori ai liniei ferate. (Cas. II,
Ne. 493 din 25 Sept. 89).

3. Veđi și No. 6, 7, 13 și 14 de sub art. 147.

4. Dacă un sergent de stradă care, pe când se afla cu nisce
rude ale seie în bălciu, se apucă la cêrtă cu ele și bate pe cel
ce intervine, acest fapt al-său nu constituie delictul de abuz de
putere, ci delictul prevădut de art. 238. (Cas. II, No. 248 din
28 Mai 91).

5. Șeful de garnisônă, când bate pe cine-va, este justițiabil de
tribunalele civile, de ôre-ce dupe art. 52 al. VII cod. just. milit.,
șefii de garnisônă sunt justițiabili de tribunalele militare numai
când nu esecuta ordinele sau dispozițiunile atîngătoare de îndato-
rirea lor de șefi de garnisônă. (Cas. II, No. 249 din 28 Mai 91).

6. Legea nu face nici uă deosebire între casul când primarul
comite un delict de bătae ca simplu particular și între casul când
comite acel fapt în calitate de agent administrativ, ci numai atunci
când comite faptul în calitate de oficer al poliției judiciare, în care
cas este justițiabil de curtea cu apel, conform art. 493 pr. p., rē-
mânend în primele dcuă casuri justițiabil de judecătôrul de ocol.
(Cas. II, No. 147 din 27 Apr. 83).

7. De și, dupe art. 35 din legea pentru exploatarea căilor fe-
rate, picherii de la căile ferate sunt oficeri de poliție judiciară,
totuși ei sunt justițiabili de tribunal când delictul de bătae ce 'l

*) Leg. jud. pace. Art. 22 (leg. 18 Mart. 95). «Judecătôriile
de pace sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță:

1. Faptele prevăduțe și pedepsite de art. 238, 249, 299 al. I,
352, 353 și 356 din codul penal;

Art. 23 (leg. 3 Mart. 94). «Pentru dîferitele delictes din arti-
colul precedent, judecătôrul de pace nu va putea pronunța-uă
pedepsă întrecend 6 luni și 1 dî închisôre, afară de casurile pre-
văduțe de art. 40 și 43 c. penal.»

Art. 27 (leg. 3 Mart. 94). «Asupra delictelor prevăduțe de art.
238 și 299 al. I din codul penal, și contravențiunci prevăduțe de
art. 800 și pedepsită de art. 896 din codul penal, acțiunea publică
se pôte stînge prin împăcâciunea părților.»

comit nu 'l săvârșesc în exercițiul funcțiunei lor de oficeri ai poliției judiciare. (Cas. II, No. 517 din 12 Oct. 92, pag. 915).

8. Faptul de bătae comis asupra socrului său nu intră în prevederile art. 243, ci intră între faptele prevădute de art. 238. (Cas. II, No. 207 din 27 Mai 85).

9. Dacă inculpatul nu a fost dat judecăței de cât pentru delictul de rănire ușoră, judecătorul nu are a se ocupa dacă rănirea s'a făcut cu arma sau nu. (Cas. II, No. 458 din 4 Nov. 88).

10. Tribunalul costatând că lovirele aplicate de inculpat nu au fost în gradul de a cauza victimei uă vătămare însemnată sănătății sau uă incapacitate de lucru, așa că faptul intră în prevederile art. 238, pôte declara acțiunea publică stinsă prin împăcarea părților. (Cas. II, No. 17 din 15 Ian. 92, pag. 75).

11. De și legiuitorul, prin art. 60 din legea judecătoriilor de ocôle, a deferit judecata faptelor prevădute de art. 238 c. p. judecătorului de ocol, nu rezultă de aci că a schimbat și natura acestei infracțiuni și a considerat-o ca simpla contravențiune, când chiar textul legii dîce că rămân delictе. (Cas. II, No. 446 din 17 Oct. 84; No. 74 din 24 Ian. 90; sect. unite No. 16 din 1 Nov. 90).

12. Deferirea faptului de bătae jurisdicțiunei judecătorilor de ocôle nu 'i-a schimbat caracterul de delict corecțional; ast-fel fiind, ministerul public și părțile nu au perdut prin această schimbare de jurisdicțiune, în privința acestor fapte, dreptul de a pune în mișcare și de a urmări acțiunea publică, drept care se resumă în acela de a sesisa pe judecătorul de ocol, precum și în acela de a apela către instanța superiôră sentința primului-judecător. Aceste regulе și principii generale, cari domină materia delictelor corecționale și a acțiunei ministerului public, precum și a părților, în privința lor nu a putut înceta de a avea aplicațiunea lor, prin faptul că uă lege posteriôră a deferit judecarea delictelor prevădute de art. 238 jurisdicțiunei judecătorului de ocol, care chiar judecă fără asistența procurorului, căci participarea ministerului public prin prezența sa la judecată nu e în tôte casurile uă condițiune neapărată pentru exercitarea din partea sa a căilor de reformare a sentințelor judecătorești. (Cas. II, No. 581 din 16 Dec. 91, pag. 1359).

13. Circumstanța agravantă rezultând din calitatea agentului, prevădută de art. 165, nu schimbă întru nimic natura delictului de lovire, nici nu 'l scôte de sub prevederile art. 238 deci un asemenea delinquent este justițiabil de judecătorul de ocol, ca primă instanță. (Cas. II, No. 507 din 17 Oct. 89).

14. Pe cât timp despăgubirea civilă rezultată din loviri nu este de cât accesorie, cel ce are competența de a judeca principalul fapt al lovirei are și competența de a judeca accesoriul despăgubirei, fie de ori-ce sumă. (Cas. II, No. 293 din 23 Iul. 80; No. 377 din 10 Sept. 80; Cas. II, No. 370 din 24 Iun. 92, pag. 675).

15. Punerea în mișcare a acțiunei publice, dupe art. 60 din legea judecătoriilor de ocôle, pentru reprimarea delictelor penate de art. 238 și 299, nu este subordonată plângerii părții vătămate, ci numai cursul ei pôte fi stins prin împăcarea părților. Nu echivalcă însă cu uă împăcăciune în sensul legii faptul că partea vătămată nu s'a constituit parte civilă. (Cas. II, No. 120 din 12 Mart. 85; Ilfov, II, No. 118 din 15 Febr. 85).

16. Dupe art. 60 din legea judecătoriilor de ocôle, acțiunea publică în privința delictelor prevădute de art. 238 și 299 al. I c. p. se stinge prin împăcarea părților. Din acest articol rezultă că părțile au dreptul a se împaca în tot timpul cât durează cercetarea acțiunii publice, de ore-ce nicăeri nu se limitează exercițiul acestui drept. Ast-fel, dacă judecata nu s'a pronunțat în mod definitiv, părțile se pot împăca în apel ca și la prima instanță. (Cas. II, No. 228 din 9 Mai 84; No. 140 din 9 Apr. 85).

17. Prin articolul 60, aliniatul ultim din legea judecătoriilor comunale și de ocôle, se prevede că acțiunea publică pentru delictele de bătae, cari sunt date în competența judecătoriilor de ocôle, se poate stinge prin împăcarea părților, operațiune care, de sigur, se poate îndeplini în ori-ce stare a procesului, înainte de a rămâne definitivă veri-ua hotărîre data de justiție asupra lui, căci legea nu pune nici uă limită pentru timpul pînă când împăcarea pote avea loc. Asemenea stingere de acțiune prin împăcare pote ast-fel să aibă loc și înaintea curței de casație, căci, dupe art. 396, aliniatul ultim, din procedura penală, acțiunea publică nu se consideră definitiv judecată pînă dupe expirarea termenului de a face recurs sau pînă dupe judecată și respingerea recursului făcut asupra unei judecăli de natură penală. Cas. II, No. 250 din 13 Mai 92, pag. 498; Cas. II, No. 342 din 27 Iun. 94, pag. 746.

18. Legiuitorul nu prescrie modul cum urmează de a se constata de către autoritățile judecătorești stingerea acțiunii publice prin împăcarea părților. Deci e suficientă constatarea prin un jurnal al instanței de judecată. (Cas. II, No. 491 din 6 Nov. 91, pag. 1268).

19. De și delictul penat de art. 238 c. p., dupe art. 60 din legea de la 9 Martie 1879, este lăsat în competența judecătorilor de ocôle, și nu trebuc să fie trimis direct tribunalului, dar pe cât timp tribunalul este competent să judece în apel asemenea procese și părțile interesate nu declină competența tribunalului, el este obligat, conform art. 188 pr. p., să judece acest delict în prima și ultima instanță. Deci, cu drept cuvînt curtea de apel respinge ca neadmisibil apelul făcut contra unei atari sentințe a tribunalului. Cas. II, No. 507 din 17 Oct. 89.

20. Din momentul ce legea pronunță închisórea pînă la 1 an, pedepsa de 1 an ce se dă de curte celui recunoscut de jurați culpabil de faptul penat de art. 238, este în conformitate cu art. 238. (Cas. II, No. 866 din 7 Aug. 91, pag. 858).

Art. 239. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă lovirile sau rănirile au causat uă vătămare însemnată sănătății sau unui membru al corpului victimei, ori dacă au dat nascere vre unei necapacități de lucru, culpabilul se va pedepsi cu închisóre de la 3 luni pînă la 2 ani, și amendă pînă la 2000 lei.

Iar dacă se va fi urmat cu precugetare sau cu pândire, minimum pedepsei va fi de 6 luni.»

(c. p. 227, 228, 238, 240, 243, 249, 250; p. Pr. § 192; p. Fr. 309).

1. Când rezultă din *visum et repertum* al medicului, singurul competente a se pronunța asupra gravității loviturilor, că ele erau de natură a produce o incapacitate de lucru, faptul intră în prevederile art. 239 și este de competența tribunalului a' l judeca. (Cas. 413 din 18 Nov. 89).

2. Dacă din părerea medicului rezultă că loviturile au fost așa de grave în cât pacientul, ca să 'și restabilească sănătatea, avea nevoie de o căutare de 15 zile, această circumstanță este destul de serioasă ca să dea faptului caracterul celor prevădute de art. 239 c. p., căci loviturile care aduc trebuința unei îngrijiri atât de îndelungă sunt o vătămare însemnată a sănătății. (Cas. II. No. 527 din 1 Nov. 89).

3. Dupe art. 239, nu numai răniile ce au ocazionat o incapacitate de lucru se pedepesc de acel articol, ci și răniile cari au cauzat o vătămare însemnată a sănătății. Dacă dar din părerea medicului rezultă că loviturile au fost destul de grave, pentru vindecarea cărora pacientul avea nevoie de o căutare de la 10—15 zile, această circumstanță este destul de serioasă ca să dea faptului caracterul celor prevădute de art. 239, căci loviturile cari au trebuință de o îngrijire atât de îndelungă sunt o vătămare însemnată a sănătății. (Cas. II, No. 639 din 14 Dec. 92, pag. 1148).

4. Gravitatea leziunilor și incapacitatea de lucru produse asupra unui pacient sunt cestiuni de fapt, a căror constatare și apreciere sunt lăsate în deplina suveranitate a instanțelor de fond, scăpând de sub censura curții de casație. (Cas. II, No. 302 din 7 Iun. 93, pag. 617; Cas. II, No. 804 din 19 Iun. 91, pag. 816; Cas. II, No. 160 din 13 Mart. 89).

5. Legea nu prescrie nicăieri că numai medicii investiți cu funcțiuni publice pot constata leziunile pacienților și libera certificate, ci ori și ce medic. (Cas. II. No. 304 din 19 Iun. 91, pag. 816).

6. Conform dispozițiilor art 42 pr. p., numai în cazul când procurorul se transportă într-o localitate pentru constatarea unei crime sau delict și ia cu sine vre un om de artă, trebuie ca acesta să fie supus jurământului mai înainte de a 'și da părerea asupra naturii și circumstanțelor crimei sau delictului. Când însă pacientul a fost în spital, fără a se transporta procurorul în localitate, și la ieșire i s'a liberat un certificat, întru cât certificatul este liberat de medic în limitele competenței, judecătorii se pot funda pe el pentru ca să constate gravitatea bătaii; cu atât mai mult cu cât certificatul este dat de medicul spitalului, care nu poate intra în funcțiune de cât dupe ce prestă jurământul. (Cas. II, No. 880 din 31 Oct. 83).

7. Dacă instanța de fond s'a întemeiat pe certificatul medical, în ceea ce privește gravitatea leziunilor, și nu a chemat înaintea sa pe medic spre a afirma cu jurământ cele arătate în certificatul său, prin această instanța de fond nu a comis nici un esces de putere și nu a violat nici un text de lege, fiind suverană să apre-

cieze pînă la ce punct se pôte pune temciu pe un asemenea certificat medical. (Cas. II, No. 254 din 29 Mai 91).

8. Dacă inculpatul nu a cerut înaintea instanței de fond să se cheme medicul ca să afirme cu jurămēt cele constatate în certificatul sēu, nu pôte invoca acesta ca motiv de casare înaintea curții de casație. (Cas. II, No. 254 din 29 Mai 91).

9. În uă acusațiune de sequestrare ilegală și de tortură asupra persōnei sequestrate, dacă jurații rēspund negativ asupra cestiunei relativă la faptul sequestrărei și afirmativ asupra cestiunei relativă la circumstanța agravantă, care este formulată ast-fel: «acusatul, cu ocasiunea faptului arestărei victimei, a comis asupra ei torturi din a căror cauză, precum și a relexor tratamente, la care a fost supusă în timpul sequestrărei sele, a rezultat lexiuni corporale», curtea bine cōdamnă pe acusat cu aplicațiunea art. 239 c. p., întru cāt ambele fapte, pentru care acusatul a fost trimis în judecata juraților, pot constitui fie-care cāte un delict special, pedepsit de legea penală. (Cas. II, No. 371 din 24 Oct. 89).

10. Dacă comisiunea juraților rēspunde afirmativ numai la cestiunea asupra rānirii cu voință, în lipsa unei cestiuni speciale relativă la gravitatea rānirii, din care să resulte că acea rānire a cauzat uă vătămăre însemnată sănătății sau uă incapacitate de luoru, curtea nu pôte să aplice dispozițiunile art. 239, din cauză că lipsesce unul din elementele constitutive ale acestui delict. Și ori cāt do evidentă s'ar părea asczorilor gravitatea lexiunii adusă pacientului, ei nu sunt autorisați a supleea la constatarile de fapt făcute de juriu, și sunt legați a califica faptul constatat prin verdict, fără a putea adaogi ceva la acele constatări. (Cas. II, No. 409 din 30 Oct. 85).

11. Dacă, pe cānd se alegea un deputat, în curtea localului de alegeri, un alegător a fost lovit în cap din care cauză acela a fost bolnav mai multe zile, faptul acesta, de și prevēdut de art. 239 c. pen., nu pôte fi considerat ca un delict penal ordinar din cauza împrejurărilor în care s'a săvârșit, căci un asemenea fapt fiind săvârșit sau cu scopul de a influența votul, sau de a pune pe alegător în pozițiune de a se abține de la vot, faptul nu încetēză de a fi un delict electoral, precum anume prevede art. 128 din legea electorală. (Cas. II, No. 253 din 18 Mai 92, pag. 502).

12. Competința se regulēză dupe cerere. Așa fiind, dacă inculpatul a fost dat judecāții dupe cererea părții civile care arată că a fost grav bătută, rupēdu-i și mēua, faptul reclamat cade sub prevederile art. 239, și deci este de competența tribunalului a'l judeca. (Cas. II, No. 477 din 4. Iul. 95).

Art. 240. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă, în urmarea loviturilor sau rānirilor voluntare, pătimașul a rămas sluit sau în incapacitate pe tōtă viēța de a lucra, sau mut, sau orb, sau surd, sau a perdut facultatea de a procrea, sau a rămas smintit de minte, ori nebun, sau imbecil, cul-

pabilul se va pedepsi cu închisoare de la 2 pînă la 5 ani, și amendă pînă la 5000 lei.

Aceeași pedepsă se va aplica, și când persoana bătută, fiind uă femeie însărcinată, din cauza bătăii, a lepădat.» (c. p. 238, 239, 242, 243, 246, 250; p. Pr. § 192; p. Fr. 317)

1. Din art. 257 No. III, c. p., dupe care omuciderea și răni- rile făcute de uă femeie sunt scusate dacă ele au fost provocate imediat prin uă siluire exercitată asupra persoanei sele; și din art. 240 c. p. care pedepsește ranirile ce au de rezultat pierderea facultății de a procrea, resulta că castrațiunea departo de a nu fi prevădută în lege, este înglobată de legiuitorul nostru în categoria generală a omuciderilor, rănirilor și lovirilor. Iar circumstanța că castrarea s'a comis cu consimțimîntul pacientului nu face nimic în cauză, căci faptele imorale, ca contrarii naturei și oprite de lege, nu pot servi de obiect convențiunilor dintre privați. (Cas. II, No. 499 din 6 Nov. 72).

Art. 241. «Dacă rănirile sau lovirile vo- luntare au causat mórtea, culpabilul se va pe- depsi cu reclusiunea.» (c. p. 7, 225, 238, 242, 243, 250; p. Fr. 309 ult. alin. .

1. Art. 241 pedepsește lovirile și rănirile care au causat mórtea, fără să ceră ca autorul să fi avut intențiunea de a omorî căci atunci ar fi devenit culpabil de omucidere. (Cas. II, No. 107 din 17 Febr. 87 .

2. În acușațiunea de loviri care au causat mórtea, trebuie să se pună juraților uă cestiune asupra faptului principal, care este lovirea cu voință, apoi uă altă cestiune asupra circumstanței a- gravante ca lovirile au causat mórtea. (Cas. II, No. 215 din 22 Apr. 87; No. 69 din 8 Febr. 77; No. 182 din 19 Mai 69; No. 4 din 11 Ian. 69; No. 257 din 16 Nov. 68).

3. Pe cît timp jurații răspund negativ asupra cestiunei că a- cusatul este culpabil ca cu voință a aplicat lovituri pacientului, cu tóte că răspund afirmativ la cestiunea dacă acele lovituri au causat mórtea pacientului, cu drept cuvent președintele curții pro- nunță achitarea acusatului, din momentul ce jurații recunosc că nu e fete autorul acelor lovituri. (Cas. II, No. 154 din 29 Apr. 83).

4. Dacă camera de punere sub acușațiune supune judecării pe mai mulți indiviđi acușați că au lovit în cap pe pacient care din acéstă cauză a murit, președintele este dator a pune cestiu- nile ast-fel cum este făcută acușațiunea, ori care ar fi ouprinde- rea actului medical, cu atât mai mult că jurații, dupe art. 366 pr. p., nu sunt ținuti ași forma convingerea lor dupe probe scrise, și cu cît verdictul afirmativ pentru tóți acușaii nu ar fi contradicētor, caci se pôte prea bine ca mai mulți indiviđi să lovescă pe cine-va în cap, și ast-fel să existe mai mulți co-

autori ai aceluia fapt. Prin urmare se pot pune cestiuni identice pentru toți acușați asupra faptului lovirei care a cauzat mórtea. (Cas. II, No. 482 din 20 Dec. 69).

5. Dacă jurații declară că acusatul este culpabil de faptul de lovire care a cauzat avort și mórtea pacientei, aci nu este vorba de cât de un singur fapt prevăduț și penat de art. 241. (Cas. II, No. 556 din 11 Dec. 87).

6. Din momentul ce este recunoscut în fapt că loviturile cu cuțitul date cu voință de inculpat au ocazionat mórtea pacientului, faptul cade sub previsionsile art. 241, fără ca aplicațiunea acestui articol să pótă fi, în veri-un cas, înlaturată sau modificată prin considerațiunea că victima a sucombat din cauză că 'i-a lipsit îngrijirile medicale chiar din momentul ce a fost ranit. Așa, de și medicul obductor declară că, cauza morței ranitului nu este numai rana ce a primit, ci și complicațiunile ivite în urmă din cauza neingrijirei, ônsă aceste complicațiuni sunt chiar consecința rănilor cauzate, și prin urmare și aceste consecințe tot autorului rănirii trebuiesc imputate. (Cas. II, No. 575 din 17 Nov. 92, pag. 1044).

Art. 242. «Dacă rănirile sau lovirile s'au făcut, cu precugetare sau cu pândire, de s'a urmat mórtea pedépsa va fi munca silnică pe timp mărginit, iar dacă nu s'a urmat mórtea, ci una din lesiunile prevăduțe prin art. 240, se va pedepsi cu minimum reclusiunei.» (c. p. 7, 227, 228, 241, 250; p. Fr. 810).

1. În acușațiunea pentru crima penată de art. 242 trebuie să se pună juraților na întrebare speciala asupra circumstanței agravante a pândirei, căci alt-fel se face a se aplica art. 241 în loc de 242. (Cas. II, No. 11 din 17 Ian. 69).

2. Din coprinderea art. 242, rezultă că legiuitorul, prin vorbele «cu precugetare sau pândire», a înțeles două cauze deosebite cari pot agrava uă crimă; deci precugetarea și pândirea forméză ast-fel două cauze agravante distincte, pândirea coprindând în-trênsa și precugetarea, pe când precugetarea pôte să existe și fără a fi fost pândire. Deci cată să se pună juraților cestiuni separate asupra precugetărei și asupra pândirei, distincte una de alta. (Cas. II, No. 579 din 17 Nov. 92, pag. 1045).

Art. 243. «În casurile prevăduțe la art. 238, 239, 240, 241, dacă culpabilul a comis fapta în contra părinților săi legitimi, naturali sau adoptivi, sau în contra altor ascendenți legitimi, i se va aplica maximum pedepsei pre-

vădută la fie-care articol, afară de-casul art. 240 unde pedeapsa se va îndoi.» (c. p. 7, 8, 241; art. 22 § 1 leg. jud. pace, 3 Mart. 94; p. Fr. 312).

1. Legiuitorul nu a înțeles că cine-va se face culpabil de delictul de bătaie prevădută prin art. 243, de cât numai atunci când bătaia este aplicată parinților săi legitimi, naturali sau adoptivi, iar nu și în cazul când pacientul este socru sau sócră. Și cum pedepsele în materie penală nu se pot aplica de cât în casurile anume prevădute de lege, rămâne că un asemenea delict de bătaie a soției se este delict simplu de bătaie de competența judecătorului de ocol. (Cas. II, No. 48 din 26 Ian. 94, pag. 67; Cas. II, No. 356 din 26 Iul. 90; No. 207 din 27 Mai 85).

2. Art. 243 c. p. trimite tot la art. 238 c. p. pentru judecarea delictului de bătaie comis de descendenți asupra ascendenților și pen u fixarea pedepsei de aplicat, ordonând numai judecătorului să p ouun e maximum pedepsei prevădută pentru fie-care cas. De vreme ce dar pedeapsa este tot cea din art. 238 c. p., mărginită numai la maximum, este evident că judecătorul, care este chemat de acel articol a pronunța pedeapsa în cas ordinar, o va pronunța și atunci când este chemat a da maximum, acel maximum fiind tot în limitele competenței atribuită dên ului și leg a ne lispunând altfel pent u acest cas. Dacă s'ar admite că în tote casurile în care art. 243 este aplicabil, faptul este de competența tribunalului, ar trebui să se declare tribunalul competente pentru a judeca și lovirile simple petrecute în bălciuri sau cărciumi îndată ce ar fi între copil și părinte, cea ce este inadmisibil, acest fapt putând constitui uă simplă contravențiune. Textul art. 60 din legea judecătorilor de ocole, care dă în atribuțiunea judecătorului de ocol de a judeca numai delictele prevădute de art. 238, nu se opune la acé tă interpretare, de vreme ce în cazul de față, de și faptul este vizat și de art. 243, însă este pedepsit tot de art. 238, și prin urmare intră în prevederile art. 60 din legea judecătorilor de ocole și în competența acelor judecătorii. Cas. II, No. 192 din 24 Mart. 89; No. 50 din 25 Ian. 89; No. 459 din 4 Nov. 88; Craiova, II, 4 Oct. 90, v. *Dreptul* No. 64 din 90; Cas. II, No. 148 din Mart. 89; No. 152 din 6 Martie 89; No. 163 din Martie 89; No. 191 și 193 din Martie 89; No. 304 din 26 Mai 89; No. 366 din 20 Iun. 89; No. 406 din 12 Iul. 89; No. 553 din 17 Nov. 89; No. 77 din 29 Ian. 90; No. 93 din 5 Febr. 90; No. 94 din 5 Febr. 90; No. 98 din 6 Febr. 90; No. 161 din 16 Mart. 90; No. 438 din 10 Oct. 90; No. 125 din 11 Mart. 91; No. 181 din 12 Mart. 91; No. 203 din 3 Mai 91; Cas. II, No. 207 din 24 Apr. 92, pag. 409).

3. Dupe art. 8 c. pen. sunt delicta corecționale toate câte atrag dupe sine pedeapsa închisorei de la 15 zile pené la 5 ani; or, delictul prevădută de art. 243, care aplică maximum pedepsei, adică 5 ani, este un delict corecțional. Iar dupe art. 141 și 176 pr. pen., combinat cu 59 din legea judecătorilor de ocole, regula generală este că delicta corecționale se judecă de tribunalele de județ, iar contravențiunile de judecătoriile de ocole, și numai prin excepțiune la această regulă sunt deferite judecătoriilor de ocole delicta pre-

vădute de art. 238 și 299 al. 1 c. pen., precum și furturile simple, când valórea obiectelor furate nu trece peste 100 lei; or, este de principiu că ori ce excepțiune la regula generală nu póte fi întinsă peste limita în care ea este circumscrisă de legiuitor; deci intru-cat art. 60 și 61 din legea judecătorilor de ocóle conține uă dispozițiune limitativă și determină în mod clar și precis delictele cari, prin excepțiune, pot fi judecate de acești judecători, fără să indice între articolele ce anume specifică și delictul prevădut de art. 243 c. pen., apoi e evident ca competența lor nu póte fi întinsă, când e vorba de judecata delictelor corecționale, la alte cazuri neprevădute de di-sele articole. Ast-fel fiind, faptul prevădut de art. 243 c. pen., este de competența tribunalului de județ. Cas. II, No. 12 din 12 Ian. 94, pag. 45; Cas. II, No. 127 din 2 Martie 94, pag. 286).

Art. 244. «Dacă crimele și delictele, prevădute prin această secțiune și prin secțiunea precedentă, s'au săvârșit de vre uă adunare turburătoare, cu rebeliune sau cu jefuire, acele crime sau delictes sunt imputabile căpeteniilor, uneltitorilor și invitatorilor acelor adunări, rebeliuni sau jefuiri, cari se vor pedepsi ca culpabili de acele crime ori delictes, și se vor osândi cu aceleași pedepse ca și aceia cari le vor fi săvârșit în persoană.» (c. p. 86—90, 170—177, 225—243, 354; p. Fr. 313).

Art. 245. (leg. 17 Febr. 74). «Ori cine va cauza altuia uă bólă sau uă incapacitate de lucru, dând cu voință și cu ori ce chip, substanțe, care, fără a fi de natură a cauza mórtea, sunt vătămătoare sănătății, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună pêně la 2 ani, și cu amendă de la 100 pêně la 5000 lei.

Dacă delictul s'a comis în contra părinților, ast-fel precum sunt specificați la art. 243, pedépsa va fi de la 2 pêně la 3 ani închisóre.» (c. p. 231, 247, 399; p. Fr. 317).

Art. 246. (leg. 17 Febr. 74). «Ori care, prin lu-

cruri de mâncare, băuturi, doctorii violente, sau prin ori ce alt mijloc, va face, cu știință, pe femeea însărcinată să lepede, ori cu voia ei sau nu, se va pedepsi cu minimum reclusiunii.

Femeea care de sineși va fi făcut vre un mijloc ca să lepede, sau va fi primit să întrebuințeze mijlocele de lepădare ce i se vor fi arătat, ori i se vor fi dat spre acest sfârșit, se va pedepsi cu închisoare de la 6 luni pînă la 2 ani, de va fi rezultat lepădarea pruncului.

Medicii, chirurgii, oficerii de sănătate, spiterii și moșele care vor arăta, sau vor da, sau înlesni aceste mijloce, se vor pedepsi cu reclusiunea, dacă lepădarea va avea loc.

Dacă, din lepădare, se va fi cauzat mórtea mamei, pedépsa se va aplica cu un grad mai sus.» (c. p. 7, 240; p. Fr. 317).

Art. 247. (leg. 17 Febr. 74). «Veri cine va vinde băuturi prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare sănătății, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 2 luni, și cu amendă de la 26 pînă la 500 lei; iar prefăcutele băuturi, ce se vor dovedi a fi ale vîndătorilor, se vor confisca.

Amenda se va pronunța în favórea doveditorului.» (c. p. 37, 331, 389 § 7 și 12; p. Fr. 318).

1. Dupe art. 247, numai alterațiunile făcute fraudulos și cu scop de a înșela pe cumpărători intră în prevederile lui. Prin urmare, acolo unde nu e fraudă sau intențiune frauduloasă nu există delict. Deci, dacă apa gazoasă din cauza capsulei de plumb ce avea sticla care o conținea putea să se altereze și să devină vătămătoare sănătății, faptul acesta nu este de cât uă contravențiune la regulamentele comunale, care interdic a se vinde apă gazoasă în sticle

purtând capsule de plumb, pedepsită de art. 385 alin. 9. (Cas. II, No. 582 din 16 Dec. 91, pag. 1360).

2. Art. 247 nu vorbește și nici avea nevoie să vorbească și despre intențiunea frauduloasă a făptuitorului, căci faptul chiar al falsificării beuturilor, unit cu al vinderei, învederează în mod cert și neîndoios că densul nu a savârșit falsificarea de cât pentru a amăgi buna credință a cumpărătorului. (Cas. II, No. 108 din 16 Febr. 94, pag. 170).

3. Este un principiu constant în dreptul penal ca nu poate să existe crimă sau delict, fără intențiunea frauduloasă sau culpa agentului. Or, art. 247 nu face excepțiune la această regulă generală; nu este dar suficient faptul vândărei de beături vătămătoare sănătății, ci trebuie a se constata știința ce trebuie să aibă vândătorul, cum că în adevăr acele beături conțin asemenea substanțe. (Cas. II, No. 15 din 10 Ian. 86). Deci curtea de apel, declarând că numai vândarea de beături prefăcute constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 247, fără a constata și știința sau cunoștința făptașului că ele erau prefăcute, care este un element esențial al acestui delict, interpretează rău și violază art. 247. (Cas. II, No. 290 din 1 Iun. 94, pag. 708).

4. Delictul pedepsit de art. 247 cere, pentru a exista, 3 elemente: 1) vinderea beuturilor; 2) însușirea vătămătoare sănătății a substanțelor introduse în beături, și 3) știința inculpatului că beăturile erau prefăcute și că substanțele introduse în beături puteau fi vătămătoare sănătății. Deci, cel ce pune în vânzare vinuri în care a băgat singur acid salicilic, substanță vătămătoare sănătății, comite delictul prevăzut de art. 247, iar nu contravenținea prevădută de art. 389 § 7, care pedepsește numai simpla vânzare de beături prefăcute. Cas. II, No. 898 din 7 Iun. 95).

5. Este admisibilă proba testimonială spre a se dovedi că vândătorul de vinuri falsificate nu avea cunoștință de falsificarea lor. (Bu. I, 20 Mai 94, *Dreptul* No. 46/94).

6. Chiar de s'ar stabili că inculpatul în momentul cumpărării beuturilor falsificate nu cunoscuse starea lor de falsificare, totuși din momentul în care s'a prezentat la densul comisarii și a ridicat probele beuturilor declarându-le suspecte, inculpatul nu mai poate invoca buna lui credință, și deci dacă continua cu vândarea acelor beături comite delictul prevăzut de art. 247. (Buc. I, 6 Mai 94, *Dreptul* No. 46/94).

7. Dupe art. 247 nu se cere ca acela care vinde să cunoască anume substanța vătămătoare din beătură. Dupe termenii întrebuințați de lege este destul ca inculpatul să fi știut că beutura este amestecată cu o substanță oarecare, care ar fi de natură a vătăma sănătatea. (Galați, I, 1 Iunie 94, *Dreptul*, No. 77/94).

8. Dacă curtea de apel constată că la inculpat în pivniță s'au găsit vinuri prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății, că el a avut cunoștință că sunt prefăcute, și că cunoscuse calitatea mărfei ce vindea, de oarece el însuși prefăcuse vinul; printr'acesta nu poate fi îndoiială că curtea a aplicat art. 247 fără să fi constatat că inculpatul a avut cunoștință că vinurile ce vinde sunt prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății, căci, dacă dupe constatarea curței că vinurile ce vindea inculpatul erau prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății și că el avea cunoștință că erau

prefăcute, apoi declararea că avea cunoștință de calitatea mărfii ce vindea și avea cunoștința de ceea ce se vindea, în mod logic și limbistic este uă declarare suficientă că inculpatul avea cunoștința că vinurile erau prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății (Cas. II, No. 348 din 28 Iun. 94, pag. 754).

9. Art. 247 pedepsește pe toți acei cari vor vinde băuturi prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare sănătății, fără a face vre uă distincțiune dacă cei ce ar vinde asemenea băuturi le au cumpărat prefăcute gata sau le au prefăcut ei înșiși. (Cas. II, No. 464 din 22 Sept. 94, pag. 907; Galați, I, 1 Iun. 94, *Dreptul* No. 77/94).

10. Legiuitorul, servindu-se în art. 247 de espresuniile *băuturi prefăcute și amestecate*, de aci rezultă că, fie că un individ fabrică băuturile adăugând noi substanțe vătămătoare sănătății, sau că nu estrage din băuturile fabricate substanțele vătămătoare sănătății, și într'un cas și în altul se aplică art. 247. (Cas. II, No. 376 din 26 Nov. 82)

11. Proba testimonială pentru a dovedi necunoștința inculpatului că vinurile puse de el în vânzare ar fi conținut vre-uă substanță vătămătoare și că amestecarea acelor substanțe nu este opera sa, este neconcludentă în cauză și prin urmare inadmisibilă, întru cât art. 247 nu cere, ca amestecarea substanțelor vătămătoare să fie numai opera inculpatului. (Buc. I, 6 Mai 94, *Dreptul* No. 46 94).

12. Espunerea chiar spre vânzare a unei băuturi de către un debitant într'un local deschis în tot-d'a-una publicului, constituie în sine uă vânzare în sensul art. 247, de ôre-ce prin espunerea spre vânzare a făcut tot ceea ce depindea de el ca vânzător și clienții se pot prezenta în ori ce moment spre a cumpăra din aceea băutură pe care o avea în prăvălia sa tocmai în acest scop. În acest sens larg trebuie înțeles și aplicat cuvântul *va vinde* din art. 247, de ôre-ce legiuitorul în interesul sănătății publicului a avut de scop prin acest articol nu numai de a reprimă dar și de a preveni fraudele în comerțul de băuturi spirtoase, atingând mai cu seamă pe acei, ca și, având profesiunea de cârciumar, ar debita publicului asemenea băuturi conținând substanțe vătămătoare sănătății. Sănătatea publică nu ar fi destul de garantată dacă art. 247 nu s'ar putea aplica de cât în cazul când vânzarea ar fi fost executată, fiind că pericolul există tot așa de bine în acest caz ca și în cazul când băutura este destinată spre vânzare publicului, care în cele mai multe cazuri ne făcând nici uă reclamațiune, aplicațiunea legii și urmărirea ministerului public ar fi devenit rară și dificilă. Ceea ce legiuitorul a voit a pedepsi mai mult prin acest articol nu este atât faptul că un debitant a vândut, ci voia să de a vinde publicului asemenea băuturi, știind bine că are să vatăme sănătatea și această voință culpabilă există de uă potrivă în ambele cazuri așa în cât dupe textul și spiritul art. 247 ar fi uă pură subtilitate a se susține că a vinde efectiv uă băutură sau a o avea spre vânzare în aceeași prăvălie nu ar fi unul și același lucru din partea unui debitant spre a'l face legalmente responsabil din punctul de vedere penal. (Galați, I, 21 Iun. 94, *Dreptul* No. 77 94).

13. Face uă bună aplicațiune a art. 247, judecătorul care constată că inculpatul nu numai că a cumpărat și ținut în ma-

gasinul său băuturi prefăcute și amestecate cu materii vătămătoare, dar că a și vândut din acele băuturi. (Cas. II, No. 446 din 13 Sept. 94, pag. 893).

14. Dacă curtea constată că agenții sanitari au luat probe din vinul ce inculpatul debita în cârciuma sa și s'a constatat amestecat cu materii vătămătoare sănătății, această constatare e suficientă spre a determina aplicarea art. 247. Și nu e trebuință ca să se fi constatat că inculpatul ar fi fost surprins asupra vândărei din vinul amestecat, când se constată că vinul din care el vindea era amestecat. (Cas. II, No. 172 din 5 Apr. 94, pag. 459).

15. Intră în prevederile art. 247 vândarea de vinuri amestecate cu salicilate. (Buc. II, 20 Mai 94 și Buc. I, 6 Mai 94, *Dreptul* No. 46/94).

16. Duce art. 247 este destul ca substanța amestecată să fie vătămătoare sănătății, iar nu și de natură toxică. Intră deci în prevederile acestui articol amestecarea vinului cu acidul azotic și clor. (Galați, I, 21 Iunie 94, *Dreptul* No. 77/94).

17. Art. 247 întrebuițând termenii *materii vătămătoare sănătății*, din această rezultă că legiuitorul a avut în vedere, în interesul salubrității publice, nu cantitatea ci natura substanței amestecate de a fi vătămătoare sănătății, fără a ține cont dacă băutura ast-fel amestecată a devenit ori nu în sine vătămătoare pentru sănătatea cutărei persoane, dupe cantitatea substanței pusă sau dupe constituțiunea fizică a organismului. (Galați, I, 1 Iunie 94, *Dreptul*, No. 77/94).

18. Dacă instanța de fond constată că vinul inculpatului conține salicilat, materie vătămătoare sănătății, împrejurare pentru care vinul e declarat prohibit, acesta pe temeiul avisului chimistului, ast-fel e pe deplin constatat că vinul găsit la inculpat e vătămător sănătății. Și dacă inculpatul n'a susținut și nu s'a aparat în mod principal în sensul că cantitatea salicilatului găsit în vinul ce se debita nu poate fi vătămător sănătății, singurul punct care putea avea însemnatate, ci, în mod subsidiar s'a mărginit a cere sa se facă o nouă analiză de un chimist special, spre a dovedi că vinul nu conține materii vătămătoare sănătății, la care cerere curtea răspunde ca o nouă analiză chimică nu e necesară, de ôre-că cea existentă este destul de lămurită și convingătoare, prin acea ne-admitere curtea a exercitat o facultate care nu constituie o micșorare, denegare sau violare a dreptului de apărare. (Cas. II, No. 172 din 5 Apr. 94, pag. 459).

19. Când judecătorul constată că, din examinarea expertiselor și a vinului debitat de inculpat, și-a format convingerea că vinul vândut era amestecat cu substanțe vătămătoare sănătății și că inculpatul scia despre acesta, este în drept a respinge cererea de a se face o nouă expertisă, această constituind o cestiune de fapt lăsată în atributul său suveran. Cas. II, No. 446 din 13 Sept. 94, pag. 894; Cas. II, No. 455 din 19 Sept. 94, pag. 901; cas. II, No. 520 din 14 Nov. 94, pag. 1128).

20. Puțin importă dacă există ori nu plângere din partea vre unui consumator a cărui sănătate să fi fost vătămată, fiind că art. 247 pedepsește faptul de a vinde la lume asemenea băuturi independent de pretențiunile civile ale persoanelor care s'ar crede vătămăte prin acest delict. (Galați, I, 21 Iunie 94, *Dreptul* No. 77 din 94)

21. Prin art. 391 alin. II, ordonându-se ca băuturile prefăcute ce se confiscă să fie vîrsate, urîneza, prin *a fortiori*, că și confiscarea prevădută de art. 247, pentru băuturile prefăcute și amestecate cu substanțe vătămătoare sănătăței, este ordonată tot pentru scopul că acele băuturi să fie vîrsate, spre a se face astfel imposibilă consumarea lor de către public. În vederea acestui spirit al legii, nu se poate pretinde ca, în casurile când inculpații reușesc de a sustrage băuturile prefăcute de la executarea confiscării, dînsii să fie condamnați de a plăti valoarea lor, căci prin asemenea hotărări nu s'ar face uă aplicațiune a legii, ci s'ar adăogi la uă dispozițiune de pedeapsă pe care ea nu o prevede, ceea ce nu este permis judecătorului. (Cas. II, No. 334 din 22 Iun. 94, pag. 736).

22. Este neadmisibil recursul în casațiune făcut de ministrul public de pe lângă curtea de apel în contra unei hotărări pronunțată de această curte, pe motiv că, în delictul de vîndare de băuturi falsificate, prevădută și pedepsită de art. 247, a pronunțat amenda în profitul fiscoi, iar nu în acela al doveditorului, cum prevede acest articol, căci pe de uă parte, în ceea ce privește interesul doveditorului delictului, pentru ca amenda să se pronunțe în folosul său, numai dînsul are dreptul de a face un asemenea recurs, iar de altă parte, în ceea ce privește interesul le ci, numai procurorul general de pe lângă curtea de casațiune are dreptul, în virtutea art. 444 pr. pen., de a cere casarea hotărărilor date cu rea aplicare a legii. (Cas. II, No. 334 din 22 Iun. 94, pag. 734).

23. Pe de uă parte, prin ultimul alineat al art. 60, judecătorii fiind autorizați ca în cas de admitere de circumstanțe atenuante în judecarea delictelor, să substituie închisoarea prin amendă, cu rezerva numai de a nu o cobori la uă sumă mai mică de cît 26 lei, iar pe de altă parte, prin art. 8 alin. III, prevădendu-se că amenda pentru delict este de la 26 lei în sus, urmează ca în menționatele casuri, de substituie a închisorii prin amendă sunt suverani judecătorii de a aprecia suma amendei, ridicînd-o de la 26 lei în sus pînă la suma ce vor crede necesară pentru reprima-rea justă a delictelor. Deci dar, curtea de apel admițînd inculpatului circumstanțe atenuante pentru delictul prevădută de art. 247 și condemnîndu-l la amenda de 1000 lei, prin combinarea cu art. 60, face uă bună aplicațiune a legii, de și trece peste suma amendei prevădută de art. 247, căci acea sumă n'ar fi putut să fie mai mare, numai în cazul când curtea ar fi aplicat inculpatului și pedeapsa închisorii dupe cum se prevede prin art. 247, iar nu și în cas de substituie a închisorii prin amendă. (Cas. II, No. 334 din 22 Iun. 94, pag. 737).

SECȚIUNEA III

OMUCIDERE, RĂNIRI ȘI LOVIRI FĂRĂ VOE.

CRIME ȘI DELICTE SCUSABILE ȘI CASURILE ÎN CARE NU POT FI SCUSATE. OMUCIDERE, RĂNIRI ȘI LOVIRI CARE NU SUNT NICI CRIME NICI DELICTE.

§ I

Omucidere, răniri și loviri fără voe

Art. 248. «Ori care din nedibăcie, din nesocotință, din nebăgare de seamă, din neglijare sau din nepăzirea regulamentelor, va săvârși omor fără voe, ori va fi fost cauza involuntară de a se săvârși omorul, se va pedepsi cu închisoarea de la 3 luni pînă la 1 an și jumătate și cu amendă de la 50 pînă la 1000 lei.» (c. p. 225, 249, 399; p. Fr. 319).

1. Art. 248 se aplică, nu numai celui ce a săvârșit omor fără voe, dar și celui ce a fost cauza involuntară a unui omor, și răspunderea penală nu încetează pentru el de cît atunci cînd ar fi stabilit ca nu i se pôte imputa nici uă culpă din cele prevădute de acest articol. Or, printre aceste culpe, legea pune și nesocotința, și este nesocotință cînd se omite a se lua uă precauțiune pe care prudența o comandă și a cărei observare ar fi evitat omorul. Ast-fel, în cazul cînd cine-va mōre din cauza mușcăturai unui cîne, tribunalul care este competent a cerceta această cauză, trebue ca, examinând împrejurările faptului, să se pronunțe dacă în specie nu era uă nesocotință pentru inculpat de a 'și ține cînele nelegat. (Cas. II, No. 394 din 12 Sept. 88).

2. Fie nedibăcie, nesocotință sau nebăgare de seamă, neglijare sau nepăzire a regulamentelor, prin care s'ar-fi cauzat un omor, uă rănire sau lovire, în acele casuri se cere un fapt direct din partea cui-va prin care s'a cauzat omorul, rănirea sau lovirea, un fapt care pôte fi sau nedibăcie, sau nesocotință, etc., dupe distincțiunile legii, și care, de și nu este săvârșit cu intențiune, dar fiind că a cauzat un rău, codul penal 'l consideră ca delict. Dacă însă nu există unul din aceste fapte din art. 248, nu pôte fi vorba de delict penal. Ast-fel, «ne luarea de măsuri trebuincioase», ne fiind prevădută de art. 248, faptul săvârșit prin acest mod nu este penal în sensul art. 248, ci numai un delict civil. (Cas. II, No. 295 din 25 Aug. 78).

Art. 249. (leg. 17 Febr. 74). «Dacă din una din cauzele precedente vor fi rezultat numai răniri ori lovituri, închisórea va fi de la 15 zile pênă la 2 luni, și amenda de la 26 pênă la 500 lei.» (c. p. 38, 239, 248, 399; leg. jud. pace 22*; p. Fr. 320).

1. Veđi No. 1 și 2 sub art. 248.

2. Este adevărat că prin art. 60 din legea judecătóriilor de ocóle s'a deferit expres competenței acelor judecătóri numai delictele prevădute de art. 238 și 299 al. I. Dar delictele prevădute de art. 249 sunt mai puțin însemnate și mai ușor pedepsite de cât cele prevădute prin articolele mai sus menționate, deci implicit reese, în ceea ce privește competența instanțelor în drept a le judeca, că urmăză să intre tot în competența judecătóriilor de ocóle, și că nici nu era nevoie a se mai declara acesta espres prin anume dispozițiune de lege, pentru că a admite contrariul ar fi a recunoște că legiuitorul a prescris dispozițiuni absurde sau puțin serioase, ceea ce nu se póte admite. (Cas. II, No. 347 din 25 Iul. 90; No. 56 din 22 Ian. 90; Gorj No. 1746 din 89; Cas. II, No. 122 din 4 Ar. 83; Cas. II, No. 504 din 30 Sept. 92, pag. 845).

3. Ast-fel, de câte ori se întimplă ca aceste delictes să fie judecate de tribunale, din cauză că părțile nu le cer să-și decline competența, acele instanțe sunt datóre să se pronunțe asupra lor ca în prima și ultima instanță, conform prescripțiunilor art. 188 pr. p. (Cas. II, No. 347 din 25 Iul. 90).

4. Delictul prevădut de art. 249 este de competența tribunalului, iar nu a judecatorului de ocol, care numai prin excepțiune, în virtutea art. 60 și 61 din legea judecătóriilor de ocóle, judecă delictesle prevădute de art. 238, 299 și 308 c. p.; or, delictul prevădut de art. 249 nu intră în acele excepțiuni, prin urmare nici urmărirea lui nu se póte stinge prin împăcarea părților. (Muscel, No. 436 din 25 Mai 90, *Dreptul* No. 59/90; Dolj. II, 29 Oct. 90, *Dreptul* No. 79/90; Cas. II, No. 409 din 8 Iul. 92, pag. 698).

5. Dupe art. 8, sunt delictes corecționale tóte acele delictes cari atrag pedépsa închisórei de la 15 zile pênă la 5 ani; deci dar, faptul prevădut de art. 249, care se pedepsesce de legiuitor cu închisórea de la 15 zile în sus, constituie un delict corecțional. Ordupe art. 141 și 176 pr. p., combinate cu art. 59 din legea judecătóriilor de ocóle, regula generală este că delictesle corecționale se judecă de tribunalele de județ; iar contravențiunile poliționesce de către judecătóriile de ocóle. Numai prin excepțiune la această regulă sunt deferite judecătóriilor de ocóle, delictesle prevădute de art. 238 și 299 alin I c. p., precum și furturile simple, când valoarea obiectelor furate nu trece peste suma de 400 lei (art. 60 și 61 din legea judecătóriilor de ocóle). Și este de principiu, că ori-ce excepțiune la regula generală nu póte fi întinsă peste limitele în care ea este circumscrișă de legiuitor. Intru cât dar art. 60 și 61 din legea judecătóriilor de ocóle conțin uă dispozițiune limitativă și determină.

*) Veđi acest articol în nota * din josul pag. 203.

În mod clar și precis delictele cari, prin excepțiune, pot fi judecate de acești judecători, fără să indice între articolele ce anume specifică și delictul prevădut de art. 249 c. p., apoi rămâne evident că competența lor nu poate fi întinsă, când e vorba de judecata delictelor corecționale, la alte cazuri neprevădute de dișele articole. (Cas. II, No. 9 din 27 Apr. 93, pag. 427; Cas. II, No. 228 din 3 Mai 93, pag. 475; Cas. II, No. 260 din 12 Mai 93, pag. 503).

6. Ast-fel fiind, faptul prevădut de art. 249 c. p., tribunalul e competent a-l judeca numai în prima instanță și, ca atare, procurorul e în drept să facă apel contra sentinței tribunalului, iar nu recurs în casațiune, și curtea de apel e competentă să statueze asupra acestui apel, și să judece ca instanță de apel acest delict. (Cas. II, No. 260 din 12 Mai 93, pag. 504).

7. Tribunalele pot chiar să declare stinsă, prin împăcaciunea părților, acțiunea intentată pentru delictele prevădute de art. 249 dacă părțile le fac cunoscut că s'au împacat. (Cas. II, No. 347 din 25 Iul. 90).

8. De și prin art. 60 din legea judecătoriilor de ocôle nu se prevede în mod expres că părțile pot stinge, prin împăcare, acțiunea publică care ar urmări faptul penat de art. 249, totuși legea permițând părților a stinge acțiunea publică pentru răniurile intenționate (art. 238), fapte mult mai grave și mai aspru pedepsite de cât ranirile neintenționate art. 249, implicit a recunoscut că cine poate erta uă rănire cu voință, poate erta uă rănire comisă din greșelă, dupe principiul că cine poate mai mult poate mai puțin, principiu care și are aplicațiunea în specie, ne fiind vorba de estinderea penalității, ci de uă interpretare ce vine în favoarea delinquentului. Și dacă legiuitorul nu a vizat espres și art. 249 negreșit că a găsit acesta de prisos, fiind uă dată admis principiul că pentru răniurile simple, acțiunea se poate atinge prin împăcarea părților. (Trib. Ilfov, II, din 11 Iun. 91, *Dreptul* No. 47 din 91).

9. Legea penală distinge trei feluri de lovituri cu voință și le pedepsește pe fie-care în mod diferit: loviri simple (art. 238), loviri care au dat nascere unei incapacități de lucru (art. 239) și loviri din cari a rezultat mórtea (art. 241); iar în privința lovirilor din imprudență legea nu prevede de cât două feluri: loviri din cari s'a cauzat mórtea (art. 248) și loviri din cari nu s'a cauzat mórtea, fie că ele au dat sau nu loc la uă incapacitate de lucru (art. 249). Or, numai lovirile simple cu voință art. 60 din legea judecătoriilor de ocôle le-a dat în mod expres în judecata acestor judecători, și numai în privința lor a stabilit că pot a se stinge prin împăcarea părților. Dacă prin interpretare s'ar putea susține că legea în mod implicit a dat în competența judecătoriilor de ocôle și judecarea lovirurilor simple din imprudență și stinșerea lor prin împăcarea părților, apoi acest implicit nu s'ar putea înțelege de cât pentru lovirile simple din imprudență, iar nu și pentru lovirile care au cauzat incapacitate de lucru; și pe cât timp art. 239 nu face nici uă distincțiune în privința acestor loviri, cum face pentru cele voluntare, apoi nu este posibil a admite că pentru ambele feluri de loviri cauzate din imprudență legea în mod implicit ar fi voit să le dea în competența judecătoriilor de ocôle, și în facultatea părților de a stinge acțiunea publică prin împăcaciune. Argumentul tras din împrejurarea că pedepsa prevădută

prin art. 249 ar fi mai ușoră de cât cea din art. 238, nu demonstrează nimic, caci dacă acest argument ar fi valabil atunci ar trebui să conchidem că toate delictele care sunt pedepsite mai ușor de cât cel pedepsit prin art. 238, ar trebui să se judece în mod implicit de judecătoria de ocol, și să se stingă prin împăcarea părților, cea ce este inadmisibil. Craiova, I, 29 Oct. 92, Dr. 81/92.

10. Cel condamnat pentru contravențiunea prevădută de art. 885 pentru faptul că nu s'a supus ordinului ce i s'a dat de către autoritatea comunală de a dărâma casele sele ce amenințu ruină, poate fi în urmă urmărit și condamnat pentru faptul de rănire involuntară cauzată prin căderea zidului casei sele, fără ca prin acesta să se pōtă țice că pentru același fapt este condamnat de 2 ori și că s'a atins regula *non bis in idem*, de ôre-ce, de și se urmează două judecări, ônsă fie-care are de obiect uă faptu deosebită, de natură deosebită cu sancțiune deosebită și supusă la jurisdicțiune deosebită. (Cas. II, No. 477 din 11 Sept. 89).

§ II

Crime și delictes scusabile și casuri când nu pot fi scusate

Art. 250. «Omorul, rănirile și loviturile sunt scusate, dacă au fost provocate prin loviri sau violențe mari urmate asupra unei persoane.» (c. p. 59, 232, 234, 238—244, 251—254; pr. p. 363, 390; p. Fr. 321).

1. Infracțiunile ce s'ar comite în urma unei provocațiuni nu sunt justificabile, ci numai scusabile, în care cas imputabilitatea faptului nu dispare, ci numai pedeapsa se micșorează. Cas. II, No. 59 din 6 Febr. 70).

2. Casurile de scusă, nu instanțele de instrucțiune sunt în drept a le examina și a hotări despre efectele lor, ci numai judecătorii de represiune, cari singuri sunt competenți a le aprecia și în urma a reduce pedeapsa. Instanțele de instrucțiune numai atunci pot declara că nu este cas de urmărire când nu vor găsi destule indicii de culpabilitate sau nu vor găsi urme de vre-ură infracțiune pedepsită de legea penală. (Cas. II, No. 59 din 6 Febr. 70).

3. Casurile de scusă nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Ast-fel rănirile și loviturile numai atunci sunt scusabile când au fost provocate, nu prin ôr-ce mod, cum ar fi nisce insulte, ci numai prin loviri sau violențe mari urmate asupra unei persoane. (Cas. II, No. 59 din 6 Febr. 70).

4. Dacă circumstanța provocațiunei nu rezultă din desbateri nici din actul de aculare, nu pōte fi pusă ca cestiune juraților. (Cas. II, No. 44 din 24 Iun 84).

5. Dupe art. 363 pr. p., când acusatul a propus uă scusă din cele admise de lege, președintele trebuie, sub pedeapsă de nulitate, a supune și acea cestiune deliberațiunei juraților. Or, dupe art. 250 c. p., provocațiunea este considerată și admisă ca uă scusă

legală. Deci provocățiunea fiind de natură a atenua culpabilitatea agentului și a micșora pedepsa, ea trebuie a forma obiectul unei cestiuni separate. (Cas. II, No. 390 din 14 Nov. 77; No. 206 din 28 Iun. 66. Dar asupra cestiunilor de culpabilitate numai jurații sunt chemați a statua să și dea verdictul lor. Deci Curtea discutând acest element al provocățiunii și ne-supunându-l deliberațiunii juraților în a căror competență cade, și ne-făcând uă cestiune separată, viol ză legea. (Cas. II, No. 355 din 9 Iul. 91, pag. 848.

6. Din conținutul art. 363 pr. p. rezultă că dacă acusatul propune uă scusă din cele admise de lege, președintele trebuie sub pedepsă de nulitate să o pună în cestiune juraților. Și prin scuse legale se înțelege ori-ce împiejurare de natură a micșora pedepsa. Ast-fel fiind, dacă provocățiunea este de uă așa natură în cât întrunesc elementele constitutive ale unei provocățiuni conform cu spiritul legii, atunci fiind admisă de art. 250 c. p., președintele este ținut să puna uă cestiune juraților asupra acestei provocățiuni, alt-fel violeză art. 363 pr. p. (Cas. II. No. 350 din 5 Aug. 88; No. 415 din 4 Nov. 85).

7. Provocățiunea, dupe art. 250, este conșiderată și admisă ca uă scusă legală, de natura a atenua culpabilitatea agentului și a micșora pedepsa. Așa fiind, președintele nu pôte, conform art. 363 pr. p., să nu pună juraților cestiunea de provocățiune, întru cât i se cere acesta de către acusat. Iar cestiunea de a se sci dacă a putut exista veri-ua provocățiune și dacă ea a fost ceruta de acusat fără nici un temei și pe nedrept, acestă cestiune de provocățiune fiind uă cestiune do fapt ce pôte resulta din desbaterile urmate înaintea curței cu jurați, ca atare constatarea ei este lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond. (Cas. II, No. 80 din 2 Febr. 93, pag. 155).

8. În general, ori ce fapt de scusă propriu disă, invocat de apărare, trebuie să fie pus ca cestiune juriului, sub pedepsă de nulitate, precum rezultă din art 363 pr. p., sub condițiune dacă scusa se propune în interesul apărării de către acusat și dacă faptul propus ca scusă este admis de lege. Când faptul întrunesc condițiunile unei scuse legale, curtea cu jurați nu pôte refusa punerea cestiunei în privința scusei, sau fiind că-ar fi contrarie enunțărilor decisiunei camerei de punere sub acusare și actului de acueare, sau fiind că faptul scusei nu este enunțat nici în acea decisiune nici în actul de acusare, sau fiind ca faptul de scuea este în contradicție cu declarațiunile acusatului făcute cu ocazia desbaterilor orale, sau fiind că faptul nu ar resulta din desbateri. Dacă dar s'ar propune uă scusă legală, curtea nu pôte aprecia dacă ea rezultă din desbateri sau dacă constituie un mijloc de apărare; din contră, curtea are dreptul a nu pune uă cestiune când faptul propus nu are caracterul unei scuse legale. Ast-fel dar, în cazul când se propune scusa prevădută de art. 250 c. p., curtea nu are a cerceta dacă lovirile sau violențele mari există sau sunt grave, căci existența și gravitatea lovirilor sunt cestiuni de fapt lăsată cu totul aprecierii juraților; din potrivă, curtea pôte refusa punerea cestiunei când, sub titlul de scusă legală de provocățiune, conform art. 250, se invocă fapte care n'au caracterul de scusă legală. Așa, dacă apărarea nu se mărginesce a cere punerea cestiunei în privința provocățiunei, ci precizează și faptele care ar

constitui provocățiunea, curtea p^ote să cerceteze dacă ele au caracterul legal de scusă în sensul art. 250. Și atunci când nu se afirmă de cât că pacientul venea asupra acusatului înjurând și cu intențiunea de a sc^ote un par din gard ca să 'l lovescă de sigur, curt a este în drept a 'i nega caracterul de scusă legală și a refusa punerea unei cestiuni, fiind că venirea asupra cui-va chiar înjurând și inchipuirea că vine cu intențiune de a lua un par din gard spre a lovi nu sunt violențe mari, căci inchipuirile cui-va în modul arătat nu pot fi uă violență. Și provocarea, ca să fie uă scusa legală, conform art. 250, trebuie ca să fie loviri și violențe mari e ercitate asupra delinquentului; de aceea injuriile orale, amenințările verbale, când nu sunt însoțite de loviri sau nu sunt eercit te av^ond arme în mană, nu sunt uă provocățiune în sensul art. 250. (Cas. II, No. 890 din 15 Oct. 85).

Art. 251. «Crimele și delictele menționate în acel din urmă articol sunt asemenea scusabile, dacă se vor fi comis resping^ond ȃiua escaladarea sau efracțiunea îngrădirilor, a zidurilor ori a intrărilor unei case locuite sau a unui apartament locuit, ori a dependințelor acestora.

Dacă faptul s'a urmat nóptea, acest cas este regulat de art. 257.» (c. p. 250, 254, 312; p. Fr. 322).

Art. 252. «Paricidul nu este nici uă dată scusabil.» (c. p. 229, 250; p. Fr. 323).

Art. 253. «Omorul săvârșit de către bărbat asupra femeii sele, sau de către ac^osta asupra bărbatului său, nu este scusabil, dacă vieța soțului sau a soției care a comis omorul nu a fost pusă în pericol chiar în momentul când s'a comis omorul. În cas êns^o de adulter, omorul comis de către soț asupra soției sele, sau asupra complicei, sau de către soție asupra soțului său, sau asupra complicei, în momentul surprinderii în flagrant delict în casa conjugală, este scusabil.» (c. p. 58, 59, 225, 269, 254, 256; pr. p. 40, 363; p. Fr. 324).

1. Se violăză art. 253 când nu se pune juraților cestiunea asupra propunerii că omorul s'a urmărit din gelosie fiind că acusatul a găsit pe omorât cu soția sa. (Cas. II, No. 88 din 30 Apr. 68).

2. Articolul 253 declară scusabil chiar omorul complicelui de adulter când e prins în flagrant delict, cu atât mai mult este scusabilă uă simplă corecțiune prin bătae dată complicelui. Emoțiunea violentă provenită prin aspectul flagrantului delict și care este cauza scusăi omorului a existat și aci și deci faptul este în conexitate directă și imediată cu adulterul comis de pacient urmând prin consecință ca inculpatul să beneficieze de prescripțiunea art. 253 și a se achita. (Succava, 25 Febr. 92, *Dreptul* No. 64/92).

Art. 254. (leg. 17 Febr 74). «Când fapta scu-sei va fi dovedită, la cas de vre uă crimă care trage dupe sine pedépsa muncei silnice pe tótă vieța, sau pe timp mărginit, sau re-clusiunea, pedépsa se va reduce la închisóre de la 6 luni pêně la 2 ani.

Iar la cas de ori ce alte crime, pedépsa va fi închisórea de la 3 luni pêně la 1 an.

La cas de un delict, pedépsa se va reduce la închisóre de la 15 zile pêně la 6 luni.» (c. p. 59, 250—253; pr. p. 363, 390; p. Fr. 826).

§ III

Omucidere, răniri și loviri care nu sunt ca-lificate nici crime nici delict

Art. 255 «Nu se socotesce nici crimă nici delict, când omuciderea, rănirile și loviturile erau ordonate de lege și comandate de auto-ritatea legitimă.» (c. p. 57, 58; p. Fr. 327).

Art. 256. «Nu este nici crimă nici delict când cel ce a săvârșit omuciderea, rănirile și loviturile, a fost silit la acésta prin necesi-

tatea actuală a unei legitime apărări, conform art. 58.» (c. p. 257; c. just. milit. 222; c. just. marit. 40; p. Fr. 328).

Art. 257. «Sunt coprinse în casurile de necesitate actuală de legitimă apărare și următoarele 3 casuri:

I. Dacă omuciderea, răniile sau loviturile s'au săvârșit respingând nóptea escaladarea sau efracțiunea îngrădirilor, zidurilor sau intrărilor unei case locuite, sau a unui apartament locuit, sau a dependințelor acestora;

II. Dacă fapta s'a săvârșit apărându-se cineva în contra autorilor de furtisaguri sau de jefuire, executate cu violență;

III. Dacă omuciderea, răniile sau lovirile comise de uă femei vor fi fost provocate imediat de uă siluire exercitată asupra persoanei sele.» (c. p. 58, 251, 256, 309, 310, 312, 313, 354; p. Fr. 329).

SECȚIUNEA IV

D E S P R E D U E L

Art. 258. (leg. 17 Febr. 74). «Acela care, într'un duel, servindu-se cu arme, nu a ocasionat nici omor, nici răniri, se va pedepsi cu închisóre de la 15 zile pênă la 6 luni și cu amendă de la 200 pênă la 1000 lei.» (c. p. 259, 260, 399; p. Pr. § 168 al. I).

Art. 259. (leg. 17 Febr. 74). «Când dintr'un duel, ar fi rezultat mórte sau răniri, pedépsa luptătorilor va fi închisórea de la 15 zile pênă la 4 ani.» (c. p. 258, 260; p. Pr. § 168 al. II).-

Art. 260. «Dacă luptătorii se vor bate la duel fără secundanți ori martori, sau dacă regulile hotărâte de martori ori secundanți nu se vor fi observat, și dacă din acest duel a rezultat mórtea sau rănirea unuia, culpabilul se va pedepsi dupe dispozițiunile generale cuprinse în acéstă lege asupra omorului sau alte răniri corporale.» (c. p. 234, 238, 239, 240; p. Pr. § 170 și 171).

1. Când rolul martorilor sau secundanților într'un duel a fost de a regula condițiunile duelului, recunoscut inevitabil, de a asista pe luptători pe teren și de a regula ca toate regulele admise și fixate de comun acord să fie strict observate, pentru ca lupta să nu înceteze de a fi legală și leală, ast-fel mărginit rolul secundanților nu se pöte considera ca 'uă complicitate, căci acela e complice care înlesnesce comiterea unei infracțiuni, or, departe de a înlesni comiterea unui fapt pe care legea penală 'l consideră ca delictuos, secundanții în cazul sus specificat nu prestéză concursul lor de cât în scop de a atenua consecințele penale ale duelului; or, con orm principiului general, caracterul penal al'unui fapt rezultă din intențiunea culpabilă a făptașului, și principiul este același pentru complici și pentru autorul principal. Asistența martorilor într'un duel nu provine din intențiunea lor culpabilă de a înlesni duelul, ci din contra din intențiunea laudabilă de a 'l împedica, sau în cas când el este inevitabil de a 'l îngrădî cu regulile anume determinate a căror importanță și utilitate este recunoscută și consacrată de ênsuși legiuitor prin distincțiunea stabilită de art. 260. — În cât privește pe medic, prezența lui pe teren, care e moralmente impusă prin îndatoririle rezultând din profesiunea sa de medic, nu pöte în nici un cas să fie calificată de complicitate. (Curtea Iași, I, 17 Dec. 93, *Dreptul* No. 24/94; Botoșani, 11 Sept. 93).

2. Legiuitorul, în art 258 și urm., inspirându-se în parte de dispozițiile codului penal al Belgiei și al Prusiei, nu conține nici uă dispoziție în privința martorilor, precum găsim în § 172 a codului penal al Prusiei, care declară anume că secundanții, precum martorii cari au asistat la duel, medicii și chirurgii nu sunt supuși unei pedepse; în lipsa unei asemenea dispoziții în codul penal român, martorii cari asist la un duel, nu pot fi în principiu declarați nesupuși unei pedepse ca complici, când ei ar fi asistat în condițiile de adevărați complici, conform art. 47 seq., pentru că duelul se pedepsește de codul penal dupe distingerile stabilite de art. 258 și urm. și, prin urmare, martorii asistenți vor putea fi urmăriți; ênsé pentru acésta se cere ca ei să fi provocat, să fi ațâțat pe luptători, sau să fi asistat în condițiunile stabilite de art. 50. De altmintrelea e cu neputință a urmări pe martorii cari a-

sistă la un duel, pentru că faptul martorilor cari asistă în diferitele fașe ale duelului, în sine, departe de a fi un fapt oprit de legiuitorul penal, e un fapt util, căci numai grație martorilor se pot întrebuița mijloce pentru a împăca sau pentru îndemna la împăcare, pentru că prin martori se poate obține ca lupta să fie leală și onestă și pentru ca condițiile stabilite sau consacrate prin us să fie observate, și această utilitate a martorilor o recunoște chiar și legiuitorul prin art. 260. (Cas. II, No. 91 din 15 Febr. 94, pag. 165).

Art. 261. «Când un militar se va bate în duel cu un individ, care nu este militar, se va supune la jurisdicțiunea ordinară a tribunalelor civile.» (c. p. 258—260; art. 72 cod. just. milit.).

SECȚIUNEA V

ATENTATE ÎN CONTRA BUNELOR MORAVURI

Art. 262. (leg. 4 Mai 95*). «Ori cine va comite un ultragiū public în contra pudōrei se va pedepsi cu închisōre de la 3 luni pēnē la 1 an și cu amendă de la 26 pēnē la 100 lei.

Cu aceeași pedēpsă se va pedepsi ori cine va comite sau va ajuta să se comită un ultragiū contra moralei publice sau religiōse, sau contra bunelor moravuri, prin unul din mijlócele enumerate la art. 294 din acest cod.» (c. p. 50; p. Fr. 330).

1. Art. 262, spre a fi aplicat cōre un act sau un gest contra pudōrei; or vēndarea de scrieri imorale, fie și băeților din școle, nu constituie în sensul art. 262 un ultragiū contra pudōrei publice. Acest fapt în starea actuală a legislației e nepedepsit și fără text de lege nu pōte fi pedēpsă. (Cas. II, No. 439 din 20 Sept. 93, pag. 800).

2. Faptul de a vinde în public scrieri imorale și corumpētōre nu constituie delictul de ultragiū public la pudōre, pedepsit de art. 262, căci un asemenea ultragiū se săvârșește printr'un fapt ma-

*) Leg. 4 Mai 95: *Articol unic.* «Art. 112, 117, 200, 262, 310, 311 și 334 din codul penal se modifică ast-fel:

terial care, prin licența și publicitatea sa, a ocazionat un scandal public pentru moralitatea și pudorea acelor cari au fost sau au putut fi martorii aceluia fapt, și distribuirea unor atari scrieri ne-având același caracter, nu poate fi considerată ast-fel, căci faptul simplu de a vinde, fie chiar în piețe publice, cărți în cari se pot găsi, numai dacă sunt deschise, foilețate și observate, unele pasagie sau expresiuni obscene, nu este de natură a atinge pudorea cumpărătorului, ceea ce legiuitorul înțelege a pedepsi prin art. 262, ci poate cel mult escita la desfrânare pe unii din lectori, ceea ce, cu toate că e imoral, în nici un caz nu poate constitui ultragiul public la pudore, prevădută și pedepsită de legiuitor prin art. 262. Dacă doctrina și jurisprudența francesă dau aceeași interpretare art. 330 c. p. frances, reproduș întocmai de legiuitorul nostru, suprimând cu desăvârșire dispozițiunile cuprinse în art. 287, 288 și 289 frances, cari tocmai pedepsesc anume cânturile, scrierile, imaginile, etc., contrarie bunelor moravuri și reproduse într-o lege specială asupra presei din Mai 1819, a voit, fie din cauză că regimul presei a fost încă de la 1864 mult mai puțin sever la noi de cât în Franția, fie din alte puncte de vedere imposibile de apreciat în lipsa unor desbateri asupra codului nostru penal, a lăsat asemenea fapte ne-pedepsite, judecătorul nu poate da art. 262 o extensiune pe care nu o comportă nici aprecierea juridică a faptului de ultragiul public la pudore, căci ar fi a crea o pedeapsă nehotărâtă de lege, contrariu vechiului principiu *nulla poena sine lege*. Singura dispozițiune ce se găsește în codul penal român, relativ la distribuirea ori espunerea unei scrieri în art. 50 alin. III, fără a se referi anume, precum face art. 287 frances, la scrierile contrarie bunelor moravuri, se referă la acele scrieri cari conțin în ele vre o crimă sau delict, și în specie, pentru rațiunile sus dezvoltate, nu se poate susține că scrierile imorale conțin în ele delictul de ultragiul public la pudore. (Curtea cu juri Iași, 4 Iun. 93, *Dreptul* No. 88/93).

Art. 263. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce atentat în contra pudorei, îndeplinit sau cercat, *fără violență*, asupra persoanei unui copil de sex bărbătesc sau femeesc, de vârste mai mic de 14 ani, se va pedepsi cu închisoare de la 2 pînă la 3 ani.» (c. p. 264, 265, 266; p. Fr. 331).

1. Intră în prevederile art. 263, atentatul la pudore comis asupra unei copile care nu are 14 ani împliniți, lipsindu-i pînă la 14 ani încă 20 de zile. (Cas. II, No. 224 din 19 Apr. 89).

2. Etatea de mai puțin de 14 ani a individului contra căruia s'a comis un atentat la pudore, constituie un element constitutiv al infracțiunii pedepsite de art. 263, când acest atentat s'a îndeplinit sau cercat fără violență, pentru că atentatul comis fără violență nu este pedepsit când individul contra căruia s'a comis este mai mare de 14 ani. De aceea împrejurarea etății în asemenea

cas p $\acute{o$ te fi pusă jura $\acute{t}$ ilor $\acute{i}$ n nă singură cestiune cu faptul comiterii sau $\acute{i}$ ncercării atentatului. (Cas. II, No. 596 din 5 Nov. 73).

3. Pentru aplica $\acute{t}$ iunea art. 263, jura $\acute{t}$ ii treb $\acute{n$ esc $\acute{i}$ ntreba $\acute{t}$ i dacă victima, $\acute{i}$ n momentul perpetra $\acute{t}$ iunii faptului, era mai mică de 14 ani, v $\acute{e}$ rstea ac $\acute{e}$ sta fiind un element constitutiv al infrac $\acute{t}$ iunii prevădu $\acute{t}$ ă de art. 263, care de nu ar exista, adică dacă victima ar fi avut 14 ani $\acute{i}$ mplini $\acute{t}$ i, delinquentul ar fi rămas afară din pre- $\acute{v}$ isiunile legii $\acute{i}$ n ipoteza ce el prevede. (Cas. II, No. 421 din 17 Nov. 69).

4. Art. 263 c. p. cere, ca element constitutiv al delictului de atentat la pud $\acute{o$ re penat de acest articol, ca victima atentatului să fie $\acute{i}$ n v $\acute{e}$ rste mai mică de 14 ani. Uă dată dar ce etatea pacientului constituie elementul esen $\acute{t}$ ial al aceluia delict, instan $\acute{t}$ a de fond este dat $\acute{o$ re să constate că victima era mai mică de 14 ani la perpetra $\acute{t}$ area delictului, alt-fel dă uă decisiune nemotivată. (Cas. II, No. 328 din 28 Jun. 91, pag. 824).

5. Constatarea etă $\acute{t$ ei este uă cestiune de fapt, lăsată de lege la suverana apreciere a instan $\acute{t}$ elor de fond, scăpând ast-fel cen- $\acute{s$ urei cur $\acute{t$ ei de casa $\acute{t}$ ie. (Cas. II, No. 86 din 8 Febr. 98, pag. 165).

6. Deflorarea constituie nn atentat la pud $\acute{o$ re. (Cas. II, No. 290 din 28 Sept. 66).

7. Că $\acute{d}$ se pune jura $\acute{t}$ ilor cestiunea de deflorare, li se pune uă curată cestiune de fapt, $\acute{i}$ n termeni f $\acute{o$ rte vulgari, $\acute{i}$ nte $\acute{t}$ esi de obște, și nici de cum juridici, că $\acute{d}$ $\acute{e}$ nsă se pune cestiunea ast-fel: «acusatul este culpabil de atentat $\acute{i}$ n contra pud $\acute{o$ rei», atunci se pune jura $\acute{t}$ ilor uă cestiune de drept, $\acute{i}$ n termeni juridici, căci faptele ce constituiesc acest delict pot fi nenumărate și urm $\acute{e}$ ză să fie constatat care fapt anume s'a comis de acusat. (Cas. II, No. 290 din 28 Sept. 66).

Art. 264. (leg. 17 Febr. 74). «Ori cine va comite un atentat $\acute{i}$ n contra pud $\acute{o$ rei, $\acute{i}$ ndeplinit sau cercat, *cu violen $\acute{t}$ ă*, $\acute{i}$ n contra unui individ de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximum $\acute{i}$ nchisori $\acute{i}$.

Dacă crima s'a comis $\acute{i}$ n contra p $\acute{e}$ rs $\acute{o$ nei unui copil mai mic de 15 ani $\acute{i}$ mplini $\acute{t}$ i, culpabilul se va pedepsi cu maximum reclusiunii » (c. p. 7, 8, 263, 265, 266; p. Fr. 332).

1. Din combina $\acute{t}$ iunea art. 263 și 264 rezultă că, dacă etatea de mai pu $\acute{t}$ in de 14 ani a individului contra căruia s'a comis un atentat la pud $\acute{o$ re constituie un element constitutiv al infrac $\acute{t}$ iunii pedepsită de art. 263 c. p., că $\acute{d}$ acest atentat s'a $\acute{i}$ ndeplinit sau cercat fără violen $\acute{t}$ ă, pentru că atentatul comis fără violen $\acute{t}$ ă nu este pedepsit că $\acute{d}$ individul contra căruia s'a comis este mai mare de 14 ani, și de aceea $\acute{i}$ mprejurarea etă $\acute{t$ ii $\acute{i}$ n asemenea cas p $\acute{o$ te fi pusă jura $\acute{t}$ ilor $\acute{i}$ ntr-uă singură cestiune cu faptul comiterii sau

încercării atentatului; nu este tot ast-fel când atentatul la pudore s'a comis cu violență, în care cas această infracțiune este pedepsită de lege, veri-care ar fi etatea individului contra căruia s'a comis acel atentat, cu deosebire numai că dacă atentatul la pudore cu violență s'a comis contra unui individ mai mic de 15 ani împliniți, atunci pedepsa este mai grea, pe când atentatul la pudore comis cu violență contra unui individ mai mare de 15 ani se pedepsește mai ușor. Ast-fel dar, dacă atentatul la pudore este comis cu violență, împrejurarea că pacientul este sau nu mai mic de 15 ani împliniți constituie o circumstanță agravantă, care trebuie pusă juraților în oă cestiune separată. (Cas. II, No. 596 din 5 Nov. 73).

2. Vârstea, fiind oă circumstanță agravantă a faptului penat de art. 264 trebuie pusă juraților în oă cestiune separată. (Cas. II, No. 290 din 18 Iul. 83; No. 202 din 27 Apr. 84; No. 487 din 9 Nov. 87).

3. Violența, fiind un element constitutiv al delictului prevădut de art. 264 c. p., iaf nu oă circumstanță agravantă, nu pôte face obiectul unei cestiuni separate la jurați. (Cas. II, No. 380 din 4 Nov. 75; No. 420 din 28 Nov. 75; No. 104 din 28 Febr. 81; No. 290 din 18 Iul. 83; No. 101 din 20 Febr. 84; No. 202 din 27 Apr. 84; No. 487 din 9 Nov. 87; Cas. II, No. 514 din 22 Nov. 93, pag. 1060).

4. În crima de atentat la pudore, prevădută și pedepsită de art. 264, cestiunea pusă juraților dacă acusatul a comis un atentat la pudore împlinit sau cercat cu violență, este regulată și în conformitate cu legea. (Cas. II, No. 514 din 22 Nov. 93, pag. 1060).

5. Veți No. 6 și 7 sub art. 263 c. p.

Art. 265. «Dacă culpabili sunt ascendenții persoanei asupra căreia s'a comis siluirea, sau dacă sunt dintre acei care au oă autoritate asupra-i, dacă sunt institutorii sau servitorii săi sau ai persoanelor mai sus însemnate, dacă acești culpabili sunt funcționari ai unui cult sau preoți ori călugări, sau dacă culpabilul, ori care ar fi, a fost ajutat în crima sa de către una sau mai multe persoane, pedepsa va fi pentru casul prevădut de art. 263 și 264, maximum reclusiunei.

Când siluirea se va fi comis de către persoanele menționate în acest articol asupra unui copil de sex bărbătesc sau femeesc în vârste

mai mic de 15 ani, -pedepsa va fi maximum muncii silnice pe timp mărginit.» (c. p. 7, 266; p.-Fr. 383).

1. Spre a se aplica pedepsa agravantă din art. 265 trebuie să se constate că prevenitul intră în vre-una din categoriile de persoane enumerate de acest articol. (Cas. II, No. 274 din 28 Iul. 76; No. 414 din 1 Sept. 72).

2. Comite faptul prevăzut de art. 265 acela care cu violență și influență morală comite un atentat la pudorea fiicei soției selectată cu alt bărbat. (Cas. II, No. 259 din 18 Oct. 93, pag. 905).

3. Dupe art. 265, culpabilul de atentat la pudore cu violență, când a fost ajutat în crima sa de către una sau mai multe persoane, se va pedepsi cu maximum reclusiunii. (Cas. II, No. 156 din 16 Mart. 93, pag. 288).

4. Prin art. 265 legiuitorul prevede uă circumstanță agravantă contra autorilor unui atentat la pudore care sunt ascendenții sau care prin diferite texte de lege sunt considerați că au avut vre uă autoritate asupra victimei. Ensé, jurații ne putând fi întrebați de cât asupra faptelor care fac obiectul acușățiunei, președintele curții cu jurați nu le pôte pune cestiunea de cât asupra relațiunilor de fapt care există între autorul unui atentat și victima sa și care pôte face ca culpabilul să fie cuprins în categoria acelor care au autoritate asupra unei persoane; iar cestiunea autorității fiind pură de drept, aparține curții de a decide dupe circumstanțele de fapt declarate de jurați. Ast-fel, dacă jurații răspund afirmativ asupra cestiunei dacă acusatul era tutore și cumnat, curtea este în drept de a se pronunța, iar nu jurații, dacă aceste calități implică în sine vre-uă autoritate. (Cas. II, No. 480 din 81 Oct. 84).

5. Dacă în cestiunea pusă asupra circumstanței îngreunătoare relativă la autoritatea ce avea acusatul asupra pacienței, s'a discă această autoritate rezultă din faptul că paciența era servitoare la acusat, această împrejurare nu pôte atrage nulitatea, de ôre-ce prin acest adaus nu se face alt-ceva de cât a se esplică mai clar de unde decurge autoritatea acusatului asupra pacienței. (Cas. II, No. 104 din 23 Febr. 81).

6. Cestiunea «acusatul este culpabil că a îndeplinit un atentat contra pudorei fiicei sele, prin repetirea lui în curs de 7 ani» nu este bine pusă, de ôre-ce se face uă singură întrebare atât a. supra atentatului la pudore, care este un fapt unic și constituie tot-d'a-una un delict, cât și asupra întreținerii în curs de 7 ani de raporturi incestuoase între tată și fică, care este un fapt multiplu și care prin sine singur și fără circumstanțele anume prevăzute de codul penal nu în tot-d'a-una este delict, și ast-fel se pun jurații în pozițiune de a nu putea să facă de cât un răspuns unic și identic la amândouă aceste fapte care prin ele însăși sunt diferite și primitore de soluțiuni contrarii. (Cas. II, No. 93 din 7 Mai 68).

7. Când acusatul este recunoscut culpabil pentru faptul de încercare de atentat la pudore, care cade sub prevederile art. 264

și 265, dacă i se acordă circumstanțe atenuante, curtea nu poate aplica art. 38 și reduce pedeapsa închisorii corecționale la mai puțin de 1 an, fără a face uă greșită aplicațiune a legii. (Cas. II, No. 48 din 28 Ian. 80).

Art. 266. «Dacă din crimele prevădute la art. 263, 264 și 265 va resulta mórtea, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe viéță.» (c. p. 7; p. Pr. § 144 ult. alin.).

Art. 267. «Ori cine va fi atentat la bunele moravuri ațâțând, favorisând sau înlesnind obicinuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambe sexe mai mici de 21 ani, se va pedepsi cu închisórea de la 6 luni pêně la 2 ani, și cu amendă de la 100 pêně la 3.000 lei.

Dacă îndemnătorii, ajutătorii sau înlesnitorii desfrânării a fost tatăl, sau mama, epitropii sau alte persoane însărcinate cu priveghierea lor, pedeapsa va fi închisórea de la 1 an pêně la 2 ani, și amenda de la 100 pêně la 1000 lei.» (c. p. 268; p. Fr. 334).

1. Elementele delictului prevădut de art. 267 sunt: 1° etatea mai mică de 21 ani, 2° înlesnirea corupțiunei, și 3° obiceiul; căci nu se poate explica alt-fel cuvântul «obicinuit» din art. 267 de cât că nu este suficient ca agentul să fi facilitat un act de prostituțiune, ci trebuie ca el să se fi dedat obicinuit la acest comerțiu, legea vóind ast-fel ca meseria, ca profesiunea infamă să fie bine stabilită, acest trafic de corupțiune ce constituie delictul. Art. 267 pedepsește într'un mod general pe toți aceia care trafică corupțiunea juneței, care 'i escită la desfrânări sau corupțiune, facilitându-le mijlócele pentru a se deda la prostituțiune; trebuie însă ca frecuența și repetițiunea faptelor să aibă un caracter de uă deprindere criminală. Acest obiceiú poate să resulte fie din fapte de corupțiune repetite la diferite epoce în privința aceleiași persoane, fie din aceleași fapte succesive practicate în privința unor persoane diferite, ast-fel că pluralitatea victimelor nu este uă condițiune esențială a obiceiului, ci mai multe fapte reiterate sunt suficiente pentru a 'l constitui; aceea ce 'l constituie este frecuența și continuitatea actelor, iar nu numărul persónelor care sunt obiectul acestor acte, este esercițiul acestei meserii sau acțiuni neîncetat sau succesiv cu scop de a escita sau facilita corupțiunea. Delictul dar nu are sfînfă de cât prin concursul acestor două circumstanțe:

1° trebuie ca desfrânarea sau corupțiunea să nu fi fost escitată în scop de a satisface propria sa pasiune, și 2° ca să fie obiceiul acestor acte de escitațiune, adică reiterațiunea lor, fie ca această reiterațiune s'a manifestat asupra unei singure persoane, sau asupra mai multora. (Curtea. Iași, I, 23 Mart. 84, *Dreptul* No. 45/84).

2. Obicinuința și dovedirea etății fiind cestiuni de fapt, constatarea lor este lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond scăpând censurei curței de casație. (Cas. II, No. 87 din 3 Febr. 93, pag. 167).

3. În ceea ce privește cestiunea de a se ști dacă art. 267 se aplică la aceia care dau la prostituțiune copile tinere care mai înainte erau prostituate, legea nu face nici uă distincțiune; ea pedepsește pe toți aceia care 'și fac uă meserie de a escita la desfrânări pe cei mai mici de 21 ani, puțin importă dacă acei minori erau de mai înainte desfrânați; morala nu distinge între aceia care'i întrețin în aceste sentimente; acești din urmă nu sunt câte uă dată cei mai puțin culpabili; unii ca și alții trebuie să sufere aceeași pedepsă. Proxeneții nu vor fi scusabili dacă tinerele copile pe care le dedau prostituțiunii au fost înscrise la Primărie. Livretele și inscripțiunea tinerelor publice pe registrul Primăriei nu constituie uă autorisațiune de a se deda la prostituțiune. Acestă măsură, luată în interesul public, nu are alt scop de cât a le supune la priveghierea autorităților și vizitelor medicale, prescrise de regulamente. Primăria dar trebuie necesarmente a supune fetele minore măsurilor de supraveghiere comune tutulor fetelor publice, și este cu neputință de a se vedea în aceste măsuri uă autorisațiune care să pôte deveni uă scusă a delictului. (Curtea Iași, I, 23 Mart. 84, *Dreptul* No. 45/84).

4. Votirea, adică deprinderea cui-va la desfrânări spre a împărți folos, constituia, în vechia noastră legislațiune, un delict special. Astă-qi votirea se pedepsește numai când se exercită în un mod obicinuit (art. 267 c. p.), sau când, fără a fi exercitată în mod obicinuit, se comite de uă dată cu răpirea de minori (art. 283 c. p.). (Cas. II, No. 88 din 15 Febr. 72).

Art. 268. «Cei căduți în delictul menționat în cel din urmă articol, se vor mai condamna și la interdicțiunea dreptului de a fi tutori, curatori și părtași la consiliile de familie, de la 1 an pînă la 2 ani, pentru indiviđii cărora se aplică ântâiul paragraf al aceluı articol; de la 2 ani pînă la 4, pentru cei de care se vorbesce în paragraful al doilea al aceluiași articol.

Dacă delictul s'a comis de către tatăl sau mama, culpabilul va fi âncă lipsit de drepturile ce i se acordă de codicele civil asupra

persoanei copilului în virtutea puterii sele părintesci.» (c. p. 27, 267; c. civ. 325, 341; p. Fr. 335).

Art. 269. «Acel culpabil de adulter (preacurviă) precum și complicele său, se vor pedepsi cu închisoarea de la 1 lună până la 6 luni.» (c. p. 48, 51, 253. 270; p. Fr. § 140).

1. De și consumarea actului fizic constituie elementul esențial al delictului de adulter, dar faptele din care se poate deduce consumarea aceluși act sunt lasate la suverana apreciere a instanțelor de fond. (Cas. II, No. 86 din 2 Mart. 83; Cas. II, No. 456 din 12 Oct. 93, pag. 898).

2. Judecătorul de fond este suveran să aprecieze toate împrejurările de fapt din care să și stabilească convingiunea în privința comiterii delictului de adulter, fără ca acesta să intre în controlul curții de casație. (Cas. II, No. 170 din 26 Mart. 90).

3. Proba adulterului nu rezultă numai din un flagrant delict, ci adulterul se poate dovedi prin toate mijloacele permise de lege, și judecătorii de fond pot deduce constatarea existenței lui din toate circumstanțele cauzei. (Craiova, II, 30 Oct. 90, *Dreptul* 6/31).

4. Dupe art. 21, 26, 46 și urm. pr. pen. procurorul e pus în capul oficerilor poliției judecătorești și are sarcina a descoperi și urmări toate delictele și crimele comise în circumscripțiunea sa. Iar, în virtutea art. 26, procurorul e dator să prindă la timp pe făptuitori și să constate urmele delictului, și în virtutea art. 185, toate prescripțiile verbale dresate de dănsul sunt credute până la înscrierea în fals, nu numai în cas de delict flagrant și atunci când faptul este o adevărată crimă, dar și în materie de orice delict, prin urmare și în materie de adulter. (Cas. II, No. 456 din 12 Oct. 93, pag. 897).

5. Vezi No. 3 de sub art. 151.

6. Complicele de adulter, ca să poată fi pedepsit, trebuie să aibă știință că femeia cu care a avut relațiuni era măritată. (Brăila, 2 Nov. 81, *Dreptul* No. 16/82).

7. Dupe art. 269 pedepsa complicei, în cas de adulter, este aceeași ca a culpabilului principal. Această dispozițiune derogă la dispozițiunile art. 48. (Cas. II, No. 31 din 15 Ian. 86).

8. Art. 269 prescriind aceeași pedeapsă pentru complice ca și pentru autorul principal al adulterului, rezultă că complicele poate fi pedepsit și mai aspru de cât autorul principal, când judecătorii, apreciând moralitatea faptelor ambilor agenți, aplică pedeapsa în marginile maximului pedepsei prescrisă de art. 269. (Cas. I, No. 577 din 13 Sept. 71).

Art. 270. «Acțiunea de adulter nu se va putea intenta dacă soțul inocent nu va cere-o formal.

Soțul inocent poate cere și dobândi ori când în cursul procesului stingerea acțiunii publice, precum și dupe darea sentinței definitive în-cetarea pedepsei, dacă va consimți a rămânea în căsătorie. În cazul acest din urmă, complicele osândit nu poate fi apărât de penalitate». (c. p. 269; pr. p. 5, 9; c. civ. 211, 251).

1. Dupe art. 270, adulterul femeii nu poate fi denunțat de cât de soț, care are chiar dreptul a retrage efectele condamnățiunii pronunțată de tribunal. Din acest articol rezultă că legea derogând în acest punct la principiul care a presidat la instituțiunea ministerului public în materie penală, și luând în considerațiune atât interesul general al societății cât și interesul privat al familiei, a investit exclusiv pe soț cu dreptul de a denunța și urmări adulterul femeii sale. Ast-fel, acțiunea de adulter aparținând exclusiv soțului, ministerul public în această materie nu este de cât parte alăturată, și deci nu poate pune în mișcare acțiunea publică fie la tribunal, fie în apel, fără consimțimentul soțului inocent. Așa dar, dacă soția culpabilă a fost achitată de tribunal și soțul său nu a făcut apel, ci curtea a fost sesisată numai dupe apelul procurorului general, ~~apel de care s'a desosit at la ziua înfățișării, curtea~~ nu poate, fără să fie sesisată de apelul soțului, singur în drept a urmări acțiunea de adulter, să reformeze sentința tribunalului și să condamne pe soție, fără a comite un escas de putere și a viola art. 270. (Cas. II, No. 6 din 9 Ian. 80).

2. Exercițiul acțiunii publice îl are numai ministerul public, numai el o poate pune în mișcare și numai prin el acțiunea poate fi admisă înaintea instanței de apel. Și, de și legiitorul a admis pentru delictul de adulter două derogățiuni la dreptul comun, dar derogățiunile fiind de drept strict nu pot fi întinse peste textul legii. Aceste derogățiuni la dreptul comun întemeiate pe interesul căsătoriei, consistă numai: 1) în a nu permite procurorului să pună în mișcare acțiunea publică fără cererea soțului; 2) în a da drept soțului să ceară oricând stingerea acțiunii publice contra soției sale și complicei său. Din aceste derogățiuni însă nu rezultă și nu poate rezulta că, atunci când procurorul nu a făcut apel contra sentinței de achitare, singurul apel al soțului să aducă înaintea instanțelor de apel acțiunea publică, căci asupra acestui punct nu găsim în lege nici uă derogățiune la dreptul comun. În lipsă dar de apel din partea procurorului, acțiunea publică este și rămâne stinsă. Prin urmare, soțul nu mai poate figura în apel de cât ca parte civilă și nu poate cere de cât daune-interese pentru prejudiciul ce va proba că i s'a causat. (Buc. I, 28 Febr. 92, *Dreptul* No. 26/92).

3. Din art. 270 rezultă că acțiunea publică de adulter nu se exercită de soțul inocent, ci se exercită numai de ministerul public, dupe cererea formală a soțului inocent. Deci apelul soțului contra sentinței achitătoare a tribunalului, fiind un act de exercițiu

al acțiunii publice, cu drept cuvânt curtea de fond 'l declară inadmisibil. (Cas. II, No. 270 din 20 Mai 92, pag. 508).

4. În materie de adulter, legea subordonă acțiunea publică, cererii soțului inocent, prin excepțiune la regula generală, dupe care acțiunea publică este independentă de cea privată. Uă dată ênsê plângerea făcută, membrii ministeriului public trebuie să intențe și să urnărescă acțiunea publică, rămâind ênsê liberi a cere condâmnarea sau achitarea inculpatului, după convingerea ce vor dobândi. (Cas. II, No. 67 din 23 Febr. 66).

5. Dupe art. 270, în materie de adulter, acțiunea publică nu pôte fi pusă în mișcare de cât dupe cererea soțului inocent. Dacă êpsê posterior intentării acestei acțiuni a intervenit, dupe cererea unui din soți, uă hotărâre de divorț, acêsta nu împedecă intru nimic cursul acțiunii publice, de ôre ce nici un text de lege nu consacră, ca uă cauză de stingere a acțiunii de adulter, divorțul dintre soți. (Cas. II, No. 169 din 18 Apr. 77).

6. Desfacerea căsătoriei nu pôte șterge delictul de adulter petrecut pe când căsătoria era încă existentă, nici dreptul bărbatului de a exercita drepturile ce 'i dă legea pentru acel fapt comis pe când avea încă calitatea de soț. (Buc. I, 28 Febr. 92, *Dreptul* No. 26 92).

7. Acțiunea publică pentru urmărirea crimelor și delictelor aparține exclusiv ministeriului public; și dacă legiuitorul, pentru considerațiuni speciale: motive protectôre a menținerii familiilor, a temerei de turburare a focarului domestic, a subordonat punerea în mișcare a acțiunii publice pentru delictul de adulter cererii formale a soțului inocent, acêstă acțiune uă dată intentată ea 'și ia calea ordinară, se urmăresce conform dreptului comun, afară de casurile și împrejurările când legea a stabilit alt-fel. Și, precum despărțenia, ca și mórtea soțului inocent, intervenită dupe pronunțarea sentinței condamnătore a soțului culpabil, nu pôte avea dō efect a opri executarea pedepsei, sub motiv că soția nu mai pôte face să renască legăturile căsătoriei, toț asemenea despărțenia, ca și mórtea soțului inocent, intervenită inaintea pronunțării sentinței de condamnare, nu pôte opri că acțiunea de adulter su 'și urmeze cursul sêu, de și soțul inocent nu mai are căderea a face să înceteze acțiunea publică. (Buc. I, No. 309 din 26 Mai 84, *Dreptul* No. 74/84).

8. Legiuitorul prin art. 270, lăsând în mâna soțului inocent stingerea acțiunii publice, deja pusă în mișcare de el, nu a făcut acêsta de cât în vedere de a menține căsătoria, și de aceea dîce: «dacă va consimți a rămânea în căsătorie». Or, acêstă condițiune putêndu-se împlini când soțul inocent móre dupe ce făcuse a se începe urmărirea și fără a retrage acțiunea, judecătorii nu pot declara stînsa acțiunea de adulter prin mórtea soțului inocent. (Cas. II, No. 364 din 27 Aug. 80).

9. Avênd în vedere că inaintea curții de apel complicele a invocat proba cu martori, spre a dovedi că soțul ultragiât continuă viața conjugală cu soția sa, acuzată de adulter, și că curtea de apel a refuzat administrarea acestor probe testimoniale, pe cuvânt că, chiar de s'ar proba reconciliațiunea ce se pretinde că ar fi urmat dupe pronunțarea sentinței tribunalului, complicele nu ar profita de acêstă reconciliare, căci prin sentința tribunalului rămasă de-

sfinitivă, în privința femeii adulterul căpătând certitudine judiciară, soțul, de și are facultatea de a opri executarea sentinței relativ la soția sa, acest drept, ca unul ce este cu totul excepțional, nu se poate estinde și la complice. Considerând că excepțiunea de reconciliare fiind o cauză de neprimire peremptorie contra acțiunii soțului ultragiat, fără de care acțiunea publică nu este admisibilă, sau dupe intentarea ei o cauză de stingere absolută, ea aparține atât complicei cât și femeii culpabile; fie cari din aceștia o poate invoca în apărarea sa; tăcerea femeii sau adesiunea ei la sentința primei instanțe nu poate lipsi de acest drept pe prevenitul de complicitate; acesta poate dar tot-d'a-una invoca faptul reconcilierii și propune probe spre a-l dovedi. Dacă în art. 270 legiuitorul a dispus că dupe darea sentinței definitive complicele condamnat nu poate fi apărut de penalitate chiar când soțul lesat ar consimți a rămâne în căsătorie, această dispozițiune nu se aplică de cât la cazul când sentința este definitivă și în privința complicei, iar nu numai în privința soției culpabile, dreptul pe care îl exercită soțul în această specie fiind un drept de graciare care dupe natura lucrului rămâne limitat la soția sa și nu poate schimba efectele lucrului judecat în privirea persoanei complicei; însă de câte ori nu există încă lucru judecat în privința lui, reconciliarea soților are caracterul de a stinge chiar adulterul, stabilind o presupțiune legală ca n'a existat nici când; tocmai această presupțiune a putut fi cauza pentru care soția inculpată nu a mai usat de dreptul său de apel devenit inutil; rațiunile de înaltă ordine socială care se opun la continuarea unui proces scandalos atunci când soțul continuă conviețuirea cu soția sa există și în cazul când acest proces nu s'ar mai continua de cât în privința persoanei complicei. Deci dacă Curtea de apel în specie declară că reconciliarea nu este probată fără a asculta probele invocate de recurent pentru a proba acest fapt, violează dreptul de apărare și rău interpretează art. 270. (Cas. II, No. 450 din 12 Dec. 83).

10. Spre a evita ca scandalul unui adulter să nu trecă peste pragul domiciliului conjugal sau cel puțin să nu se lătească, ori să nu capete o constatare judecătorească, legiuitorul, prin art. 270 c. p., a dat soțului inocent, nu numai dreptul de a porni singur și când va crede oportun acțiunea în adulter, dar încă îi a acordat facultatea imensă, de care nu se bucură nici chiar ministerul public, de a opri cursul justiției și a face să înceteze ora ce urmărire penală când interesul său i' ar comanda ast-fel. Cevimai mult, în interesul menținerii căsătoriei, legea permite soțului inocent să împedice chiar executarea condamnațiunii rezultând dintr-o hotărâre definitivă, dacă va consimți să trăiască în căsătorie cu soțul condamnat ca adulter. Aceste două din urmă drepturi acordate soțului inocent sunt distincte atât prin natura cât mai ales prin efectele lor juridice. În adevăr, desistarea de la acțiunea în adulter, încă pendinte, nu și-ar atinge scopul pentru care s'a încuviințat dacă efectele ei s'ar întinde numai asupra soțului culpabil, rămânând însă acțiunea deschisă contra tuturilor celor-alți cari, fie în calitate de co-autori, fie ca complici, ar fi luat parte la comiterea delictului, căci într'un asemenea caz necesarmente urmează că adulterul să se stabilească judecătorește, ceea ce soțul inocent a voit să im-

pedece prin desistare; de aceea desistarea stinge procesul față cu toate părțile, cu autorul principal ca și față cu complicii săi. Ensă îndată ce a intervenit o hotărâre definitivă, fie ~~față~~ cu toate părțile din proces, fie numai față cu una din ele, căci legea nu face nici o distincțiune, scandalul este pe deplin și în mod public produs și adulterul judecătoresc constat, și dar în acest caz dreptul soțului inocent de a împedica executarea pedepsei nu mai constituie o desistare de la acțiune, ci numai o ertare de care nu poate profita și complicelul soțului; și nu este nici o rațiune ca această ertare personală soțului și permisă numai în interesul menținerii căsătoriei să se întindă și asupra altor persoane străine de căsătorie. Ar fi cu totul anormal ca procesul să a sfârșit printr-o condamnățiune definitivă față cu autorul principal, pe când față cu complicelul, care în realitate nu este decât un co-autor, acțiunea să se declare stinsă, și acesta pentru motive ce nu i sunt de loc personale. De altă parte este netăgăduit că dacă condamnățiunea ar fi rămas definitivă de o dată pentru ambele părți, ertarea soțului nu ar fi putut avea nici o influență asupra complicelului său, acesta urmând să și execute pedeapsa, de ore că paragraful ultim al art. 270 nu mai lasă nici o îndoială în această privință. A stabili dar o regulă contrarie pentru cazul când judecata complicelului s'a prelungit până după condamnarea definitivă a soțului și ertarea lui, ar fi a stabili o distincțiune pe care legea nu o face și pe care rațiunea nu o justifică. (Craiova II, 30 Oct 90, *Dreptul* No. 6/91).

11. Regula că cererea de despărțenie se stinge prin împăcarea soților urmată după primirea cererii de despărțenie, statornicită de art. 251 c. civ., trebuie aplicată cu mai mult cuvânt încă și în cazul acțiunii de adulter, căci, pe lângă aceea că are de efect a veni în sprijinul menținerii căsătoriei, dorință neîndoișă a legiuitorului, apoi o asemenea regulă tinde încă a preveni scandalul procesului de adulter atât de compromițător pentru moravuri. Deci după intentarea acțiunii de adulter constatându-se împăcarea intervenită între soți, ea trebuie interpretată în sensul că soțul inocent voiesce a stinge acțiunea de adulter, și prin urmare un asemenea eveniment trebuie considerat ca un sine de neprimire contra continuării acțiunii, ministerul public ne mai având în acest caz căderea legală a opri împăcarea intervenită între soți. O asemenea împăcare intervenită între soți, având de efect a forma un sine de neprimire în contra acțiunii de adulter, poate fi expresă sau tacită. (Buc. I, No. 309 din 26 Mai 84, *Dreptul* No. 74/84).

12. Cererea complicelului de a i se admite proba cu martori spre a dovedi că, după comiterea adulterului și a cunoștinței ce a avut soțul de adulterul soției sale, soțul s'a împăcat cu soția sa și de atunci viețuiesc împreună, dacă este dovedită, este de natură a atrage achitarea complicelului, conform cu art. 270. A se stabili în principiu că o asemenea cerere nu este fondată dacă bărbatul nu declară în mod expres că ertă pe nevasta sa, este a se adăuga legii o condițiune care nu este cerută de dânsa, legiuitorului privind împăcarea urmată între soți în urma adulterului ca o ertare implicită. (Cas. II, No. 207 din 1 Apr. 89).

13. Dacă soția culpabilă de adulter continuă a locui în casa

conjugală, acesta nu dovedește că soțul s'au împăcat, pentru că pînă când acțiunea de divorț nu este intentată și pînă când soția nu a dobîndit de la justiție autorizațiunea pentru a părăsi domiciliul conjugal, ea trebuie să locuiască la soțul său. (Galați, I, No. 60 din 8 Febr. 89).

14. Declarațiunea soțului inocent că renunță la acțiunea în adulter intentată contra soției sale, din cauză că s'au împăcat, trebuie să fie făcută într'un mod expres înaintea instanței care este sesisată cu judecarea afacerii. Ast-fel, dacă, soțul prezent în instanță declară aci că nu a ertat și nu și ertă soția pentru delictul ce l'a comis, este evident că judecătorii nu pot din oficiu să pronunțe închiderea acțiunii în adulter, și complicele nu mai poate fi primit a dovedi că soții s'au împăcat. (Galați, I, No. 60 din 8 Febr. 89).

15. Dacă curtea de apel s'a întemeiat, pentru a respinge acțiunea de adulter, pe faptul că soții s'au împăcat în urma intențării acțiunii de adulter, privind acest fapt ca un fine de neprimire al acțiunii ce se intentase, neapărat că ea nu trebuie a cerceta și judeca acea acțiune nici din punctul de vedere al acțiunii civile, căci nu poate curtea admite despăgubiri civile în virtutea unei acțiuni pe care o recunoște că nu se mai poate esercita. (Cas. II, No. 405 din 8 Sept. 84).

16. Legiuitorul, dînd în mîna soțului inocent acțiunea de adulter, a avut în vedere casurile când soțul vinovat s'a depărtat de la datoriile sale conjugale și a profanat domiciliul conjugal prin adulter fără scirea și consimțimentul soțului inocent; dar când acest soț consimte la adulterul femeii și este cauza directă a corupțiunii sale, autorisînd-o de a fi dirigentă de prostituate, acțiunea sa încetază, căci tot ce a făcut femeia a făcut cu consimțimentul său. (Brăila, 2 Nov. 81, *Dreptul* No. 16 82).

17. Din cuvintele «soț inocent», întrebunțate de art. 270 c. p., rezultă că legiuitorul nostru, dacă a continuat a lăsa numai în mîna soțului ultragiāt ca să pornescă acțiunea publică de adulter, ba încă să și stingă efectele ei prin încetarea pedepsei pronunțată, făcînd din acest delict un fel de delict pînă la un punct ore-care privat, nu a voit să rupă nici cu tradițiunile vechei legislațiuni codul Caragea și codul penal din 1850, art. 266), a cărei sorginte se găsesc în dreptul roman C. l, 13), că numai soțul cu purtări bune, cărui nu se poate imputa uă infidelitate conjugală, în fine numai soțul inocent poate intenta acțiunea de adulter; căci acela care el antăiū a violat credința conjugală, sântenia căsătoriei, este nedem a pără pe ce-alt soț pentru infracțiuni ce el eusuși a comis. (Cas. II, No. 577 din 13 Sept. 71).

18. Delictul de adulter atingînd de aprôpe ordinea socială, a familiei și a bunelor moravuri domestice, nu se poate închipui un singur moment că legiuitorul să fi statornicit impunitatea unui soț sub singurul cuvînt că cel-alt soț ar fi și el vinovat de același fapt imoral. În ori ce caz, această împrejurare ar constitui cel mult uă circumstanță atenuantă pentru aprecierea responsabilității penale, iar nici uă dată vina de adulter a unuia din soți n'ar putea conduce la disculparea celui alt soț. Teoria contrarie putea să existe cel mult sub vechia noastră legislațiune (cod. Caragea și pravila lui Matei Vv.) și sub dreptul roman, unde, pînă la legea

Julia de adulteris, adulterul era un delict privat; dar uă asemenea interpretare nu pôte să aibă loc față cu ideile moderne asupra sistemului represiv și cu toate instituțiunile și moravurile din timpurile noastre. Dacă s'ar admite contrariul am ajunge la conclusiunea că legiuitorul ar învoi ambilor soți a călca credința conjugală, căci în această ipotesă n'ar inflige nici uă pedepsă, rezultat monstruos și incompatibil cu însăși ideia fundamentală a căsătoriei. Cum, într'adevăr, uă femeie ar putea ea găsi uă justificațiune în greșela bărbatului său? Cum ar putea ea pretinde că desfrânarea lui a legitimat adulterul ei? Care ar mai fi prestigiul legii când justiția ar constata două delictе în loc de unul, și s'ar mulțumi numai de a 'l înregistra, fără a pedepsi pe nimeni? Legiuitorul, care în timpurile vechi era așa de clar și de precis când apăra pe femeie de pedepsa adulterului, dacă bărbatul avea uă țiitoare, n'ar fi fost ađi așa de laconic și de obscur și n'ar fi întrebuițat uă expresiune atât de vagă, simplul cuvânt *inocent*, dacă în adevăr ar fi înțeles a conserva ceva diu tradițiunile vechi; cu atât mai mult, cu cât această expresiune nu se vede nici în codicele Caragea nici în pravila lui Matei Voevod, pentru ca să putem fi autorisați, pēnd la un punct ôre care, a crede că în adevăr cu intențiune s'a întrebuițat cuvântul de *inocent*. Apoi afară de acesta, dacă este vorba de tradițiuni, pentru ce legiuitorul s'ar fi gândit tocmai la condica Caragea și la codul penal din 1850, al cărui sistem vrea tocmai să părăsescă, și nu la codicele penal din Moldova (§ 229), care nu face nici uă deosebire între bărbat și femeie, și care de asemenea nu conține nimic despre nedemnitate. Expresiunile *soț inocent*, întrebuițate de legiuitorul din 1864, servesc numai ca uă desemnare pentru a arăta pe soțul lesat, în opozițiune cu soțul culpabil, care a călcat credința conjugală. (Trib. Iași, II, No. 128 din 21 Febr. 88, *Dreptul* No. 28 din 83).

19. În materie corecțională art. 412 pr. p. acordă părții civile dreptul de a face recurs în casație, chiar când decisiunea atacată cu recurs achită pe prevenit. Ast-fel fiind, și fără a face nici uă distincțiune în această privință între delictul de adulter și cele-alte delictе, dreptul de recurs nu se pôte închide părții civile prin faptul ca decisiunea atacată cu recurs achita pe prevenit. (Cas. II, No. 404 din 8 Sept. 84).

20. Dacă acțiunea privată, derivând din adulter, a fost urmărită de soț de uă dată cu acțiunea publică și înaintea aceluiași judecător, în asemenea cas nu se pôte suspenda acțiunea privată, lăsând să treacă înainte judecarea acțiunei publice (argument art. 8 pr. p.). Această soluțiune nu se pôte schimba în specia în care soțul, creșdēndu-se în drept a esercita acțiunea publică, a apelat mai întâi, în locul procurorului, contra sentinței achitătore a tribunalului, și dupe ce acest apel s'a declarat inadmisibil, apoi a apelat ca parte civilă contra aceleasi botărări; dacă curtea de fond, declarând inadmisibil cel d'ântēiū apel, prin aceeași decisie ar fi putut rezolvi și apelul părții civile dacă ar fi fost adus în aceea instanță, de unde urmăză că aceeași curte putea judeca și într'uă instanță deosebită mai în urmă apelul părții civile, fără să fie obligată a aștepta rezultatul recursului contra decisiei de neadmisibilitate a apelului ce făcuse soțul, îmbrăcându-se ou atri-

buțiunile ministeriului public. (Cas. II, No. 270 din 20 Mai 92, pag. 609).

Art. 271. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu maximum închisorii persoana aceea care, fiind căsătorită, se căsătorește din nou, mai înaintea desfacerii căsătoriei celei precedente, dacă acea căsătorie va fi fost valabilă.

Asemenea se va pedepsi și acela care, ne fiind căsătorit, se căsătorește din nou cu o persoană căsătorită și pe care o știa că era căsătorită.

Acastă pedepsă se va aplica și preotului sau oficerului statului civil, care, cunoscând că o persoană este căsătorită, 'și dă concursul ministeriului său la o nouă căsătorie a aceleiași persoane.» (c. p. 8, 51, 162, 166; c. civ. 180, 171; p. Fr. 340).

1 Instanța de fond nu trebuie să suspende judecarea delictului de bigamie, pe baza art. 180 c. civ., dacă nu i se dovedește că, atunci când se judecă acel delict, inculpatul intentase deja acțiune la tribunalul civil pentru anularea primei sale căsătorii și că acea acțiune este pendinte. (Cas. II, No. 367 din 27 Iul. 90).

SECȚIUNEA VI

ARESTAȚIUNI ILEGALE, SEQUESTRAȚIUNI DE PERSOANE ȘI ALTE ATENTATE LA LIBERTATEA INDIVIDUALĂ

Art. 272. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu 2 ani de închisoare, ori cine, fără ordinul autorității competente și afară de cazurile unde legea ordonă sau permite anume arestarea unei persoane, va fi arestat, va fi deținut, sau va fi sequestrat pe o persoană, pentru un motiv oarecare și fără scop de a comite un delict special.

Se va pedepsi cu aceeași pedepsă și acela

care va fi dat locuință spre a se executa arestuirea, închiderea sau secuestrarea persoanei.»

(c. p. 51, 99, 102, 105, 149, 273, 274; pr. p. 589; p. Fr. 341 .

1. Intră în prevederile art. 272, faptul de a deține în biserică un copil care era adus a fi botezat, contra voinței femeii care l adu ese în acel loc, și a nu i se da libertatea de cat în urma intervenirei primarului. (Cas. II, No. 201 din 30 Mai 79 .

Art. 273. «Culpabilul de infracțiunea prevădută în articolul precedent, se va pedepsi cu reclusiunea:

1). Dacă din faptul chiar al arestării victimei sau al tratamentului la care a fost supusă în timpul secuestrării se, a rezultat uă leziune corporală gravă, sau dacă va fi fost supusă la vre uă tortură;

2). Dacă secuestrarea a ținut mai mult de 1 lună;

3 . Dacă crima s'a comis 'asupra unui ascendent legitim sau natural;

4). Dacă arestarea sau secuestrarea s'a executat cu port schimbat, cu nume mincinos, sau cu vre un ordin, ori mandat plăsmuit al autorității publice, și

5). Dacă individul arestat sau secuestrat a fost amenințat cu mórtea.» (c. p. 7, 101, 208, 233, 235, 272; p. Pr. § 210; p. Fr. 342 și 344).

1. Intr'uă acasațiune de secuestrare ilegală și de tortură asupra persoanei secuestrate, dacă jurații r spund negativ asupra cestiunei relative la faptul secuestrarei și afirmativ asupra cestiunei relative la circum tanța agravantă și care era formulată ast-fel: acusatul cu ocasiunea faptului arestării victimei a comis asupra ei torturi din a căror cauză precum și a relexor tratamente la care a fost supusa în timpul secuestrării se, a rezultat leziuni corporale , curtea bine condamnă pe acusat cu aplicațiunea art. 239 c p., întru cât ambele fapte pentru care acusatul a fost trimis în judecata juraților pot constitui fie-care câte un delict special pedepsit de legea penală. (Cas. II, No. 371 din 24 Oct. 83 .

Art. 274. «Pedépsa se va scădea la închisóre de la 1 lună la 1 an, dacă cei culpa-bili de delictele menționate la art. 272, pêne a nu se porni pâră asupra-le, vor fi liberat pe persóna arestată, închisă sau secuestrată înaintea împlinirii ȃilei celei de al 10-lea, so-cotite din ȃ'ua arestării, a închisorii sau a secuestrării.» (c. p. 59; p. Fr. 343).

SECȚIUNEA VII

CRIME ȘI DELICTE PRIVITORE LA POPRIREA
SAU DISTRUGEREA DOVEDIREI STATULUI CIVIL AL UNUI COPIL,
SAU LA COMPROMITEREA EXISTENȚEI SELE; RAPIRE DE MINORI;
INFRAȚIUNI CONTRA LEGILOR ASUPRA ÎNMORMENTĂRIILOR.

§ I

Crime și delictes în contra unui copil

Art. 275. «Culpabili de răpire, de tăinuire, de supresiunea unui copil, de substituțiunea unui copil în locul altuia, sau aceia cari vor face să trecă un copil ca născut dintr'ua femeie, care ênsă nu l'a născut, se vor pedepsi cu reclusiunea.

Acéstă pedépsă se va aplica și aceloră cari, fiind însărcinați cu ȃinerea unui copil, nu'l vor înfăȃșa persónelor care au dreptul de a'l reclama.» (c. p. 7, 280; c. civ. 300; p. Fr. 345).

1. In materie penală, dupe cum acéstă resultă din art. 1 c. p., natura pedepsei determină daca faptul este delict sau crimă, și prin urmare jurisdicțiunea competentă. Ast-fel, tentativa de supresiune a statului civil al unui copil este de natură a fi pedepsită cu pedépă corecțională și ca atare este justifiabilă de tribunalul corecțional, iar nu de curtea cu jurați. (Cas. II, No. 68 din 28 Ian. 87).

Art. 276. (leg. 17 Febr. 74). «Veri ce persoană care, asistând la uă nascere de copil, nu va fi făcut declarațiunea prescrisă de codicele civil, în timpul cerut de acea lege, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 6 luni, și cu amendă de la 26 la 300 lei.

Asemenea se va pedepsi și ori care persoană care, găsinđ un prunc de curând născut, nu'l va da celor însărcinați cu a lui luare și căpățuire.

Nu va fi supus la pedepsă acela care găsinđ vre un copil, va voi să se însărcineze cu crescerea lui; va fi însă dator să dea asemenea înscris la institutul orfanilor, sau la municipalitatea locală.» (c. civ. 41, 44; p. Fr. 346, 347 .

1. Dupe art. 41 c. civ., declarațiunea despre nascerea unui copil se va face în termen de 3 zile dupo ușurarea femeii, făcând însă a specifica dacă acele 3 zile trebuie sau nu socotite libere. Întru cât însă acest articol nu derogă expres la principiile de tului comun în ceea ce privește termenele, urmează să se aplice principiul general prevădut de art. 729 pr. civ., dupe care termenele se socotesc pe zile libere, necalculându-se nici ziua de când s'a început, nici ziua de când se împlinesce termenul. De i tatăl care a declarat nascerea copilului său a cincea zi după nascere, a declarat-o în termen și nu poate deveni pasibil de penalitatea prescrisă de art. 276 c. p. (Cas. II, No. 521 din 19 Oct. 92, pag. 923 .

Art. 277. Cei cari vor lepăda, în vre un loc singuratic, un copil mai mic de 7 ani deplini, precum și cei ce vor ordona a se lepăda copilul, dacă însă ordinul se va fi îndeplinit, se vor pedepsi numai pentru acest fapt, cu închisoarea de la 6 luni până la 2 ani, și cu amendă de la 26 lei până la 300 lei. Iar de se va fi lepădat copilul de către părinții, tutorii sau îngrijitorii săi, ori din or-

dinul lor, atunci pedépsa va fi închisórea de la 1 an în sus și amenda de la 50 la 500 lei.» (c. p. 8, 278, 279, 339; p. Fr. 349, 350).

Art. 278. «De se va fi schilodit, ori se va fi betejit copilul, din cauza lepădărei, fapta se va privi ca uă rănire desăvêșită cu voința celui ce l'a lepădat; iar de se va întempla mórtea copilului, fapta se va privi ca omor. In cel d'ântâiú cas culpabilul se va supune la pedépsa hotărâtă pentru rănire cu voință, și în cel d'al doilea la cea hotărâtă pentru omor.» (c. p. 225, 234, 238, 239, 240, 277; p. Fr. 351).

Art. 279. «Acea cari vor lepăda în loc care nu e singuratic un copil mai mic de 7 ani deplini, se vor pedepsi cu închisóre de la 1 lună pêně la 6 luni, și cu amendă de la 26 pêně la 100 lei.

Iar de se va fi lepădat copilul de către părințií sěi, de către tutorií, ori îngrijitorií sěi, pedépsa va fi închisórea de la 2 luni pêně la 1 an și amendă de la 50 pêně la 200 lei.» (c. p. 277, 278, 339; p. Fr. 352, 353).

§ II

Răpire de minori

Art. 280. «Veri care, prin viclenie sau violență, va răpi sau va face a se răpi minori, sau va îndupleca, ori va ascunde, sau va strămuta, sau va face a se ascunde sau a se strămuta din locul unde erau așezați de către aceia sub a căror autoritate, sau direcțiune

«erau supuși ori încredințați, se va pedepsi cu închisoarea de la 1 an pînă la 2 ani.» (c. p. 275, 281, 282, 283; c. civ. 342; p. Fr. 354).

1. Dupe art. 280 se pedepsește ori-cine, destul numai ca rușinea, ascunderea sau strămutarea minorului din locul unde este așezat de către acela sub a cărei autoritate ori direcție este pus ori încredințat, să fie săvîrșită prin viclenie sau viol uță, de unde rezultă ca judecătorul este dator să stabilească numai dacă faptul a fost comis și dacă săvîrșirea lui s'a făcut prin viclenie ori violență. (Cas. II, No. 540 din 30 Nov. 93, pag. 1084.

Art. 281. «Acela care, prin viclesug sau prin violență, va răpi pe uă fată mai mică de 16 ani, se va pedepsi cu maximum închisorii.

Iar dacă fata a consimțit la așa răpire, ori de bună voe a mers dupe răpitorul ei, fără ênsă a cunoște și părinții sau tutorii ei, răpitorul se va pedepsi cu închisoarea de la 3 luni pînă la 2 ani.» (c. p. 8, 275, 280, 282, 283; p. Fr. 355, 586).

Art. 282. «Dacă răpitorul se va fi căsătorit cu fata răpită, el nu va putea fi urmărit de cît dupe plângerea persónelor acelorora care, dupe codicele civil, au dreptul de a cere nulitatea unei asemenea căsătorii, și nici va putea fi condamnat de cît dupe ce se va fi pronunțat nulitatea căsătoriei.» (c. p. 281; c. civ. 162, 164 307; p. Fr. 357).

Art. 283. «Acela care, prin amăgire sau prin violență, răpesc pe uă persónă mai mică de 16 ani, spre a o întrebuința ca să cerșetorescă, sau a o deprinde la desfrînare ori la alte sfârșituri spre a împărtași folos, se va pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 7, 267, 275, 280, 281; p. Fr. § 205).

1. Votuirea, adică deprinderea cui-va la desfînări spre a îm-

pă și folos, constituia, în vechia noastră legislațiune, un delict special. Astă-zi votirea se pedepsește numai când se exercită în mod obișnuit art. 267 c. p., sau când, fără a fi exercitată în mod obișnuit, se comite de uă dată cu răpirea de minori a t. 283 c. p.. Așa dar, legiuitorul când unesce într'un articol și un t. uă definițiune două delictse separate, rapul și votirea, când le contopsește împreună, când face din ambele delictse uă crimă, pedepsindu-le cu uă pedeapsă criminală, incluziunea, pe care nu o avea nici unul din delictsele separate, nu se pôte susține că unul din delictsele întrunite în art. 283, votirea, trebuie să fie considerat ca uă circumstanță a ravantă a celui alt, răptul, ci este evident că legiuitorul a creat uă crimă nouă, separată de fie care c. i. t. în parte, și că fie-care împreurare cuțrinsă în art. 283 onst'itue un element constitutiv al crimei. Că cuvintele "a o de p." de la uă circumstanță spre a împărtăși folos cuprind elementul constitutiv al crimei penată de art. 283, iar nu uă circumstanță a ravantă a delictului de răpire de minori, reese și din împrejurarea cu aceste vorbse conțin intențiunea și scopul pentru care s'a omis aptul, și ca atare nu pot fi considerate de cat ca un element onst'ituv. (Cas. II, No. 88 din 15 Febr. 72.)

§ III

Călcareă legiuirilor asupra înmormântărilor

Art. 284. (leg. 17 Febr. 74). «Cei cari, fără autorisarea prealabilă a oficerului public competente, la întâmplările când se cere asemenea autorisare, vor îngropa vre-un mort, se vor pedepsi cu închisórea de la 15 zile pêne la 1 lună, fără a fi apărați cu acésta de o-sânda cuvenită pentru crime sau delictse ce au însoțit acest delict.

La asemea pedepsă se vor supune și cei care vor călca, ori în ce chip, legiuirile și regulamentele relative la înmormântările grăbite. (c. p. 285; c. civ. 63; p. Fr. 358).

1. Vedi sub art. 385: Cas. II, No. 327 din 8 Iun. 92.

Art. 285. Ori care va ascunde cadavrul unei persóne omorîte, ori mórte în urmare de

loviri sau răniri, se va pedepsi cu închisórea de la 6 luni pêně la 2 ani, fără a fi apărat cu acésta de alte pedepse mai mari de va fi participat la acea crimă.

Iar dacă ascunderea se va fi făcut cu în parte-și folos, atunci se va pedepsi cu închisórea de la 1 an la 2 ani.» (c. p., 284; p. Fr. 359).

Art. 286. «Se va pedepsi cu închisórea de la 3 luni pêně la 1 an, și cu amendă de la 26 pêně la 300 lei, veri cine violéză mormintele sau comite alte acte de profanațiune asupra lor, fără a fi apărat și de la alte pedepse, pentru crimele sau delictele care se vor fi comis cu ocasiunea acestei violări.» (p. Fr. 360 .

SECȚIUNEA VIII

MĂRTURIȚ MINCINÓSE, CALOMNII, INJURIȚ,
REVELAȚIUNEA SECRETELOR

§ I

Mărturie mincinosă

Art. 287. (leg. 17 Febr. 74). «Veri care va da mărturie mincinosă, în materie criminală, sau în contra acusatului, sau în a sa favóre, se va pedepsi cu maximum închisoriȚ și cu interdicțiunea pe timp mărginit. -

Dacă ęnsě acusatul, din cauza unei asemenea mărturii, se va fi osândit la munca silnică pe timp mărginit, pedépsa va fi reclusiunea de la 6 pêně la 10 ani; iar dacă o-

sânda acusatului a fost munca silnică pe totă viața, martorul mincinos se va osândi la muncă silnică pe timp mărginit.» (c. p. 7, 8, 27; pr. p. 355, 446—449: p. Fr. 361).

1. Dacă este adevărat că variațiunile unui mărtor în depunerea sa, nu esclud tot-d'a-una buna credință a martorului, nu este mai puțin adevărat că există delictul de mărturie mincinosă atunci când martorul nu arată nici un motiv serios sau plausibil, care să explice acele variațiuni. Cas. II, No. 214 din 18 Mai 83, și când aceste schimbări sunt făcute în scop de a veni în favoarea inculpatului. Cas. II, No. 57 din 26 Ian. 93, pag. 80.

2. Dupe art. 287, nu poate fi mărturie mincinosă, în materie criminală, de cât aceea care este dată contra acusatului sau în a sa favoare. Prin urmare, o mărturie mincinosă, făcută chiar înaintea justiției, dacă însă nu este dată contra acusatului sau în a sa favoare, nu este pedepsită de art. 287, nici de vre un alt articol din codul penal, ori cât de imoral ar fi faptul în sine, preocupămintele legii lui fiind de a pelespi mărturiile mincinoase ce au putut să aibă o influență dăunătoare pentru sau contra acusatului, iar nu și depuneriile mincinoase care s-ar referi la puncte străine (sau ei sau care ar fi indiferente. De unde dar urmăzăm ca circumstanța dacă mărturia mincinosă este dată contra acusatului sau în favoarea sa, este un element constitutiv al infracțiunii pedepsite de art. 287, pentru care juratilor trebuie să fie întrebați. Cas. II, No. 427 din 22 Nov. 69.

3. Pedepsa prevădută de art. 287 nu se poate aplica de cât numai atunci când depunerea martorului a produs un efect irevocabil, ceea ce poate avea loc numai când depunerea s-a făcut înaintea unui tribunal sau curte, iar nu și la judecătorul de instrucțiune, căci dacă s-ar pedepsi și această din urmă mărturie, atunci ar fi a se sili martorii să persiste în depuneriile lor făcute la judele instructor, chiar dacă ar recunoaște în urmă că acele depuneri nu au fost sincere. Cas. II, No. 839 din 26 Iul. 72.

Art. 288. (leg. 17 Febr. 74). «Ori care va da mărturie mincinosă, în pricine corecționale, ori în contra acusatului, ori în favoarea lui, se va pedepsi cu 2 ani închisore.» (c. p. 291; leg. act. autent. 17*); p. Fr. 362).

1. Vezi notele de sub art. 287, precum și No. 7 de sub art. 6.

* Scriitorul sau martorii cari se vor dovedi că au făcut o declarație falsă se vor pelespi ca martori de mincinoși, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiciul altor daune-interese către părți și chiar altor pedepse mai grave, în cas când faptul lor ar însoți și elementele delictului de fals în acte publice.

Art. 289. Ori care va da mărturie mincinosă în pricini polițienesci, se va pedepsi cu închisoarea de la 1 lună pînă la 6 luni.» (c. p. 291; p. Fr. 362).

Art. 290. (leg. 17 Febr. 74). «Cel ce va da mărturii mincinoase în pricini civile, se va pedepsi cu închisoare pînă la 2 ani.» (c. p. 8, 291; pr. civ. 204; p. Fr. 363).

1. În materie de jurămint, după codicele civil, unele fapte urmăz să se dovedesca cu martori, altele prin acte. Prin urmare, acolo unde proba trebuie să se facă numai prin acte, dacă se admit martorii, în fața legii este tot atât ca cum nu s'ar fi făcut nimic; deci responsabilitate legală nu pôte fi. Or, jurămint mincinos numai atunci se pôte considera că exista, în sensu art. 290, cînd nu numai ca s'a urmat pentru fapte civile, dar magistrații, au observat cu stricta prescripțiunile legii civile în materie de dovedire a faptelor. (Cas. II, No. 263 din 13 Mai 72).

Art. 291. «Martorul mincinos care va fi primit ori ce fel de mită, ori resplătire, înființată sau promisă, se va pedepsi cu reclusiunea, de va fi pentru pricini corecționale sau civile, iar de va fi pentru pricini polițienesci, cu închisoare de la 1 an pînă la 2. Către acestea, ceea ce va fi primit martorul mincinos se va lua pe sîma ospicielor.» (c. p. 7, 144; p. Fr. 364).

1. Vezi No. 8 de sub art. 8.

Art. 292. «Cei ce, prin ori ce mijloc, vor amăgi pe martori spre a da mărturie mincinosă, se vor pedepsi întocmai ca martorii mincinoși, după dispozițiunile celor din urmă 5 articole.» (c. p. 47, 287 291; p. Fr. 365).

Art. 293. (leg. 17 Febr. 74). «Cînd în pricini civile, prigonitórele părți vor propune una altelea a face jurămint, sau cînd jurămintul se

va propune de către judecător uneia din părți, și partea, primind propunerea, va săvârși jurământ mincinos, săvârșitorul unui asemenea jurământ se va pedepsi cu închisoare pînă la 2 ani, amendă pînă la 500 lei, și interdicțiunea pe timp mărginit.* (c. p. 8, 27, 399; c. civ. 1208, 1213, 1219; pr. civ. 237 246; p. Fr. 366).

1. Unele din elementele constitutive ale delictului de sperjur pîvîdit de art. 293, sunt: 1° intențiunea frauduloasă, adică că ține să s-a prestat jurământul avea cunoștință de faptul pînă la care i s-a deferit jurământul și cu totu acest a l'a săvârșit cu intențiune de a aduce prindiciei lui care l'a deferit, și 2° pentru ca cine va să se condamnă ca sperjur, trebuie să se constată ca faptul, asupra căruia i s'a de crît jurământul și l'a săvârșit ia personal lui. Ca. II No. 269 din 10 Iun. 81).

2. Jurământul de isorîu, ca mi loc de poba iune, p te fi deferit și înaintea judecătorilor comunale, în ru cît l ea nu desfide ac a. Pînă urmăre. întă în prev d r'le art. 293 acela care se dovedește că a prestat un jurămînt fals înaintea acelei instanțe, le ore e a f. 293 nu distîu e la are instanță de judecătorească a p stat jurământul, destul numai să fi în pricine civile și mai t a unei instanțe de judecătorească recunoștea de lege. Iulova, No. 367 din 15 Mai 85, *Dreptul* No. 48 85.

3. Săvârșește un urămînt mincinos cel ce uă că i se dato sce ua sumă de bani pe cînd el în realitate ledește uă chitanță prin care el dec ara că nu mai ai să pînă scă n mic de și ține că a unei caud a iscălit acea chitanță de desfacere a creduț că iscalește na chitanță de datorie, de ó e ce a t. 1191 c. civ. op înd a se dovedi cu martori con ra conținutului unui act urmeză neapărat că acea chitanța de desfac re totală trebuie să fie privită ca fiind dată de numitul cu scîmță de conținutul ei, și prin urmăre jurămîntul săvârșit de el ca are să mai pîmescă ua sumă d bani, pe cînd prin acea chitanță dec ară că nu mai are să pîmescă nimic, este un urămînt mincinos, și dar cade sub prevederile art. 293 c. p. Cas. II, No. 487 din 19 Nov. 90.

4. Există delictul de sperjur de câte ori partea nu a dobîndit căștig de cauză de cît în virtutea jurământului ce a prestat și care mai în urmă s'a dovedit a fi mincinos. Cas. II, No. 5 din 2 Ian. 89).

5. Instanțele de fond sunt suverane în aprecierea elementelor de convingiune a jurământului fals. Cas. II, No. 3 din 2 Ian. 89).

6. Faptul de sperjur pôte să fie dovedit prin ori ce fel de probe admise de lege. Ast-fel fiind, nulitatea procesului-verbal, închiat de judecătorul de ocol, în care se cuprind declarațiunile celui care a prestat jurământul, nu pote fi invocată cu succes, ne avînd interes, cînd însuși inculpatul recunoșce în instanță veracitatea celor constatate de judele de ocol în acel proces-verbal. Cas. II, No. 395 din 23 Sept. 81.

7. În materie penală, proba testimonială nu este supusă la restricțiunile prevădute în art. 1191 și urm. c. civ., de ore ce acțiunea penală, dupe art. 2 pr. p., are de obiect uă ped'psă, și este independentă de acțiunea civilă. De aci rezultă că în penal falsitatea jurământului pote fi probată și cu martori. Cas. II, No. 378 din 17 Iul. 74; No. 64 din 10 Febr. 73.

8. Jdământul săvârșit de una din părți asupra unor fapte civile a căror existență nu pôte fi probată de cat conform art. 1191 c. civ., nu pôte avea ca actelel unui jurământ fals și nu se pôte urmări pe cale criminală de cît în cas când s'ar produce, conform art. 1197 c. civ., uă probă scrisă sau cel puțin un început de probă scrisă asupra faptului ne at de partea care a urât. Caci do și faptele criminale pot fi probate și pri depozițiunii de martori, nu se pôte ens urma tot ast fel i în privința faptelor civile a caror existență, dupe legea civilă, nu po e fi constatată de cît prin producerea unui act scris. În adevē, în privința acestor fapte, legea determinand modul cum ele au fi probate, chiar și sub imperiul legii de procedură criminală r buo a fi obervate de judecătozilor criminali, de ore ce fapt le pedpsite de legea penala, fiind uă consecință a faptelor civile, proba celor dântăiu este subordonată celor din urma. Cas. II, No. 97 din 18 Iebr. 87; Brăila 2 Nov. 81, *Dreptul* No. 8./31; Ia om. No. 286 din 26 Apr. 85, *Dreptul* No. 46/85; Triu. Iași II, N. 65 din 18 Ian. 93, *Dreptul* No. 32/93.

9. Duce dispozițiunile art. 1213 c. civ., privit i la jurământul decisoriu, cand uă parte a jurat, cealalta nu nai es e p mnia a proba falsitatea jurământului. Din acest pri ipnu, onse infă a cara erului contractual i transaccional a ur i enului d cisoriu, rezultă că cel ce nu este admis a proba falsitatea jurământului nu este admis nici acțiune în despăgubire a intenta din cauza falsității a elui jurament. Dacă, dipo a t. 293 c. p., savâr irea jurământului decisoriu mincinos a ra e penalitate aplicabila dupe inițiativa și stăruința reprezentanților acțiunii publice rep esive, care nu este contractant în p riv e către jurământul deferit și este dator să urmărească rep esianca faptelor criminale în raportul general cu interesul ordinii public, de aci nu rezultă cnsă că persoana ce a contractat cu partea adevră și, adreându-se la manifestățiunea conștiinței sel, deferindu'i urământ, a mulțun it cu rezultatele acelei manifestățiuni, obliându-se a se supune conștiințelor ei, fie ea falsă sau adevrăta, pôte, dupe savârșirea jurământului, proband falsitatea lui, să revie asupra transacțiunii și asupra p etențiunilor sele și să c ră despăgubiri sub pretext de dol sau de delict, pe cat timp ea dolcind jurământul a primit a se supune riscului și nu mu pôte annla transacțiunea. Cas. II, No. 189 din 25 Apr. 72; Ialom. No. 283 din 26 Apr. 85, *Dreptul* No. 46/85; Trib. Iași, II, No. 65 din 18 Ian. 93, *Dreptul* No. 32/93.

10. Dupe art. 1213 c. civ., partea care a deferit jurământul decisoriu în cursul cercetării unui proces civil nu are dreptul de a urmări pe cel care a prestat jurământul spre a proba falsitatea lui; de un le rezultă că acțiunea civilă de despăgubiri este stinsă c i desăvârșire în cât patea civila ne mai avēnd interes nică

nu p te figura în cursul acțiunii penale.  n ceea ce priveste urmărirea sperjurului pe cale penală, acesta fiind numai în interesul vindic tei publice, acțiunea de urmărire aparține exclusiv ministerului public. Cas. II, No. 378 din 17 Iul. 74; No. 192 din 19 Mai 80.

11. Din dispozițiunile art. 1213 c. civ. rezultă numai t t că partea care a deferit un jur ment nu mai poate cere daune  terese cauzate din falsitatea jur mentului,  i prin urmare, u  asemenea cerere nu o mai p te face nici chiar cu ocazia urm rirei corecționale pentru juramentul mincinos ce ministerul public a  ntenta celui ce a s v  it acel jur ment. Dacă partea care a propus jur mentul a figurat ca parte civilă în procesul penal  i a făcut să fie asculta i martorii propuși de ea spre a dovedi falsitatea jur mentului, acesta nu viciază în nimic judecata, de  re ce procurorul a aderat tacit la acea producere de martori  i judecătorii au respins preten iunea de daune- terese a p  ii civile, condamn nd pe inculpat numai la pedeapsa prevădută de art. 293 c. p. (Cas. II, No. 381 din 11 Nov. 77).

12. Din dispozițiunile art. 1213 c. civ. rezultă at t numai că partea care a deferit jur ment nu mai p te cere daune  terese cauzate din falsitatea jur mentului, chiar cu ocazia urm rirei corecționale ce ministerul public ar  ntenta, în puterea de p tului ce are prin art. 293 c. p., celui ce a s v  it un jur ment mincinos; iar nu că cu ocazia cercetărei unei asemenea ac iuni  ntentat  de ministerul public, partea civilă n-ar putea procura în sprijinul acțiunii publice dovedea constatarea falsit ii jur mentului. Cas. II, No. 451 din 13 Dec. 78.

  II

Calomni , injurii, revelațiune de secrete

Art. 294. (leg. 17 Febr. 74). «Este culpabil de calomnie acela care, prin cuvinte rostite în public, prin strigări, prin vre un act autentic sau public, prin scrieri, prin imprim te, prin deseme, prin gravuri, prin embleme v ndute sau espuse spre v ndare, distribuite sau afi te în public, va prepune asupra unui individ fapte care, de ar fi adevărate, ar supune pe prepusul la pedepse, sau măcar la ura ori dispre ul cetătenilor.

Calomnia, în contra func ionarilor publici, sau contra corpurilor de depozitare, sau agen i ai autorit ii publice, sau contra ori cărui alt

corp constituit, va fi urmărită și pedepsită întocmai ca și calomnia contra particularilor, cu distincțiunea stabilită mai la vale.» (c. p. 295—300; const. 24; p. Fr. din 1810 art. 367).

1. Elementele delictului de calomnie, prevădute de art. 294 sunt: 1° uă denunțare făcută contra unei persoane în scris sau niscă cuvinte rostite în public, prin care va imputa acelei persoane fapte care, dacă ar fi adevărate, ar expune o la pedepsă sau măcar la ură și disprețul cetățenilor; 2° intențiunea culpabilă. Cas. II, No. 386 din 24 Aug. 84).

2. Pe lângă elementele materiale sau exterioare arătate în art. 294, delictul de calomnie mai conține două elemente morale sau interne: scința agentului că faptele imputate nu sunt adevărate și intențiunea lui de a aduce vătămare pacientului. Prin urmare, în virtutea principiului că, în ce privește punerea cestiunilor la curtea cu jurați, cestiunea asupra faptului principal trebuie să conțină toate elementele delictului ce se impută acusatului și să fie formulată în așa mod în cât juriul să fie pus în pozițiune de a cunoște și a delibera asupra fie-căruia din elementele ce constituie delictul pedepsit de lege, președintele trebuie să pună cestiunea în așa mod în cât jurații, întrebați atât asupra faptului material cât și asupra relei credințe și a intențiunei culpabile a inculpatului, să fie puși în pozițiune de a delibera asupra fie-căruia din aceste elemente constitutive ale delictului de calomnie. (Cas. II, No. 117 din 15 Febr. 95).

3. Codul penal, prin art. 294, consideră ca uă calomnie ori ce imputațiune a unui fapt care atinge onorea sau considerațiunea persoanei căreia se impută faptul, dar numai în-casul cand cuvintele sunt proferate în public. Legea cere această circumstanță pentru calomnie, căci numai ea denotă intențiunea de a vătăma, și fără care nu pôte fi un delict. Resultă dar de aci că cuvintele rostite într-un loc public trebuie a ajunge la auzul mai multor persoane, căci legea nu consideră ca un calomniator pe acela care le a conflat, de și într-un loc public, însă numai cercul? intim în care se afla, fără să fi putut fi audite de alt-ceva. Și legea, ne determinând caracterele publicității, a lăsat judecătorilor sarcina de a aprecia faptele din care să pôtă resulta publicitatea. (Ialomița, No. 547 din 18 Sept. 85, *Dreptul* No. 72/85).

4. Impejurarea că cuvintele care constituiesc imputările calomnioase au fost rostite ca răspuns la uă cestiune pusă, nu le ridică caracterul publicității. (Dolj, II, 15 Nov. 94, *Dreptul* No. 85/94).

5. Dupe art. 294, pentru ca să existe delictul de calomnie, se cere ca faptele imputate să fie aduse publicității prin orice mijlce; iar pe de alta parte, ca acele fapte să fie de uă așa natură în cât dacă ar fi adevărate să supună pe prepus la pedepse, sau la ură, ori disprețul cetățenilor. Dacă dar curtea, prin deciziunea sa, constată atât elementul publicității imputațiunilor aduse reclamantului, de ore-ce erau relatate în cutare jurnal, cât și cel-alt element al revelațiunei unui fapt de natură a atinge

ura sau disprețul cetățenilor, întru cât făcea din reclamant un om lipsit de demnitate ca soț, aceste elemente din care și formeză curtea convingerea sa, că ele atrag ura și disprețul, sunt cestiuni de fapt cari sunt lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond. (Cas. II, No. 119 din 1 Mart. 94, pag. 271).

6. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 294, este că faptele atribuite cui-va să supună pe autorul lor la pedepsa legii sau la ura și disprețul publicului, ceea ce presupune în mod indispensabil ca acel autor să fie cunoscut, desemnat, ca ast-fel să fie în adevăr persóna care să fi suferit moralicesce. Ast-fel fiind, faptul de a aduce, prin uă scriere imprimată, imputări unui partid nu întrunesc elementele delictului de calomnie, când prin acea scrisore nu s'a citat nici un nume. (Cas. II, No. 25 din 4 Febr. 69).

7. Dacă, într-un proces de calomnie prin presă, comisiunea juraților nu a acordat despăgubiri civile părții reclamante, această circumstanță nu face ca responsabilitatea penala să dispară, în ceea ce privește comiterea delictului, când, asupra cestiunei puse în această privință, comisiunea juraților s'a pronunțat în mod afirmativ; căci din art. 294 nu reese că pentru a fi delict de calomnie trebuie să existe neapărat și prejudiciu material. (Cas. II, No. 52 din 19 Ian. 90).

8. Se face uă greșită aplicațiune a art. 294 când se condamnă cine-va în virtutea acestui articol fără să se constate și elementele constitutive ale delictului de care inculpatul este răspundător. (Cas. II, No. 105 din 5 Mart. 76).

9. Comite delictul prevăzut de art. 294 cel care, prin uă petițiune adresată Ministerului de Interne, atribue unei femei că nu era soția legitimă a cutărui decedat, și ca atare nu avea dreptul sa se folosescă de pensia numitului, adăugând că ea a încercat sa fabrice acte false, pentru a obține pensia pretinsului său soț, înșelând cu modul acesta pe Stat. În adevăr, aceste fapte dacă ar fi fost adevărate, erau de natură a'i atinge onórea sau a'i atrage cel puțin ura și disprețul cetățenilor. (Cas. II, No. 79 din 12 Febr. 85).

10. Faptul atribuit unei persóne că ar fi primit uă sumă de bani ca să o dea avocatului statului în scop ca acesta să nu aducă toate probele și argumentele ce ar fi putut prezenta pentru ca ast-fel adversarul statului să câștige procesul, constituie delictul de calomnie, întru cât acel fapt imputat de ar fi adevărat a supune pe cel ce l'a comis la pedepsa prevăzută de art. 146. (Dolj, II, 15 Nov. 94, *Dreptul* No. 85/94).

11. Este culpabil de calomnie acela care, în localul primăriei adresează cui-va cuvintele «cațanule ai mâncat 2000 de galbeplui X și averea cutăruia, și ceasornicul de la brâu este furat tot de la X», întru cât aceste cuvinte sunt adresate într'un local public, și au de obiect fapte determinate de furt care, dacă ar fi adevărate, ar supune pe cel căruia s'au adresat aceste cuvinte la uă pedepsă corecțională. (Cas. II, No. 222 din 30 Apr. 90).

12. Calomnie nu poate exista din partea unui funcționar care face un act relativ la atribuțiunile funcțiunei sale, dupe art. 331 pr. p. (Ilfov, II, No. 297 din 26 Apr. 85, *Dreptul* No. 45/85).

13. Întru cât cuvintele adresate de inculpat nu aduc uă im-

putare pentru un fapt determinat, ele constituiesc insulta prevădută de art. 300 c. p., iar nu delictul de calomnie prevădută de art. 294 c. p. (Cas. II, No. 165 din 19 Apr. 88).

14. Cuvintele «pungaș ordinar» nu constituie delictul de calomnie, de orice prin ele nu se impută un fapt determinat care, de ar fi adevărat, ar supune pe reclamant la pedepse sau măcar la ura sau disprețul cetățenilor săi, ci uă simplă insultă. (Cas. II, No. 7 din 13 Ian. 92, pag. 60).

15. Faptul de a calomnia pe cine-va prin reclamațiuni adresate tribunalului corecțional constituie delictul prevădută de art. 298, iar nu cel prevădută de art. 294. (Cas. II, No. 9 din 14 Ian. 75).

16. Art. 294 cere ca în calomnie să existe uă parte lesată. (Cas. II, No. 217 din 14 Iun. 75)

17. De și în codul penal, în dispozițiunile sele privitoare la delictul de calomnie, nu se dispune espres că renunțarea la acțiunea privată în materie de calomnie opresce acțiunea publică, dar pentru a exista delictul de calomnie trebuie neapărat mai întâi să fie un calomniat. Și nici nu se pôte concepe acest delict în alt mod, căci nimeni nu pôte pretinde a sci mai bine dacă faptele alegate contra cui-va sunt adevărate sau oalomniöse de cât chiar acela contra căruia s'au alegat. Așa dar, dacă cel calomniat nu a reclamat nu pôte fi delict de calomnie, și prin urmare nu pôte fi cestiune de regula pusă în art. 9 pr. p., după care acțiunea privată nu pôte opri nici suspenda esercitiul acțiunei publice afară de casurile unde legea dispune espres din contră, regula care și are aplicațiunea sa chiar și în materie de calomnie îndată ce delictul a luat naștere, adică îndată ce a fost plângere în calomnie, atunci renunțarea la acțiunea privată nu mai pôte opri acțiunea publică. (Cas., sect.-un., No. 17 din 30 Oct. 69; Cas. II, No. 38 din 24 Febr. 71).

18. În materie de calomnie adusă prin presă guvernului, acțiunea publică nu se pôte pune în mișcare și instanțele de represiune nu pot pronunța pedepsa contra calomniatorului de cat în urma cererei și stăruinței guvernului care se pretinde calomniat. Iar dacă s'a pus în mișcare acțiunea publică după cererea ministrului calomniat, care în urmă s'a desistat, această desistare stinge acțiunea publică. (Cas. II, No. 184 din 14 Mai 80).

19. În materie de calomnie, acțiunea publică nu se pôte pune în mișcare și instanțele de represiune nu pot pronunța pedepsa contra calomniatorului de cât în urma cererei și stăruinței unei părți care trebuie să existe și se pretinde calomniată. Și când cel care se pretinde calomniat se desistă de la acțiunea în calomnie, desistare care este admisibilă în această materie, plângerea de calomnie dispărând, acțiunea publică este stinsă. (Muscel, 6 Oct. 89, Dreptul, No. 25/90; Dâmbov. No. 1199 din 14 Nov. 88, Dreptul No. 81/88; Oltu, No. 1086 din 9 Nov. 87, Dreptul No. 89/87).

20. Acțiunea în calomnie, în principiu, este uă acțiune personală, și ca atare nu se pôte porni de cât după plângerea părții lezate care singură este judecătorul ofensei ce i se aduce. Dacă dar reclamantul se desistă de la acțiunea sa și alte probe nu există în greutatea inculpatului, judecată, după dispozițiunile art. 207 pr. p., urmăză a'l apăra. (Craiova, II, No. 926 din 5 Oct. 89).

21. În materie de delict de calomnie adusă unui particular, acțiunea publică nu poate fi pusă în mișcare de către ministerul public, fără ca să fie provocată printr-o plângere din partea celui a căruia cară se solicită vătămarea prin faptul imputat. Și o dată deschisă acțiunea publică în principiu nu poate fi retrasă de către partea reclamantă, sau declarată stinsă, de cât în casurile anume determinate de lege. Și de și este constant în acțiunea în calomnie că legea nu prevede că acțiunea publică trebuie să fie declarată stinsă prin retragerea plângerei formulată de către partea vătămată, dar nu este mai puțin adevărat că prin retragerea acestei plângeri, două din elementele constitutive ale delictului, intențiunea calomnioasă a agentului și denaturarea adevărului, în faptele imputate, sunt înlăturate, de ore ce partea ce se pretinde vătămată recunoște implicit temeinicia imputărilor aduse. În asemenea circumstanțe, judecătorul în zadar ar cauta dovezile delictului de calomnie, în elementele de probațiune produse înainte de retragerea plângerei, eaci soluțiunea procesului s'ar găsi prejudecată în favoarea delinquentului, prin însăși atitudinea și declarațiunea părții lezate; așa fiind, ar fi inutil a intra în fondul procesului când *a priori* judecătorul și-a format convingerea că faptul imputat nu constituie o calomnie pentru partea reclamantă. O dată dar recunoscut că faptul incriminat nu întrunește elementele constitutive ale delictului de calomnie și nici nu cade sub prevederile vre unui text de lege penală, cu drept cuvânt inculpatul cere stingerea acțiunii publice. Acțiunea publică deschisă având de obiect reprimarea unui fapt delictuos și pedepsirea autorului acestui delict, ea trebuie să fie declarată stinsă când se constată în fapt că delictul urmărit nu a avut nici o existență legală, și că prin urmare nu e loc la o represiuine. Și nu se poate susține că judecătorul declarând stinsă acțiunea publică, prin acesta ar recunoște dreptal părții reclamante de a transige cu inculpatul asupra acțiunii publice, de ore ce judecătorul declarând stinsă acțiunea publică se întemeiază pe neexistența unui fapt delictuos, iar nu pe transacțiunea părților, asupra unui fapt ce ar fi fost în adevăr comis de delinquent și care cădea sub prevederile vre unui text penal. (Curtea Galați, II, No. 10 din 10 Iun. 95, Dreptul No. 69/95).

22. Este admis în principiu că acțiunea în calomnie este o acțiune personală în sensul că nu se poate porni de cât dupe plângerea părții lezate. Rațiunea acestui principiu este că partea lezată singura este judecătorul ofensei și al scandalului la care poate da loc deschiderea acțiunii publice. Dar o dată acțiunea deschisă și faptele desvăluite, reclamantul prin desistarea sa, nu mai poate paraliza exercitiul acțiunii penale deja începută. Acesta este opinionea unanimă admisă în doctrină; în acest sens doctrina este conformă și cu dispozițiunile art. 9 pr. p. care decide că renunțarea reclamantului nu poate nici să oprească nici să suspende exercitiul acțiunii publice de cât în casurile în care legea decide contrariul în mod expres; și nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului în materie de calomnie, a închide cursul acțiunii publice. (Dolj, II, No. 1164 din 26 Iun. 87).

23. Pe cât timp art. 5 pr. p. dispune într'un mod clar că acțiunea publică se intentă sau dupe o plângere sau din propria

inițiativă a funcționarului competente a o intență, urmeez că urmărirea delictului de calomnie pôte avea loc chiar dacă nu există plângere din partea persoanei calomniate. Cas. II, No. 14 din 13 Ian. 79).

24. Afară de ore care esceptiuni, cum sunt: delictete de adulter, de răpire de minori și altele, unde acțiunea publică, nu pôte fi pusă în mișcare de cât dupe cererea și stăruința părții vătămate, tôte cele-l-alte delictete, interesând ordinea publica, ministeriul public are dreptul de a porni acțiune și a chema la răspundere pe delinquenti. Or, delictul de calomnie, ne intrând în esceptiunile sus-enunțate, nu se pôte privi alt-fel de cât ca un delict public, și ast-fel chiar dacă nu există cerere din partea calomnialui, ministeriul public are dreptul a porni acțiune contra calomnialilor. (Cas. II, No 264 din 5 Iun. 81).

25. Când este vorba de denunțări calomniose făcute contra unui funcționar public, ministeriul public este ținut, pentru prestigiul autorității, ca din oficiu să urmărească pe autorul acelor denunțări calomniose, fără a mai aștepta ca funcționarul calomniat să 'i adreseze vre uă plângere. Uă atare urmarire-este făcută în conformitate cu dispozițiunile art. 5 pr. p. Cas.-II, No. 53 din 29 Ian. 91).

26. Suspendarea urmăririi calomniei nu se pôte ordona de cât în cazul prevedut de art. 296 ult. al. c. p. (Cas. II, No. 255 din 25 Mai 84).

* 27. In delictete de calomnie, declarațiunile părților de împăcare nu atrag dupe sinc stingerea acțiunii publice, de ore ce această acțiune se exercită de ministeriul public, și se susține în interesul societății; părțile pot transige în asemenea cas. numai asupra daunelor. (Buc. I, No. 170 din I Mart. 89, Dreptul No. 28/89; Buc. III, 18 Dec. 89, Dreptul No. 25/90).

28. Dupe art. 9 pr. pen. exercițiul acțiunii publice nu pôte fi nici oprit, nici suspendat prin renunțarea reclamantului la acțiunea privată, de cât în casurile în care legea decide contrariul în mod espres. Or, nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului, în materie de calomnie, a închide cursul acțiunii publice. Și cum acțiunea în calomnie a fost deschisă, conform art. 6 pr. pen., de chiar persoăa leșată, uă dată acțiunea publică deschisă, curtea nu pôte, cu de la sine putere, să ordone închiderea acțiunii, întemeindu-se pe presupțiunea de renunțare din partea reclamantului, dedusă din faptul neaprezentării seie în instanță. (Cas. II, No. 457 din 13 Oct. 93, pag. 902).

29. Dupe art. 9 pr. pen. exercițiul acțiunii publice nu pôte fi nici oprit, nici suspendat prin renunțarea reclamantului la uă acțiune privată, de cât în casurile în cari legea decide contrariul în mod espres. Or, nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului, în materie de calomnie, a închide cursul acțiunii publice. Deci, Curtea de apel, declarând stinsă acțiunea în calomnie, pentru motivul că reclamantul desistându-se, prin această a recunoscut că reclamațiunea pentru calomnie este neintemeiată, violtează art. 9 pr. pen. (Cas. II, No. 607 din 4 Oct. 95).

30. Dupe instituțiunile nōstre sociale, bărbatul este considerat ca cap al familiei. Deci dar, ori ce ultragii aduse unui membru al familiei de sub autoritatea sa morală, se resfrânge direct și

imediat asupra lui, și, în interesul ordinii sociale, bărbatul este chemat să alerge la toate mijloacele pe cari le crede mai nemerite pentru a repara onoarea familiei ultragiata. Priu urmare acesta 'l autoriză să misce și să urnărescă acțiunea în calomnie deschisă contra inculpatului pentru calomnia adusă soției sale. (Cas. II, No. 119 din 1 Mart. 94, pag. 272.)

31. Circumstanța că un delict s'a comis prin uă scriere tipărită, nu este de ajuns pentru a'l transforma în delict de presă; căci dacă legiuitorul a voit a da uă garanție mai mult presei, deferind juraților judecata tutului infracțiunilor la legea penală comise pe calea presei, nu se poate presupune că el a voit a ridica cetățenilor uă altă garanție, aceea a respectului onoarei și vieții lor privata în contra calomniei. Dacă delictul de calomnie, numai pentru că s'ar fi comis prin uă scriere tipărită, ar trebui să clumb jurisdicțiunea și să mergă înaintea juraților, toate garanțiile date cetățenilor, prin art. 295 c. p., în privința dovedirii imputărilor calomnioase, ar deveni iluzorii, și ori cât de criticate pot fi de doctrină dispozițiunile restrictive ale acestui articol, abrogarea lor nu se poate susține prin deducțiune. Cas. II, No. 25 din 4 Febr. 69.

32. Din espiciunile art. 24 din constituțiune că toți sunt liberi de a comunica și publica ideile și opiniunile lor prin grai, prin scris și prin presă, și că delictele de presă trebuie judecate de jurați, rezultă în mod evident că delictele de presă sunt toate acele infracțiuni pedepsite de codul penal, pe care cine-va, când voce ași comunica și publica ideile, le comite prin canalul presei, adică nu prin grai sau prin scris, ci prin imprimate, fără di incțiune dacă acele imprimate sunt periodice sau nu, prin urmar chiar foi volante. Așa dar, delictul de calomnie, comis prin foi volante imprimate, este un delict de presă și ca atare do compe în a curții cu jurați. (Cas. II, No. 294 din 20 Aug. 69.)

Art. 295. «Se socotesce mincinosă ori ce imputare pentru care nu se înfățișează legiuita dovadă. Prin urmare, imputătorul nu poate fi primit a cere, spre a sa apărare, de a se dovedi imputarea sea de către alții, nici va putea să se apere dicând că înscrisurile, piesele, sau faptele doveditoare ale crimei ori delictului imputatului sunt cunoscute, sau că imputarea, pentru care imputătorul se află tras în judecată, s'a copiat ori s'a scos din scrieri străine sau din alte scrieri tipărite. (c. p. 294, 296, 297; p. Tr. din 1810 art. 368).

Art. 296. (le. 17 Febr. 74). «Când fapta im-

putată asupra cui-va se va dovedi adevărată, imputătorul va fi apărat de ori ce pedepsă

Se va socoti ca dovadă legiuită numai aceea ce va resulta dintr'ua hotărâre de judecată, sau din ori ce alt act autentic, sau din vre un înscris cu scrierea și cu subscrierea imputatului.

Când imputarea va avea de obiect faptele unui funcționar public, relative la atribuțiunile sele, atunci faptele imputate se pot proba dupe regula comună.

Când, pentru faptele imputate unui funcționar sau unui particular, se vor fi început urmăriri de către ministeriul public, sau când există un denunțator, urmărirea calomniei se va suspenda, dacă va cere imputătorul, pînă la resolvarea procesului relativ la faptele imputate.» (c. p. 295; pr. p. 8; p. Fr. din 1810 art. 370).

1. Nu se violază art. 296 când instanța de fond constată că din actele dresate de poliție și din arătările martorilor nu se stabilește că s'au proferat cuvintele calomnioase. (Cas. II, No. 581 din 27 Sept. 95).

2. Imprujurarea dacă faptul imputat este licit sau ilicit este indiferentă, întru cât adevărul acelui fapt este constatat, și adevăr este de ajuns pentru a eschide ori-ce idee de calomnie și a scuti pe inculpat de ori-ce răspundere. Așa dar, din momentul ce inculpatul stabilește adevărul faptelor imputate, nu i se poate imputa că a comis uă calomnie. (Cas. II, No. 50 din 27 Ian. 84).

3. Afară de dovețile ce rezultă dintr'ua hotărâre judecătorească, din un act autentic sau din un înscris cu scrierea și subscrierea imputatului pentru constatarea veracității faptelor imputate, și mai presus de toate aceste probe, este proba rezultând din însăși mărturisirea imputatului a faptului ce i se impută. Această mărturisire poate resulta dintr'ua scriere tipărită pe care imputatul ar recunoaște-o că emană de la el și că este opera sa proprie. (Cas. II, No. 32 din 15 Ian. 90).

4. În materie de calomnie adusă persoanelor private, dupe art. 296, proba testimonială este inadmisibilă. Astfel, face uă justă aplicare a art. 293 instanța care respinge cererea calomniatorului de a dovedi cu martori cele alegate de el. (Cas. II, Mart. 130 din 10 Mart. 81).

5. De și prin constituțiune s'a deferit juraților judecarea delictelor comise prin presă, între care și delictul de calomnie, în

acésta nu s'a schimbat întru nimic uici natura faptului de calomnie, nici modal de probare adus de legea penală în privința imputărilor socotite calomnioase. Astfel fiind, prin art. 296, proba testimonială fiind oprită în ceea-ce privesce constatarea faptelor imputate unui particular și permisă numai în cazul când imputarea are de obiect faptele unui funcționar public relative la atribuțiunile sale, cu drept cuvânt curtea cu jurați refuză ascultarea martorilor pentru a se dovedi de acusat realitatea faptelor imputate unui particular. (Cas. II, No. 95 din 16 Febr. 77).

6. Prevenitul pentru delictul de calomnie prin presă este admis, dupe distincțiunile făcute de art. 295, să se apere, probând adevărul faptelor imputate. Or, dupe art. 296, dovada leguită în materie de calomnie prin presă, pentru constatarea veracității faptelor imputate, nu se poate socoti de cât aceea care rezultă dintr'ua hotărâre judecătorească sau din ori-ce alt act autentic, sau din vre un înscris cu scrierea sau cu subscrierea imputatului. De aci rezultă că modurile de probațiune în această materie sunt limitate și ori-ce dovadă care n'ar fi coprinsă între cele prevădute de art. 296 nu poate fi primită nici chiar înaintea curții cu jurați, căci dându-se curții cu jurați judecarea unor asemenea delicta nu s'a schimbat natura lor și probele declarate neadmisibile de lege, rămân neadmisibile independent de jurisdicțiunea care are a se pronunța asupra lor. (Cas. II, No. 444 din 12 Sept. 94, pag. 888).

7. Întru cât inculpatul prin actele ce cere să se aducă nu poate să justifice faptul calomnios ce impută cui-va, curtea cu drept cuvânt respinge cererea da a se aduce acele acte ca neprezentând utilitate în cauză. (Cas. II No. 104 din 7 Febr. 90).

8. Dupe art. 296, al. III, imputătorul are dreptul să dovedească dupe regula comună faptele imputate unui funcționar public relative la atribuțiunile sale. (Cas. II, No. 192 din 13 Mai 83; No. 58 din 26 Ian. 87).

9. Dacă cel dat judecății pentru uă calomnie adusă unui judecător de pace cere a se aduce nisce dosare de la judecătorie spre a dovedi că nu a avut intențiunea de a calomnia pe judecător, și instanța de fond omite a se pronunța asupra acelei cereri, acésta constituie uă omisiune esențială, întru cât prin aducerea acelor acte inculpatul tinde a dovedi că imputările ce adusesse judecătorului nu erau calomnioase. (Cas. II, No. 459 din 20 Sept. 94, pag. 903).

10. Când cine-va impută unui profesor că a ras notele unui elev, el poate cere sau suspendarea procesului de calomnie ce i s'a intentat pînă se va judeca acel fapt pe cale ordinară, sau să dovedească, cu ocasiunea judecării acțiunii în calomnie, că faptul imputat există, de ôre-ce în acest diu urmă cas se impută profesorului că a comis acel fapt în calitate de funcționar public, și în atare cas el se poate proba dupe regula comună prin ori-ce probă, conform art. 296 ultimul aliniat. (Cas. II, No. 329 din 1 Nov. 82).

11. Pentru a se decide care este natura probelor ce se pot administra întru stabilirea faptelor imputate unui preot, trebuie prealabil a se cerceta dacă ministrul cultului este considerat ca un funcționar public dupe starea organizării noastre sociale. Or,

religiunea de stat a fost proclamată de puterea noastră constituantă (art. 21 din constituțiune) ca un principiu de drept public determinându-se chiar forma sa confesională, aceea adică a religiunii ortodoxe a răsăritului. Această practică a religiunii creștine ortodoxe de către statul român se manifestă între altele cu ocaziunea solemnităților religioase care preced sau însoțesc un eveniment politic sau sărbătoare națională și care sunt de natură a afirma caracterul statului și a întări așezământul său moral; din clădirea și întreținerea edificiilor publice consacrate cultului religios; prin împrejurarea pedepsirii faptelor care împiedică sau turbură liberul exercițiu al acestui cult (art. 209—221 C. P.); din prestarea jurământului ce se impune funcționarilor și marilor și în fine din numirea sau confirmarea de către stat a miștrilor cultului însărcinați cu un serviciu public religios, precum și a retribuției lor iarăși de către stat sau comună. Și, de și atribuțiunile și căderile preotului ce este chemat a exercita ministerul sacerdotal sunt de uă ordine spirituală, totuși diu împrejurările sus expuse trebuie a 'l considera ca un funcționar public. Prin urmare faptele imputate unor atari persoane pot fi probate dupe regulele de drept comun. (Bac. III, 5 Sept. 90, *Dreptul* No. 62/90)

12. Suspendarea urmăririi calomniei nu se poate ordona de cât în cazul prevădut de art. 296 ultimul aliniat. (Cas. II, No. 256 din 25 Mai 84).

13. Pentru ca să aibă loc suspendarea acțiunii în calomnie trebuie să existe uă urmărire începută de ministerul public în contra calomniatului sau uă denunțare în scop de a se porni uă urmărire. Când nu există nici urmărire nici denunțare, nu se poate încuviința suspendarea acțiunii în calomnie. (Cas. II, No. 221 din 16 Iulie 82).

14. Dupe art. 2 6, judecarea unei acțiuni îndreptate în contra calomniatorului nu se poate suspenda de cât numai atunci când pentru faptele imputate unui funcționar sau unui particular, se vor fi început urmăririi de către ministerul public, sau când există denunțatorul și cere suspendarea. Dacă dar, pentru faptele imputate unui judecător de pace s'a ordonat uă cercetare de către minister și negăsindu-se temeinică, nu mai poate fi vorba de suspendarea acțiunii de calomnie până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate, intru cât nu a presintat, conform art. 296, uă legiuită dovadă. (Cas. II, No. 347 din 28 Iun. 94, pag. 752).

15. Nu poate fi vorba de violarea art. 293 când de către imputător nu s'a cerut suspendarea urmăririi calomnioase. (Cas. II, No. 457 din 13 Oct. 93, pag. 902).

16. Dupe art. 236, în cas cînd pentru faptele imputate unei persoane se vor fi început urmăririi sau ar exista un denunțator, urmărirea calomniei se suspendă, dacă va cere imputătorul până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate. Din aceste prescripțiuni ale legii rezultă că spre a fi loc de a se suspenda judecarea acțiunii în calomnie trebuie, pe lângă alte condițiuni una din următoarele două: 1° să existe un denunțator care să fi sesisat cu urmărirea faptelor imputate pe cei îndrituiți cu urmărirea crimelor și a delictelor; 2° să existe deja urmărire de către

ministerial public contra autorilor faptelor imputate. Dar regule suspendării acțiunii în calomnie, conținută în art. 296, este uă excepțiune la principiile legii asupra judecării acțiunilor în calomnie, dupe care nu se admite nici suspendarea judecării nici posibilitatea probațiunii imputărilor prin alte mijloce de cât cele limitativ prescise de lege; de unde rezultă că dacă legea a admis în unele casuri suspendarea acțiunii în calomnie, prin acésta nu a putut voi să dea calomniatorului puțința ca, constituindu-se el însuși denunțator al faptelor imputate, să obțină, prin singular său fapt, suspendarea acțiunii în calomnie pentru care este urmărit, nici a putut admite puțința suspendării acțiunii în calomnie în cazul când acțiunea contra calomniatorilor pentru faptele imputate de calomniator s'ar alla prescise. (Cas. II, No. 180 din 10 Mart. 81).

17. Cererea celui dat judecării pentru deunțare calomniosă (art. 298), că urmăză mai întâi să se judece de autoritățile militare dacă faptul ce el l' imputa unui capitan că 'i-ar fi cerut 20 lei pentru ca să i protejeze copilul, era sau nu adevărat, și atunci numai dēnsul să fie dat în judecată pentru calomnie dacă faptul imputat nu se găsea adevărat, nu este fondată, de vreme ce instanța civilă l'a admis de a dovedi prin tote mijlocele că spusele se erau adevărate, și l'a condamnat ca calomniator numai pentru că nu le a putut dovedi. (Cas. II, No. 214 din 17 Apr. 89).

18. Veđi No. 18 de sub art. 298.

Art. 297. «Acela care nu va sprijini pre-punerea sa cu dovadă legiuită, se va pedepsi ca calomniator dupe cum urmăză:

Dacă fapta imputată va fi de natură a se pedepsi cu munca silnică pe totă vieța sau pe timp mărginit, culpabilul se va pedepsi cu închisórea de la 1 an și jumătate pêně la 2, și cu amendă de la 100 pêně la 2500 lei.

În tote cele alte casuri, osânda va fi închisórea de la 1 lună pêně la 6, și amenda de la 50 pêně la 2000 lei.» (c. p. 294, 399; p. Fr. din 1810 art. 371).

Art. 298. «Acela care, cunoscēnd că acu-sațiunea sa este mincinosă, face înaintea unei autorități publice, sau înaintea oficerului de poliție judecătórescă, uă înscrisă denunciațiune calomniatóre, prin care să acuse uă persónă

că ar fi comis uă faptă supusă pedepsei, sau că ar fi călcat datoriile sele de funcționar public, se va pedepsi cu închisórea de la 1 lună pêne la 1 an.

Se va putea încă condamna și la interdicțiune pe timp mărginit (c. p. 27; p. pr. 5, 14, 15, 381; p. Pr. § 133).

1. Elementele constitutive ale denunțarei calomnióse consistă în aceea că faptele ce se impută funcționarului să fie de natură a atrage contra acestuia uă pedepsă sau să constituie uă abatere de la funcțiunile sele. Aceste elemente trebuesc constatate prin hotărârea condemnătoare. (Cas. II, No. 59 din 11 Febr. 87).

2. Pentru ca să existe delictul de denunțare calomniósă nu este suficient ca să existe numai caracterele materiale ale delictului, adică uă denunțare în formă regulată dată unei autorități óre-care, ci trebuie să existe și elementele moralității sele, adică să fie recunoscută calomniósă; și ca să pótă fi considerată calomniósă trebuie să reunescă două condițiuni esențiale, adică falsitatea faptelor imputate și réua credință a denunțatorului. Nu este dar suficient pentru a exista uă denunțare calomniósă ca să fie dovedită numai falsitatea faptelor denunțate, ci trebuie să existe și intențiunea de a vătama din partea denunțatorului. (Cas. II, No. 58) din 23 Nov. 92, pag. 1049. Și în materie de denunțare, intențiunea criminală nu consistă numai în voința de a aduce un prejudiciu persoanei denunțate, de óre-ce această voință este în tot-d'a-una legitimă când denunțatorul crede de bună credință că faptul denunțat există, legea însăși 'i face uă datorie de a'l denunța (art. 29 pr. p.). Trebuie prin urmare ca voința de a aduce uă vătămare prin denunțare să fie făcută cu știință că faptul denunțat este fals; tot delictul și imoralitatea sa este în existența acestei intențiuni de a vătama ce a trebuit să animeze pe denunțator. (Curtea Iași, II, No. 492 din 7 Dec. 82, *Dreptul* No. 24 83).

3. Ori cât de temerară ar putea fi apreciată denunțarea făcută, nu pótă fi calificată calomniósă pentru a face pe denunțator pasibil de penalitatea prevădută de art. 298 c. p., dacă nu se constată că a făcut denunțarea pornită dintr'un cuget réu, acela de a aduce uă vătămare denunțatului, știind că faptele ce denunță sunt neadevurate. (Buc. II, No. 25 din 20 Febr. 85, *Dreptul* No. 34 din 85).

4. Între elementele constitutive ale delictului de denunțare calomniósă este și acela ca denunțatorul să cunósă că denunțarea ce face este mincinosă. (Fălcu, No. 54 din 21 Ian. 92, *Dreptul*, No. 81/92).

5. Pe lângă elementele generale ale calomniei, se mai cere pentru că delictul de denunțare calomniósă să existe, ca denunțarea să fie spontană, iar nu provocată. (Ilfov, II, No. 297 din 26 Apr. 85, *Dreptul* No. 45 din 85).

6. Denunțarea, pentru a constitui unul din elementele esențiale ale delictului de calomnie, trebuie să fie făcută într'un mod spontan și să pornască din libera voință a denunțatorului. Astfel fiind, dacă inculpatul nu a adresat din propria sa inițiativă și în mod spontan uă denunțare procurorului, declarațiunea sa ce a făcut în urma interogatoriului ce i s'a făcut la parchet nu a pornit din propria lui mișcare sau voință, ci provocată de ministerul public și dar nu poate fi considerată de cât ca rezultatul unui interogatoriu, la care el era dator să răspundă. (Cas. II, No. 542 din 23 Nov. 94, pag. 1168).

7. Cestiunea dacă uă denunțare a fost adresată unei autorități publice sau unui particular, și prin urmare, dacă întrunește condițiunea de publicitate cerută de art. 238 pentru a constitui delictul de calomnie, este uă cestiune de fapt de atributul suveran al instanțelor de fond și care scapă censurei casatiei. (Cas. II, No. 542 din 28 Nov. 94, pag. 1168).

8. Denunțarea scrisă, prin care se acuză uă persoană, cu intențiune de a vătăma, că a călcat datoriile sele de funcționar public, este prevădută de art. 28. (Cas. II, No. 255 din 25 Mai 84).

9. Faptul de a calomnia pe cine-va prin reclamațiuni adresate tribunalului corecțional, constituie delictul prevădută de art. 238, iar nu cel prevădută de art. 294 și 297 (Cas. II, No. 9 din 14 Ian. 75).

10. Lipsa semnăturii în josul unei denunțări scrise, nici dupe textul nici dupe spiritul legii, nu scutesce pe denunțator de pedepșa prescrisă de lege, dacă denunțarea se va dovedi calomniosă în sensul legii și autorul său se va cunoște sau se va dovedi. (Cas. II, No. 231 din 5 Iul. 85).

11. Există denunțare scrisă, când soția se constituie parte civilă și 'și însușește denunțarea scrisă făcută de soțul său. (Cas. II, No. 403 din 12 Iul. 89).

12. Cel care, însărcinat fiind de nisce locuitori a le redacta uă plângere la ministerul domeniilor contra unui inginer, fără scirea acelor locuitori, a inserat în plângere și cuvintele că ținându-se către prefect ncesta le a răspuns să se ducă în Bulgaria că acolo sunt locurile lor, comite faptul de denunțare calomniosă ce cade în prevederile art. 298 c. p. (Cas. II, No. 99 din 11 Febr. 87).

13. Proba verității imputărilor este admisibilă în cazul prevădută de art. 28 c. p. (Cas. II, No. 255 din 25 Mai 84).

14. În materie de denunțare calomniosă, când pentru faptele denunțate s'au început urmăriri de ministerul public sau când există un denunțator, urmărirea delictului de denunțare calomniosă urmăzează a se suspenda, dacă imputătorul o cere, până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate, conform art. 293 c. p., căci dispozițiunile acestui articol sunt generale și se aplică atât la acțiunea în calomnie cât și la denunțarea calomniosă. (R.-Vâlcea, 9 Febr. 82, *Dreptul* No. 25 din 82).

15. Acțiunea publică, având de obiect pedepsirea faptelor are patăma ordinea socială, aparținând numai ministerului public, nu poate fi pusă în mișcare de cât în casuri excepționale, bun spre exemplu în baza art. 230 pr. p., când camera de a-

cusare pöte din oficiu sä ordöne öre cari acte de urmärire, de instanöele judecătöresci. Afarä de casurile escepöionale, uä injoncöiune de acestä naturä din partea unei autoritäöi judecătöresci fäcutä ministeriului public este un act nul, lipsit de veri ce valöre legalä. Ast-fel, tribunalul, chemät a se pronunöa asupra unui delict de denunöare calomniösä, nu se pöte opri în cursul judecärii cauzei sub motiv cä mai înaiute de a päöi la cercetarea culpabilitäöii denunöătorului trebuie a se urmäri judecata denunöatului, necum a'öi declina competenöa când denunöatul pentru faptele imputate, este justiöiabil direct de curtea de apel öi nu este urmärit pentru acele fapte; ci sesisat a judeca pe denunöător, care nu inträ în categoria celor justiöiabili direct de curöile de apel, trebuie a procede la cercetarea procesului, la examinarea diferitelor împrejuräri de fapt ale cauzei pentru a vedea dacä faptul ce se imputä prevenitului întrunesc elementele delictului ce i se imputä. În faöa ne-luärei nici unei mäsuri din partea ministeriului public contra denunöatului pentru faptele ce i se imputä, tribunalul chemat a judeca delictul de denunöare calomniösä nu pöte sä resolve litigiul ce 'i este deferit de cât prin unul din modurile prevödute de art. 10 pr. p., adicä a achita, absolvi sau a condamna pe prevenit, iar nu a'öi declina competenöa de a judeca procesul. Singura împrejurare ce ar putea veni în ușurarea prevenitului este cä din cauza lipsei unei urmäriri a denunöatului cât öi din cauza cä faptele denunöate nu formözä obiectul unei judecäöi, tribunalul ar putea usa de un drept de apreciere mai mare în cercetarea mobilului ce a determinat pe imputător a face denunöarea öe i se imputä. (Buc. II, No. 25 din 2) Febr. 85, *Dreptul* No. 84 din 85).

16. Este de competenöa tribunalului a judeca în primä instanöä öi cu drept de apel, faptul de calomnie comis de un primar, când faptul ce i se imputä, 'l comite nu în calitate de oficer auxiliar al jnstiöiei, ci ca simplu particular. (Cas. II, No. 552 din 14 Dec. 98. pag. 1142).

17. Veöi No. 24 sub art. 294.

Art. 299. (leg. 17 Febr. 74). «Injuriile sau expresiunile ocärätöre, comise prin mijlöcele enumerate în art. 294, prin care nu s'ar aduce asupra cui-va imputare pentru vre uä faptä determinatä, ci pentru un nărav sau viöiu arătat anume, se vor pedepsi cu amendä de la 200 pënë la 2000 lei, sau cu închisöre de la 15 öile pënë la 3 luni.

Dacä asemenea injuriöi sau expresiuni ocärätöre vor fi adresate contra membrilor clerului, vre unuia din corpurile legiuitöre, con-

siliului miniştrilor, sau vre unui ministru, vre unei curţi, tribunal, administraţiuni locale, (în care cas injuria sau espresiunea ocărătore se consideră făcută în persóna fie cărui membru al corpului), sau în contra ori cărui depositar al puterei publice, se vor pedepsi cu închisóre de la 1 lună pênă la 1 an, şi cu amendă de la 300 pênă la 3000 lei.

Cu aceeaşi pedepsă se vor pedepsi injuriile de ori ce natură, săvârşite prin mijlocele enumerate la art. 294, prin care s'ar atinge demnitatea unui suveran străin având agenţi acreditaţi în România, sau chiar persóna agenţilor diplomatici, dacă asemenea injurii şi ofense contra suveranului României şi contra agenţilor ei se pedepsesc în ţerile străine, sau în virtute de convenţiuni, sau în virtutea legilor acelor State.» (c. p. 77, 182, 183, 189, 211, 300 399; art. 22, 23, 27 leg. judec. pace*; art. 46, 52 leg. presei; p. Fr. din 1810 art. 375).

1. După art. 299, pentru ca injuriile şi expresiunile ocărătore adresate unei persóne, să fie considerate ca insulte grave, se cere să exsiste elementul esenţial al publicităţii, adică ca acele insulte sau espresiuni ocărătore să fie adresate în locuri publice sau adunări publice. (Cas. II, No. 449 din 11 Nov. 8).

2. Din dispoziţiunile art. 299, combinat cu 300, rezultă că injuriiile sau expresiunile ocărătore, prin care nu s'ar imputa cui-va un viciu determinat, sunt considerate de lege ca contra-venţiuni. (Cas. II, No. 156 din 15 Mart. 71; No. 256 din 20 Aug. 82).

3. Prin imputarea unui viciu determinat, legiuitorul a înţeles fapte de natura a indica poziţiunea precisă şi injurioasă a unei persóne, iar nu şi acele injurii ce conţin nisce espresiuni ofensătore sau dispreţuitoare adresate într'un sens cu totul general şi indecis. (Cas. II, No. 156 din 15 Mart. 71; No. 256 din 20 Aug. 82).

4. Cel ce aduce cui-va imputări pentru un viciu personal arătat anume, iar nu pentru un fapt care de ar fi adevărat ar supune pe prepus la pedepse sau la ura şi dispreţul cetăţenilor,

*) Vezi nota de la pag. 203.

comite delictul prevădută de art. 293 al. I. Ast-fel, cel ce califică pe cine-va de alcoolic, pune asupra lui vițiul beției. fapt ce intră în prevederile art. 299 al. I c. p. (Cas. II, No. 84 din 31 Ian. 90).

5. Cuvintele «câine roșu» nu pot fi înțelese de cât ca uă expresiune ultragiantă, ce nu se rapoartă la un vițiu determinat și nu pôte constitui de cât injuria prevădută de art. 30 (Cas. II, No. 156 din 15 Mart. 71).

6. Când cuvintele de «tâlhar, miserabil și vagabond» sunt adresate unui avocat, prin ele i se atribue cel puțin un vițiu, și deci faptul intră în prevederile art. 299. Cas. II, No. 387 din 2 Nov. 83).

7. Cuvintele «hoț, face tâlhării», rostite în public, intră în prevederile art. 299, întru cât prin ele se aduce uă imputare pentru un vițiu sau nărav arătat anume. (Cas. II, No. 2: din 14 Ian. 85).

8. Cuvintele hoț, pungaș, rostite în public, constituiesc delictul penat de art. 299. (Cas. II, No. 59 din 29 Ian. 85; No. 126 din 11 Mart. 91).

9. Dupe art. 29) alin. II, numai injuriile sau expresiunile ocărătoare săvârșite în persôna membrilor clerului constituiesc un delict corecțional. Nu intră dar în prevederile art. 299 alin. II, insultele aduse unei persône care nu face parte din membrii clerului, de și insultele au avut loc în timpul serviciului divin. (Cas. II, No. 288 din 14 Iun. 91, pag. 807).

10. Nu se pôte condamna cine-va pentru injuriile adresate unui necunoscut, ci trebuie să existe uă parte leșată. (Cas. II, No. 217 din 14 Iun. 75).

11. Aprecierea faptului din care rezultă insulta, este de exclusivă competență a tribunalului, și scapă de sub controlul casației. (Cas. II, No. 161 din 13 Apr. 77).

12. În ori ce urmărire criminală, instanțele de fond au a deslega două cestiuni distincte, una relativă la stabilirea faptelor incriminate, alta la calificatiunea lor legală, pentru ca ast-fel să justifice aplicatiunea pedepsei. De și le aparține să decidă suveran în cea d'ântăi, totuși decisiunile lor sunt esențialmente supuse controlului casației în cea de a doua. Acest control nu se pôte exercita de cât comparând calificatiunea legală cu faptele la care s'a aplicat. Ast-fel, legiuitorul, prin art. 299, definind caracterul injuriei pedepsibile conform dispozițiunilor lui, enunțarea în hotărâre a faptelor imputate inculpatului este indispensabilă pentru a se putea controla calificatiunea. A se enunța numai că din constatări reese că inculpatul a adresat mai multe cuvinte insultătoare, uă enunțare așa de vagă nu satisface prescripțiunilor legii, și hotărârea este nemotivată. (Cas. II, No. 519 din 80 Nov. 87).

13. Pe cat timp art. 5 pr. p. dispune într'un mod clar că actiunea publică se intentă sau dupe uă plângere sau din propria inițiativă a funcționarului competente a o intenta, urmăzează că urmărirea delictului de injurie pôte avea loc chiar dacă nu există plângere din partea persônei injuriate. (Cas. II, No. 14 din 13 Ian. 73).

14. Pentru delictele prevădute de art. 299 al. I c. p. probatiunea veracității faptelor imputate nu apără pe autor de pe-

dépsa prescrisă de lege, precum este în cazul de calomnie unde legiuitorul admite acesta. Aşa fiind, din momentul ce rămâne stabilit că injuria adusă cui-va există, cererea inculpatului de a se amâna judecata procesului pentru a dovedi cele-alte fapte imputate, trebuie respinsă ne fiind de nici uă utilitate în cauză. (Cas. II, No. 84 din 31 Ian. 90; No. 25 din 16 Ian. 91).

Art. 300. (leg. 17 Febr. 74). «Ori ce alte injurii orale sau espresiuni ocărătore, fie chiar în public rostite, se vor pedepsi cu simple pedepse poliţienesci.» (c. p. 299, 396; pr. p. 241; leg. jud. pace. 27; p. Fr. 376).

1. Dacă cnvintele adresate nu adnc uă imputare pentru un fapt determinat, ele constituiesc insulta prevădută de art. 300, iar nu delictul de calomnie prevădut de art. 294 c. p. (Cas. II, No. 165 din 19 Apr. 88).

2. Nu se pôte condamna cino-va pentru injurii adresate unui necunoscut, de ôre ce art. 300 este uă urmare a art. 294 şi urm., care cer ca în calomnie să existe uă parte lesată. (Cas. II, No. 217 din 14 Iun. 75).

3. În materie penală, competenţa instanţelor judecătoreşti se determină dupe natura faptului incriminat, iar nu dupe cuantumul despăgubirilor civile ce partea lesată pôte cere; această regulă generală nu suferă de cât uă singură excepţie, şi acesta în ceea ce privesce furturile simple a căror valôre nu trec peste 100 lei, furturi ce prin art. 61 din legea judecătoriilor de ocôle sunt date în competenţa acelor judecătorii. Deci, întru cât art. 53 din dîsa lege face competenţi pe judecătorii de ocôle să se pronunţe asupra cererilor pentru despăgubirile civile provenite din injurii, fără a limita pênă la ce quantum sunt competenţi, ei sunt competenţi a judeca insultele ori care ar fi suma despăgubirilor cerută de partea civilă. (Cas. II, No. 505 din 30 Sept. 92, pag. 847).

4. Veđi notele de sub art. 299.

Art. 301. «Nu se va socoti injurie dojenirea ce va face un stăpân servitorilor săi, sau un părinte copiilor săi, sau un meşter ori învăţător ucenicilor săi.» (c. p. 299, 300; p. Pr. § 154).

Art. 302. «În privinţa imputărilor şi injuriilor care s'ar cuprinde în scrierile relative la apărarea părţilor sau în pledoariile lor, judecătorii, întru a căror cercetare se va afla aceea pricină, vor putea, judecând contestaţiunea,

sau să hotărască a se suprima injuriile sau scrierile injurioase, sau să mustre pe autorii injuriilor, sau să suspende pe avocați, când sunt autorii acestor scrieri, sau pledoarii injurioase, din exercițiul profesiei lor.

Acastă suspendare nu va putea ține mai mult de 3 luni, iar la cas de recidivă va ținea dela 6 luni pînă la 1 an.» (c. p. 303, 304; pr. p. 177, 516; art. 13 21 leg. corp. advoc. 6 Dec. 64; p. Fr. din 1810 art. 377).

1. Din art. 302 și 303 rezultă că imputările și injuriile care se coprimd în scrierile privitoare la apararea părților nu dau loc la uă acțiune publică; ele se reprimă în general de judecătorii în a căror cercetare se află procesul, cari sunt autorizați, judecând procesul, să hotărască a se suprima scrierile injurioase, sau să mustre pe autorii lor sau să 'i suspende din exercițiul profesiei lor, dacă ei sunt avocați. Și numai atunci când constată că acele scrieri injurioase au caracterul unor calomnii grave, ei urmeză să suspende provisoriu procesul și să trimită pe făptuitori la instanțele competente, pentru judecarea delictului. — Dacă dar inculpatul, cu ocasiunea unui proces corecțional a prezentat înaintea curții de apel, pentru apărarea sa, un memoriu coprinzînd expresiuni ne-respectuoase pentru judecătorii tribunalului, curtea de apel singură este chemată a le reprima, conform art. 302, judecând procesul ce se află în cercetarea sa, și deci acele expresiuni nu pot forma obiectul unei acțiuni corecționale și din oficiu din partea ministerului public al tribunalului. (Cas. II, No. 610 din 9 Oct. 95).

Art. 303. «Dacă injuriile, sau scrierile injurioase de care se vorbește în articolul precedent, vor avea caracterul unei calomnii, grave, în cât judecătorii, întru a căror cercetare se va afla pricina prigonitorilor, să nu pótă judeca acest delict, atunci ei vor suspenda provisoriu procesul și 'i vor trimite pentru judecarea delictului la judecătoriile competente » (c. p. 294; p. Fr. din 1810 art. 377).

Art. 304. «Dacă cei ce se arată cu asemenea înscrisuri imputătoare și injurioase nu vor sci nici să citască, nici să scrie, atunci delic-

tul va cădea asupra alcătuitorului înscrisului.» (c. p. 302, 303).

1. Dupe art. 304, alcătuitorii înscrisurilor imputătoare sau injurioase, au a fi pedepsiți atunci numai când se constată că cei care s'au prezentat cu asemenea înscrisuri nu sciau nici să scrie, nici să citească, așa ca este presupus că n'au cunoscut cele cuprinse în acele înscrisuri. (Cas. II, No. 440 din 27 No. 79 .

2. Advocatul este responsabil de insultele adresate unei instanțe judecătorești prin uă reclamațiune prezentată și scrisă de avocat, de și semnată de client, care ênsă nu scie românește. (Craiova, II, 26 Nov. 83, *Dreptul* No. 5 din 89 .

3. Veți No. 10 și 11 de sub art. 238.

Art. 305. «Doctorii, chirurgii, spițerii, mōșele, și ori ce alte persoane care, urmând a fi dupe natura profesiunei lor cunoscătoare și păstrătoare a secretelor ce li se încredințază, le vor da pe față, afară din întâmplările când legea cere uă asemenea destăinuire, se vor pedepsi cu închisórea de la 1 lună pênă la 6 luni, și cu amendă de la 100 pênă la 500 lei.» (. p. 399; pr. p. 29; art. 107 leg. telegr. post.; art. 31 86 le . burș., 4 Iul. 81; p. Fr. 378).

1. Mărturia, privită ca revelare a unor secrete profesionale,, nu póte avea de cât urmările prevădute de art. 305 c. p., dar nu invalidarea sa. Cas. II, No. 90 din 8 Mart, 66 .

CAP II.

Crime și delictе contra proprietăților

SECȚIUNEA I

FURTURI

Art. 306. «Acela care va lua printr'ascuns un lucru mișcător al altuia cu cuget de a si l ênsusi pe nedrept, săvârșesce un furt.»

(c. p. 307, 308, 309, 310, 317; leg. poliț. rur. 59* ; c. civ. 472 și urm., 1909, 1910; p. Pr. § 215).

* Leg. poliț. rur. Art. 59. Cel ce va tăinui uă vită de pripas se va socoti ca fur și se va pedepsi ca ast fol.

1. Intențiunea culpabilă este un element "constitativ al delictului de furt. (Cas. II, No. 30 din 24 Ian. 88).

2. Pentru existența delictului de furt, din chiar definițiunea dată de art. 306, se cer patru elemente: sustracțiunea printr'ascuns, lucrul mișcător al altuia, intențiunea frauduloasă și însușirea pe nedrept. (Ilov, III, No. 879 din 21 Sept. 92, *Dreptul* 67/92).

3. Pentru existența unui delict de furt agentul urmăzează să 'l fi perpetrat în anumite condițiuni legale. Aceste condițiuni consistă în acea că : 1) un lucru mișcător să se fi sustras pe sub ascuns; 2) lucrul sustras să aparțină altuia; 3) ca agentul să aibă cugetul de a-și însuși pe nedrept lucrul sustras. Prin luarea printr'ascuns a unui lucru mișcător, trebuie a se înțelege ori ce fapt care are de efect a face să treacă un atare lucru din posesiunea destinatarului său legitim în posesiunea autorului sustracțiunei, fără solința și în contra voinței celui d'ântoii. Regula care cere ca element al delictului ca lucrul sustras să aparțină altuia, ne-distingend dacă această proprietate e totală sau parțială, este destul pentru perpetrarea delictului de furt ca uă porțiune a acestui lucru să aparțină unui al treilea pentru ca agentul, din această împrejurare, să nu pōtă escipe lipsa elementului propriității altuia, cerut de art. 306.—În ce privește al treilea element, legiuitorul român, pentru perpetrarea delictului de furt, a creșut necesar a dispune că nu e suficient ca uă sustracțiune să aibă de efect a priva pe un proprietar de un obiect mișcător al său, dar să existe din parte-i cugetul de a 'și însuși pe nedrept, *animum lucri facendi*. Deci dar legislațiunea noastră, mai riguroasă de cât cea francesă, și, în acord cu legea romană și cea belgiană, preocupată mai mult de dăusa impulsivă sau determinantă a agentului de cât de faptul în sine, reclamă ca să existe din parte-i cuget de însușire pe nedrept a lucrului sustras. (Buc. III, No. 10 din 8 Febr. 93, *Drept.* 17/93).

4. Pentru existența delictului de furt se cere, între altele, ca lucrul mișcător să fie sustras pe sub ascuns. Sensul expresiunei *pe sub ascuns* este că lucrul mișcător să fie luat fără voia și șcirea proprietarului. Dorohoi, No. 615 din 12 Mai 93, *Curier. judic.* No. 75/93).

5. Unul din elementele constitutive ale delictului de furt este și acela dacă sustragerea s'a făcut cu cuget de a 'și însuși obiectele sustrate: prin urmare și acest element trebuie să fligureze în cestiunea pusă juraților. Ast-fel, dacă se pune juraților cestiunea că acusalul a sustras mai multe obiecte aparținând cutăruia, se suprimă un element constitutiv al delictului de furt, adică dacă sustragerea a făcut-o cu cuget de a 'și însuși obiectele sustrate (Cas. II, No. 295 din 18 Ian. 69).

6. Este bine pusă juraților cestiunea acusalul este culpabil că a furat de la cutare obiectele cutare, căci, de și nu esplică elemente constitutive ale furtului, dar întrebunțeză cuventul le al furt. (Cas. II, No. 259 din 8 Ian. 69).

7. În general uă scrisōre aparține celui cărui este adresată, destinatarului, din momentul ce acel care a scriso s'a desfăcut de dēnsă, remițēnd-o sau depunēnd-o spre a ajunge la destinație. Principiul acesta încetēză de a se aplica când epistola scrisă posedă un caracter intim și confidențial; proprietatea celui ce a

scris-o devine, în mâinele destinatarului un simplu deposit de care nu poate face nici un us fără consimțământul celui care a scris-o, putând ori și când să-i fie reclamat depositul; iar când ar face vre un us de dânsa publicând-o, lipsește la buna sa credință și violăză secretul încredințat în scrisoare, și i se poate cere daune-interese. Ast-fel fiind. când destinatarul amenință pe scriitor că'i va publica scrisorile, nasce dreptul pentru scriitor de a cere restituirea lor, și deci sustragerea acelor epistole de către scriitorul lor în nici un cas nu se poate considera ca constituind un furt, căci obiectul furat este recunoscut a fi al său, *rem suam rapit*. (Ilfov III, No. 879 din 21 Sept. 92, *Drept.* 67/92).

8. În dreptul roman găsim consacrat principiul că destinatarul se considera ca proprietar al scrisorii ce i se trimite (Dig leg. 65, *De acquirende rerum dominio*), și ca un colorariu necesar al acestui principiu, sustracțiunea scrisorii ca un furt (leg. 14 § 17, *de furtis*). Doctrina, represintată prin autorități impunătoare, e de acord a recunoște că uă scrisoare misivă devine proprietatea destinatarului în virtutea transmisiunii *animo donandi*, ce i-a făcut autorul său și a principiului consacrat de art. 1909 c. civ., și că destinatarul nu e un simplu depositar, căci dânsul nu este ținut a restitui. Tot ce se poate dice, când e vorba de uă scrisoare confidențială, este că această transmisiune de proprietate nu a fost făcută de cât sub condițiunea de a respecta și de a nu destăinui nimenui confidența ce ea conține, căci dreptul destinatarului e subordonat condițiunei de discrețiune ce natura unei asemenea scrisori i impune, că destinatarul care a primit uă scrisoare posedând asupra-i un drept esclusiv și constituind un mobil, căruia legea acordă protecțiunea sa, sustracțiunea sau furtul ei cade sub aplicațiunea articolelor codului penal relative la delictele contra proprietății. Și dacă am părăsi domeniul științific pentru a consulta practica și usul rațiunilor sociale, de asemenea nu se poate admite că acela ce a trimis uă scrisoare unei persoane, fie dânsa cât de confidențială, înțelege a reține vre-un drept de proprietate asupra ei, de ore ce nu se poate tăgădui că prin faptul trimiterii scrisorii, expeditorul și-a manifestat în destulintențiunea de a voi să se desbrace de stăpânirea ei pentru a o face să treacă în acea a destinatarului. Și dacă într'adevăr în unele împrejurări autorul unei scrisori nu are alt scop de cât a face cunoscut destinatarului sentimente sau afecțiuni ce 'iau fost inspirate, prin acesta însă nu se poate susține ca natura actului petrecut s'a schimbat și că dintr'un pur act de dar, uă scrisoare a luat caracterul unui deposit. Dacă în asemenea ocurență destinatarul se califică de depositar, grație facultăței imaginative și ca uă figură metaforică, pentru a exprima secretul destăinuiri intime al aceluia ce i le încredințează, nă datorie de discrețiune ce i se impune, acesta însă nu esclude ideia unei voințe energice manifestată din partea expeditorului de a transmite destinatarului instrumentul sau actul ce coprinde consemnarea gâdnului și cugetărilor sale. Jurisprudența francesă proclamă principiul că destinatarul unei scrisori confidențiale devine sau proprietarul ei *animo donandi*, exercițiul dreptului său fiind însă subordonat condițiunei nedivulgării secretului, sau că proprietatea scrisorei confidențială, proprietate *sui generis*, de ore ce

n'a fost obiectul prevederilor speciale ale legii, trebuie a fi cărmuită dupe intențiunea comună a părților, adică dupe intențiunea autorului, primită prin adesiunea aspresă sau tacită a deținătorului, cu un cavent uă scrisore confidențială nu devine proprietatea pur și simplă a aceluia cărui se trimite, ci rămâne proprietatea indivisă a destinatarului și a aceluia care scriind-o a încredințat destinatarului secretul cugetului său, sub condițiunea tacită că nu-l va divulga.—Ori care din aceste două sisteme s'ar admite, ele esclud virtual ideea unei proprietăți exclusiv reținută de autorul scrisorii confidențiale, și deci comite un furt autorul scrisorii care o sustrage pe sub ascuns de la destinatar. (Buc. III, No. 109 din 8 Febr. 93, *Dreptul* No. 17/93).

9. Dreptul destinatarului asupra unei scrisori ce i-a fost adresată, nu ia naștere de cât prin faptul tradițiunei; or, între autorul unei scrisori și destinatar se poate conveni că această tradițiune nu dă drept destinatarului de a face cu ac' tă scrisore întru buințarea ce ori ce proprietar este în drept a face cu lucrul său, și că dar printr'ênsa nu s'a transmis acestuia un drept de proprietate asupra acestor scrisori. Or, uă scrisore confidențială, fi'nd în intențiunea și a celui ce a scris-o, și a aceluia ce a primit-o, de a rămânea conținutul ei un secret între dênșii, urmază neapărat că sus đisa condițiune trebe să fie primită ea virtual stipulată de cel ce a adresat scrisorea și de a emenea că destinatarul ei n'a primit-o de cât sub angagiamentul tacit din partea sa de a nu fi privit ca proprietar al acestei scrisori, ci ca un simplu depositear al unui secret al scriitorului ei. Pe lângă acêsta, su đisul raport între autorul unei scrisori confidențiale și destinatarul ei, se impune printr'un simțiment de toft împărtașit, și care no face să vedem un abus de încredere din partea destinatarului, care s'ar pretinde a face cu uă asemenea scrisore întru buințarea ce n proprietar este în drept a face cu lucrul său. — Ast-sel fiind, c nd în ulpata a luat pe sub ascuns scrisorile confidențiale ce d nsa ad esa e amantului său, n'a luat un lucru mobil asupra căruia acesta putea fi privit, în raport cu dênsa, ca proprietar al aceluï lucru, și dar acest element con tituliv al delictului de furt l'psind, curtea de apel, printr'uă gre ită interpretare a art. 306, o c ndamnă pentru un fapt neprevădut de leg. (Cas. II, No. 244 din 5 Mai 93, pag. 488).

10. Sustragerea unui titlu de rentă comi ă de către ajutorul de la timbre din casieria centrală nu intră în prevederile art. 140, de ôre-ce nici din re ulamentul de serviciu al depositeului de timbre (20 Apr. 85) cât i din legea pentru oiganisarea dep s'itului general al timbrelor (30 Mart. 85) nu rezultă că acel funcționar are însărcinarea de a deține asemenea titluri în virtutea funcțiunei sele. Acel fapt nu intră nici în prevederile art. 2 8 titlul de rentă sustras ne fiind din actele anume prevădute de acest articol, nici chiar în prevederile art. 323, că d titlul sustras nu i s'a încredințat de casier sub titlu de închiriere, de deposite, etc. Acest fapt constituie del'ctul de furt. (Ilfov, I, No. 1136 din 14 Nov. 91, *Dreptul* No. 12/ 2).

11. Veđi și notele de sub art. 308.

Art. 307. «Tainicile luări urmate ori dē

către bărbat spre paguba muerei sele, ori de către muere spre paguba bărbatului său, ori de către un văduv sau văduvă despre lucrul soțului celui răposat, ori de către copii sau alte rude de jos, spre paguba tatălui sau a mamei, sau altor rude de sus, ori de către tată sau mamă, sau alte rude de sus, spre paguba copiilor lor, sau altor rude de jos, ori de către afini de aceeași linie, ori de către frați și surori între dînșii, nu se pot socoti furturi, ci sunt supuse numai la despăgubirea civilă.» c. p. 53, 59, 200, 306, 308, 329; c. iv. 703, 712, 998; c. com. 386; p. Fr. 330).

1. Cel care a dat povață soției să parăsească domiciliul conjugal și să fure mai multe obiecte din casa soțului, și, în comun acord cu el, să fure și mai multe obiecte, a primit pe numita în domiciliul său, este un agent provocator și un co-autor. Acest delict este personal lui și el nu poate beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 307 c. p., care este aplicabil numai soților și rudelor. (Cas. II, No. 272 din 22 Mai 87.

Art. 308. (leg. 17 Febr. 74). «Furtul, precum și cercarea de furt. se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile pînă la 2 ani, și câte uă dată cu amendă de la 50 pînă la 1000 lei.

Judecătoriile vor putea însă pedepsi pe culpabil și cu interdicțiunea pe timp mărginit.» (c. p. 27, 306, 307, 399; leg. poliț. rur. 59; art. 22, 23 leg. jud. pace*; c. just. milit. 241; p. Pr. § 216).

* **Leg. judec. pace.** Art. 22 (leg. 18 Mart. 95 : Judecătoriile le pace sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță:
2 Furturile simple, precum și tentativele de asemenea a furturi, prevăzute și pedepsite de art. 308 din codul penal, când valoarea obiectului furat nu trece peste suma de 100 lei;

.....
In câte trele aceste cazuri din urmă, partea civilă sau reclamantul este ținut a arăta însuși, în reclamațiunea sa, valoarea pagubei cauzate;

1. Furtul de pescă din un eleșteu deschis intră în prevederile art. 308. (Cas. II, No. 115 din 6 Mart. 85).

2. Faptul de 'și însuși în mod clandestin și pe nedrept timbre de pre scrisorile particularilor din cutiile poștei intră în prevederile art. 308. (Cas. II, No. 352 din 27 Aug. 85).

3. Furtul unei sarice, a două chingi și a unui pripon de pre câmp nu intră în prevederile art. 309, de ore ce aceste obiecte nu sunt din cele enumerate de acel art. (Cas. II, No. 349 din 7 Iul. 87).

4. Dupe art. 309 § 1, furtul se reprimă cu pedeapsa prevădută în acest articol numai dacă se fură de pre câmp animale care se întrebuințază la agricultură, sau dacă se fură animale de pre locul de pășunat. Așa dar, furtul unei curci nu intră în prevederile acelui articol. (Cas. II, No. 495 din 28 Sept. 89).

5. Când furul s'a servit de adevărata chee cu care a deschis, faptul nu intră în prevederile art. 310, ci constituie un furt simplu, prevădut și penat de art. 308. (Cas. II, No. 17 din 13 Ian. 86).

6. Faptul de a fura vin prin dare de cep la un buriu constituie un furt simplu, intru cât vinul ce s'a furat din el s'a scos în modul obicinuit și nu s'a spart nici uă ușă sau încuetoare spre a se comite acel furt. (Cas. II, No. 260 din 21 Iun. 83).

7. Dacă valorea obiectelor furate este fixată de reclamant la uă sumă mai mare de 100 lei, intru cât competența în tanței de judecată se determină dupe cerere iar nu dupe valorea ce se va constata, un atare furt este de competența tribunalului, iar nu a judeului de ocol. (Cas. II, No. 429 din 5 Oct. 88).

8. Dacă partea civilă declară în cele din urmă, înaintea tribunalului, că valorea obiectului furat este mai mică de 100 lei, în acest cas, furtul intră în competența judecătoreului de ocol. Cas. II, No. 227 din 1 Mai '90.

9. Dacă procurorul a deschis acțiune publică pentru delictul de lovire simplă și pentru furtul a 60 napoleoni, tribunalul este competent să judece afacerea. Cas. II, No. 23 din 10 Ian. 90.

10. Cel condamnat la 4 luni închisore pentru furt simplu nu are nici un interes a cere casarea hotărârei condamnătore pentru motivul că faptul comis de el nu este un furt ci un abuz de încredere, de ore ce pedeapsa ce i s'a dat nu covârșesce ped p a prevădută de art. 323 pentru abuz de încredere. (Cas. II, No. 412 din '10 Sept. 90).

Art. 309. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu închisore de la 3 luni pêne la 2 ani, și cu amendă de la 100 pêne la 1000 lei. (c. p. 399).

1. Acela care va fi furat sau va fi cercat să

5 Tănuirea obiectelor sau banilor, provenind din deli telo de mai sus;....

Art. 23 leg. 3 Mart. 94 :- «Pentru diferitele delictе din art. colul precedent udecătoreul de pace nu va putea pronunța uă pedepsă întrecând 6 luni și 1 și închisore, afară de casurile p vădute de art. 40 și 43 codul penal.

fure de pre câmpuri, cai ori dobitoce de po-vară, de tras sau de călărie, precum și alte vite, mari ori mici, sau unelte de agricultură, ori vânatul aflat în parcuri închise, sau pesci din cotețe ori alte locuri închise, stupi de albine, postavuri, pânze sau alte țesături, care se întind în locuri determinate spre a se usca sau a se albi; (c. p. 39, 368, 393 § 11).

2. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure lemne, făiate sau nu, din pădure, sau lemne din magazii destinate pentru lemnărie, sau lemne de pe la herestrae, ori lemne plutitoare sau din câmpuri, livezi ori grădini, fân, bucate, fructe sau alte folosite produse, secerate, cosite sau nu; (c. p. 39, 385 § 10, 396 § 3; art. 103 § 2, 109 leg. pol. rur. ; art. 9 leg. rur. 15 Aug. 64 **; cod. silv. 19; art. 22, 23 leg. judec. pace ***).

* Leg. poliției rurale 25 Dec. 63. Art. 103: Deo ebil de despărubinea civilă la care pot fi supuși pentru pagubele ce vor fi cau at, se vor pedepsi și cu amendă de la 1 penă la 25 lei:

2 Cel ce și-a luat pe ascuns și ănsușit fără invoirea proprietarului, stru uii și ori ce fel de alte fructe, din vii, grădini, livezi de pometuri;...

Art. 109: Urmărirea infracțiunilor rurale, afară de cele a-nume prevădute de codul penal, se prescriu în termen de 1 luna de la a lor comitere.

** Leg. rurală 15 Au. 64, Art. 9: Dreptul la pădure ce au sătenii de pe moșiile din Moldova, dupe art. 44 al legi muntelui adică județele Putna, Bacău, Nemțu și Suceva, și cci de pe m șiile din Țara Română scă, în virtutea art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851, li se păstrează ne-ătins și în viitor.

Dupe 15 ani, proprietarii vor fi iu drept a cere liberarea pădurilor de sub această servitute, prin buna invoială, sau prin hotărâre judecătorească.

Acest drept l vor putea exercita și comunele, așezămintele publice și Statul.

**) Legiuire pentru reciprocele drepturi și îndatoriri ale proprietarului și ale luoratorilor pamântului 29 Apr. 51). Art. 140 § 4: Pe acele moși unde vor fi păduri, proprietarul va da voe să enilor să ia din uscături și să taie din crânguri lemnele trebuincioase de foc.

*** Leg. Jud. pace. Art. 22 (leg. 18 Mart. 95): Judecătoriile

3. Acela care, fiind servitor cu simbrie, va fi comis un furt sau va fi cercat a'l comite de la stăpânul său, sau chiar de la persoane străine care se aflau în casa stăpânului său, sau în casa unde el va fi mers cu stăpânul său; sau acela care, fiind lucrător, calfă sau ucenic, va fi săvârșit furtul în casa, atelierul sau magazinul stăpânului său, sau în locuința, atelierul ori magazinul unde lucrează obicnuit; (c. p. 39, 323 alin. 11; art. 11 leg. servit. 16 Iun. 92).

4. Birtașul, hangiu, cârciumarul, otelierul, căraușul, căruțașul, luntrașul, sau vre unul din ómenii lor, care va fi furat ori va fi cercat să fure toate ori parte din lucrurile încredințate lor în această a lor calitate; precum asemenea și călătorii cari vor fi furat sau vor fi cercat să fure lucruri din birtul, hanul, cârciuma sau otelul unde au fost primiți; (c. p. 39, 323).

Cu aceeași pedepsă se va pedepsi:

5. Furtul săvârșit într'ua casă locuită și în

de pace sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță:

3 Furturile de pasări domestice, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în câmp, în cotețe sau aiurea, fie noaptea, fie ziua, fie cu întrebuițarea mijloacelor agravante, prevădute de art. 310 din codul penal, când asemenea valoare nu trece peste 100 lei;

4 Furturile, precum și tentativele de furturi, prevădute și pedepsite de art. 309 § 2, când valoarea nu trece peste 100 lei.

În câte trele aceste casuri din urmă, partea civilă sau reclamantul este ținut a arăta ensuși, în reclamațiunea sa, valoarea pagubei cauzate.

5 Tăinuirea obiectelor sau banilor, provenind din delictele de mai sus;...

Art. 23 (leg. 3 Mart. 94): Pentru diferitele delicta din articolul precedent judecătorul de pace nu va putea pronunța uă pedepsă întrecând 6 luni și 1 di închisóre, afară de oasurile prevădute de art. 40 și 43 codul penal.

timpul nopții, sau de către două sau mai multe persoane, sau numai cu una din aceste două împrejurări. (c. p. 312)

În toate aceste cazuri mai sus arătate, culpabilii se vor putea osândi, afară de pedepsa principală, și la interdicțiune pe timp mărginit. » (c. p. 27; p. Pr. § 217).

1. Furtul de pește din un eleșteu deschis intră în prevederile art. 308. Cas. II, No. 115 din 6 Mart. 85.

2. Furtul unei sarice, a două chingi și a unui pripon de precâmp nu intră în prevederile art. 309, de ore-ce aceste obiecte nu sunt din cele enumerate de acel articol. (Cas. II, No. 349 din 7 Iulie 87).

3. Dupe art. 309 § 1, furtul se reprimă cu pedepsa prevădută în acest articol numai dacă se fură de pe câmp animale care se întrebuințează la agricultură, sau dacă se fură animale de pe locul de pășunat. Cas. II, No. 342 din 25 Iulie, 90; No. 495 din 26 Sept. 89. Așa dat, furtul unei curci nu intră în prevederile acestui articol. Cas. II, No. 495 din 26 Sept. 89).

4. Furtul de pere de precâmp intră în prevederile art. 108 § 2 din legea poliției rurale. (Cas. II, No. 454 din 12 Aug. 89).

5. Dupe art. 309 § 5, furtul comis în timpul nopții de mai multe persoane nu e un furt din cele prevădute de art. 308, ci dintre cele cari trebuie să se pedepsescă dupe art. 309 § 5. Deci furtul de cânepă de precâmp, comis în timpul nopții de mai multe persoane, intra în prevederile art. 309 § 5. Cas. II, No. 527 din 25 Nov. 91, pag. 1299.

6. Dupe art. 9 al legii rurale din 15 August 1894, se menține sătenilor dreptul de a lua uscături de pre acele moșii ale statului unde vor fi păduri, și acest drept nu li s'a ridicat sătenilor prin codul silvic; ei au dar drepturi de servitute, și luarea de uscături nu poate constitui un delict silvic. Cas. II, No. 27 din 12 Ian. 88).

7. Furturile sau ridicările de lemne pe nedrept din pădurile supuse regimului silvic se pedepsesc conform art. 19 din codul silvic, întru cât acest cod e posterior codului penal și pedepsa sa mai mică de cat cea cuprinsă în art. 309 alin. II c. p. Dorohoi No. 615 din 12 Mai 93, *Curier. judic.* No. 75 93; Curtea Iași, II, No. 571 din 8 Iun. 93.

8. Nu comite un delict silvic inginerul care, fiind însărcinat cu autorizarea tribunalului, a face hotărnicia moșiei unui particular care se învecinește cu pădurea Statului, este nevoit să taie câte-va crâci din acea pădure, care crâci le lasă pe loc, de ore ce elementul principal, intențiunea, îi lipsește. (Cas. II, No. 570 din 22 Dec. 87).

9. Constatarea elementului esențial ce constituie un delict este lasat la aprecierea suverană a instanțelor de fond. Prin urmare, din momentul ce instanța de fond, fără a se preocupa de cestiunea de a se ști a cui este proprietatea de unde s'a tăiat lemnele, con-

stată că delinquentul era de bună credință făcând acea tăiere, chiar dacă ar fi fost făcută în padurea statului, nu comite nici o uă eróre și nici un esces de putere respingând cererea statului de a se suspenda procesul penal pînă se va judeca procesul civil pentru proprietatea terenului în litigiu, și achitând pe inculpat. (Cas. II, No. 260 din 3 Iunie 91, pag. 782 .

10. Din momentul ce tribunalul constată în fapt că locul de unde inculpatul a tăiat lemne era pe proprietatea sa iar nu pe proprietatea Statului, nu există nici un fapt delictuos, și, deci, eu drept cuvînt e achitat. (Cas. s. vac. No. 353 din 1 Iulie 94, pag. 762).

11. Nu violăz legea tribunalul care, constatînd în fapt că dreptul de proprietate asupra padurei diu care s'a tăiat lemne, e te pus în discuțiune și formează obiectul unei acțiuni civile, nu pôte determina dacă faptul imputat întrunesc condițiunile unui delict silvic, și în consecință achită pe inculpat. Cas. II, No. 147 Apr. 8 88; No. 139 Apr. 4/88; No. 80 Febr. 3 87; No. 115 și 133 Mart. 86 .

12. Judecătorul pôte achita pe cel dat judecății pentru furt de lemne, când titlurile de proprietate sunt în discuțiune, căci din momentul ce inculpatul crede, de bună credință, că este proprietar, 'i lipsesc intențiunea culpabilă, element constitutiv al acestui delict. Cas. II, No. 30 din 24 Ian. 83 .

13. Cestiunea prejudiciară a proprietății, în materie de delict silvice, devine inutilă, dacă instanța de fond constata că delictul s'a comis pe un loc aflat în posesiunea Statului. (Cas. II, No. 11 din 3 Ian. 89).

14. Dacă tribunalul, înaintea căruia nu s'a făcut nici o cere de suspendare a judecării delictului pînă când se va judeca în civil cestiunea prejudiciară a dreptului de proprietate, s'a mîrginit, pentru a stabili intențiunea frauduloasă, a cauta să dovedescă prin martori în a cui posesiune se afla pămîntul dupe care s'a tăiat lemnele, respingînd cererea reclamantului de a se amana judecarea afacerii pentru a se chema și martorii propuși de l, nu a violat prin acesta nici un text de lege, instanța de fond fiind suverană în a aprecia utilitatea audierii martorilor propuși de părți, destul să 'și motiveze hotărîrea în ac stă privința. (Cas. II, No. 310 din 24 Iunie 91, pag. 819 .

15. Tribunalul dacă, referindu-se la deposițiunile martorilor cum și la cele constatate prin procesul-verbal, vede că dreptul de proprietate al terenului de pre care s'au tăiat arborii este pus în discuțiune, și că în consecință nu este bine constat delictul, pôte suspenda acțiunea publică pînă când, pe cale civilă, se va statornici dreptul de proprietate al aceluia teren. Cas. II, No. 173 din 15 Mart. 89 .

16. Cestiunea dacă oă instanță criminală pôte judeca oă afacere civilă cu ocaziunea unui proces penal, nu este desleată de vre un text de lege. Avem, în adevăr, art. 8 pr. p. care dice că acțiunea civilă derivată din delict se pôte judeca de instanța criminală, însă nu despte acesta esto vorba, ci despro un drept sau fapt pur civil care s'ar opune ca apărare în contra acțiunei publice, adică care ar tînde a dovedi ca faptul incriminat nu trebuie sa fie pedepsit. În sensul cerut avem numai art. 299 și 300 c. civ. care opresc pe tribunalul de represiune de a judeca cestiuni privitoare la starca civilă. Prin urmare, întrebarea este: art. 299 și 300

c. civ. sunt aplicarea unei reguli, sau o excepție la o regulă, cu alte cuvinte care este regula: că judecătorul acțiunii este judecătorul excepției, sau din contra că judecătorul nu poate judeca pe cale incidentală ceea ce nu poate judeca pe cale principială? Prin răspunsul la întrebarea pusă se deslegă o chestiune de competență care, pentru a fi lămurită, nu are nevoie de un text de lege, fiind că răspunsul este o consecință logică a însăși instituției tribunalului penal, care dacă nu ar putea aprecia toate faptele ce sunt în legătură cu delictul ce pot să îl facă scușabil sau care pot să dovedească că nu trebuie să fie pedepsit, atunci acel tribunal nu ar putea să îndeplinească misiunea, pentru care a fost creat. Așa dar, dreptul de a judeca excepția peremptorie ce se opune acțiunii publice derivă din însăși scopul înființării tribunalului penal, și nu era nevoie ca acest drept să fie dat prin un anumit text de lege. Deci regula este că judecătorul acțiunii este judecătorul excepției. Însă o regulă nu este singură, ci alături cu ea mai sunt și altele tot atât de legitime. Regulele nu trebuie să se dărime unele pe altele, ci câtă să facă bun trai împreună. Dacă se cuvine ca un tribunal să aibă dreptul de a judeca excepțiile peremptorii, acest drept nu trebuie să se întindă până la mărșala asupra atribuției altor tribunale, fiind că ori ce competență trebuie să fie mărginită. Așa dar, de câte ori faptul civil ar fi de o importanță așa că ar ocupa locul principal în proces, în cât judecata delictului ar părea numai un incident, și de câte ori judecarea faptului civil ar cere anchete, hotărnicii, studiere de documente vechi și alte proceduri îngreunătoare și strălănitore, proprii proceselor civile, instanța penală va face bine să trimită civilul în judecata tribunalelor ordinare, suspendând penalul. Spiritul legii cere acesta; nu fără scop a creat legiuitorul tribunale civile și tribunale criminale, nici procedura civilă deosebită de procedura penală. Ast-fel dar într'un proces de delict silvic, în care ar trebui să se cerceteze titluri de propri-tate imobiliară și a se face constatări la fața locului prin ingineri, este mai bine a se pune în suspensiune procesul penal și a se da un termen inculpatului pentru a intenta acțiune și a revolve procesul civil privitor la dreptul de proprietate asupra terenului de pe care atânat arborii Curtea Iași, II, 13 Nov. 90, Dr. 1491.

17. Principiul competenței *ratione materiae*, care e o adevărată garanție a drepturilor tutului și a unei bune administrații a justiției, reclamă că judecătorul acțiunii care e și acela al excepției să nu poată judeca această excepție când dânsa nu intră în competența sa. Acest principiu trebuie a primi un temperament când chestiunea de drept civil asupra proprietății sau posesiunii obiectelor mobile s'ar naște înaintea justiției penale, căci dânsa având mai tot-d'a-una elementele necesarii de a le aprecia, ar întâmpina un obstacol perpetuu în funcționarea sa dacă nu și-ar putea însuși din atribuțiunea sa generală dreptul de a statua asupra unor asemenea chestiuni. Dacă jurisdicțiunile represive au drepturi a judeca atari excepțiuni, nu o pot face însă de cât întru atât întru cât le este necesar pentru rezolvarea delictului în raport cu dânsul și ca mijloc de a ajunge la condamnarea sau achitarea unui prevenit. Principiul competenței justiției represive de a se pronunța asupra tutului incidentelor sau excep-

țiunilor relative la constatarea existenței delictelor și a aprecia toate faptele constitutive ale acestor infracțiuni rezultă, independent de ori ce text de lege, ca o consecință necesară a instituției jurisdicțiunilor chiar, precum și din sistemul general al legislației noastre, care constă în aceea de a preveni multiplicitatea și inutila îndeplinire a actelor de procedură. Însă jurisdicțiunea represivă nu mai are caderea a judeca excepțiunile acelea a căror cercetare reclamă condițiuni speciale ce deosebesc și nu posedă, precum și în cazul când intervenirea sa ar priva pe o persoană de garanțiile necesare pe cari sunt fondate excepțiunile ce această persoană invocă înaintea unei atare jurisdicțiuni. Ca aplicatiune a unui asemenea principiu trebuie să decidă că în cazul când un prevenit invocă ca apărare, înaintea unei instanțe represive, excepțiunea de proprietate imobiliară, o asemenea excepțiune ne putându-se legalmente aprecia de cât de instanța care are căderea de a cerceta excepțiunile de proprietate, această jurisdicțiune represivă trebuie să suspende cercetarea ei până ce se va statua de instanța competentă asupra acțiunii prejudiciale de proprietate. Însă pentru a putea fi admisibilă o asemenea excepțiune se cere ca să fie sprijinită pe un drept de proprietate de natură să ridice faptului care servă de bază urmăririi ori și ce caracter de delict sau contravențiune și pe un titlu aparent sau fapte de posesiune. Și formându-și convingerea de întrunirea acestor condițiuni jurisdicțiunea represivă urmează a suspenda pronunțarea hotărârii sale până la rezolvarea excepțiunii prejudiciare. Excepțiunea de proprietate invocată de prevenit înaintea instanței represive fiind prin forța lucrurilor o apărare ce se opune ministerului public, conform maximei *reus excipiendo fit actor*, părții care a propus această excepțiune îi incumbă sarcina de a face diligențele necesare pentru o instanță competentă să se pronunțe asupra ei. Buc. III, 18 Sept. 92, *Dreptul* No. 64/92.

18. Nu este suficient ca delinquentul să se mărginească a face o simplă și vagă alegațiune că proprietatea de pe care a comis delictul silvic este a sa, pentru ca acesta să constituie o excepțiune prejudiciară care să dea loc la suspendarea judecării delictului, ci trebuie încă să producă cel puțin oarecare titluri aparente din care să rezulte o presumpțiune serioasă despre veracitatea afirmațiunilor sale. Astfel, dacă tribunalul admite suspendarea judecării delictului silvic fără ca alegațiunea inculpatului să fie sprijinită pe vre un titlu și fără ca, în tot cazul, să fixeze un termen în care judecata în civil să aibă loc, lăsând acesta cu totul la discrețiunea inculpatului, comite un adevărat abuz de putere. (Cas. II, No. 315 din 27 Iun 90).

19. Art. 323 pr. civ. a înțeles a cuprinde sub denumirea de hotărâre preparatorie, hotărârile ce judecătorul este chemat a da în privința incidentelor ce se ivesc în cursul instanței, și care fiind de natură să pună obstacol la judecarea imediată a fondului, sau a aduce o lumină asupra acelei judecări, judecătorul este silit, pentru a putea ajunge la judecarea definitivă a procesului ca, mai întâi, să hotărască asupra lor și apoi în contra unor asemenea hotărâri, apelul să nu se facă de cât o dată cu hotărârea asupra fondului. Între prejudiciul ce ar putea rezulta pentru parte din întârzierea de a repara o dispozițiune nedreptă

luată de instanța inferioară prin ne-acordarea dreptului de apel contra unei asemenea hotărâri, de cât uă dată cu hotărârea asupra fondului, și între rezultatul la care s'ar ajunge acordându-se un asemenea drept de a face apel, adică ca dintr'un singur proces mai multe procese să ia naștere și să se dea uneia din părți mijlocul de a străgăni pe cea-altă, suspendând prin sic-care apel ce s'ar face resolvirea definitivă a procesului, legiuitorul a creșut ca constituind un rău, cu consecințe mai puțin dăunătoare pentru părți, acela de a nu acorda dreptul de apel contra acestor hotărâri de cât uă dată cu hotărârea asupra fondului. Și ori ce distincțiune între aceste diferite hotărâri, pentru a recunoște pentru unele din ele, dreptul de apel înainte de darea hotărârei asupra fondului, nu numai că nu este întemeiat pe nici un text de lege, dar rezultă din apropierea ce s'ar face a acestui articol, precum și articolelor în care este vorba de dreptul de apel, cu articolele corespundătoare din legiunile pe cari nu se pôte contesta că legiuitorul nostru le-a luat ca normă la redactarea codicelui de procedură. Densul a voit să înlăture ori ce fel de distincțiune făcută de acele legiuri în privința acestor hotărâri, și principiul general ce pune în această materie este ca dreptul de apel în contra unor asemenea hotărâri ce judecătorul ar da înainte de judecarea fondului să nu se pôte exercita de cât uă dată cu apelul asupra acestei din urmă hotărâri. Această idee rezultă din comparațiunea între acest art. 323 cu art. 451 din procedura francosa, pe care legiuitorul nostru nu se pôte contesta că l'a avut în vedere, și din care se vede că densul n'a mai făcut distincțiunea ce se face în citatul art. 451 între hotărârile preparatorii și hotărârile interlocutorii, și n'a acordat, dupe cum acordă citatul articol din procedura francesă, dreptul de apel în contra acestor din urmă hotărâri și înainte de judecata fondului; deci dar, a se mai face distincțiuni asupra acestor hotărâri pentru a recunoște, în privința unora din ele, dreptul de apel separat de hotărârea fondului, este a se introduce de judecător distincțiuni pe care legiuitorul nu numai că n'a voit a le introduce, dar din contra, într un mod manifest a voit să le înlăture. Această idee reiese și din comparațiunea între citatul articol 323 și art. 307 din procedura genevesă, pro edură ale cărei dispozițiuni în cea mai mare parte au fost introduse în procedura noastră, și din care se vede că prin citatul art. 307 se înlătură de asemenea distincțiunea între hotărârile preparatorii și hotărârile interlocutorii, și nu se acordă în contra acestor din urmă hotărâri dreptul de apel, de cât uă dată cu hotărârea asupra fondului, însă se exceptează de la această regulă acele hotărâri cari au admis uă probă sau uă instrucțiune într'un caz în care legea o prohibă, și aceste dispozițiuni ne fiind introduse în legiuirea noastră, este uă dovadă și mai mult a voinței legiuitorului de a nu recunoște în contra unor asemenea hotărâri dreptul de apel separat de apelul asupra hotărârei fondului. Această voință a legiuitorului resu a și din comparațiunea art. 316 din procedură cu art. 303 din procedura Genevei, al cărui text legiuitorul nostru l'a avut în vedere, și din care se vede că unde în acest din urmă articol se dice că dreptul de apel este acordat în contra tuturor hotărârilor date de tribunalole inferioare în cauzele și asupra în identelor pe cari nu le pôte judeca de cât în prima instanță;

art. 316 suprimă cuvântul «incident» și nu lasă de cât cuvântul «causă», adică nu prevede dreptul de apel de cât în contra hotărârilor asupra fondului. Ea reese și mai învederat din comparațiunea art. 335 pr. civ., în care se dice: «când apelul a fost asupra acestei cesiuni și fondul se va trimite a se judeca de tribunalele competente» și art. 327 din procedura genevesă pe care se vede, din asemănarea ce există în redacțiunea acestor articole, că legiuitorul l'a avut în vedere, și în care se dice: «dacă hotărârea asupra căreia s'a făcut apel n'a decis de cât un incident, curtea nu va statua de cât asupra acestui incident, decisiunea fondului va fi trimisă la judecătoria primei instanțe». Din momentul dar ce textul pe care legiuitorul nostru l'a avut în vedere statuează asupra apelului contra unei hotărâri date asupra incidentelor, și în textul articolului din procedura noastră nu se vorbește de incident în general, ci de un singur incident, acela adică al declinatorului de competență, este învederat că legiuitorul n'a recunoscut în general dreptul de apel asupra incidentelor, ci n'a recunoscut acest drept de cât în cursul unui incident special, care, de alt fel, nu constituie nici uă derogatiune la sistemul admis de legiuitor, căci hotărârea prin care uă instanța și declină competența de a judeca uă cauză investind pe acea instanță de judecata ei, face ca acea cauză să fie definitiv judecată de acea instanță. Uă dată dar recunoscut că acestea sunt principiile aplicabile asupra dreptului de apel în materie civilă, motivele ce au făcut pe legiuitor a le admite în această materie, exista și în materie penală, și dar n'ar fi nici nă rațiune a distinge între apelul în materie civilă și apelul în materie penală; afară de acesta, din momentul ce în legea specială nu se statuează în această privință, dispozițiunile procedurii civile, cari sunt dispozițiunile dreptului comun, sunt aplicabile și în această materie. Ast-fel fiind, este inadmisibil apelul făcut contra încheerii preparatorii a tribunalului prin care s'a suspendat acțiunea penală pînă când Statul, pe cale civilă și va stabili dreptul său de absolută proprietate asupra terenului de unde inculpații au tăiat lemnele. Cas. II. No. 611—517 din 20 Dec. 94, pag. 1304; Curtea Iași, II, No. 799/34; Cas. II, No. 405 din 5 Sept. 90; Cas. secți. unite, No. 7 din 15 Mart. 90 Galați, I, No. 500 din 27 Sept. 89, *Dreptul* No. 29/90).

20. Art. 310 al. X c. p. prevede pedepsirea criminală a făcătorilor de rele asociați de mai mult timp pentru săvârșire de tâlhării sau furturi, pe când art. 309 § 5 c. p. pedepsește unirea spontană a mai multor făcători de rele pentru comiterea unui furt simplu. (Cas. II, No. 279 din 4 Dec. 68).

Art. 310. leg. 4 Mai 95*). «Se va pedepsi cu închisoare de la 3 ani pînă la 5 ani și cu interdicțiunea pe timp mărginit acela care va

Leg. 4 Mai 95: *Articol unic.* Art. 112, 117, 200, 232, 310, 311 și 334 din codul penal, se modifică ast-fel:

săvârși sau va încerca să săvârșescă veri un furt în casurile următoare:

1) Când furtul se va fi urmat, într'un locaș consacrat veri unui cult, asupra obiectelor consacrate cultului;

2) Când furtul s'a comis, prin efracțiune sau escaladare, într'ună casă locuită sau servind spre locuință, sau în dependințele ei, sau într'ună curte închisă;

3) Dacă, spre a comite furtul, culpabilul a întrebuințat chei mincinoase spre a intra într'ună casă, apartament, odaie sau bastiment, sau într'ună curte închisă, sau spre a deschide ușile, mobilele, casele de fier, dulapurile, lădile și ori ce alte lucruri destinate spre păstrarea banilor, a sculelor, sau a altor obiecte cari se află în întru;

4) Dacă culpabilul, prin tăierea legăturilor, prin ruperea sigiliilor, prin deschiderea coferșilor, sau prin întrebuințare de chei mincinoase, a furat, pe drumuri publice sau pe strade ori piețe publice, într'ună diligență sau în curtea ori casa poștei, în drumul de fier sau în vre uă stațiune, în vapor sau alte vase de pe râurile navigabile, vre unul din lucrurile călătorilor, sau din cele destinate spre a se transporta;

5) Dacă culpabilul a furat vre un lucru din cele ce avea asupra-i sau purta cu sine un nebun sau smintit, ori un copil mai mic de 12 ani;

6) Dacă furtul s'a comis, în timpul unui

incendiu sau unei inundațiuni, asupra obiectelor ce se aflau încă expuse pericolului, ori depuse într'un loc de siguranță.

Se va pedepsi cu reclusiune, acela care va săvârși un furt în casurile următoare:

1) Dacă furul, sau unul dintre furi, sau unul dintre aceia cari au participat la furt, purta asupra-și arme de față sau pe ascuns;

2) Dacă furtul s'a comis de către doi sau mai mulți complici asociați pentru săvârșirea de tâlhării sau furturi.» (c. p. 7, 27, 91, 202, 306, 311 317; art. 22, 23 leg. jud. pace*; p. Pr. § 218).

1. Intră în prevederile art. 310 furtul comis prin spargerea unor bordee și pivnițe. (Cas. II, No. 18 din 31 Ian. 69.)

2. Faptul de a fura vin prin dare de cep la un buriu, constituie un furt simplu, întru cât vinul ce s'a furat din el s'a scos în modul obicinuit și nu s'a spart nici uă ușă sau încetore spre a se comite acel furt. Cas. II, No. 260 din 21 Iun. 83.

3. Din combinațiunea art. 310, 312 și 314, rezultă că furtul se agravează numai în cazul când efracțiunea a avut loc în ua casă locuită sau servind spre locuință, sau în dependințele ei, sau într'ua curte închisă, sau într'ua încăpere asemuită de lego cu ua casă locuită; de unde rezultă că efracțiunea este uă circumstanță agravantă numai în cazul când este săvârșită în locurile determinate de lege, iar nu în alte locuri, prin urmare jurații trebuie să se întrebați, nu numai asupra efracțiunii, ci încă asupra l-

*) Leg. Judec. pace. Art. 22 leg. 18 Mart. 93 : Judecătoria de pace sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță.

3) Furturile de pas ri domestice, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în câmp, în cotețe sau aiurea, fie noaptea, fie ziua, fie cu întrebuințarea mijloacelor agravante, prevădute de art. 310 din codul penal, când asemenea valoare nu trece peste 100 lei ;

În câte ticle aceste oșuri din urmă, partea civilă sau reclamantul este ținut a arăta ősuri, în reclamațiunea sa, valoarea pagubei cauzate ;

Tainuirea obiectelor sau banilor, provenind din delictele de mai sus ;

Art. 23 leg. 8 Mart. 94 : Pentru diferitele delicta din articol precedent judecatorul de pace nu va putea pronunța uă pedepsă întrecând 6 luni și 1 di închisore, afaiă de casurile prevădute de art. 40 și 43 codul penal.

cului unde s'a comis efracțiunea, căci numai verdictul afirmativ atât asupra efracțiunei cât și asupra locului unde s'a comis efracțiunea și care loc ar fi din cele determinate de lege, pôte servi de basă legală la agravarea pedepsei. (Cas. II, No. 411 din 1 Sept. 72; No. 626 din 13 Nov. 73; No. 139 din 16 Mart. 73; No. 335 din 25 Iul. 72; No. 51 și 52 din 31 Ian. 70; No. 340 din 30 Sept. 69; No. 235 din 18 Iun. 69; No. 132 din 28 Apr. 69; No. 69 din 11 Mart. 69; No. 418 din 12 Sept. 67).

4. Ast-fel, când furtul s'a comis prin efracțiune sau escaladare într'un grajd, trebuie ca în cestiunea pusă juraților să se determine dacă grajdul era dependența unei case locuite. (Cas. II, No. 41 din 1 Sept. 72).

5. Din copriinderea art. 310 al. 2 și art. 311, rezultă că efracțiunea constituie uă circumstanța agravantă a furtului, când furtul s'a comis nu numai într'ua casă locuită, ci chiar într'ua casă ne-locuită în acel moment, dar destinată locuinței, cum ar fi uă casă în reparație. (Cas. II, No. 479 din 7 Sept. 92, pag. 805).

6. Într'ua acușațiune de furt prin spargere, nu se vîtlează legea când președintele, în cestiunea privitoare la efracțiune, nu a întrebat dacă furtul s'a comis în uă casă locuită, pe cât timp în prima cestiune se specifică că furtul s'a comis în casa cutăruia. (Cas. II, No. 54 din 4 Febr. 70).

7. Într'ua acușațiune de furt prin spargere, trebuie să se pună juraților uă cestiune care să cuprindă elementele constitutive ale furtului și uă altă cestiune asupra circumstanței agravante a spargerii. (Cas. II, No. 42 din 22 Febr. 69; No. 52 din 28 Febr. 69; No. 56 din 1 Mart. 69; No. 78 din 15 Mart. 69; No. 101 din 28 Mart. 69; No. 269 din 12 Iun. 70).

8. Cestiunea dacă furtul s'a comis în timpul incendiului art. 310 § 6) și prin efracțiune art. 310 § 2 cuprinde două circumstanțe agravante și pune pe jurați în imposibilitate de a se pronunța în deplină libertate asupra fie-cărei din aceste circumstanțe agravante; deci cestiunile trebuie să fie separate pentru fie-care din aceste circumstanțe agravante. (Cas. II, No. 235 din 18 Iun. 69).

9. Când furtul s'a servit de adevărata chee, cu care a deschis, faptul nu intră în prevederile art. 310 ci constituie un furt simplu prevădut și penat de art. 308. (Cas. II, No. 17 din 13 Ian. 86).

10. Art. 310 § 10 prevede pedepsirea criminală a făcătorilor de rele asociați de mai mult timp pentru săvârșire de tâlbării au furturi, pe când art. 309 § 5 pedepsește unirea spontană a mai multor făcători de rele pentru comiterea unui furt simplu. (Cas. II, No. 279 din 4 Dec. 68).

11. Dupe art. 310 ultimul aliniat, furturile comise de 2 sau mai mulți complici asociați pentru săvârșire de furturi sunt pedepsite cu reclusiunea și ca atari, conform art. 1, constituiesc crime. (Cas. II, No. 345 din 13 Sept. 83).

12. Legiuitorul, pedepsind furtul ca uă vătămăre adusă proprietății, a graduat pedeapsa autorului dupe diferitele circumstanțe agravante în care faptul s'a comis. Înre aceste circumstanțe prevădute de legiuitor e te și aceea în care autorul a săvârșit faptul împreună cu alți complici asociați pentru a comite tâlbării sau furturi; do unde rezultă că și acesta constituie uă circumstanța agravantă, asupra căreia jurații trebuie să întrebați printr'ua cestiune

separată. Căci de și legiuitorul a pedepsit cu uă pedepsă criminală furtul comis de mai multe persoane asociate pentru tâlhării sau furturi, de unde s'ar putea deduce că această circumstanță ar fi un element constitutiv al crimei și care prin urmare ar trebui să fie pus în cestiunea principală, totuși această împrejurare nu este decisivă, de ôre ce agravarea pedepsei nu pôte preschimba într'un element constitutiv al delictului, ceea ce în natura lucrurilor și în ochii legiuitorului nu constituie de cât uă circumstanță agravantă a acelu delict, și acesta cu atât mai mult cu cât și delictul de lovire se pedepsește cu uă pedepsă criminală, când lovirile au causat mórtea, și cu tôte acestea circumstanța că lovirile au causat mórtea nu încetează de a fi uă împrejurare îngreunătoare în privința căreia președintele curții este dator de a pune juraților uă cestiune separată. (Cas. II, No. 215 din 22 Apr. 87).

Art. 311. (leg. 4 Mai 95*). «Agravarea pedepsei furtului, comis sau încercat într'uă casă locuită, prin efracțiune sau escaladare, se aplică și chiar atunci, când locuitorii casei nu se aflau în întru în momentul furtului.» c. p. 310-312; p. Pr. § 220).

1. Veđi No. 5 de sub art. 310.

Art. 312. «Sunt asemenate cu casele locuite:

1. Vasele de apă și ori ce altă clădire mișcătoare, de vor fi locuite;
2. Edificiile destinate unui cult;
3. Edificiile publice destinate pentru exercițiul unei profesii sau pentru conservățiunea de lucruri;
4. Împrejmuirea care face parte dintr'uă casă locuită sau dintr'un edificiu asemuit cu uă casă locuită (No. 2 și 3, precum și ori ce alte clădiri sau îngrădiri se vor fi aflând în întrul împrejmuirii.

Se socotesce împrejmuit sau îngrădit ori ce

* Leg. 4 Mai 95: *Articol unic.* Art. 112, 117, 200, 262, 310, 311 și 334 din codul penal, e modifiă ast-fel:

loc închis, unde nu p^ote cine-va p^otrunde decât prin mijlocul cheilor, sau întrebuintând efracțiunea sau escaladarea.» (c. p. 810, 818, 314; p. Pr. § 221).

Art. 313. «Escaladarea se numesce ori ce intrare în case, clădiri, ori împrejmuiiri săvârșită prin suire peste ziduri, porți, învelitori, uluce sau alte îngrădiri închise, precum asemenea și ori ce intrare pe ferestre, prin coșuri (hornuri), prin ferestre de pivniță, sau prin ori ce alte găuri pe sub pământ care nu sunt destinate pentru a servi de intrare.» (c. p. 310, 311; p. Pr. § 222).

Art. 314. «Efracțiune (spargere) se numesce:

1. Ori ce siluire rupere, spargere, d^erîmare a zidurilor, a ulucelor sau altor îngrădiri închise, a învelișelor, a porților, a pardoselelor, a ferestrelor, a încueturilor, a lacătelor, sau a ori căror altor unelte sau instrumente destinate a popri intrarea, prin siluirea căror agentul 'și deschide uă trecere care nu exista mai înainte sau care era închisă, ori lărgesce, pentru ca să p^otă intra, uă gaură ce se află în fiintă, sau face uă deschidere óre care prin mijlocul căreia el să se p^otă introduce în întru spre a comite furtul, sau chiar fără a se introduce în întru.

2. Când agentul, în interiorul casei sau clădirei ori îngrădirei aflându-se, a deschis, prin vre unul din mijlócele arătate mai sus, ușile, îngrădirile sau încuetoriile din întru, dulapurile, lăđile, cuferile, sau ori ce alte mo-

bile sau locuri închise, destinate pentru păstrarea banilor, sculelor sau altor obiecte.

În rëndul acestor efracțiuni interioare se socotesc și ridicarea de case de bani, cutii, bale înfășurate cu pânză și legate cu frânghii sau funii, și de ori ce alte mobile mișcătoare încuiate, care cuprind lucruri de ori ce fel, de și nu se vor fi deschis, rupt, sau spart acolo pe loc.» (c. p. 310; p. Fr. § 223).

Art. 315. «Chei mincinoase se înțeleg ori ce cârlige, chei diverse, prefăcute sau senuite, și ori ce fel de uneltă care să nu fi fost hotărâtă de către proprietar, chiriaș sau birtaș a deschide sau închide brôsce, lacăte și ori ce încuetoare va fi descuiat cu dênsele culpabilul.» (c. p. 310; p. Pr. § 224).

Art. 316. «Cel ce, cu sciință de rea întrebuințare, va preface sau va preschimba chei mincinoase, se va osândi la închisoare de la 1 lună și jumătate pênă la 1 an.» (c. p. 315; p. Fr. 399).

SECȚIUNEA II

TÂLHĂRII

Art. 317. (leg. 17 Febr. 74). «Acela care, prin întrebuințare de violență în contra persónelor, sau prin amenințări de a omori sau de a răni îndată, va răpi lucrul altuia cu cuget de a și-l ênsuși pe nedrept, săvârșesce uă tâlhărie,

Se socotesc asemenea că comite uă tâlhărie și acela care, surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuințază violență asupra

unei persoane sau amenință că va omorî sau va răni îndată spre a putea să scape sau să țină lucrul furat.

Tâlhăria se va pedepsi cu reclusiunea.»
(c. p. 7, 806, 818, 820; pr. p. 40; p. Pr. § 280).

1. Ceea ce caracterizează tâlhăria este violența și amenințările, care fac ca furtul să fie un atentat, nu numai contra proprietății, dar chiar și cont a persoanei.—Violența cuprinde ori ce pornire cu faptul contra per ón i, și chiar când nu ar vătămă-o în securitatea sa, conform ar. 317. (Cas. II, No. 135 din 28 Iun. 68).

2. Violența sau amenințarea de a omorî sau răni este un element constitutiv al crimei de tâlhărie prevădută de art. 317; prin urmare, acest element trebuie să figureze în cestiunile puse juraților, care alt-fel ar fi incomplete. (Cas. II, No. 41 din 21 Febr. 69; No. 193 din 7 Mai 88).

3. Dupe definițiunea ce se dă de art. 317 tâlhăriei, rezultă că violența este un fapt constitutiv al tâlhăriei, iar nu uă circumstanță agravantă; prin urmare ea nu trebuie pusă juraților ca cestiune separată. (Cas. II, No. 376 din 6 Oct. 76).

4. Violența fiind elementul constitutiv al crimei prevădută de art. 317, este suficient să fie cuprinsă în cestiunea principală pusă juraților, și nu este trebuință a se mai repeti și în cestiunile relative la circumstanțele agravante. Cas. II, No. 427 din 28 Oct. 81).

5. Unul din elementele crimei de tâlhărie este faptul de a răpi și a'și însuși un lucru străin. Cas. II, No. 204 din 25 Iun. 66).

6. Circumstanța răpirei lucrurilor prin întrebuițare de violență în contra persoanelor cu cuget de a și le însuși pe nedrept, fiind chiar unul din elementele constitutive ale crimei de tâlhărie, dupe cum rezultă din art. 317, președintele trebuie să o pună în cestiunea asupra faptului principal. (Cas. II, No. 595 din 8 Dec. 89).

7. Jurații trebuie să se întrebați și asupra faptului dacă răpirea obiectelor s a urmat cu cuget de a și le însuși pe nedrept, circumstanță care constituie unul din elementele tâlhăriei definite de art. 317 c. p. Cas II, No. 263 din 27 Iul. 76; No. 363 din 19 Nov. 82; No. 50 din 11 Febr. 75; No. 553 din 11 Nov. 74; No. 66 din 10 Febr. 70; No 866 din 18 Octobre 69.

8. Tâlhăria fiind, dupe definițiunea art. 317, răpirea prin violență a lucrului altuia, cu cuget de a' l însuși pe nedrept, rezultă că, în materie de tâlhărie, întreharea principală ce urmează a se pune juraților trebuie să cuprindă toate aceste elemente, din care unul chiar de ar lipsi, aplicarea legii rămâne nejustificată. (Cas. II, No. 64 din 8 Mart. 69).

9. Când se întreabă jurații dacă acusatul a bătut și jefuit pe cutare, nu numai că nu se espune juraților toate elementele tâlhăriei, dar lasă chiar a se nasce îndoială asupra înțelesului ce președintele a voit să dea întrebărei seale, de ore ce faptul bătăii și acela al jefuirei sunt formulate ca două fapte isolate; afară de acesta cuvântul «jefuire» nu satisface cerința art. 361 pr. p., din care rezultă că întrebarea trebuie să conțină calificațiunea legală

dată de lege crimei imputate acusatului, căci cuvântul „jefuire» nu reprezintă nici un fapt calificat de lege crimă sau delict. (Cas. II, No. 64 din 8 Mart. 69).

10. Cestiunea «acusatul este culpabil că a jefuit de obiecte pe cutare, în toate circumstanțele cuprinse în resumptul actului de acusațiune» nu este bine pusă, de ore ce nu cuprinde nici violența, nici cugetul de a-și însuși pe nedrept acele obiecte, elemente esențiale ale crimei de tâlhărie. (Cas. II, No. 388 din 20 Oct. 76).

11. Circumstanța că tâlhăria s'a comis într'ua casă locuită, ne fiind un element al crimei de tâlhărie, nu esteloc să se indice în cestiunea pusă juraților. (Cas. II, No. 595 din 8 Dec. 89).

12. Tâlhăria, dupe art. 317, nu este un fapt simplu, ci constă din mai multe acte; ast-fel nu se poate întemeia un motiv de casare pe aceea că președintele a deosebit în întrebarea pusă juraților acele acte. (Cas. II, No. 233 din 12 Aug. 66).

13. Crima de tâlhărie prin violențe și amenințări, în ceea ce privește punerea cestiunilor, nu poate fi scindată în furt și în furt prin violențe, căci prin această se schimbă felul acusațiunii și se espune două idei neconciliabile: pe de uă parte furtul care presupune sustracțiunea pe sub ascuns, iar pe de altă parte violențele și amenințările care presupun din contra uă sustracțiune pe față. (Cas. II, No. 278 din 2 Dec. 68; No. 332 din 23 Iul. 70).

14. Bătaia comisă pentru executarea și înlesnirea luării averii altuia cu cuget de însușire pe nedrept, nu constituie un delict separat de acest din urmă fapt, ci aceste două fapte-intrunite și executate simultaneu, constituie uă singură infracțiune, cea prevădută de art. 317. (Cas. II, No. 332 din 23 Iulie 70; No. 278 din 3 Dec. 68).

15. Ceea ce constituie tâlhăria în sensul art. 317 al. II, este că agentul, surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuințează violență asupra unei persoane. Cas. II, No. 335 din 18 Iulie 84).

16. Legea noastră art. 317, în deosehire de cea francesă (art. 385 c. p.), consideră furtul cu violență, nu ca furt, ci ca tâlhărie, și tentativa de furt cu violență ca tentativă de tâlhărie. Ast-fel, comite uă tentativă de tâlhărie, fapt prevădută de art. 317 al. II și 38, cel care, dupe ce a cercat a comite un furt, a întrebuințat, ca să scape, violențe asupra persoanei care l'a surprins în acest fapt. (Cas. II, No. 446 din 30 Sept. 87).

17. Dacă inculpatul, fiind surprins pe când se încerca să fure, a întrebuințat violențe asupra persoanei care l'a surprins spre a putea scăpa și a nu fi descoperit, pe cât timp violența a fost săvârșită pe când inculpatul nu perpetraseră încă furtul, de ore ce nu și însușise lucrul altuia pe nedrept, ci comisese numai uă tentativă de tâlhărie, acest fapt nu poate constitui de cât uă tentativă de tâlhărie, rapirea efectivă a lucrului străin fiind un element constitutiv al tâlhăriei săvârșite. (Cas. II, No. 498 din 18 Nov. 87).

18. Comit uă tentativă de tâlhărie inculpații care se duc în mai multe rânduri să jefuiască pe cine-va, unde în cele din urmă sar peste gardul grădinei rupend și uă ulucă, dar din această cauză făcendu-se sgomot, făptuitorii fug, prindendu-se numai nnul, împrejurare care i a oprit de a săvârși crima ce plănuise. (Cas. II, No. 408 din 9 Dec. 66).

19. Tentativa de tâlhărie, dacă nu mijlocăsc împrejurări agra-

vante, se pedepsește cu închisoare corecțională, și deci este justițiabilă de către tribunalele corecționale. (Cas. II, No. 446 din 30 Sept. 87; No. 498 din 18 Nov. 87.)

20. Din art. 388 pr. pen. reese că, în materie penală, escopțiunea lucrului judecat nu poate rezulta de cât dintr'ua hotărâre judecătorească, rămasă definitivă, și care să fi avut de obiect același fapt pentru care se face noua urmărire. Dacă, aici rezultă că, în penal, elementul esențial al lucrului judecat este identitatea faptelor, și această identitate să fie absolută.—Deci cel achitat de curtea cu jurați ca autor al unei tâlhării, poate fi urmărit pentru faptul că în urmă s'a găsit ascunse la el parte din lucrurile provenite din acea tâlhărie, de orice achitare sa pentru acest fapt, achitare ce ar însemna că el nu a participat la acea tâlhărie, nu poate împiedica urmărirea sa pentru delictul de tănuire, întemeiat pe faptul, cu totul nou și deosebit, acela că s'a găsit la el obiecte și valori provenite din acea tâlhărie. (Cas. II, No. 494 din 25 Oct. 94, pag. 1012).

Art. 318. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu reclusiunea de la 6 ani în sus, tâlhăria săvârșită în împrejurările următoare :

1. Dacă tâlharul, sau unul din tâlhari, sau unul din complicii lor, avea asupra-și arme de față sau pe ascuns ;

2. Dacă tâlhăria s'a săvârșit de către două sau mai multe persoane ;

3. Dacă tâlhăria s'a săvârșit pe drumuri publice sau piețe publice ;

4. Dacă tâlhăria s'a săvârșit prin bătăi sau rele tratamente, fără ênsă să fi cauzat răni.

(c. p. 7, 91, 317, 319, 320; p. Pr. § 232).

1. Ceea ce caracterizează tâlhăria este violența și amenințările, care fac ca furtul să fie un atentat, nu numai contra proprietății, dar și chiar contra persoanei. Violența cuprinde ori ce pornire cu faptul contra persoanei, și chiar când nu ar vătăma-o în securitatea sa, conform art. 317. Or, art. 318, determinând diferitele circumstanțe în care pornirea cu faptul ia caracterul de atentat și contra persoanei, nu poate să înțeleagă întrunirea tuturor acestor circumstanțe; căci atunci tâlhăria comisă în una din acele împrejurări ar fi pedepsită numai ca furt simplu, și ast-fel distincțiunea între furt și tâlhărie nu ar avea nici un cuvânt de a fi. Acesta rezultă și din combinarea art. 318 cu art. 319 și 320, care prevădând numai împrejurarea aliniatului 4 de sub art. 318, agravată prin vătămarea persoanei, aplică penalitățile cele mai mari: munca

silnică pe timp mărginit și pe vieță, fără să ceară și întrunirea celorlalte împrejurări cuprinse în aliniatele 1, 2 și 3 ale art. 318. Așa dar, existența unei singure din circumstanțele prevădute de art. 318 justifică aplicarea acestui articol. (Cas. II, No. 135 din 28 Iun. 68; No. 32 din 28 Ian. 67; No. 9 din 17 Ian. 69).

2. Dacă jurații răspund afirmativ asupra întrebării în care se cuprinde faptul principal al tâlhăriei, definit de art. 317, adică răpirea prin violență, și negativ la cestiunea circumstanțelor înreunătoare, cuprinse în art. 318, și anume dacă tâlhăria s'a comis prin batae și rele tratamente, nu se poate dice că verdictul juraților ar fi contradicător și aplicațiunea art. 318 nejustificată, pentru că tâlhăria poate fi săvârșită prin violență dar fără bătăi și rele tratamente, și pentru că ne-existența bătăii sau relelor tratamente nu scutesce pe autorul tâlhăriei de aplicațiunea art. 318 când verdictul juraților constată existența celor-alte circumstanțe agravante, care justifică aplicațiunea acestui articol. (Cas. II, No. 467 din 29 Nov. 76).

3. Întră în prevederile art. 318 faptul de a eși la drum înaintea cui-va, de a 'l lovi cu ciomagu, de a 'l desbrăca și a 'i lua tot ce are la ol. (Cas. II, No. 247 din 5 Nov. 68).

4. Dacă jurații răspund negativ asupra cestiunei dacă tâlhăria s'a comis pe drum public, acesta nu înlătură faptul de tâlhărie prevădută și pedepsită de art. 317. (Cas. II, No. 412 din 13 Oct. 80).

5. Singurul fapt al purtării de arme, independent de casne, răniri sau schilodiri, constituie una din circumstanțele agravante, determinate de art. 318 c. p., care caracterizează furtul prin violență. (Cas. II, No. 143 din 15 Iul. 68).

6. Nu se poate aplica art. 318 dacă acusatul a fost declarat culpabil că a călcat și jefuit fără violență. (Cas. II, No. 321 din 13 Iunie 67).

7. Violența fiind elementul constitutiv al crimei prevădută de art. 317, este suficient să fie cuprinsă în cestiunea principală, și nu este trebuință a se mai repeti și în cestiunile relative la circumstanțele agravante. (Cas. II, No. 427 din 28 Oct. 81).

8. Tote circumstanțele enumerate în art. 318, fiind nisce circumstanțe agravante ale tâlhăriei, ele trebuie să facă obiectul unor cestiuni separate la jurați. (Cas. II, No. 64 din 8 Mart. 69; No. 412 din 13 Oct. 80; No. 61 din 5 Febr. 72; No. 22 din 19 Ian. 79).

9. Acusatul fiind trimis înaintea juraților pentru faptul de tâlhărie comis cu mai multe persoane și având arme asupra lor, președintele curții trebuie să întrebe pe jurați mai întâi asupra faptului principal al tâlhăriei și apoi asupra fie cărei din circumstanțele îngreunătoare, dacă tâlhăria s'a urmat de mai multe persoane și dacă tâlharii aveau arme asupra lor, iar nu să le cuprindă pe toate în uă singură cestiune. (Cas. II, No. 23 din 19 Ian. 77; No. 61 din 5 Febr. 72; Cas. II, No. 426 din 6 Sept. 94, pag. 882).

10. În cazul unei acuzațiuni de tâlhărie pe drum public, faptul tâlhăriei în sine, definit de art. 317, fiind faptul principal, urmează să facă obiectul cestiunei principale; iar împrejurarea drumului public, prevădută de art. 318, fiind circumstanță agravantă, urmează să fie pusă în uă deosebită cestiune. (Cas. II, No. 11 din 3 Apr. 69).

11. Când acusațiunea este pentru tâlhărie cu violențe și bătaii, circumstanța agravantă, bătaile, care face ca tâlhăria să se pedepsesca conform art. 318, trebuie pusă juraților ca cestiune separată. Cas. II, No. 268 din 27 Iul. 76; No. 85 din 11 Febr. 77).

12. De și în cestiunea principală asupra faptului prevădută de art. 317 s'a cuprins și circumstanța agravantă a bătaii prevădută de art. 318 No. 4, totuși complexitatea acestei cestiuni nu poate atrage nulitatea verdictului, când la cestiunea a doua, pusă asupra circumstanței agravante de la No. 2 al art. 318, juriul a răspuns afirmativ; ast-fol, faptul fiind constatat că s'a comis cu una din circumstanțele agravante cuprinse în art. 318, nu mai este nici un interes practic de a se casa decisiunea. (Cas. II, No. 325 din 25 Aug. 76 .

13. De și nu s'a pus cestiuni și în privința circumstanțelor agravante prevădute în art. 318 și curtea tot a aplicat art. 318, dar fiind că pedeapsa dată de curte a fost minimum prevădută de art. 317 combinat cu art. 60 c. p., chiar dacă uă curte de trimitere ar face aplicațiunea numai a art. 317 și 60 rezultatul pentru acusat ar fi același; deci el nu mai are interes de a se prevala de acesta în casație. Cas. I, No. 344 din 12 Sept. 83).

14. Când acusații au fost trimiși înaintea curții cu jurați pentru faptul că prin violențe și rele tratamente au cercat să răpescă de la cine-va bani cu cuget de a și-i ensuși pe nedrept dar n'au isbutit din împrejurări independente de voința lor, fapt care constituie tentativa de crimă prevădută de art. 317, 318 și 38 al. I, dacă președintele curții, punând juraților cestiunile conform decisiunii de trimitere asupra faptului principal, adaugă, ca cestiune subsidiară, dacă crima comisă dar neisbutită s'a săvârșit prin bătaii și rele tratamente, această cestiune, ne-conținând numai uă circumstanță îngreunătoare a faptului de tentativă, ci un alt fapt de crimă săvârșită dar neisbutită, pentru care acusații nu erau dați în judecată, a stabilit nă contradicțiune și a contravenit art. 361 și 362 pr. p., punând pe jurați în pozițiune de a pronunța un verdict contradicțor. (Cas. II, No. 184 din 18 Mai 76 .

15. Președintele curții cu jurați, în fața unui verdict al juriului negativ la faptul principal al tâlhăriei imputat acusatului și afirmativ la circumstanțele drumului public» și a «însoțirii acusatului cu alte persoane», depășesc puterile sele, când trimit în două rânduri pe jurați în camera lor de deliberațiune spre a delibera din nou, și în acest chip obligând pe jurați să 'și modifice verdictul prin un răspuns afirmativ și la cestiunea principală, privează pe acusat de beneficiul unui verdict regulat dat, și care urmează să aibă ca consecință achitarea lui pentru faptul de tâlhărie. (Cas. II, No. 59 din 9 Febr. 81 .

Art. 319. «Se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit :

I. Ori care va fi comis tâlhăria întrebuințând casne, răniri sau schilodiri asupra persoanei;

2. Acela care a comis tâlhărie întrebuințând bătaii, violențe, amenințări, sau rele tratamente, din care s'a pricinuit victimei vre uă bôlă a minții sau uă necapacitate la lucru, sau perderea auđului ori a limbei, sau a facultății de a procrea.» (c. p. 7, 240, 317, 318, 320; p. Pr. § 233).

1. Când acusatul este recunoscut culpabil de tâlhărie cu rănire, faptul intra în prevederile art. 319, iar nu 318. (Cas. II, No. 318 din 9 Iun. 67).

2. Comite faptul prevădut de art. 317 combinat cu art. 319 c. p., cel care, dupe ce a comis un furt de pesce, fiind surprins în flagrant delict, descarcă nă armă asupra pagubașului pe care 'l rănesc. (Cas. II, No. 404 din 4 Sept. 90).

3. Singurul fapt al purtării de arme, independent de casne, răniri sau schilodiri, constituie una din circumstanțele agravante, determinate de art. 318, care caracterizează furtul prin violență; asemenea oasnele, rănirile sau schilodirile, independent de purtarea de arme, constituiesc unele din circumstanțele agravante ale tâlhăriei, prevădute de art. 319 al. I. Prin urmare, bine se aplică art. 319 când din declarațiunile juraților rezultă că tâlhăria s'a comis prin casne, răniri sau schilodiri, fără a mai fi nevoie de punerea unei cestiuni relativă la purtarea de arme. (Cas. II, No. 143 din 15 Iul. 68).

4. Circumstanța agravantă a rănirilor care, dupe art. 319, agravază pedepsa aplicabilă tâlhăriei, trebuie să figureze în ua cestiune separată de faptul principal al tâlhăriei. Cas. II. No. 334 din 27 Sept. 69; No. 470 din 4 Nov. 70; No. 228 din 16 Iun. 76; No. 193 din 7 Mai 88.

5. Președintele care pune în uă singură întrebare atât violența, care este elementul constitutiv al tâlhăriei, cât și circumstanța agravantă a rănirii, violă art. 361 și 362 pr. p., punând astfel pe jurați în imposibilitate de a se putea pronunța asupra fie cărei din aceste două împrejurări în parte (Cas. II, No. 92 din 23 Mart. 69).

6. Într'ua acusațiune de tentativă de tâlhărie prin întrebuințare de casne și răniri, trebuie pusă uă întrebare asupra faptului principal, tentativa de tâlhărie, și uă altă cestiune separată asupra circumstanței agravante, casne și răniri. (Cas. II, No. 412 din 1 Sept. 72).

7. Dacă acusatul este dat judecății pentru faptul că surprins fiind în drum cu un cal furat, a întrebuințat răniri cu revolverul asupra reclamantului cu intențiune do a'și apropria calul, întrebările trebuiesc puse juraților pentru ca să se constate de s'a comis uă tâlhărie în condițiunile art. 317 al II și 319 No. 1. Pentru acesta, prima cestiune are a se referi la elementele cuprinse în aliniatul II al art. 317 c. p., iar a doua cestiune are a se referi la împrejurarea agravantă cuprinsă în art. 319 No. 1. Ceea ce con-

stitue tâlhăria în sensul art. 317 al. II este ca «surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuițează violență asupra unei persoane». Prima cestiune dar de pus juraților, pentru ca se corespundă art. 317 al. II, trebuie să fie concepută astfel ca să reese oă acusatul surprins fiind în flagrant delict a furtului unui cal de la cutare persoană, a întrebuițat violență asupra cutărei persoane, iar din cestiunea a două să reese natura agravantă a tâlhăriei, conform art. 319 No. 1. (Cas. II, No. 335 din 18 Iul. 84).

8. De și cestiunea «acusații au cercat a comite faptul de tâlhărie prin întrebuițare de casne, răniri sau schilodiri» este uă cestiune complexă, dar verdictul juraților fiind afirmativ, prin acea cestiune nu s'a împovărat pozițiunea acusatului, căci pedepsa este aceeași, fie că tâlhăria s'a savârșit prin casne, răniri și schilodiri, sau numai prin una din aceste circumstanțe agravante. Ast-fel, acusatul nu are interes a invoca acest motiv, căci dacă s'ar fi despicat cestiunea în privința circumstanțelor agravante și verdictul ar fi fost afirmativ pentru unele și negativ pentru altele, tot aceeași pedepsă s'ar fi aplicat. (Cas. II, No. 259 din 19 Nov. 68).

Art. 320: «Se va pedepsi cu munca silnică pe totă vieța ori care săvârșește vre uă tâlhărie, prin întrebuițare de violențe, amenințări, rele tratamente, bătăi, casne, schilodiri sau alte leziuni corporale, din care s'a pricinuit mórtea pacientului.» (c. p. 7, 233, 241, 317 319; p. Pr. § 233).

1. Acusațiunea de tâlhărie cu violențe și omor cuprinde în sine și violențele cu omor, cu toate ca ele nu au fost comise pentru a fura. Ast-fel, curtea pôte pune juraților uă cestiune subsidiară privitoare numai la loviturile aplicate de acusat pacientului care 'i au causat mórtea. (Cas. II, No. 128 din 28 Apr. 82).

2. În tâlhăria prevădută de art. 320 este de interes pentru acusat a se pune separat cestiunea de a se sci dacă mórtea pacientului a provenit din chinurile ce a suferit de la acusat, sau din altă cauză independentă de acele torturi, de ore ce tâlhăria cu torturi simple este pedepsită cu munca silnică pe timp mărginit, iar cea cu torturi din care a rezultat mórtea, se pedepsește cu munca silnică pe vieță. (Cas. II, No. 246 din 2 Nov. 68).

3. Într-uă acusațiune de tâlhărie comisă cu rele tratamente și torturi, din care s'a causat mórtea victimei, aceste circumstanțe, fiind de natură a agrava pedepsa acusatului, nu trebuiesc cuprinse în cestiunea asupra faptului principal. (Cas. II, No. 310 din 22 Mai 71; No. 514 din 11 Nov. 72)..

4. Art. 320 cerënd ca un element constitutiv al acestei crime și întrebuițarea de casne, președintele este dator a întreba pe jurați dacă s'a întrebuițat casne. (Cas. II, No. 163 din 13 Aug. 68).

5. De și prima cestiune pusă juraților asupra faptului prin-

cipal de tâlhărie este complexă, căci cuprinde circumstanța agravantă «casne», dar această neregularitate nu poate atrage nulitatea verdictului când acea circumstanță este în urmă pusă separat într-una cestiune distinctă, și jurații răspundând afirmativ la această a doua cestiune, complexitatea primei cestiuni nu a putut schimba și n'a schimbat în nimic intensitatea criminalității faptului. Cas. II, No. 441 din 27 Oct. 80).

6. Dacă în tâlhăria prevăzută de art. 320, președintele, după ce pune juraților cestiunea prescrisă de art. 361 pr. p., prin una a doua cestiune, mai cere juraților să declare și dacă acușatii, la comiterea faptului, au întrebuițat bătăi și leziuni din care s'a cauzat mărtea pacientului, punând ast-fel această a doua cestiune, jurații sunt întrebati de una dată, atât asupra circumstanței agravante de întrebuițare de bătăi și leziuni, cât și asupra aceleia dacă acele bătăi și leziuni au pricinuit mărtea pacientului; prin urmare cestiunea este complexă, pentru că ridică juraților puțința de a delibera și a se pronunța în mod separat asupra fie-cărei circumstanțe; iar președintele, când pune una ast-fel de întrebare, violază art. 361 pr. p. (Cas. II, No. 349 din 25 Iul. 90).

SECȚIUNEA III

STRĂMUTARE SAU DESFIINȚARE DE HOTARE

Art. 321. (leg. 17 Febr. 74). «Se va pedepsi cu închisoare pînă la 2 ani, sau cu amendă de la 100 pînă la 1000 lei, acela care, cu cuget de a-și însuși pămîntul posedat de altul, și într'un mod ilegal, va strămuta sau va face a se strămuta semnele de hotare dintre proprietăți.» (c. p. 8, 355, 399; art. 17 regul. hotărîr. *); leg. 21 Apr. 95 **; p. Fr. 389).

*) Regul. hotărîrilor (28 Febr. 68): Art. 17. «Cei ce vor strica, desființa, ori vor muta cu premeditare în mod nelegal mușuroe, pietre, bouri, movile, brasde, sau ori ce alte semne despărțitoare între proprietăți, se vor pedepsi în modul prevăzută de art. 321 din codul penal.

Deosebit de acesta, vor mai fi supuși la daunele-înterese ale părților lezate prin fapta lor.»

**) Legea din 21 Aprilie 1895: Art. 1. «Cel ce strică piramidele, semnele geodesice și topografice, colónele și stalpii, gropile, movilele de pîra, de zidărie sau de pămînt, secțiunile de păduri, sau alte semne și cote de nivel, precum și acel ce șterge, în total sau în parte, inscripțiunile sau cele-lalte însemnări de pe colónele sau stalpii geodesici precum și de frontieră, se va pedepsi cu în-

1. Dupe art. 321, unul din elementele esențiale ale delictului de desființare sau strămutare de hotare, este însușirea cu intențiune a dreptului de proprietate asupra pământului posedat de altul, prin strămutarea ilegală a semnelor de hotare. Prin urmare, trebuie constatat prin hotărâre și acest element esențial al delictului prevăzut de art. 321 c. p. (Cas. II, No. 188 din 28 Mart. 88).

2. Ararea în mod ilegal a brasdei care servea de hotar între două proprietăți, intră în prevederile art. 321 c. p. (Cas. II, No. 188 din 28 Martie 88).

8. Desființarea unui semn dintre două proprietăți, precum este un gard despărțitor, pentru a cărei limită exista chiar proces între proprietari pentru turburare de posesiune, constituie delictul prescrist de art. 355 din codul penal, iar nu delictul rural prevăzut de art. 103 alin. 5 din legea poliției rurale, cu toate că acele proprietăți erau situate într'ua comună rurală. (Cas. II, No. 212 din 4 Mai 94, pag. 577).

4. Pentru a fi cine-va recunoscut ca culpabil de delictul de distrugere de hotare, trebuie ca semnul distrus să fi fost recunoscut judecătoresc ca semn de hotar. (Buc. II, No. 11 din 4 Ian. 91; Buc. II, 21 Ian. 94, *Dreptul* No. 18 din 94).

5. Legiuitorul, prin art. 355, pedepsește pe ori care va desființa ori ce semn, sau ori ce lucrare care servea de hotare între proprietăți. Legea penală nu cere ca acele semne să fie recunoscute și fixate judecătoresc sau recunoscute și stabilite prin învoirea proprietarilor, ci faptul simplu al desființării sau strămutării materiale a unui hotar dintre două proprietăți deosebite, făcut cu intențiunea de a vătămă, este suficient pentru a constitui delictul; a cere ca condițiune pentru aplicarea art. 355, ca hotarul să fi fost judecătoresc recunoscut, sau recunoscut și stabilit prin învoirea proprietarilor, este a adăuga un element neprevăzut de articolul respectiv, ceea ce nu se poate. De altminterale, legiuitorul român, formulând art. 355 c. pen. ast-fel precum l'a formulat a ținut seamă de incertitudinea constituirii și regulării delimitării proprietății, știind că există semne de hotare între proprietăți, fără ca să fie fixate sau judecătoresc, sau prin învoirea părților într'ua epocă oarecare, ast-fel că violarea chiar a acelor semne, precum exista, are să provoace aplicarea art. 355. Chiar semnele de hotare, cari sunt înființate de fapt chiar numai de un singur proprietar și există de un an, sunt garantate prin acțiuni posesorii și sunt legale ast-fel. În genere, toate semnele de hotare înființate chiar de un singur proprietar de un an, sau hotarele cari există de fapt de timp mai îndelungat de un an sunt-garantate prin art. 355. Ast-fel dar, cestiunea principală care trebuie să preocupe pe judecător, este aceea de a se constata data existenței hotarelor distruse, dupe principiul general că judecătorul delictului este și judecătorul excepțiunei propuse contra urmăririi de care este sesizat. (Cas. II, No. 131 din 8 Mart. 94, pag. 318).

chisóre pênă la 6 luni, fără prejudiciul aplicării art. 321 din codul penal, unde este cazul.

Art. 2. «Se va pedepsi cu închisóre pênă la 8 ani acela care va distruge, va face a nu se mai cunósce sau va muta semnele de frontieră ale țerei.»

SECȚIUNEA IV

DESPRE ABUS DE ÎNCREDERE

Art 322. «Ori care va specula asupra trebuințelor, slăbiciunelor sau patimelor unui minor ca să'l facă să subscrie, spre a sa pagubă, obligațiuni, chitanțe, sau vre un înscris de răfuire pentru împrumutare de bani, ori de lucruri mișcătoare, ori de înscrisuri comerciale, sau de ori ce alte înscrisuri îndatoritoare, sub ori care formă se va fi făcut asemenea tocmeală, se va pedepsi cu închisoarea de la 2 luni pînă la 2 ani și cu amendă care nu va putea trece peste a 4 parte a sumei ori a prețului lucrurilor ce va urma a se întorce înapoi vătămatului, nici să fie mai mică de 50 lei.» (c. p. 323, 399; p. Fr. 406).

1. Intrebuințarea de manopere frauduloase de natură a specula slăbiciunile unui minor pentru a'l înșela să subscrie nisce polițe, constituie delictul prevăzut de art. 322 c. p. (Cas. II, No. 46 din 3 Febr. 81).

2. Comite un abus de încredere acela care speculează asupra trebuințelor unui minor, știind bine că este minor, făcându-l, cu intențiune frauduloasă, să subscrie, spre a sa pagubă, mai multe polițe în alb cu mult superioare sumelor de bani împrumutate. (Galați II, No. 1259 din 13 Iun. 95, *Curier. judic.* No. 89 din 95).

3. De și între inculpat și minor a intervenit uă transacțiune la ajungerea la majoritate a minorului, cum ênsé acea transacțiune a intervenit dupe consumarea delictului și în timpul urmăririi penale, a existat posibilitate de prejudiciu pentru minor, ceea ce dupe spiritul și textul art. 322 este suficient pentru existența delictului, independent de faptul dacă dintr'ua circumstanță posterioară minorul s'a desistat de la pretențiunile sele, ne mai avînd în realitate nici un prejudiciu. (Galați II, No. 1259 din 13 Iun. 95, *Curier. judic.* No. 39/95).

4. Faptul de a recomanda unui minor, în urma solicitărilor sele, pe un bancher spre a contracta cu el împrumuturi de bani, de a'l duce la el și a întreține cu ei corespondență, nu pôte constitui ua complicitate în sensul art. 50 alin. II, când din nimic nu rezultă ca acel terțiu ar fi ajutat pe bancher cu bună știință în faptul său de abus de încredere în prejudiciul minorului. (Galați II, No. 1259 din 13 Iun. 95, *Curier. judic.* No. 39/95).

5. Este casabilă hotărârea care, în delictul prevăzut de art. 322, mărginindu-se a aplica cifra amendei arătată în acel articol, fără să țină seamă și de art. 399, pronunță o amendă mai mare. (Cas. II, No. 416 din 3 Aug. 94, pag. 809.)

Art. 323. «Ori care va pune la uă parte, sau va risipi, spre paguba proprietarilor, a posesorilor ori a detentorilor. obligațiuni, bani, mărfuri, bilete, chitanțe, sau ori ce alte acte cuprindând vre uă obligațiune, sau apărare, și care i se vor fi dat sub titlul de închiriere, de deposit, de mandat, sau pentru vre un lucru cu plată ori fără plată, cu îndatorire de a 'l întorce înapoi sau de a 'l înfățișa ori de a 'l întrebuința într'un chip hotărât, se va pedepsi dupe cuprinderea articolului 322.

Dacă abuzul de încredere, prevăzut prin paragraful de mai sus, se va săvârși de vre uă slugă, om cu simbrie, ucenic, calfă, grămătic, lucrător, ajutor, spre paguba stăpânului său, pedepsa va fi închisoarea de la 6 luni pînă la 2 ani.

Tote acestea fără prejudiciul celor ce s'a dis la articolele 203, 204 și 205, pentru punerea la uă parte sau ridicarea banilor, a obligațiunilor ori a altor acte, ori lucruri aflate în deposite publice.» (c. p. 140, 309 § 3; art. 29 leg. credit. agricole*; art. 18 leg. băncii agric. **; p. Fr. 408).

1. În delictul de abuz de încredere, prima condițiune ce se cere pentru existența delictului este stabilirea depozitului pe care inculpatul se pretinde că l'a violat. Ilfov, I, 1 Mart. 86, *Dreptul* No. 31/86; Cas. II, No. 173 din 14 Mai 79).

*) Leg. Credit. agricol (2 Iun. 92). Art. 29: Debitorul ce va aliona, risipi, sustrage, sau cu rea credință va lăsa să piară obiectul amanetat, va fi supus pedepselor pentru abuz de încredere și va fi executat dupe legea de urmărire asupra celei-alte averi a sa.»

**) Leg. Banii agricole (1 Apr. 94). Art. 13: Debitorul care

2. Pentru aplicarea art. 323 se cere ca element punerea la uă parte sau risipirea de bani în mod fraudulos. Este însă învedereat că mai înainte de a se cerceta dacă elementele acestui articol există, trebuie să se constate a căror sume se cere restituirea. Și în această privință, chiar dacă este vorba de un funcționar cărui i s'a încredințat bani, nu numai spre conservare, ci și spre întrebuințare, nu se poate dice ca acel funcționar ar trebui să restituie în ori ce moment banii încredințați, fără uă luare de socoteli în regulă, prin care să se constate că sumele încredințate s'au întrebuințat într'un mod hotărât sau nu, și care sunt acele sume. (Cas. II, No. 317 din 19 Sept. 78).

3. Dupe art. 323, pentru a exista delictul de abus de încredere, este neapărat trebuincios a se constata elementul esențial al acestui delict, și anume intențiunea frauduloasă, adică intențiunea pentru delinquent de a pune la uă parte, în propriul seu folos, parte sau totul din obiectele, valorile sau banii ce i s'ar fi încredințat, cu condițiune ca acele obiecte, valori sau bani nu i s'ar fi convenit. (Cas. II, No. 297 din 2 Iun. 93, pag. 609; Cas. II, No. 506 din 17 Nov. 93, pag. 1054; Cas. II, No. 380 din 12 Sept. 80; No. 173 din 14 Mai 79).

4. Pentru a exista delictul de abus de încredere, este neapărat trebuincios a se constata elementul esențial al acestui delict, și anume intențiunea frauduloasă. Or, intenția frauduloasă reeșind din însușirea pe nedrept a lucrurilor încredințate, constatarea acestei intențiuni dolose poate resulta și din complexul constatărilor făcute de judecătorii fondului, fără a fi nevoia ca acei judecători să o exprime în anume cuvinte. Ast-fel, când instanța de fond constată în fapt că inculpatul, în calitate de comisionar, a primit de la comitent uă mare cantitate de marfă pentru a o vinde, și dânsul a pus la uă parte, în paguba comitentului, atât din marfă primită cât și din banii primiți dupe vîndare, din acesta reese și existența intențiunei frauduloasă de și curtea n'o menționează anume. (Cas. II, No. 293 din 31 Mai 93, pag. 532).

5. Ne-menționarea în hotărâre a intențiunei frauduloase ca element constitutiv al delictului de abus de încredere, nu poate fi un motiv pentru casarea hotărârei. (Cas. II, No. 380 din 4 Oct. 85).

6. Intențiunea frauduloasă reese din însușirile pe nedrept a lucrurilor încredințate. (Cas. II, No. 380 din 4 Oct. 85).

7. Art. 323 ne conținînd uă definițiune sacramentală, constatarea intențiunei frauduloase poate resulta și din complexul constatărilor făcute de judecătorii fondului, fără a fi nevoie ca acei ju-

va aliena, risipi, sustrage, sau va lăsa să piară, prin faptul său, în total sau în parte, obiectul emanetat, dupe ce s'a efectuat împrumutul, se va pedepsi ca pentru abus de încredere. Pedepsa va fi minimum de 3 luni și maximum de 6 luni închisore și, prin derogare la art. 60 din codul penal, tribunalele nu vor putea admite pentru acest delict special circumstanțe atenuante. Constatările se vor face dupe dreptul comun.

Se vor pedepsi cu aceleași pedepse împrumutații cari, ou scîință au ascuns, în momentul de a contracta împrumuturi la Bancă, existența unor sechestre sau a ori ce alte sarcini asupra obiectelor oerite ca gagiū, fără prejjudiciu de despăgubirile civile ce va putea obține Banca.

decători să o exprime în anumite cuvinte. (Cas. II, No. 239 din 14 Mai '84).

8. Dacă instanța de fond constată că inculpatul în calitate de încasator al unei societăți de asigurare, a încasat și reținut în mod fraudulos, fără să o verse societății, o sumă de bani mai mare de cât garanția ce o avea depusă, și că se află în stare de insolvabilitate ca să garanteze pe societate de prejudiciul ce i-a cauzat, în fața acestora existența prejudiciului și a intențiunii frauduloase din partea delinquentului fiind pe deplin stabilite, nu se violază întru nimic prescripțiunile art. 323. (Cas. II, No. 324 din 10 Iul. '90).

9. Dacă instanța de fond decide că împrejurarea depunerii banilor sustrasi, abia dupe 7 ani, nu face să dispară intențiunea culpabilă a delinquentului în comiterea delictului de abus de încredere, acesta constituie o cestiune de fapt care intră în apreciațiunea instanțelor de fond și scapă de controlul curții de casție. (Cas. II, No. 246 din 9 Mai '90).

10. De și inculpatul a restituit sumele de bani deturnate dupe ce s'a vădut condamnat de tribunal, totuși instanța de fond este în drept a deduce, din obstinațiunea inculpatului de a nu da banii primiți de cât dupe ce s'a vădut condamnat, intențiunea sa de a fi voit să și însușescă acei bani în paguba celor ce erau în drept a'i primi. Această intențiune, instanța de fond este în drept a o deduce și din împrejurarea că inculpatul nu a depus sumele de bani ce luase în termenul ce se angajase în fața judecătorului de instrucțiune. (Cas. II, No. 81 din 12 Febr. '91).

11. Dacă doctrina și jurisprudența cer, pentru a pedepsi pe cel căruia i se imputa un abus de încredere, ca el se fie pus în întârziere de a restitui obiectul încredințat, acesta o fac nu că doră punerea în întârziere ar constitui un element indispensabil pentru existența delictului de abus de încredere, căci nicăeri legea nu cere acesta, ci pentru că prin acest procedeu se pote descoperi dacă inculpatul, cu intențiune frauduloasă, care este un element constitutiv al delictului, a sustras obiectele încredințate lui. Acest procedeu însă nu este unicul pentru a revela intențiunea frauduloasă, și instanțele judecătorești o pot deduce și din circumstanțele în care s'a perpetrat faptul. Ast-fel, intențiunea frauduloasă pote resulta din faptul că inculpatul la început a cercat a nega sustragerea, din aceea ca a ținut-o ascuns mai mult timp și numai din circumstanțe independente de voința lui s'a descoperit sustragerea, din faptul că nu a restituit chiar obiectul sustras și că restituirea echivalentului inculpatul nu a făcut-o de cât dupe ce s'a vădut urmărit pe cale penală și arestat.—Iar repararea tardie a prejudiciului nu este o condițiune pentru existența delictului de abus de încredere. (Ilfov, I, No. 1136 din 14 Nov. '91, *Dreptul* No. 12/92).

12. Nu se poate dice că exista intențiune frauduloasă, când acela carui se încredințează banii, dacă i se cere restituirea lor, este în stare a'i restitui. Asemenea, simplul fapt al ne-restituirii banilor încredințați în momentul când i se cer, nu pote fi un fapt destul de precis pentru ca să reeasă intențiunea frauduloasă, când nici nu se negă primirea, nici nu se refușă restituirea lor. În această materie, nu am putea considera ca fapte precise din care

să reeșă intențiunea frauduloasă de cât sau faptul negărei primirii banilor încredințați sau faptul imposibilității de a restitui banii încredințați în urma unei puneri în întârziere. (Cas. II, No. 317 din 19 Sept. 78).

13. Delictul de abus de încredere nu poate exista de cât dovădindu-se uă sustragere din partea delicuentului cu intențiune doloasă de a 'și apropria valorile deturnate. Prin urmare, abusul de încredere rezultând din faptul unei deturnări comisă de un funcționar sau de un simplu mandatar, acest fapt nu se socotesc consumat de cât în urma refuzului de plată sau imposibilitatea materială de a restitui banii încredințați. Punctul de plecare pentru acest delict are a se calcula de la cererea sau punerea în întârziere a funcționarului sau mandatarului. (Cas. II, No. 629 din 8 Dec. 92, pag. 1132; Cas. II, No. 173 din 14 Mai 79).

14. Pentru a fi abus de încredere, pe lângă cele-alte elemente, trebuie ca inculpatul să fi fost pus în întârziere. (Cas. II, No. 274 din 29 Mai 90).

15. Prin interogatoriul ce i s'a luat de către comisarul poliției delegat de procuror a cerceta casul, inculpatul a avut cunoștință de pâra ce i se aducea; prin urmare el se consideră ca pus în întârziere de a restitui banii ce i s'au încredințat. (Cas. II, No. 239 din 14 Mai 84).

16. Prin ordonanța de urmărire a judeului instructor, în care se dispune înapoarea banilor și obiectelor găsite la inculpați, ei au fost puși legalmente în întârziere, și nu mai este necesar de a li se face osebită somațiune în acest scop. (Cas. II, No. 375 din 5 Oct. 76).

17. Chemarea la instrucție poate fi considerată ca punere în întârziere, însă nu într'un mod absolut, ci numai când acel cărui 'i a fost dată păstrarea obiectelor nu probază că, pînă la chemare, a restituit obiectele ce i s'au încredințat sau a satisfăcut pe încredințător ast-fel în cât restituirea nu mai avea nici un interes a se face. Ast-fel, dacă cel dat judecății pentru instrăinare de obiecte amanetate la Creditul agricol, când i s'a luat interogatoriul de judecătorul de instrucție, a justificat pentru uă parte din datorie că a plătit-o, iar pentru cea-l-altă că însuși Creditul 'i a acordat reînnoirea contractului mai înainte de chemarea la interogatoriu și de ori ce altă punere în întârziere, restabilindu-se fără nici uă rezervă raporturile dintre el și Credit, pe bazele legii privitoare la împrumuturile agricole, în acest cas ne mai existând motivele ce s'ar fi putut invoca în contră-i pentru necorectitudinea ce i se imputa, el nu mai poate fi condamnat pentru acest fapt. (Cas. II, No. 274 din 29 Mai 90).

18. Judecătorul fondului pronunță uă decisiune de fapt, care scapă de controlul curței de casațiune, când declară că nisce polițe date de cine-va drept plata banilor deturnați de dînsul în paguba aceluia pe numele căruia le-a emis, nu constituia uă novațiune, ci uă simplă amănare ce 'i acorda creditorul pentru a 'i înlesni plata acelor sume puse la uă parte de dînsul. (Cas. II, No. 283 din 31 Mai 93, pag. 533).

19. În delictul de abus de încredere, se cere, pe lângă altele, și existența unui prejudiciu. Așa dar, când judecătorul fondului nu constată prin decisiunea sa condamnatorie pentru un atare

delict acest element, această hotărâre este casabilă. Cas. II, No. 549 din 13 Dec. 93, pag. 1141).

20. Arendaşul Statului care primesc lemne de la Stat în virtutea contractului de arendare cu îndatorire de a le întrebuinţa pentru repararea acaretelor şi nu le întrebuinţează în acest mod, comite delictul prevădută de art. 323, căci prin primirea acelor lemne el nu a devenit proprietar pe ele spre a putea face cu ele ce ar voi, ci le a primit cu titlul de arendaş şi cu însărcinarea de a le întrebuinţa în modul arătat prin contract. (Cas. II, No. 71 din 15 Febr. 80).

21. Comite un abus de încredere cel cărui i s'a încredinţat uă sumă de bani pentru a plăti fonciera unor case, dar care nu a platit de cât uă parte din datorie însuşindu-şi restul banilor şi silind ast-fel pe mandante a plăti din nou acea sumă. (Cas. II No. 290 din 14 Mai 84).

22. Devine culpabil de fapitul prevădută de art. 323 cel care, primesc de la ajutorul de primar condica de incasarea veniturilor comunale din timpul gestiunei sele ca primar al acelei comune, şi nu restituie dîsa condică. (Cas. II, No. 10 din 8 Ian. 89).

23. Nu face uă rea aplicaţiune a art. 323 instanţa de fond care constată că inculpatul, în calitate de sub-prefect, priimind hârtie de la fabrica Letea pentru a o distribui la comune, şi încasând banii de la acele comune, în loc de a 'i trimite fabricii, şi-i însuşesc şi nu 'idă la cerere. (Cas. II, No. 483 din 14 Nov. 90).

24. Comite delictul prevădută de art. 323 primarul care emite un mandat pentru plata salariului şefului de garnisonă şi, încasând tot el banii din acel mandat, şi-i apropiază în propriul său folos şi în paguba şefului de garnisonă. În adevăr, primarul are mandat de la lege a ordonanţa plata salariilor funcţionarilor comunali, prin urmare el a emis mandatul de plata salariului şefului de garnisonă în puterea mandatului său ce avea de la lege. Deci, deturnând în propriul său folos şi în paguba proprietarului acea sumă de bani ce i se încredinţase în puterea funcţiunei sele pentru a o întrebuinţa într'un obip hotărât, el intră în casurile prevădute de art. 323 c. p. (Cas. II, No. 80 din 12 Febr. 91).

25. Comite delictul prevădută de art. 323 primarul care încasază de la un locuitor prestaţiunea şoselei fără a'i da recipisa şi 'şi apropiază acei bani, pe când locuitorul este nevoit să muncască dîlele de şosea pe care le pătise deja. În adevăr, primarul are mandat de la lege a incasa veniturile comunei, prin urmare el a incasat prestaţia în cestiune în puterea mandatului său ce avea de la lege. Deci deturnând în propriul său folos, şi în paguba proprietarului acea sumă de bani ce i se încredinţase în puterea funcţiunei sele pentru a'i întrebuinţa într'un chip hotărât, el intră în casurile prevădute de art. 323. (Cas. II, No. 80 din 12 Februarie 91).

26. Comite delictul prevădută de art. 323 secretarul-comptabil de la creditul agricol care, fiind însărcinat cu un mandat din partea unor debitori ai creditului prin care 'i încredinţează capitaluri de plătit, contracte de preschimbare, dobânzi de achitat către acea casă, primesc de bună voe să esecute acel mandat, îndatorindu-se do a trimite plătitorilor contractele de preschimbare şi chitanţele de plată, şi în loc să esecute această, opresca cu viclenie în

folosul său sumele primite, fără să le verse la destinație, vîrsare care nu o face de cît dupe ce se descopere faptul, și este pus în întârziere prin darea sa în judecată la instrucție. (Cas. II, No. 163 din 16 Mart. 90).

27. Dacă cel numit de Regie în funcțiunea de magaziner-comptabil și însușește din tutunul ce i era încredințat în diferite moduri, acest fapt al său nu se poate subsuma sub art. 140, fiind că aplicarea acestui articol nu presupune că este vorba de lucruri ce se încredințează spre păstrare. Acest fapt nu este de cît un abuz de încredere, conform art. 323, căci ori cine și însușește din lucrurile încredințate, fie funcționar, fie particular, comite un abuz de încredere. (Cas. II, No. 380 din 4 Oct. 85).

28. Comite faptul prevădut și pedepsit de art. 323 și 322 acela care, primind de la reclamant, pentru uă remisă sau un salariu determinat, însărcinarea sau mandatul de a controla și de a ține comptabilitatea vîndărei unei păduri exploatată în regie de însuși proprietarul, deturnează și risipește în folosul său și în paguba mandantului său lemne provenite din padure și bani incasați din vîndarea lemnelor. (Cas. II, No. 592 din 24 Nov. 92, pag. 1053).

29. Faptul ciobanului de a și fi apropiat cu rea credință oile ce i se încredințase spre îngrijire de către stăpânul său, constituie un abuz de încredere, pedepsit de art. 323. (Cas. II, No. 115 din 23 Febr. 94, pag. 193).

30. Membrul unui consiliu de administrație al unei societăți particulare care primesce ca dar uă sumă de bani de la uă persoană de la care, împreună cu cei-alți membri ai consiliului de administrație, cumpără ore cari drepturi pentru societatea ce reprezintă, nu comite delictul de abuz de încredere, când nu se constată că el a avut mandat special de a se ocupa singur de această cumpărătoare. Suma ce el a luat de la vîndător fără nici un titlu legal constituie uă risipă a fondurilor sociale, căci fără acel dar sau comision pretins de el, vîndătorul ar fi redus prețul vîndărei. Acest fapt nu poate intra nici în prevederile art. 144, de ore ce acel membru al consiliului de administrație al unei societăți private, nu este nici funcționar administrativ sau judecătoresc, nici al unei administrațiuni publice. (Ilfov, I, No. 56 din 14 Ian. 93, *Dreptul* No. 18 93).

31. Funcționarul care a primit sau a pretins daruri, dar fără a avea voința ori puterea de a face sau de a nu face actul pentru care s'a angajat, nu poate fi culpabil de delictul prevădut de art. 144, pentru că el nu a fost infidel funcțiunei sale; cu toate acestea, dupe împrejurări, poate fi declarat culpabil de un delict de escrocherie sau abuz de încredere. (Cas. II, No. 29 din 24 Ian. 75).

32. Cel care primesce un înscris de datoric de la cine-va cărui i promite a-i remite banii a două și și în ziua fixată nu i dă nici banii nici nu rupe chitanța, nu comite un abuz de încredere, pentru că în specie nu este vorba de nici unul din actele enumerate de art. 323, nici intră în prevederile altui text de lege penală. (Cas. II, No. 418 din 15 Nov. 69).

33. Dupe art. 323, mandatarul care pune la uă parte, în mod fraudulos și în paguba mandantului, bani sau alte obiecte ce dînsul a primit în acea calitate, se face culpabil pentru delictul de

abus de încredere, supus judecății autorităților penale, care negreșit sunt competente de a discuta și rezolva în cursul acelei judecăți ori-ce mijloce de apărare invocate de inculpat, căci judecătorii fondului sunt și judecătorii incidentelor, afară de cazurile în cari legea prevede expres contrariul. Dacă dar cine-va e inculpat pentru comiterea unui asemenea delict în paguba unei societăți de asigurare și Curtea de apel stabilind faptul că în adevăr inculpatul a pus la uă parte în folosul său ore cari sume de bani, pe cari le incasase în calitate de agent al acestei societăți, fără ca în același timp să pôtă justifica întrebuințarea acelor bani în interesul menționatei societăți, face uă bună aplicațiune a art. 323, căci constată și e competente de a constata existența tuturor elementelor delictului de abus de încredere, imputat inculpatului. (Cas. II, No. 338 din 10 Iun. 92, pag. 643).

34. Pe de uă parte fiind constatat faptul că inculpatul a făcut incasări de bani ca agent al unei societăți de asigurare, despre care trebuia să dea compt prin vîrsarea lor la destinațiune, iar pe de altă parte sumele arătate de dînsul ca cheltuite în serviciu, în comptul societății, fiind constatate ca exagerate, urmază că, în asemenea circumstanțe, Curtea de apel este suverană de a aprecia și a fixa suma totală a pagubei ce inculpatul a făcut societății prin incasări și deturnări frauduloase, pentru care societatea nu și putea procura probe scrise de la inculpat; ast-fel Curtea nu contravine principiului stabilit de codul civil relativ la mijlocele legale de probare și nu comite esees de putere, căci ea nu face alt-ceva de cît să completeze probele invocate de societate, ca emaneate de la inculpat, prin argumentațiuni basate pe presupțiuni, ceea ce i e permis de a face în virtutea art. 1199 și 1203 c. civ. (Cas. II, No. 834 din 10 Iun. 92, pag. 643).

35. Spre a judeca dacă un contract civil ce se contestă a existat sau nu, precum și spre a judeca dacă e un început de dovadă care să pôtă face admisibilă proba testimonială sau presupțiunile, tribunalele sunt supuse regulelor fixate de art. 1191, 1197 și 1203 c. civ. Aceste regule sunt nisco principii generale comune tuturor jurisdicțiunilor. Și de și în materie penală toate probele sunt admisibile, ênsê când delictul atărnă de la existența sau neexistența unui contract civil, proba acelu contract, precum și combaterea lui, nu se pôte face de cît dupe regulile stabilite de codicele civil. (Cas. II, No. 629 din 8 Dec. 92, pag. 1131).

36. Chiar înaintea instanțelor de represiune, proba testimonială este inadmisibilă, dacă suma ce decurge dintr'un contract civil este mai mare de 150 lei vechi. Ast-fel, dacă suma decurge din un mandat, inculpatul nu pôte dovedi cu martori că banii împlinit în virtutea acelu mandat s'au preschimbat în împrumut, dacă nu are un început de probă scrisă. (Cas. II, No. 172 din 14 Mai 79).

37) Dacă inculpatul este dat judecății pentru faptul că a sus-tras, în profitul său, suma de 249 lei ce i promise, pe când era sub-prefect, din vîndarea unor colecțiuni de legi și a unor bilete de loterii ce i se trimisese spre desfacere de prefectură, instanța de fond se pôte basa pe raportul acelu sub-prefect prin care arătă că înainteză suma de 60 lei ce a mai incasat din costul colecțiunilor de legi, bani care ênsê nu s'au vîrsat, de ore-ce acel ra-

port poartă semnătura inculpatului și conține recunoșcerea că asupra sa se găsește bani din vânzarea acelor colecțiuni, și ca atare constituie o probă legală contra sa, și poate servi de basă pentru stabilirea culpabilității lui; față cu un asemenea act, instanța de fond este în drept să 'și fundeze sentința și pe cele-alte acte de instrucțiune și pe depunerile martorilor. (Cas. II, No. 246 din 9 Mai 90).

38. Legiuitorul român, admitând un sistem mai larg, de cât legiuitorul francez, prin art. 1533 c. civ., dispune, într'un mod clar și explicit, că mandatul poate fi expres și tacit, dispozițiune care diferă de legea franceză, care nu prevede de cât mandatul expres. O dată dar admis mandatul tacit în legislațiunea noastră, nu rămâne îndoială că probațiunea unui asemenea mandat se face în ori ce mod, fie prin acte, fie prin fapte sau presumpțiuni concludente în cauză și care 'l indică în mod neîndoios. Este dar neexact a se susține că dovada unui mandat care ar trece peste 150 lei vechi, trebuie să se facă cu înscris, căci din momentul ce s'ar cere un înscris nu ar mai putea fi vorba de un mandat tacit, ci de unul expres, adică indicat în mod explicit în înscrisul ce s'ar cere. (Buc. II, No. 20 din 24 Ian. 91, *Dreptul* No. 18 din 91).

39. În delictul de abus de încredere, când valoarea pretinsă achitată escede suma de 150 lei vechi, proba testimonială este neadmisibilă; proba nu se poate face de cât prin un act scris, căci dacă ar fi a se admite alt-fel, s'ar viola dispozițiunile legale relative la probe. (Brăila, 2 Oct. 86, *Dreptul* No. 1 din 88).

40. Legea, în materie represivă, admite proba testimonială fără restricțiune numai în cazul când faptele denunțate prezintă caracterul unui delict independent de ori-ce alt fapt, iar nu și când delictul ar fi o consecință a unui contract pur civil. Astfel, delictul de abus de încredere, presupune necesarmente existența unei convențiuni civile anterioară comiterii lui; de unde urmează că acest delict este subordonat la preexistența unei atari convențiuni, în lipsă de care el nu poate avea ființă. Or, contractul de deposit, al cărui obiect este de o valoare mai mare de 150 lei vechi, conform art. 1191 c. civ., nu poate fi dovedit prin proba testimonială; deci nici abusus de încredere, subordonat preexistenței depositului, nu poate fi probat prin martori. (Cas. II, No. 333 din 29 Mai 71).

41. Pentru constatarea depositului voluntar a cărui valoare escede suma de 150 lei vechi, dupe art. 1197 și 1191 c. civ., aplicabile și în materie corecțională, proba testimonială nu este admisă de cât în cazul când există un început de dovadă scrisă, conform art. 1197 c. civ. (Cas. II, No. 562 din 1 Sept. 71).

42. În contractele civile, a căror violațiune intră în aplicațiunea art. 323 c. p., proba nu se poate administra de cât în conformitate cu dispozițiunile codului civil, pentru motivul că nu poate fi permisă o constatare un contract civil pe cale indirectă (cale penală) într'alt mod de cât permite codul civil, care singur regulamentează proba și efectele acestor contracte. Astfel, înainte de a se constata cu martori și conform procedurii penale violațiunea depositului, câtă a se constata, și acesta în conformitate cu art. 1597 c. civ., existența depositului ce s'ar fi făcut în mâinile inculpatului. Și proba unui contract de deposit nu se poate face prin

martori, chiar când ar exista nu început de dovadă în scris în sensul art. 1197 c. civ., de orice art. 1597 c. civ. prescrie în mod formal că depositul nu se poate constata de cât prin înscris, ceea ce eludază cu desăvârşire proba cu martori, fie că ar fi în cauză uă sumă mai mică de 150 lei vechi, fie că ar exista un început de dovadă scrisă, acesta întocmai ca şi când ar fi vorba de un contract de locaţiune sau de transacţiune. (Ilfov, I, 1 Mart. 86, *Dreptul* No. 31 din 86).

43. Vezi No. 26, 44 şi 45 de sub art. 332.

Art. 324. (leg. 17 Febr. 74). «Advocatul care prin daruri, oferte sau promisiuni, se va îndupleca a se înţelege cu partea adversă şi va vătăma, prin fapte positive, sau prin omisiuni dolóse, cauza clientului său, va fi pedepsit prin închisoare pênă la 2 ani, prin suspendarea din exerciţiul profesiei de avocat, prin interdicţiune de la funcţiunile publice pênă la 15 ani, şi prin amendă de la 300 pênă la 3000 lei.» (art. 15 leg. corp. de advoc. 6 Dec. 64 *; c. p. 39).

1. Întru cât între faptele constatate de instanţa de fond nu există nici unul relativ la daruri, oferte sau promisiuni, ce creditorul urmăritor ar fi făcut avocatului debitorului urmărit spre a-l îndupleca la uă înţelegere pentru a vătăma pe clientul său, nu se poate deduce din acele fapte constatate existenţa delictului prevădut şi pedepsit de art. 324. (Cas. II, No. 131 din 4 Mart. 92, pag. 263).

Art. 325. (leg. 17 Febr. 74). «Când avocatul va vătăma, cu viclenie, prin fapte positive sau prin omisiuni, cauza unui acusat sau a unui prevenit, se va pedepsi precum urmăzeşte:

În cas de crimă, prin interdicţiune de la profesia de avocat şi de la veri-ce funcţiune publică şi prin reclusiune.

*) «Aplicarea pedepselor disciplinare nu aridică tribunalelor dreptul ce au de a pedepsi greşalele comise de avocaţi în timpul audienţelor.

Asemenea ministeriul public, sau părţile civile, pot intenta acţiuni înaintea tribunalelor, pentru reprimarea delictelor sau crimelor comise de avocaţi.»

In cas de delict, prin interdicțiune de la profesiunea de avocat și de la ori-care altă funcțiune, la care pedépsă se va putea adăogi și închisórea pêně la 2 ani.

In cas de contravențiune, prin interdicțiune de la profesiunea de avocat și de la ori care altă funcțiune publică, nu pe mai puțin de 6 luni, și prin amendă pêně la 300 lei.» (c. p. 7, 399; leg. corp. advocați 15*).

Art. 326. «Cel ce, dupe ce va produce vre un document înscris sau memoriu la uă judecătorie, pentru vre uă prigonire, 'l va sustrage în ori-ce mod, se va pedepsi cu uă amendă de la 26 la 300 lei.

Acéstă pedépsă se va hotărî de același tribunal în a cărui cercetare se află prigonirea.» (c. p. 203, 204, 399; pr. civ. 97, 104; pr. p. 176; p. Fr. 409).

Art. 327. «Cel ce, găsind pe drumuri ori pe uliță lucruri ce nu sunt ale sele, și întrebându-se despre ele, le va tăgădui, se socotesce că a comis un abus de încredere, și se va pedepsi cu închisórea de la 15 zile pêně la 3 luni » (c. p. 328; p. Pr. § 226).

Art. 328. «Cel ce va găsi într'uă curte, grădină, în grajduri, ori în altă încăpere, bani ori lucruri ce nu sunt ale sele, și nu le va arăta stăpânului locului ori chiriașului, se va pedepsi cu pedépsa prevădută la articolul precedent.» (c. p. 327).

*) Veđi nota de la pag. 308.

Art. 329. «Dispozițiunile art. 307 se vor aplica și la cazul de abus de încredere urmat între persoanele acolo arătate.» (c. p. 322—328; p. pr. § 228).

1. Dupe art. 329 combinat cu art. 307, faptele de abus de încredere săvârșite de către tată spre paguba copiilor săi, nu se socotesc delict, supuse fiind numai la despăgubiri civile. Așa fiind, întru cât legea nu face nici uă distincțiune între abusul de încredere comis de un părinte față cu copilul său major și între abusul de încredere comis de un părinte ca tutore legal, față cu copilul său minor, cu drept cuvânt se achită tatăl tutore legal de faptul că a înstrăinat mai multă avere a minorilor săi fi în paguba lor. (Cas. II, No. 450, din 13 Sept. 94, pag. 896).

Art. 330. «Se vor pedepsi cu închisórea de la 1 lună pênă la 1 an :

1. Tutorii, curatorii, esecutorii testamentari, acei însărcinați cu paza lucrurilor secuestrate, administratorii de fundațiuni, cari, cu rea credință, lucrează în vătămarea persónelor, sau lucrurilor încredințate direcțiunei sau administrațiunei lor;

2. Samsarii, agenții de schimb, espeditorii, comisionarii și alte persóne esercitând uă profesiune cu care sunt anume însărcinați de autoritatea publică, dacă în afacerile care le sunt încredințate aduc, cu rea credință, vătămare acelor care le au încredințat afacerile.» (c. p. 142, 200; c. civ. 417; pr. civ. 419. 422*; leg. jud. pace 15; regulam. judecătór.

*) Art. 422 pr. olv. «Custodele va fi răspundător de ori-ce pagubă se va aduce creditorului, din cauza neglijenței sele, putând fi, dupe împrejurări, supus la pedépsa prescrisă de legea penală pentru abus de încredere.»

pace 31, 32**; leg. cred. agric. 29*¹; leg. băncii agric. 13*²; p. Pr. § 240).

1. Delictul de abus de încredere, prevădută de art. 330, cere ca element esențial ca agentul să lucreze în vătămarea persoanei sau lucrurilor încredințate direcțiunii sau administrațiunii sale. (Cas. II, No. 629 din 8 Dec. 92, pag. 1134).

2. Comite delictul prevădută de art. 330 tutorul care taie pădurea minorului fără autorizarea consiliului de familie, și care neglijează via în vătămarea averii minorului. (Buc. II, No. 544 din 3 Oct. 90).

3. Actele de rea gestiune din partea unui tutore în sine nu constituiesc delictul prevădută de art. 330. Pentru aplicarea lui se cere intențiunea frauduloasă, care consistă în știința că actele săvârșite de tutore sunt nelegale și că ele cauzează prejudiciu minorului ale cărui afaceri le girează. Acest element ast-fel înțeles trebuie constatat prin hotărâre. (Cas. II, No. 201 din 27 Apr. 84).

4. Legiuitorul, prin art. 330, consideră ca fapte represibile din partea tutorilor numai pe acelea cari le au săvârșit cu rea credință și în vătămarea intereselor persoanei încredințate administrațiunii lor. Ast-fel fiind, de și tutorele a refuzat de a da socotelele la timp, însă neexistând nici rea credință, nici rea administrațiune, care să fi cauzat prejudiciu averii minorului, nu i se poate aplica art. 330. (Cas. II, No. 347 din 5 Iul. 93, pag. 667).

5. Intră în prevederile art. 330 cei cari în calitate de epitropi ai așezămintelor Brâncovenesci lucrează cu rea credință și vatămă averea ce li s'a încredințat. (Cas. II, No. 266 din 6 Iun. 81).

6. Legiuitorul, prin art. 330, pedepsește de o ușă potrivă pe oricine este însărcinat cu paza lucrurilor sechestrate, indiferent dacă, lucrurile erau ale altuia, sau chiar ale aceluia însărcinat cu paza lor; acesta se impune pentru că chiar în sensul art. 422 pr. civ.

**). Regulam. judeo. pace (28 Iul. 94): Art. 31. «Destituirea nu poate în nici un caz scuti pe tutore de răspunderea penală a faptelor administrațiunii sale, ce cad sub prevederile art. 330 din codul penal.»

Art. 32. «Atât în timpul administrațiunii, cât și în urma destituției, judecătorul de pace și cei alți oficiali de poliție judiciară, au dreptul și chiar datoria de a constata abuzurile tutorilor și a trimite procesele-verbale dresate către ministerul public, spre a supune pe culpabili judecării (art. 15 din lege).—În special judecătorul de pace va da în judecăță tribunalului corecțional, conform art. 330 § 1 din codul penal, pe tutorul care va refuza să depună compturile anuale, sau care, ne-scusat fiind, refuza să primescă persoana și averea minorului.»

*¹). Leg. Credit. agricol (2 Iun. 92). Art. 29: «Debitorul ceva aliena, risipi, sustrage, sau cu rea credință va lăsa să piară obiectul amanetat, va fi supus pedepselor pentru abus de încredere și va fi executat dupe legea de urmărire asupra celei-alte averi a sa.»

*²). Leg. Băncii agricole (1 Apr. 94). Art. 13: «Debitorul care va aliena, risipi, sustrage, sau va lăsa să piară, prin faptul său, în total sau în parte, obiectul amanetat, dupe ce s'a efectua

în genere debitorului urmărit se încredințează conservarea lucrurilor urmărite, și, în acest caz, el răspunde pentru abus de încredere, conform codului penal. (Cas. II, No. 304 din 18 Iun. 94, pag. 728).

7. Faptul proprietarului de a sustrage obiectele sechestrate ce s'au lăsat în cutodeja sa nu intră în prevederile codului penal și nu întrunește în special elementele constitutive ale delictului de abus de încredere prevădut de art. 330, caci, în adevăr, din termenii în care este conceput acest text rezultă intențiunea vedită a legiuitorului de a pedepsi reua credință în administrațiune de averi străine, și dispozițiunile din lege relative la delictul de abus de încredere cer ca element esențial pentru existența acestui delict, elementul sustracțiunii lucrului altuia, ceea ce nu există când autorul sustragerii n'a încetat de a fi proprietar și detentor al obiectelor sechestrate. (Curtea Iași, I, 6 Apr. 94 *Dreptul* No. 60/94).

8. Comite un esces de putere și uă învedereată omisiune esențială instanța de fond care trece fără a se pronunța asupra mijlocului de apărare propus de inculpat, într'un abus de încredere, prin care tinde să dovedească că el nu se găsesce în culpă, de ore-ce obiectele care constituiau gagiul Creditului Agricol nu au fost înstrăinate din culpa sa, el fiind depozitat de moșie de către Creditul Funciar Rural, și că dar ne-existând rea credință în această privință din partea inculpatului, ca atare el nu este culpabil de faptul imputat. (Cas. II, No. 307 din 30 Mai 89).

Art. 331. «Căraușii, vâslașii sau ómenii lor cari, prin amestecare de materii vătămătoare, vor fi preschimbat calitatea vinurilor, sau ori ce alt-fel de băuturi, ori de mănăfuri al căror transport li s'a fost încredințat, se vor pedepsi cu închisóre de la 2 luni la 2 ani; iar dacă preschimbarea nu se va fi făcut prin amestecare de materii vătămătoare, osânda va fi închisórea de la 1 lună pênă la 6 luni, sau amenda de la 26 pênă la 500 lei.» (c. p. 247; p. Fr. 387).

Împrumutul, se va pedepsi ca pentru abus de încredere. Pedépșa va fi minimum de 3 luni și maximum de 6lunii închisóre și, prin derogare la art. 60 din codul penal, tribunalele nu vor putea admite pentru acest delict special circumstanțe atenuante. Constatările se vor face dupe dreptul comun.

Se vor pedepsi cu aceleași pedepse împrumutații cari cu sciință au ascuns, în momentul de a contracta împrumuturi la Bancă, existența unor sechestre sau a ori ce alte sarcini asupra obiectelor oferite ca gagiú, fără prejudiciu de despăgubirile civile ce va putea obține Banca.»

SECȚIUNEA V

ÎNȘELĂCIUNE SAU ESCROCHERIE

Art. 332. «Acela care, în vedere de a împărtăși folos, face să nască uă amăgire în paguba averii altuia, sau făcând să trecă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimându-le de tot, este culpabil de înșelăciune.» (c.p. 333; legea tocm. agric. 7*; legea instr. bun. stat. 54 **; legea vamală 173 ***; p. Pr. § 241).

1. Elementele delictului prevădut de art. 332 sunt: alterațiunea adevărului, intențiunea frauduloasă și posibilitatea de prejudiciu. (Cas. II, No. 173 din 14 Mai 76).

2. Elementele delictului de înșelăciune, prevădut de art. 332, sunt trei: 1) ca agentul să aibă în vedere a împărtăși un folos; 2) ca agentul să facă a se nasce uă amăgire în paguba averii altuia; 3) să facă să trecă drept adevărate fapte mincinoase, sau să prefacă în mincinoase fapte adevărate, ori să le suprimă de tot. (Galați, I, 19 Mai 93, *Dreptul* No. 60/93). — Vezi mai jos No. 40.

3. Pentru a exista delictul de escrocherie, se cer 3 condițiuni: amăgire, manopere frauduloase și pagubă adusă averii altuia. (Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 840).

4. Dacă amăgirea este cerută ca un element constitutiv al

*) Leg. tocm. agric. (28 Mai 93). Art. 7: «..... Muncitorul agricol, însă, poate încheia contracte agricole și în altă comună, sub condițiunea de a prezenta un certificat de la primarul domiciliului său, că nu are contractată uă asemenea lucrare în comuna sa, sau că s'a angajat numai pentru uă parte din munca ce poate executa..... — Liberarea unui certificat fals se pedepsește conform art. 333 din codul penal.....»

**) Leg. instr. în. bunur. stat. (7 Apr. 89). Art. 54, alin. II. «Acei cari, în vederea vre unui folos, se fac mijlocitori, promițând locuitorilor să'i facă a obține pământuri prin influența lor, sau prin ori ce alte mijloce, se vor pedepsi ca escroci.»

***) Leg. vamală (15 Iun. 74). Art. 173: «Ori cine se va dovedi că, prin facturi, scrisori de cărat sau polițe de carice conținând indicațiuni mincinoase, a rensit a surprinde buna credință a agenților vamali și a păgubi pe fisc de uă parte din drepturile lui, se va pedepsi cu pedepsa hotărâtă de codicele penal pentru înșelăciune sau escrocherie, fără prejudiciu de alte pedepse mai grave aplicate pentru fals. Prescripțiunea va fi cea hotărâtă de codicele penal.»

delictului de escrocherie, de nicăeri nu rezultă că amăgirea trebuie neapărat să se exercite asupra aceleiași persoane care a suferit și paguba. Victima amăgirii poate fi alta de cât partea vătămată. (Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 840). — Vezi mai jos No. 24).

5. Cuvântul «averea», din art. 332, are un înțeles larg, după cum chiar etimologia lui 'l arată, și prin urmare el cuprinde toate bunurile, fie prezente, fie viitoare, actuale sau eventuale, ce cineva poate avea. Și tocmai pentru că legea a voit prin art. 332 să isbescă înșelăciunea ce s'ar comite în paguba bunurilor fără distincțiune, nu a procedat, ca la art. 334, prin enumerarea bunurilor în prejudiciul cărora s'ar comite înșelăciunea, ci a întrebuițat cuvântul de «avere», care este larg și cuprindător. (Cas. II, No. 290 din 7 Iun. 72; Galați, I, 19 Mai 93, *Dreptul* No. 60/93). — Vezi mai jos No. 40.

6. Chiar dacă darul se dă în urma erorii produse de către înșelător, există înșelăciune în sensul art. 332, fiind că el constituie oă diminuare a averii înșelatului, fără să fie și întru cât nu e compensată acea pierdere prin un echivalent oă care real. (Cas. II, No. 391 din 8 Aug. 91, pag. 876).

7. Prin art. 332 declarându-se ca culpabil de înșelăciune acela care face să nască oă amăgire în paguba averii altuia în vedere de a împărtăși folos, este evident că legea pedepsește chiar atunci când agentul în realitate nu s'a folosit de înșelăciunea comisă de el, destul numai ca folosul să fi fost posibil și ca agentul prin faptele comise să fi avut de țintă un folos, oă care ar fi fost rezultatul. (Cas. II, No. 290 din 7 Iun. 72).

8. Deși inculpatul nu s'aputut folosi încă de valoarea efectelor returnate, tot e culpabil de delictul de escrocherie. În adevăr, întru cât art. 332 declară de culpabil de înșelăciune pe acela care face să nască oă amăgire în paguba averii altuia în vedere de a împărtăși folos, este evident că legea pedepsește chiar atunci când agentul efectivamente nu s'a folosit de înșelăciunea comisă de dănsul, destul numai ca folosul să fi fost posibil și că agentul prin faptele și mijlocele întrebuițate să fi avut de scop un folos, oă care ar fi fost rezultatul. (Cas. II, No. 40 din 19 Ian. 93, pag. 72).

9. Din analiza cuprinsă în art. 332 rezultă oă elementele caracteristice ale delictului acesta sunt: 1) cugetul agentului de a împărtăși folos; 2) nascerea unei amăgiri în paguba averii altuia; 3) ca amăgirea să se producă prin arătare de fapte mincinoase ca adevărate, sau prefacerea în mincinoase de fapte adevărate, sau suprimându-le de tot.—Prin cugetul de a împărtăși folos trebuie a se înțelege ori ce fapt al agentului din care ar rezulta oă adăogire a patrimoniului său, oă dorință nelegiuită de a se înavuți, fără ănsă a avea drept mobil paguba averii altuia, ci numai conștiința că paguba va fi rezultatul acțiunii sale.—Faptul amăgirii nu se poate concepe fără rezultatul necesar al pagubei averii altuia; acest fenomen psihologic, amăgirea, e conexă și în strînsă legătură de cauză la efect, cu paguba ee se cauzează altuia.—Amăgirea, ca dispozițiune a spiritului nostru, se poate manifesta atât prin acțiuni pozitive, cât și prin omisiuni ce poate avea drept cauză împlinirea unei datorii impusă nu numai de lege, ci și chiar de regulile moralei și probității. — Ast-fel fiind, co-

mite delictul prevădută de art. 332 membrul în consiliul de administrație al unei societăți private care, cu ocaziunea cumpărării de către societate a unor drepturi, a primit o sumă de bani de la vîndător ca comision, majorând astfel prețul real al vîndărei, și omîțînd de a comunica consiliului de administrație adevăratul preț sau care se putea cumpăra acele drepturi. (Buc. III, 19 Oct. 93, *Dreptul* No. 70/93). — Vezi mai jos No. 17.

10. Faptul ne-adevărat, ce se denatură, se suprimă de înșelător, trebuie să fie un fapt prezent. (Cas. II, No. 391 din 8 Aug. 91, pag. 876).

11. Unul din elementele constitutive ale delictului de escrocherie este și acela că «în vedere de a împărtăși folos, face să nască o amăgire în paguba averii altuia». Astfel, pe lângă prejudiciu și manoperele frauduloase întreprinse, trebuie să se constate că acele manopere au fost de natură a induce în eroră pe reclamante spre a 'l păgubi. (Cas. II, No. 119 din 28 Mart. 80).

12. Fără întreprindere de manopere frauduloase spre a induce în eroră, nu poate fi vorba de aplicarea art. 332. (Cas. II, No. 323 din 26 Sept. 78).

13. Dupa descrierile art. 332, ca element constitutiv al delictului de înșelăciune se cere, între altele, întreprinderea din partea delinquentului a unor manopere frauduloase, din care să nască o amăgire în paguba averii altuia. (Cas. II, No. 604 din 18 Dec. 89).

14. Întreprinderea de manopere frauduloase este un element constitutiv al delictului de înșelăciune prevădută de art. 332. (Cas. II, No. 349 din 21 Sept. 83; Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 840).

15. Din art. 332 rezultă că legiuitorul a ținut să pedepsescă pe cel care, în vedere de a împărtăși folos, surprinde consimțimentul cuiva prin mijloace viclene, abusând, în paguba averii sale, de credința lui. (Cas. II, No. 40 din 19 Ian. 93, pag. 72). — Vezi mai jos și No. 26.

16. Din dispozițiile art. 332 rezultă că legiuitorul nostru a ținut să pedepsescă pe cel care, pentru a împărtăși folos, ar surprinde consimțimentul cui-va prin mijloace viclene, abusând, în paguba averii sale, de credința lui. De unde decurge că dacă cine-va s'a folosit de averea altuia în paguba lui, fără concursul consimțimentului viciat al păgubașului, pentru că nu a făcut nici o încercare de a surprinde prin mijloace viclene consimțimentul său, nu poate fi pasibil de penalitatea prescrisă de art. 333, căci în asemenea caz nu există unul din elementele delictului de înșelăciune, amăgirea, care presupune și implică ideea de viciu la consimțiment prin surprindere dolosivă. (Cas. II, No. 96 din 21 Febr. 72).

17. Faptul administratorului unei societăți de a fi primit un comision pentru afacerile încheiate de societate nu poate fi calificat de escrocherie, când nu se constată manopere frauduloase. (Ilfov, I, No. 56 din 14 Ian. 93, *Dreptul* No. 18/93). — Vezi mai sus No. 9.

18. Elementele escrocheriei sunt: 1° întreprinderea de mijloace frauduloase, 2° faptul de a face să i se remită sau de a încerca să facă a i se remite valoarea obținută prin ajutorul acestor mijloace frauduloase, 3° deturnarea sau risipirea acestor valori. Mano-

peri frauduloase sunt mijlocele întrebuințate pentru a surprinde conștiența terților. Această expresiune de manopere presupune uă ore-care combinațiune de fapte, uă machinațiune preparată cu uă măestrie mai mare sau mai mică, uă prefăcătorie urzită cu uă artă mai mult sau mai puțin dibace.—Ast-fel, faptul Directorului Eforiei spitalelor civile din București de a primi uă sumă de bani de la uă persoană pentru a 'i arenda una din moșiile Eforiei, lucru care s'a realizat, nu constituie delictul de escrocherie, de ore-ce pacientul scia că Directorul Eforiei avea puterea de a face să i se arendeze acea moșie, și de ore ce Directorul nu a întrebuințat vre uă artă, dibăcie sau machinațiune pentru a lua suma pretinsă. Afară de acesta, dacă prin demersurile și îngrijirile Directorului s'a realizat arendarea, nu avem aci uă escrocherie, căci în acest cas suma remisă nu este de cât prețul serviciilor seale. Acest fapt nu intră în prevederile niciunui alt text din codul penal. (Craiova I, No. 1222 din 19 Dec. 90, *Dreptul* No. 41/91).

19. Elementele delictului de înșelăciune, prevădute de art. 332, sunt 3: a) ca agentul să aibă în vedere a împărtăși un folos; b) ca agentul să facă a se naște uă amăgire în paguba averii altuia; și c) să facă să treacă de adevărate fapte mincinoase, sau să prefacă în mincinoase fapte adevărate, ori să le suprimă de tot. — La delictul prevădute de art. 332 manopera nu trebuie să se distingă prin un rafinament deosebit; ajunge și uă minciună grosolană care aduce uă vătămare în dauna averii altuia. — Ast-fel, comite delictul prevădute de art. 332, Directorul Eforiei spitalelor civile din București care face pe arendașul acelei Eforii să creadă că, do și Eforii au pus rezoluțiune pe petiția lui de a i se rearendă moșia, incuviințând cererea, însă fiind că pentru acea moșie mai sunt și alți amatori, el are puterea să facă a nu i se da lui moșia, și să o arendeze la altul fără licitațiune, dacă nu 'i va da 15000 lei, și cu modul acesta 'l determină să 'i dea acea sumă. În adevăr, acest fapt întrunește toate elementele delictului prevădute de art. 332. Așa: 1° Directorul Eforiei primesce 15000 lei de la arendaș, fără nici un drept, și se folosește de această sumă; éca primul element; 2° face pe arendaș să creadă că de și Eforii aprobase rearendarea moșiei, însă mai sunt încă alți concurenți și el poate să facă ca moșia să se arendeze altuia fără licitațiune — fapte ne adevărate — dacă nu 'i va da lui 15000 lei; éca al 2 și al 3 element. (Galați I, No. 866 din 12 Iun. 91).

20. Codul penal, în art. 332—334, sub rubrica «înșelăciune sau escrocherie», prevede diferite delicta pedepsite sub această denumire, delicta ce nu trebuiesc confundate, căci fie-care 'și aro elementele seale constitutive ce 'l deosebesc de cele alte. Ast-fel, într-o înșelăciune prevădută și pedepsită de art. 332 și 333, și aceea de care tratăză art. 334, există deosebirea care desparte un delict simplu de un delict calificat, căci pe când art. 332 declară culpabil de înșelăciune pe acela care, în vedere de a împărtăși folos, face să nască uă amăgire în paguba averii altuia sau făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimându-le de tot; art. 334, caracterisând uă înșelăciune mult mai gravă, face să depindă existența acestui delict de întrebuințarea unor mijloce dolosivo anume specificate, și a căror întrebuințare nu este cerută pentru

ca un prevenit să p^otă fi declarat culpabil și pedepsit pentru înșelăciunea simplă prevădută de art. 332. (Cas. II, No. 150 din 20 Mart. 91).

21. Pentru existența delictului prevădută de art. 332, nu se cere uneltirile viclene prescrise de art. 334, căci art. 332 conține uă definițiune a delictului de înșelăciune atât de generală în cât ori ce formă de înșelăciune este prevădută prin acest articol. (Galați, I, 19 Mai 93, *Dreptul* No. 60/93). — Vezi mai jos No. 40.

22. Dispozițiunea art. 332 conține uă definițiune a delictului de înșelăciune atât de generală în cât ori ce formă de înșelăciune este prevădută prin această dispozițiune. Ast-fel, nu este necesitate de uă altă dispozițiune care să ne definescă și să arate ore care moduri de înșelăciune, și dacă totuși legiuitorul, pe lângă art. 332, a mai adoptat și art. 334, nu se p^ote esplica de cât prin motivul de a califica ore care moduri de înșelăciune mai grave prin uă pedepsă mai grea. Între art. 332 și 334 este uă identitate în privința elementului producerei er^orei și a prejudiciului, dar este deosebire în cât privesce modalitățile de producere a er^orei în pers^ona înșelatului din partea înșelătorului. Analisarea împrejurărilor psilice prin care er^orea se produce în pers^ona înșelatului este inutilă în cât privesce aplicarea art. 332; în această privință este destul dacă judecăt^orul de fapt declară că prin afirmarea cutărui fapt, neadev^orat în sine, din partea înșelătorului, s'a produs er^orea în pers^ona înșelatului, pentru ca să d^oicem că există uă condițiune de aplicare a art. 332. (Cas. II, No. 391 din 8 Aug. 91, pag. 876).

23. Constatarea existenței manoperilor fraudulo^{se}, fiind uă cestiune de fapt scapă de sub controlul casației. (Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 840).

24. Cel ce 'și însușește calitatea mincinosă de proprietar al unor bilete la ordin, și cere și obține cu rea credință de la justiție urmărirea averei cuiva, comite delictul de escrocherie prevădută și penat de art. 332 și 333. În adev^or, pentru a exista delictul de escrocherie, se cere următorele 3 condițiuni: amăgire, manopere fraudulo^{se} și pagubă adusă averei altuia. Prejudiciul există în specie prin faptul că i s'a sechestrat veniturile și s'a făcut poprire în mâinile debitorilor săi. În ce privesc amăgirea, de și ea pu s'a exercitat asupra părței leșate, dar ea există de sigur, căci dacă inculpatul nu ar fi indus în er^ore într'un mod fraudulos pe judecăt^ori asupra falsei sele calități de proprietar al biletelor la ordine, pe când el nu era de cât un mandatar cu puteri expirate, apoi el nu ar fi putut obține de la justiție sechestrarea veniturilor și urmărirea averei mobiliară a pacientului. Dacă amăgirea este cerută ca un element constitutiv al delictului de escrocherie, de nicăeri nu rezultă că amăgirea trebuie neapărat să se exercite asupra aceleiași pers^one, care a suferit și paguba; tocmai interpretarea contrarie se dă paragrafului 241 din codul penal al Prusiei, dupe care este elaborat articolul nostru penal 332; și, ceea ce este mai mult, chiar legiuitorul nostru 'și-a manifestat intențiunea în această privință; căci prin art. 178 din legea vamală, el califică de escrocherie faptul de amăgire exercitat asupra agenților vamali, și făcut în paguba fis-

eului, de unde rezultă că victima amăgirii poate fi alta de cât partea vătămată. (Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 840).

25. Dacă judecătorii constată numai că inculpatul nu a liberat debitorului chitanță de bani încasați de el ca percepător din vîndarea silită a averii lui pentru plata datoriilor fiscale, iar nu și că a mai mijlocit și concursul vre unui alt fapt din care să rezulte elementul amăgirii, faptului imputat inculpatului ast-fel constatat 'i lipsesce acest element esențial care l'ar fi pus între delictele de escrocherie. (Cas. II, No. 604 din 13 Dec. 89).

26. Din art. 332 rezultă că legiuitorul nostru a ținut să pedepsescă pe cel care, în vedere de a împărtăși folos, surprinde consimțimîntul cui-va prin mijloce violente, abusând, în paguba aversei sale, de credulitatea lui. Dacă dar se constată că inculpatul, prin mijloce violente întrebuințate față cu reclamantul, l'a înșelat pe acesta luându-i diferite acte cu cari s'a servit pentru a lua de la Banca națională efectele de valoare depuse de reclamant, și pentru a le depune în urmă pe numele său propriu, aceste fapte și manopere întrebuințate de inculpat față cu reclamant constituiesc delictul de înșelăciune, iar nici de cum delictul de abus de încredere, întru cât valorile nu 'i au fost încredințate de bună voe inculpatului de către reclamant într'un anumit scop, și acesta să le fi deturnat de la scopul pentru care 'i ar fi fost încredințate. (Cas. II, No. 40 din 19 Ian. 93, pag. 72).

27. Comite delictul prevădută de art. 332 cel care se servesc cu bună știință și voesce să primescă a două oră valoarea unui sinet provenit din furt. (Cas. II, No. 5 din 12 Ian. 67).

28. Comite delictul prevădută de art. 332 c. p. cel care, în loc de a scri un act de descărcarea unei sume, scrie un act prin care constituie pe cine-va debitor de acea sumă, și dându-l debitorului, i-l citește ca cuprîndînd acea descărcare, făcîndu-l să credă că primesce uă chitanță de descărcare. (Cas. II, No. 173 din 14 Mai 76).

29. Cel care vinde la comercianți spirt în butoie a căror dîgo corespundătoare cu vrana sunt scobite în interior și fundurile îngroșate înăuntrul butoiului, așa că cotul intrînd în scobitura dîgoi arată uă cantitate mult mai mare de cât cantitatea butoiului, acele butoie fiind fabricate într'adins, amăgind ast-fel și prejudiciind pe comercianți în folosul sîn, comite delictul prevădută de art. 332. (Cas. II, No. 179 din 25 Apr 86).

30. Comite delictul prevădută de art. 332 c. p. șeful de gară care, în urma sosirii unui transport cu taxa redusă, refacș scri-sorile de trăsură, semnînd în locul destinatarului, le aplică tariful ordinar și nu varsă în casa direcției de cât taxa redusă. (Cas. II, No. 617 din 2 Dec. 92, pag. 1120).

31. Faptul de a înșela pe cumpărător asupra catimei lucrurilor vîndute, nu prin întrebuințare de dramuri sau măsuri mincinoase, ci prin cele adevărate și juste, dînd ănsă lipsă, nu intră în prevederile art. 336, nici chiar în ale art. 393 § 6, căci prin acest articol se pedepsește simplul fapt al întrebuințării de alte dramuri sau măsuri de cât cele prevădute de legile în vîgore fără să fi mijlocit vre uă înșelăciune asupra lucrului vîndut, de ore ce dacă ar fi urmat uă asemenea înșelăciune atunci pedepsa este dupe art. 337, tot cea prevădută de art. 336. Așa dar, faptul de

a înșela pe cumpărător asupra cătimei lucrului vândut dând lipsă, chiar prin întrebuițare de dramuri sau măsuri adevărate și juste, intră numai în prevederile art. 332 și 333, căci în asemenea caz vîndătorul, în vedere de a se folosi de prețul lucrului vîndut lipsă, face să nască uă amăgire în paguba cumpărătorului, făcînd să treacă de adevărată uă cătime mincinosă. (Cas. II, No. 235 din 20 Apr. 74).

32. Vîndarea de marfă cu lipsă de grame, pentru ca să cadă sub aplicațiunea art. 393, urmăzează ca delinquentul să exercite una din profesiunile indicate anume în acel articol. Când însă delinquentul face să se nască uă amăgire în paguba averii altuia, făcînd să treacă de adevărate fapte mincinoase, faptul său cade sub prevederile art. 332. Ast-fel dar, dacă marfa vîndută cu lipsă de grame nu intră în categoria mărfurilor prevădute de art. 393, acest fapt constituie delictul de escrocherie prevădut de art. 332. (Cas. II, No. 124 din 5 Mart. 86; No. 490 din 10 Nov. 87).

33. Faptul de a vinde prune înșelînd pe cumpărător la cantărelă, nu intră în prevederile art. 393 § 7, ne fiind prevădut anume în acel text, care prin analogie nu se pôte aplica. Acest fapt întrunește elementele constitutive ale delictului de înșelăciune prevădut de art. 332. (Cas. II, No. 197 din 15 Apr. 87).

34. Pescarii care înșelă prin vîndare de pesce lipsă la dramuri, ne fiind anume prevăduți de art. 393 § 7, ei trebuie a fi pedepsiți conform art. 332 și urm. (Cas. II, No. 824 din 9 Iul. 84; No. 490 din 10 Nov. 87).

35. Faptul de a vinde pesce cu lipsă de dramuri, fără a se stabili în același timp că s'a servit cu măsuri mincinoase sau cu alte măsuri de cît cele autorizate de guvern, nu pôte fi calificat ca uă contravențiune polițienescă prevădută de art. 393 § 7, de ore ce acest articol ne-cuprîndînd și pe pescari, dispozițiunea codului penal trebuind a fi interpretate într'un mod strîict, ca atare nu se pôte aplica la cazuri ne-prevădute priu acel codice. Acest fapt nu intră nici în prevederile art. 332, întru cît nu se stabilește că inculpațul a întrebuițat manopere frauduloase, elementul constitutiv al delictului de înșelăciune. Ast-fel dar, acest fapt nu constituie nici delict, nici contravenție, ci uă fapt pentru care legiuitorul nostru nu a prescriș nici uă pedepsă. (Cas. II, No. 349, 350 și 351 din 21 Sept. 88).

36. Funcționarul care a primit sau pretins daruri, dar fără a avea voința ori puterea de a face sau de a nu face actul pentru care s'a angajat, nu pôte fi culpabil de delictul prevădut de art. 144, pentru că el nu a fost infidel funcțiunei sale; cu toate acestea, dupe împrejurări, pôte fi declarat culpabil de un delict de escrocherie sau abuz de încredere. (Cas. II, No. 29 din 24 Ian. 75).

37. Comite delictul prevădut de art. 332 șeful de biuro, comptabil al casei pensiunilor și însărcinat cu emiterea bonurilor de milă la Eforia spitalelor civile, care emite bonuri de pensiuni și milă în dublu și triplu pe aceeași lună, pentru aceeași persoană și pentru persoane care nu există, și tot dînsul semnînd pe unele din aceste persoane, iar pentru altele care nu știu carte, le aplică sigiliul care este lăsat în conservarea sa, cu tóto că aceste persoane nu 'l însărcinase nici uă dată ca să le primescă bonul și pensia, și ast-fel prin aceste manopere frauduloase amă-

gesce pe casier, făcându-l să credă că aceste bonuri sunt esacte, și 'i achită sumele arătate în acele bonuri, sume ce el și le apropiază în prejudiciul casei milelor și în folosul său. (Cas. II, No. 372 din 27 Iun. 89).

38. În acest cas avem mai multe delictе de înșelăciune, săvârșite în paguba a diferite persoane, iar nu un singur delict succesiv, ast-fel ca aplicățiunea art. 40 este justificată. (Cas. II, No 372 din 27 Iun. 89).

39. Faptul unei persoane, care, pentru a înlesni uă contra-bandă vamală, trece în declarațiunea de import ce o face un numer de colete mai mic de cât era în realitate, din care ridică parte dintr'ensele, trebuie privit din punctul de vedere al prejudiciului cauzat Statului; or, din acest punct de vedere acest fapt întrunescе elementele constitutive ale delictului de escrocherie. (Cas. II, No. 336 din 27 Iun. 94, pag. 743).

40 Faptul de a introduce în comună, în mod sistematic și în complicitate cu agenții comunali, cantități de spirit cu mult mai mari de cât ceea ce a trecut în declarațiune că introduce, fapt descoperit cu mult în urmă, și din care inculpatul a realizat beneficii însemnate erin ne-plata taxei de axiz pentru spiritul ce a intrdus mai mult pe ascuns în comună, constituie delictul de escrocherie prevădut de art. 332 c. p.; el nu intră în prevederile legii vamale, căci dacă este adevărat că într-uă materie care este regulată prin uă lege specială nu mai pot fi aplicate dispozițiunile legii generale, nu este mai puțin adevărat că faptele imputate trebuie să intre în prevederile aceleilegi, căci în cas contrariu urmăze să aplicăm legea comună. (Galați, I, 19 Mai 93, *Dreptul* No. 60/93.—*Contra*: Covurlui II, 17 Mai 93). — Vezi mai sus No. 2, 5 și 21.

41. Legiuitorul, în materie de contravenție la legea vamală, a prevădut două casuri de urmărire și două moduri de constatarea lor, și adică: când contravenientul la lege este surprins în flagrant delict de contrabandă, săvârșit prin unul din mijlocele enumerate în art. 85 din legea vamală, și atunci agenții vamali sunt competenți și datori a dresa cuvenitele acte de constatări; și al douălea când infracțiunea la lege din partea cui-va s'a dovedit mai târziu, dupe comiterea ei, însă în termen de mai puțin de 1 an, și atunci competența agenților vamali încetăze, pentru a da loc, în constatare, agenților poliției judiciare, procurorului, etc.; arătând, prin art. 172 din legea vamală, și mijlocele dupe cari să procedeze pentru constatarea faptelor; tot legea vamală, prin art. 173, prescrie că, când s'ar constata că, pentru săvârșirea contravențiunei, s'a servit de acte false, să se aplice dispozițiunile legii pentru înșelăciune. Legiuitorul, atât în casurile când contravenția la legea vamală s'a săvârșit prin unul din mijlocele cuprinse în art. 85 din legea vamală, cât și în cazul când infracțiunea la disa lege va avea loc prin unul din mijlocele cuprinse în art. 173, a presupus că culpabilul de contravenție la legea vamală este direct numai agentul delictului, fără scirea și concursul agenților vamali, a căror bună credință a fost înșelată; atât în cazul art. 85 cât și art. 173 se presupune că delinquentul a lucrat singur, fără concursul agenților vamali. În cazul însă când contravenția se comite față cu Statul său comuna, în con-

vență cu funcționarul vamal, atunci faptul contravenientului nu mai poate fi considerat ca o simplă contravenție vamală, și nu mai poate fi vorba de aplicarea dispozițiilor legii vamale, căci manoperile întreprinse față cu Statul sau comuna prejudiciată sunt de o altă natură, și culpabilitatea agenților delictului devine mai mare, de ôre-ce se întreprind altele pentru a ajunge să perpetreze faptul. Declarațiunile sunt falsificate atât de cel ce introduce o mărfă în fraudă, cât și de agentul vamal care înlesnesce acele operațiuni în dauna Statului sau comunei. Aci imobilul delicuenților osto ca să împărtășească amândouă folos, făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase în dauna Statului ori a comunei, adică declarând că s'a introdus în comună mai puțină mărfă de cât era în realitate, și percepând, prin urmare, pentru comună mai puțini bani de cât i se cuvenia. Întră dar în prevederile art 332 c. p. faptul comerciantului de a introduce în comună, de conivență cu agentul vamal, mai multă cantitate de spirit de cât declaraso și plătiso pentru comună. Cas II, No. 86 din 14 Febr. 94, pag. 158.

42. Înșelăciunea, în termeni generali, precum este stabilită prin art. 332 nu se pedepsește de cât ca delict consumat, nu ônsă ca încercare, căci art. 333, care declară pedepsa, nu o declară și pentru delictul încercat, precum se declară anume prin § 242 din codul penal prusian. Cas. II, No. 567 din 22 Dec. 87.

43. Faptul că o persoană, pentru a înlesni o contrabandă vamală, a scris declarațiunea de import în care a trecut un număr de colete mai mic de cât era în realitate, din care a și ridicat parte dintr'ensele, iar pe cand voia a ridica și restul a fost prins în flagrant delict, constituie un delict consumat, iar nu numai o tentativă a delictului sau un delict neisbutit, fiindcă tentativa e când există un început de executare, iar delict neisbutit e când s'au săvârșit diverse acte necesare pentru săvârșirea unui fapt penal. fără să se fi produs efectul așteptat, și în cazul de față nu există numai un început de executare, nu există numai un delict neisbutit, de ôre-ce s'a consumat în totul faptul prin reușirea scôterii a parte din butoie. (Cas. II, No. 336 din 27 Iun. 94, pag. 743.)

44. Din dispozițiunile art. 152, 185 și 240 pr. p. rezultă că chiar când este vorba despre un delict ce se pretinde că s'a comis la formarea unei convențiuni, sau despre o convențiune ce este rezultatul unui delict, atunci proba testimonială este admisă, vericare ar fi valoarea obiectului convențiunei ce se pretinde viciată în esența sa din cauza delictului. Ast-fel, se poate dovedi cu martori înșelăciunea care ar consta în faptul de a da cui-va un act prin care 'l constituie debitor de suma de 136 galbeni, făcându-l să credă ônsă că 'i dai chitanță de descărcarea acelei sume, căci aci proba testimonială servesc a dovedi prin ce medii a fost amărit reclamantul. (Cas. II, No 173 din 14 Mai 76.)

45. În delictul de escrocherie este admisibilă proba cu martori spre a se stabili cu încheierea unor contracte, fie ele de o valoare mai mare de 150 lei, a fost rezultatul unor manopere frauduloase întreprinse de delicuent. (Cas. II, No. 314 din 17 Iun. 92, pag. 662).

46. În materie penală, toate mijlocele de probațiune sunt ad-
21

mise de legiuitor, iar puterea de convingere a probelor produse este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor de fond. Cas. II, No. 502 din 28 Sept. 92, pag. 839.

47. Vezi și No. 34—42 de sub art. 323.

• **Art. 333.** «Înșelăciunea, de nu va fi anume pedepsită de lege cu uă pedepsă specială, se va pedepsi în de obște cu închisórea de la 1 lună pênă la 1 an și cu amendă de la 26 pênă la 2000 lei.» (c. p. 332, 334—341, 399; art. 7 leg. tocm. agric. 28 Mai 93; art. 173 leg. vamală 15 Iun. 74; p. Pr. §242).

1. Art. 333 c. p. nu prevede pedepsa accesorie a interdicțiunii. (Cas. II, No. 523 din 10 Dec. 90).

Art. 334. (leg. 4 Mai 95 *). «Cel ce va întrebuința sau nume, sau calități mincinoase, sau uneltiri viclene, ca să înduplece pe ómeni a crede vre uă întreprindere mincinosă, vre uă putere sau vre un credit închipuit, [ori ca să facă a se nasce speranța sau temerea vre unei isbutiri, vre unei nenorociri, sau a vre unei întemplări chimerice,] și printr'acésta va amăgi pe cine-va să'i dea bani, mobili sau obligațiuni, [dispozițiuni, bileture, promisiuni, chitanțe sau înscrișuri liberatoare,] și, prin vre unul dintr'acele mijlóce, va lua sau va cerca să ia, cu viclenie, tótă, sau parte din averea altuia, se va pedepsi cu închisórea de la 6 luni pênă la 2 ani, și cu amendă de la 26 pênă la 1000 lei, fără a se apăra cu acésta de alte mai mari pedepse ce i s'ar cuveni, de va cădea în crimă de plăsmuire.

*) Leg. 4 Mai. *Articol unic*: Art. 112, 117, 200, 262, 310, 311 și 334 din codul penal, se modifica ast-fel:

Culpabilul va putea fi încă osândit și la interdicțiune pe timp mărginit.

Cu aceeași pedepsă se va pedepsi cel ce, prin amenințare verbală sau în scris de a face revelațiuni sau imputațiuni difamatorii, va fi stors sau va fi cercat să stórcă, fie bani, fie efecte de valóre, fie iscălitură sau remitere de acte sau scrisuri óri cari, cari ar conține sau ar opera uă obligațiune, uă liberațiune sau uă dispozițiune. * (c. p. 27, 112 urm., 123 urm., 237; p. Fr. 405).

1. Elementele delictului prevădút de art. 334 sunt: intențiunea fraudulósă, manoperile fraudulóse și prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu. (Cas. II, No. 34 din 15 Ian. 86).

2. Din textul art. 332 și 334 rezultă că faptele principale pentru constituirea delictului de înșolăciune sunt: nume sau calități mincinoase și uneltiri viclene. Alegațiuni mincinoase făcute de agent cu scop de a se rovesti de un credit falacios spre a însufla altuia încredere, de care abusând, să provóce a i se da bani sau alte valori. Uneltirile viclene sunt combinațiuni de fapte, manopere și-artificii întrebuințate de agent cu rea credință și în vedere de a împărtăși folos. (Tutova, 9 Sept. 81, *Dreptul* No. 73 din 81).

3. Art. 334 prevede uă întrebuințare de uneltiri viclene, adică-uă combinațiune de fapte, uă machinațiune preparata cu mai multa sau mai puțină adresa, uă viclenie urzită cu mai multă sau mai puțină artă, spre a face pe ómeni a crede vre uă putere sau un credit închipuit. (Ilfov, I, No. 173 din 20 Febr. 89, *Dreptul* No. 18 din 89).

4. Art. 334 prevede escrocheria calificată, unde se cere ca existența delictului să depindă de întrebuințarea mijlócelor dolosive anume specificate prin acel articol. (Galați, I, No. 366 din 12 Iun. 91)

5. Pentru ca să fie escrocherie, art. 334 în ultimele seale dispozițiuni cere ca prin unul din acele mijlóce va lua sau va cerca să ia cu viclenie tótă sau uă parte din averea altuia, etc., prin urmare aceste dispozițiuni cer un fapt *in comitendo*; deci faptul *in omitendo* nu intră în cadrul art. 334. (Covurlui, II, 17 Mai 93. *Dreptul* No. 60/93).

6. Este casabilă decisiunea care să mărginesce numai a constata că inculpatul a întrebuințat manopere fraudulóse, fără a arăta anume faptele constitutive ale acelor manopere, pentru a se putea sci dacă acele fapte au caracterul de criminalitate cerut de art. 334. (Cas. II, No. 122 din 2 Mart. 94, pag. 280).

7. Advocatul care ia bani de la uă persoană spre a o scăpa de închisórea la care este condamnată printr'uă sentință definitivă, alegându-i că are a plăti și timbru, și care, dupe ce se convinge

că nu poate face nimic, de și încă de la început condamnatul a spus că este condamnat contradictoriu, și apropiază banii, comite delictul penat de art. 334. (Tutova, 9 Sept. 81, *Dreptul* No. 73/81.)

8. Este bine aplicat art. 334 acelui care, fără a fi avocat, și ia această calitate și promite unui impricinat că va face să câștige procesul ce are, luându-i pentru acesta o sumă de bani. (Cas. II, No. 22 din 18 Ian. 80; No. 332 din 1 Nov. 82).

9. Faptul de a lua parte din averea altuia prin întrebuințare de uneltiri viclene este cuprins, nu numai în spiritul, dar chiar în termenii art. 334; și așa fiind, acel fapt trece dincolo de marginile unui simplu dol civil. (Cas. II, No. 90 din 8 Mart. 66).

10. Cel care, cu un altul, se prezintă la tribunal în locul adevăratului proprietar, cere legalizarea unui act de vânzarea unor bunuri și obține transcrierea celui act în registrele tribunalului, comite delictul prevăzut și penat de art. 334, de ore ce prin acest fapt delinquentul au întrebuințat nume și calitate mincinoase prin care au indus în eroare pe magistrați a crede de adevărată întreprinderea lor, fapt ce întrunește elementele constitutive ale de liotului de înșelăciune, prevăzut de art. 334. Actul de vânzare faptului prin această înșelăciune nu are tărie și nu este nevoe de o scripțiune în fals contra lui. (Cas. II, No. 115 din 21 Mart. 80).

11. Întrebuințarea unei serii de fapte și de împrejurări prin mijlocul cărora inculpatul a voit a face pe o d-nă să creadă că el va isbuti a face ca ea să se despartă de soț și apoi să o ia el de soție, și totă acestea spre a obține de la ea vânzarea caselor pe numele unei persoane interpuse, în realitate în propriul său profit, constituie delictul penat de art. 334. (Cas. II, No. 368 din 21 Oct. 83).

12. Comite delictul prevăzut de art. 334 primarul care ia de la casa creditului agricol mai multe sume de bani pe baza unor acte de împrumuturi făcute pe nume de persoane decedate sau care nu au existat nici o dată, certificând dănsul, în calitate de primar, că acele împrumuturi sunt sincere, fără însă ca cei împrumutați să fi cerut acele împrumuturi sau să fi posedat în realitate acele amanele, și împrumuturile se realizau prin procuri date către dănsul personal și către alți săteni cu dreptul de a încasa și bani. Cas. II, No. 343 din 12 Ian. 89.

13. Vezi No. 5, 20 și 22 de sub art. 332.

14. Dupe art. 334 se pedepsește și tentativa. Dar acest articol care corespunde vechiului art. 405 din codul penal frances, astfel precum este conceput, și fără să se fi adoptat de legiuitorul nostru și modificarea, la acel art. 405 introdusă în Franția prin legea din 1863, tocmai pentru a se putea condamna și unele încercări de înșelăciune, care de alt-fel nu ar fi putut fi condamnate conform vechiului art. 405 c. p., presupune, pentru ca să se poată dice că este încercare, că s'au romis banii. (Cas. II, No. 567 din 22 Dec. 87).

15. Din coprinsul art. 334 tentativa de înșelăciune se pedepsește numai atunci când delicuentul, întrebuințând mijloacele enumerate de acest text de lege, reușește să convingă pe persoana ce voește a înșela că trebuie să i dea o sumă de ore-care de bani, valori sau obiecte, și că singurul fapt ce lipsește pentru ca delictul să fie consumat este acela ca delicuentul să fi luat banii, etc. (Cas. II, No. 471 din 7 Sept. 92, pag. 790).

16. Pentru a stabili existența uneltirilor viclene în scop de a înșela, proba testimonială este admisă fără nici uă restricțiune. În materie penală, dispozițiunea art. 1195 c. civ. nu pôte fi invocată fără nici uă restricțiune, întru cât probele pentru constatatrea infracțiunilor, fiind de conștiință și de convingere, nu pot fi mărginite prin dispozițiunile codului civil în materie de probă, prescrise pentru probarea relațiunilor de drept privat. Ast-fel, se pôte dovedi cu martori simulațiunea unui act de vîndare dobîndî prin uneltiri viclene. (Cas II, No. 868 din 21 Oct. 83).

17. Veđi și No. 34—42 de sub art. 323.

Art. 335 «Veri cine va călca regulamentele de administrațiune publică privitoare la produsele, industria și la manufacturile românesce, care se esportă în străinătate și care au de scop a garanta buna calitate, dimensiunile și natura fabricațiunei, se va pedepsi cu amendă de la 100 pêne la 2000 lei.» (c. p. 399; p. Fr. 413).

Art. 336. «Cel ce va înșela pe cumpărător asupra probei lucrurilor de aur sau argint, asupra calității unei petre mincinoșe, vîndută de bună, sau asupra felului ori cărei mărfi, precum și acela care, prin întrebuițare de mincinoșe dramuri sau măsuri, va înșela asupra cătimei lucrurilor vîndute, se va pedepsi cu închisórea de la 1 lună pêne la 6, și cu amendă care nu va putea fi nici mai mare de a 4-a parte a despăgubirei cuvenită înșelatului, nici mai mică de 50 lei.

Lucrurile acele cu probă mincinosă, sau prețul lor, de se vor afla încă în mâinele vîndătorului, se vor lua în folosul stabilimentelor publice de bine-facere ale locului unde s'a urmat delictul, iar dramurile și măsurile mincinoșe se vor sfărâma.» (c. p. 337, 393 § 7, 394, 399; cod. just. milit. 251: leg. sist. metric, 10 și urm.; p. Fr. 423 .

1. Elementele ce constituiesc delictul prevădută de art. 336 sunt două: 1° existența unei înșelăciuni, și 2° acea înșelăciune să fie asupra naturii lucrului vândut. Primul element presupune o persoană căreia să i se fi cauzat un prejudiciu, adică un cumpărător al acelei mărfi; singurul fapt al expunerii mărfii spre vânzare ne putând constitui elementul de înșelăciune. Prin cel de al doilea element se înțelege marfa care, de și în aparență poate să aibă numirea ce i se dă în realitate, dar este de o specie diferită, sau falsificată și denaturată, astfel în cât este cu totul improprie uzului la care este destinată; iar nu o înșelăciune asupra calității și prețului acelei mărfi. (Cas. II, No. 89 din 23 Febr. 70.

2. Din combinațiunea art. 336, 337 și 393 reiese că pentru a fi cine-va pasibil de pedepșa prevădută de art. 336 nu este suficient a se găsi în prăvălia sa măsuri mincinoase, ci se cere într'un mod formal ca el, prin întrebuințarea acelor măsuri să fi înșelat pe cine-va, că dar să se dovedească că înșelăciunea a fost consumată. (Cas. II, No. 448 și 449 din 24 Oct. 90).

3. Legiuitorul, prin art. 336, pedepsește pe acei cari, prin întrebuințare de mincinoase măsuri, au înșelat asupra cătinei lucrurilor vândute; chiar dacă ar rămâne necunoscuta persoana înșelată; destul numai dacă se constată că vânzătorul întrebuințând, cu intențiune de a înșela, la vânzarea mărfurilor sale, măsuri mincinoase în prejudiciul cumpărătorilor. (Cas. II, No. 87 din 24 Mart. 82.

4. Din chiar textul formal al art. 336 rezultă că are a fi pedepsit ca înșelător, nu numai vânzătorul, dar și cel care, prin întrebuințare de măsuri mincinoase, va înșela asupra cătinei lucrurilor vândute. Prin urmare, el se aplică și cumpărătorului care s'a servit cu o măsură mincinosă pentru a înșela pe vânzător asupra cantității. (Cas. II, No. 418 din 14 Nov. 79.

5. Dacă inculpatul a întrebuințat măsura mincinosă, înșelând pe cumpărători asupra cătinei cerealelor vândute de el, prejudiciându-i prin acest fapt în folosul său, acest fapt nu intră în prevederile art. 393, ci întrunește elementele constitutive ale delictului de înșelăciune prevădută și penat de art. 336. (Cas. II, No. 557 din 14 Dec. 87).

6. Faptul de a vinde cu lipsă la greutate constituie delictul de înșelăciune prevădută și pedepsit de art. 336. (Cas. II, No. 478 din 7 Sept. 92, pag. 804).

7. Dacă curtea de fond constată, din mai multe fapte și împrejurări, că, de și dublul-decalitru, cu care inculpatul a măsurat grăul cumpărat de la pacient, era marcată de autoritatea competentă, cu toate acestea acea măsură era falsă, având o capacitate mai mare, bine aplica art. 336. (Cas. II, No. 150 din 16 Mart. 92, pag. 270).

8. O dată constatat cum că inculpatul a săvârșit faptul de a măsura grăul ce cumpărase cu o baniță falsă, apoi nu mai e nevoie să mai motiveze elementele delictului, căci faptul că s'a servit de o asemenea baniță pentru a fraudă în folosul său, conține în sine intențiunea frauduloasă, înșelăciunea și realizarea câștigului. (Cas. II, No. 75 din 7 Febr. 94, pag. 145).

9. Vezi No. 31—35 de sub art. 332.

10. Dacă inculpatul a fost prins asupra faptului (adică în flagrant delict) pe când primea grăul de la vânzător măsurându-l

cu dimerlia falsă, faptul său este un delict consumat, iar nu numai o simplă tentativă. (Cas. II, No. 150 din 16 Mart. 92, pag. 271.)

11. Plata, în care ar intra și despagubirile civile, efectuată dupe consumațiunea delictului de înșelăciune, nu stinge acțiunea publică. (Cas. II, No. 150 din 16 Mart. 92, pag. 271).

Art. 337. «Dacă vânzătorul și cumpărătorul s'au servit, în târguiala lor, cu alte dramuri, sau cu alte măsuri, iar nu cu cele hotărâte de guvern, cumpărătorul nu va avea dreptul a se porni în contra vânzătorului care l va fi înșelat cu dramuri sau cu măsuri popte, fără prejudiciul acțiunei publice pentru pedepsirea atât a fraudei (înșelăciunei) cât și chiar a întrebuințării greutateilor și măsurilor mincinoase.

Pedepsa, în cas de înșelăciune, este prescrisă la articolul precedent, iar pedepsa pentru simplă întrebuințare de măsuri și greutăți mincinoase este prevădută la cartea III* a acestui codice, privitoare la pedepse de simplă poliție.» (c. p. 336, 393 § 5 și 6, 394; art. 20 și urm. leg. sist. metric; p. Fr. 424).

1. Vezi No. 31 sub art. 332.

Art. 338. «Se va pedepsi cu închisoarea de la 1 lună până la 1 an, acela care strică, sfărâmă, rupe, sau desființază, în paguba altuia, titluri sau acte care nu erau ale lui, sau care erau ale lui numai în parte.» (c. p. 352, 367; p. Pr. § 243 No. 8).

1. Elementele delictului prevădute de art. 338 sunt: 1° desființarea unui act străin deveditor pentru împlinirea unei obligațiuni;

*) În textul oficial din erora se trimite, în loc de cartea III, la cartea IV, care nici nu există.

2° cu intențiune frauduloasă; 3° în paguba aceluia al căruia era actul. Cas. II, No. 224 din 8 Mai 84).

2. Luarea de la cumpărător a contractului de cumpărarea unei cantități de porumb, sub pretext de a trece în dosul celui contract porumbul predat, și refuzul de a 'l mai restitui, constituie delictul prevădută de art. 338, de ore ce acest delict constă în desființarea în paguba altuia a titlului sau a actului care nu este al său. Cas. II, No. 243 din 8 Iul. 79.

3. Luarea unei chitanțe, constătătoare de primirea unor micii din partea inculpatului, de pre masă, fără consimțământul posesorului ei, și desființarea acelei chitanțe de către inculpat, constituie delictul penat de art. 338. (Cas. II, No. 224 din 8 Mai 84).

Art. 339. «Ori ce edițiune de scrieri, de compuneri musicale, de desemnuri, de pictură, sau de ori ce altă producțiune, care se va fi tipărit sau gravat cu ori ce mijloc, fără voia autorului, se socotesc contra-facere și veri ce contra-facere este delict.» (c. p. 340, 341, 342 alin. II c. civ. 480; constit. 19; art. 1 și urm. leg. presei; p. Fr. 425).

1. Vezi No. 19—25 de sub art. 480 din codul civil adnotat.

Art. 340. «Vândarea de scrieri contra-făcute, introducerea în România de scrieri care, dupe ce s'au tipărit aicea, se vor fi contra-făcut în străinătate, este delict tot de acel fel.» (c. p. 4, 5, 339, 341, 342 alin. II; p. Fr. 426).

Art. 341. «Pedepsa contra-făcătorului, sau a introducătorului va fi amenda de la 100 pînă la 2000 lei, iar pentru vîndător amenda de la 26 pînă la 500 lei.

Confiscațiunea edițiunei contra-făcute se va hotărî, atît în privința contra-factorului, cît și contra introducătorului și a vîndătorului.

Asemenea, se vor confisca și tablele și tiparul cu care se va fi făcut contra-făcuta edițiune.» (c. p. 37, 339, 340, 342 alin. II, 399; art. 6 și urm. leg. presei; p. Fr. 427).

Art. 342. «Ori ce director, ori ce întreprinzător de teatre, ori ce asociațiune de artiști care va reprezenta, pe teatru, scrieri teatrale, fără voia autorului, se va pedepsi cu amendă de la 50 pînă la 500 lei, și cu confiscățiunea banilor ce se vor fi strâns la acea reprezentațiune.

La întîmplările prevădute prin cele din urmă 4 articole, produsul confiscățiunilor se va da proprietarului spre a lui despăgubire.» (c. p. 37, 339 342, 399; art. 6 leg. presei; p. Fr. 428, 429).

SECȚIUNEA VI

BANCROTĂ

Art. 343 (leg. 17 Febr. 74). «Aceia cari, în ca-surile prevădute de legea comercială, se vor declara culpabili de bancrută frauduloasă, se vor pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit.» (c. p. 8, 27; c. com. 708—710, 875, 880, 882*; p. Fr. 402).

1. Bancruta este uă consecință a falimentului; acolo unde faliment nu există nici bancrută nu poate exista. Acesta rezultă din totă economia codicei de comerț și în special din textul art. 824, 825 și 826. Starea de falit este uă condițiune *sine qua non* a delictului de bancrută; faptele ce legea pedepsesce ca atare

*) Art. 880 c. com. «F. culpabil de bancrută frauduloasă, comerciantul falit care a sustras sau falsificat registrele sele, distras, tănuit sau disimulat uă parte din activul său, și comerciantul care, într'un alt scop de cît cel indicat în articolul precedent, a înfățișat datorii neexistente; sau care în registre, în scripte sau în acte autentice ori private, sau în bilanț, s'a dat în mod fraudulos dator de sume ce nu datora.

Mai pot fi declarați bancrutari frauduloși comercianții cari, înainte de declararea în faliment, vor fi înstrăinat uă parte însemnată de mărfuri sau activ, pe prețuri reduse și mai scădute de cît costul lor, în scopul fraudulos de a frustra pe creditorii.»

Art. 882 c. com. «Bancruta frauduloasă se va pedepsi cu ma-

nu au un caracter delictuos de cât fiind că emană de la un neguțator și că acel neguțator se află în stare de falit. Pentru acest sfârșit tribunalele de comerț sunt obligate a comunica ministerului public toate declarațiunile de faliment pentru ca, de va fi cazul, acțiunea publică să se poată exercita. Și codul comercial da dreptul exclusiv tribunalului comercial a declara pe un neguțator în stare de faliment, ceea ce dănselo pot face sau dupe cererea celor interesați sau din propria lor inițiativă; aceste tribunale, prin cercetarea faptică a afacerilor comerciale, sunt singure competente a aprecia faptele de natură a pune pe un neguțator în stare de faliment. A se admite dar că instanțele de repressiune ar putea condamna pe un individ ca bancrutar, pe când instanțele comerciale ar declara că dănsul nu este falit, ar fi a se da loc la o contrarietate de decisiuni prejudiciabile prestigiului justiției și chiar ordinii publice. (Cas. II, No. 202 din 20 Apr. 87, p. 379).

2. De și prin art. 868 c. com. se permite ca acțiunea publică, în privința infracțiunilor penale decurse din materie de faliment, să poată fi pusă în mișcare înainte de declarațiunea în stare de faliment, declarațiune care, dupe art. 696 și urm. c. com., nu se poate face de cât de tribunalul de comerț unde comerciantul, care a încetat plățile pentru datoriile sece comerciale, și are principalul său stabiliment comercial, și de și prin art. 709 c. com. se dice că procedura falimentului și aceea a delictelor penale decurse din el sunt independente una de alta, totuși din aceste dispozițiuni nu reese alta de cât că, în interesul ordinii publice, legiuitorul a admis ca urmărirea infracțiunilor penale decurse din faliment să poată fi puse în mișcare mai înainte de declararea de faliment, pentru ca urmele delictului să nu dispara, și că procedura lor se urmăze dupe jurisdicțiunile ce le dirigzează, iar nici cum că declarațiunea de faliment nu ar avea nici o influență asupra delictelor isvorâte din faliment; căci tocmai din combinațiunea art. 707, 708, 709, 852, 869 și 874 c. com. reese învederat că delictele de bancrută simplă sau frauduloasă, cum și acele de complicitate la ele, sunt oă consecință imediată, oă urmare directă și necesară a declarării în stare de faliment a unui comerciant, declarare ce nu se poate face, dupe cum ordonă art. 695 și urm. c. com., de cât de tribunalul comercial, căci din textele enunțate, și anume din art. 707 c. com., se vedece că acțiunea penală este oă consecință a pronunțării sentinței decla-

ximum închisorii corecționale și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Pedepșa închisorii, chiar când judecata găsece circumstanțe ușurătoare, nu poate fi redusă la mai puțin de 1 an.

Cel ce este condamnat pentru faptul de bancrută frauduloasă va fi, osebit de acesta, declarat incapabil de a mai exercita profesiunea de comerciant și i se va interdice dreptul de intrare în localurile de bursă.

Contra acelora ce vor fi exorcitat obicinuit profesiunea de mijlocitori, în cas de bancrută frauduloasă, se va aplica maximum pedepsei.

rative de faliment; prin art. 708 c. com. se dă chiar tribunalului comercial, care pronunță sentința declarativă de faliment, dreptul de a aresta pe delinquentul declarat falit și pe complicii săi pentru infracțiunile prevădute în titlul VIII cartea III c. com., în care intră și delictul de bancrută; apoi prin art. 709 se pune îndatorirea judecătorului de instrucțiune de a culege probele delictelor isvorâte din faliment din însăși actele procedurii falimentului; se pune îndatorirea chiar ca sentința condamnătoare a instanțelor penale să fie notată pe marginea sentinței declarative de faliment, și să fie publicată ca și aceasta, lucru ce învederează cu prisosință că pentru a exista o condamnare penală în materie de faliment trebuie să existe sentința declarativă de faliment; iar din art. 852 combinat cu art. 874 reese că sentința de omologarea concordatului poate chiar, nu numai să revocă sentința declarativă de faliment, dar și să nimicească acțiunea penală decursă din faliment, stingend-o; în cât, de și există regula ca le criminel tient le civil en état, dar din aceste dispozițiuni ale codului comercial reese că comercialul, adică starea de faliment a unui comerciant, ține în suspensiune acțiunea penală de bancrută; și din art. 873 c. com. resulta învederat că, pentru ca cineva să fie culpabil de delictul de bancrută, în primul loc se cere să fie falit, adică recunoscut în această stare de tribunalul comercial, singura jurisdicțiune în drept de a pronunța falimentul unui comerciant. A admite că și jurisdicțiunea penală este în drept a pipăi faptele ce se impută unui comerciant urmărit pentru bancrută, a se pronunța asupra-le și a deduce, în primul loc, din ele starea de încetare de plăți, starea de faliment, ar fi a nesocoti toate dispozițiunile codului comercial din cartea III despre faliment; ar fi ca, căutând a lărgi atribuțiunile jurisdicțiunii penale, contra dispozițiunilor legii, să incalcăm atribuțiunile jurisdicțiunii civilo-comerciale, prevădute anume de lege; ar fi a admite că starea de faliment a unui comerciant nu are nici o înfrumusețare asupra infracțiunilor decurse din faliment, pe când toate textele citate și rațiunea chiar vădesc această înfrumusețare, și arată că existența delictului de bancrută simpla sau viclenă depinde și este o consecință a stării de faliment; ar fi în fine a admite că instanțele penale ar putea să condamne pe un individ ca bancrutar, pe când instanțele comerciale au declarat că el nu este falit, dându-se astfel loc la hotărâri contradicțorii și dăunătoare prestigiului justiției, ordinii publice și chiar desființătoare a textelor precise din codul comercial. Așa dar, pe câtă vreme inculpații nu au fost declarați în stare de faliment, ci din contra au fost găsiți de tribunalul comercial ca nu sunt faliti, ei nu pot fi condamnați ca bancrutari, ne fiind faliti, fie ca am considera această nedecларare a lor ca un sine de ne-primire ce se opune ori cărei infracțiuni isvorată dintr-o stare de faliment ce nu există, fie că această ne-declarare s'ar considera ca o acțiune prejudiciară condamnățiunei penale, fie în fine ca existența declarațiunei de faliment constituie un element esențial al delictului de bancrută prevădut de art. 873 c. com., combinat cu art. 343 c. p., care prevăd că pentru a fi cineva condamnat pentru delictul de bancrută viclenă, trebuie mai întâi să fie falit. Săcăva, 8 Dec. 88, *Dreptul* No. 82/88).

3. Incetarea de plăți este o stare de fapt obiectivă, având putere *erga omnes* în mod absolut. Elementele de apreciere sunt specificate prin codul de comerț, și constatarea lor aparține atribuțiunei exclusive a instanțelor comerciale, cari urmăresc a se conduce de procedura specială stabilită în cauză. Deci nu este de atribuțiunea instanței penale, căci bancruta simplă este un delict care consistă în o stare esteriură pozitivă, și nu un delict de intențiune, în care cas numai instanțele penale pot examina, în ce privesc forul interior al inculpatului, cestiunile extra-penale. Prin urmare, tribunalul corecțional nu se poate pronunța asupra culpabilității inculpatului fără ca să fie constatat mai întâi de către instanța comercială. Într'un mod cert și definitiv că inculpatul a încetat plățile. În asemenea cas justiția penală nu se poate pronunța înainte ca instanța comercială să fi statuat în mod definitiv dacă inculpatul a fost sau nu în încetare de plăți. Și în asemenea situațiune se impune a se suspenda acțiunea penală pene la tranșarea acestei cestiuni prejudiciale pe calea comercială regulată. (Suceva, 9 Martie 93; Curtea Iași, I, 7 Iun. 93, *Dreptul* No. 51 93).

4. De și inculpatul invocă înaintea instanței de fond scuzabilitatea pe cuvânt că creditorii săi au ccrut, în numele debitorului lor, inculpatul, ca să fie șters din tabloul falșilor, totuși tribunalul și curtea bino resping această cerere, conformându-se prin acesta art. 852 c. com., ale cărui dispozițiuni sunt facultative pentru instanțele judecătorești. Iar art. 874 c. com. nu 'și are aplicarea de cât numai în casul când tribunalul ar fi usat de facultatea ce 'i este acordată prin art. 852 c. com., adică aceea de a fi admis cererea creditorilor de a se șterge debitorul lor din tabloul falșilor, ceea ce nu a încuviințat în specie. Așa dar, sentința declarativă de faliment ne fiind revocată, nu este loc de a se stinge acțiunea publică. (Cas. II, No. 204 din 29 Mart. 89).

5. Duce art. 852, când, duc circumstanțele falimentului și condițiile concordatului, se crede că falitul merită un tratament special, hotărîrea, prin care se omologă concordatul, poate ordona următoarele două dispozițiuni: a) Ca numele debitorului să fie șters din tabloul falșilor, și b) ca sentința declarativă de faliment să rămân revocată chiar în privința urmăririi penale. Dacă dar tribunalul, scisat de cererea sindicului falimentului de a se omologă concordatul, se mărginesc numai la omologarea pur și simplă a concordatului, fără a acorda, în acelaș timp, veri-un tratament special în modul prevăzut de art. 852 c. com., de și prin concordat creditorii cer a i se acorda falitului un tratament special și a i se suspenda urmărirea, însă, întru cât tribunalul n'a prevăzut această și n'a ordonat prin hotărîrea sa dată asupra omologărei, nu se poate admite, prin deducere, că a înțeles a i acorda falitului beneficiile sus țisului art. 852; prin urmare, în asemenea condiții falitul nu poate fi achitat, conform art. 874 c. com. (Cas. II, No. 201 din 4 Mai 94, pag. 572; Cas. II, No. 37, din 24 Ian. 94, pag. 57).

6. Duce art. 852 și 874 c. com., tribunalul numai cu ocaziunea omologărei concordatului poate statua și asupra cestiunei dacă numele falitului trebuie șters din tabloul falșilor și dacă

urmărirea penală trebuie a fi suspendată; uă-dată trecut acel moment, și tribunalul nefăcând nici o mențiune prin chiar aceea hotărîre, el este desesitat cu desăvîrșire de afacere în această privință și nu mai pôte reveni mai târziu. Tribunalul, admitînd dar tratamentul special dupe ce se pronunțase sentința asupra omologărei, a dat uă hotărîre vițioasă, și prin urmare casabilă. (Cas. II, No. 335 din 22 Iun. 94, pag. 741).

7. De și prin art. 852 și 874 c. com. nu se dice că acțiunea publică se stinge, pentru delictul de bancrută simplă, și în casul când falitul 'și plătesce integral tôte datoriile sele, însă, intru oât art. 829 c. com. prevede că dacă falitul probeză că a plătit integral tôte creanțele admise la faliment, el va putea obține de la tribunal printr'ua sentință ștergerea numelui său de pe tabloul falitilor, adică va putea obține uă reabilitare complectă, — rezultă de aci că, în asemenea cas, și acțiunea publică pentru bancrută simplă este stinsă, căci ar fi un *non sens* ca falitul reabilitat, șters de pe tabloul falitilor, să pôtă fi cu tôte astea urmărit ca bancrutar pentru bancrută simplă. A se interpreta alt-fel art. 852, 874 și 829 c. com., este a decide că legiutorul a vîdut cu ochi mai buni pe falitul care se mulțumesc a'și îndeplui obligațiunile luate prin concordat, adică de a achita cota concordatară, de cît pe falitul care se reabilitează plătiînd integral tôte creanțele admise la faliment, ceea ce nu este admisibil. (Cas. II, No. 572 din 7 Dec. 94, pag. 1274).

8. Nici un text de lege nu spune că în materie de bancrută, fie simplă fie fraudulôsă, acțiunea publică se stinge prin facerea concordatului între falit și creditorii săi. (Cas. II, No. 419 din 18 Sept. 90).

9. Dupe art. 868 c. com. acțiunea penală, pentru infracțiunea penală în materie de faliment, este de ordiue publică și pôte fi pusă în mișcare chiar înainte de declarațiunea de faliment, în a-nume casuri, în care intră și cel de sustragere sau imputinare fraudulôsă a patrimoniului în dauna creditorilor. (Cas. II, No. 419 din 18 Sept. 90).

10. Dacă ministerul public a susținut acțiunea publică contra inculpatului pentru bancrută fraudulôsă, numai pentru faptul fraudulos a înstrăinarei de marfă cu preț redus, iar nu și pentru distragerea sau tainuire din activ, și curtea de apel, apreciînd probele produse inaintea sa, a stabilit că inculpatul n'a vîndut marfa cu preț redus, nici cu bună credință nici cu rea credință și ast-fel nu i se pôte imputa nici bancruta fraudulôsă prevîdută de art. 878 ultimul aliniat, nici bancruta simplă prevîdută de art. 869 alin. 3 c. com., fiind indiferente în această privire circumstanțele disparițiunei inculpatului de la domiciliu, și a plăței unui activ numai de 18%, invocate de ministerul public, și de care curtea nu se ocupă, prin urmare, n'a comis curtea nici uă omisiune esențială și nici violarea art. 873 și 874 alin. 2 c. com. (Cas. II, No. 270 din 20 Mai 92, pag. 512).

11. Pôte forma convingerea instanței de fond într'un mod legal, că inculpatul a comis faptul de bancrută fraudulôsă, împrejurarea că judele instructor a găsit parte din marfă ascunsă în pod; iar parte ascunsă sub lemne în șopron, marfă ce nu era

trecută în bilanț și nici declarată sindicului. (Cas. II, No. 256 din 8 Iun. 91, pag. 779.)

12. Chiar dacă falitul ar fi trecut în registrul-jurnal operațiuni anterioare vîdei tribunalului, aceste fapte nu pot constitui o falsificare de registru în sensul art. 873, când nu se probăza că acele operațiuni nu ar fi existat în realitate. (Galați, II, No. 63 din 18 Ian. 95, *Dreptul* No. 35/95).

13. Dacă falitul a trecut în bilanț nîsce creditori cu sume mai mici de cît sumele datorite, nu se pôte susține ca s'a dat lator cu sume ce nu se datora în sensul art. 873. (Galați, II, No. 63 din 18 Ian. 95, *Dreptul* 95 95.)

14. Ca să existe lucru judecat în materie de bancrută trebuie să fie identitate de cauza, identitate de persoană și identitate de obiect. Așa dar, cel condamnat pentru bancrută simplă pentru faptul că n'a ținut registre în regula, pôte fi urmărit în urmă pentru delictul de bancruta frauduloasă pentru că a ascuns marfa și a disimulat activul în dauna creditorilor; aceste delicto fiind cu totul deosebite, atît din punctul de vedere al naturii lor, cît și din acela al pedepsei ce li se aplică, și lipsesc elementul identității de obiect. (Cas. II, No. 468 din 20 Oct. 93, pag. 917).

Art. 344 (leg. 17 Febr. 74). «Acei cari, fără deosebire, se vor declara complici de bancrută frauduloasă, se vor pedepsi cu aceeași pedepsă ca și bancrutarii frauduloși» (c. p. 50, 343; c. com. 883, 884, 886, 888 *; p. Fr. 403).

* **Art. 883 c. com.**; Presupusul sau reprezentantul comerciantului falit care, în gestiunea lui încredințată, s'a făcut culpabil de veri-una din faptele indicate la No. 2, 3, 4, și 5 din art. 876, și la No. 1 din art. 877 sau la art. 880, se va pedepsi conform dispozițiilor acestui din urma articol.

Art. 884 c. com. «În cas de faliment al unei societăți în comandită, prin acțiuni sau anonina, administratorii și directorii ei vor fi pedepsiți dupe dispozițiunile art. 881, dacă falimentul a provenit din culpa lor, sau dacă nu au fost îndeplinite dispozițiunile art. 92, 93, 95, 96, 101, 104, 142, 146, 147, 148, 157, 168, 173, 174, 175, 178, 179, 182, 183 și 184, sau dacă sunt culpabili de veri unul din faptele arătate la No. 2, 3, 4 și 5 ale art. 876 și la No. 1, 3 și 4 ale art. 877.

Ei se vor pedepsi cu aceeași pedepsă dacă sunt culpabili de veri-unul din faptele indicate la art. 880.

Asemenea și :

1) Dacă a omis cu dol de a publica contractul social și schimbările ulterioare în modurile prescriso de lege ;

2) Dacă au arătat în mod fals capitalul subscris sau vîrsat ;

3) Dacă au distribuit societărilor dividende evident fictive, și cu chipul acesta au micșorat capitalul social ;

4) Dacă cu dol au făcut preluări mai mari de cît cele permise prin actul social ;

1. În materie de complicitate, ca să existe imputabilitate se cere ca agentul delictului să fi comis cu bună știință faptul ce i se impută; acesta și în materie de complicitate la uă bancrută. (Cas. II, No. 170 din 18 Mart. 92, pag. 277.)

2. Este culpabil de complicitate la bancrută frauduloasă cel ce a ajutat pe falit să distragă uă parte din activul său în paguba creditorilor. Ast-fel, esto complice cel cărui i se sub-închiriază de către falit, înainte de a fi declarat ca falit, uă prăvălie ce nu avea drept să sub-închirieze, și a trecut în acce prăvălie, pe numele complicei, mărfuri ce luase pe credit, și acesta pe timpul când deja se pregătea de faliment și în scop de a frustra pe creditorii săi. Cas. II, No. 419 din 18 Sept. 90).

3. După art. 878 alin. I c. com. se pedepsește cu maximum închisorii acei cari, de și n'ar fi complici în bancrută, se dovedesc culpabili că într'un faliment cu bună știință au distras, tăinuit sau disimulat prin declarațiuni publice sau private bunuri, mobile sau imobile de ale falitului. Dcei, elementul indispensabil care constituie pe cumpărător în dolicient este ca sa fi cumpărat acele lucruri pe un preț mic cu bună știință că vîndătorul le vindea atât de puțin pentru a realiza mai iute sume de bani în scop de a plăgi pe creditorii săi. Cas. II, No. 547 din 3 Nov. 92, pag. 1021.

4. Dacă inculpatul este dat judecăței pentru faptul că ar fi prezentat creanțe simulate la masa falimentului, fapt provădut și penat de art. 878 alin. II c. com., instanța penală nu este chemată a se pronunța de cât asupra cesiunii de a se ști dacă inculpatul este sau nu culpabil de a fi produs în mod fraudulos în faliment creanțe simulate, și dar nu pôte, fără a depăși cuderile sele de instanță corecțională și a viola art. 779 alin. II c. com., să decidă că ele trebuiesc admise la pasivul falimentului. Cas. II, No. 256 din 3 Iun. 91, pag. 776.

Art. 345. «Acei cari, în casurile prevădute de codicele comercial, se vor declara culpa-

5 Dacă au ocaionat, cu dol sau prin mijlociri de operațiuni dolose, falimentul societăței.»

Art. 886 c. com. Se vor pedepsi cu maximum închisorii acei cari, de și n'ar fi complici în bancrută, se vor dovedi culpabili:

1 Că într'un faliment, cu bună știință, au distras, tăinuit sau disimulat, prin declarațiuni publice sau private, bunuri mobile sau imobile de ale falitului;

2) Că, în mod fraudulos, au produs în faliment creanțe simulate, în numele lor propriu sau prin persôno interpuse;

3) Că au săvîrșit vori-unul din faptele arătate în art. 880, exercitând comerțul sub numele altuia sau sub nume simulat. Aceeași pedeapsă se va aplica și comerciantului care și-a prestat numele.

Ascendenții, descendenții, afini și soțul falitului, cari cu știință vor fi distras sau tăinuit valori sau alte lucruri aparținînd falimentului, se vor pedepsi cu închisorie corecțională.»

bili de bancrută simplă, se vor pedepsi cu închisoarea de la 1 lună pînă la 2 ani.» (c. com. 708, 709, 875, 876, 877, 878, 879, 881 *; p. Fr. 402).

1. Este suficient motivată hotărîrea care condamnă pe un comerciant falit, ca bancrutar simplu, pentru exagerate cheltuieli, când constată și stabilește că sumele de 11.000 lei cheltuite pentru întreținerea sa și a familiei se le pe an se găsesc prea mari în raport cu starea și condițiunea sa economică. (Cas. II, No. 803 din 8 Iun. 93, pag. 627).

2. Din termenii imperativi ai art. 869 alin. I c. com., rezultă că simpla constatare a faptului că comerciantul care a încetat plățile și s'a declarat falit, n'a ținut registrele se le regulat, este suficientă pentru a'l face culpabil de bancrută simplă. (Cas. II, No. 303 din 8 Iun. 93, pag. 627).

3. Din cuprinderea art. 869 c. com., reeso că se socotesc ca bancrutar simplu, nu numai comerciantul care nu are sau nu ține în regulă registrele ce legea 'l obligă a avea, dar și acela care avînd și ținînd în regulă aceste registre, ănsă nu le a prezentat tribunalului sau judecătorelui de ocol la finele anului spre a le încheia și viza. Cas. II, No. 547 din 7 Dec. 93, pag. 1132; Cas. II, No. 81 din 2 Febr. 93, pag. 157).

4. Asociatul care, dupe co so desface de tovrășie, continuă a transcrie în mod regulat operațiunilo se le comerciale tot în registrele sociale, nu se face culpabil de bancrută. (Cas. II, No. 51 din 26 Ian. 94, pag. 70).

5. Dacă comerciantul trece în registrul-jurnal mai multe operațiuni printre rînduri, asemenea adăogiri între rînduri, fiind interzise de codul de comerț, fac ca acel registru să nu pōtă fi

*) Art. 876 c. com. «Este culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plățile și care se găsește într'unul din casurile următoare :

1) Dacă cheltuelile se le personale sau acelea ale familiei se le au fost prea mari în raport cu starea sau condițiunea sa economică ;

2) Dacă a perdut uă mare parte din patrimoniul sēu în operațiuni curat de noroc, sau manifest imprudente ;

3) Dacă, în scopul de a 'și întărdia falimentul, a făcut cumpărări cu intențiunea urmată de fapt de a revinde lucrurile cumpărate cu prețuri sub valoarea lor curentă, sau dacă a avut recurs la împrumuturi, girare de efecte sau alte mijloce ruinătoare pentru a 'și procura fonduri ;

4) Dacă, în urma încetării plăților, a plătit pe veri-un creditor în detrimentul masei ;

5) Dacă nu a ținut de loc registrele prescriso de lege, ori dacă nu le-a ținut în mod regulat, sau cel puțin registrul jurnal încheiat și vidat conform art. 27.

Art. 877 c. com. Este asemenea culpabil de bancrută simplă comerciantul care a încetat plățile și care se găsește în veri-unul din casurile următoare :

privit ca regulat ținut, și prin urmare, în virtutea art. 869 § 6 c. com., comerciantul care a încetat plățile, fără să fi ținut în mod regulat acel registru, devine culpabil de bancrută simplă. (Cas. II, No. 256 din 3 Iun. 91, pag. 776 .

6. Dupe spiritul art. 698 c. com., falitul este dator de a declara la tribunal încetarea plăților seale numai atunci când avea cunoștință că se află în asemenea stare, și, prin urmare, numai în asemenea caz e culpabil de bancrută simplă, conform art. 870 alin. III, dacă nu a făcut acea declarațiune în cele 3 zile de la încetarea plăților. (Cas. II, No. 270 din 20 Mai 92, pag. 513 .

7. Dacă înaintea tribunalului nu 'a imputat inculpatului delictul de bancrută simplă, comis prin faptul prezentării unui bilanș mincinos art. 870 alin. I c. com.), asemenea imputare nu i se mai poate face direct înaintea Curții de apel. (Cas. II, No. 270 din 20 Mai 92, pag. 513 .

8. Nu este cumul de delictе când comerciantul falit a contravenit la mai multe din casurile prevădute de lege în privința bancrutei simple, de ore ce acele contravențiuni, raportându-se la același fapt, bancruta simplă, nu pot fi considerate ca delictе separate, ci ca unul și același delict manifestat prin mai multe împrejurări. (Cas. II, No. 690 din 30 Nov. 73 .

9. Veđi notele de sub-art. 343 și 344.

1) Dacă nu a făcut în mod exact inventariul anual sau dacă registrele și inventariile seale sunt incomplete sau neregulat ținute, sau nu dau sema de adevărata stare a activului și pasivului său, chiar când n'ar fi fraudă;

2) Dacă, având contract de căsătorie, nu s'a conformat dispozițiunilor art. 19 și 20 ;

3) Dacă, în cele 3 zile de la încetarea plăților, nu a făcut declarațiunea prescrisă de art. 699, sau dacă, fiind vorba de falimentul unei societăți, declarațiunea făcută nu arată numele tuturilor soților solidari ;

4) Dacă, fără împiedicare legitimă, nu s'a presintat în persoană înaintea judecătorului-comisar sau a sindicului în casurile și în termenele prescrise și dacă, prezentându-li-se, le-au dat informațiuni false, sau dacă s'a depărtat fără permisiune de la domiciliul său în timpul falimentului ;

5) Dacă nu a îndeplinit obligațiunile luate într'un concordat obținut într'un faliment anterior.»

Art 879 c. com. «E culpabil de bancrută simplă comerciantul care, chiar înainte de declarațiunea de faliment și numai pentru a 'și facilita obținerea unui moratoriu, 'și-a atribuit cu bună știință și în contra adevărului uă parte din activ, sau a simulat datorii neexistente pentru a face să intervie în adunări creditori în tot sau în parte fictivi.»

Art. 881 c. com. «Delictеle de bancrută simplă se pedepsesc cu închisoare de la 15 zile până la 2 ani, fără a se putea acorda circumstanțe atenuante pentru micșorarea pedepsei.

Cel ce se face culpabil de bancrută simplă va putea fi, osebit de acesta, declarat incapabil de a exercita profesiunea de comerciant și a i se interdice dreptul de intrare în localurile de bursă.»

10. De și art. 874 c. com., prevede pedeapsa ce trebuie aplicată celor culpabili de delictul de bancrută simplă, ast-fel că asemenea delicte nu se mai pedepsesc de art. 345 c. pen., cod anterior noului cod de comerț, însă aplicarea art. 345 c. pen. nu poate vicia decisiunea, și, în ori-ce cas, inculpatul nu se poate plânge de greșita aplicare a art. 345 c. pen., întru cât acest articol și ușurează pozițiunea, de ore-ce minimum pedepsei, prevădută de acest articol. este de 1 lună închisore, pe când minimum pedepsei prevădută de art. 874 c. com., este de 6 luni închisore. Cas. II, No. 81 din 2 Febr. 93, pag. 157.

Art. 346. «Tot sindicul care va fi culpabil de viciu și rea întrebuințare în împlinirea datoriilor sale de administrare, se va pedepsi cu închisore de la 2 luni la 2 ani și cu amendă de la 200 pînă la 2000 lei.» (c. p. 347, 399; c. com. 885*; com. Fr. 596).

Art. 347. «Se va pedepsi cu închisore de la 1 lună pînă la 1 an, și cu amendă care nu va putea trece peste suma de lei 2000, creditorul care va fi făcut, ori cu falitul, ori cu veri care altă persoană, învoiri spre al său în parte folos, ca să dea votul său spre paguba mesei creditorilor, sau care va fi săvârșit vre uă în parte tocmelă frauduloasă, din care ar rezulta pentru dînsul un folos în sarcina activului falitului. Sorocul închisorii se va putea urca pînă la 2 ani, dacă creditorul este sindic al falitului.» (c. p. 399; c. com. 887, 888**; com. Fr. 597).

*) **Art. 885 c. com.** «Sindicul falimentului, care se va fi făcut culpabil de malversațiunii în administrațiunea sa, se va pedepsi cu maximum închisorii; iar dacă paguba cauzată este mică, închisore se va putea reduce pînă la 3 luni.

Dispozițiunile acestui articol se vor aplica asemenea auxiliarelor și celor însărcinați de către sindic cu executarea operațiunilor falimentului.

) **Art. 887 c. com. «Creditorul care va fi stipulat, cu falitul sau cu altă persoană, avantajii în folosul său propriu pentru votul său în deliberările falimentului, sau în cererea de moratoriu, sau a-

Art. 348. (leg. 17 Fevr. 74). «Mijlocitorii de schimb și samsarii, dacă se vor declara bancrutari simpli, se vor pedepsi cu 2 ani închisóre.

Dacă se vor declara bancrutari frauduloși, se vor pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit.» (c. p. 71, 27; c. com. 878*, 881, 882; p. Fr. 404).

SECȚIUNEA VII

JOCURI DE NOROC, LOTERII, TURBURĂRI ȘI FRAUDE

ÎNTREBUINȚATE LA LICITAȚIUNI PUBLICE.

Art. 349. «Acei care fac meserie din jocuri de noroc, se vor pedepsi cu amendă de la 100 pînă la 4000 lei.» (c. p. 399; p. Pr. § 266).

1. Jocul de cărți preferanța nu este un joc în care hazardul să joce principalul rol, ci mai mult abilitatea, știința jucătorului; ast-fel că el nu constituie un adev rat joc la noroc în sensul și spiritul art. 350 c. p. (Gorj, 16 Oct. 89, *Dreptul* No. 72/89).

cela care, prin alte moduri de cît cele prevădute în art. 880, 'și va fi procurat avantajii în sarcina activului falimentului, se va pedepsi cu închisóre pînă la 1 an și cu amendă pînă la 2000 lei.»

Art. 888 c. com. În casurile prevădute de cele 2 articole precedente, sentința penală de condamnare va trebui să ordone:

1 Reintegrarea, dacă este cazul, la masa creditorilor a bunurilor sau valorilor sustrate și restituirea celor în drept a sumelor ce creditorul primise fără să'i fi datorat;

2 Despăgu irea daunelor pentru sumele căte s'au constatat, cu reserva despăgubirei și a altor daune mai mari dacă s'ar dovedi în urmă;

3 Anularea în privința tuturilor și chiar a falitului, a convențiunilor particulare ce vor fi fost încheiate pentru a procura creditorilor avantajele menționate în articolul precedent.

Dacă cererile pentru obiectele sus indicate nu au fost propuse în instanța penală, sau dacă fiind propuse a intervenit uă ordonanță de neurmarire, sau uă sentință absolutorie, acele cereri vor putea fi în urma introduse și judecate înaintea tribunalului de comerț.»

* **Art. 878 c. com.** «Ori cine, exercitând obicinuit profesiunea de mijlocitor, va fi cașut în faliment, e culpabil de bancrută simplă.»

Art. 350. «Acei care vor ține casă de jocuri de noroc, primind obștește pe jucători sau dupe recomandățiune, precum și aceia care, fără autorisațiunea legii, vor fi deschis uă loterie publică, se vor pedepsi cu închisoarea pînă la 6 luni și cu amendă de la 100 pînă la 4000 lei.

Către acestea, se vor lua pe sîma stabilitimentelor publice de bine-facere toți banii sau biletele de bancă, sau alte valori, ori lucrurile care vor fi expuse la jocuri, sau la loterii, precum și toate uneltele ce vor fi servit la acêsta.» (c. p. 37, 389 § 6, 391, 392, 399; legea loteriilor 1-6*; reg. loteriilor din 26 Febr. 93; p. Fr. 410).

* Leg. loteriilor (20 Ian. 83 : Art. 1. Loteriile de ori-ce fel sînt oprite. Guvernul ênsê pôte autorisa, dupe formele hotărâte prin un regulament votat în consiliul de miniștri, loterii de obiecte mobile, numai pentru scopuri de bine-facere sau numai în vedere de a încuragia artelê.»

Art. 2 Se socotesc loterii și ca atari sînt interdise: vîndările prin tragere la sorți do imobile, de mobile sau de măruri; vîndările cari ofer și prime sau beneficii datorite norocului și, în genere, ori-ce operațiuni prezentate publicului și cari l'ar face sâ sperê în un caștig datorit norocului.»

Art. 3. Ori-ce contravențiune la cele prohibite prin articolele de mai sus se va pedepsi cu pedepsele prevêdute în art. 350 din codul penal. Cât cînsê pentru loteriile de imobile, confiscările prevêdute prin acel articol se vor înlocui, pentru proprietarul imobilului pus în loterie, prin uă amendă, care se va putea ridica pênê la valôrea la care se va prețui imobilul.»

Art. 4. «Se vor pedepsi cu aceleași pedepse din art. 350 din codul penal, autoriz, întreprindătorii sau agenții de loterii române ori străine, sau de operațiuni ce sînt asemênate cu loteriile.»

Art. 5. Se pedepsesc cu aceleași pedepse prevêdute în art. 350 codul penal :

a) Acei cari vor negocia, distribui sau împrăștia în public, prin ori-ce mijlôce, bilete sau liste ori anuniuri de loterii ne-autorizate din țeră sau străinătate;

b) Acei cari vor anunța prin diare, prin afișe sau vor vesti în public, în ori-ce mod, ființa sau folôcele vre unei loterii ne-autorizată din țeră ori străinătate;

c) Acei cari vor introduce în țeră bilete, liste sau anuniuri de loterii din străinătate.»

1. Ca să existe delictul prevădută și pedepsit de art. 350 pentru cei ce țin case de jocuri la noroc joc de cărți, se cere ca element esențial, ca prevenitul să fi primit obștește pe jucători sau dupe recomandățiune. Așa dar, faptul ca s'a găsit într'ua seară, în stabilimentul de cărciumă al cui va, mai mulți indiviți, jucând cărți pe bani, nu face pe proprietarul ei culpabil de citatul delict. Cas. II, No. 315 din 14 Iun. 93, pag. 637.

2. Elementele constitutive ale delictului prevădută și pedepsit de art. 350 sunt de exclusivă competență a judecătorilor de fond, de ore ce aprecierea faptelor care constituie acele elemente sunt lăsate judecătorului fondului și scapă de sub controlul curții de cașție. (Cas. II, No. 414 din 4 Sept. 84).

3. Uă loterie, pentru ca să pôtă intra în condițiunile art. 2 din legea asupra loteriilor, trebuie să fie adresata publicului și în condițiuni ast-fel ca el să fie atras prin speranța unui câștig. Acest element trebuie să 'l constate instanțele de fond. Ast-fel, nu intră în prevederile legii penale faptul de a nu se adresa publicului cu uă loterie, ci a face apel la ajutorul unui cerc foarte restrins ast-fel că cei ce au subscris la acea loterie n'au putut fi determinați prin speranța vre unui câștig, ci numai prin ideea de a contribui la un act de bine-facere. (Cas. II, No. 328 din 24 Iun. 87).

4. Din art. 2 al legii asupra loteriilor, rezultă clar că caracterul distinctiv al loteriei prohibite, ceea ce o face să se deosebească de ori ce altă operațiune, este, nu perderea misei, a capitalului, ci speranța unui câștig depinzând de sorți. Din momentul dar ce într'ua operațiune există speranța de un câștig datorit norocului, acea operațiune constituie uă loterie, puțin importând ca capitalul pus să fie pierdut în urma tragerei la sorți, sau să fie rambursat peste un timp mai mult sau mai puțin îndelungat. A susține că legea din 1888 distinge și pedepsește numai acele loterii în care capitalul se pierde în urma tragerei la sorți, și ca permite acele speculațiuni în care capitalul se restituie, chiar dacă ele prezintă perspectiva unui câștig datorit norocului, ar fi a introduce, contrariu principiului elementar de interpretare, uă distincțiune în lege acolo unde ea nu distinge, căci termenii ei sunt absoluți, și a nu ține compăt de partea finală a art. 2, unde legiuitorul, generalisând, determină elementul constitutiv al loteriei; or, a decide ast-fel, ar fi, nu a interpreta legea, ci a o reface, ceea ce intră numai în atribuțiunile puterii legislative. Deci dar, atât valorile cu loturi, adică acelea în care sume considerabile sunt acordate unei obligațiuni desemnate de sorți, cât și valorile cu prime, adică acele în cari, în momentul rambursării ce se efectuează prin tragere la sorți, se atribuie un beneficiu fie-cărei obligațiuni eșite, oferă publicului speranța unui câștig datorit norocului, principala atracțiune a celor ce pun capitalul lor în asemenea valori; ast-fel fiind, ele intră în categoria operațiunilor socotite de lege ca loterii, și ca atari sunt interdise. Rezultă și din desbaterile urmate în Senat, cu ocasiunea votării acestei legi, că s'a recunoscut că art. 2, ast-fel cum este redactat, viza și operațiunile în care de și capitalul nu se pierde, însă prezintă speranța unui câștig datorit norocului, și că, propunându-se un amendament pentru a sustrage acele operațiuni de sub previsiunile legii, și el respingându-se, legiuitorul și-a manifestat prin această dorință sa de a le considera și pe ele ca

loterii și a le prohibi. (Trib. Ilfov, I, No. 1144 din 18 Dec. 90; *Dreptul* No. 5 din 91).

5. Vândările de obligațiuni cu prime ale diferitelor societăți sau state străine, nu pot fi considerate de cât ca un joc la loterie în sensul art. 2 din legea asupra loteriilor, de ôre ce ele constituiesc nisce vândări care oferă și prime sau beneficii datorite norocului, sau în alte cuvinte constituiesc operațiuni care se presintă publicului și care 'l fac să spere într'un câștig datorit norocului, aceea ce legiuitorul a prohibit, pentru că dânsul voescă ca omul să se înavușcă numai prin muncă, sorginte adevărată și onestă a avuției. Iar nu prin șansele norocului care 'l obicnuiesc să caute câștigul în paguba semenilor săi, care 'l descuragiază și 'l face să i se pară că recompensa muncii active este meschină pe lângă pofta unui lot mare ce ar câștigă; măsură de protecțiune mai ales pentru clasa indigentă, care, din cauza lipsei în care se găsește, este mai mult împinsă să braveze defavoarea unui joc necgal. Și de și cumpărătorii unor losuri de asemenea natură trebuie să fie rambursați de valoarea nominală a acestor efecte, valoare pe care nu o perd nici uă dată, această combinațiune însă nu este de natură ca să schimbe caracterul operațiunii, ea tot loterie rămâne; în adevăr, ceea ce vizază în tot d'a una cel care cumpăra asemenea losuri, nu este alt-ceva de cât câștigul aleatoriu al primei, care se dă prin tragere la sorți, adică jocul la noroc, proba este că prețul acelor losuri ajunge să fie mai mare de cât valoarea lor, prin urmare este constant că acel spor nu pôte să represinte alt-ceva de cât prețul șansei norocoase la tragerile la sorți ce au sa urmeze, spor care, ori ce s'ar dice, este riscat sau pierdut, fără a mai examina valoarea pretinsei rambursări ce se promite, și care consisă a se plăti purtătorului capitalul peste un număr îndelungat de ani, depe cum norocul 'l va favorisa ca losul său să ese mai curând sau mai târziu la sorți. În realitate, scopul ce se urmărește prin aceste operațiuni, ce se oferă publicului, fiind acela de a' l face să spere într'un câștig datorit norocului, ele sunt coprinse în prohibițiunea legii; a decide alt-fel, ar fi a se pretinde că legiuitorul cu uă mână inferoză loteriile ca nisce speculațiuni ale viciului și ale relelor pasiuni, și cu cea-l-altă mână le autorisă îndată ce ele sunt variate ori deghisate sub această formă a losurilor cu prime. Și discuțiunile care au avut loc în Senat, cu ocasiunea votării legii în cestiune, lamuresc și nu mai lasă nici uă îndoială asupra înțelesului cuvântului de loterie cuprins în art. 2 al legii loteriilor; în adevăr, atunci s'a susținut că definițiunea dată în art. 2 din proiect, ar fi prea vagă, căci loterii propriu duse ar trebui să fie numai acele în cari chiar capitalul se pôte perde, fără uă șansă a norocului, sau acelea în cari de și nu se perde capitalul, dar nu se produce alte beneficii de cât ale primei; când însă capitalul nu se perde și când pe lângă interese sau dobândă ce ia, mai are și un alt beneficiu sub formă de primă, atunci asemenea operațiuni nu sunt loterii, și legea ar merge prea departe dacă le ar prohibi și pe acestea. Amendamentul propus în acest sens a cădut, ne fiind susținut de cât de autorul lui, și art. 2 s'a votat întocmai cum era în proiect, adică în înțelesul cel mai larg, cuprindându-se în cuvântul de loterie chiar și acele opera-

țiuni când capitalul nu se perde, și când pe lângă procentele ce îi servă, mai are drept și la beneficii sub formă de primă, și prin urmare, cu atât mai mult acele operațiuni în care, dacă capitalul nu se perde, dar nu poate produce alte beneficii de cât ale primei. (Galați, II, No. 98 din 22 Mai 91, vezi *Dreptul* No. 46 din 91 .

6. Dacă pe de o parte obligațiunile cu prime ale societății Crucea albă olandesă sunt garantate de Statul olandes pentru valoarea lor nominală, pe de altă parte însă ele oferă publicului șanse de câștig a unor sume ca beneficii datorite numai norocului. Asemenea operațiune, dacă nu este ua loterie propriu zisă, este însă asemănată cu loteriile, și prin urmare supune pe agenții ce vând asemenea losuri în România la pedepsa prescrisă de art. 4 din legea loteriilor. (Cas. II, No. 472 din 22 Oct. 91, pag. 1166 .

7. Comite delictul pedepsit de art. 350 c. p. cel care, ca bancher și ca reprezentant al mai multor case straine, introduce și împrăștie în public în România atât anunțuri de loterii cât și losuri ale orașelor Friburg, Milan și Rotterdam, fără să fie autorizate de guvernul țării întru acesta. Și de și acele losuri au o valoare intrinsecă care apără pe posesorul lor de pierderea valorii ce a dat pentru ele, însă pe cât timp ele oferă șanse de câștig datorite numai norocului, intră în prevederile art. 2 din legea loteriilor. (Cas. II, No. 478 din 28 Oct. 91, pag. 1179).

8. De și inculpatul susține că el nu a făcut de cât a da la destinațiune losurile trimise anume din străinătate, însă pe cât timp legiuitorul nu face distincțiune, ci pedepsește pe ori care va introduce prin ori ce mijloace asemenea lucruri, alegațiunea sa rămâne fără nici un temei legal. Cas. II, No. 478 din 28 Oct. 91, pag. 1179 .

Art. 351. «Cei cari, în adjudecațiunile proprietații, usufructului sau închirierii lucrurilor mișcătoare, ori a vre unei întreprinderi, sau a ori cărei aprovizionări, vor împedeca sau turbura libera concurență la licitațiuni, sau la sumisiuni prin oferte, întrebuintând violență sau amenințări ori înaintea sau în timpul licitațiunilor, ori sumisiunilor, se vor pedepsi cu închisoarea de la 15 zile pînă la 6 luni și cu amendă de la 100 pînă la 2500 lei.

Aceia ce, fomând asociațiuni cu scopul de a specula asupra licitațiunilor publice, vor depărta pe concurenți, prin daruri, promisiuni sau alte mijloace, spre a face să scadă pre-

țurile obiectelor puse în licitațiune, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 lună pînă la 1 an.» c. p. 399; leg. înstrăin. bunur. stat. 55 *; c. p. Fr. 412).

SECȚIUNEA VIII

DESTRUCȚIUNI, DEGRADAȚIUNI ȘI ALTE PAGUBE

Art. 352. «Acel care, cu rea voință și fără drept, distruge sau degradă lucrurile altuia mișcătoare sau nemișcătoare, se va pedepsi cu închisoarea pînă la 6 luni.» (c. p. 8, 206, 338, 367, 385 § 11, 393 § 1 și 11; cod. just. milit. 246 și urm.; cod. just. marit. 39; leg. descop. monum. antice 7*¹; leg. conservării monum. publice 6*²;

***) Legea instr. bunur. statului (7 A r. 89 : Art. 55.** Ori cine va împiedeca sau va turbura libera concurență la licitațiuni, ori va întrebuița vre uă manoperă cu scop de a specula asupra licitațiunei, depărtând pe concurenți prin daruri, promisiuni sau ori ce alte mijloce spre a face să scadă prețurile bunurilor puse în vîndare, se va pedepsi conform art. 351 din codul penal.

Autoritatea, înaintea careia este a se efectua licitațiunea, va lua de îndată măsurile necesare pentru constatarea delictului pînă a nu se pierde urmele sale.

În acest scop va delega, dacă trebuința va cere, pe unul din membrii săi, care va constata îndată faptele auzite sau vădute și va dresa un proces-verbal subsemnat de el și de delincenți și persoanele cari au fost față dacă aceștia nu vor sci sau nu vor voi a subscrie, se va face mențiune în procesul-verbal.

Aceste procese-verbale fac probă legală în justiție pînă la în scrierea lor în fals.

***) Lege p. descoper. monument. și obiect. antice (24 Nov. 92): Art. 7.** «Se va pedepsi cu pedepsele prevădute de art. 352 din codul penal ori cine va fi distrus obiectele din cele declarate de ministrul instrucțiunei publice ca avînd interes istoric sau artistic; se va supune la aceeași pedeapsă acela care va exporta asemenea obiecte fără autorizarea ministeriului.»

***) Lege p. conserv. și restaur. monument. publ. (24 Nov. 92): Art. 6.** Ori cine va dărîma sau deteriora un asemenea monument, chiar cînd este proprietatea sa, se va pedepsi cu penalitățile prevădute de art. 352 din legea penala.

art. 1 leg. 21 Apr. 95: leg. poliț. rur. 103, 109*; leg. judec. pace 22, 28**; p. Pr. § 281).

1. În delictul de distrugere prevădută de art. 352, constatarea instanței de fond, că inculpatul cu rea voință și fără drept a distrus lucrurile reclamantului, constituie uă constatare a existenței legale a delictului, în toate elementele lui, care este de atributul său suveran și scapă de censura curții de casație. (Cas. II, No. 532 din 21 Nov. 94, pag. 1155).

2. Distrugerea unui gard la țără intră în prevederile art. 103 No. 5 din legea poliției rurale, și, după art. 59 din legea judecătorilor comunale și de ocóle, se judecă de judecătorul de ocol când cifra despăgubirii cerută trece peste 50 lei, iar când despăgubirea nu trece peste 50 lei faptul este de competența juraților comunali, conform art. 18 din citata lege. (Cas. II, No. 381 din 30 Nov. 82; No. 418 din 11 Sept. 87).

3. Faptul distrugerii unor uluci de la curtea unei proprietăți situată la țără, cade sub previsionsile art. 103 § 7 din legea poliției rurale. (Cas. II, No. 305 din 13 Iun. 94, pag. 729).

4. Dacă inculpații n'au stricat, n'au spart sau ars gardul

*) *Legea poliției rurale 25 Dec. 68: Art. 103.* «Deosebit de despăgubirea civilă la care pot fi supuși pentru pagubele ce vor fi cauzat, se vor pedepsi și cu amenda de la unul până la 25 lei:

8) Cel ce a tăiat sau frânt crăcile arborilor roditori de pe proprietatea altuia;

4) Cel ce a frânt altóele, sau a jupuit cója arborilor pe picioare de pe proprietatea altora;

5) Cel ce a astupat șanțurile, a dărîmat, ridicat sau rup în grăditurile, a tăiat mărăcinii gardurilor altora;

7) Cel ce a stricat, spart sau ars gardurile și închiderile comune sau particulare;

9) Cel ce a tăiat sau distrus grâne în spicuri sau alté asemenea produse;

10) Cel ce va ucide cu rea voință pe loc străin, dobitoce de ori ce fel, sau câini de pază;

11) Cel ce va frânge sau sfărîma instrumente de muncă a pământului în timpul lucrului;

12) Cei ce vor strica drumuri publice, prin săpături, arături, ridicare de pietre, de podini și alte asemenea.»

Art. 109. Urmarirea infracțiunilor rurale, afară de cele a nume prevădute de codul penal, se prescriu în termen de 1 lună de la a lor comitere.»

** *Leg. judec. pace: Art. 22 (legea 18 Mart. 95).* «Judecătoriile de pace sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță:

1) Faptele prevădute și pedepsite de art. 238, 249, 299 alin. I, 352, 353 și 356 din codul penal;»

Art. 23 (leg. 3 Mart. 94). Pentru diferitele delikte din articol precedent judecătorul de pace nu va putea pronunța uă pe deșăă întrecînd 6 luni și 1 di închisóre, afară de casurile prevădute de art. 40 și 43 codul penal.»

comunei, ast-fel ca faptul să constituie uă abatere prevădută de legea poliției rurale, oă au distrus îngrădirea de la primărie, acest fapt constituie delictul prevădută și pedepsit de art. 352 c. pen. Cas. II, No. 293 din 1 Iun. 94, pag. 711).

5. Art. 108 § 10 din legea poliției rurale (25 Dec. 68) se aplică numai acelor indiviđi cari, cu intențiune de a aduce uă vătămăre proprietarului-locului, ucid pe loc strain propria lor vită, iar nu pe a altora. Că art. 108 § 10 cată ast-fel să se interpreteze, reese într'un mod expres din art. 352 c. p., care pedepsește pe cei cari cu rea voință și fără drept distrug lucrurile altuia. Ast-fel fiind, tăierea unui cal străin cu cuțitul, din care caasă calul a murit, constituie delictul prevădută de art. 352 c. p. Cas. II, No. 534 din 21 Nov. 94, pag. 1157.

Art. 353. «Ori care, cu voință, va dărîma, ori va surpa, prin ori ce mijlăce, în tot sau în parte, zidiri, poduri, zăgaze, șosele sau alte clădiri, sciindu-le că sunt străine, se va pedepsi cu închisăre de la 15 zile pêne la 1 an, ori cu amendă care nu va trece peste a 4^a parte din despăgubirea cuvenită.» (c. p. 352, 365, 370; 376, 393 § 10, 396 § 3; cod. just. milit. 245; leg. judecăt. de pace 22, 23*; p. Pr. § 286; p. Fr. 437).

Art. 354 «Ori ce jefuire, stricăciune sau distrucțiune de producturi, mărfuri, efecte sau alte lucruri, mobile ori imobile, ce vor fi ale altuia, de se va fi săvârșit de mai mulți ómeni împreunați în cėtă și cu voință, se va pedepsi cu reclusiunea.» (c. p. 7, 86, 171, 352; cod. just. milit. 243 p. Pr. § 284; p. Fr. 440).

Art. 355. «Acel care va desfința ori ce semn sau ori ce lucrare care servea de hotar între proprietăți, se va pedepsi cu închisărea pêne la 6 luni ori cu amendă de la 50 pêne la 1000 lei.» (c. p. 321, 399; leg. jud. pace 22, 23*;

*) Veđile în nota ** de sub art. 352, pag. 345.

regulament. de hotărnicii 17*; leg. poliției rurale 108 § 5, 7**; p. Fr. 456).

1. Pentru aplicarea art. 355, pe lângă faptul brutal al distrugerii, se mai cere să existe reaua voință din partea delinquentului și prejudiciul cauzat prin acel fapt. (Cas. II, No. 468 din 10 Dec. 85).

2. Pentru a fi cine-va recunoscut ca culpabil de delictul de distrugere de hotare trebuie ca semnul distrus să fi fost recunoscut judecătoresc ca semn de hotar. (Buc. II, No. 11 din 4 Ian. 91. Buc. II, 21 Ian. 94, *Dreptul* No. 18 94).

3. Desființarea unui semn dintre două proprietăți, precum este un gard despărțitor, pentru a cărei limită exista chiar proces între proprietari pentru turburare de posesiune, constituie delictul prevăzut de art. 108 alin. 5 din legea poliției rurale, cu toate că acele proprietăți erau situate într-o comună rurală. (Cas. II, No. 212 din 4 Mai 94, pag. 577).

4. Legiuitorul, prin art. 355, pedepsește pe ori care va desființa ori ce semn, sau ori ce lucrare care servea de hotar între proprietăți. Legea penală nu cere ca acele semne să fie recunoscute și fixate judecătoresc sau recunoscute și stabilite prin învoirea proprietarilor, ci faptul simplu al desființării sau strămutării materiale a unui hotar dintre două proprietăți deosebite, făcut cu intențiunea de a vătămă, este suficient pentru a constitui delictul; a cere ca condițiune pentru aplicarea art. 355, ca hotarul să fi fost judecătoresc recunoscut, sau recunoscut și stabilit prin învoirea proprietarilor, este a adăuga un element neprevăzut de articolul respectiv, ceea ce nu se poate. De altminterlea, legiuitorul român, formulând art. 355 c. pen., ast-fel precum l'a formulat, a ținut seama de incertitudinea constituirii și regulării delimitării proprietății, știind că există semne de hotar între proprietăți, fără ca să fie fixate sau judecătoresc, sau prin învoirea părților într-o epocă oarecare, ast-fel că violarea chiar a acelor semne, precum există, are să provoace aplicarea art. 355. Chiar semnele de hotare, cari sunt înființate de fapt chiar numai de un singur proprietar și există de un an, sunt garantate prin acțiuni posesorii și sunt le-gale ast-fel. În genere, toate semnele de hotare înființate chiar de un singur proprietar de un an, sau hotarele cari există de fapt de timp mai îndelungat de un an sunt garantate prin art. 355. Ast-fel dar, cestiunea principală care trebuie să preocupe pe judecător, este aceea de a se constata data existenței hotarelor distruse, dupe principiul general că judecătorul delictului este și judecătorul

*. Regul. de hotărnicii. (28 Febr. 68 : Art. 17. «Cei ce vor strica, desființa, ori vor muta cu premeditare, în mod nelegal, mușurée, pietre, bouri, mobile, brasde, sau ori ce alte semne despărțitoare între proprietăți, se vor pedepsi în modul prevăzut de art. 321 din codul penal.

Deosebit de acesta, vor mai fi supuși la daunele-interese ale părților lezate prin fapta lor.

**) Vezi nota * de sub art. 352, pag. 345.

excepțiunei propuse contra urmăririi de care este sesizat. (Cas. II, No. 131 din 8 Mart. 94, pag. 318).

5. Ararea în mod ilegal a brasdei care servea de hotar între două proprietăți, intră în prevederile art. 321 c. p. (Cas. II, No. 138 din 28 Mart. 88).

Art. 356. «Se vor pedepsi cu amendă care nu va putea fi mai mare de a 4 parte a despăgubirii ce se va cuveni, proprietarul sau arendașul, sau ori ce altă persoană care, având mori, herestrae, pive și alte asemenea, va înălța cu voință apa, prin zăgazuri, mai sus de cumpăna cuvenită și va cauza înecăciune la drumuri sau la proprietățile altora.

Iar meșterul care va fi lucrat înălțarea apei, cu voință, fără a păzi cuvenita cumpănă, se va supune la închisoare de la 1 lună pînă la 6 luni.» (leg. jud. pace 22, 23 *; p. Fr. 457).

SECȚIUNEA IX

CRIME ȘI DELICTE CARE PUN ÎN PERICOL VIAȚA A MAI MULTOR PERSÓNE

Art. 357. «Veri cine, cu voință, va pune foc la zidiri, corăbii, magazii, fabrici sau ori ce alte clădiri, când sunt locuite sau servesc spre locuință, și în general la încăperi locuite, sau servind spre locuință, de vor fi sau nu ale aprindătorului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.

La aceeași pedepsă se va supune cel ce va pune foc cu voință la clădiri ce servesc pro-

*) Vezi nota ** de sub art. 352, pag. 354.

visoriu pentru adunări de ómeni în timpul când au obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sele aceste clădiri, fie ale altora.

Asemenea se va pedepsi și acela care va da foc la trăsurile de drum de fier, la mine sau la alte locuri închise, care servesc (provisoriu) pentru adunări de ómeni, în timpul când aceștia au obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sele aceste trăsuri, mine sau locuri închise, fie ale altuia.» (c. p. 7, 357, 364; leg. poliț. rur. 86*; p. Pr. § 285; p. Fr. 434 al. I).

1. Pentru aplicarea art. 357 este indispensabil să se arate că casa era locuită sau servea spre locuință. (Cas. II, No. 62 din 5 Mart. 69).

2. De vreme ce art. 358 prevede uă pedépsă pentru incendiul unei case ne-locuită și art. 357 uă pedépsă mai mare pentru incendiul unei case locuită, oîrcumstanța că casa incendiată era locuită constituie uă circums'tanță agravantă, care trebuie să facă obiectul unei întrebări deosebite pusă juraților, și fără care nu se pôte aplica pedeapsa prevădută de art. 357. Cas. II, No. 445 din 13 Nov. 81; No. 362 din 17 Oct. 83; No. 407 din 15 Nov. 83; No. 357 din 30 Iul. 84).

3. Comite uă omisiune esențială președintele care, în crima de incendiu, nu pune în cestiune juraților dacă faptul s'a comis cu voîntă. (Cas. II, No. 9 din 17 Ian. 69).

4. Faptul prevădut de art. 357 este criminal, chiar când paguba cauzată nu trece peste suma prevădută în art. 364. (Cas. II, No. 317 din 7 Iun. 67; No. 227 din 25 Mai 83).

Art. 358. (leg. 17 Febr. 74). «Ori care, cu voîntă va pune foc la zidiri, corăbiî, fabrici, magazii de obște sau de cherestele, sau la ori ce alte clădiri, când nu sunt locuite, nici servesc spre

*) Leg. poliției rurale (25 Dec. 68): Art. 86. «Cei ce se vor dovedi că au cunoscut pe dătătorii de foc, și nu 'i vor arăta autorităților, se vor pedepsi ca complici ai aceloră, și vor fi răspunzători, și de pagubă către cel ce a suferit-o.

Prevenitul pentru asemenea tăinuiri va scăpa de pedépsă și de răspunderea prevădută mai sus, atât în cursul instrucțiunii procesului în contra lui, cât și chiar dupe ce s'a osândit și trimis la închisóre, îndată ce va denunța pe dătătorii de foc.»

locuință, sau la păduri ori la bucate nesece-
rate, sau fânețe necosite, se va pedepsi cu
reclusiunea de la 5 pînă la 7 ani, dacă acele
lucruri nu vor fi ale lui.» (c. p. 357, 359, 360, 364;
cod. silv. 25; leg. poliț. rur. 108 § 1; cod. just. milit. 244; p. Fr.
434 al. III; p. Pr. § 286).

1. Vezi No. 2, 3 și 4 sub art. 357 și No. 1 sub art. 360 c. p.

Art. 359. «Acela care puind foc la unul
din lucrurile menționate în articolul de mai
sus, fiind al său, va cauza, cu voință, ori ce
pagubă altuia, se va pedepsi cu închisórea de
la 6 luni pînă la 2 ani.» (c. p. 357, 358, 360-364;
p. Fr. 434 al. IV).

Art. 360. (leg. 17 Febr. 74). «Ori care, cu voință,
va pune foc la lemne tăiate în pădure sau la
bucate secerate, sau la fânețe cosite, fie acele
lemne grămădite, ori aședate aprópe unele de
altele, precum și bucatele grămădite, ori fă-
cute stoguri, sau fînul strîns în căpițe, clăi
ori șire, dacă aceste lucruri nu vor fi ale lui,
se va pedepsi cu reclusiunea de la 5 pînă la
7 ani.» (c. p. 358, 359, 361—364; p. Fr. 434 al. V).

1. Cuvintele «bucate secerate sau fânețe cosite, întrebuin-
țate de art. 360, cuprind și pacle provenind din recoltă, fiind că
sunt expresiuni generale care se aplică la tóte soiurile de fenete
servind de nutreț la vite, și ne fiind nici un motiv de a face
deosebire între ele. Cas. II, No. 445 din 13 Nov. 81).

2. Art. 360 nu ăice că atunci numai se pedepsește incendiul
de bucate cînd sunt adunate într'un mod determinat, ci din
contra, din expresiunile fiind acele lemne grămădite, ori aședate
unele lîngă altele, precum și bucatele grămădite ori făcute în
stoguri, sau fînul strîns în căpițe, clăi ori șire» rezultă că ori
cum s'ar găsi aședate acele bucate, incendiul lor se pedepsește;
și nici nu s'ar înțelege uă dispozițiune diferită. Apoi, dacă este
adevărât că în materie penală nu se pot pronunța pedepse prin
interpretațiuni, acesta se înțelege în acest sens că judecătorul nu
póte argumenta prin analogie sau deducțiune de la un cas pre-

vădută de lege la unul ne-prevădută, dar nu în sensul că judecătorul nu poate explica și interpreta expresiunile articolelor ce este chemat a aplica, căci aplicațiunea chiar cea mai simplă ce face de un articol la un caz determinat este uă adevărată interpretațiune. (Cas. II, No. 445 din 13 Nov. 81).

Art. 361. «Cel care, puind foc la unul din lucrurile menționate în articolul de mai sus, fiind al său, va cauza, cu voință, ori ce pagubă altuia, se va pedepsi cu închisórea de la 1 lună pênă la 2 ani.» (c. p. 360, 363, 364; p. Fr. 434 al. VI).

1. Intru cât juriul recunósce ca culpabil pe acusat că a pus sau a îndemnat să se pună foc la ră șiră de grâu a sa, rău curtea și aplica art. 360, cazul sên fiind prevădută și pedepsit de art. 361. (Cas. II, No. 524 din 15 Nov. 94, pag. 1138).

2. Voința de a oausa vre-uă pagubă altuia, fiind elementul esențial al delictului prevădută de art. 361, urmează ca ea să fie pusă în cestiune la jurați. Cas. II, No. 524 din 15 Nov. 94, pag. 1138.

Art. 362. «Cel care va fi comunicat focul la unul din lucrurile menționate în articolele de mai sus, puind cu voință foc la ori ce lucru al său, ori străin, dar aședat cu chip în cât să pótă a se întinde focul, se va pedepsi cu pedépsea hotărâtă pentru cei ce d'a dreptul vor fi pus foc la unul dintr'acele lucruri.» (c. p. 357—361, 363, 364 c. silv. 25; leg. poliț. rur. 103 § 1; p. Fr. 434 al. VII).

1. Art. 362 pentru a fi aplicabil, cere constatarea în fapt că focul s'a comunicat din cauză că lucrul la care s'a dat foc erea aședat cu chip în cât să potă a se întinde focul; și încă acest articol, deducend intențiunea criminală din posibilitatea comunicării incendiului urmată de uă comunicare efectivă, stabilește uă presumpțiune în materie criminală, care pótă fi înlăturată ori de câte ori ar resulta din constatarea faptelor că focul s'a comunicat nu din cauza apropierei lucrului la care s'a dat foc de lucrurile la care focul s'a comunicat, dar din cauza unui accident cu totul neprevădută. (Cas. II, No. 513 din 4 Dec. 90).

Art. 363. «La tóte casurile mai sus men-

ționate, dacă focul a cauzat mörte la una sau la mai multe persóne care se aflau în locurile aprinse, când s'a ivit focul, pedépsa va fi munca silnică pe timp mărginit.» (c. p. 1, 7, 357—362; p. Fr. 434 al. VIII).

Art. 364. (leg. 17 Febr. 74). «In tóte casurile prevădute prin art. 357, 358, 359 360, 361 și 362, dacă paguba cauzată prin punerea focului nu va trece peste suma de 600 lei, judecătorul va putea scoborî penalitatea precum urméză: când pedépsa va fi munca silnică, va putea aplica reclusiunea; când pedépsa va fi reclusiunea, va putea aplica închisórea corecțională, ne putënd-o scădea la mai puțin de 1 an; când penalitatea va fi închisórea, o va putea scădea pênă la minimum de 15 zile.» (c. p. 7, 8).

1. Faptul prevădut de art 357 este criminal, chiar când paguba cauzată nu trece peste suma prevădută în art. 364. (Cas. II, No. 817 din 7 Iun. 67; No. 227 din 25 Mai 83).

2. De și art. 364 prevede că judecătorul va putea scoborî penalitatea, transformând reclusiunea în închisóre corecțională, când paguba cauzată prin puuerea focului nu va trece peste suma de 600 lei, ênsé cestiunea de a se sci dacă obiectul incendiat valora mai mult sau mai puțin de 600 lei, nu póte fi judecată și hotărâtă de cât de curtea cu jurați, care are plenitudinea jurisdicțiunei, putend aplica atât pedepse criminale cât și pedepse corecționale, iar nici cum de tribunalele corecționale, cari au jurisdicțiunea restrinsă și cari nu pot aplica de cât pedepse corecționale. Intru cât dar faptul imputat inculpatului este calificat de art. 360 crimă, numai curtea cu jurați este singură competentă a 'l judeca. (Cas. II, No. 549 din 9 Nov. 92, pag. 1028).

3. Dupe art. 364 c. p., scoborirea pedepsei în cas când valórea daunei e mai mică de 600 lei, este facultativă pentru judecătóri; și dacă ei nu se ocupă din oficiu de această cestiune, trebuie a se presupune sau că nu găesc că e just a usa de facultatea ce o au dupe art. 364, sau că dupe împrejurările causei nu rămâne nici uă indoială că valórea daunei e mai mare de 600 lei. In ori ce cas, micimea valórei daunei cauzate prin punere de foc nu póte fi considerată de cât ca uă scusă, și de ore ce acusatul nu invócă asemenea scusă, apoi omisiunea de a pune juraților

cestiunea relativă la valoarea daunei nu atrage nulitatea verdictului sau a decisiunii. (Cas. II, No. 460 din 8 Oct. 91, pag. 1140 .

4. Legiuitorul a lăsat la facultatea judecătorilor de a aplica pedeapsa dupe cum vor aprecia paguba cauzată prin punerea focului. (Cas. II, No. 206 din 1 Apr. 67).

5. Din espresiuile «judecătorul va putea scoberi penalitatea», rezultă că această dispozițiune este lăsată cu totul la facultatea judecătorului; și prin urmare nu poate resulta din ne-aplicarea ei nici uă nulitate, căci ar fi cu totul pueril de a impune judecătorului, sub pedeapsă de nulitate, observarea unei formalități pe care este stăpân, chiar dupe ce ar fi îndeplinit-o, să nu o țină în seamă. (Cas. II, No. 445 din 13 Nov. 81).

Art. 365. «Cei ce vor surpa ori vor derîma, cu voință, prin mijlocul esplosiunei vre unei mine sau erbării, zidării, corăbiî, magazii publice sau de cherestele, se vor supune la pedepsele hotărâte prin articolele de mai sus, potrivit cu osebirile ce se fac într'acele articole.» (c. p. 85, 357—359; c. just. milit. 244; p. Fr. 495).

Art. 366. «Amenințarea de a pune foc la vre uă locuință, sau la ori ce altă proprietate se va pedepsi întocmai ca amenințarea de omor, dupe osebirile prescrise prin art. 235, 236 și 237.» (p. Fr. 436)

Art. 367. (leg. 17 Febr 74). «Ori care cu voință va arde sau va desființa, prin ori ce mijloce, registruri, copii sau acte originale ale vre unei autorități publice, documente, bileteri, polițe, efecte de comerciū sau de bancă, în care se va cuprinde sau din care va resulta vre uă obligațiune, dispozițiune sau apărare, se va pedepsi precum urmază:

Dacă lucrurile desființate sunt acte ale vre unei autorități publice, sau efecte de comerciū, ori de bancă, pedeapsa va fi maximum închisorii și interdicțiunea pe timp mărginit.

Iar dacă lucrurile desființate vor fi ori ce alt act sau înscris, culpabilul se va pedepsi cu închisoarea de la 1 an pînă la 2 ani, și cu amendă de la 100 pînă la 500 lei.» (c. p. 8, 27, 140, 204, 338, 352, 399; cod. just. milit. 248; p. Fr. 489).

1. Faptul de a desființa două bilete la ordin, emise pentru fapte de omersiū, intra în prevederile art. 367. Cas. II, No. 117 din 6 Ma. 70.

2. Pîntru ca să existe delict de provocățiune la delictul de distrugere de acte publice, prevădut și pedepsit de art. 367, trebuie ca, pînă daruri, pînă omisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent ca de bună voie să fi distrus acte publice. Cas. II, No. 401 din 2 Aug. 94, pag. 797.

Art. 368. Cel ce va otrăvi, cu voință, pesci în bălți, heleșteae, ori havuzuri, se va pedepsi cu închisoarea de la 1 lună pînă la 2 ani, și cu amendă de la 16 lei pînă la 200 lei*.) (c. p. 8, 399; leg. vînătului 6, 14**; p. Fr. 452.

Art. 369. «Acela care, cu voință, ocazională uă înecăciune care aduce cu sine mórtea vre unei presóne, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit.» (c. p. 7, 225, 234; p. Pr. § 290).

Art. 370. «Acela care pune în pericol transportul pe drum de fer, sau stricând cu voință drumul, ori mijlocele de transport, sau celelalte dependinți ale drumului, sau ridicând, sau aședând, puind, ori aruncând obiecte pe

*. Ar. 368, din s'ăpare din vedere, nu a fost modificat la 1874, pre a se urca minimum amenzii la 26 lei, totuși conform a t. 399 al. II, c. p., amenda aplicabilă în specio nu pôte fi de cît de la 26—100 lei noi.

** Leg. poliției vînătului 2 Nov. 91: *Art. 6, alin. II.* «Tot asemenea va fi oprit a se pescui prin dinamită, prin înveninare sau secarea apelor, cu scopul de a se prinde pescele din ele.

Art. 14. Se vor pedepsi cu amendă de la 10—100 lei:

7. Acela ce va pescui contra celor prevădute la aliniatul II al art. 6.

cale, sau scoțând din loc railurile, sau puind în cale ori ce alt obstacol, se va pedepsi cu reclusiunea.

Dacă actul a cauzat leziuni corporale grave vre unei persoane, pedépsa va fi munca silnică pe timp mărginit, iară dacă se va fi cauzat mórtea vre unei persoane, culpabilul se va pedepsi cu munca silnică pe tótă vieța.» (c. p. 7, 353, 371; art. 19 și 27 din leg. poliției căii ferate din 26 Mart. 70; p. Pr. § 294).

Art. 371. «Acela care, printr'unul din actele prevădute la articolul de mai sus, pune, fără voință, în pericol transportul pe un drum de fer, se va pedepsi cu închisórea pênă la 1 an cel mult; iară dacă actul a cauzat mórtea vre unei persoane, se va pedepsi cu închisórea de la 2 luni pênă la 2 ani

Aceeași pedépsă se va aplica conductorilor de trenuri și inspecotrilor căilor sau ai serviciilor de transport cari, prin negligența datoriilor lor, pun' transportul în pericol.» (c. p. 8, 370; art. 21, 27 leg. poliției căii ferate din 26 Mart. 70; p. Pr. § 295).

Art. 372. «Acela care cu voință comite acte de natură a împedica ori a stăvili serviciul unui stabiliment telegrafic al Statului sau al unei companii, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună pênă la 2 ani.» (c. p. 373, 374, 375; leg. telegr. post. 92 94, 95; art. 1 și urm. leg. cabl. submar., 20 Dec. 87; p. Pr. § 296).

Art. 373. «Actele de asemenea natură sunt mai cu deosebire: scóterea, destrucțiunea, sau

degradațiunea firelor telegrafice, a stâlpilor telegrafici, a aparatelor sau a altor materii ale stabilimentelor telegrafice, atârănarea de obiecte străine pe firele conducătoare ale telegrafului, falsificarea semnelor date de către telegraf, împedicarea adusă sau la reparațiunea unui stabiliment telegrafic distrus, ori degradat, sau la îndeplinirea serviciului împiegaților.» (c. p. 372, 374, 375; p. Pr. § 269 al. II).

Art. 374. «Dacă împedicarea sau stăvilirea, adusă cu voință, la serviciul telegrafic a occasionat leziuni corporale sau bătă unei persoane, culpabilul va fi pedepsit cu reclusiune, iară dacă se va fi urmat mărtea unei persoane, oșânda va fi munca silnică pe timp mărginit.» (c. p. 7, 372, 373, 375; p. Pr. § 297).

Art. 375. «Acela care, fără voință, va împedeca sau va stăvili serviciul unui stabiliment telegrafic al Statului sau al unei companii, se va pedepsi cu închisórea cel mult pêne la 6 luni; iar dacă se va fi urmat dintr'acésta mărtea unei persoane, pedépsa va fi închisórea de la 1 lună pêne la 1 an.

Dacă faptul se va fi urmat din partea împiegaților telegrafului prin negligența datoriiilor lor, pedépsa va fi închisórea pêne la 1 an, iar de se va fi urmat mărtea vre unei persoane, închisórea va fi de la 2 luni pêne la 2 ani.» (c. p. 8, 372—374; p. Pr. § 298).

Art. 376. (leg. 17 Febr. 74). «Acela care, cu voință, va distruge sau va degrada șosele, poduri, apeduce, stăvilare, leși, zăgazuri, iazuri,

sau alte lucrări hydraulice, ori de siguranță; acela care împedecă navigațiunea pe râuri, pe gârle sau pe canale navigabile, se va pedepsi cu închisórea pêně la 6 luni, sau cu amendă de la 26 pêně la 2000 lei.

Iar dacă, din asemenea acte, se va compromite sănătatea sau vieța vre unei persóne, pedépsa va fi închisórea de la 1 lună pêně la 2 ani, sau cu amendă de la 100 pêně la 5000 lei.

Dacă actul a causat lesiuni corporale grave unei persóne, pedépsa va fi 2 ani închisóre; iar dacă va fi causat mórtea vre unei persóne, pedépsa va fi reclusiunea.» (c. p. 7, 8, 353, 399; p. Pr. § 301).

Art. 377. «Acela care nu esecută măsurile luate de guvern privitóre la izolarea, la privegherea sau la poprirea de a importa, spre a întâmpina introducerea sau întinderea unei bóle contagióse (molipsitóre, se va pedepsi cu închisórea pêně la 2 ani; iar dacă din cauza unei asemenea infracțiuni vre uă persónă se va fi molipsit, pedépsa va fi închisórea de la 2 luni pêně la 2 ani.» (c. p. 8; leg. sanit. 162—170 *; p. Pr. § 306).

Art. 378. «Acela care nu esecută măsurile prescrise de guvern relative la izolarea, privegherea sau la poprirea de a importa, spre

*) Leg. sanitară (22 Iun. 93). Art. 170. Contravențiunile la articolele 164, 165, 166, 167 și 168 se vor constata prin proces-verbal al autorității comunale și sunt pedepsite cu amendă de la 5 pêně la 500 lei.»

a preîntîmpina introducerea sau întinderea epizootiei, se va pedepsi cu închisoarea pînă la 1 an cel mult.

Iar dacă, în urma unei asemenea infracțiuni, se vor fi molipsit vite, pedepsa va fi închisoarea de la 1 lună pînă la 1 an și jumătate.»
(c. p. 8, 385 § 9; leg. poliț. veterinară 174—178*; reg. servic. ve-

*) Leg. poliției sanitar. veterinare (28 Mai 82): Art. 174. «Prefecții, subprefecții, primarii, medicii veterinari și în genere toți agenții administrativi, polițienesci și sanitari, precum și particularii cari vor călca una sau mai multe dispozițiuni prevădute în această lege vor fi dați judecăței și se vor pedepsi dupe împrejurări, conform art. 378 sau 385 § 9 din codul penal și art. 90 din legea poliției rurale, și se vor aplica asemenea art. 37 și 384 din codul penal.

Asemenea se vor pedepsi cu închisoare de 2 ani pînă la 6 luni și cu amendă de 100 pînă la 1000 lei:

a) Acei cari, în contra ordinului de oprire al administrațiunei, vor fi lăsat animalele lor infectate să comunice cu celelalte;

b) Acei cari vor fi vîndut sau vor fi pus în vîndare animalele pe cari le sciau de atacate sau bănuite de a fi atacate de boale contagioase;

c) Acei cari, fără permisiunea autorității, vor fi desgropat sau cumpărat cu cunoscință cadavre sau resturi de animale mörte de ori ce boale contagioase sau ucise ca atacate de pestă bovină, antrax, răpciugă, cărțiță sau turbare;

d) Acei cari, chiar înaintea ordinului de oprire, vor fi importat în România animale pe cari le sciau că sunt atacate de boale contagioase sau că au fost espuse contagiunei.»

Art. 175. «Se vor pedepsi cu închisoare de 6 luni pînă la 3 ani și cu amendă de 100-2000 lei:

a) Acoi cari vor fi vîndut sau vor fi pus în vîndare carnea provenită de la animale pe cari le sciau mörte de ori ce fel de boale contagioase sau ucise ca atacate de pesta bovină, răpciugă, antrax, cărțiță și turbare;

b) Acei cari se vor fi făcut culpabili pentru delictele prevădute la articolele precedente, dacă din aceste delictes a rezultat uă contagiune pentru celelalte animale.»

Art. 176. «Ori ce întreprindător de transporturi care va fi contravenit la obligațiunea de a desinfecta materialul său, va fi supus la uă amendă de 100-1000 lei.

El va fi pedepsit cu închisoare de 6 zile pînă la 2 luni, dacă din această călcare ar resulta uă contagiune între celelalte animale.»

Art. 177. «Ori ce călcare a legii de față, ne-specificată în

terin. de județe 57 *; reg. serv. veterin. de orașe 46 *; reg. serv. veterin. al zonei prevent. 116 * Sept. 11/94; leg. poliț. rural 89—95**; p. Pr. § 307).

Art. 379. «Acela care, dupe ce a încheiat cu autoritatea publică contracte pentru aprovizionarea armatei în timp de resbel, sau pentru transporturi de obiecte de hrană, destinate a preîntâmpina sau a face să înceteze vre uă calamitate publică, se abține cu voință de a esecuta contractul la timpul sau la locul ficsat, sau care nu esecută contractul conform cu tocméla, se va pedepsi cu închisóre de la 6 luni pêně la 2 ani.

articolele de mai sus, sa va pedepsi cu amendă de la 16-100 lei.

Contravenirile la dispozițiunile regulamentelor de administrațiune publică, date spre executarea legi de față, vor fi, dupe casuri, pedepsite cu amenda de la unul pêně la 200 lei, pronunțată de judecătorul de ocol.

Art. 178. Dacă de la data condamnării pentru călcarea vre uneia din dispozițiunile legi de față a trecut mai puțin de 1 an, sau daca această calcare a fost comisă de prefect, sub-prefect, primar, medic veterinar și de oficerii polițienesci, sub ori-ce titlu s'ar comite infracțiunea, pedepsele se pot ridica la îndouitul maximului fixat de articolele precedente.»

*. **Regulament. pentru servic. veterin. de județe** (28 Iul. 94): **Art. 57.** «Toți funcționarii publici, precum și particularii cari vor călca una sau mai multe dispozițiuni prevădute de regulamentul de față, vor fi dați judecăței spre a se pedepsi, conform art. 174 și următoarele din legea poliției sanitare-veterinare.

) **Leg. poliției rurale 25 Dec. 68 : **Art. 90.** Ori-ce proprietar sau posesor de vite va fi dator a face cunoscut primăriei de ivirea bólei între vitele sele, sub osândă de ua amendă de la 36 pêně la 60 lei noi.

La asemenea cas proprietarul va fi obligat a determina locul unde să se închidă vitele bănuite precum și locul unde să se țină cele contagiate și a nu le lăsa să comunice cu vitele celorl-aiți.

Iar pentru tăinuirea bólei vitelor cornute amendile de mai sus vor putea fi îndouite și chiar a fi schimbate în închisóre de la 15 zile pêně la 3 luni.»

Art. 95. «Consilierii comunali ce vor neîngrijii aplicarea acelor măsuri și regulamente se vor pedepsi cu amendă de la 10 pêně la 50 lei.»

Iar dacă neexecutarea contractului provine din neglijență și va ocasiona vre uă pagubă, culpabilul se va pedepsi cu închisórea cel mult pênă la 1 an.» (c. p. 8, 380; cod. just. milit. 73 § 5, 256 *; p. Pr. § 308).

Art. 380. «Acele pedepse se vor aplica și sub-contractanților, sau agenților ori împuterniciților de contracte cari, cunoscând scopul aprovizionărilor, au făcut cu voință sau din neglijență a nu se îndeplini serviciul.» (c. p. 379; cod. just. milit. 256*; p. Pr. § 308).

CARTEA III

CONTRAVENȚIUNI POLIȚIENESCI ȘI PEDEPSELE LOR

CAP. I

Pentru pedepse

Art. 381. «Pedepsele polițienesci sunt :

1. Inchiórea,
2. Amenda,

*. Cod. Justiției milit. 24 Mai 81): Art. 81 leg. 27 Mart. 94. «Toți preveniții, fără osebire, se trag înaintea consiliilor de război :

5 Dacă se atinge de delictele cari se pedepsesc dupe art. 379 din c. p. c.

Art. 256. Acela care, dupe ce a încheiat contracturi cu autoritatea publică pentru aprovizionarea armatei în timp de răzbel, sau pentru transporturi, pentru obiecte de hrană destinate a preîntâmpina sau a face să înceteze călamitatea publică, se abține, cu voință, de a executa contractul la timpul sau locul fixat, sau care nu execută contractul, conform cu tocmela, se va pedepsi cu închisórea de la 6 luni pênă la 2 ani.

Iar dacă neexecutarea contractului provine din neglijență și va ocasiona vre-uă pagubă, culpabilul se va pedepsi cu închisórea cel mult pênă la un an; aceiași pedeapsă se va aplica și subcontracțiilor sau agenților ori împuterniciților de contracte cari, cunoscând scopul aprovizionărilor, au făcut cu voință ori din neglijență a nu se împlini serviciul.

3. Confiscațiunea de óre cari lucruri ce se vor fi prins.» (c. p. 9, 29, 30, 37, 382—384; pr. p. 139; p. Fr. 464).

Art. 382. (leg. 17 Febr. 74) «Pentru abaterile polițienesci, închisórea nu va putea fi mai puțină de 1 di, nici mai mare de 15 zile, dupe osebirile ce se vor arăta mai jos.

Dilele de închisóre vor fi de 24 ore pe deplin, fie-care.» (c. p. 9, 29, 33; p. Fr. 465).

Art. 383 «Amenda, pentru abaterile polițienesci, va fi de la 5 lei pêně la 25 lei, dupe deosebirile ce se vor arăta mai jos. Amendile se vor lua în folosul comunei unde s'a comis contravențiunea.» (c. p. 9 § 2, 30, 35, 385, 389, 393, 396, 399; p. Fr. 466).

Art. 384. (leg. 17 Febr. 74). «Judécătorul de plasă sau primarul va putea, în casurile prescrise de legiuire, să hotărască confiscățiunea, sau a lucrurilor prinse în fapte de abatere, sau a lucrurilor provenite din abateri, sau a lucrurilor ori a instrumentelor care au servit ori aveau a servi spre săvârșirea abaterii.» (c. p. 37, 381 § 3, 386, 391, 394; c. silv. 38; leg. jud. pace 20, 21; p. Fr. 470).

CAP. II

Contravențiuni și pedepse

SECȚIUNEA I

ÂNTÊIA CLASĂ

Art. 385. (leg. 17 Febr. 74). «Se vor pedepsi cu amendă de la 5 pêně la 10 lei:

1. Cei ce nu vor îngriji să țină în bună stare, să drégă sau să măture coșurile (ogea-curile), sau ori ce alt loc unde se află foc ;

2. Cei ce vor călca ordinul guvernului ce popresce de a da puscii și pistóle prin orașe și târguri, sau focuri de artificie în óre care locuri; (c. p. 386, 387).

3. Cei ce nu vor îngriji să curețe ulițele la locurile unde această îngrijire este dată pe séma locuitorilor ;

4. Cei ce vor împedeca circulațiunea stradelor, punând pe dênsele, fără neapărată trebuință, materialuri, sau ori ce alte lucruri, care împedecă ori împuținéză libera trecere, precum și cei ce nu vor îngriji a lumina nóptea cu felinare materialurile ce vor fi gră-mădite de dênșii sau găurile ce vor fi săpat lângă strade și piețe publice;

5. Cei ce nu se vor supune ordinului ce li se va da de către vre uă autoritate competente ca să drégă sau să dărime zidiri în stare próstă;

6. Cei ce vor arunca înaintea locuinței lor lucruri care vor fi de natură a vătăma, prin căderea sau putórea lor, sănătatea;

7. Cei ce nu vor ucide omiđile prin grăđine sau pe locuri sădite de pe moșii, când se va pune uă asemenea îndatorire de către autoritatea competente și se va publica în tot cuprinsul ei; (leg. poliț. rurale 96, 97*).

Leg.^o poliției rur. (25 Dec. 68): Art. 96. «Toți proprietarii, a-rendașii, chiriașii și toți acei ce posedă în numele său sau alcuia,

8. Cei ce, cu nesocotință, vor arunca asupra cui-va lucruri puturose;

9. Acei cari vor călca regulamentele făcute dupe lege de către puterea administrativă sau de către autoritatea municipală; (constit. 93, 115 și 126; regul. subst. otrăvit. din 31 Oct. 93; leg. poliț. veterinară 174*).

10. Acei cari, afară din casurile de furtisag, se vor prinde culegând sau mâncând chiar pe loc fructe ale altuia; (c. p. 308, 309; leg. poliț. rurale 103 § 2**).

11. Acela care, fără drept, calcă și vatămă, sau cu piciorul sau cu vita, holdele altuia; (leg. poliț. rur. 103 § 6 și 8^{*)}).

12. Acela care, în public, va maltrata dobitocele sau le va supune la poveri mai presus de puterea lor.» (c. p. 333, 386—388, 399; leg. jud. pace, 20, 21; p. Fr. 471).

1. Faptul că un cârciumar a ținut cârciuma sa deschisă peste orele reglementare constituie oă simplă contravențiune polițienescă la art. 7 și 8 din regulamentul stabilimentelor publice din 16 Dec. 95, de competența judecătorilor de ocôle de a fi judecat. (Cas. II, No. 315 din 14 Iun. 93, pag. 637).

2. Inmormântarea făcută la biserică, iar nu la cimitir, constituie contravențiunea prevădută de art. 1 și 2 din regulamentul pentru inmormântari din anul 1864, combinate cu art. 385 alin.

sunt datori, ca pênă la 1 Martie al fie cărui an, să pună a curăți de omidi copacii ce se vor afla în curțile și grădinile lor.»

*). Vezi-l sub art. 378, pag. 358.

**). Leg. poliț. rur. (25 Dec. 68): Art. 103, «Deosehit de despăgubirea la care pot fi supuși pentru pagubele ce vor fi causat, se vor pedepsi și cu amenda de la unul pênă la 25 lei:

2° Cel ce 'și-a luat pe ascuns și ănsușit fără învoirea proprietarului, struguri și ori ce fel de alte fructo, din vii, grădini, liveți de pometuri;

*¹) 6° Cel ce a introdus fără consimțimentul proprietarului ori al posesorului, vite în ori ce fel de liveți, fenețe, vii, iăsadnițe de copaci roditori și alte asemeni sădiri;

3° Cel ce a intrat călare sau cu trăsura pe locuri semăuate;»

9 c. pen., de competența judecătorilor de ocôle d'a o judeca. (Cas. II, No. 327 din 8 lun. 92, pag. 627).

3. Din dispozițiunile generale ale legii din 21 Sept. 64 și ale regulamentului din 12 Ianuarie 1866, relativ la executarea acestei legi, reese că nimeni nu se va putea servi în comerțul său de greutate și măsuri cari nu ar fi fost marcate la autoritățile competente, atunci când vine uă cantitate determinată, fie ca greutate, fie ca capacitate, nu și atunci când vinde uă cantitate ărecare, fără ensă a'i determina fie greutatea, fie capacitatea. Deci, dacă inculpatul s'a servit, în comerțul său de vinuri, de sticle, nu pentru a vinde cantități determinate, fie ca greutate, fie ca capacitate, ci a vândut vinul cu sticla, fără a specifica ce cantitate de vin conține fie-care sticlă, așa fiind, dēnsul neservindu-se cu acele sticle ca măsuri, nu e ținut să le aibă marcate de autoritățile competente și deci tribunalul rău 'l condamnă ca contravenient la sus menționatele legi și regulamente. Cas. II, No. 254 din 11 Mai '93, pag. 501.

4. Refusul din partea unui agent al poliției sanitare veterinare de a înlicra nisce vite pentru ducerea lor la iarmaroc, constituie ua contravențiune în sensul art. 174 din legea poliției veterinare, pedepsită de art. 385 alin. 9 c. pen. (Cas. II, No. 466 din 15 Oct. 91, pag. 1152).

5. Instanța care recunósce că inculpatul este culpabil de contravențiunea prevădută de art. 385 § 5. cu drept cuvēnt condamnă pe contravenient la amendă și la dērimarea clădirei. (Cas. II, No. 110 din 29 Febr. 88).

6. Cel a căruia casă amenință a cădea și este în stare de ruină complectă, nu se supune regulamentelor comunale a o dērima, comite ua contravențiune polițienescă, lăsată în jurisdicțiunea judecătorilor de ocôle, fără ca valōrca imobilului supus dērimării să pōtă schimba întru cât-va natura contravențiunei sau natrăa competenței. (Cas. II. No. 257 din 23 lun. 86).

7. Dacă tribunalul constată că s'au indeplinit tōte formalitățile cerute de art. 55 din regulamentul comunei București, pentru dērimarea unei clădiri care amenință ruină, și proprietarul s'a opus de a dērima clădirea, în atare cas se nasce pentru primărie dreptul de a dērima casa, atât în virtutea art. 55 din regulamentul pentru alinieri, cât și dupe art. 385 § 5 c. p. care prevede uă pedēpsă pentru proprietarii care nu dērimă zidurile în stare prōstă, și art. 385 § 9 c. p., care pedepsesce pe cei care calcă regulamentele făcute de autoritatea comunală. (Cas. II, No. 513 din 14 Nov. 84).

8. Art. 385 § 9 nu esclude penalitățile pecuniare stabilite în folosul caselor publice prevădute în contracte sancționate prin regulamente privitoare la administrațiunea publică. (Cas. II, No. 206 din 30 Mai 69).

9. Ori de câte ori este vorba de infracțiuni la legi și regulamente, instanțele represive sunt competente a le judeca și a pronunța pedepsile prescrise; iar competența unor consilii speciale, precum a consiliului medical în materie de farmacie, nu pōte împedeca acțiunea instanțelor represive ordinare. (Cas. II, No. 8 din 10 Ian. 78).

10. Art. 385 § 9 nu autorisă pe instanțele judecătorești a

condamna la amenda prevădută în acel articol, de cât pe acei ce calcă regulamentele făcute dupe lege de către puterea administrativă sau autoritatea comunală. Și art. 77 din legea comunală dă consiliului comunal dreptul de a face regulamente pentru administrațiunea interioară a comunei și ordonanțele de poliție comunală; iar art. 104 și următorii din legea comunală nu recunosc primarului alt drept de cât a executa acele ordonanțe sau regulamente, iar nu și de a face asemenea ordonanțe. Prin urmare, cei ce calcă ordonanțele făcute numai de primar nu se pedepsesc. (Cas. II, No. 417 din 7 Sept. 84).

11. Din art. 385 alin. IX c. pen. combinat cu art. 71, alin. I din legea comunală, rezultă că contravenienții la regulamentele comunale sau administrative, vor fi condamnați, pe de o parte, la amendă de la 5—10 lei, iar pe de alta la dărîmarea clădirei. Însă simpla contravențiune de a clădi casă fără prealabilă autorizațiune din partea primăriei, nu poate atrage dupe sine ca consecință imediată condamnățiune la dărîmarea clădirei, dacă nu se constată că aceea clădire este eșită din linia de aliniere hotărîită de primărie, că împedică sau împușinează circulațiunea, că ameninșă ruina sau alte asemenea casuri, în cari, prin atari construcțiuni, s'ar atinge ordinea publică sau s'ar aduce vătămăre salubrităței publice. (Cas. II, No. 63 din 27 Ian. 93, pag. 85; Cas. II, No. 586 din 23 Dec. 72).

12. Cel condamnat la amendă pentru contravențiune la regulamentele comunale, urmăzează să fie condamnat și la dărîmarea ferăriei construită contra acelor regulamente, dărîmare care este uă consecință inevitabilă a condamnățiunii la amendă. (Cas. II, No. 502 din 8 Dec. 86).

13. Nu comite nici un esces de putere tribunalul care, în baza art. 385 § 9, condamnă la amendă de 10 lei și la desființarea vărării construite în ocolul I din Bucuresci, contra art. 10 al. IV din regul. din 4 Febr. 81 asupra salubrității construcțiunilor din Bucuresci. (Cas. II, No. 256 din 15 Mai 90).

14. Dupe art. 2 din regulamentul pentru aliniare din 1878, ori ce aliniare nu se poate efectua de cât numai în virtutea unui plan aprobat de consiliul comunal și sancționat de Rege; prin urmare neobservarea unui plan ne-votat de consiliul comunal sau ne-sancționat de Rege, nu poate constitui uă contravențiune în sensul și spiritul legii penale. (Cas. II, No. 15 din 8 Ian. 88).

15. Nu constituie uă infracțiune faptul unei persoane care clădesce în afară de alinierea prescrisă prin biletul de permisiune liberat de primărie, când pentru aceea aliniare nu există un plan votat de consiliul comunal și sancționat de Rege, conform art. 2 din regulamentul de alinieri din 1878. (Prahova, I, 912 din 15 Nov. 87, vezi *Dreptul* No. 62 din 88).

16. Obligațiunea de a se face pușuri absorbitoare pentru apele ce curg de la uă fabrică în stradă, iar în cas contrariu de a se opri funcționarea fabricii, nu trebuie privită din punctul de vedere al pedepsei, ci sub acela al daunelor-interese și reparațiunilor care formeză obiectul acțiunii civile. Asemenea obligațiuni nu sunt un accesoriu al pedepsei principale, ci este uă parte principală, însă de un caracter cu totul civil. Ast-fel, aseme-

nea condamnațiunii civile se prescriu conform art. 599 pr. p. (Cas. II, No. 141 din 4 Apr. 88).

17 Dreptul ce se acordă primăriei de a opri funcționarea unei fabrici, ale cărei ape inundează strada, la cas când fabrica nu ar împedea scurgerea apelor în strada în termenul acordat, nu poate fi considerat ca uă pedepsă, ci ca uă sancțiune la dispozițiivul hotărârei, când contravenientul nu ar consimți, din propria sa voință, să facă a se curma continuarea unei contravențiuni la regulamentele de igienă publică. Cas. secț. unite, No. 4 din 28 Iun. 84).

18. Obligațiunea impusă de judecată contravenientului de a transforma latrinele făcute contra regulamentului comunal, constituie uă obligațiune civilă, care intră în competența tribunalelor polițienesci numai prin excepțiune, ca accesoriu al acțiunei publice pentru contravențiune. Cas. II, No. 430 din 2 Oct. 90.

Art. 386. Se vor confisca încă și obiectele de artificii în cazul prevădută de aliniatul al doilea al art. 385.» (c. p. 37, 384; p. Fr. 472).

Art. 387. «Pedepsa închisorii de la 1 și pînă la 2 zile se va putea aplica pe lângă amendă, dupe circumstanțe, în contra celor căduți în contravențiunea prevădută la aliniatul 2 al art. 385.» (c. p. 382; p. Fr. 473).

Art. 388. «La întîmplare de recidivă din partea celor menționați într'această secțiune, osândiții se vor supune la închisore de 3 zile.» (c. p. 382, 397; pr. p. 139; p. Fr. 474).

SECȚIUNEA II

A DOUA CLASĂ

Art. 389. Se vor pedepsi cu amendă de la 10 pînă la 15 lei: (leg. jud. pace 20, 21).

I. Birtașii, hangii, și orî ce asemenea închirietori care nu vor îngriji să înscrie îndată într'un registru regulat numele, pronumele, data intrării și a eșirei a orî cărei persoane în casele lor, precum și cei ce nu vor înfățișa

asemenea registru când li se va cere de drepturi competenți. (c. p. 134).

2. Cărașii, chirigii, și ori ce conducători de trăsuri sau de dobitoce de povară, care nu vor sta tot-d'a-una lângă caii sau dobitocele lor, nu vor ținea uă parte numai a stradelor sau a drumurilor ca să lase pe cea-l-altă liberă, spre trecerea celor-l-alte trăsuri ce vor umbla pe aceleași strade sau drumuri. (c. p. 390).

3. Cei ce vor da drumul sau vor lăsa să alerge caii, dobitocele de tras, de povară, sau de călărie în întrul unui loc locuit. (c. p. 390).

4. Cei ce, umblând cu trăsuri prin stradele orașelor, sau nu'și vor păzi rëndul, ori vor alerga prea iute. (c. p. 390).

5. Birjarii și cei cu diligențe publice care nu vor avea număr la trăsura lor, ori care vor lua plată mai mare de cât cea hotărâtă.

6. Cei ce vor aședa pe strade, pe drumuri, în piețe sau bâlciuri, jocuri de loterie sau ori ce alt joc de noroc. (c. p. 350, 391).

7. Cei ce vor vinde băuturi prefăcute, fără apărare de osânda hotărâtă la întemplantare când acele băuturi vor fi amestecate cu materii vătămătoare sănătății. (c. p. 247, 390, 391).

8. Cei ce vor lăsa să umble liberi nebunii sau furioșii, care vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitoce făcătoare de rău, precum și cei ce vor ațîța sau nu vor opri câinii lor, când se pornesc asupra trecătorilor, și chiar de nu ar fi rezultat dintr'acésta vre un rău sau vre uă pagubă.

9. Cei ce vor arunca petre sau alte lucruri tari, ori gunoă pe casele, zidirile și împrejurimile altuia, sau în grădini ori împrejuriri străine, precum și cei ce, cu voință, vor arunca lucruri tari sau puturose asupra cuiva. (c. p. 390).

10. Acei cari, fără drept, vor intra în grădinile altuia, când sunt pe picior, sau în vile ori grădina altuia, când fructele sunt còpte, sau apròpe de còcere.

11. Cei ce nu vor da ajutorul ce li se va cere la întêmplare de înecăciune, de aprindere, de tâlhării, jefuiri, flagrant delict, clamóre publică sau alte asemenea nevoi. (leg. poliț rurale 70, 71, 72, 75, 83, 84, 85).

12. Cei ce vor pune spre vîndare lucruri de mîncare stricate, clocite sau vătămătóre ori póme crude.* (c. p. 388, 390—392, 399; leg. poliț veterin. 174 lit. b, 175 lit. a*; pr. p. 108; p. Fr. 475).

1. In puterea art. 389 § 8 numai acei stăpâni se pedepsesc cari vor așîta sau nu vor opri cîinii când se pornesc asupra trecătorilor. (Cas. II, No. 308 din 4 Iul. 88).

3. Constitue contravențiunea prevădută de art. 389 § 8 faptul că un cîne al cui-va a mușcat pe uă copilă. (Cas. II, No. 205 din 27 Apr. 84).

3. Art. 389 alin. 11, pedepsind ca contravenienți pe cei ce nu vor da ajutorul ce li se cere în cas de înecăciune, aprindere, etc., sau alte asemenea nevoi, înțelege un ajutor *material*, indispensabil de a evita pentru un moment una din nenorocirile enumerate mai sus. Legiuitorul cu multă dreptate a cređut că ajutorul ce l'ar putea da autoritățile să nu potă fi destul de prompt, și de aceea a făcut uă îndatorire pentru *ori cine* de a interveni în casuri de pericole iminente, a făcut cu alte cuvinte uă restricțiune libertății individuale, impusă de un simțiment de umanitate. Când ênsê calamitatea s'a săvârșit, când incendiul s'a stins, când individul s'a înecat, a fost prădat, când criminalul a dispărut (comp. art. 40 pr. pen.), când clamórea publică a încetat, atunci art. 389 nu 'și mai are aplicațiunea, nu mai póte fi vorba de un ajutor material, brutal, pe care ori cine 'l póte da; atunci vine

*) Veđile sub art. 378, pag. 358.

rolul autorităților constituite de a constata și pedepsi pe culpabil, fie a carității publice spontanee, și în ori ce cas liberă de a veni în ajutorul victimelor; în nici un cas însă nu se poate pedepsi inacțiunea, indiferența particularilor, ori cât de imorală ar fi. Ceea ce dovedește mai mult că nu poate fi vorba de cât de un ajutor material în casurile urgente indicate sau alte asemenea, este și împrejurarea că legiuitorul nostru, modificând al. 11 din articolul corespunzător frances 475, a omis cuventul de *services* care exista în codul frances și care ar conveni la un ajutor în telectual, menținând numai expresiunea *secours* care presupune un act material.—Or, autopsia unui cadavru spre a descoperi cauza morții nu este un act material pe care l'ar putea săvârși ori cine, ci este lucrarea unor persoane cu cunoștițe speciale. Ast-fel fiind, refuzul unui asemenea concurs, refuzul medicului de a face autopsia unui cadavru în urma invitațiunei făcută de procuror, nu poate cadea în prevederile art. 389 al. 11. Și fără cuvent se susține că art. 389 al. 11 este sancțiunea art. 43 pr. p. și prin urmare e aplicabil în specie, art. 43 pr. p. se referă la constatarea faptului uă dată comis, și această constatare, ori câtă urgență ar reclama, nu are nimic de comun cu acele circumstanțe eminamente urgente, enumerate de art. 389 al. 11, cari cer un ajutor imediat instantaneu; alt ceva e a scăpa pe cine-va de la mörte, a da ajutor victimei, a pune mâna pe criminal, și alt-ceva a constata faptul, lucru ce se poate face mai târziu fără vre uă mare pierdere pentru societate. De asemenea refuzul medicului de a face autopsia nu intră nici în expresiunea *sau alte asemenea nevoi*, caci și acele presupuse nevoi trebuie să fie asemenea cu cele-alte, adică să aibă caracterul de urgență aratat mai sus. (Vaslui, 4 Mai 94, *Dreptul* No. 43 34).

4. Faptul că locnitorii unei comune rurale n'au sărit să dea ajutor pentru prinderea făcătorilor de rele ce au spart și jefuit casa unui consăten, constituie contravențiunea prevădută de art. 84 din legea poliției rurale, de competența judecătorului de ocol, dacă despăgubirile cerute de partea vătămată trec peste suma de 50 lei. (Cas, II, No 536 din 27 Oct. 92, pag. 936).

5. Veți No, 1 și 4 de sub art. 247, pag. 212.

Art. 390. «Se va putea, dupe împrejurări, pronunța, afară din amendă, și închisörea pênă la 3 zile cel mult, la casurile prevădute de aliniatul 2, 3, 4, 7 și 9 al art. 389.» (c. p. 382, 392, p. Fr. 476).

Art. 391. «Se vor confisca:

1. Mesele, instrumentele și gătirile de jocuri, sau de loterii aședate pe strade, pe drumuri și prin locuri publice, precum și baniși ori lucrurile de loterie, propuse jucătorilor.

2. Băuturile prefăcute ce se vor găsi a fi ale vîndătorilor se vor vîrsa.

3. Scrierile sau gravurile în contra bunelor moravuri se vor rupe și se vor desființa.

4. Lucrurile de mîncare stricate, clocite, sau vătămătoare și pomele crude se vor lepăda.» (c. p. 37, 381, 384, 389; p. Fr. 477).

Art. 392. La întîmplare de recidivă din partea celor menționați într'această secțiune, osînda va fi închisoarea de 5 zile deplin; iar pentru cei menționați în paragraful al. 6 art. 389, de vor cădea în recidivă, fapta lor se va socoti delict, și se vor pedepsi cu închisoarea de la 6 zile pînă la 1 lună, ori cu amendă de la 26 pînă la 200 lei.» (c. p. 1, 8, 382, 397; pr. p. 139; p. Fr. 478).

SECȚIUNEA III

A TREIA CLASĂ

Art. 393. (leg. 17 Febr. 74). «Se vor pedepsi cu amendă de lei 15 pînă la 25 : (leg. jud de paco 20, 21).

1. Cei cari, afară de întîmplările prevădute la art. 352 pînă la art. 380 inclusiv, vor cauza cu voință pagubă la proprietățile mișcătoare ale altuia; (leg. poliț. rur. 103 § 3, 4, 5, 7, 9 12).

2. Cei ce vor cauza mörte sau răniri dobitoćelor altuia, prîn lăsarea fără pază de nebuni sau furioși, ori de dobitoće făcătoare de

* Veđi-l sub art. 352, pag. 345, în nota *.

rău, sau prin repeđiciunea ori reaua conducere a trăsurilor, ori prin covârșitorea lor povară, sau a cailor, a dobitoćelor de tras, de povară sau călărie;

3. Cei ce vor cauza aceleași stricăciuni prin întrebuințare de arme cu nedibăcie, ori fără cuviincioasă pază, sau prin aruncarea de petre ori de alte lucruri tari; (leg. poliț. rur. 98, 99, 103 § 10).

4. Cei ce vor cauza aceleași stricăciuni sau pericole prin învechirea, dărăpănarea și negregerea sau neținerea în bună stare a caselor ori a clădirilor, sau prin astuparea stradelor, ori prin vre uă săpătură, sau prin ori ce altă lucrare făcută pe strade, piețe sau locuri publice, ori lângă dênsele, fără a fi luat despre acesta nici uă măsură de pază, nici să fi pus trebuincioasele semne;

5. Cei ce vor avea dramuri sau măsuri mincinoșe în magasiile, în prăvăliile sau casele lor de negoț, sau în târguri ori bălciuri, fără a fi apărați cu acesta de osândeale corecționale hotărâte pentru dênșii când vor întrebuința asemenea mincinoșe dramuri sau măsuri; (c. p. 336, 394).

6. Cei ce vor întrebuința alte dramuri sau măsuri de cât acele prevădute de legile în vigóre; (c. p. 336, 394; art. 3 leg. sist. metric, 21 Sept. 64).

7. Brutarii, măcelarii și lumînărarii, care vor vinde pâine, carne sau lumînări cu preț mai mare de cât cel hotărât și publicat, ori cu lipsă de dramuri, ori de calitate mai próstă de cât cea cuvenită și hotărâtă;

8. Acei cari cauzăză sau contribuesc a cauza sgomot sau larmă nópteă, turburând cu acésta liniscea locuitorilor ;

9. Cei ce vor deslipi sau vor rupe, cu cuget rău, afişele lipite din ordinea autorităţilor ;

10. Cei ce vor strica, ori în ce chip, drumurile publice, sau vor lua loc din lărgimea lor ; (leg. poliţ. rur. 103 § 12* ; leg. drumur. 30 Mart. 68).

11. Cei ce vor rupe, ori strica instrumente de agricultură, surle, ori colibe ale pasnicilor ; (leg. poliţ. rural. 103 § 11* ; c. p. 309).

12. Nesupunerile şi necuviinţele servitorilor către stăpâni ;

13. Părăsirea serviciului fără uă prealabilă încunosciinţare către stăpâni cel puţin cu 3 zile înainte ; (leg. servit. 12, 18, 21, 22 ; reg. servit. 29, 38)

Se va putea, dupe împrejurări, pronunţa pe lângă amendă, şi pedepsă închisorii, pêne la 5 zile cel mult, în contra acelor ce se vor afla în casurile prevădute la aliniatele 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12 şi 13, din acest articol.* (c. p. 382, 383, 394, 395, 399 ; p. Fr. 479).

1. Distrugerea perdelei de la uă prăvălie, ca uă pagubă causată cu voinţă la proprietăţile mişcătore ale altuia, intră în prevederea art. 393 § 1. (Cas. II, No. 166 din 15 Mart. 89).

2. Faptul de a lovi şi tăia cu toporul un bou, intră în prevederile art. 393. Cas. secţ.-unit., No. 2 din 27 Ian. 83).

3. Comite contravenţiunea prevădută şi pedepsită de art. 393 al. 2 din codul penal, cel care, prin lasarea fără pază a câinilor săi rău-făcători, cauzează mórtea sau ranirea dobitócilor altuia, chiar când acestea s'ar găsi în feneţele ţele, dacă ele nu sunt porci, pasări domestice sau câini, singurul cas în care ar fi scutit de pedepsă, în virtutea art. 99, 99 şi 103 din legea poliţiei rurale. (Cas. II, No. 420 din 8 Aug. 92, pag. 701).

*) Vezi-l sub art. 352, pag. 345, în nota *.

4. Faptul de a se găsi în prăvălia cui-va măsuri mincinoase, fără însă să se fi servit cu acele măsuri, intră în prevederile art. 393 § 5. (Cas. II, No. 225 din 20 Apr. 89).

5. Găsirea de măsuri mincinoase în prăvălia unui comerciant de băuturi spirtoase, constituie contravențiunea prevădută de art. 393 § 5 și 6. (Cas. II, No. 448 și 449 din 24 Oct. 90).

6. Primarul, dupe art. 89 lit. e din legea comunală, este însărcinat cu articolele de indestulare publică; și între dispozițiunile pe care autoritățile comunale le pot lua în această privință, poate intra și fixarea unui preț maximum. Uă asemenea regulamentare nu are nimic contrariu sfîncuiei dreptului de proprietate, consacrat prin art. 19 din constituțiune, căci nu se ridică prin el vre uă proprietate a neguțătorului, ci se fixează numai condițiunile sub care se poate exercita un comerț; de aceea legiuitorul de la 1874 a menținut dispozițiunile art. 393 c. p., ca unele ce nu sunt contrarii constituțiunei din 1866. Ast-fel dar, regulamentele făcute de primar sau de consiliul comunal, în privința debitărei articolelor de indestulare publică, au putere obligatorie pentru locuitorii comunei. Prin urmare, măcelarul, care vinde carne cu preț mai mare de cât cel hotărât, cade sub prevederile art. 393 § 7 c. p. (Cas. II, No. 104 din 25 Febr. 86).

7. Când faptul imputat contravenientului întrunesc elementele constitutive ale contravențiunei prevădută de art. 393 § 7, el nu se poate judeca dupe nici un alt regulament, cum ar fi regulamentul asupra măcelarilor, fața cu sus citatul text de lege clar și în vîgore. (Cas. II, No. 104 din 25 Febr. 86).

8. Vîndarea de marfă cu lipsă de grame, pentru ca să cadă sub aplicațiunea art. 393, urmează ca delinquentul să esercite una din profesiunile indicate anume în acel articol. Dacă marfa vîndută cu lipsă de grame nu intră în categoria mărfurilor prevădute de art. 393, acest fapt nu intră în prevederile acestui articol. Cas. II, No. 125 din 5 Mart. 86; No. 490 din 10 Nov. 87).

9. Faptul de a vinde prune, înșelând pe cumpărător la cântărelă, nu intră în prevederile art. 393 § 7, ne fiind anume prevădută în acest text, care prin analogie nu se poate aplica. (Cas. II, No. 197 din 15 Apr. 87).

10. Dacă inculpatul a întrebuințat măsuri mincinoase, înșelând pe cumpărător asupra cătimei cerealelor vîndute de el, prejudiciându-l prin acest fapt în folosul său, acest fapt nu intră în prevederile art. 393. (Cas. II, No. 557 din 14 Dec. 87).

11. Faptul de a vinde pesce cu lipsă de dramuri, fără a se stabili în același timp că s'a servit cu măsuri mincinoase sau cu alte măsuri de cât cele autorizate de guvern, nu poate fi calificat ca uă contravențiune polițienescă prevădută de art. 393 § 7, de ôre ce acest articol ne-coprinde și pe pescari, dispozițiunile codului penal trebuind a fi interpretate într'un mod strict, ca atare nu se poate aplica la casuri neprevădute prin acel codice. (Cas. II, No. 349—351 din 21 Sept. 83; No. 324 din 9 Iul. 84; No. 490 din 10 Nov. 87).

12. Faptul de a înșela pe cumpărător asupra cătimei lucrurilor vîndute, nu prin întrebuințare de dramuri sau măsuri mincinoase, ci prin cele adevărate și juste, dând însă lipsă, nu intră în prevederile art. 393 § 6, căci prin acest articol se pedepsește sim-

plul fapt al întrebuintării de alte dramuri sau măsuri de cât cele prevădute de legile în vigoare, fără sa fi mijlocit vre uă înșelăciune asupra lucrului vendut. (Cas. II, No. 235 din 20 Apr. 74 .

13. Infracțiunea prevădută de art. 393 § 7 este și ea uă înșelăciune, care s'a taxat și penat de legiuitor ca simplă contravențiune, numai pentru considerațiuni utilitare de neînsemnătatea obiectului asupra căruia ea se manifestează. Prin urmare, trebuie și aci, ca pentru oii ce înșelăciune, să existe înainte de toate uă lucrare prin ascuș, manoperi frauduloșe, clandestine, din partea inculpatului, surprinderea bunei credințe a pacientului, care ar fi convins că cantitatea vendută este identică cu cea cerută. (Suceva, 7 Mart. 91, *Dreptul* No. 33 din 91 .

14. Faptul de a descărca puscii pe stradă și a face sgomoș năptea turburând liniștea publică, constituie contravențiunea prevădută de art. 393. Cas. II, No. 382 din 7 Oct. 85).

Art 394. (leg. 17 Febr. 74 . «Se vor confisca încă dramurile și măsurile mincinoșe, precum și dramurile și măsurile osebite de cele prevădute de legile în vigoare.» (c. p. 87, 381, 384, 393; p. Fr. 480).

Art. 395. (leg. 17 Febr. 74). «La întâmplare de recidivă din partea celor însemnați într'acastă secțiune, culpabilii se vor supune tot-d'a-una la închisore de 5 zile.» (c. p. 382, 393, 397; p. Fr. 481).

SECȚIUNEA IV *)

A PATRA CLASĂ

Art. 396. (leg. 17 Febr. 74). «Se vor pedepsi cu maximum amendii de 25 lei, și cu închisore de la 1 pînă la 15 zile:

1. Aceia cari vor fi contravenit dispozițiilor art. 238 al. II;

2. Aceia cari vor fi comis faptul prevădut de art. 300; (leg. judec. pace 27).

*) Acastă secțiune, în edițiunea oficială din 1874, este greșit numerotată cu No. III, în loc de IV, cum trebuie să fie.

3. Aceia cari vor tăia lemne sau arbori din uă pădure sau de pre ori ce altă proprietate străină, sau vor ridica cărbuni; precum și aceea cari, fără a fi autorisați, vor ridica, de pre drumurile publice, brasde, pământuri sau petriș, sau cari vor fi luat de pre locurile, ce sunt proprietăți ale comunelor, pământuri sau alte materialuri.» (c. p. 309 § 2, 382, 383, 393 § 10, 397; cod. silv. 19, 24; leg. poliț. rur. 103 § 3, 4; leg. judec. pace 20, 21 .

1. Tăierea de lemne din pădure străină nu constituie contravențiunea prevădută de art. 396, ci delictul de furt, când lemnele sunt ridicate și ensușite fără drept de către inculpat. *Falcu*, No. 710 din 30 Oct. 91, *Dreptul* No. 8/92 .

2. Faptul de a ridica pietriș de pe drumurile publice, constituie contravențiunea prevădută și pedepsită de art. 396 § 3, de competența judecătorilor de ocol de a o judeca, ori care ar fi suma despăgubirilor civile pretinse. *Cas. II*, No. 275 din 19 Mai 93, pag. 523 .

3. Este casabilă hotărârea care, aplicând art. 396, condamnă pe inculpat numai la amendă, fără a condamna și la închisore. (*Cas. II*, No. 292 din 16 Aug 75 .

4. Este casabilă sentința polițienescă care condamnă pe cinci-va numai la 10 lei amendă pentru simple injurii, când acest fapt se pedepsește cu amondu de 25 lei și cu închisore de la 1 15 zile. (*Cas. II*, No. 335 din 3 Sept. 76).

5. Din momentul ce judele de ocol, pentru faptul prevădută și penat de art. 300 și art. 396, nu condamnă pe inculpat la închisore, ci numai la 100 lei amendă, și cartea de judecată ne fiind apelată de cât de inculpat, este un drept câștigat pentru el înaintea tribunalului de a nu fi condamnat la închisore; și întru cât amenda la care densul poate fi condamnat nu poate fi mai mare de 25 lei, tribunalul face uă greșită aplicare a art. 396 c. p., când menține amenda de 100 lei dată de judele de ocol. (*Cas. II*, No. 230 din 14 Mai 91).

6. Dacă inculpatul a fost condamnat pentru faptul că prin insultele aduse soției reclamantului a insultat și pe soț, soția nu mai poate în urmă cere condamnarea inculpatului tot pentru cuvintele rostite pentru care a mai fost condamnat în urma reclamațiunii soțului. În adevăr, în materie corecțională, pentru a exista autoritatea lucrului judecat, nu e necesitate de identitate de persoane, întru cât acțiunea publică poate fi deschisă atât de procuror, cât și de alte persoane. (*Cas. II*, No. 593 din 2 Oct. 95).

Dispozițiuni comune la cele 4 secțiuni de mai sus

Art. 397. (leg. 17 Febr. 74). «Este recidivă la toate întâmplările prevădute de cartea III, când în contra celui abătut se va fi dat hotărâre pentru vre uă altă abatere polițienescă, în curgere de 12 luni, socotite de la darea acelei hotărâri pînă la săvârșirea celei-din nou abateri, săvârșită în ocolul jurisdicțiunei ace-luiași tribunal.

În cas de recidivă din partea celor însem-nați în art. 396, se va aplica maximum în-chisorii polițienesci.» (c. p. 9, 46, 382, 385, 388, 389, 392, 393, 395, 396; c. silv. 29; p. Fr. 483).

DISPOZIȚIUNI GENERALE

Art. 398. «Sunt și rămân abrogate toate le-giuirile penale anterioro din România *, afară de dispozițiunile privitoare la delictele de presă ce se prevăd în legea de presă din anul 1862.» (art. 44 și urm. leg. presei, 13 Apr. 62).

Art. 399. (leg. 17 Febr. 74). «Nici una din pe-depsele prescrise prin acest codice nu se va putea aplica fără hotărârea dată de către au-toritățile judecătorești competente.

Toate amendile prevădute de acest codice

*) Înainte de punerea în aplicare a acestui codice, legiuirea penală în vîgore în Muntenia era codicele penal al Țerei Romă-nesci din 1850, pus în lucrare la 1 Ianuarie 1852 sub Barbu Știrbei; iar în Moldova era vechiul codice penal al Moldo-vei, din 1826.

se vor socoti pe lei noi. Cifra însă din textul legii va fi pretutindenea redusă la jumătate, fără ca, în materie de delict, să p t  fi mai mică de 26 lei noi.

Am ndile pentru contravențiuni se socotesc în lei noi, fără nici u  reducere.» (c. p. 8,   3,   2).

1. Dupe art. 399 al. II din legea modific toare a codului penal din 17 Februarie 1874, t te am ndile prev dute în acest codice se vor socoti pe lei noi, iar cifra din textul legii va fi pretutindeni redusă la jumătate, fără însă ca în materie de delict  su p t  fi mai mică de 26 lei noi. (Cas. II, No. 267 din 5 Mai 89 .

DISPOZIȚIUNI TRANSITORII

Art. 400. «Acest codice va fi obligatoriu  i se va aplica dupe 6 luni de la data promulgării lui *.»

*) Codicele penal a fost promulgat la 30 Octombrie 1864,   decretat la 22 Octombrie 1864 prin decretul cu No. 1424.—Prin legea din 17 Februarie 1874 i s'a modificat mai multe articole; aceea lege a fost publicată din nou la 20 Februarie 1874, din cauza unor erori strecurate în prima publica iune. Legea din 21 Februarie 1882 a adăugat încă d u  aliniate la art. 140. Prin legea din 28 Mai 1893 s'a modificat art. 123—126; prin legea 15 Februarie 1894 s'a modificat art. 3, 4  i 5; iar prin legea din 4 Mai 1895 s'a modificat art. 112, 117, 200, 262, 310, 311  i 334.

TABELA

de toate amendele cuprinse în codicele penal ast-fel cum urmază
a se aplica de autoritățile judiciare

Articolul		Lei noi
1, al. 8	conține amenda de la	26 în sus
8, § 8	"	26
9, § 2	"	5 25
28, al. 3	de	5
30, 2		5
47, 4	de la	500 5.000
60 { 6		250 750
8	de	26
77 { 1	de la	2.000 10.000 *
2		500 3.000
4	"	2.000 10.000
100	suma de	9 l. n., 25 b.
108	amenda de la	50 1°0
109	"	50 750
111		50 750
112		500 în sus
115		100 2.500
117		500 în sus
123	"	50
124	"	50
125	"	50
126	"	50
128, al. 2	"	50 1.500
140 { 1 și 2	suma de	1.200
6	amenda de la	1.000 10.000
143	"	250—5.000
144	până la	100
146	"	100
151 { 1	de la	26 500
2	"	26 250

*) Toate cifrele amendelor, însemnate în această tabelă cu semnul *, le am reprodus ast-fel cum figurază în articolele respective, fără a le reduce la jumătate. În tabela ce se află pe lângă codicele penal publicat de Ministerul justiției, toate amendele în ces-tiune sunt reduse la jumătate, căci le a aplicat dispozițiunile art. 399 al. II c. p. Noi credem că rău s'a redus cifra acelor amendi la jumătate. În adevăr, toate aceste amendi au fost introduse, adăugate la articolele respective prin legea din 17 Februarie 1874. Or, la 1874 nu mai existau lei vechi, ci sistemul decimal mo-netar care și acumina este în vigore, adică lei noi. Lei dar, des-pre care vorbesc articolele 47, 77, 181, 238 240, 293, 299, nu pot fi de cât lei noi, do ore co legiuitorul de la 1874 nu putea să

Articolul				Lei noi
152		conține amenda	de la	50 500
154				50 1.500
156				26 250
161			"	26 100
162			"	50 750
166			"	50 500
180, al. 1				150 2.500
191, 2				500 5.000
183		"	"	26 100
193 " 1		"	de	20
203		"	"	150 500
206				50 250
209		"		50 500
210		"		26 100
211, al. 2		"		26 50
236		"		50 2.500
237				50—250
238, al. 1			până la	2.000 *
239 1		"	"	2.000 *
240				5.000 *
245			de la	50 2.500
247, al. 1				26 250
248			"	26 500
249				26 250
258		"		100 500
262			"	26—100
267 { al. 1			"	50—1.500
267 { 2				50 500
276 1				26 150
277 { 1		"		26—150
277 { 2		"		26—250
279 { 1		"		26 50
279 { 2		"		26 100
286		"	"	26 150
293			până la	500 *
297 { al. 1			de la	50 1.250
297 { 2			"	26 1.000
299 { 1		"		200 2.000 *
299 { " 2		"	"	300 3.000 *

prescrie o pedepsă într'un fel de monedă ce nu mai exista atunci nu putea să pedepsască un delict cu o amendă calculată în lei vechi, când lei noi luase locul celor vechi. Art. 399 al. II, nu este aplicabil la amendele înființate prin legea de la 1874; el nu se poate referi de cât la amendele edictate în lei vechi și prevăzute în articolele care nu au fost modificate la 1874, în ceea ce privește pedepsa amenzii. Ar fi absurd a presupune că legiuitorul la 1874, după ce introduce o nouă pedepsă pentru unele delict, tot în același timp, prin o altă dispozițiune, să micșoreze

Articolul				Lei noi
305	conține	amenda	de la	50—250
308	»	»	»	26—500
309, al. 1	»	»	»	50 500
321	»	»	»	50 500
322	»	»	de cel puțin	26
324	»	»	de la	100—1.500
325, al. 4	»	»	până la	150
326 » 1	»	»	de la	26—1500
331	»	»	de la	26—250
333	»	»	»	26—1.000
334, al. 1	»	»	»	26 1.000
335	»	»	»	50—1.000
336 » 1	»	»	de cel puțin	26
341 » 1	»	»	de la	50 1.000
342	»	»	»	26 250
346	»	»	»	100—1.000
347	»	»	până la	1.000
349	»	»	de la	50—2.000
350, al. 1	»	»	»	50 2.000
351 » 1	»	»	»	50—1.250
355	»	»	»	26 500
364	»	suma	de	600
367, al. 3	»	amenda	de la	50 250
368	»	»	»	26—100
376 { » 1	»	»	»	26—1.000
376 { » 2	»	»	»	50 2.500
383	»	»	»	5 25
385, al. 1	»	»	»	5 10
389 »	»	»	»	10 15
392	»	»	»	26 100
393 1	»	»	»	15 25
396 » 1	»	»	de	25

aceeași pedepsă, reducând-o la jumătate. Ast-fel fiind, judecătorii trebuie să aplice condamnăților amenziile în cestiune, ast-fel cum sunt prevădute în citatele articole, și în lei noi; ei nu trebuie să mai reducă acele amenzi la jumătate, dupe cum se face în tabela din edițiunea oficială a codicelui penal. Acea tabelă nu are putere de lege, ne fiind votată de corpurile legiuitoare; ea nu a fost nici măcar publicată în *Monitorul oficial* alături cu legea modificătoare a codicelui penal, nici la 17, nici la 20 Februarie 1874 când s'a republicat acea lege din cauza unor erori strecurate în prima publicațiune.— Această observațiune se aplică și la legile din ultimile timpuri cari modifică unele din dispozițiunile codului penal, legi cari prevăd amenziile ce edictăză în lei noi

TABLA DE MATERII

A

CODICELUI PENAL

	Pag.
Dispozițiuni preliminară	11

CARTEA I

DESPRE PEDEPSE ȘI EFECTELE LOR

Titlul I. — Despre natura pedepselor	25
Titlul II. Despre aplicarea și executarea pedepselor	27
1. — Munca silnică	27
2. — Recluziunea	29
3. — Detențiunea	30
4. — Degradățiunea civică	31
5. — Inchisórea	32
6. — Interdicțiunea corecțională	33
7. — Amende	33
8. — Inchisórea polițienescă	34
9. — Amenda polițienescă	34
Titlul III. — Despre tentativă	41
Titlul IV. — Despre concursul mai multor infracțiuni și despre recidivă	43
Titlul V. — Despre complicitate	55
Titlul VI — Despre cauzele care apără de pedepsă sau mic- șoréză pedepsa	66

CARTEA II

DESPRE CRIME ȘI DELICTE ÎN SPECIAL ȘI DESPRE PEDEPSELE LOR

Titlul I. — Crime de înaltă trădare	85
Cap. I — Crime în contra siguranței esteriore a statului	85
Cap. II. — Crime și delicta în contra siguranței interioare a statului	88

	Pag.
<i>Secțiunea I.</i> Despre atentate și comploturi în contra persoanei Domnului și a familiei sale	88
<i>Secțiunea II.</i> — Crime și delictе în contra liniscei statului prin rebel civil, prin ilegală întrebuintare a forței armate, prin devastățiuni și jefuiri publice	91
Titlul II. — Crime și delictе în contra constituțiunii	95
Cap. I. — Crime și delictе în contra exercițiului drepturilor politice	95
Cap. II. — Atentate în contra libertății	99
Cap. III. — Pentru încălcare de atribuțiuni din partea autorităților administrative și judecătorești	104
Titlul III. — Crime și delictе contra intereselor publice	105
Cap. I. — Despre plăsmuiri sau falsificări	105
<i>Secțiunea I.</i> Plăsmuiri de monedă	105
<i>Secțiunea II.</i> — Plăsmuiri de sigilii ale statului sau ale altor autorități, de bileți de bancă de efecte publice și altele	109
<i>Secțiunea III.</i> — § 1. Despre falsificarea de înscrisuri publice sau autentice și de comerț sau de bancă	112
§ II. — Despre falsificarea în scrieri private	122
§ III. — Despre falsificarea de pasporturi, foi de drum și certificate	124
Cap. II. — Crime și delictе comise de funcționarii publici în exercițiul funcțiunii lor	128
<i>Secțiunea I.</i> — Sustracțiuni comise de deșositarii publici	128
<i>Secțiunea II.</i> Pentru nedrepte luări săvârșite de funcționarii publici	137
<i>Secțiunea III.</i> Despre infracțiunile privitoare la amestecarea funcționarilor publici în afaceri sau comerțuri necompatibile cu a lor calitate	139
<i>Secțiunea IV.</i> — Despre mituirea funcționarilor publici	141
<i>Secțiunea V.</i> — Abus de putere	147
§ I. — Abus de putere în contra particularilor	147
§ II. — Abus de autoritate în contra încredului public	156
<i>Secțiunea VI.</i> Despre ore care delictе privitoare la ținerea actelor statului civil	168
<i>Secțiunea VII.</i> — Exercițiul autorității publice anticipate sau prelungite în contra legii	158
Dispozițiuni particulare	159
Cap. III. — Despre turburările aduse ordinii publice de către fețele bisericești	161
Cap. IV. — Resistență, nesupunere și alte necuviințe în contra autorității publice	164
<i>Secțiunea I.</i> — Rebeliuni	164
<i>Secțiunea II.</i> — Ultragiu și violențe în contra forței publice, în contra autorității publice și deșositarilor lor	168
<i>Secțiunea III.</i> — Refus de serviciu datorit legalmente	175
<i>Secțiunea IV.</i> — Despre scăparea areștanților și despre ascunderea criminalilor	180
<i>Secțiunea V.</i> — Despre spargerea sigiliilor și luarea actelor sau lucrurilor aflate în deșosite publice	183
<i>Secțiunea VI.</i> — Despre degradarea monumentelor publice	186

<i>Secțiunea VII.</i>	Usurparea de titluri sau funcțiuni publice	186
<i>Secțiunea VIII.</i>	— Impedecări la liberul exercițiu al unei r li iuni	190
Cap. V.	Despre asocierea făcătorilor de rele și despre va- vabonđi	191
<i>Secțiunea I.</i>	Despre asocierea făcătorilor de rele	191
<i>Secțiunea II.</i>	Pentru vagabonđi	192
Titlul IV.	Crime și delicta în contra particularilor.	196
Cap. I.	Crime și delicta în contra persoanelor	196
<i>Secțiunea I.</i>	Pentru omor și alte crime mari. Amenințări de omor în contra persoanelor	
§ I.	Omor, asasinat uci lere , parintucidero, p uncucidere, otravire	196
§ II.	Amenințări	201
<i>Secțiunea II.</i>	Raniri, lovituri și alte c inae și delicta comise cu voința	202
<i>Secțiunea III.</i>	Omucidere, raniri și lovituri fără voe. Crime și delicta scusabile și ca surile în care nu pot fi scusate. Omucil ere, răniri și lovituri care nu sunt nici crime n'ci delicta	217
§ I.	Omucidere, răniri și lovituri fără voe	217
§ II.	Crime și delicta scusabile și casuri cand nu p t fi scusate	220
§ III.	Omucidere, răniri și lovituri care nu unt califi ate nici crime ni i delicta	223
<i>Secțiunea IV.</i>	Despra duel	224
<i>Secțiunea V.</i>	Atentate în contra bunelor ni avuri	226
<i>Secțiunea VI.</i>	Arestățiuni ilegale, secustia iuni de per- soi e și alte atentate la libertat a individuala	240
<i>Secțiunea VII.</i>	— Crime și d licta privitoare la poprirea sau distrugerea dovedirei statului civil al unui coj il, sau la compromiterea existenței sele; răj ire de minor , în racțiuni contra legilor asupra înmormntărilor	242
§ I.	Crime și delicta în contra unui coj il	242
§ II.	Rupire de mîi ori	244
§ III.	Călcarea le iurilor asupra înmormntărilor	246
<i>Secțiunea VIII.</i>	Marturi min inoșe, calomni, in u ii, re velațiunea secretelo	247
§ I.	Mărturie mincinosa	247
§ II.	Calomni, injurii, revelațiune de s crete	252
Cap. II.	Crime și delicta în contra proprietăților	270
<i>Secțiunea I.</i>	— Furturi	270
<i>Secțiunea II.</i>	Tălharii	289
<i>Secțiunea III.</i>	Stamuta e sau desființare de hotare	297
<i>Secțiunea IV.</i>	Despre abus de întrbdere	299
<i>Secțiunea V.</i>	Înșelăciune sau escrocherie	313
<i>Secțiunea VI.</i>	Bănerute	329
<i>Secțiunea VII.</i>	— Jocuri de noroc, loter turlurări și fraude intrebuințate la licitațiuni publice	339
<i>Secțiunea VIII.</i>	Distrucțiuni, decorațiuni și alte pagube	344
<i>Secțiunea IX.</i>	Crime și delicta care pun în pericol viața a mai multor persoane	348

CARTEA III

CONTRAVENȚIUNI POLIȚIENESCI ȘI PEDEPSELE LOR Pag.

Cap. I. — Pentru pedepse	360
Cap. II. — Contravențiuni și pedepse	361
Secțiunea I. — Antâia clasă	361
Secțiunea II. — A doua clasă	366
Secțiunea III. — A treia clasă	370
Secțiunea IV. — A patra clasă	374
Dispozițiuni comune la cele 4 secțiuni de mai sus	376
Dispozițiuni generale	376
Dispozițiuni transitorii	377

LEGE

ASUPRA

GENDARMERIEI RURALE

1 Septembre 1893

TITLUL I

Instituțiunea gendarmeriei

CAPITOL UNIC

Dispozițiuni generale

Art. 1. «Se institue, pentru totă întinderea regatului, un corp de *gendarmerie rurală*, menit a veghia, în comunele rurale, la siguranța publică, la menținerea ordinii și executării legilor.

În deosebi, gendarmeria este însărcinată cu paza căilor de comunicație.

Uă supraveghiere neîntreruptă și uă acțiune preventivă constituie esența serviciului său.»

Art. 2. «Gendármeria rurală depinde de

ministrul de interne în tot ce privesce ordinea și siguranța publică.

În ceea ce privesce executarea atribuțiunilor gendarmilor, ce le sunt deferite prin legea de față, ca agenți și oficeri ai poliției judiciare, ei stau sub ordinele ministrului de justiție și ale ministerului public.

Întru tot ce se raportă la disciplină, comandament și instrucția militară a trupeii, stă sub ordinele ministrului de resbel.

Art. 3. Întru tot ce privesce ordinea și siguranța publică, prefectii de județe sunt autoritățile imediat superioare unităților de gendarmerie care se află pe teritoriul județelor lor.

Comandanții de plutone, ca și șefii stațiunilor de plasă, stau sub ordinele directe ale sub-prefectului plășii.

Șefii stațiunilor comunale sunt sub ordinele directe ale primarului comunei respective.

Art. 4. «Primarii comunelor rurale și șefii de garnisone din aceste comune sunt datori să dea concursul cerut de gendarmerie pentru împlinirea îndatoririlor ce au dupe lege.

Gendarmii sunt datori să dea concursul cerut de primar în ceea ce privesce ordinea și siguranța.»

Art. 5. «Judecătorii de instrucțiune și procurorii sunt șefii imediat superiori ai unităților de gendarmerie din circumscripțiunea lor, întru cât privesce atribuțiunea lor de poliție judiciară.»

Art. 6. «Dispozițiunile generale ale legilor

și regulamentelor militare se aplică corpului gendarmilor, afară de modificările și excepțiile neapărat cerute de organizarea sa mixtă și de natura serviciului său.

Art. 7. «Oficerii de orice grad în gendarmerie sunt numiți de Rege, după prezentarea ministrului de interne și avizul conform al ministrului de război.

Sergenții-majori, sergenții, brigadierii și caporalii, șefii de stațiune de plasă și reședințe județene sunt numiți de către inspectorul-general al gendarmeriei, sau de ajutoarele sale, în circumscripțiunea lor respectivă, după a sa delegațiune, conform legilor și regulamentelor în vigoare la armata activă.

Brigadierii sau caporalii, șefi ai stațiilor comunale, sunt numiți, după recomandatiunea comandantului de pluton, de către comandantul companiei.»

TITLUL II

Organizarea corpului gendarmeriei

CAP. I

Unitățile de gendarmerie

Art. 8. «Întregul teritoriu rural al regatului se împarte, întru cât privesc serviciul gendarmeriei, în companii, plutone și secțiuni.

Compania cuprinde întregul număr de gendarmi al unui județ.

Plutonele sunt formate din trupele mai multor secțiuni.

Secțiunile sunt posturile de gendarmi destinate reședințelor de județ, de plasă sau de comună, și cari iau numirea de *stațiuni*.»

Art. 9. «Companiile, plutónele și secțiunile se compun din gendarmi călări și pedestri.»

Art. 10. «Companiile sunt comandate de către un căpitan, ajutat de un locotenent ;

Plutónele, de sergenți-majori ;

Secțiunile sau stațiunile de către un sergent, brigadier sau caporal.

Art. 11. «Comandantul companiei și locotenentul, ajutor al său, 'și are sediul în orașul de reședință al județului ;

Comandantul de pluton într'una din comunele de reședință a uneia din plășile ce cad în circumscripțiunea plutonului său ;

Șeful de stațiune în comuna unde se găsesce secțiunea ce comandă.»

Art. 12. «Efectivul oficerilor în fie-care companie este cel următor :

1 căpitan ;

1 locotenent.»

Art. 13. «Șefii de pluton sunt însărcinați cu supraveghierea stațiunilor de la reședințele de plăși și județe, cu supraveghierea și instrucția comendilor de stațiuni și gendarmilor de pe la cele-lalte stațiuni comunale ce cad în circumscripția plutonului lor.»

Art 14. «Efectivul și cadrele fie-cărei companii se determină dupe cum se explică în tabloul de mai jos :

No. corent	JUDEȚELE	No. plășilor	GEND.		GEN.		Totalul gendarmilor în fie-care județ	OBSERVAȚIUNI		
			CALĂRI		PED.					
			Serg. maj. plut.		Serg. șefi de staț.					
			Gendarmi	Sergenți	Gendarmi	Sergenți				
1	Argeș . . .	10	11	8	11	33	1	8	51	a La fie care reședință de județ, afară de cei trei sergenți-majori plutonieri, va fi: Un sergent călare: un sergent pedestru; trei gendarmi călări; trei gendarmi pedestri. b La fie-care sub-prefectură sau reședință de plasă va fi: Un sergent călare; trei gendarmi călări. c) La fie-care comună rurală va putea fi uă stațiune de gendarmi, care va avea un caporal/cap de stațiune. Numărul gendarmilor va fi de unul doi sau mai mulți, péné la minimum unul de suta de familii.
2	Bacău . . .	8	9	8	9	27	1	8	43	
3	Botoșani . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
4	Brăila . . .	4	5	8	5	15	1	8	27	
5	Buzău . . .	8	9	8	9	27	1	8	43	
6	Constanța .	6	7	8	7	21	1	8	35	
7	Covurluiă .	4	5	8	5	15	1	8	27	
8	Dâmbovița .	8	9	8	9	27	1	8	43	
9	Dolj . . .	10	11	8	11	33	1	8	51	
10	Dorohoiu . .	5	6	8	6	18	1	8	31	
11	Fălciu . . .	5	6	8	6	18	1	8	31	
12	Gorj . . .	10	11	8	11	33	1	8	51	
13	Ialomița . .	7	8	8	8	24	1	8	39	
14	Iasi . . .	7	8	8	8	24	1	8	39	
15	Ilfov . . .	10	11	8	11	33	1	8	51	
16	Mehedinți .	10	11	8	11	33	1	8	51	
17	Muscel . . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
18	Neamțu . . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
19	Olt . . .	8	9	8	9	27	1	8	43	
20	Prahova . .	10	11	8	11	33	1	8	51	
21	Putna . . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
22	R. Sărat . .	7	8	8	8	24	1	8	39	
23	Roman . . .	5	6	8	6	18	1	8	31	
24	Romanași .	7	8	8	8	24	1	8	39	
25	Suceava . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
26	Tecuci . . .	5	6	8	6	18	1	8	31	
27	Tulcea . . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
28	Teleorman .	8	9	8	9	27	1	8	43	
29	Tulova . . .	6	7	8	7	21	1	8	35	
30	Vaslui . . .	5	6	8	6	18	1	8	31	
31	Valcea . . .	10	11	8	11	33	1	8	51	
32	Vlașca . . .	8	9	8	9	27	1	8	43	
Total . .		227	259	96	259	777	32	96	1.260	

Art. 15. «Tată gendarmeria țerei se află sub comanda și supraveghierea unui inspector general, cu gradul de general de brigadă și

cu drepturile unui comandant de brigadă, ajutat de 4 oficeri superiori.

Reședința inspectorului general va fi în București; iar aceea a ajutoarelor în București, Iași, Craiova și Galați.

Companiile fac corp în parte și iau numire dupe județul în care aparține.

Plutónele iau numirea dupe aceea a plășei unde este reședința șefului ce le comandă.

Secțiunile dupe numele comunei unde reșidéză.

Comandanții de companie au drepturile unui comandant de corp, exercitând fie-care administrațiunea companiei se le dupe legile și regulamentele admistrației militare.»

Art. 16. «Sub-prefectul póte, când ordinea și siguranța publică cere, să întrunéscă la un loc pe toți gendarmii din coprinsul plășei ce administreză, fără a putea să dislóce, în cât privesce pe gendarmii secțiunilor comunale, mai mult de jumătate din numărul ce coprinde fie-care din aceste posturi.

Comanda acestor gendarmi întruniți se ia de șeful comandant al plutonului. Acéstă dispozițiune a sub-prefectului se comunică imediat prefectului de județ și comandantului de companie.

Prefectul de județ póte asemenea, în cas când ordinea și siguranța publică ar fi amenințate, să dispună în aceleași condițiuni adunarea la un loc a parte sau întregului efectiv al companiei din județul său.

Comanda acestei trupe se ia atunci de către chiar comandantul companiei, sau de ajutorul său.

Asemenea dispoziții luate, fie de sub-prefect, fie de prefect, se comunică telegrafic ministrului de interne.

Ministerul de interne poate ordona, la trebuință, adunarea la un loc a companiilor din mai multe județe, neputându-se de asemenea nici în acest caz disloca mai mult de jumătate din numărul de gendarmi aflați pe la stațiunile comunale.

Comanda acestor companii se ia de către oficerul superior în circumscripțiunea căruia cad acele companii. Când companiile sunt din diferite circumscripțiuni, comanda se ia de către acela dintre oficerii superiori mai mare în grad, sau de cel mai vechi pentru gradele egale.»

Art. 17. «Divisionul, escadrónele și companiile de gendarmi București și Iași rămân în organizația lor actuală, ca parte integrantă a armatei permanente.»

CAP. II

Recrutarea

Art. 18. «Gendarmii se recrutează:

a) *Oficerii*:

1. Dintre oficerii din armata activă, cari trec atunci în disponibilitate, cu drepturile acordate de art. 10 din legea asupra poziției oficerilor.

2. Dintre oficerii din rezerva armatei, fie că ei au dobândit gradul direct în rezervă, fie din cei retrași sau demisionați din armată, cu bune purtări.

Aceștia însă nu pot fi primiți a intra în armata activă pe calea geandarmeriei. Acest drept 'l au numai cei de la aliniatul I, cari sunt recrutați din armata activă și cari pot a se înapoia la corpul lor.

3. Dintre gradele inferioare ale gendarmilor cari vor fi satisfăcut condițiunile cerute de lege pentru înaintarea în armata activă.

b) Trupa:

1. Din angagiații voluntari, foști militari trecuți în concediu rezervă sau miliție.

2. Din reangagiați »

Art. 19. «Condițiunile de admitere în gendarmi sunt :

a) Să fie român sau naturalizat ;

b) Să aibă vârsta minimă de 24 ani împliniți și maximă de 40 ani ;

c) Să fie de constituție solidă, fără nici uă infirmitate sau diformitate ;

d) Să aibă talia minimă de 1 metru și 60 centimetri ;

e) Să scie a scrie și citi corect, cum și cele patru operațiuni ale aritmeticei ;

f) Să justifice, prin certificate legale, că este de uă onestitate exemplară. are uă forțe bună purtare și că se bucură de uă bună opiniune ca cetățén.»

Art. 20. «Gendarmi, de ori ce grad, nu vor

putea fi comercianți, cârciumari sau arendași, nici direct, nici prin persoane interpușe »

Art. 21. «Termenul de angajament în gendarmerie este de 5 ani.

Termenul de reangajament este tot de 5 ani și se poate repeta.

În cursul serviciului gendarmeriei, gendarmii vor fi scutiți de serviciul militar.»

Art. 22. «La înființarea gendarmeriei se pot permuta în gendarmi, ce compun trupele stațiunilor de la reședințele de plăși și județe, sub-oficerii și brigadierii din armata activă, din oficiu, având a completa în acest corp anii de serviciu ce ar fi avut să mai facă în armata activă »

Art. 23. «Ori ce cerere de angajare în corpul gendarmilor destinați stațiunilor de la reședințele de plăși și județe, se adresează comandantului companiei prin petiție scrisă și subscrisă de însăși persoana care vrea să se înroleze, în prezența comandantului de companie.

Comandantul de companie, pe lângă actele și condițiunile cerute de art. 19, se mai asigură de :

a) Mijlocele bănești de cari poate să dispună;

b) De pozițiunea sa civilă, adică dacă este căsătorit, necăsătorit, văduv, are sau nu copii;

c) Cari au fost ocupațiunile sele înainte de înrolarea sa;

d) Dacă a făcut armata, biletul de trecere

în concediu, sau în rezervă, certificatul de bună purtare, uă copie de pe fôia de pedepse și livretul său.

Când comandantul companiei a dobândit toate actele și lămuririle cerute, face un raport amănunțit prefectului, alăturând toate actele privitoare, cerând aprobarea pentru înrolarea petiționarului, care nu este înrolat de cât dupe ce s'a dat această aprobare.

Art. 24. Ori ce cerere de angagement în corpul gendarmilor destinați stațiunilor comunale se adresează primarului comunei respective.

Acesta se asigură dacă candidatul are un trecut onest, cari au fost ocupațiunile sele anteriore, care este pozițiunea sa civilă, adică dacă este sau nu căsătorit, văduv și de are sau nu copii.

Asemenea dacă a făcut armata, biletul de trecere în rezervă, certificatul de bună purtare, copie de pe fôia de pedepse și livretul său.

Dupe ce primarul comunei a dobândit toate actele și lămuririle necesare și constată că îndeplinesce condițiunile de la art. 19 de mai sus, el supune cererea candidatului deliberărei consiliului comunal, care se pronunță asupra admisibilităței ei de urgență.

Primarul înainteză decisiunea consiliului comunal, împreună cu un raport al său amănunțit, sub-prefectului plășei, care se pronunță în ultim resort și confirmă pe candidat dacă

găsesce că îndeplinesce condițiunile cerute de a fi gendarm comunal.»

Art. 25. «Ori ce nou angajat este dator a face 3 luni de instrucție la stat-majorul companiei, unde va dobândi toate cunoștințele necesare unui gendarm rural; în acest timp va primi întreaga alocație de hrană și jumătate salariul; apoi se va trimite la stațiunea de la sub-prefectură, unde va practica serviciul de gendarm rural, sub supraveghierea sub-prefectului și sergentului comandant al plutonului; în acest timp va primi alocația întreagă de hrană și $\frac{3}{4}$ din salariu. Dupe două luni de practică se numesce definitiv gendarm rural, intrând în toate drepturile funcțiunei sale.

Dacă, însă, în acest timp se constată că este leneș, bolnăvicios, vițios sau incapabil, se depărtază din serviciu.»

Art. 26. «Oficerii de gendarmi rurali vor fi de preferință luați din oficerii trupelor călări, sau, în tot casul, trebuie să scie a călări.

Art. 27. «Comandantul companiei dirigează instrucția nouilor înscriși a servi ca gendarmi pe la stațiunile de plăși și de la reședința județenă.

El este ajutat în acesta de către locotenentul companiei.

Comandantul companiei, sau ajutorul său, este dator ca, în decursul unui trimestru, să inspecteze cel puțin o dată fie care stațiune de plasă și comunală din coprinsul companiei sale.»

Art. 28 «Sergenții-majori dirigează instrucțiunea gendarmilor destinați stațiunilor comunale ce cad în circumscripțiunea plutonului, ajutați de brigadierul sau caporalul comandant al fiecărei stațiuni.

Ei sunt datori ca, cel puțin o dată pe lună, să 'și viziteze stațiunile din coprinsul plutonului lor, să priveghieze mersul instrucțiunii trupelor și modul cum gendarmii 'și îndeplinesc îndatoririle.

Un registru special va exista în cancelaria fiecărei primării, în care oficerii inspectori, ca și cei instructori, vor nota data în care s'a inspectat stațiunea, starea în care a găsit-o, cum și instrucțiunile ce vor fi lăsat a se îndeplini.

CAP. III

Jurământul impus gendarmilor

Art. 29. «Înainte de a intra în funcțiune, gendarmii de ori ce grad sunt datori să depună jurământul dupe formula următoare, care se transcrie și în livretul lor de gendarmi:

«Jur credință M. S. Regelui, de a mă supune capilor mei, în tot ce privesce serviciul la care sunt chemat, și de a întrebuița, în exercițiul funcțiunii mele, puterea ce 'mi este dată numai pentru menținerea ordinei și siguranței publice și îndeplinirea legilor.»

Art. 30. «Jurământul se va subscrie de persoana care 'l prestază și se certifică de către comandantul companiei.

Gendarmii destinați cu serviciul la stațiile comunale, depun acest jurământ în prezența sub-prefectului plășei, care, împreună cu comandantul plutonului, certifică actul constatator de depunerea lui.»

CAP. IV.

Ierarhia militară și disciplina

Art. 31. «Ierarhia militară în gendarmerie se compune din gradele următoare:

- a) Gendarm;
- b) Brigadieri și caporali, capi de stațiune comunală;
- c) Sergent;
- d) Sergent-major, comandant de pluton;
- e) Locotenent, ajutor al comandantului companiei;
- f) Căpitan, comandant de companie;
- g) Oficieri superiori, ajutoari ai inspectorului;
- h) General de brigadă, inspector-general al gendarmeriei.

Gendarmii destinați stațiilor de plăși și reședințe județene sunt asimilați cu gradul de caporali în armata activă.»

Art. 32. «În corpul gendarmilor, diferitele grade au dreptul de a aplica pedepse disciplinare inferiorilor lor, în conformitate cu drepturile acordate prin regulamentul de serviciu interior al armatei și potrivit pozițiunii corespunzătoare gradelor din armată.»

Art. 33. «Oficerii, sub-oficerii, brigadierii,

caporalii și gendarmii sunt justițiabili de tribunalele ordinare și de curtea cu jurați pentru delictele și crimele comise de ei în exercițiul funcțiunei lor, relative la serviciul de poliție administrativă și judiciară cu cari sunt însărcinați; și de tribunalele militare pentru delictele și crimele relative la serviciul și disciplina militară și de cele comise de ei în afară de funcțiunile lor.

Pentru urmărirea și judecarea acestor din urmă delictes și crime, parchetul și tribunalele militare vor fi sesisate prin organul inspectorului general al gendarmeriei. Aceste urmăriri și judecări sunt de competența parchetelor și consiliilor de resbel ale circumscriptiilor militare unde gendarmul funcționează.»

Art. 34. Procesele-verbale constatătoare pentru delictes și crimele comise de ei în afară de funcțiunea lor, sau în exercițiul funcțiunei lor, relativ la serviciul de poliție administrativă și judiciară cu cari sunt însărcinați, se vor dresa de ministerul public de pe lângă tribunalele județene sau de oficerii de poliție, auxiliari ai ministerului public.

Pentru constatările delictelor și crimelor relative la serviciul și disciplina militară, actele se dresază de raportorii consiliilor de resbel pe lângă corpurile de armată în co-prinsul cărora se găsesce.»

CAP. V.

R e m o n t a

Art. 35. Oficerii de gendarmerie sunt dator să aibă numărul de cai prescris de legea militară.

Acești cai sunt cumpărați din propriile lor spese.»

Art. 36 «Sub-oficerii, brigadlerii, caporalii și gendarmii stațiunilor județene și de plasă, cari sunt destinați a fi calări, primesc caii lor de la Stat».

Art. 37. «Hrana cailor gradelor de jos este în sarcina Statului pentru gendarmii calări cu serviciul la stațiunile de plăși și reședințe de județe.»

CAP. VI

Armătură, echipament, locuință

Art. 38. «Armătura, echipamentul și îmbrăcămintea gendarmilor destinați stațiunilor comunale, cum și acelea ale gendarmilor stațiunilor de plăși și reședințelor județene va fi de pe un model special, și care se va fixa anume pentru fie-care printr'un decret regal.

Acastă armătură, echipament și îmbrăcăminte se vor procura gendarmilor de Stat.

Partea alicotă anuală pentru întreținerea și îmbărbăntarea acestor efecte cade de asemenea în sarcina Statului.»

Art. 39. «Gendarmii vor fi casarmați în locuințe sau casărmi.

Aceste locuințe sau casarme, ca și efectele de casarmament, sunt, în cât privesce gendarmii de la stațiunile plășilor și reședințelor județene, în sarcina consiliilor județene; iar pentru gendarmii stațiunilor comunale în sarcina consiliilor comunale.

Oficerii nu au dreptul a cere locuință în natură.»

CAPITOLUL VII.

Solde, indemnisații, prime.

Art. 40. «Soldele și indemnisațiile cuvenite oficerilor, soldele și indemnisațiile de hrană, furagiū, prime de reangagiare și pensiunile gradelor de jos ale gendarmilor destinați stațiunilor de plăși și reședințe județene, sunt în sarcina Statului.

Soldele, indemnisațiile de hrană, furagiū, prime de reangagiare și pensiunile cuvenite gendarmilor stațiunilor comunale se plătesc din bugetele consiliilor comunale respective.»

Art. 41. «Soldele și indemnisațiile de locuință pentru oficeri sunt aceleași ca la armata permanentă.

a Indemnisația pentru ordonanțe va fi de un leu pe di pentru fie-care ordonanță.

Oficerul superior, având dreptul la două ordonanțe, va primi 2 lei pe di;

Oficerul inferior 1 leu pe di;

b) Indemnisația de misie, în circumscripțiuni altele de cât acelea unde oficerul funcționează, se va calcula dupe normele stabilite în regulamentul de administrațiune al armatei.

Aceleași norme vor servi și pentru mutările în interesul serviciului;

c) Indemnisația de furagiū este de un leu de cal pe di.

Oficerii superiori, avēnd dreptul la 2 cai, vor primi 2 lei pe di.

Oficerii inferiori 1 leu pe di.»

Art. 42. «Soldele și hrana, indemnisațiile de misie, de furagiū și primele de reangagiare ce se cuvin gendarmeriei sunt dupe cum urmēză:

a) *Soldele și hrana*

Sergenții-majori primesc lunar ca soldă și hrană, lei 90 —

Sergenții, capi de stățiuni de plăși și reședințe județene, lei 75 —

Brigadierii sau caporalii, capi de stațiuni comunale, lei 45 —

Gendarmii stațiunilor de plăși, reședințe județene 60 —

Gendarmii destinați stațiunilor comunale, lei 30 —

Din aceste alocațiuni $\frac{1}{3}$ este considerată ca hrană, iar $\frac{2}{3}$ ca soldă.

b) *Primele de reangagiare*

Tóte aceste grade primesc la reangagiările succesive următoarele prime, peste solda inițială :

La I-a reangagiare 20 ⁰/₀;

» a II-a » 30 ⁰/₀;

» a III-a » 40 ⁰/₀;

Angagiările următoare n'au drept la nici un alt spor.

c *Furagiul*

De cal pe di, lei 0.75

d *Indemnisație de misie*

Sergentul-major I.—

Sergenti, capi de stațiune de plasă și reședințe județene 0.75

Brigadierii sau caporalii, capi de stațiuni comunale 0.30

Gendarmul stațiunilor de plăși și reședințe județene 0.50

Gendarmul stațiunilor comunale . . 0.20 »

Art. 43. «Inspectorul general și ajutóarele sele primesc indemnisații de misiți numai pentru dílele în cari fac inspectiuni afară din oraș.

Indemnisațiile de misiți oficerilor inferiori și gradelor de jos din gendarmerie nu se dau de cât pentru dílele de serviciu făcut afară din coprinsul județului la care aparțin.»

Art. 44. «Dreptul de pensiune pentru ofi-

ceri este cel prevădută de legea pensiunilor militare.»

Art. 45. «Sub-oficerii, brigadierii, caporalii și gendarmii stațiunilor de plăși și reședințe județene au drept la uă pensiuă anuală, dupe 15 ani de serviciu neîntrerupt în corp, la $\frac{2}{3}$ din solda gradului lor, iar dupe 25 ani la solda întrăgă.

Aceste pensiuă se calculăză dupe cuantumul primit de gendarm drept soldă și primă de reangagiare, în momentul trecerei lui la pensiuă, și se plătesc din fondurile Statului, în urma aprobărei ei prin decret.

Se pôte bucura asemenea de pensiuă cel care, de și n'a îndeplinit acest termen, va fi devenit impropriu serviciului din cauza unei răniri sau vătămăi care l'a făcut infirm, primite fără vîă sa în exercițiul funcțiunei.

Pentru văduvele și copiii gendarmului se va aplica dispozițiunile relative din legile militare.»

TITLUL III

Autoritatea ministrilor asupra gendarmilor

ÇAP. I

Autoritatea ministrului de inferne

Art. 46. «Măsurile prescrise pentru menținerea ordinei și siguranței publice și pentru executarea legilor și regulamentelor de admi-

nistrațiune publică emană de la ministrul de interne.»

Art. 47. «Supraveghierea exercitată de gendarmi asupra foștilor osândiți, asupra cerșetorilor, vagabonșilor, ómenilor fără căpătêiú, ș. c. 1., sau ori-ce alte măsuri de siguranță generală, sunt asemenea de resortul ministrului de interne.»

CAP. II

Autoritatea ministrului de justiție

Art. 48. «Este de resortul ministrului de justiție serviciul gendarmilor de tóte gradele, considerați ca oficeri ai poliției judiciare, și funcționând în virtutea dispozițiilor legilor de procedură penală.»

CAP. III

Autoritatea ministrului de răsboiú

Art. 49. «Ministrul de răsboiú are în atribuțiunile sele priveghierea asupra comandamentului gendarmilor, asupra instrucțiunei, poliției și disciplinei, ținutei armamentului, echipamentului, îmbrăcăminte, remontei.»

Art. 50. «Sunt asemenea în atribuțiunile ministrului de răsboiú poliția judiciară militară, exercitată sub autoritatea generalului comandant al corpului de armată, prin oficerii, sub-oficerii, brigadierii și caporalii de gendarmi.»

TITLUL IV

Atribuțiunile gendarmeriei

CAP. I

Serviciul ordinar și extraordinar

Art. 51. «Serviciul gendarmeriei în județe se împarte în serviciu ordinar și serviciu extraordinar.

Serviciul ordinar este acela care se execută zilnic, sau la epoce periodice, fără a fi trebuință de veri uă cerere din partea oficerului de poliție judiciară și a deosebitelor autorități.

Serviciul extraordinar este acela care se execută numai în virtutea ordinelor sau cererilor.

Și unul și altul au de scop de a asigura neconținut, pe totă întinderea teritoriului rural al regatului, acțiunea directă a poliției administrative, judiciare și militare.»

Art. 52: «Serviciul ordinar coprinde :

- a) Poliția administrativă și preventivă;
- b) Poliția drumurilor și țărinelor;
- c) Poliția judiciară;
- d) Transferarea arestaților civili;
- e) Poliția militară;
- f) Transferarea arestaților militari;

Atribuțiunile date de legea poliției rurale guardîlor câmpeni trec în mod special asupra gendarmilor stațiunilor comunale și fac parte din serviciul lor ordinar.»

Art. 53. «Serviciul extraordinar constă în a da ajutorul cerut:

1) Funcționarilor vamali pentru perceperea drepturilor de import și export, pentru stârpirea contrabandei sau a introducerii pe teritoriul român a mărfurilor oprite;

2) Administrațiilor și agenților silvici pentru stârpirea hoțiilor prin păduri, pe râuri, lacuri sau gârle;

3) Casierilor prîmitori ai fondurilor Statului și altor funcționari însărcinați cu încasarea contribuțiunilor indirecte și directe;

4) Portăreilor și executorilor de mandate judecătorești, purtătorilor de rechiziții sau sentințe speciale, cu a căror executare sunt însărcinați;

5) Comisarilor și sub-comisarilor de gări și porturi; șefilor de bariere și altor agenți însărcinați cu supraveghierea drumurilor de fier;

6) Rechiziționarilor în timp de rebel.»

Art. 54. «Corpul gendarmilor dă escorte legalmente cerute, mai cu sémă acelea pentru siguranța banilor Statului, convoiuri de praf de pușcă, curieri de poștă, trăsuri și mesagerii publice, cu fondurile Statului.»

Art 55. «Cererile pentru executarea serviciilor extraordinare sunt adresate în scris comandanților de companii, plutone și de stațiuni în circumscripțiunile lor respective.»

CAP. II

Competința de a instrumenta a gendarmilor

Art. 56. «Competința de a instrumenta a oficerilor și gradelor inferioare din gendarmerie,

atât în serviciul ordinar, cât și în cel extraordinar, se esercită de drept în întrul întinderii teritoriale a unităților de gendarmerie din cari ei fac parte.

În casuri, însă, de flagrante delikte și urmărire a făcătorilor de rele, ei pot continua să opereze și în circumscripțiunea imediat mărginașe unității de gendarmerie căreia aparțin.

Prefecții județelor și capiș parchetelor pot fie-care, pentru afaceri ce cad în competența lor, să dea delegațiuni speciale și formale gendarmeriei pentru a instrumenta și în afară de rađa stațiunii, plutonului sau companiei unde face serviciul de obicinuit.»

CAP. III

Procesele-verbale ale gendarmilor

Art. 57. «Pentru ori ce operațiune săvârșită de gendarmi în urma unei chiămări se încheiă de cel în drept proces-verbal, ori-care ar fi rezultatul.»

Art. 58. «Asemenea gendarmeria încheiă procese-verbale despre crimele, deliktele și contravențiunile de ori ce natură ce descoperă; despre crimele și deliktele ce 'i sunt denunțate; despre întâmplările însemnate la cari a fost martoră; despre toate acelea cari lasă urme dupe dênsele și pe cari gendarmeria merge la fața locului spre a le constata; despre toate declarațiile cari 'i se fac de către funcționarii publici și de către cetă-

țenii cari pot să dea indicii asupra crimelor și delictelor ce au fost săvârșite; în fine, despre toate constatările ce face în serviciul său.»

Art. 59. «Un gendarm poate încheia singur un proces-verbal, care este tot-d'a-una valabil.»

Art. 60. «Procese-verbale ale gendarmiei sunt credute în justiție pînă la proba contrarie; ele nu pot fi anulate sub cuvînt de vîi de formă sau lipsă de timbru.»

Art. 61. «Dispozițiunile art. 57—60 inclusiv nu se aplică gendarmilor stațiunilor comunale, cari n'au această capacitate.

Cu toate acestea, arătările și descoperirile de ori ce natură ale acestor gendarmi, precum și depozițiunile lor asupra faptelor sau întîmplărilor mai cunoscute la cari au fost martori, vor fi consemnate de primarul comunei într'un separat proces-verbal, care se va înainta locului competente, prin administrațiunea plășei, spre a servi drept dovadă pînă la proba contrarie.»

CAP. IV

Livretele de gendarmi

Art. 62. «Sub-oficerii, brigadierii, caporalii și gendarmii vor purta tot-d'a-una cu dînșii un *livret de împuternicire*, dat de ministerul de interne, și în virtutea căruia ei sunt recunoscuți ca agenți ai forței publice.

Pentru gendarmii stațiunilor comunale, acest livret se va libera de către prefectul județului respectiv.»

TITLUL V

Poliția judiciară

CAP. I

Despre gendarmii de ori-ce grad considerați ca auxiliari ai ministerului public

Art. 63. «Poliția judiciară are de scop să descopere crimele, delictele și contravențiunile, să adune probele, să dea pe făptuitori tribunalelor însărcinate a'i pedepsi.

Oficerii de gendarmerie, sub-oficerii, brigadierii, caporalii și gendarmii sunt oficeri ai poliției judiciare, auxiliari ai procurorilor curților sau tribunalelor în circumscripțiunea în care 'și exercită funcțiunea lor.»

Art. 64 «Dispozițiunile art. 46—52 inclusiv din codul de procedură penală sunt aplicabile și gendarmilor de ori-ce grad, în cât privesce exercitarea atribuțiunilor de oficeri ai poliției judiciare, auxiliari ai parchetului.»

Art. 65. «În casurile în cari legea de procedură penală le dă dreptul a pune mâna pe făptuitorii veri unui delict sau crime, ori pe acei ce au cercat a făptui, gendarmii pot a 'i urmări chiar în locuințele lor, sau în ori ce locuință s'ar fi refugiat.

Dupe constatarea faptelor și dresarea cuvenitelor acte, gendarmul conduce îndată pe inculpat la reședința plășei din care face parte și 'l încredințează, împreună cu actele, sub-prefectului sub încheiere de proces-verbal.»

Art. 66. «Dispozițiunile art. 63—65 inclusiv nu sunt aplicabile gendarmilor stațiunilor comunale.

Cu toate acestea, în casurile de flagrante delict sau crime, acești gendarmi pot și dînșii să urmărească pe făptuitori, chiar și în locuințele lor, sau în ori ce locuință s'ar fi refugiat.

Gendarmii comunali sunt datori, în acest cas, de a conduce pe făptuitori la reședința comunei din care stațiunea lui face parte, și 'i încredințază, împreună cu obiectele sau ori care alt corp al delictului, primarului respectiv, care este dator să dresseze proces-verbal de constatare și a'l înainta împreună cu prevenițiil sub-prefectului plăsei.»

Art. 67. «Gendarmii de ori ce grad nu vor putea face us de armă de cât în cas de legitimă apărare a vieții lor.»

Art. 68. «Le este cu desăvârșire oprit a întrebuința violențe, maltratări, lovituri și injurii pe timpul cât 'și exercită funcțiunile lor.»

CAP. II

Despre oficerii, sub-oficerii, brigadierii și caporalii, comandanți de stațiuni de plăși și reședințe județene, considerați ca oficeri ai poliției judiciare pe lângă tribunalele militare

Art. 69. «Oficerii, sub-oficerii, brigadierii și caporalii, comandanți de stațiuni de plăși sau reședințe județene, sunt datori să se con-

forme, în exercițiul funcțiunei lor, ca oficeri ai poliției judiciare militare, dispozițiunilor art. 80 și următorii din codul de justiție militară.»

TITLUL VI

Despre acoperirea cheltuelilor

CAP. UNIC

Repartisarea cheltuelilor

Art. 70. «Cheltuelile pentru solde și indemnisațiile cuvenite tuturilor gradelor oficeresci, sunt în sarcina Statului și se trec anual în bugetul ministerului de interne.

Cheltuelile pentru întreținerea gendarmilor, gradelor de jos destinați stațiunilor de plăși și reședințe județene, pentru armamentul, echipamentul, îmbrăcămintea, remonta, indemnisații, prime și pensuni ale acestor gendarmi, sunt de asemenea în sarcina Statului și se vor trece regulat în bugetul ministerului de interne »

Art. 71. «Cheltuelile de întreținerea gendarmilor comunali pentru casarmamentul, indemnisații, prime ale acestor gendarmi, sunt în sarcina consiliilor comunale și se trec regulat în bugetul lor anual, ca cheltuială obligatorie, în proporție cu cifrele fixate prin lege și cu numărul de gendarmi destinat a se înființa pe lângă fiecare stațiune comună.

La cas de refus din partea consiliului comunal, aceste cheltueli vor fi trecute din oficiu.»

TITLUL VII

Dispozițiuni transitorii

Art. 72. «Regulamente speciale de administrațiune publică vor hotărî și regula:

1. Raporturile gendarmeriei cu autoritățile administrative, judiciare și militare.

2. Funcțiunile oficerilor, sub-oficerilor, brigadierilor, caporalilor de gendarmi și îndatoririle anume ale fie-cărui grad.

3. Îndatorile comandanților de stațiuni.

4. a) Îndatoririle oficerilor de gendarmi, ca oficeri ai poliței judiciare ;

b) Formele ce sunt de observat în instrucțiunile judiciare.

5. Îndatorile gendarmilor în serviciul ordinar :

a) Poliția administrativă și judiciară ;

b) Poliția drumurilor și țărinelor ;

c) Corespondența și transportul arestaților.

6. Îndatorile gendarmeriei în serviciul extraordinar. Serviciile legalmente cerute.

7. Dresarea proceselor-verbale și tipul livretelor de împuternicire.

8. Instrucția specială și militară a gendarmeriei.

9. Datoriile generale și drepturile gendarmeriei în executarea serviciului.»

Art. 73. «Acastă lege se va pune în aplicare în doi ani consecutivi, începând cu 1 Aprilie 1893—94 și cu județele cari cad în circumscrip-

ția corpului II și IV de armată, în primul an ; și pentru județele ce cad în circumscripția corpului I și III în cel d'al doilea an, 1894 - 95.

Inființarea gendarmeriei comunale se va face treptat și în proporție cu mijlocele bugetare anuale ale comunelor rurale.»

REGULAMENT

DE

APLICAȚIUNE AL LEGEI ASUPRA GENDARMERIEI RURALE

29 Septembrie 1893)

TITLUL I

Instituțiunea gendarmeriei

CAP. UNIC

Dispozițiuni generale.

Art. 1. «Organizațiunea gendarmeriei rurale, ast-fel cum este prescrisă de lege, face din această instituțiune un corp militar, pus la dispozițiunea ministerului de interne, pentru a asigura ordinea și siguranța publică.

(decret. 24 Oct. 93). Ea se mai află sub ordinele ministeriului de justiției și ale ministeriului public, în ce privesce atribuțiunile de poliție judiciară, precum și sub acelea ale ministrului de resbel, pentru tot ce se raportează la disciplină, comandament și instrucția militară a trupei.»

*) Prin decretul publicat în *Monitorul oficial* din 24 Oct. 1893, s'a modificat art. 1, 25 și 30 din acest regulament.

TITLUL II

Organisarea corpului gendarmeriei rurale

CAP. I

Unitățile de gendarmerie

Art. 2. «Organisațiunea unităților de gendarmi județeni, formând companii, plutone și secțiuni, se va executa, conform tabloului art. 14 al legii organice, dupe numărul plășilor fie-cărui județ.

Aceea a stațiunilor de gendarmi comunali, dupe numărul comunelor determinat în același tablou.

Comaniile pörtă numirile județelor lor respective.

Plutónele pe acelea ale plășei unde este reședința șefului de pluton.

Secțiunea ia numirea dupe comuna ce servă de reședință plășei respective.

Stațiunea, pe a comunei unde se află reședința șefului ce o comandă.»

Art 3. «Circumscripțiunile plutónelor din fie-care județ se vor determina, dupe propunerea inspectorului general al gendarmeriei și avisul prefectului, de către ministrul de interne.»

Art. 4. «Comaniile de gendarmi județeni se vor înființa treptat pe județe; întreținerea lor și cheltúelile de prima organizațiune privind pe Stat.»

Art. 5. «Pentru înființarea unei stațiuni co-

munale este necesitate de cel puțin un caporal și trei gendarmi.

Mai multe comune limitrofe, cu un număr mai mic de gendarmi, pot fi întrupate într'ună singură stațiune.

În acest cas reședința stațiunii va fi în comuna care întreține mai mulți gendarmi sau în cea mai centrală.»

Art. 6. «Comaniile fac corp în parte.

Comandanții de companii au drepturile unui comandant de corp, exercitând fie-care administrațiunea companiei sale și comandamentului ei dupe legile și regulamentele administrației și comandamentului militar.»

Art. 7. «Când căpitanul, comandant al companiei, lipsește de la postul său afară din județ, toate atribuțiunile acestuia trec d'a dreptul asupra locotenentului.

Când locotenentul lipsește de la post afară din județ, căpitanul poate însărcina pe unul din șefii de plutone să 'l înlocuiască. În acest din urmă cas, comanda plutonului o poate trece fie asupra unuia din sergenții comandanți de secțiuni, fie chiar asupra capului plutonului limitrof, dacă serviciul nu va suferi.»

[CAP. II

Inspectoratul gendarmeriei

Art. 8. «Totă gendarmeria rurală se află sub ordinea inspectorului general al gendar-

meriei, ajutat de patru ofițeri superiori inspec-tori de circumscriptie.»

Art. 9. «Tată gendarmeria rurală se va împărți în patru circumscriptiuni.

Fie-care circumscriptiune se va compune din județele ce cad în coprinsul fie-cărui comandament de corp al armatei active.

Companiile județelor Constanța și Tulcea fac parte din circumscripția inspectorului corpului III de armată.»

Art. 10. «Cele patru circumscriptiuni de inspectorate vor purta denumirile orașelor de reședință a inspectorilor.»

Art. 11. «Reședința inspectorului general va fi în București.

Reședința celor patru ofițeri superiori, inspec-tori de circumscriptie, va fi : la Craiova, București, Galați și Iași.»

Art. 12. Inspecțiunile gendarmeriei sunt generale și locale.

Inspecțiunile generale se fac uă dată pe an de către inspectorul-general al gendarmeriei.

Inspecțiunile locale se fac de către cei patru ofițeri superiori, fie-care în circumscripțiunile lor respective.

Art. 13. «Inspecțiunile, atât generale cât și cele locale ale gendarmeriei, au de scop de a constata, pêne la cele mai mici detalii, situațiunea personalului și a materialului acestei arme, de a se vedea dacă regulamentele de serviciu sunt peste tot și în totul observate și îndeplinite, dacă unitățile de gendarmerie

corespund în întregime scopului instituției.

Afară de acestea, inspecțiunile mai au de scop de a stimula, prin juste recompense, mențiuni onorifice și decorațiuni, emulațiunea și activitatea oficerilor, sub-oficerilor, caporalilor și gendarmilor.»

Art. 14. «Inspectorul general, cu cei-l-alți patru oficeri ajutóre ale sele, forméză comitetul consultativ al gendarmeriei.

Acest comitet se adună, sub președința inspectorului general, din trei în trei luni, dupe terminarea inspecțiunilor locale și generale, și ori de câte ori peste an va fi convocat de către ministrul de interne.»

Art. 15. «Misiunea acestui comitet consistă în a examina, discuta și da avisul ori de câte ori va fi consultat asupra tuturilor cestiuilor cari intereséză constituirea, organizațiunea, serviciul, disciplina, instrucțiunea, îmbrăcăminte, armamentul, administrațiunea și tot ce pôte interesa mersul progresiv al instituției.

Asupra fie-cărei afaceri deferită examenului și avisului său, comisia 'și face încheierea sa motivată, pe care o transmite autorității în drept prin organul inspectorului-general.»

CAPITOLUL III

Recrutarea și înaintarea în corpul gendarmilor

SECȚIUNEA I

*Recrutarea gendarmilor și înaintarea
gradelor inferioare*

Art. 16. «Pentru a asigura recrutarea trupei gendarmeriei, afară de cererile adresate comandanților de companii, conform art. 23, și cele adresate primarilor, conform art. 24, în fie-care an, la trecerea unui contingent în concediu, toți șefii de corpuri și servicii ai armatei vor întocmi tablouri de ómenii dori-tori a se angagia în corpul gendarmeriei ru-rale, fie județene, fie comunale, și le va tri-mite comandanților de companii ai gendar-meriei.»

Art. 17. «Comandantul companiei primesce toate petițiile candidaților, cerându-le, pe lângă petiție, actele următoare:

1) Un certificat al autorității comunale a ultimului domiciliu, atestator că este român sau naturalizat;

2) Actul de naștere;

3) Un certificat al medicului circumscrip-ției respective, arătător că este de uă consti-tuție solidă, fără veri uă infirmitate sau di-formitate;

4) Certificatul legal, arătând onestitatea, purtarea lui în societate și opinia de care se bucură;

5) Dacă a servit în armată, va alătura bi-
letul de trecere în congediu sau în rezervă,
certificatul de bună purtare, uă copie de pe
fóia de pedepse și livretul său.»

Art. 18. «Comandantul companiei se asi-
gură de esactitatea arătărilor candidatului și,
dupe ce a dobândit tót actele constatátore a
aptitudinei cerute la art. 17 și lámuririle ce-
rute, face un raport aménunțit prefectului, a-
lăturând tóte actele privitóre și cerénd apro-
barea înrolărei petiționarului.

Dupe ce va fi obținut acéstă aprobare, el
dă ordin de ți de înrolare.»

Art. 19. «Dupe ce numărul angagiărilor va
complecta efectivul, se va păstra la compa-
nie un tablou de cererile făcute, dupe uă or-
dine de preferință, aprobată de inspectorul
circumscripției, spre a se chiăma la vacanțele
ce s'ar ivi.»

Art. 20. Ori-ce cerere de angagiare în cor-
pul gendarmilor destinați stațiunilor comunale
se adreséză primarului comunei respective,
alăturând și actele prescrise la art. 17 de
mai sus.

Dupe ce primarul comunei a dobândit tóte
actele și lámuririle necesare și constată că
îndeplinesce condițiunile de aptitudine pre-
vădute de lege, el supune cererea candida-
tului deliberărei consiliului comunal, care se
pronunță asupra admisibilităței ei de urgență.

Primarul înaintéză decisiunea consiliului co-
munal, împreună cu un raport al său amě-

nunțit, sub-prefectului plășei, care se pronunță în ultimul resort și confirmă pe candidat dacă găsește că îndeplinesce condițiunile cerute de a fi gendarm comunal.

Sub-prefectul comunică, apoi, confirmarea comandantului companiei, spre a da ordin de di de înrolare.»

Art. 21. «Gendarmul, uă dată angagiat, nu pôte fi liberat de cât pentru aceleași cauze și în aceleași condițiuni preveđute în legile și regulamentele militare pentru recrutații în armata activă.»

Art. 22. «Tabelele de înaintare a grade-lor inferioře se fac de către comandanții de companii.

Inspectorul de circumscripțiune se asigură în persónă de cunoșcințele și aptitudinile candidaților și înainteză tabelele companiilor, cu observațiile sele, inspectorului general.

Inspectorul general hotărasce care din candidați trebuie menținuți pe tablouri, din cari întocmesce un singur tablou pentru totă gendarmeria.

Înaintările se fac de inspectorul general pe măsură ce se ivesc vacanțele.»

Art. 23. «Pentru gradul de sergent concură atât caporalul, sef de stațiune comunală, cât și gendarmii județeni.

Gradele de caporali, comandanți de stațiuni comunale, se vor da de preferință gendarmilor județeni.»

Art. 24. «Sergenții și sergenții-majori de

gendarmi nu pot înainta de cât în gendarmerie, dupe un stagiul de cel puțin doi ani, ca sergenți, și dupe îndeplinirea cel puțin a unui termen de angagiare de 5 ani.

Ei vor fi supuși unui examen de aptitudine înaintea unei comisiuni de examen numită de inspectorul general.

SECȚIUNEA II

Recrutarea și înaintarea oficerilor gendarmeriei

Art. 25. (decret. 24 Ot. 93). «Oficerii din armata activă, precum și cei din rezervă sau în retragere, cari doresc a trece în gendarmerie, vor presenta cererile lor inspectorului general al gendarmeriei, însoțindu-le cu toate actele constatătoare pozițiunii lor și serviciilor trecute.»

Art. 26. «Sergentii, cari se vor afla în condițiunile art. 24 al prezentului regulament, se vor putea presenta înaintea comisiunii de examen, care se va convoca o dată pe an, dupe inspecțiile generale.

Autorizațiunea de a se presenta înaintea comisiunii se va da de inspectorul general al gendarmeriei.

Tabloul celor ce au reușit la examen și pot fi înaintați se va înainta ministerului de interne de către ministrul de resbel.»

Art. 27. «Sub-locotenentii din armata activă, cu vechime de patru ani, pot fi numiți provisoriu în funcțiunea de ajutoare ale comandanților de companii.»

Art. 28. «Locotenenții din armata activă se pot numi provisoriu în funcțiunile de comandanți de companie în gendarmerie când vor avea vechimea de patru ani.»

Art. 29. «Oficerii prevăduți la art. 27 și 28 de mai sus vor primi solda, accesoriile și indemnisațiile gradului superior a căruia funcțiune îndeplinesc.

Art. 30. (decret. 24 Oct. 93) «Tablourile de înaintarea oficerilor inferiori din gendarmerie se stabilesc dupe presentările făcute la inspecțiile generale, conform legii de înaintare, de inspectorul general al gendarmeriei, de către miniștrii de interne și de resbel.»

Art. 31. «Gradul de maior în gendarmerie nu se poate obține, fie de către oficerii în activitate în armată, fie de către cei în rezervă, de cât satisfăcând examenului de capacitate, prescris la art. 18 din legea de înaintare a armatei active, înaintea comisiunei, care examinează pe căpitaniți din armata activă, ênsê dupe un program special al gendarmeriei.

Gradul de maior se dă numai la alegere de pe lista de clasificățiune.»

Art. 32. «Gradele de locot.-colonel, colonel și general de brigadă în gendarmerie se dă numai la alegere, de pe tabloul stabilit în fiecare an, dupe inspecțiile generale, de ministerul de resbel, acestea înaintându-se ministerului de interne, care face înaintările de pe acest tablou.»

Art. 33. «Dispozițiunile art. 20 din legea a-

supra poziției oficerilor din armata activă pot fi aplicabile și oficerilor gendarmeriei.

La calcularea termenului de 40 se va socoti toate serviciile îndeplinite de oficer la Stat.»

Art. 34. Inspectorul general al gendarmeriei participă de drept ca membru în comitetul inspectorilor generali ai armatei active când se discută tablourile gendarmeriei.»

SECȚIUNEA III

Permutările în corpul gendarmilor

Art. 35. «Permutările oficerilor de gendarmi dintr'ună companie la alta, sau la altă circumscripțiune, fie pentru interes de serviciu, fie pentru interes particular, se fac de către ministrul de interne.»

Art. 36. «Permutările în trupa gendarmeriei județene se fac de către inspectorul general, dupe propunerile inspectorilor de circumscripțiuni, însă cu încuviințarea prealabilă a prefecților județelor de unde pleacă și unde merge geandarmul.

Art. 37. «Pentru permutarea gendarmilor comunali, care se ordonă de inspectorul de circumscripțiune, se cere acceptarea reciprocă a consiliilor comunale de unde gendarmul pleacă și unde merge a se stabili.»

CAPITOLUL IV

Despre congediuri și demisiuni în corpul
gendarmilor

Art. 38. «Oficerii de ori ce grad ai gendarmeriei nu pot căpăta congediuri de cât direct de la ministerul de interne când este vorba de uă absență mai mare de 10 zile.

Permisele mai mici de 10 zile se acordă de inspectorul general, cu avisul prealabil și conform al prefectului județului respectiv când este vorba de oficerii inferiori.

Art. 39. «Gradele inferioare pot căpăta permisii pêne la 10 zile de la comandantul companiei, cu consimțimântul prealabil al sub-prefectului din a căreia circumscripțiune ține gendarmul.

Congediurile mai mari de 10 zile nu pot fi acordate gendarmilor de cât de inspectorul general, cu avisul prealabil al prefectului respectiv și comandantului de companie.»

Art. 40. Congediurile nu pot fi acordate sau prelungite peste 30 zile în un interval de un an, afară de casuri extra-ordinare și de bolă constatată cu certificat medical.»

Art. 41. «Demisiunile din gendarmerie a oficerilor se primesc de ministrul de interne, cu decret regal, dupe raportul inspectorului general.

Pentru oficerul din armata activă, această demisiune este priimită de ministrul de resbel,

după avisul conform al ministrului de interne și cu decret regal.

Oficerii din armata activă demisionați urmăză a se bucura de drepturile acordate prin art. 10 din legea asupra poziției oficerilor, dacă, din lipsă de vacanțe, el nu se poate chema îndată în activitate.»

Art. 42. «Demisiunile gendarmilor, gradelor inferioare, înaintea expirării termenului angajamentului, se primesc de inspectorul general, cu avisul conform al prefectului județului, basat pe raportul motivat al comandantului companiei.

Art. 43. Nici un gendarm, de ori ce grad, nu poate părăsi serviciul pînă ce nu i se va fi încunoscințat, dacă este oficer, că demisia sa a fost priimită sau că a fost liberat, dacă este grad inferior, sub pedepsă de a fi considerat ca desertor și urmărit înaintea instanțelor judiciare militare.»

Art. 44. «Gendarmii, gradele inferioare, cari din cauză de inaptitudine, de bôlă prelungită, viciuri sau rea purtare, constatate ca provenite în urma înrolărilor, vor fi recunoscuți ca neapți pentru serviciul de gendarm și vor fi eliminați din corp mai înainte de expirarea termenului angajamentului.

Aceste eliminări se pronunță de către inspectorul general al gendarmeriei.»

Art. 45. «Starea de inaptitudine se aduce la cunoștința prefectului județului respectiv.»

fie de către sub-prefect, fie de către comandantul companiei.

Prefectul, dobândind convingerea că este cazul a se da urmare denunțării primite, va avisa la convocarea comisiunii disciplinare.»

Art. 46. «Comisia disciplinară se va compune tot-d'a-una din: șeful circumscripțiunii respective a gendarmeriei, procurorul tribunalului local sau delegatul lui, și directorul prefecturei sau sub-prefectul.»

Art. 47. «Comisia va dresa proces-verbal de toate constatările sale, consemnând și întem-pinările gendarmului învinovățit spre a se avea în vedere de către inspectorul general, chemat a se pronunța asupra stărei de inaptitudine de care se învinovățește.»

Art. 48. «Când gendarmul, din uă cauză orecare, este liberat mai înainte de expirarea termenului angagementului său, el pierde toate drepturile, scutirile și avantajiele acordate de legea pozițiunii sale de gendarm.»

CAPITOLUL V

Jurământul impus gendarmilor

Art. 49. Jurământul impus de lege gendarmilor de ori ce grad se va depune de dênșii, pentru ofițeri în ziua presentărei lor pentru intrare în serviciu, inspectorului circumscripțiunii lor. Aceștia vor depune jurământul lor în prezența inspectorului general, care și dênșul depune jurământul său înaintea ministrului de interne.

Pentru gradele inferioare se va urma regulele stabilite în armata activă, conformându-se pentru gendarmii comunali art. 30 al legii de organizare a gendarmeriei.

CAPITOLUL VI

Ierarhia militară și disciplina

Art. 50. «Ierarhia militară în gendarmerie impune inferiorilor către superiori toate obligațiunile prevădute în regulamentele serviciului interior și de garnisună și dă și unora și altora drepturile și prerogativele cuprinse în di-sele regulamente.

Art. 51. Dispozițiunile legii pozițiunei ofi-cerilor și acelea cuprinse în regulamentul acelei legi se vor aplica de către șefii ierarhiei așa cum se urmăze în armata activă.»

Art. 52. «Pentru urmărirea delictelor și cri-melor comise în afară de funcțiunea lor, plân-gerile vor fi adresate, pentru gradele inferioare, prin calea ierarhică pêne la comandantul com-paniei, care va trimite actele parchetului tri-bunalului județian, conform art. 34 din lege; iar pentru gradele oficeresci pêne la inspec-to-rul general, care va sesiza parchetul tribuna-lului județian competente.

Pentru urmărirea crimelor și delictelor militare, plângerile se vor adresa, prin calea ierarhică, inspectorului general al gendarmeriei, care le va înainta comandamentului corpului de ar-mată respectiv, singur în drept a da ordin de urmărire.»

CAPITOLUL VII

Remonta

Art. 53. «Oficerii de gendarmi se vor bucura, în privința remonte, de aceleași drepturi acordate de ministerul de resbel oficerilor în armata activă.»

Art. 54. «Remonta gendarmilor călări județeni se face de ministerul de resbel uă dată cu remonta armatei, luând parte și un delegat al ministerului de interne.»

Art. 55. «Hrana cailor gradelor de jos este în sarcina Statului pentru gendarmii călări cu serviciul la stațiunile de plăși și reședințe județene.

CAPITOLUL VIII

Armătură, echipament, locuință

Art. 56. «Armătura, echipamentul și îmbrăcăminte gendarmilor, regulată printr'un deosebit decret regal, se vor lua din arsenalul și atelierele armatei, cari vor confecționa și părțile anuale necesare echipamentului gendarmilor.

Costul lor se va plăti de ministerul de interne, dupe tariful regulamentelor militare.

Art. 57. «Consiliile județene și consiile comunale vor asigura casarmarea gendarmilor, zidind sau închiriând localurile necesare, al căror dispozitiv va fi supus aprobărei ministe-
rului de interne

Efectele de casarmament datorite sunt acelea prevădute în regulamentul de casarmare al armelor active, care se va comunica prefectilor și primarilor.»

CAPITOLUL IX

Solda, indemnisații, prime

Art. 58. «Dispozițiunile legii soldelor și regulamentul său sunt aplicabile gendarmeriei în limitele fixate de legea sa organică.

Administrația soldelor, a indemnisațiilor de tot felul, a primelor, se execută, dupe prescripțiunile regulamentului de administrație al armatei, de ministerul de interne.»

Art. 59. «Soldele, indemnisațiile de tot felul și primele sunt fixate în lege, și vor fi prevădute în bugetul Statului pentru gendarmii județeni, în bugetele comunale pentru cei comunali.»

CAPITOLUL X

Pensiunile gendarmilor de ori-ce grad

Art. 60. «Pensiunile oficerilor de gendarmi se plătesc din casa pensiunilor militare, unde se varsă reținerile făcute lor.»

Art. 61. «Pensiunile gendarmilor județeni, grade inferioare, se plătesc din casa pensiunilor civile; quantumul lor este regulat prin art. 45 al legii organice a gendarmeriei, care prevede toate casurile cari dau drept la pensiune.»

TITLUL III

Autoritatea ministrilor asupra
gendarmilor

CAPITOLUL I

Autoritatea ministrului de interne.

Art. 62. «Numai singur ministrul de interne poate da ordine privitoare la poliția generală, la siguranța Statului și pentru concentrarea unităților de gendarmerie la trebuințe extraordinare.

Ministerului de interne 'i se raportează periodic de chipul cum se îndeplinesc serviciile ordinare ale gendarmeriei.»

Art 63. «În acest scop; între 5 și 10 ale fiecărei luni, prefectii de județe transmite ministrului de interne, dupe se 'l vedează cu propria lor semnătură, un raport recapitulativ din partea comandantului de companie al județului, arătător pe larg a serviciilor executate de gendarmerie în timpul lunei precedente.

Prin același raport se va resuma diferitele servicii ordinare și extraordinare săvârșite de secțiunile de gendarmerie pe secțiuni sau plăși; arestările, civile și militare, operate în timpul lunei, numărul arestaților transferați fie din secție în secție, fie cu drumul de fer, fie prin alte mijloce de transport, escortele, date cu ocasiunea transportului banilor Statului convoiurile de praf de pulbere și materii

explosibile, cariotelelor postale, trăsurilor și mesageriilor publice, cu fondurile Statului, în fine uă expunere sumară a tutulor întem- plărilor cari prin natura lor, pot să influențeze asupra ordinei și siguranței publice.

Pe lângă acest raport se va mai alătura un stat nominal al indivișilor arestați în cursul lunei expirate, cu indicarea motivelor arestărei lor și a locului unde au fost conduși sau autorității căreia au fost încredințați, de ase- menea împărșit pe secțiuni.

Art. 64. «Supraveghierea exercitată de gendarmi asupra foștilor osândiți, asupra cerșe- torilor, vagabonșilor, ómenilor fără căpăteiș s. c. l., sau ori-ce alte măsuri de siguranță generală, sunt asemenea de resortul mini- sterului de interne.

Căpitaniș de companie sunt datori să men- ționeze regulat în raportul lor lunar către ministerul de interne, într'ua rubrică a parte, tóte faptele cari se referă la acéstă categorie de atribuțiuni ale gendarmeriei, alăturând state speciale cu indicarea foștilor osânditi, a cerșeto- rilor, vagabonșilor, ómenilor fără căpătêiș, cari se vor fi descoperit în diferitele secțiuni ale gendarmeriei judeșului și care a fost rezultatul supraveghiei la care 'i a supus.

Art. 65. «Intemplările sau faptele extra- ordinare, cari urmêză să fie raportate imediat ministerului de interne și direct de către că- pitanul companiei, sunt mai cu deosebire ur- mătórele.

I) Furturile cu efracție sau escaladare săvârșite de reî-făcători în număr mai mare decât doi.

II) Incendiile, inundațiile și ori-ce alte calamități au avut loc în localitățile județului.

III) Omorurile și asasinatele, cum și tentativele acestor crime

IV) Tâlhăriile.

V) Atacurile rău-făcătorilor contra trăsurilor publice, curierilor, convoiurilor cu bani ai Statului sau cu munițiuni de răzbel.

VI) Furturile și devastările caselor publice și magazinurilor militare.

VII) Arestările de spioni, întrebuințați a ridica planul piețelor și a teritoriului, sau ași procura științe asupra forței și mișcărilor trupelor, luarea corespondenței găsită la densii și ori-căror altor piese din cari ar putea rezulta indicii sau s'ar da probe de crime sau comploturi atentătoare la siguranța interioară și exterioară a Statului.

VIII) Provocările la revolte contra guvernului.

IX) Atrupamentele seditioase având de scop devastările convoiurilor de grâne sau alte obiecte de subsistență.

X) Mișcările populare.

XI) Descoperirile de ateliere și instrumente servind a fabrica monete false, cum și arestările fabricatorilor de monete false.

XII) Atrupamentele armate sau nu, calificate de lege ca seditioase.

XIII) Atacurile dirijate contra forței armatei însărcinată cu escortarea și transferarea preveniților sau condamnaților.

XIV) Adunările și atacurile de rău-făcători, organizați în bande spre a devasta și jefui proprietățile.

XV) Ori-cari încercări tinzând a favoriza desertările sau a împiedica pe militari de a merge sub drapel.

XVI) Descoperirile de depozite de arme ascunse, ateliere clandestine pentru fabricațiune de pulbere și materii explozibile, scri-sori amenințătoare, semne și cuvinte de înțelegere, scieri, afișe și placarde incendiare, provocând la revoltă, la seditiune, la asasinat și jaf.

XVII Invadarea cu violență a unui sau mai multor posturi telegrafice și distrugerea de către indiviđii revoltați a aparatelor telegrafice sau telefonice de tot felul.

XVIII) Degradările aduse la lucrările drumurilor de fer comise prin întruniri sedi-tioase cu rebeliune sau jaf și în general ori-cari alte evenimente de natură a reclama măsuri repeđi și decisive, fie pentru a preveni desordinele, fie pentru a le reprima.

Art. 66. «Pentru toate evenimentele specificate în articolul precedent, rapórturile directe la cari au dat loc nu dispensază pe căpitanul, comandant al companiei, de a face încă uă dată mențiune de dênsele în raportul lunar ce adresază ministerului de interne, conform articolului de mai sus

Afară de aceste cazuri excepționale și de ordinele anume ce primesc gendarmii, căpitani de companie singuri corespund cu ministerul de interne, prin intermediul prefecturilor de județe sau al inspectorului general, pentru toate faptele la cari li s'ar părea de natură a interesa linișcea publică.

Le este cu desăvârșire interzis a face rapoarte politice.»

CAPITOLUL II

Autoritatea ministerului de justiție

Art. 67. «Serviciile gendarmilor considerați ca oficeri ai poliției judiciare și lucrând în virtutea dispozițiilor codului de procedură penală, fie în cas de flagrant delict, fie în virtutea de comisiuni rogatorii, sunt de resortul ministerului de justiție.»

Art. 68. «În acest scop, căpitani de companie sunt obligați a-i adresa, de la 5 la 10 ale fiecărei luni, un raport special de operațiunile de această natură executate în cursul lunii precedente, și la finele fiecărui an un tablou sumar de serviciile judecătorești făcute de gendarmii companiei în perioada celor 12 luni expirate.»

CAPITOLUL III

Autoritatea ministrului de resbel

Art. 69. «Ministrul de resbel va veghea la execuțiunea reglementară a tuturilor părților

de serviciu ce se rapoartă la disciplină, comandament și instrucția militară a trupei.»

Art. 70. «Sunt de asemenea în atribuțiunile ministrului de resbel:

1) Poliția judiciară militară exercitată sub autoritatea generalului comandant al corpului de armată respectiv, prin oficeri, sub-oficeri și caporali de gendarmi.

2) Supraveghierea ce gendarmeria este ținută de a exercita asupra militarilor absenți de la corpurile lor și desertorilor.»

Art. 71. «Căpitanul comandant al companiei este ținut să adreseze ministrului de resbel, prin intermediul inspectorului general, de la 5 la 10 ale fiecărei prime luni, din cele patru trimestre ale anului, un raport special de serviciile pe secțiuni ale gendarmeriei asupra căutării desertorilor și nesupușilor ale căror semnalmente li s'au făcut cunoscut.»

CAPITOLUL IV

Raporturile gendarmeriei cu autoritățile administrative, judiciare și militare

SECȚIUNEA I

Dispozițiuni preliminare

Art. 72. «Autoritățile civile administrative și judiciare nu pot întrebuița gendarmeria decât prin cereri scrise.»

Art. 73. «Cererile sunt tot-d'a-una adresate unității de gendarmerie a locului unde ele

trebuesc a fi executate, și, în cas de refus, oficerului sub ordinele căruia este pus erarchicesce acela care nu a îndeplinit aceste cereri.

Aceste cereri nu pot fi făcute nici executate de cât în centrul circumscripțiunei teritoriale ce cade în competența atât a celui ce cere intervenirea gendarmeriei, cât și a unităței de gendarmerie chemată a executa.

Numai în casuri urgente autoritățile administrative și judiciare pot să întrebuițeze telegraful sau telefonul pentru a cere intervenirea gendarmeriei.

În aceste casuri, acela care va usa de telefon va fi îndatorat să însciințeze, pe aceeași cale, pe comandantul unităței de gendarmerie, la care recurge, că cererea sa 'i va fi transmisă în formă scrisă prevădută de regulament.»

Art. 74. «Intervenirea gendarmeriei ca putere armată nu o póte cere de cât aceia că rbra legea le dă acest drept.»

Art. 75. «Casurile, în cari gendarmeria póte fi chemată a interveni, sunt anume prevădute în lege și în regulamentul de față.»

Art. 76. Cererile de intervenire a gendarmeriei vor fi tot-d'a-una făcute în scris, semnate de funcționarul competente, datate, și în forma următoare :

REGATUL ROMÂNIEI

In numele legii

Conform art. . . din legea (sau în virtutea art. . . din legea regulamentul decretul ordonanța etc.) cerem d-lui (a se arăta calitatea, gradul și reședința comandantului trupei) de a comanda sau de a face a se transporta, sau de a aresta, etc., încunoscându-ne (dacă este vorba de un grad ofiteresc) sau raportându-ne (dacă este vorba de un grad inferior) de rezultatul execuțiunii cererii noastre, făcută în numele legii

Art. 77. «Nici uă cerere nu pôte coprinde termeni imperativi (porunçitori) ca ordonăm, așa voim, îndatorăm, etc., nici veri care altă expresiune sau formulă de natură a aduce atingere considerațiunii ce trebuie păstrată gendarmeriei și rangului ce ea ocupă printre trupele cele-alte ale armatei.

Este bine înțeles că nu trebuie a se confunda cererile de cari mai sus se menționează cu mandatele sau ordonanțele justiției, extrase din decisiunile, sentințele, cărțile de judecată, etc., judecătorești și cari pörtă formula generală executorie: *mandăm și ordonăm tutulor pörtărilor si agenților forței publice, etc.*, acesta este uă formulă consacrată de codul de procedură penală și care va trebui tot-d'a-una considerată ca uă formulă impersonală.»

Art. 78. Când gendarmeria este legalmente cerută pentru a asista autoritatea în execuțiunea unui act, sau unei măsuri ôre-care, ea nu trebuie și nu pôte fi întrebuițată de cât pentru a asigura efectul cererei intervenirei și pentru a face să înceteze, de este nevoie, obstacolele și împedicările de ori-ce natură.

Art. 79. «Gendarmeria este datóre a îndeplini tôte cererile ce 'i se vor face, ênsă dacă 'i se va adresa cereri abusive, atunci comandantii de companie vor referi ministerului de interne și celui de justiție cari vor avisa »

Art. 80. Gendarmeria trebuie să comunice, fără întârziere, autorităților civile sciințele ce culege și cari interesază ordinea și siguranța publică.

De asemenea autoritățile civile sunt ținute să comunice gendarmeriei tôte sciințele ce ele ar crede că sunt utile bunului mers al serviciului.

Aceste comunicațiuni verbale sau scrise se fac de regulă prin organul comandantului de companie sau prin acela al secțiunei. Autoritățile nu pot să se adreseze oficerului superior în grad de cât când ele au a se plânge de veri uă întârziere sau negligență.

Comunicațiunile scrise între funcționarii judecătorești, administrativi și gendarmi trebuie tot-d'a-una să fie semnate și datate.

În casuri urgente, bine constatate, autoritățile judiciare pot să se adreseze direct chiar șefului de secțiune; acesta va fi dator a executa cererea, comunicând imediat comandan-

tului companiei mandatele ce 'i s'au adresat și sciințele ce 'i s'au cerut, alăturând și copie de pe răspunsurile făcute.»

Art. 8r. «Oficerii sau sub-oficerii de gendarmerie, cari au raportat un eveniment orecare, trebuie să țină pe autoritățile respective în curent de toate operațiunile succesive, precum și de consecințele lor; aceste raporte trebuiesc tot-d'a-una să fie uă urmare a raportului primitiv.»

Art. 82. «Președinții curților cu jurați, ai curților de apel, procurorii generali, prefecții, capiș parchetelor pot chema prin scris pe comandantul gendarmeriei județene pentru a se întreține cu dênșii în interese de serviciu.

„Același drept 'l are judecătorul de ocol respectiv ca și sub-prefectul pentru comandantul de secțiune.»

Art. 83. «Comunicațiunile, verbale sau scrise, între autoritățile judiciare și administrative, cu gendarmeria trebuiesc tot-d'a-una să aibă un scop determinat de serviciu; gendarmii ne-fiind obligați de a se deplasa în fie-care și pentru a se înforma sau a primi ordinele acelor autorități în privința serviciilor ce li se cere.

În casuri extra-ordinare, ênsă, comandantii unităților de gendarmerie trebuie să se transporte la autoritățile civile de câte ori gravitatea circumstanțelor cere acêsta și fără a mai aștepta invitațiuni din partea lor.

Ori de câte-ori gendarmii se pun în relațiuni cu autoritățile civile locale ei sunt datorți a se prezenta în ținuta militară.

SECȚIUNEA II

Raporturile gendarmeriei cu autoritățile administrative.

Art. 84. Comandantul de companie adresează prefectului, din 5 în 5 zile, și când este nevoie în toate zilele chiar, un raport amănunțit de toate evenimentele cari pot să intereseze ordinea și siguranța publică, 'i mai comunică de asemenea toate sciințele cari 'i se dau de comandanții de secțiuni.

Asemenea raporte sunt datorii să adreseze sub-prefecților și comandanții de secțiuni respective.

Art. 85. Comandanții de secțiuni adresează pe lângă acestea, din 5 în 5 zile, sub-prefectului plăsei un tablou sumar de toate delictele și de toate arestările petrecute în circumscripțiunea sa.»

Art. 86. «Dacă din raporte de serviciu ar resulta temeri că s'ar putea întâmpla mișcări populare sau atrupamente sedicioase, prefectii județelor, dupe ce iau înțelegere cu comandantul căpitan al companiei sau în lipsa lui cu locotenentul ajutor al său, pot să cêră adunarea (concentrarea), la locul mișcării, a gendarmilor diferitelor secțiuni ale județului, necesară stabilirii ordinii.

În acest sas prefectul este dator a înștiința pe dată pe ministrul de interne, iar comandantul gendarmeriei pe cel de resbel.»

Art. 87. «În nici un caz oficerii gendarmiei nu au dreptul a discuta oportunitatea măsurilor pe cari prefectul a găsit nemerit să le ia în scopul de a asigura restabilirea și menținerea ordinii publice, dar este de datoria lor de a indica localitățile cari nu pot să fie părăsite de gendarmerie fără pericol, și de a comunica prefectilor toate științele exacte, atât asupra forțelor efective de cari dispun secțiunile de gendarmi, cât și asupra mijloacelor de a fi înlocuite când deplasarea lor este ordonată în alte părți.»

Art. 88. Când autoritățile administrative au adresat cererile lor comandanților gendarmiei, conformându-se legii, ele nu mai pot să se amestece în nici un chip în operațiunile militare ordonate de acești comandanți pentru execuțiunea dispozițiilor cereri.

Comandanții forței publice sunt din acest moment singuri responsabili de măsurile cari au crezut necesare să le ia, și autoritatea civilă nu poate să ceară de la dânsii de cât raportul arătător despre cele ce s'au săvârșit ca consecință a cererii lor.»

Art. 89. «Prefecții județelor, în virtutea art. 15 din codul de procedură penală, pot să ceară oficerilor de gendarmerie de a face, în calitatea lor de oficeri de poliție judiciară, și pe totă întinderea comandamentului lor, toate actele necesare pentru constatarea crimelor, delictelor și contravențiunilor.»

Art. 90. În cazuri urgente, sub-prefectul

póte să céră comandanţilor de plutóne, din cari secţiunea plăşei lui face parte, adunarea (concentrarea) la un loc a gendarmilor mai multor secţiuni, cu îndatorire de a informa pe dată pe prefect care, pentru măsurile ulterioare, va intra în înţelegere cu comandantul companiei, conform cu prescripţiunile articolului de mai sus.»

SECŢIUNEA III

Raporturile gendarmeriei cu autorităţile judecătoreşti civile

Art. 91. «Comandanţii de companie informază pe dată pe procurorii generali de pe lângă curţile de apel respective despre toate evenimentele cari sunt de natură a motiva urmări judiciare.

Aceşti comandanţi, ca şi acei ai secţiunilor de plasă, informază de asemenea pe loc pe capi parchetelor judeţene respective de împrejurările de aceeaşi natură, cari se întâmplă în coprinsul circumscripţiunii tribunalului pe lângă care ei funcţionează.»

Art. 92. «Tóte mandatele judecătoreşti pot să fie notificate celor în drept şi puse chiar în execuţiune prin intervenirea gendarmeriei.»

Art. 93. «Gendarmeria nu póte să fie întrebuinţată pentru a comunica citaţiuni de martori chemaţi înaintea instanţelor judecătoreşti de cât în casuri urgente şi de uă absolută necesitate.

Autoritățile respective sunt oprite a întrebuința pe gendarmi la asemenea servicii, distrăgându-i ast-fel de la serviciul lor obicinuit.»

Art. 94. «Gendarmeria p^ote êns^ă să fie întrebuințată pentru a comunica citațiuni juraților chemați a compune diferitele curți cu jurați, fiind ac^ăsta una din atribuțiunile esențiale ale gendarmeriei.

Totuși, acest serviciu gendarmeria nu este chemată a 'l face de cât dacă 'i este cerut de autoritățile administrative.»

SECȚIUNEA IV

Raporturile gendarmeriei cu autoritățile militare

Art. 95. «Oficerii de gendarmerie, sub-oficerii, comandanții de plut^one și de secțiuni, caporalii și gendarmii sunt subordonați inspectorului general al gendarmeriei în cât privește datoriile lor militare, cum și oficerilor superiori ajut^ore ale inspectorului în circumscripția respectivă a fie-căruia.»

Art. 96. «Comandanții de companie sunt datori să adreseze, în cele d'ânt^{ei}u 5 zile ale fie-cărei luni, inspectoratului general, prin intermediul șefului circumscripțiunei din care județul face parte, state de situațiunea numerică a gendarmeriei coprinsă în întinderea comandamentului lor.»

Art. 97. «Nici un oficer de gendarmerie. ori-care ar fi gradul s^{eu}, nu p^ote a 'și părăsi reședința, fie pentru inspecțiile periodice prescrise

în regulamente sau necesitate de serviciu, fie pentru afaceri personale când au obținut un concediu, fără ca mai întâi să fi prevenit pe prefect și pe oficerul superior al său de absența ce va trebui să facă și indicându-i durata determinată sau probabilă a acestei absențe, precum și pe înlocuitorul său.

La întorcerea sa la post va trebui de asemenea să încunoștințe pe prefectul și pe superiorul său.»

Art. 98. «Gendarmeria, având funcțiuni esențiale distincte de serviciul pur militar al trupelor unei garnisone, ea nu poate să fie supusă la reviste nici să fie chemată la parade sau pentru ori-care alt obiect străin funcțiunilor ei.»

Art. 99. «Comandantul de companie informează inspectoratul general, prin calea ierarhică, de toate evenimentele însemnate petrecute în circumscripția sa și cari au dat loc la uă acțiunea gendarmeriei.

Ei trebuie să le comunice tot ceea ce poate interesa ordinea și siguranța publică.

În împrejurările urgente, aceste rapoarte pot fi îndreptate chiar direct inspectoratului general, iar un duplicat se va adresa și șefului circumscripției respective.»

Art. 100. «Oficerii de gendarmerie, având reședința în capitale de județe, vor ține în curent pe comandanții pieței de toate evenimentele cari sunt de natură să compromită siguranța orașului, cum și aceea a posturilor militare ce depind de el »

Art. 101. «Oficerii de gendarmerie mai sunt ținuți să corespundă direct cu comandanții depositelor de recrutare pentru a-i ține neîn-cetaț în curent cu tot ce pôte să aibă raport cu militarii cari fac parte din concediu sau rezervă, conformându-se instrucțiunilor speciale ale acestui serviciu.»

Art. 102. «În împrejurările cari cer acțiunea unui mare număr de gendarmi, dupe ordinul ministerului de interne și cererei prefectilor, inspectorul general pôte concentra mai multe unități de gendarmerie.

Acestea pot să fie compuse din ómeni luați și din trupele județelor limitrofe pêně la maximum efectivului prevăduț la art 16 din lege.

În acest cas el este dator să prevină pe prefectii județelor respective.»

Art. 103. Tóte ordinele ce se dau în asemenea împrejurări, de către inspectoratul general comandanților de companie, le sunt adresate direct și în scris.»

Art. 104. «Comandanții de companie sunt obligați de a ține în curent inspectoratul general de tóte faptele grave cari vor fi motivat pentru subordonații lor de ori ce grad pedepsele de arestare sau închisóre.»

Art. 105. «Oficerii raportori de pe lângă consiliile de resbel pot să adreseze comisiuni rogatorii, oficerilor și sub-oficerilor comandanți de plutóne și secțiuni de gendarmerie pentru a asculta martori, de a culege sciințe și de a împlini tóte actele inerente calității de oficer

de poliție judiciară, conform codului de justiție militară.

Gendarmeria mai este însărcinată de a comunica toate chemările, citațiile și notificările prevădute în codul de procedură militară, cum și ducerea ordinelor de mobilizare și executarea lor.»

Art. 106. «Comandanții de corpuri de trupă de linie nu pot să se amestece în nici un chip în serviciul gendarmeriei.»

Art. 107. Dacă ofițerii de gendarmerie recunosc că uă forță suplimentară le este necesară pentru a răspândi uă adunare sedițioasă, a reprima delictele, a transfera un număr forte considerabil de arestați, sau, în fine, pentru a asigura execuțiunea cererii autorității civile, ei sunt datori a preveni pe dată pe prefecți sau sub-prefecți pentru ca aceștia, la rândul lor, să cêră comandantului militar respectiv pentru a trimite trupe de linie suficiente ca să sprijine acțiunea gendarmeriei.

Cererile ofițerilor gendarmeriei vor conține un extract de pe ordinele sau cererile autorității civile și motivele pentru cari suplimentul de forță este reclamat »

Art. 108. «În casuri urgente, ofițerii și sub-ofițerii gendarmeriei pot să cêră direct asistența trupelor de linie cari sunt datoro a răspunde cererii lor și de a le da sprijinul necesar.

Pentru acêsta ei sunt datori a se conforma

regulei stabilită în cel din urmă aliniat al articolului precedent.

Art. 109. «Când un detașament de trupă din armată este întrebuințat în ajutorul gendarmeriei, și pentru un serviciu pe care legea îl pune în sarcina gendarmeriei, comandamentul aparține, gradele fiind egale, oficerului gendarmeriei.

Dacă comandantul detașamentului armatei este de un grad superior oficerului de gendarmerie cu care conlucrează, comandamentul se cuvine oficerului armatei; în acest caz însă acest din urmă este obligat a se conforma cererilor cari îi sunt făcute în scris de către oficerul gendarmeriei care rămâne responsabil singur de executia mandatului său; când oficerul auxiliar s'a conformat cererii sale.»

Art. 110. «Legea a pus gendarmeria pe lângă și la dispoziția diferitelor autorități pentru a asigura executia legilor și a regulamentelor de administrațiune publică; aceste autorități, însă, în relațiunile și în corespondența lor cu șeful acestei forțe publice, trebuie să se abțină de la ori-ce forme sau expresiuni cari s'ar depărta de la regulile și principiile stabilite prin articolele precedente, ne-putând, în nici un caz, pretinde să exerciteze uă putere exclusivă asupra acestei trupe, ori a se amesteca în detaliile interioare ale serviciului său.

Militarii de ori-ce grad ai gendarmeriei

trebuie de asemenea să se mărginească în limitele datoriilor lor către dizele autorități și să păstreze neconținut, față cu ele, respectul și deferența cari le sunt datorite.»

TITLUL IV

Atribuțiunile oficerilor, sub-oficerilor și caporalilor de gendarmi, cum și îndatoririle fie-cărui grad

CAPITOLUL I

Atribuțiunile oficerilor de ori ce grad

SECȚIUNEA I

Generalul inspector al gendarmeriei

Art. 111. «Generalul inspector al gendarmeriei supraveghează, atât personal, cât și prin ajutoarele sele, mersul general al serviciului gendarmeriei, instrucțiunea, administrațiunea și comptabilitatea diferitelor companii de gendarmi.

Inspectorul general supraveghează executarea serviciului, și, dacă descopere neglijențe sau necorectitudini, ori priinesce plângeri, el ordonă măsurile de luat pentru a reforma abuzurile ce ar găsi că s'au introdus și dă toate instrucțiunile proprii a asigura diferitelor secțiuni sau unități de gendarmi, uă perfectă direcțiune.»

Art. 112. «Spre acest sfârșit, inspectorul general are singur dreptul de a indica, prin cir-

culări, instrucțiuni sau ordine de zi detaliate, mersul de urmat pentru esăcta îndeplinire și esecutiune a legilor, decretelor și regulamentelor, instrucțiunilor și decisiunilor puse de lege în sarcina gendarmeriei.»

Art. 113. «Inspectorul general este dator a inspecta, cel puțin uă dată pe an, în personă sau prin ajutóarele sele, fie-care companie care compune gendarmeria unui județ și, pe cât va fi posibil, ênsăși secțiunile de gendarmerie.»

Art. 114. Atât inspectorul general, cât și ajutóarele sele, înainte de a începe inspecțiunile și de a ordona veri uă concentrare, pe companii sau pe secțiuni, gendarmilor ce voesc a inspecta, sunt datori să însciințeze prealabil, atât pe prefectul județului respectiv, cât și pe sub-prefectul plășei, atât de ziua fixată pentru atare inspecțiuni, cât și de localitatea unde este a se face veri uă concentrare a trupelor în scopul de a le inspecta.

Ei mai sunt datori a comunica, atât ministerului de interne, cât și celui de resbel, epocile acestor inspecțiuni, cât și itinerariul stabilit.»

Art. 115. Cu ocasiunea acestor inspecțiuni, inspectorul general este dator a se informa, de la autorități pe lângă cari gendarmeria funcționează, dacă serviciul se face cu exactitate, dacă militarii de ori-ce grad dau dovești de zel și devotament și dacă au uă purtare corectă și în afară de ori-ce imputări »

Art. 116. «Inspectorul general face cu cea

mai mare minuțiositate inspecția ómenilor trupei; se asigură dacă dênșii cunosc datoriile ce le incumbă misiunea lor și dacă au instrucțiunea necesară pentru a le înțelege și bine îndeplini; examinéză dacă caii gendarmilor călări sunt bine nutriți și în bună stare, și dacă caii cumpărați în cursul anului expirat sunt bine aleși și întrunesc condițiunile cerute.

Cercetéză apoi starea îmbrăcăminteii, echipamentului și armamentului, vede dacă sub acest raport totul este complet, uniform și bine întreținut și dacă sau făcut reparațiunile și înlocuirile ordonate la inspecțiunea precedentă.

Cu ocasiunea acestor inspecțiuni, inspectorul general este dator să recomande trupelor observațiunea datoriilor ce le impune funcțiunea lor, zelul cel mai activ pentru serviciu și practica tuturilor prescripțiunilor privitoare la ordinea interióră, la poliție și la disciplină.»

Art. 117. «Aprovisionarea furagiului este asemenea unul din obiectele principale ale atențiunei inspectorului. În acest scop el se asigură de buna calitate a acestor furage, de prețul și modul cum ele au fost procurate, se asigură dacă comandantul de companie supravegheiază să se dea cailor tótă cantitatea reglementară de hrană și dacă tóte dispozițiunile reglementare ale armatei, în cât privesce această parte a serviciului, sunt cu stricteță observate.»

Art. 118. «Instrucțiunea militară și specială a oficerilor, sub-oficerilor, caporalilor și gendarmilor, forméză de asemenea din partea

inspectorului gendarmeriei obiectul unui examen detaliat.

Dupe terminarea acestui examen, el stabilește semnele de distincțiune și premiile gradelor inferioare cari au contribuit în mod mai eficace la progresul diverselor ramuri ale instrucțiunii militare și speciale, semnalând în același timp pe oficerii și comandanții de secțiuni cari din nepăsare sau necapacitate, 'i se pare că au neglijat această parte importantă a datoriilor lor.»

Art. 119. «El inspectează starea casarmamentului, reparațiunile și îmbunătățirile ce le crede indispensabile a face obiectul unor recomandățiuni speciale din parte-i către autoritățile civile respective, căroră le indică și mijlocele de a ajunge la uă bună casarmare a trupelor.

Aceste observațiuni vor fi consemnate și în raportul pe care inspectorul general 'l adresează ministerului de interne și de resbel în fie-care an.»

Art. 120. «Inspectorul general transmite, în intervalul de la 5 la 10 ale fie-cărei luni, ministerelor competente, și, dupe ce le va fi vădat personal, rapórtelc primite prin organul celor patru oficeri superiori de circumscripțiuni, din partea comandanților de companii, arătătoare de starea recapitulativă a serviciului făcut pe companii în luna precedență, dupe atribuțiunile diferitelor ministere, și conform dispozițiunilor art. 61, 68 și 71 din acest regulament »

Art. 121. «Independent de aceste rapórtelc

lunare, indicate în articolul precedent, inspectorul general mai transmite ministerului de resbel ca și celui de interne, de la 5 la 10 ale primei luni din fie-care trimestru, uă stare generală a pedepselor aplicate în fie-care companie oficerilor, sub-oficerilor, caporalilor și gendarmilor, redigiată de pe rapórtele speciale ale celor patru oficeri superiori de circum-scripțiune.»

Art. 122. «În cele d'ântéiū cinci dîle ale fie-cărui trimestru, inspectorul general mai înaintéză ministerelor de interne și de resbel uă stare resumată a tutulor decisiunilor și hotărârilor definitive condamnatóre ce privesc pe oficeri, sub-oficeri, caporali și gendarmi, cum și dacă aceste hotărâri au fost executate.

Art. 123. «În fie-care an inspectorul general întrunesc comitetul consultativ al armeei și adreséză un raport general ministerului de interne, de justiție și de resbel, arătător de starea gendarmeriei în partea care 'i privesce pe fie-care, cu indicarea cauzelor cari ar putea împedica mersul regulat al serviciilor și mijlócele de îmbunătățirea lor.»

Art. 124. «Inspectorul general este dator a ține următórele registre:

- a) Registru de ordinele de dî;
- b) Registru de instrucțiuni și cîrculări privitóre la serviciul gendarmeriei în general;
- c) Registru de intrare, în care se trece în prescurtare tótă corespondența priimită la inspectorat;

d) Registru de eșire, în care se trece, de asemenea în prescurtări, totă corespondența ce ese din inspectorat;

e) Memoriile oficerilor, dupe modelul armatei active;

f) Registru de deliberările comitetului consultativ al gendarmeriei;

g) Registrul matricul al oficerilor;

h) Registrul matricul al cailor oficerilor.»

Art. 125. «Tóte aceste registre, cum și dosarele corespundătoare cu documentele de orice specie, cari compun archiva inspectoratului general, vor fi clasificate metodic pe numere de ordine și trecute într'un registru inventar.»

Art. 126. Inspectorul general adresază șefilor de circumscripțiune ori-ce ordine de ȃi, instrucțiuni și circulări privitoare la gendarmerie.

Inspectorul general va fi dator să înainteze celor de circumscripție atâtea exemplare autografiate sau imprimate de pe aceste ordine de ȃi, instrucțiuni și circulări câte companii sunt în circumscripție, mai mult unul pentru șeful circumscripțiunei.

În casuri foarte urgente, ordinul se póte da direct și comandanților de companii, comunicându-se în același timp și șefului circumscripțiunei respective.»

SECȚIUNEA II

Oficerii superiori

Inspectorii de circumscripțiuni

Art. 127. «Oficerii superiori înlocuesc, în circumscripția lor, pe inspectorul general în toate sau în parte din atribuțiunile sale, numai însă în virtutea delegațiunei speciale și generale ce primesc de la dânsul.

Art. 128. «Ei sunt datori să inspecteze, cel puțin o dată pe an, fie-care companie din circumscripția lor și fie-care secțiune de gendarmerie din coprinsul aceleleași circumscripții.

În acest scop, inspectorii de circumscripție comunică regulat inspectorului general epoca acestor inspecțiuni, cât și itinerariul fixat.»

Art. 129. «Resultatul fie-cărei inspecțiuni, oficerul superior este îndatorat a-l consemna într'un raport general pe care 'l adresază inspectorului general imediat dupe terminarea inspecțiunei.»

Aceste rapoarte vor fi speciale pe companii sau pe secțiuni, dupe chipul cum ele au fost făcute.»

Art. 130. «De la 5 la 10 ale primei luni din fie-care trimestru, inspectorii de circumscripții transmit inspectorului general, pentru a fi vădate și înaintate ministerelor de interne și de resbel, rapoarte de starea generală a pedepselor aplicate, în fie-care companie din circumscripția lor, oficerilor, sub-oficerilor, caporalilor și gendarmilor.»

Art. 131. «In cele d'ânteiū cinci ȝile ale fie-cărui trimestru, inspectorii de circumscriptiī trimit iarăși inspectorului general un raport de starea resumativă a tutulor decisiunilor și hotărîrilor definitive și condamnătoare ce privesc pe oficeri, sub-oficeri, caporali și gendarmi, cum și dacă aceste hotărîri au fost executate.»

Art. 132. «Inspectorii de circumscriptiuni vor avea:

1) Registru de intrare, în care se trece în prescurtare tótă corespondența priimită de inspectoratul circumscriptiei.

2) Registru de eșire în care se trece, de asemenea în prescurtări, tótă corespondența ce ese din inspectoratul circumscriptiei.

Tóte ordinele de ȝi, instrucțiile și circulările, cum și corespondența de ori-ce fel, vor fi clasate în dosare speciale, dupe materii, și trecute anume într'un registru inventar.»

SECȚIUNEA III

Comandanții de companii

Art. 133. «Comandanții de companii sunt în special însărcinați cu direcțiunea și detaliile de serviciū a căror execuțiune ei le supraveghiază; în acest scop ei întrețin relațiuni directe și obicinuite cu autoritățile civile și militare, și dau séma inspectoratului general, prin rapórtre periodice, despre tóte faptele ce

li s'au adus la cunoștință de către comandanții secțiunilor de gendarmerie.»

Art. 134. «Prima grijă a unui comandant de companie trebuie să fie de a inspira subordonaților săi cunoștința și iubirea datoriilor ce sunt chemați să îndeplinescă, de a le facilita practica serviciului lor prin consiliile sele, prin usagiul echitabil al autorității lui, printr'ună constantă sollicitudine pentru buna lor stare. El este intermediarul indispensabil al tuturilor cererilor lor ; el trebuie să se siléască a cunoște caracterul și inteligența fie-căruia dintre dênșii, pentru a fi în puțință de a 'i trata în tôte împrejurările cu cea mai desăvârșită dreptate. El este responsabil de disciplina, ținuta, instrucțiunea militară și specială, ca și de administrațiunea companiei sele.»

Art. 135. «Comandanții de companii au dreptul de a reaminti direct subordonaților lor, prin ordine de ȃi și când necesitatea reclamă, dispozițiunile reglementelor generale în ceea ce privesce detaliile serviciului, administrațiunea și comptabilitatea, de cari ei sunt personal responsabili.

Copii de pe aceste ordine sunt adresate imediat inspectorului general.

Circulările sau ordinele de ȃi, cari tratéză sau coprind materii de interes general, trebuesc, mai înainte de a fi expediate, a le supune vîdei inspectorului general.

Nici un raport politic nu pôte să fie adresat

autorităților publice de către căpitaniî gendarmeriei.»

Art. 136. «Comandanții de companie inspectează, cel puțin uă dată pe an, fie-care secțiune și stațiune de gendarmi din coprinsul județului lor. Epoca acestor inspecțiuni va fi fixată de inspectorul general.

Comandanții de companii, cu ocasiunea acestor inspecții generale a secțiunilor și stațiunilor, verifică cu cea mai mare minuțiositate dacă sub-oficerii, caporalii și gendarmii 'și îndeplinesc cu exactitate serviciul; dacă duc uă vieță regulată și disciplinată în reședința lor și nu contractează datorii cari să dea nascere la reclamațiuni; dacă cu ocasiunea exercitărei funcțiunilor lor se conduc cu decență și onestitate; dacă au dat loc la veri uă plângere prin vexațiuni violente, abus de putere sau escese comise de dênșii sub pretextul executărei îndatoririlor funcțiunilor lor.»

Art. 137. «Ei se asigură, de asemenea, dacă secțiunile și stațiunile de gendarmi, dau autorităților concursul armat prevădut de lege; dacă se conforméză regulilor stabilite pentru asemenea cereri; daca nu s'au pródus pretențiuni sau exigente rău fondate din partea autorităților sau opuneri din partea comandanților de secțiuni și stațiuni; dacă gendarmii sunt întrebuințați la serviciî străine de atribuțiunile lor, sau dacă dênșii refuză pe acelea pe cari autoritățile sunt în drept a le cere.

Plângerile și reclamațiunile adresate sub acest

punct de vedere sunt verificate de către comandanții de companie care mustrează sau pedepsesc pe subordonații lor, de va fi cazul, raportând de îndată inspectorului general.»

Art. 138. «Pe lângă aceste inspecțiuni generale și la epocă fixă, comandanții de companie sunt datori să viziteze pe neașteptate locurile care din secțiunile sau stațiunile cari compun compania lor; aceste vizite vor trebui să fie astfel combinate ca toate stațiunile și secțiunile companiei să poată fi vădute pe neașteptate cel puțin de două ori în cursul unui an.»

Art. 139. «Comandanții de companie, în inspecțiunile lor, trebuie să se asigure că registrele și foile de serviciu ale secțiunii sunt la zi, că sunt ținute cu îngrijire, că nu prezintă nici o omisiune; ei vor trebui să înscrie chiar în registru observațiunile la cari va putea să dea naștere examinarea lor, iar pe cele cari nu ar reclama observațiuni să și pună la mijlocul paginei și imediat după cea din urmă înscriere.

Ei muștră și pedepsesc pe sub-oficieri și caporalii a căror scripte nu sunt în regulă.»

Art. 140. «Comandanții de companie inspectează casarmele și se asigură dacă ele sunt ținute în cea mai bună stare de curățenie, precum și dacă nu li se aduc degradări; dacă mobilierul se găsește în condițiuni convenabile; dacă caii sunt bine potcoviți, hrăniți și îngrijiți; în fine, examinează starea îmbrăcăminte, echipamentului și armamentului, ordonă

reparațiunile ce sunt a se face acestora și ia note asupra tuturilor acestor obiecte pentru a fi menționate în raportul ce trebuie să adreseze inspectoratului general în privința rezultatului inspecțiunilor lor.»

Art. 141. «Comandanții de companie se informează dacă gendarmii și primesc regulat solda și hrana; dacă acestea nu li se dă cu întârziere și dacă fie-care om primește exact ceea ce i se cuvine, sau are vre uă reclamațiune de făcut.»

Art. 142. «În cele 5 zile ce urmează dupe fie-care inspecție, comandanții de companii adresază inspectorului general un raport amănunțit asupra rezultatului inspecțiunilor lor, făcând și propunerile ce vor crede folositoare în interesul serviciului.»

Art. 143. «În cele d'ânteiu 5 zile ale fiecărei luni, comandanții de companii adresază inspectorului general un raport, în întreit exemplar, recapitulativ de serviciile executate de către secțiunile de gendarmi ale județului în timpul lunii precedente; fie-care exemplar din acest raport coprinzând separat actele ce se raportează la atribuțiunile celor trei ministere: de resbel, de interne și de justiție.»

Art. 144. «Nici uă închiriare de case destinate casarmei ómenilor și cailor ce compun trupa stațiunei sau secțiunei, nu se va putea face fără avisul prealabil din partea comandantului companiei.»

Art. 145. «Comandanții de companii vor

avea, pe lângă registrele prevădute în regulamentul de administrațiune al corpurilor de trupă, și următoarele registre:

1) Un registru al ordinelor de ȃi, instrucțiunilor și circulărilor date de dênșii, privitoare la serviciu;

2) Registru de intrare, în care se va trece în prescurtări totă corespondența primită de comănduirea companiei;

3) Registru de eșire, în care se trece, de asemenea în prescurtări, totă corespondența ce ese din comănduirea companiei;

4) Un registru al rapórtelor și sciințelor ce primesc privitor la chestiile ce ar putea să intereseze ordinea și siguranța publică;

5) Un registru de desertori și nesupuși a căror căutare este ordonată în acel județ;

6) Foile personale pe cari se vor înscrie actele mai remarcabile, operațiunile importante, greșelile comise ca și pedepselè date gendar-milor din compania lor.

Tóte adresele, ordinele și conceptele de corespondență vor fi clasate dupe materie și aședate în dosare, purtând fie-care un număr de ordine.

Când un oficer părăsesce comandamentul unei companii, toate aceste registre, acte și documente sunt încredințate prin inventar ofi-cerului care 'l înlocuesce.»

SECȚIUNEA IV

Oficerul ajutor al comandantului de companie

Art. 146. «Ajutorul comandantului de companie îl înlocuiește în toate atribuțiunile sale ori de câte ori acesta lipsește de la serviciu. El este însărcinat, sub direcțiunea și sub privegherea comandantului, cu toate operațiunile ce privesc la comptabilitatea companiei.»

Art. 147. «Locotenentul este comptabilul companiei. El este însărcinat, sub direcțiunea și sub privegherea comandantului companiei, cu toate operațiunile cari privesc comptabilitatea în bani și materii.»

Art. 148. «El corespunde direct cu comandantul de pluton și secțiuni pentru tot ce e relativ la soldă și hrană, la îmbrăcăminte și armament, precum și la transmiterea mandatelor, actelor de comptabilitate și justificative, efectelor și imprimatelor.»

Art. 149. «În cas de înlocuire a ajutorului comandantului de companie, acesta este îndatorat a preda succesorului său, în prezența comandantului de companie și cu inventar în regulă, toate fondurile, materialul, registrele, documentele și arhivele al căroră este deposite sau deținător, dresându-se pentru această operațiune proces-verbal.»

SECȚIUNEA V

Obligațiuni comune tuturilor gradelor ofiteresci

Art. 150. «Oficerii de ori-ce grad în gendarmerie sunt obligați în tot-d'a-una să poarte uniformă.»

Art. 151. «Este cu desăvârșire oprit oficerului de gendarmerie, de ori-ce grad, a fi ospătat sau găzduit pe la inferiorii lui.»

CAPITOLUL II

Atribuțiunile gradelor inferioare, îndatoririle plutonierilor, șefilor de secțiuni și capilor de stațiuni comunale.

SECȚIUNEA I

Sergentul-major-plutonier

Art. 152. «Sergentul-major-plutonier supraveghează toate îndatoririle și serviciile secțiunii plutonului lui; el întreține uă corespondență continuă cu comandantul companiei căruia 'i dă sémă, prin rapórt de dîlnice, de toate faptele aduse la cunoștința lui de către șefii de secțiuni. El atrage atențiunea comandantului de companie asupra tuturilor obstacolelor ce întîmpină execuțiunea serviciului încredințat șefilor de secțiuni și capilor de stațiuni comunale.»

Art. 153. «Dacă în coprinsul plutonului are loc veri un eveniment extraordinar, de na-

tură a influența într'un mod óre-care asupra ordinii și siguranței publice, plutonierul se transportă imediat la localitate și se grăbește a raporta cazul comandantului de companie. În cazul în care acest eveniment ar reclama măsuri urgente, el informează pe comandantul de companie de dispozițiunile ce a fost nevoit să ia în așteptarea ordinelor lui.»

Art. 154. «Plutonierul este dator a inspecta de două ori pe an fie-care stațiune sau secțiune ce compune plutonul lui; epoca primei inspecțiuni va fi fixată în totă țera de către inspectorul general; cea de a doua inspecțiune va avea loc de regulă cel puțin la uă lună dupe inspecția generală a companiei din care face parte plutonul lui.

Independent de aceste două inspecțiuni, plutonierul este dator să viziteze, în mod neașteptat, cel puțin de două ori pe an, fie-care din secțiunile și stațiunile de gendarmi ale plutonului lui.»

Art 155. «În regulă generală, aceste inspecțiuni se fac călare; totuși, pentru localitățile prea depărtate, ele se pot face și cu calea ferată sau trăsuri postale. Inspectoratul general va stabili în fie-care an tabeluri pe județe de localitățile unde se va întrebuița aceste din urmă mijloce de transport.»

Art. 156. «Cu ocasiunea inspecțiunilor, plutonierul se informează de la autoritățile locale dacă serviciul se face pretutindenea cu exactitate și activitate, dacă patrularea căilor de

comunicație se face regulat, dacă comunele sunt vizitate și dacă paza se execută conform cu consemnul stabilit, dacă supraveghierea vagabondilor și celor cercetați de justiție cu reședința în coprinsul diferitelor secțiuni ale plutonului lui se exercită în mod serios de către gendarmi și dacă aceștia caută pe desertori, nesupuși și indivizii urmăriți de justiție.»

Art. 157. «Plutonierul inspectează casarmele și caii gendarmilor, cercetăză minuțios toate efectele de îmbrăcăminte, de echipament și harnașament, indică reparațiunile ce ar găsi necesare pentru îmbunătățirea ținutei, precum și a efectelor ce trebuiesc reformate, și dă ordine șefilor de secțiuni a supune aprobării comandantului de companie reformarea sau înlocuirea aceloră dintre efecte cari nu pot aștepta inspectia acestuia.»

Art. 158. «În timpul acestor inspectiuni, plutonierul exercită uă de aproape supraveghiere asupra tuturilor detaliilor privitoare la furagiul cailor, precum și dacă e de bună calitate și distribuit în porțiunile reglementare.»

Art. 159. «Inspectiunile plutonierilor nu pot să motiveze, nici să fie un pretext de întrerupere sau de întârziare în execuțiunea serviciului. Șefii de secțiuni, chiar dacă primesc din partea plutonierilor înștiințarea sosirii lor pentru inspectiune, nu trebuie să întârzieze a răspunde cererilor ce li se adresă de către autorități, ori să întrerupă *serviciul de întâlnire* a gendarmilor secțiunilor vecine, prin ne-

trimiterea la timp a ómenilor ce sunt datori să pună la dispozițiunea lor.»

Art. 160. «Plutonierii se vor conforma dispozițiunilor art. de mai sus în cât privesce observațiile și viđarea registrelor secțiunilor ce inspectează.

Afară de acesta ei mai trec în registrul special al *serviciului de întâlnire* și raporturi, rezultatul observațiunilor lor asupra instrucțiunei speciale și militare ca și asupra fura-
giului și modului de întreținerea cailor în ȕiua inspectiunei.

Art. 161. În cele 5 ȕile cari urméză dupe sfârșitul inspectiunei, plutonierul adreséză comandantului de companie un raport detaliat asupra rezultatului inspectiunei lui, adăogând și tóte propunerile ce va găsi necesare a face în interesul serviciului secțiunilor.

Pe lângă acest raport se va alătura copie de pe observațiunile ce au înscris în registrele secțiunei.

Art. 162. «Cu ocasiunea fie-cărei inspectiuni, plutonierul inspectéză stațiunile ce compun secțiunile plutonului lui spre a se asigura dacă serviciul se face regulat și în ȕinuta regulamentară.»

Art. 163. «În intervalul inspectiunilor, plutonierii sunt datori să transporte din timp în timp pe la diferite *puncte de întâlnire* ale gendarmilor secțiunilor vecine, pentru a se asigura dacă acest serviciu se face cu exactitate și dacă gendarmii sunt în ȕinuta regulată.

Visitarea din partea plutonierilor a acestor *puncte de întâlnire* se va constata prin semnătura pusă de dânsul nu numai pe *foile de serviciu*, dar chiar și pe *cartelele de întâlnire*.

Art. 164. «Plutonierul transmite, înainte de 5 ale fiecărei luni, *foile de serviciu* ale secțiunilor, comandantului companiei, dupe ce va fi înscris pe ele observațiunile seale asupra serviciului în luna precedentă.

El va adăoga și uă stare recapitulativă a serviciului lui pe același interval de timp.»

Art. 165. Plutonierul ține următoarele registre :

- 1) Un registru de ordine, de instrucțiuni și circulări ale companiei;
- 2) Un registru al *serviciului de întâlnire* al gendarmilor secțiunilor vecine și raporturi;
- 3) Un registru de extrase de pe procesele-verbale;
- 4) Un registru de mandate judecătorești;
- 5) Un registru de desertori și nesupuși;
- 6) Un registru de indiviđi puși sub priveghiarea polițienescă în coprinsul plutonului;
- 7) Un registru cu *foile de pedepse* aplicate gradelor inferioare și gendarmilor din plutonul lui;
- 8) Un registru cu *foile personale* ale óme- nilor și cailor plutonului său.

Tótă corespondența, ordinele și conceptele vor fi clasate dupe un număr de ordine și în dosare speciale dupe materia la care se referă.

Când un plutonier părăsește serviciul este dator a preda, cu inventar în regulă, înlocuitorului său, toate dosarele, registrele și documentele ce a avut în păstrare.»

SECȚIUNEA II

Sergentul-șef de secțiune

Art. 166. «Prima grijă a sergentului-șef de secțiune trebuie să fie de a da subordonaților săi exemplu de zel, de activitate, de ordine și de supunere ; el trebuie să exercite autoritatea sa către inferiorii lui cu hotărîre, dar fără bruschețe și să nu le arate nici prea multă mândrie, nici prea multă familiaritate.

El este personal responsabil de tot ce este relativ la serviciu, la ținută, la poliție și la buna ordine a gendarmilor din secțiunea sa.»

Art. 167. «Șeful de secțiune trebuie să useze, la trebuință, către subordonații lui, de toate mijlocele de represiune și de disciplină pe cari reglementele 'i le pune la dispoziție, și, dacă aceste mijloce sunt neîndestulătoare, să facă apel la autoritatea superiorilor săi ; cu toate acestea, nu trebuie să uite că mai cu seamă prin ascendentul său moral trebuie el să se silască a insufla subordonaților lui iubirea îndatoririlor lor, precum și sentimentul demnității personale care caracterizează pe ómenii aparținînd unei arme alese.»

Art. 168. «În toate zilele, înainte de 6 ore dimineța vara și înainte de 8 ore iarna, șeful

de secțiune regulăză serviciul și dă ordinele pentru executarea lui.

La reședința plutonierului, șeful de secțiune din acea localitate se duce în fie-care și la ordine, la plutonier, la ora indicată de acesta.

Serviciul fie-cărei și este hotărât din ajun, pe cât se poate, dupe ce s'au luat ordinele plutonierului.»

Art. 169. Șeful de secțiune dă sémă plutonierului lui de executarea serviciului prin raport șiilnic, care conține detaliile tutulor evenimentelor care 'i a venit la cunoscință în cele 24 ore precedente.

În casuri urgente sau de uă gravitate excepțională, dacă raportul ar putea fi întârziat din cauza transmisiunii ierarchice, el poate corespunde direct cu comandantul companiei, fără a fi dispensat de a raporta imediat plutonierului.

Rapórtelc șiilnice nu trebuie să coprindă extractele proceselor-verbale, ci numai câte procese-verbale s'au dresat.»

Art. 170. «Șeful secțiunei supraveghiază interiorul casarmei secțiunei și face să se întrețină în cea mai bună stare de curățenie, împedcând ori-ce degradări.

Nici uă persónă străină armatei nu poate să între în casarmele gendarmilor fără autorisarea comandantului respectiv, ori a unuia din superiori și lui. Se esceptéază prefectul, sub-prefectul și procurorul respectiv »

Art. 171. Cai și vor trebui să fie șesălați la

aceeași oră, afară de excepțiunile impuse prin cerințele serviciului. Șeful secțiunei trebuie să asiste la țeșălatul și la distribuirea furagiului; el este responsabil de neglijențele sau abuzurilor pe care le ar fi îngăduit sau autorizat privitor hranei cailor.

Dacă veri un cal de gendarm cade bolnav în drum și nu poate merge pînă la uă casarmă de gendarmi sau de armată, primarul comunei celei mai apropiate este dator a 'i da adăpostire și îngrijirile trebuincioase pînă în ziua când va fi ridicat.

Tóte cheltuelile ocașionate se vor plăti din masa de întreținere a companiei.»

Art. 172. «Șeful secțiunei opresce cu tot dinadinsul și pe răspunderea sa personală pe gendarmii de sub ordinele lui de a împrumuta caii lor sau de a 'i întrebuința la alt-ceva de cât în serviciu; gendarmii cari vor contraveni acestor măsuri vor fi pedepsiți cu asprime.»

Art. 173. «Șeful secțiunei veghiază a se da îngrijirile cuviincioase la caii gendarmilor bolnavi sau absenți; el pune să 'i plimbe și 'i poate chiar întrebuința la serviciu; în acest cas gendarmul care întrebuințează calul omului absent sau bolnav este responsabil de accidente care 'i s'ar întempla prin lipsa de îngrijire sau de mâncare.

Când acest gendarm se întorce la casarmă, el înștiințează pe dată pe șeful secțiunei, care inspectează calul înainte de a fi dus la grajd.»

Art. 174. «Gendarmii rânduți pentru un

serviciu nu pot să ese nici uă dată din casarmă înainte ca şeful secţiunei să fi inspectat omenii, caii şi armele.

La întorcerea lor, aceeaşi inspecţiune se va face pentru a se asigura că ómenii se întorc în bună ținută şi dacă caii nu au fost prea mult siliţi.»

Art. 175. Inspecţiile, patrulările, conduce-rile, escortele, *serviciul de întâlnire*, vizitele comunelor, precum şi ori-ce serviciu periodic de gendarmi, vor fi făcute tot-d'a-una de cel puţin doi gendarmi împreună. Caporalii, capi de staţiuni comunale, concură la aceste servicii cu cei-l-alţi gendarmi când numărul acestora nu este suficient.

Gendarmii cari au fost întrebuinţaţi în afară de reşedinţa staţiunii lor vor face serviciul interior de secţiune, afară numai dacă împrejurări particulare de bółă sau alte împedicări nu impun intervertirea acestei ordine.

Pentru escorta de arestaţi, numărul gendarmilor este fixat de şeful secţiunei, care rămâne responsabil de ori-ce evadare.»

Art. 176. «Şeful secţiunei prepară şi regulează actele pentru transferarea arestaţilor şi execuţiunea mandatelor judecătoreşti, a cererilor şi ordinelor de conducere.

El aduce la cunoşcinţa gendarmilor ordinele de ăi şi semnalmentele indiviđilor a căror căutare se cere; el fixază serviciul de inspecţiuni, de patrulare a drumurilor, de visitarea comunelor, cursele ce trebuie să facă gen-

darzii, precum și serviciul de la reședință, conformându-se dispozițiilor articolului precedent.»

Art. 177. Șeful secțiunii este în special însărcinat cu ținerea neîntreruptă la zi, cu îngrijire, metod și fără omisiuni, a tuturilor carnetelor și registrelor ce serv a constata operațiunile secțiunii.

Aceste carnete și registre sunt următoarele:

- 1) Registru de ordine de zi, instrucțiuni și circuli;
- 2) Registru de raporturi și corespondență;
- 3) Registru de procese-verbale;
- 4) Registru de înscrierea mandatelor judecătorești;
- 5) Registru de desertorii militari și nesupuși;
- 6) Registru de indiviđi puși sub privegherea polițienescă;
- 7) Registru de transferarea arestaților;
- 8) Registru-carnet al serviciului de întâlnire;
- 9) Registru gardilor câmpeni;
- 10) Registru cu foile de pedepse;
- 11) Registru de furagiū;
- 12) Carnet de inspecțiunile comunelor și ordinea patrulărei drumurilor;
- 13) Registru de plata soldelor;
- 14) Registru inventar;
- 15) Folia de serviciū.»

Art. 178. «Independent de aceste registre corespundătoare cu actele și conceptele clasificate la dosarele speciale prin mijlocul cărora se constată toate operațiunile gendarmeriei,

serviciul obicinuit al fie-cărei secțiuni este consemnat și cu și pe uă *foie liberă de serviciu* într'un singur exemplar, care este înaintat în întâia și a fie-cărei luni plutonierului, împreună cu un stat recapitulativ al serviciului secțiunii pe timpul lunei precedente. Această foie va purta într'ua rubrică corespunzătoare semnătura și sigiliul primarilor sau ajutoarelor lor pentru a se putea constata, în mod oficial, toate vizitele comunelor de și și de noapte, patrularea drumurilor, cum și ori-care alte servicii făcute de gendarmi. Aceste *foi de serviciu* vor fi de asemenea atestate cu vîdă subprefectului sau ajutorului respectiv al plășei, cum și de aceea a plutonierului, ori când acesta vizitează *punctele serviciului de întîlnire*.

Șeful de secțiune înscrie în fie-care și, în foia de serviciu, serviciile făcute la reședință și afară din reședința secției, serviciul de patrulare și de întîlnirile de noapte, precum și instrucția militară și practică ce s'a făcut în acea și.»

Art. 179 Șeful secțiunii este responsabil de instrucțiunea teoretică și practică a subordonaților lui; în acest scop el cere ca fie-care gendarm, care este în stare de ași putea îmbunătăți sau completa instrucția elementară, să aibă un caiet de scriere în-care să scrie articole din regulament sau modele de procese-verbale al căror subiect le a fost dat de șeful secțiunii.

Acest caiet va fi supus în fie-care săptămî-

mână șefului secțiunii care, dupe ce va cere să'i se explice articolele din regulament cari se găsesc copiate și s'a asigurat, prin întrebările puse, că au fost îndestul înțelese, va pune pe dêensele semnătura sa. Aceleași caiete vor fi apoi prezentate plutonierului și oficerilor în inspecții, cari le vădă și ei, dându-și părerea asupra progresului obținut. Sub-oficerii și caporalii cari dirigiază cu mai mult zel acest fel de instrucțiune, ca și gendarmii cari se vor distinge printr'un deosebit progres, pot fi propuși de inspectorul general pentru gratificații speciale din masa de întreținere.»

Art 180. «În cas de vacanță, absență sau bôlă a sergentului-șef de secțiune, serviciul secțiunii va fi condus de cel mai vechi din gendarmii județeni prezenți la reședința secțiunii. Dacă acest gendarm nu este în stare să țină scriptele secțiunii, ele sunt încredințate unui alt gendarm de la acea reședință.

Dacă importanța serviciului o cere, comandantul companiei pôte însărcina cu conducerea secțiunii pe unul din sergenții de la reședința județului.»

Art. 181. «La înlocuirea unui șef de secțiune, predarea registrelor și archivei, al căror depositar este, precum și al furagiului existent la magasie, în mâinile succesorului său, se va face prin inventariu dresat în dublu exemplar, din cari unul este înaintat plutonierului și cel-alt depus în archiva secțiunii.»

Art. 182. «Șeful secțiunii este în același

timp și capul stațiunii de la reședința plășei, având a îndeplini atribuțiunile capilor acestor stațiuni.»

SECȚIUNEA III

Caporalul, cap de stațiune comunală

Art. 183. «Caporalii, capi de stațiuni comunale, au asupra gendarmilor și serviciului stațiunii ce comandă drepturile și îndatoririle prescrise pentru șeful de secțiune.»

Art. 184. «Ei țin în curent, prin rapoarte zilnice, pe șeful de secțiune de toate faptele petrecute în cursul celor 24 ore precedente și cari au raport cu serviciul interior al stațiunii, precum și cu tot ce privesce la buna ordine și siguranța publică.»

Art. 185. «Capii de stațiuni îndeplinesc de îndată toate ordinele ce primesc de la șeful secțiunii privitoare la serviciul gendarmeriei, pe secțiuni și stațiuni, și are grije de a trimite zilnic, de la stațiunea sa, numărul de gendarmi necesari îndeplinirii serviciului pe secțiuni.»

Art. 186. «Atribuțiunile date de legea poliției rurale guardilor câmpeni trec, în mod special, asupra gendarmilor stațiunilor comunale și fac parte din serviciul lor ordinar.»

Art. 187. «Gendarmii stațiunilor comunale sunt însărcinați cu paza holdelor, livezilor, grădinilor și a dumbrăvilor locuitorilor și proprietarilor din coprinsul serviciului comunei respective.

Ei sunt datori a încunoscința și a raporta primarului sau ajutorului lui toate infracțiunile rurale ce au descoperit

Declarațiunile lor sunt credute pînă la proba contrarie.»

Art. 188. «Ei vor fi răspunzători de paguba pricinuită, dacă în 24 ore nu va raporta despre infracțiunile comise.»

Art. 189. Gendarmii stațiunilor comunale vor fi în special întrebuințați pentru poliția câmpenă.»

Art. 190. «La fie-care stațiune comunală se va lăsa cel puțin doi gendarmi și, pe cât posibil va fi, între aceștia caporalul cap al stațiunei.»

Art. 191. «Serviciul obicinuit al pazei holdelor începe uă dată cu munca câmpului și finesc la ridicarea celor din urmă produse de pământ. El se va face în grupe de câte doi gendarmi numai pe timpul nopții și în orele ce se vor hotărî de prefect dupe seson, localități și felul recoltelor.

Supravegherea holdelor pe timpul zilei se va face pe rând de către fie-care din gendarmii stațiunei, dupe ordinea stabilită de capul stațiunei, păstrându-se de regulă ca fie-care gendarm să aibă cel puțin opt ore repaus din cele 24 ore ale zilei.»

Art. 192. «În anotimpul când gendarmii nu sunt ocupați cu poliția câmpenă, ei sunt datori să supravegheze, atât ziua, cât și noaptea, modul cum se execută de către locuitori dispozițiile

legei poliției rurale relative la paza contra făcătorilor de rele și dărilor de foc. și dacă se aplică de către autoritățile comunale respective măsurile regulamentare relative la modul pazei și schimbului caraulor.»

Art. 193. «Gendarmii stațiunilor comunale vor avea fie-care uă fõe dîlnică de serviciu comunal, în care primarul comunei sau ajutorul său este îndatorat a atesta, în rubrica respectivă, că a priimit de la gendarm înștiințarea oricărei inspecțiuni relativ fie la poliția câmpenă, fie la ori-ce alt delict comis în cuprinsul comunei lui, și pentru care legea 'l obligă a proceda la constatare.

Aceste foi dîlnice de serviciu comunal, caporalii, capi de stațiuni, sunt datori, dupe ce le vor viđa și face pe dênsele observațiile ce ar găsi cu cale, să le înainteze din Sâmbătă în Sâmbătă sub-prefectului plășei respective spre a vedea dacă primarul a dat curs tuturilor denunțărilor priimate de la gendarmi și a procedat la constatările legale.»

TITLUL V

Atribuțiunile gendarmeriei

CAPITOLUL I

Serviciul ordinar și extraordinar

Dispozițiuni preliminare .

Art. 194. «Serviciul gendarmeriei în județe se împarte în serviciu ordinar și în serviciu extraordinar.

Serviciul ordinar este acela care se execută zilnic sau la epoce periodice fără a fi trebuință de veri uă *cerere* din partea oficerului de poliție judiciară și a deosebitelor autorități.

Serviciul extraordinar este acela care se execută numai în virtutea *cererilor* sau ordinelor.

Și unul și altul au de scop de a asigura neconținut, pe totă întinderea teritoriului rural al regatului, acțiunea directă a poliției administrative judiciare și militare.»

Art. 195. «Serviciul ordinar coprinde:

- a) Poliția administrativă și preventivă;
- b) Poliția drumurilor și țărinelor;
- c) Poliția judiciară;
- d) Transferarea arestaților civili și militari.
- e) Poliția militară;
- f) Executarea chemărilor militarilor în congediu sau rezervă.

Art. 196. «Serviciul extraordinar constă în a da ajutorul cerut:

1) Funcționarilor vamali pentru perceperea drepturilor de import și export, pentru stârpirea contrabandei sau a introducerii pe teritoriul român a mărfurilor oprite;

2) Administrațiunilor și agenților silvici pentru stârpirea hoțiilor prin păduri, riuri, lacuri sau gârle;

3) Casierilor primitori ai fondurilor Statului și altor funcționari însărcinați cu incasarea contribuțiunilor indirecte și directe;

4) Portăreilor și executorilor de mandate judecătorești, purtătorilor de rechiziții sau sen-

tințe speciale cu a căror executare sunt însărcinați;

5) Comisarilor și sub-comisarilor de gări și porturi, șefilor de bariere (cantonierilor) și altor agenți însărcinați cu supraveghierea drumurilor de fer;

6) *Rechisițiunilor militare.*»

Art. 197. «Corpul gendarmilor dă excorte, legalmente cerute, mai cu sémă acelea pentru siguranța banilor Statului, convoiuri de pulbere și explosibili, curieri de postă, trăsuri și mesagerii publice cu fondurile Statului.»

Art. 198. «*Cererile* pentru executarea serviciilor extraordinare sunt adresate în scris comandanților de companii, plutóne și de secțiuni în circumscripțiile lor respective.»

CAPITOLUL II

Serviciul ordinar

Indatoririle gendarmilor în serviciul ordinar

SECȚIUNEA I

Politia administrativă și judiciară

Art. 199. Funcțiunile obicinuite și ordinare ale gendarmilor sunt de a visita, a percuige sau a patrula căile naționale, județene, vicinale, comunale; comunele, cătunele, pădurile, fermele și fabricile de industrie de tot felul, precum și toate localitățile de ori ce fel din coprinsul circumscripțiunei lor respective.»

Art. 200. «Fie-care comună, în care nu se

află un post fix de gendarmi sau uă reședință de stațiune, va trebui să fie vizitată și cercetată, sub toate rapoartele, de gendarmi, cel puțin uă dată pe săptămână, în afară de zilele în cari ea este străbătută sau vizitată de către dênșii cu ocasiunea inspecțiunei *serviciului de întâlnire* și altora ce îndeplinesc ca gendarmi.»

Art. 201. Cu ocasiunea acestor vizite, percursori și patrulări, gendarmii se informază cu tact și discrețiune de la călători dacă în drumul ce au făcut nu s'a comis veri uă crimă sau delict; ei culeg aceleași sciințe și prin comune de la primări și ajutóarele lor.

Art. 202. Ei se silesc să afle numele semnalate, locuințele sau locurile unde s'au ascuns cei ce au comis crime sau delict, priimind și declarațiunile cari le sunt făcute de bună voe de către martori, pe cari 'i angagiază a semna fără a 'i constrînge la acésta. Ei se pun îndată în urmărire a acestor rěi-făcători pentru a'i găsi și, dacă va fi casul, spre a 'i aresta chiar în numele legii.»

Art. 203. «Dupe ce gendarmul s'a asigurat de identitatea acestor indiviđi prin examinarea hârtiilor găsite asupra-le și întrebările ce le pun pentru aflarea numelui, situațiunei lor, domiciliului și localităților de unde vin ei, pun mâna pe aceia cari rămân preveniți de crime, delict sau vagabondagiú și dreséză procesul-verbal de constatare; dar pune îndată în libertate pe cei cari, fiind desemnați ca vaga-

bonți sau fără capăteli, se justifică prin socotela ce dau de conduita lor și prin conținutul paspórtelor sau certificatelor ce posed.

Procesul-verbal de arestare trebuie să cuprindă lista hârtiilor și a efectelor găsite asupra preveniților; el se semnează de către acești indiviți și, dacă va fi posibil, chiar și de doi martori din cei cari au asistat la prindere; dacă declară că nu vor, sau nu știu să semneze, se va face de acest fapt mențiune în procesul-verbal; gendarmii conduc în urmă pe preveniți la reședința plășei și 'i încredințază apoi sub-prefectului respectiv, împreună cu toate actele și efectele găsite asupra lor.»

Art. 204. «Gendarmii pun de asemenea mâna pe asasini, hoți și delicuenți surprinși în flagrant delict, sau urmăriți de acuzarea (alarmă) publică, de asemenea pun mâna și pe aceia cari vor fi găsiți posedând arme însângerate sau alte indicii din cari ar resulta presumpția comiterii crimei.»

Art. 205. «Gendarmii dreséză procese-verbale de constatarea spargerilor, asasinatelor și tuturilor crimelor cari lasă urme dupe ele.»

Art. 206. «În cas de incendiu, inundațiuni sau alte evenimente de acest fel, gendarmii se transportă la locul semnalat la cel d'ânteliu avis sau înștiințare ce li se face, prevenind fără întârziere și pe comandantul secțiunii.

Dacă în acele localități nu se va găsi nici un oficer de poliție sau al ori-cărei alte au-

torități civile, oficerii și chiar comandanții de secțiuni și de plutone ordonă și fac a se executa toate măsurile reclamate de urgență ; ei 'și vor da toate silințele pentru a scăpa pe indivizii în pericol și pot să ceară chiar serviciul personal al locuitorilor, cari sunt ținuți a se supune fără întârziere somațiunii lor și chiar de a le pune la dispozițiune cai, trăsură și orice alte obiecte necesare pentru scăparea oamenilor și proprietăților ; în procesele lor verbale vor face mențiune despre orice refus sau întârziere ce vor întâmpina din partea locuitorilor.»

Art. 207. «La cas de incendiu, șefii de secțiuni și capi de stațiuni iau de îndată, după sosirea lor la locul sinistrului, toate măsurile posibile pentru a 'l stinge; pun posturi de gendarmi împrejurul incendiului și împiedică furtul imobilelor și efectelor ce au fost scose din casa incendiată; nu lasă să circule prin case, poduri, pivniță și celelalte clădiri de cât pe oamenii casei și cei întrebuințați la stingerea focului; ei protej transportarea mobilelor și efectelor în locurile desemnate de proprietari sau cei interesați.»

Art. 208. «Gendarmii se informază în urmă de la proprietar și vecini de cauzele incendiului, dacă a provenit din defectuositățile sau neglijarea coșurilor, din neglijența sau imprudența veri unuia din oamenii casei care ar fi dus sau lăsat, aproape de veri un foc, materii combustibile, sau din orice altă cauză care

ar lăsa să se presupună că focul a fost pus din rea voință.»

Art. 209. «Dacă din declarațiunile culese ar resulta învinuiri pentru anumite persoane cari se găsesc încă la fața locului, șeful secțiunii sau capul de stațiune 'i va chema, fără întârziere, înaintea sa spre a 'i interoga; dacă, din răspunsurile lor sau din ori cari alte dovezi evidente, s'ar constata că dânsul cu adevărat au participat sau sunt autorii incendiului, ei se asigură de îndată de persoana lor, pînă la sosirea procurorului sau a subprefectului plășei, cărora le încredințază pe prevenit împreună cu toate dovezile ce au cules și procesul-verbal ce au dresat.

Când arestarea și cercetarea a fost operată de un cap de stațiune, el predă pe preveniți și actele ce a dresat șefului secțiunii respective, dacă dânsul a sosit la fața locului mai înainte de oficerii poliției judiciare, care continuă însuși investigațiunile.»

Art. 210. «Gendarmii cari s'au transportat în localitatea unde a avut loc veri un incendiu nu vor putea să părăsască acea localitate de cât numai dupe stingerea focului și dupe ce s'au asigurat că prezența lor acolo nu mai e necesară pentru conservarea proprietăților, menținerea ordinii publice sau arestarea delicuenților »

Art. 211. «Gendarmii constată prin procesul-verbal ori ce cadavru descoperit pe drumuri, țărine s'au scos din ape; ei sunt datori să prevină

pe dată autoritățile competente și, în tot cazul, pe comandantul secțiunii care va fi dator a se transporta în persoană și de îndată la localitate pentru a dirige cercetările pînă la sosirea procurorului sau sub-prefectului respectiv.»

Art. 212. «Prin procesul-verbal ce gendarmii dresază, ei descriu starea și pozițiunea cadavruului în momentul sosirii lor, hainele cu care e îmbrăcat, situațiunea și starea armelor în-sângerate sau ori căror altor instrumente cari ar lăsa să se presupună că au servit pentru comiterea crimei, obiectele sau hârtiile găsite lângă cadavru sau în apropiere; ei împiedică pe ori-cine de a se apropia de cadavru sau de obiectele mai sus indicate pînă la sosirea oficerilor poliției judiciare sau a comandantului de secțiune.

Gendarmii pot de asemenea să pună mîna pe ori ce individ bănuît că ar fi participat la această crimă, pentru a nu putea să dispară pînă 'l va încredința autorităților cari conduc urmărirea »

Art. 213. «Pînă la sosirea oficerilor de poliție judiciară sau a comandantului secțiunii, gendarmii sunt autorizați și trebuie să începă a lua declarațiunile cari le sunt făcute de rude, prieteni, vecini, sau de la ori-care altă persoană care ar fi în stare să le procure dovezi, științe sau indicii asupra autorilor sau complicilor crimei, pentru a se putea pune în urmărire »

Art. 214. «Pe timpul vizitelor *serviciului de*

întâlnire, patrulărilor și serviciului obicinuit de la reședințe, gendarmeria exercită uă supra-veghiare activă și stăruitoare asupra celor certați de justiție, recidiviștilor, celor ce fac propagandă resvrăitoare.»

Art. 215. «Gendarmii se asigură de persóna ori-cărui străin sau individ ce ar găsi circulând în circumscripția lor fără paspórt sau fără acte de călătorie în regulă, fiind obligați a conduce pe aceste persóne înaintea primarului comunei celei mai apropiate spre a procede la constatarea identității lor.

Nimeni nu póte refusa arătarea paspórtelor sau a actelor de călătorie ce posedă când 'i se cere de un gendarm îmbrăcat în uniformă și care și-a spus calitatea.

Cu ocasiunea îndeplinirii acestui serviciu, gendarmii sunt datori de a se conduce cu politeță și de a nu 'și permite nici un act de natură a fi calificat de vexațiune sau abus de putere.»

Art. 216. «Semnalmentele rău-făcătorilor, hoților, asasinilor, turburătorilor de ordine publică, evadați or din închisori sau ocne, sau ori căror alți indiviđi contra cărora s'a emis mandate de arestare, vor fi comunicate gendarmeriei care, în cas de a 'i aresta, sunt datori să 'i conducă din secțiune în secțiune pêne la locul indicat prin acel semnalment.

Mandatele de înfațișare, de aducere, de depunere și de arestare trebuesc să fie semnate de magistratul sau de oficerul de poliție care

le a liberat și investite cu sigiliul său; ele trebuie să fie datate și să cuprindă numele și pronumele prevenitului, precum și ori cari alte semne pentru a îi se putea stabili cât mai clar identitatea.

Mandatele de arestare trebuie să mai cuprindă denunțarea faptului pentru care el a fost liberat, precum și al legii care declară că acest fapt este crimă sau delict.

Mandatul de aducere este un ordin transmis agenților forței publice de a conduce pe un inculpat înaintea magistratului instructor care trebuie să îi ia interogatoriul.

Gendarmii sunt datori să aresteze pe oricare individ în contra căruia a fost emis un mandat de aducere, de depunere sau arestare, precum și a'l invita să'l urmeze și chiar să'l constrângă, întrebuițând la nevoie chiar forța.»

Art. 217. «Pentru căutarea persónelor semnalate de autorități sau a căror arestare a fost ordonată de ele, gendarmii sunt în drept de a visita toate hanurile, cârciumile și ori-ce altă casă deschisă publicului; proprietarii acestor stabilimente sau localuri sunt datori, la cerere, să presinte gendarmilor toate registrele înființate conform ordonanțelor de poliție respectivă în cari ei înscriu pe voiagiori.

Dacă gendarmii constată omisiuni sau neglijențe în ținerea acestor registre, ei dreséză proces-verbal și'l înaintéză autorității administrative a locului.

Refusul de a presenta registrele din partea

stăpânului acestor stabilimente se consideră ca uă contravențiune și se va pedepsi conform codului penal.»

Art. 218. «Gendarmii nu pot intra în domiciliul unui cetățen fără învoirea acestuia, de cât pentru un motiv anume exprimat de lege sau în virtutea unui mandat special de perchisițiune, liberat de autoritatea competentă, sau pentru casuri de incendiu, inundări, sau reclamațiuni venite din interiorul locuinței și în cazul de flagrant delict.»

Art 219. «Când gendarmul este însărcinat să execute comunicarea veri unei hotărâri judecătorești sau veri un mandat al justiției, el este dator tot-d'a-una să înfățișeze. persónelor pe cari le privesce, extracte de pe aceste mandate sau hotărâri.»

Art. 220. «Când se va presupune că un individ, deja cădut sub urmărirea unui mandat de arestare sau prevenit de veri uă crimă sau delict pentru care nu s'a emis încă cuvenitele mandate, se găsește ascuns în veri uă casă particulară, gendarmeria va putea numai să supravegheze eșirile acestei locuințe sau chiar să o și împresóre, așteptând ordinele necesare pentru a străbate într'ênsa, sau sosirea autorității care are dreptul de a exige deschiderea locuinței pentru arestarea individului refugiat.»

Art. 221. «Când gendarmii arestéză veri un individ în virtutea dispozițiunilor de mai sus, ei sunt datori a'l conduce de îndată înaintea sub-prefectului plășei respective, căruia 'l va

încredința împreună cu armele, hârtiile, efectele și ori-ce alte piese de convingere.»

Art. 222. «Gendarmeria este însărcinată în special cu protegierea liberei circulații a subsistențelor, obiectelor de hrană, nutreț, încălzit și luminat și de a pune mâna pe toți aceia cari le vor pune pedică prin acte de violență. Prin urmare, gendarmii se transportă pe drumurile sau în comunele a căror supraveghiere le este încredințată, de îndată ce sunt înștiințați de formarea ori-căror atrupamente, cu scopul de a împedica libera circulațiune a grânelor, fie pentru a le jefui, fie pentru ori ce alt motiv.»

Art. 223 «Gendarmii sunt datori a răspândi ori ce adunare de indiviși cu scopul de a se opune execuțiunei unei legi, unei ordonanțe a autorităților administrative, sau a veri unei hotărâri judecătorești, a unei arestări sau ridicări de persoane; ea reprimă ori ce mișcare populară dirijată în contra siguranței persoanelor, în contra autorităților constituite, în contra libertății absolute a comerciului, contra libertății muncii și a industriei; ea este datore a răspândi ori ce atrupament armat sau ne-armat combinat în scopul de a se invada proprietățile publice, pentru jaf și devastarea proprietăților particulare.»

Art. 224. «Gendarmii nu pot, când nu este de față autoritatea judiciară sau administrativă, să întrebuițeze forța armelor ce poartă, de cât în cas de legitimă apărare, adică spre a respinge ori ce atac cu violență exercitat asupra

lor și dacă nu pot să apere alt-fel terenul ce ocupă, posturile sau persoanele ce le sunt încredințate.

Se consideră ca atac cu violență din partea aceluia care ar viđa persoana unui gendarm cu uă armă, amenințându-l de a face foc, sau care, opunând uă rezistență îndărătnică gendarmilor, 'i ar lovi sau ar încerca a 'i desarma.»

Art. 225. «Când uă mișcare populară ia un caracter și uă creștere ast-fel că gendarmeria, dupe uă intervenție energetică, se găsește în neputință de a învinge rezistența, ea dresază proces-verbal în care semnalază pe șefii și autorii rebeliunei, prevenind imediat autoritatea locală și pe comandanții de secțiuni și de pluton pentru a le trimite în ajutor trupe suficiente.»

Art. 226. «In nici un cas gendarmii nu pot să părăsască terenul, nici să se întorcă la reședința lor mai înainte de a se fi restabilit ordinea pe deplin.

Ei trebuie să 'și amintască neconținut că totă lumea trebuie să se supună legii și că ea trebuie tot-d'a-una executată.

Procesul-verbal dresat de gendarmi va trebui să coprindă detaliile amănunțite ale faptelor cari au precedat, însoțit sau au urmat dupe formarea acestor atrupamente. Cât pentru persoanele ce au arestat și pe cari nu trebuie să lase a li se lua cu nici un chip, ele vor trebui să fie de îndată conduse sub bună

pază la reședința plășei înaintate, prin organul sub-prefectului respectiv, de îndată în cercetarea parchetului.»

Art. 227. Gendarmii pun mână pe toți aceia cari turbură ordinea publică, neliniștind pe cetățeni în exercițiul cultului lor, precum și pe aceia ce'i găesc comițând violențe sau acte de agresiune contra persónelor.»

Art. 228 «Ori-ce individ care va fi ultraiat pe un gendarm, în exercițiul funcțiunei lui, sau care 'i va fi făcut veri uă declarațiune mincinosă despre un delict care n'a avut ființă, va fi imediat arestat și condus la reședința plășei, de unde, dupe dreșarea cuvenitelor acte de constatare, se va înainta, fără întârziare, parchetului spre a fi pedepsit și urmărit conform legii.»

Art. 229. «Gendarmeria supraveghiază colportagiul (comerciul ambulant) cărților, gravurelor, litografiilor și fotografiilor, etc; ea împedecă contrabanda materiilor ce trebuesc vămuite și supuse contribuțiunilor indirecte; pune mână pe mărfurile transportate prin fraudă, dresând procese-verbale, arestând și conducând înaintea autorităților competente pe contrabandiști și ori ce alți delicuenți de acest fel, precisând locul unde arestarea a fost făcută, mijlócele întrebuințate și rezistența ce a trebuit să învingă.»

SECȚIUNEA II

Poliția drumurilor și a țărinelor

Art. 230. «Una din datoriile principale ale gendarmeriei este de a face poliția pe drumurile mari și de a menține libertatea și siguranța comunicațiilor; în acest scop ea dresază procese-verbale de toate contravențiunile la legile și regulamentele privitoare la drumuri, ca anticipări (ocuparea sau închiderea terenurilor rezervate pe laturile șoselelor), depunerile de băligar sau alte obiecte, constată ori ce fel de deteriorări comise pe drumurile mari asupra arborilor și plantațiilor cari sunt puse pe ele, asupra șanțurilor, lucrărilor de artă și materialelor destinate întreținerii lor; ea denunță autorității competente pe autorii acestor delikte sau contravențiuni.

Ea dresază de asemenea procese-verbale de contravențiune, ca și în materia drumurilor, contra ori cui, prin imprudență sau involuntar, a deteriorat în ori ce chip liniile telegrafice de ori ce fel, telefonice sau de drum de fer.»

«Art. 231. «Gendarmeria supraveghează executarea regulamentelor privitoare la poliția fluviilor sau a râurilor navigabile și plutitoare, podurilor și vaselor trecătoare, canalurile de navigațiune sau irigație, de desecări generale sau particulare, plantațiunile pentru întărirea drumurilor, porturilor și malurilor râurilor, dresând procese-verbale de contravenție la a-

ceste reglemente și înaintându-le autorităților competente cu indicarea persoanelor cari le-au comis.

Art. 232. «Gendarmeria arestează pe toți aceia cari 'i va surprinde tăind sau degradând în ori ce mod arborii plantați pe drumuri, prin grădinile și locurile de preumblare ale publicului, fortificații, lucrări exterioare ale cetăților sau deteriorând monumentele de pe ele.

Ea pune mâna și conduce de îndată înaintea sub-prefectului respectiv pe ori ce individ surprins distrugând sau mutând din loc șinele drumurilor de fer sau aședând pe ele materiale sau alte obiecte în scopul de a împedea circulația, ca și pe aceia cari, prin ruperea firelor, prin degradarea aparatelor, sau prin ori care alt mijloc, încercă să oprască sau să întrerupă circulația sau corespondența telegrafică.

Gendarmeria trebuie de asemenea să aducă la cunoștința prefectilor ori ce lucrare va fi descoperit că se săvârșesce de particulari pe zona de delimitare a frontierelor, dacă aceste lucrări sunt de natură a influența, fie asupra apărării teritoriului, fie în cât privesce modificarea liniilor și semnelor de delimitare a frontierelor.»

Art. 233. «Gendarmeria dresază procese-verbale în contra aceloră cari comit contra-vențiuni la reglementele comunale relative la drumuri, piețe, splaiuri (cheiuri), preumblări publice (afară de trecerea căilor mari și a

prelungirei lor) pe căile vicinale, canaluri și râuri plutitoare, aparținând comunelor.»

Art. 234. «Ea dresază procese-verbale contra proprietarilor de trăsură și a antreprenorilor de mesagerii publice cari contravin reglementelor și legilor de administrație relative la mersul trăsurilor pe drumuri.»

Art. 235. «Ea silește pe ori ce vizitii, căruțași și ori ce conductorii de trăsură și cai, să se aște alături de caii lor spre a-i conduce, și, în cas de rezistență, arestează pe cei cari împedecă trecerea, conducându-i înaintea primarului sau ajutorului său pentru a se adresa proces-verbal de contravențiune.»

Art. 236. «Gendarmii arestează pe ori ce persoană care, prin imprudență, neglijență, reperiiciunea cailor sau prin ori ce alt chip, a rănit pe cine-va.»

Art. 237. «Ea dresază proces-verbal contra acelora cari exercită, în public și abusiv, rele, tratamente asupra animalelor domestice.

Ea transmite acest proces-verbal primarului, sau chiar direct judecătorului de ocol respectiv, competent a judeca atari contravențiuni, având grijă de a indica dacă contravenientul este recidivist.»

Art. 238. «Gendarmeria este însărcinată de a protege agricultura și de a pune mâna pe ori ce individ săvârșind stricăcuni la arături și păduri, distrugând împrejmuirile de zid, nuele, lemn sau șanțuri, chiar când aceste delictes n'ar fi fost însoțite de furt; ea pune mâna

și pe aceea cari 'i vor surprinde furând póme sau alte produse ale veri unui teren cultivat.»

Art. 239. «Ea dispune a se ridica și da în mâna autorității locale cuțitele de plug, cleștele, drugi și drugulețe de fer, instrumente de arat, scări sau ori ce alte obiecte de cari se pot servi făcătorii de rele, găsite pe drumuri, strade, piețe, locuri publice sau pe câmpuri, și cari ar putea servi făcătorilor de rele.»

Art. 240. «Gendarmeria este cu dinadinsul îndatorită ca, cu ocasiunea ronturilor, vizitărei comunelor, sau patrulărei, de a avea cea mai deosebită atențiune asupra a tot ce va putea să vateme salubritatea publică pentru a se putea preveni, pe cât va fi posibil, întinderea bólelor contagióse; ea este datóre în acest scop de a supraveghia executarea măsurilor de poliție prescrise de regulamente, și a dresa procese-verbale de contravențiune spre a se putea porni urmărirea contra delicuenților de către autoritățile în drept.»

Art. 241. «Când gendarmeria găsesce animale mórte pe drumuri sau pe câmpii, ea previne de îndată autoritățile locale și le cere a ridica și îngropa acele cadavre; la trebuință gendarmii vizităză din nou aceste locuri spre a se asigura dacă autoritățile locale au îndeplinit cererea sa; în cas de refus sau de negligență ei informéză de îndată pe cale ierarhică pe sub-prefect sau prefect pentru a se lua de îndată măsurile necesare.»

Art. 242. «Ea denunță autorității locale pe

toți aceia cari au neglijat să curețe omișile în timpul prescris de reglementele comunale, precum și pe cei cari contravin regulamentelor, legilor și ordinelor în materie de poliție, date de prefecți, sub-prefecți și primari.»

Art. 243. «Aceleași precauțiuni sunt luate de gendarmerie în toate localitățile unde veri uă epizootie s'a manifestat, ea veghiază încă ca animalele atinse sau mórte de veri uă bółă contagioasă, ca și caii răpcigoși cari au fost împușcați să fie îngropați cu pielea lor pentru a se putea preveni și împedica propagarea bólei.»

Art. 244. «Gendarmeria dreséză proces-verbal în contra tuturilor indivișilor prinși contravenind legilor și regulamentelor asupra vênatului; ea pune mâna pe toate lațurile, cursele sau ori cari alte instrumente de vênat prohibite de lege, ca și pe armele părăsite de delicuenți, și împedică punerea spre vëndare, cumpărare, transport și colportare a vênatului pe timpul în care vênătórea este oprită.»

Art. 245. «Nu este permis gradelor inferióre de gendarmi de a vêna.»

Art. 246. «Este oprit gendarmului de a desarma pe un vênător; el va putea numai să 'i declare arma *pusă sub oprire*, să ia semnalmentele armei și să constituie ênsuși pe vênător depositar al ei, cu obligațiune de a o presenta înaintea justiției; dar trebuie să aresteze pe cei ce 'i fac resistență, cei cari 'l amenință, cei cari refușă de a 'i face cunoscut identitatea lor sau a 'i presenta hârtiile de

drum ce posedă și pe cei cari dau nume fals.»

Art. 247. «Gendarmeria secondéză pe agenții publici domeniali și silvici în urmărirea și constatarea delictelor silvice și a pescuitului.»

Art. 248. Gendarmeria trebuie să se afle tot-d'a-una în apropiere de intrunirile mari de ómeni, cum : bâlciuri, târguri, sêrbători și ceremoniî publice, pentru a menține buna ordine și siguranța; iar spre séră să facă patrularea stradelor și drumurilor cari duc la acele localități pentru a protege întórcerea particulariilor și neguțătorilor.»

Art 249. «Gendarmeria arestéză pe acei cari țin în aceste locuri de aglomerație jòcuri de noroc sau ori cari alte jocuri oprite de legile și reglementele de poliție.»

Art. 250. «Ea supraveghiază pe cerșetori, vagabonđi și ómeniî fără căpêtêiũ cari umblă pe drumuri și prin comune, arestând pe aceia cari nu sunt cunoscuți de autoritatea locală ori nu au veri un act constatând identitatea lor, dar mai cu sémă pe cerșetoriî valiđi pe cari 'i trîmit în cercetarea justiției, spre a li se aplica dispozițiile legilor și regulamentelor relative, în următóarele casuri:

1) Când cerșesc cu violență sau amenințare; 2) când cerșetoresc armați; 3) când cerșetoresc nóptea sau se introduc în case particulare; 4) când cerșetoresc mai mulți la un loc; 5) când cerșetoresc avênd certificate sau paspórt false, ori înfirmități prefăcute, sau sunt deghisați.»

Art. 251. «Când se va bănuî că, cu ocasiunea unei mari grămadiri de lume la întruniri publice, ordinea p^ote să fie amenin^ătată, plutonierul, în urma în^ţelegerii luată cu sub-prefectul respectiv, sau dupe cererea acestuia, va putea să întrunească în apropiere de acea adunare pe gendarmii mai multor sec^{ţi}uni de sub comanda sa ; el ia comanda lor dacă prezen^{ţa} sa este necesară.

Gendarmii nu intră în reşedin^ţele lor de cât când sub-prefectul, de acord cu comandantul militar, va decide că prezen^{ţa} lor n'ar mai fi necesară ; iar retragerea lor se va face cu încetul spre a se putea observa totul ce se petrece la întrunire şi a se putea împedica t^ote desordinele ce ar avea loc cu ac^ăstă ocasiune.»

Art. 252. «Gendarmii sunt datori să patruzeleze n^optea drumurile şi localită^{ţi}le periculoase pentru a proteje şi asigura circula^{ţi}a mărfurilor, a negu^ţătorilor şi industriaşilor, cum şi a ori căror al^{ţi} indivi^{di}i, pe cari comer^{ci}ul, industriile şi afacerile lor 'i obligă a căl^ători.»

SEC^ŢIUNEA III

Poli^{ţi}a militară

Art. 253. «Uă îndatorire specială a gendarmeriei este şi aceea de a căuta c^u cea mai mare grije şi de a aresta ori unde vor întâlⁿi pe desertorii şi nesupuşi semna^{la}ţi, ca şi pe militarii cari au întâr^{zi}at a se presenta la cor-

purile lor, dupe expirarea congediului sau permisiunei obținută.

Ea arestază de asemenea pe ori ce militar care nu va avea fôia de drum sau biletul de congediu, ori permisiune în regulă.»

Art 254 «Gendarmeria dreséză proces-verbal în contra ori căruia individ care a ascuns cu sciință veri un desertor sau nesupus, care a favorisat evadarea sa, sau care, prin manopere culpabile, a împedicat sau întârziat plecarea sa ; acest proces-verbal va fi înaintat parchetului respectiv.»

Art. 255 «Comandatul de secțiune care a arestat sau căruia 'i s'a încredințat un individ considerat ca desertor, îl va expedia îndată din secțiune în secțiune comandantului de companie.

Desertorii, al căror corp este bine cunoscut și a căror arestare a fost efectuată în localități mai apropiate de corpurile lor de cât de reședința județului, vor fi expediați direct la corp ; în acest cas, capul secțiunii care a făcut predarea desertorului va primi de la corp dovadă și o va expedia comandantului gendarmeriei județului.

Ordinul de a fi condus desertorul la corpul lui nu va putea fi dat de cât dupe ce se va fi stabilit cu siguranță că individul arestat aparține cu adevărat corpului din care el a declarat că a desertat ; prin urmare, el se va ține în stare de arestare la reședința companiei pêne când se va primi de la en-

suși comandantul aceluia corp, care se va înscușiînța fără întârziare, toate științele care să confirme exactitatea afirmațiunei arestatului.»

Art. 256 «Dacă desertorul nu a fost arestat de gendarmerie, șeful de secțiune, înainte a căruia este adus, redigă procesul-verbal de arestare, dupe declarația celui ce a făcut arestarea și în fața acestuia și a desertorului.»

Art. 257 «Semnalmente militare declarate desertori sunt comunicate comandaților de companie pe al căror teritoriu s'au născut și 'și au avut ultimul domiciliu, cari, la rândul lor, le transmite secțiunilor de gendarmi din județul lor ; comunicarea acestor semnalmente se va face cât mai complet posibil pentru a nu se comite erori de persoane și identitate. De asemenea, dupe arestarea și conducerea la corp a unui desertor, gendarmeria va fi în-cunoscinițată, pe aceeași cale, pentru a se înceta ori ce urmărire contra lor.

Semnalmente nesupușilor vor fi trimise de depositul de recrutare comandantului companiei respective de gendarmi »

Art. 258. «Semnalmente nesupușilor și a' desertorilor vor fi conservate cu cea mai mare grije și urmăririle continuate pînă ce se va fi operat arestarea sau va sosi înștiințarea că s'a prezentat de bună voie.»

Art. 259. «Nesupușii arestați vor fi conduși de gendarmi sub escortă la depositul respectiv de recrutare. Aceia cari se presintă de bună voie pot fi lăsați liberi a se duce singuri la

depositul de recrutare, dându-li-se fôia de drum, dacă o cer.

Gendarmeria trebuie să exercite uă supra-veghiare asupra acestor soldați spre a'i sili să urmeze itinerariul prescris.»

Art. 260. «Gendarmii verifică cu cea mai mare atențiune actele călătorilor cari, dupe vîrstă, par a aparține contingentelor chemate în armată.

Ei cer primarului, care este obligat să le comunice, tôte indiciile și sciințele ce au putut culege asupra locului unde se presupune că s'au ascuns nesupușii.»

Art. 261. «Îndată ce un comandant de companie s'ar informa că veri un nesupus se găsește refugiat în alt județ, el însciințeză pe dată pe comandantul acelei companii, transmițîndu-i și ori ce alte indicii ce va fi posedând pentru înlesnirea prinderii nesupusului.»

Art. 262. «Militarii din ori ce element al puterii armate, precum și cei liberați definitiv din serviciul armatei, sunt datori, îndată ce sosesc la destinație, să supună viței gendarmeriei actele respective.»

Art. 263. «Gendarmeria este însărcinată să îndemne pe ori ce militar în congediu sau permisiune, aflător în circumscripția lor, să se întorcă cât mai neîntârziat la corpul lor.

În acest scop, ei vor cere pentru a pune vița lor pe certificatul de congediu sau permisiune a militarului. Uă dată cu vița foilor de congediu și permisiune, șeful secțiunei trece

acésta și în registrul respectiv, notificând plutonierului epoca în care acest concediu trebuie să expire.»

Art. 264. «Ei mai au grije ca, mai înainte de expirarea concediurilor, să reamintescă militarilor ca să se reîntorcă la corp și chiar să se asigure că au pornit la timpul prescris în fôia de drum.

Gendarmeria este datóre să însciințeze corpurile de trupă cari au veri un militar în concediu de convalescență și a cărui purtare este cu totul rea, spre a fi rechemat la corp înainte de expirarea concediului.»

Art. 265. «În comunele în cari nu există nici un spital civil sau militar, gendarmii se transport, în urma ordinului ce primesc de la șeful de corp respectiv, la domiciliul militarilor în concediu, cari, din cauza veri unei bóle, au trebuință de a și-l prelungi sub titlu de convalescență, pentru a constata că nu sunt transportabil la veri unul din spitalele din apropiere.

Gendarmeria este datóre a încunosciința pe cei interesați că, pentru asemenea prelungiri de concediū, vor trebui să adreseze cerere mai ântêiū șefului de corp respectiv, alăturând pe lângă ea un certificat medical și atestarea primarului că ei se găsesc în imposibilitate de a se deplasa.

Oficerii de gendarmerie nu se vor deplasa pentru acest serviciū de cât dacă va fi să se constate pozițiunea gradelor oficeresci.»

Art. 266. «Gendarmii cari se găsesc în apropierea unui corp de trupă în marș, arestază pe cei cari se depărtază de drum sau rămași în urmă, precum și pe cei cari fac neorândueli în marșuri sau locuri de oprire sau de odihnă. Ei 'i încredințază corpului respectiv.»

Art. 267. «Gendarmii, cari însoțesc trupe în marș sau cari se află la puncte de staționare a unor trupe, observă ca să nu se încarce prea mult trăsurile cari le sunt date pentru transportul lor și al bagagelor lor, să nu îngreue, nici să siléscă prea mult caii, să nu maltrateze pe conductorii, să nu amenințe nici să înjure pe funcționarii publici, nici pe ómenii de serviciu, să nu ia nici un cal întrebuițat la munca câmpului, sau trecând pe drum, fie pentru a'l înhăma la trăsuri, fie pentru ori care alt usagiu.

Ea trebuie să prevină aceste desordine și să semnaleze pe autori comandantilor de corpuri sau detașamente cari sunt însărcinați, sub a lor răspundere, de a reprima tóte escesele și abuzurile cari au fost comise.

Procesul-verbal al acestor fapte se va trimite imediat pe cale ierarhică comandantului companiei.

Gendarmii sunt datori, când oficerul însărcinat cu quartirierea va cere, să 'l asiste la procurarea hranei ómenilor și cailor.»

Art. 268. «Gendarmeria nu póte primi, spre conducere sub escortă, nici un militar de la

corpuri sau detașamente în marș de cât dupe cererea scrisă și motivată a comandantului acelui corp sau detașament.»

Art. 269. «Gendarmeria concură la supraveghierea militarilor congediați și rezerviști, când unul din aceștia a fost condamnat la uă pedépsă disciplinară.

Ea va fi executată prin mijlocirea gendarmeriei.»

Art. 270. «Comandanții de companie primesc de la comandantul depositului de recrutare tabele cu semnalmentele congediaților și rezerviștilor, alcătuite pe secțiuni, și le înapoiază, în cel mai scurt timp posibil, cu sciințele cerute.»

Art. 271. «Dacă un congediat sau rezervist, figurând pe tablou, nu sosise încă la reședința lui, gendarmeria ia note și înștiințéază direct depositul de recrutare, arătând anume ziua în care el a sosit la reședința lui.»

Art. 272. «Șefii de secțiuni țin fie-care câte un stat nominal de congediații și rezerviști cu reședința în vre-una din comunele cari fac parte din circumscripția lor, și sunt datori să informeze de îndată pe căpitanul companiei de ori ce mutație întâmplată. Ei comunică urgent depositului de recrutare ori ce mutație a recruților nechemăți încă la serviciu.»

Art. 273. «Ordinele de convocări ale congediaților și rezerviștilor pot fi transmise și prin intermediul gendarmeriei.»

CAPITOLUL III

Serviciul de întâlnire și transferarea arestaților

SECȚIUNEA I

Transferarea arestaților civili

Art. 274. «Unul din serviciile ordinare mai obicinuite ale secțiunilor de gendarmerie este de a *corespunde periodic între ele* la zile și puncte hotărâte de comandantii companiilor și șefii de circumscripție.

Punctele *de întâlnire* vor fi tot-d'a-una alese, pe cât va fi posibil, la distanțe egale între reședințele secțiunilor ai căror gendarmi urmăzează a se *întâlni*, și mai cu seamă în localități unde s'ar putea momentan găsi adăpost atât pentru ei, cât și pentru indivizii încredințați pazei lor, pe timpul necesar predărei persoanelor și obiectelor.»

Art. 275. «*Întâlnirile* periodice ale gendarmilor au, mai cu seamă, de scop transferarea pe jos a arestaților din secțiune în secțiune și predarea ațtelor privitoare.

Ele au de asemenea de obiect ca gendarmii diferitelor secțiuni să și comunice reciproc sciințele și denunțările ce le au parvenit în intervalul dintr'ua *întâlnire* și alta, relativ la tot ce interesează ordinea și siguranța publică, de a împreuna cooperațiunile lor, relative la descoperirea rău-făcătorilor de tot felul, despre cari au luat cunoscință, de a și comunica re-

ciproc semnalmentele indiviđilor preveniți de crime și delictē, evadaților din închisori sau ocne și, în fine, pentru a se consfătui și lumina mutual, în cât privesce mijlócele de întrebuințat împreună, pentru prevenirea și reprimarea a tot ce póte turbura ordinea socială.»

Art. 276. «Ori de câte ori este vorba de a se transfera preveniți sau condamnați din secțiune în secțiune, fie prin mijlóce de trasport ordinare, fie extraordinare, șeful de secțiune are singur dreptul de a fixa ordinea marșului și condițiunile de transport; el designéază și înscrie, *în foia specială de întâlnire*, numele gendarmilor și al comandantului escortei, în sarcina căruia este încredințată conducerea ómenilor pēnē la stațiunea vecină.

Dacă arestații sunt de diferite sexe, ei vor trebui să fie transferați separați.»

Art. 277. «Dacă arestații sunt transferați din ordinul unor autorități militare, ori în virtutea unui mandat judecătoresc sau, în fine, dupe *cererea* unei autorități administrative civile, uă copie certificată de pe aceste ordine, mandate sau *cereri* se va alătura tot-d'a-una pe lângă ordinul de transferare în marginea căruia se va face mențiune de tóte piesele și actele cari însoțesc pe preveniți sau condamnați; aceste piese sau acte vor fi sigilate și încredințate comandantului escortei, care va atesta de primire, pe *registrul de întâlnire* în termenii următori:

«Am primit ordinul și actele (ori obiectele) într'ênsul menționate.»

Semnalmentele arestaților se vor înscrie tot-d'a-una în chiar ordinul de transferare.»

Art. 278. «Ordinele de transferare, sau foile de drum ale preveniților sau condamnaților trebuesc să fie tot-d'a-una individuale, ori care ar fi numărul lor, pentru ca, la împrejurarea când unul din ei ar cădea bolnav pe drum, să pôta fi depus într'un spital fără a se întârzia mersul înainte al celor-l-alți.»

Art. 279. «La fie-care reședință de secțiune sau stațiune comunală, preveniții sau condamnații sunt depuși în arestul sub-prefecturei sau comunei. Incredințând pe acești preveniți sau condamnați îngrijitorului arestului, comandantul escortei va trebui să cêră să se trecă chiar în prezența sa, în registrul respectiv al arestului, ordinele de transferare, ca și actul de remitere al arestaților în primirea îngrijitorului arestului, cu arătarea locului unde ei urmêză să fie înaintați.

În registru trebuie să semneze atât gendarmii escortei, cât și îngrijitorul arestului, care va fi obligat să libereze uă copie de pe această constatare comandantului escortei pentru justificarea sa.»

Art. 280. «În cazul când la reședința secțiunei sau a stațiunei nu se va afla uă casă de arest, preveniții sau condamnații vor fi depuși într'uă cameră sigură a casarmei gendarmeriei; ei vor fi păziți de gendarmii reședinței pêne

la pornirea sau predarea lor trupei de gendarmi care face serviciul de întâlnire între secțiuni; dacă însă arestații sunt de diferite sexe, femeile vor fi încredințate pazei autorității locale care se îngrijesce de locuințele lor.

În cas de refus al primarului respectiv de a da nutrimentul necesar arestaților închiși în casarma gendarmeriei, șeful secțiunii sau al stațiunii, constată acesta printr'un proces-verbal și hrănesce pe ómeni ; iar cheltuiala este rambursată de companie, care se despăgubesce de la autoritățile civile respective.»

Art. 281. «Transferările directe nu pot să aibă loc de cât în virtutea ordinelor diferitelor ministere și a cererilor procurorilor generali, sau a președinților curților cu jurați.»

Art. 282. «Arestații cari se transportă cu drumul de fier nu pot să fie puși prin sălile publice de așteptare.

Șeful de gară trebuie să hotărască uă sală deosebită unde să se adăpostască arestații cu escorta lor. Îndată ce trenul a sosit sau s'a format, ei sunt urcați de îndată în vagonul destinat lor.

Gendarmii escortei trebuie tot-d'a-una să aibă ținuta și conduita corectă, și nu să nu përdă nici uă dată din ochi pe arestați, cari nu pot fi lăsați nici uă dată cu un singur gendarm.»

Art. 283. «Când transportul pe cale extraordinară este ordonată din oficiu sau cerută de arestat din cauza imposibilității în care se

găsesce de a face sau a urma drumul pe jos, această imposibilitate se va constata prin certificat medical; iar în lipsă de medici, sub-prefectul plășei, și în lipsă chiar șeful secțiunii, pe răspunderea lor personală, vor putea autoriza transportul cu calea ferată sau în trăsură a arestaților bolnavi, sau în neputință de a merge pe jos; în acest din urmă cas, sub-prefecții sau șefii de secțiuni sunt datorii a justifica măsura lor pe *ênsăși foaia de întâlnire*.

Transportul extraordinar se înțelege conducerea arestaților cu alte mijloce de transport de cât pe jos.»

Art. 284. «Prevenții sau acușații, părinții, tutorii și consiliul lor de familie, cari pot plăti cheltuelile de transport extraordinar, precum și de întórcere a escortei, sunt conduși direct la destinație, supunându-se măsurilor de precauțiune prescrise de funcționarul care a autorizat transferarea.

Gendarmii rămân totuși responsabili de orice evadare, și ei au singuri dreptul și îndatorirea de a lua măsurile ce vor crede mai nimerite pentru prevenirea ori cărei posibilități de evadare.»

Art. 285. «Comandantul escortei, care a predat pe arestații încredințați conducerii și pazei lui, înmână șefului secțiunii care a primit pe arestați, atât ordinul de transferare, cât și ori cari alte acte relative la arestați.

Șeful secțiunii este dator să înscrie în registrul special, destinat acestor transferări,

numele arestaților, numărul actelor ce 'i se va fi încredințat, cum și localitatea unde dênșii vor trebui a fi conduși; din acest moment el devine singur responsabil de evadarea veri unuia din arestați și de actul transferărei lor.»

Art. 286. «Inscrierile în registrul special mai sus indicate se vor face de către șeful de secțiune, în prezența comandantului escortei care a adus pe arestați, care este îndatorat a semna registrul alături cu șeful secțiunii.

Dacă, în lipsă de casă de arest, arestații au fost depuși în veri uă casă a casarmei gendarmeriei secțiunii, șeful secțiunii dă comandantului escortei uă dovadă curentă pe ênsăși *foia de serviciu* ce pörtă cu dênsul, ca și pe *cartelul serviciului de întâlnire*.»

Art. 287. «Aceleași dispozițiuni se vor urma regulat la fie-care secțiune; ultima escortă, dupe ce va fi încredințat pe arestați autorității căreia ei au fost destinați să 'i se conducă, va cere să 'i se libereze uă descărcare generală de arestați și a actelor ce 'i fusese încredințate.

La întórcerea sa la reședință, comandantul ultimei escorte predă șefului secțiunii descărcarea, care o înscrie de îndată în registrul respectiv și o alătură apoi la cele-l-alte acte ce privesc serviciul secțiunii, pentru a le putea presenta la trebuință.»

Art. 288. «Când transportul arestaților se face prin *serviciul de întâlnire*, comandantul escortei care a fost însărcinat cu conducerea arestaților pênă la *punctul de întâlnire*, dupe

ce va fi făcut să se verifice, de către comandantul nouei escorte, identitatea indivizilor încredințați pazei lui și 'i a înmănat toate actele menționate în ordinul de transferare, face a 'i se da descărcarea despre toate acestea, atât pe *foia de serviciu*, cât și pe *carnetul de întâlnire*.

Dacă numărul arestaților aduși la *punctul de întâlnire*, sau dacă împrejurări particulare cer un supliment de forță, comandantul nouei escorte poate cere dintre gendarmii prezenți numărul necesar pentru siguranța arestaților. Comandantul vechii escorte este dator să dea omenii ceruți.»

Art. 289. «Gendarmii însărcinați cu conducerea unei escorte, fie că ea are loc cu ocaziunea serviciului de întâlnire, fie că ea se continuă pînă la stațiunea de reședință a secțiunii celei mai apropiate, trebuie să reintre chiar în aceeași zi la reședința stațiunii de unde a plecat, afară de cazuri împedicătoare, resultând din împrejurări de serviciu sau din cauza distanțelor prea mari; în nici un caz însă nu va putea să treacă mai departe de reședința secțiunii vecine fără anume ordin din partea plutonierului sau comandantului de companie.»

Art. 290. «Este cu dinadinsul recomandat gendarmilor, sub escorta cărora merg arestații civili sau militari, de a 'i împedica să abuzeze de ori ce băuturi spirtose și amețitoare, și dacă găsesc necesar poate chiar să le interdică fumatul.

Esactitatea și hotărârea ce gendarmii pun în îndeplinirea acestui ordin împedică repetarea întâmplărilor supărătoare și ridică arestațiilor ocasiunea de a săvârși noi greșeli, cari nu pot de cât să agraveze pozițiunea lor.

Aceste dispozițiuni vor trebui chiar să se menționeze pe ordinele de transferare.»

Art. 291. «Gendarmii întrebuințați în serviciul escortelor sau în acela de întâlnire, și cari la întorcere nu transportă alți arestați, nu se vor înapoia pe același drum; ei sunt datori a se forma în patrule și ronturi și a visita, în diferite direcțiuni, cătunele, teritoriile cultivate, ariile unde sunt adunate sau strânse produsele agricole, să străbată locurile păduroase și suspecte, și să culégă de prin localitățile isolate și ferme informațiunile ce le ar găsi necesare.»

Art. 292. «Gendarmii călări, însărcinați de a escorta preveniții și condamnații, sunt datori a merge tot-d'a-una călări, în ținută militară regulată și complectamente armați.

Gendarmii pedestri vor fi de asemenea armați și deplin echipați.

În casuri când, conform ordinelor superioare, arestații vor trebui să fie conduși în trăsuri sau cariole postale, escorta va lua tot-d'a-una loc în acele trăsuri, alături cu arestații.»

Art. 293. «Mai înainte de a scöte arestații din închisöre spre a fi conduși din secțiune în secțiune, gendarmii se asigură de identitatea lor și verifică dacă nu au asupra-le obiecte

tăietóre sau ori ce alt instrument, ce le ar putea servi la evadarea lor.

Ei obligă pe arestați să le încredințeze ori ce bani sau alte valori ce vor avea asupra-le, făcând mențiune de ele pe fóia de drum; aceste obiecte sunt îndatorați a le restitui arestaților dupe ajungerea la destinațiune.

Gendarmiî, pentru îndeplinirea strictă a acestei dispozițiuni, sunt chiar autorisați a perchisiționa pe fie-care arestat în parte, pentru a se asigura că nu au nimic asupra-le care le-ar putea înlesni evadarea.»

Art. 294. «In tot timpul mersului escortei, gendarmiî nu trebuie să pérdá din vedere nici una din mișcările arestaților; ei trebuie să observe dacă ei încércă să se evadeze prin înșelătorii; priveghiază fórte de aprópe, și mai cu sémă prin trecătorile cari ar putea să le favorizeze evadarea, precum păduri, râpe, șanțuri, rîuri, drumuri strînte (poteci), munți și dealuri, văi sau ori-ce alte locuri accidentate, a căror conformație ar face dificilă ori ce urmărire și când ar fi afluență mare pe drumurile ce trebuie să călătoréscă.»

Art. 295. «Dacă un arestat va cădea bolnav pe drum sau la reședința unei secțiuni unde nu s'ar găsi nici arest special, nici veri un spital, el va fi depus în camera de siguranță a casarmei gendarmeriei.

Primarul sau ajutorul său sunt datori a'i da tóte îngrijirile necesare pênă la momentul când va putea să fie transferat, fără pericol,

la casa de arest unde este destinat să fie condus, sau la veri un spital din apropiere.

Art. 296. «Dacă veri un arestat móre în mâinile gendarmilor cari 'l escortéază, sau în camera de siguranță a casarmei unde a fost depus, gendarmii trebuie să însciințeze de îndată pe primarul comunei unde arestatul a murit, ca și pe sub-prefectul respectiv al plășei, spre a se lua dispozițiuni să fie înmormântat în termenul prevădut de lege și dupe autorizarea medicului de plasă.

Gendarmii semnază actul de deces, dupe care li se dă un extract pe care 'l alătură pe lângă procesul-verbal ce sunt datori a redigia pentru constatarea acestui fapt, pe lângă care mai alătură și ordinul de transferare și actele privitoare pe arestatul decedat, pe cari, apoi, împreună le înaintéază plutonierului prin șeful secțiunei care le înaintéază comandantului companiei.»

Art. 297. «Dacă un prevenit sau condamnat, ce este condus pe jos de gendarmerie, cade pe drum bolnav, primarul, sau în lipsă-i ajutorul său, din comuna cea mai apropiată, dupe cererea gendarmilor ce compun escorta, este dator de a înlesni tote mijlócele de transport pêne la reședința secțiunei sau pêne la casa de arest, sau spitalul cel mai apropiat în direcțiunea unde este a se conduce arestatul.

Dacă arestatul a fost condus în veri uă casă de arest, el va fi aședat în infirmeria a-

restului și pus sub pază sigură, dându-se în primirea îngrijitorului, care este îndatorat a da dovadă de primirea lui; dacă ênsê va fi dus la veri un spital civil, arestatul bolnăv va fi îngrijit și tratat într'ua locuință sigură sub priveghierea autorităților locale respective.

În acest din urmă cas, hârtiile, obiectele și actele (piesele de convingere (corpurile de delict), de vor fi, rămân în păstrarea șefului secțiunii respective și, dupe însănătoșirea arestatului bolnav, se vor alătura pe lângă *foia de drum* uă dată cu certificatul medical constatator al ȃilelor de intrare și eșire din spital, sau motivele șederei prelungite în casa de arest sau în camera de siguranță a casarmei gendarmilor.

Șeful secțiunii trebuie să îngrijescă ca arestanții intrați în spitalele civile să nu rămână acolo mai mult de cât timpul necesar însănătoșirii lor.

Art. 298. Dacă actele și obiectele alăturate pe lângă ordinul de transferare privesc mai mulți indiviȃi, dintre cari unul cade bolnav pe drum, ducerea înainte a celor-alȃi în stare de a merge nu va fi întreruptă, nici actele și obiectele de cari sus se vorbește nu vor fi oprite; se va face numai mențiune, pe ordinul de transferare care însoțesce pe cei-alȃi arestați, de cauzele cari au motivat suspendarea transferărei a unuia sau a mai multora dintre dênșii.

Art. 299. «În cas de evadare a veri unui

arestat depus în infirmeria veri-unei case de arest, sau în îngrijirea veri unui spital, șeful secțiunii respective ia de îndată toate măsurile pentru căutarea și urmărirea lui; se va transporta apoi la locul evadării spre a constata dacă n'a fost la mijloc veri uă complicitate sau coniventă, ori numai uă simplă lipsă de supraveghiere din partea păzitorilor; dreséză în urmă proces-verbal de cercetările sele și'l înaintéză pe dată împreună cu tote celelalte acte și obiecte ce privesc pe evadat, plutonierului care 'l înaintéză îndată comandantului de companie; acesta însciințéză autoritățile competente.»

Art. 300. «În cas de mórte a veri unui arestat în veri un spital civil, șeful secțiunii va cere să i se libereze un extract de pe biletul de deces spre a fi alăturat pe lângă celelalte acte ce privesc pe decedat și le trimite pe toate plutonierului în cele 24 ore ce urméză; plutonierul transmite aceste acte și obiecte comandantului companiei.»

Art. 301. «Comandantul companiei, dupe ce a adunat toate actele și obiectele ce au raport cu arestatul decedat, le trimite fără întârziere ministerului de interne, dacă arestatul fusese condamnat la muncă silnică, reclusiune sau închisóre mai mare de un an. .

Dacă arestatul era numai prevenit de un delict de competența unei curți de apel sau tribunale, el adreséză aceste acte și obiecte ale decedatului oficerului de poliție judiciară,

care va fi decernat mandatul de aducere, de depunere sau de arestare, sau care va fi cerut transferarea lui ; iar dacă va fi fost un condamnat, către procurorul tribunalului sau curtei care a pronunțat condamnarea.

Despre această evadare sau deces se va da de ascmenea de scire și autorității înaintea căreia dânsul trebuie să fie condus.»

SECȚIUNEA II

Transferarea arestaților militari

Art. 302. «Pentru arestații militari cari urmază a fi transportați prin gendarmi, comandantul compainei de gendarmi de la reședința județului de unde pornesc dă pentru fie-care om un *ordin de drum individual* și face avîsul hranei în bani necesari lor.

Corpul din care face parte arestatul va rambursa îndată gendarmeriei hrana plătită de dînsa.

Semnalmentele militarilor de transferat se vor înscrie tot-d'a-una pe *ordinul de drum*.

Când se transferă militari condamnați, pe lângă *ordinul de conducere* se va alătura tot-d'a-una și extract de pe sentința de condamnare.

Drumul de fer se va întrebuița la transportul arestaților militari de câte ori va fi cu putință.

Nici un om nu va fi pornit pe drum fără ca mai întîi să fi fost recunoscut în stare de a suporta drumul, de către șeful militar care dă escorta.

Militarii destinați a fi transferați trebuie duși la casarma secțiunii care va avea să dea escorta.

Se va da gendarmilor porniți în escortă *foi de drum* pentru ducere și întorcere.»

Art. 303. «Arestații militari nu trebuie lăsați în trăsură sau în compartimentul de drum de fer împreună cu arestații civili și mai puțin cu femei.

Ei nu pot să staționeze prin sălile publice de așteptare ale călătorilor.»

Art. 304. «Măsurile ordonate pentru transferarea arestaților civili sunt aceleași pentru transferarea arestaților militari, afară de modificările prevădute mai la vale.»

Art. 305. «Liberarea din închisoare a unui militar deținut în virtutea unei hotărâri judecătorești sau a veri unui ordin militar nu va putea fi ordonată de cât de autoritatea militară.»

Art. 306. «În casurile în care militarii arestați sunt depuși în casa de arest a casarmei gendarmeriei, șeful secțiunii sau al stațiunii va fi dator să îngrijescă de nutrimentul acestor arestați ; în acest caz ei vor fi despăgubiți imediat de către comandantul companiei de gendarmii care, la rîndul său, va fi rambursat de corpul din care face parte arestatul.»

Art. 307. «Dacă un arestat militar cade bolnav înainte de sosirea la corp, el pòte fi internat într'un spital civil.

Biletele de intrare în spitale a militarilor isolați, precum și ale condamnaților sau preveniților conduși de gendarmerie, vor fi sem-

nate de către comandanții de piață și, acolo unde nu vor fi asemenea comandanți, de către comandantul gendarmeriei locale.»

Art 308. «Când un militar transferat evadează din un spital militar, comandantul pieței respective dresază proces-verbal și înștiințează gendarmeria.

Art. 309. În cas de evadare a unui militar încredințat pazei gendarmeriei, șeful escortei trimite îndată secțiunilor vecine semnalmentele evadatului extrase de pe ordinul de drum, mandat judecătoresc sau sentință.

Dacă evadarea s'a întâmplat în timpul merului, comandantul escortei redigiază, între altele, un proces-verbal indicând exact numele și prenumele arestatului evadat, corpul din care face parte, data judecării, pedepsa pronunțată, locul și împrejurarea evadării.

Procesul-verbal este transmis imediat comandantului campaniei de gendarmi pe calea ierarhică.

Dacă în cele cinci zile cari au urmat dupe evadare, prinderea evadatului nu s'a putut săvârși, comandantul gendarmeriei transmite procesul-verbal ministerului de resbel să 'i facă cunoscut în același timp dacă s'a început urmăriri în contra vinovaților pentru această evadare și care a fost rezultatul.

Indată ce un condamnat evadat pe drum a fost prins, comandantul companiei de gendarmi unde arestarea s'a operat comunică ministerului de resbel.

Comandantul gendarmeriei va da sémă de acest eveniment inspectoratului general prin intermediul șefilor de circumscripție.

Art. 310. «Dacă un militar a murit într'ună casă de arest sau a evadat, șeful secțiunii dreséză îndată un inventariu exact de banii și efectele ce el a lăsat, indicând cu îngrijire numele și prenumele acestui militar, locul nașterii lui și corpul în care servea.

Inventariul va fi făcut în întreit exemplar și va fi semnat de către îngrijitorul arestului care va opri pentru dēnsul unul din exemplare.

Efectele și banii vor fi înaintate, fără întârziere, prin gendarmii serviciului de întâlnire, la reședința companiei și încredințate, împreună cu al doilea exemplar al inventariului, comandantului care, dupe ce le va verifica, va semna de primire în josul celui d'al treilea exemplar, pe care 'l va înainta, cu efectele și banii, corpului din care acel militar făcea încă parte; se va face mențiune de inventariu și pe registrele de intrare și eșire ale secțiunii.

Corpul din care un militar face parte, mort în spitalele civile, în concediū sau la domiciliul său, va fi înștiințat pe dată, prin gendarmeria locală, de mórtea și causele sele.

Efectele militarilor morți, dispăruți sau desertori în timpul premisiei sau concediū, se vor înainta, prin serviciul de întâlnire, la reședința companiei de gendarmi, care le trimite corpului de armată.

Efectele și obiectele lăsate de militari

morți într'un spital civil sau evadați dintr'ênsul, se vor înainta direct, de către intendentul sau contabilul spitalului, corpului din care militarul făcea parte.

Efectele de îmbrăcăminte ale militarilor morți în locuințele lor, în urma unor bóle contagióse sau epidemice, vor fi arse pe dată prin îngrijirea gendarmeriei care dreséază proces-verbal și trimite uă copie de pe dênsul corpului respectiv prin intermediul autorităților militare locale.»

Art. 311. «Formalitățile ce trebuie să îndeplinescă șeful de secțiune, când un militar al armatei active móre la casa lui, sunt acestea:

1) Intocmesce în dóuë exemplare procesul-verbal constatând mórtea militarului și dóuë inventare de efectele găsite;

2) Cere dóuë extracte de pe actul de deces.

Tóte aceste acte se vor înainta comandantului companiei care opresce câte un exemplar în arhiva sa, iar cele-l-alte exemplare le trimite corpului din care militarul mort făcea parte.»

Art. 312. «Ingrijitorul arestului, sau intendentul, ori contabilul spitalului unde condamnatul a fost depus, se vor asigura asemenea, mai înainte de a'l primi, dacă condamnatul are cu dênsul tóte obiectele indicate în ordinul de drum; el rămêne responsabil de ele pe tot timpul cât condamnatul va sta în acel spital sau arest.»

Art. 313. «Dacă militarul móre în mâinile

gendarmilor mergând sub escortă, se vor îndeplini aceleași formalități ca în cazul de mörte într'ua casă de arest.

Procesul-verbal se va dresa asemenea în două exemplare și se vor semna și de autoritatea locală cea mai apropiată.

Inventariul este independent de procesul-verbal care trebuie să constate mörtea și care se trimite comandantului companiei d'impreună cu toate actele privind pe militarul mort.»

SECȚIUNEA III

Responsabilitatea gendarmilor în transferările de arestați

Art. 314. «Gendarmii trebuie să ia toate măsurile de precauțiune pentru a pune pe arestați încredințați pazei lor în neputință de a se evada ; ori-ce rigóre nefolositoare pentru a se asigura de persóna lor este cu dinadinsul oprită.

Legea interdice ori-cui, și în special depositarilor puterei armate, de a trata rău pe persónele arestate ori de a le ultragia.

Ea opresce de a se întrebuița în contra lor ori-ce violență, afară de cazul de resistență sau rebeliune ; numai în acest cas gendarmii sunt autorizați a respinge cu forță ori ce atac făptuit contra lor în exercițiul funcțiunei ce îndeplinesc.»

Art. 315. «În considerațiunea, ênsă, că gen-

darmii, în cas de evadare, au uă răspundere ce nici-uă-dată nu trebuie să li se ridice, legea le lasă uă óre-care latitudine în întrebuințarea mijlócelor cari, dupe împrejurări, pot să fie indispensabile ; pentru a se preveni evadările, li se recomandă de preferință întrebuințarea de lăntușuri de fer închise cu lacăt la mâini sau la picioare, cari îndeplinesc condițiuni de soliditate. ușurință și flexibilitate.

Cu tóte acestea, în casuri rare și când este vorba a se conduce un criminal vestit, precum și casul când a avut loc răscólă sau încercare de evadare, se pote recurge chiar la uă încătușare mai sigură a arestatului.

Se va indica pe ordinul de conducere tóte încercările de evadare cari au avut loc în tot timpul drumului, veghiându-se ca arestații să nu se îmbete veri uă-dată.»

Art. 316. «La întâmplare de rebeliune din partea arestaților sau de încercare violentă de evadare, comandantul escortei, ale cărui arme trebuie să fie tot-d'a-una încărcate, 'i soméză, în numele legii, de a reintra în ordine, declarându-le că dacă nu se supun au să se întrebuințeze în contra lor armele.

Dacă acéstă somațiune nu este ascultată și dacă rezistența urmează, armele sunt întrebuințate îndată spre a stăpâni pe fugarii rebeli sau revoltați.»

Art. 317. «Dacă, în urma întrebuințării armelor, unul sau mai mulți arestați ce se transferă au rămas pe loc, comandantul escortei

previne de îndată pe sub-prefect, ca și pe primarul respectiv al comunei celei mai apropiate, pentru a se transporta la fața locului.

El dresază proces-verbal de acest eveniment și de toate împrejurările cari 'l au precedat, însoțit și urmat.

El mai previne de asemenea și pe plutonierul respectiv, care va trebui să se transporte imediat la fața locului.»

Art. 318. «Procesul-verbal, semnat de toți gendarmii cari compun escorta, va fi încredințat agentului administrativ auxiliar al parchetului; uă copie este trimisă imediat căpitanului companiei.

Comandantul escortei va cere primarului comunei să dreseze actul de deces și să ia măsuri de înmormântare a cadavrului numai dupe ce va fi primit autorisarea procurorului respectiv.»

Art. 319. Conducerea celor-alți arestați nu încetează din cauza acestui eveniment, afară numai dacă va fi intervenit veri un ordin al autorităților administrative sau judiciare dat în această împrejurare.»

Art. 320. «Plutonierul aduce direct și fără întârziare casul la cunoștința prefectului, ministrului de interne, justiție și de resbel, iar inspectorului general pe cale ierarhică.»

Art. 321. «În cas când parte din arestați conduși sub escortă de gendarmerie se cva-déză, cei ce rămân sunt tot-d'a-una conduși la destinație împreună cu actele ce 'i privesc.

Pe cât va fi posibil, capul escortei se va

pune de îndată în urmărire evadaţilor şi cere concursul autorităţilor, ca şi pe al cetăţenilor pentru a'i căuta şi prinde. El va comunica în toate părţile semnalmentele lor şi nu poate înceta urmărirea de cât dacă se va convinge că ea va fi fără rezultat; despre toate acestea dresază proces-verbal şi dă séma plutonierului respectiv, care este dator a culege toate sciinţele necesare spre a se asigura dacă a fost complicitate sau numai negligenţă din partea gendarmilor.

Plutonierul ordonă şi el cercetările şi urmărirea ce va găsi necesare pentru prinderea evadaţilor, înaintază proces-verbal capului parchetului respectiv, informând şi pe comandantul companiei care comunică înştiinţarea pe cale ierarhică.

Semnalmentele evadaţilor sunt trimise de pe modul prescris la art. 317 de mai sus.

Dacă toţi evadaţii au isbutit a se evada, actele sunt înaintate pe dată plutonierului împreună cu procesul-verbal constatator al evadării.

Art. 322. Dacă arestaţii au evadat din negligenţă, gendarmii însărcinaţi cu conducerea lor sunt pasibili de pedepsele proporţionale cu natura crimelor sau delictelor de cari preveniţii sunt acuşaţi, sau cu pedepsele la cari ei fuseseră condamnaţi; este dar indispensabil, în speţă, de a se redigia procesul-verbal cu exactitate, şi de a se intra în toate detaliile, spre a se putea cât de bine precisa responsabilitatea acestor evadări.»

Art. 323. «Şeful secţiunii, care a dat escorta arestaţilor, va face menţiune pe fôia sa de serviciu de evadările ce au avut loc şi de gendarmii cari au fost însărcinaţi cu conducerea.»

Art. 324. «Ori ce gendarm, care va fi împrumutat sau primit, sub ori ce titlu, bani sau efecte ale arestaţilor a căror transferare le a fost încredinţată, va fi de îndată reformati, fără prejudiciul pedepselor cari pot fi pronunţate în contra lor în baza legilor.»

Art. 325. «Gendarmii sunt îndatoraţi să priveghieze ca arestaţii ce conduc să primescă nutrimentul care li se cuvine în timpul drumului în cantitate îndestulată şi de bună calitate.

Ei vor refusa, în acest cas, de a semna şi certifica în registrul sau actele justificative când hrana nu ar îndeplini aceste condiţiuni.

Art. 326. «Ei se asigură, în ajunul plecării, că arestaţii pe cari trebuie să'i transfere nu sunt bolnavi şi că au încălţămintea şi îmbrăcăminte necesară pentru a face drumul.»

Art. 327. «În cazul când nu s'ar afla în localitate un medic de plasă sau de arest şi primarul cu şeful secţiunii sau staţiunii va constata prin proces-verbal că deţinutul nu poate face drumul pe jos, primarul va acorda mijloce de transport.

Este absolut oprit îngrijitorului unui arest de a lăsa să plece un condamnat în stare de bôlă gravă.»

Art. 328. «Aceeasi supraveghiere este exercitata si de seful sectiunii cand militarii sunt detinuti in casele de arest sau de preventie; ei se asigura de asemenea daca ingrijitorii acestor aresturi le procura nutrimentul prescris in regulamente, daca asternutul de orice fel este reinoit la epocile fixate si daca camerele sunt inzestrate cu cele necesare. In cas de plangeri din partea detinutilor, seful sectiunii verifica exactitatea lor si da semă, pe cale ierarhica, sefilor lor despre abuserile ce vor fi descoperit.

Comandanții de companie aduc de îndată aceste abuseri la cunoscința, fie a prefectului, fie a autorității militare care are supraveghierea acestor case de arest.»

Art. 329. «Gendarmeria dresază de asemenea proces-verbal contra ori-cărui gardian sau director de temniță care refușă de a-i deschide porțile închisorilor, camerilor detinutilor destinați a fi transferați, prezentarea registrelor de încarcerare, și cari nu voiesc a opera imedit transcrierea ordinelor judecătorești pentru închiderea, liberarea sau transferarea arestaților.»

CAPITOLUL IV

Serviciul extraordinar

Indatoririle gendarmilor în serviciul extraordinar

SECȚIUNEA UNICA

Serviciul legalmente cerut

Art. 330. Serviciul extraordinar al gendarmilor unei secțiuni consistă în a da mână de ajutor:

1) Agențiilor vamale pentru perceperea drepturilor de import și export, pentru reprimarea contrabandei sau introducerea pe teritoriul țerei a mărfurilor prohibite;

2) Adiministrațiilor și agenților silvici pentru represiunea hoților prin păduri, fluviuri, lacuri și râuri;

3) Casierilor și preceptorilor priimitori ai fondurilor Statului, cum și altor funcționari însărcinați cu incasarea contribuțiunilor indirecte și directe.

Șefii de secțiuni nu trebuie să satisfacă *cererilor* de escorte ce li se adresează direct de către preceptorii de circumscripție și comunali, în cazul când acești funcționari au motive fondate de a se teme de veri-un atac al fondurilor ce se găsesc în mâinile lor, ci se adresează primarului respectiv al locului, cu rugămintă a *cere* escorta pentru dênșii;

4) Portăreilor și executorilor de mandate judecătorești, purtătorilor de rechiziție sau

sentințe speciale cu ale căror executări sunt însărcinați;

5) Comisarilor și sub-comisarilor de gări și porturi, păzitorilor de trecători peste liniile ferate și altor agenți însărcinați cu supraveghierea drumurilor de fer;

6) Rechișiționarilor militari în timp de resbel.»

Art. 331. «Gendarmeria dă escorte legalmente *cerute*, mai cu sémă acelea pentru siguranța banilor Statului convoiuri cu pulbere, munițiuni de resbel și alte explosibile, curierilor de postă, traseuri și mesagerii publice cu fondurile Statului.»

Art. 332. «*Cererile* pentru executarea serviciilor extraordinare sunt adresate în scris comandanților de companie, plutonierilor, șefilor de secțiuni și capilor de stațiuni în circumscripțiunile lor respective.»

Art. 333. «Când gendarmeria este *cerută* a pune în siguranță diligențele sau trăsuri încărcate cu fondurile Statului, comandanții de companii, plutonierii, șefii de secțiune și capi de stațiune sunt datori a se înțelege cu autoritățile cari le au făcut *cererile* pentru a se înlocui prin patrule sau posturi ascunse, în interesul menagiărei cailor și ómenilor, escortele cari nu sunt indispensabile și cari ar întrerupe serviciul obicinuit al gendarmeriei.

Aceste patrule sau posturi ascunse, cari se dau mai cu sémă nóptea, sunt combinate dupe lungimea distanțelor ce vor trebui să parcurgă

diligențele sau trăsurile și de pe pericolele ce va prevede.»

Art. 334. «Dacă escorta este recunoscută indispensabilă de prefecti sau sub-prefecti, ea nu p te fi refuat  de către gendarmerie; în acest cas, c nd gendarmii nu au loc alături cu conductorul trăsurei, ei o urm z  fără să o p t  părăsi mai înainte de a ajunge la destinație sau de a fi fost schimbată.

Ei nu se vor pune nici înainte, nici pe laturile trăsurei, ci o vor urma la u  distan   de 100 metri de apr pe, spre a nu o perde din vedere  i să p t  ajunge repede la un cas de atac.

Pentru asemenea escorte gendarmii trebuie să aibă tot-d'a-una armele încărcate.»

Art. 335. « n cas c nd escorta nu s'a găsit cu cale a se da în momentul priimirei, *cererea* este  ncredin at  conductorului trăsurei care p te face us de d nsa, la trebuin  , pe t t   tinderea drumului de parcurs.»

Art. 336. «Dacă gendarmeria se găsesce în neputință absolută de a da escortă, ea face men iune despre ac sta pe chiar actul de *cerere*.»

CAPITOLUL V

Competin   de a  nstrumenta a gendarmilor

Art. 337. «Competin   de a  nstrumenta a oficerilor  i gradelor inferio re din gendarmerie, at t în serviciul ordinar c t  i cel extra-ordinar, se exercită de drept în întrul  tinderei teri-

torială a unităților de gendarmerie din care ei fac parte.

În casuri, însă, de flagrante delikte și urmărirea a făcătorilor de rele, ei pot continua să opereze și în circumscripțiunea imediat mărginașe unității de gendarmerie căreia aparțin.

Prefecții județelor și capi parchetelor pot fie-care, pentru afaceri ce cad în competența lor, să dea delegațiuni speciale și formale gendarmeriei pentru a instrumenta și în afară de raza stațiunii plutonului sau companiei unde face serviciul obicinuit.»

CAPITOLUL IV

Procesele-verbale ale gendarmilor

Art. 338. «Pentru ori ce operațiuni săvârșite de gendarmi în urma unei chemări, se încheie de cel în drept proces-verbal ori care ar fi rezultatul.»

Art. 339. «Asemenea gendarmeria încheie proces-verbal despre crimele, delictele și contravențiunile de ori ce natură ce descoperă; despre crimele și delictele ce i sunt denunțate; despre întâmplările însemnate la care a fost martoră; despre toate acelea cari lasă urme dupe dânsese și pe cari gendarmeria merge la fața locului spre a le constata; despre toate declarațiile cari i se fac de către funcționarii publici și de către cetățeni cari pot să dea indicii asupra crimelor și delictelor ce au fost

săvârșite; în fine, despre toate constatările ce face în serviciul său.»

Art. 340. «Un gendarm poate dresa singur un proces-verbal, care este tot-d'a-una valabil.»

Art. 341. «Gendarmii, chemați a da mână de ajutor funcționarilor și agenților autorităților administrative și judecătorești, pot semna procesele-verbale dresate de acești funcționari și agenți dupe ce vor fi luat cunoștință de coprinsul lor; ei însă nu dresază însăși procese-verbale despre aceste operațiuni; ei fac numai mențiune pe foile și rapoartele de serviciu.»

Art. 342. «Toate procesele-verbale dresate de gendarmi vor fi făcute în îndouit exemplar. din cari unul este înaintat imediat, prin șeful secțiunii respective, autorității competente și cel de al doilea plutonierului.

Acesta, dupe ce va fi examinat dacă procesul-verbal nu coprinde defecte sau omisiuni în redacțiune, 'l transmite cu observările sale comandantului companiei.

Pe cât va fi posibil, procesul-verbal va trebui să indice prenumele, locul nașterii, vârsta, domiciliul și profesiunea inculpaților ne-arestați.

Procesele-verbale în sarcina indivizilor minori sau neresponsabili civilmente vor trebui să cuprindă științele necesare spre a se putea cita persoanele cari dupe lege sunt răspunsabile civilmente, în conformitatea dispozițiilor art. * din Codul civil.»

Art. 343. «Magistrații pot, în casuri urgente,

*) Art. 1000 c. civ.

să adreseze mandatele și cererile de sciințe de cari au nevoie șefului secțiunii care va trebui să informeze pe plutonier, trimițându-i uă copie de pe aceste mandate și cereri, ca și de pe răspunsurile ce au dat.

Când autoritățile *cer* gendarmi prin telegraf, ele vor trebui să menționeze în telegramă că ea va fi urmată de uă *cerere* scrisă.

Șefii de secțiuni sunt autorizați a corespunde gratuit prin telegraf pentru corespondențele judecătorești urgente adresate parchetelor.»

Art. 344. «Unul din cele două exemplare de procese-verbale, dresate de gendarmi în materie de simplă poliție, este înaintat de șeful secțiunii autorității în drept [a urmări contravențiunea înaintea judecătoriilor respective ; cel-alt exemplar se transmite plutonierului care este dator ca, la 1 și 15 ale fiecărei luni, să adreseze procurorului tribunalului uă situațiune sumară a acestor contravențiuni, cu data proceselor-verbale cari le a constatat și numele contravenienților și a funcționarului căruia s'a înaintat.»

Art. 345. «Procese-verbale ale gendarmiei sunt credute în justiție pêne la proba contrarie ; ele nu pot fi anulate sub cuvânt de vîiț de formă sau lipsă de timbru.»

Art. 346. «Dispozițiunile art. 338 și 345 inclusiv nu se aplică gendarmilor stațiunilor comunale, cari rămân dispensați de aceste îndatoriri.

Cu toate acestea, arătările și descoperirile

de ori ce natură ale acestor gendarmi, precum și depozițiunile lor asupra faptelor sau în-
tâmplărilor mai cunoscute la cari au fost mar-
tori, vor fi consemnate de primarul comunei
într'un separat proces-verbal, care se va îna-
inta locului competente prin administrațiunea
plășei spre a servi drept dovadă pînă la
proba contrarie.»

CAPITOLUL VII

Livretele de gendarmi

Art 347. «Sub-oficerii, caporalii și gendar-
miî vor purta tot-d'a-una cu dînsii un *livret
de serviciu* dat de ministerul de interne și
în virtutea căruia ei sunt recunoscuți ca agenți
ai forței publice. Pentru gendarmiî stațiunilor
comunei, acest livret se va *libera* de către
prefectul județului respectiv.

Uă decisiune ministerială va stabili formatul
și coprinsul acestor *livrete*.»

CAPITOLUL VIII

Foile de serviciu

Art. 348. «Foile de serviciu sunt procurate,
de către ministerul de interne, companiilor de
gendarmi în număr îndestulător.

Șefii de secțiune sunt obligați să înscrie în
foile de serviciu dîlele când plutonierii s'au
presentat, fie la reședința secțiunei, fie la punc-
tele de întîlnire, pentru a le inspecta, sau
ori cari alte cauze ale serviciului.»

Art. 349. «Fóia de serviciu trebuie să fie ținută neconținut la curent ; șefii de secțiune înscriu pe ea în prescurtare, cu ordine, precisiune și claritate, serviciile de ori ce natură făcute dîlnic de ómenii secțiunei, arătați, nominal, cari au făcut serviciul la reședința secțiunei sau în afară ; ei înscriu în ele crimele, delictele, contravențiunile și evenimentele grave ce au fost constatate, arestările ce s'au operat, fie în flagrante delict, fie dupe cererile autorităților, notiificările făcute martorilor și juraților, și, în fine, ori ce alt serviciu îndeplinit de gendarmii secțiunei în cele 24 ore precedente.»

Art. 350. «Șefii secțiunei înscriu de asemenea pe *foia de serviciu* *întîlnirile* ce s'au făcut de gendarmi, numele gendarmilor însărcinați cu escorte, numele arestaților transferați, destinațiunile hotărâte și numărul pieselor alăturate pe lângă ordinele de conducere.»

Art. 351. «Pentru fie-care post de gendarmi, format la secțiune și însărcinat cu ori ce serviciu de gendarmerie, în afară de reședință, se va încredința șefului postului *uă foie de serviciu*, pe care șeful secțiunei va înscrie data dîlei în care s'a liberat fóia și numărul curent al foilor liberate în acea dî.

Șeful secțiunei va trece îndată în *fóia de serviciu* postul format, arătând ómenii nominal, scopul, localitatea sau direcțiunea spre care s'a trimis.»

Art. 352. «Șeful postului va înscrie pe *fóia de serviciu*, dî cu dî și în ordinea în care ele

s'au executat ori au avut loc, toate serviciile îndeplinite de gendarmii postului, cum și orice alte evenimente întâmplute de la plecarea pînă la întorcerea la reședință, avînd grija a despărți bine și în mod evident întîmplările unei zile de a celei-l-alte.

Le întorcere el o înmînă șefului secțiunii, care, dupe ce ia cunoscință de copriusul ei, o alătură la cele-l-alte foi de serviciu ale secțiunii spre a fi înaintate toate împreună la companie.»

Art. 353. «Gendarmii cer a li se certifica de primari, ori ajutoarele acestora, serviciile ce ei fac prin comune, oprit fiindu-le de a cere această atestare în altă parte de cît în locul unde serviciul, pentru care se certifică, a fost îndeplinit.

Dacă, dintr'ua cauză óre-care, gendarmul se va găsi în necesitate de a opera singur, el va trebui să cêră primarului ori ajutorului sêu să constate această împrejurare pentru ca, la întorcerea lui la reședință, șeful secțiunii să pótă aprecia motivele acestei derogări la regula generală.

Sigiliul primăriei va fi pus în josul semnăturii funcționarului, afară de ua imposibilitate justificată și pentru care se va da sêmă.»

TITLUL VI

Poliția judiciară

CAPITOLUL I

**Despre gendarmii de ori-ce grad, considerați .
ca auxiliari ai ministerului public**

SECȚIUNEA I

*Atribuțiunile de poliție judecătorească
ale gendarmeriei*

Art. 354. «Poliția judiciară are de scop să descopere crimele, delictele și contravențiunile, să adune probele, să dea pe făptuitori tribunalelor însărcinate a 'i pedepsi.

Oficerii de gendarmerie, sub-oficerii, caporalii și gendarmii, sunt oficeri ai poliției judiciare, auxiliari ai procurorilor curților sau tribunalelor în circumscripțiunea în care 'și exercită funcțiunea lor.»

Art. 355. «Dispozițiunile art. 46—52 inclusiv din codul de procedură penală sunt aplicabile și gendarmilor de ori ce grad, în cât privesce exercitarea atribuțiunilor de oficeri ai poliției judiciare, auxiliari ai parchetului.»

Art. 356. «În casurile de flagrante delikte, gendarmii au calitate de a dresa procese-verbale, să priimască plângeri, denunțări și declarațiuni de martori, să viziteze locurile și să facă alte acte cari, în aceste casuri, sunt,

de pe lege, de competența procurorilor de tribunale.»

Art. 357. «Capii parchetelor, în împrejurările de mai sus, pot, dacă vor găsi cu cale, prin comisiuni rogatorii, să însărcineze un gendarm cu toate sau parte din actele de competența sa.»

Art. 358. «Oficerii de gendarmerie, plutonierii, șefii de secțiuni și capi de stațiuni chemați a lucra, fie în virtutea calității lor de oficeri ai poliției judiciare, fie direct în casuri de flagrante delikte, fie în îndeplinirea unei comisiuni rogatorii, pot să se transporte în ori ce punct al circumscripției lor respective. Ei constată delikttele și crimele și adună toate indiciile ce ar putea să facă a se cunoște autorii lor; dar pentru a se limita exact în cercul căderilor lor și a nu eși din dispozițiile precise ale legii, vor trebui să se pătrundă bine de caracterul care disting crimele, delikttele și contravențiunile de simplă poliție.»

Art. 359. «Infracțiunile pe cari legile le pedepsesc cu:

Munca silnică;

Reclusiune;

Detențiune;

Degradație civică, se numesc *crime*.

Infracțiunile ce se pedepsesc de lege cu :

Inchisóre corecțională;

Interdicțiunea unora din drepturile politice, civile ori de familie și amende de la douăzeci și șese lei în sus, se numesc *delikte*.

Infracțiunea pe care legea o pedepsește cu închisoare polițienescă și cu amendă se numește *contravențiune*.*

Art. 360. «Gendarmii nu pot, din cauza calității lor de auxiliari ai ministerului public, să primescă plângeri sau denunțări pentru constatarea infracțiunilor din aceste din urmă categorii; ei trebuie să trimită pe reclamanți sau denunțatori a se adresa agenților comunali, anume însărcinați cu constatarea contravențiilor de simplă poliție.»

Art. 361. «Dacă infracțiunile sunt pedepsite cu pedepse corecționale, gendarmii, în calitatea lor de auxiliari ai poliției judiciare, primesc plângerile și denunțările relative la aceste infracțiuni, dar numai dacă delictele sau crimele au fost săvârșite în coprinsul circumscripției lor.»

Art. 362. «Plângerile sau denunțările vor trebui să fie formulate de către cel care se plânge, de denunțator sau de către un împuternicit special, sau chiar de către însuși gendarmii, dacă li s'a cerut acesta.

Plângerea sau denunțarea trebuie să fie totdeauna semnată pe fie-care pagină de către geandarmul care o primește și de către cel care se plânge, de denunțator sau împuternicitul său special.

Geandarmul parafază și cere a se parafa notele sau explicațiunile puse în josul sau pe marginea foilor și ștersăturile de către cel care se plânge, de denunțator sau însărcinatul special.

Dacă reclamantul, denunțatorul sau împuter-

nicitul special nu scie sau nu voesce a semna, se va face despre acésta mențiune.

Procura se va anexa la plângere sau denunțare.»

Art. 363. «Dacă plângerea sau denunțarea este înmănată gendarmului, formulată în întregul ei, el nu póte să adaoge, nici lăsa să se adaoge nimic nou într'ênsa, ci va trebui să se mărginască a o semna pe toate fețele, dupe cum s'a prescris la articolul de mai sus.

Cu toate acestea, în calitatea lor de oficeri de poliție judiciară. sunt datori în interesul justiției, de a invita pe cel care se plânge să alătore pe lângă denunțări toate deslușirile proprii a complecta faptele a căror omisiune ar fi evidentă.

Când plângerea sau denunțarea semnată este înmănată, gendarmul se asigură dacă semnătura este cu adevărat a celui care se plânge, a denunțatorului sau însărcinatului special care 'i o presintă.»

Art. 364. «Gendarmul căruia 'i se cere a formula el ênsuși uă plângere sau uă denunțare, trebuie să descrie clar delictul cu toate circumstanțele cari ar putea să'l ușureze sau să'l agraveze sau ajuta la descoperirea culpabililor. El va semna și va cere a fi semnată plângerea sau denunțarea, dupe cum se prevede la art. 362 de mai sus.»

Art. 365. «Gendarmii sunt datori să înainteze, fără întârziere, capului parchetului respectiv,

plângerile și denunțările ce au primit în calitatea lor de oficeri ai poliției judiciare.»

Art. 366. «În casurile în cari legea de procedură penală le dă dreptul a pune mâna pe făptuitorii veri unui delict sau crime, ori pe acei cari au încercat a făptui, gendarmii pot a'i urmări chiar în locuințele lor, sau în ori ce locuință s'ar fi refugiat.

Dupe constatarea faptelor și dresarea cuvenitelor acte, gendarmul conduce îndată pe inculpat la reședința plășei din care face parte și 'l încredințază, împreună cu actele, sub-prefectului, sub încheiere de proces-verbal.»

Art. 367. «Dispozițiunile art. 354—366 inclusiv, nu sunt aplicabile gendarmilor stațiilor comunale.»

Cu toate acestea, în casurile de flagrante delict sau crime, acești gendarmi pot și dênșii să urmărescă pe făptuitori, chiar în locuințele lor sau în veri ce locuință s'ar fi refugiat.

Gendarmii comunali sunt datori, în acest cas, de a conduce pe făptuitori la reședința comunei din care stațiunea lui face parte și 'l încredințază, împreună cu obiectele sau veri ce alt corp al delictului, primarului respectiv, care e dator să dreseze proces-verbal de constatare și a'l înainta, împreună cu preveniții, sub-prefectului plășei.»

SECȚIUNEA II

*Despre flagrantul delict și despre casurile
asemănate flagrantului delict*

Art. 368. «Este flagrant delict:

Când delictul se săvârșește actualmente ;

Când s'a comis de curând ;

Când prevenitul este urmărit de acuzare sau larma publică ;

Când curând dupe delict prevenitul a fost găsit cu instrumente, arme, efecte sau hârtii, cari ar face să se presupună că el este autorul sau complicele, îndestul numai ca acestea să se fi petrecut aproape de locul și de timpul comiterii delictului.

În casuri de flagrante delict, gendarmii pot să cêră locuitorilor a le da mână de ajutor, fără autorisarea primarului.»

Art. 369. «Ori ce infracțiune, care prin natura sa, se pedepsește numai cu pedepse corecționale, nu pôte constitui un flagrant-delict în înțelesul acestei secțiuni a regulamentului ; gendarmii nu sunt autorisați să pornescă în aceste casuri instrucțiuni preliminare pentru cercetarea acestor infracțiuni.

Pentru ca să pôtă face instrucțiuni preliminare, trebuă să fie adevărată crimă, adică uă infracțiune care să fie pedepsită cu: muncă silnică, reclusiune, detențiune sau degradare civică.»

Art. 370. «Când este flagrant-delict, gen-

darmii se transportă, fără întârziare, la fața locului, spre a dresa procesele-verbale pentru constatarea corpului delictului, starea sa, situația locurilor și pentru a primi declarațiunile locuitorilor, vecinilor și chiar ale rudelor și servitorilor, în fine ale tuturilor persoanelor cari au științe de dat.

Ei informază îndată pe capul parchetului că s'au transportat la localitate.

Ei pot să fie însoțiți și asistați de un scriitor care să le serve de grefier, punându'l să depună jurământ că'i va servi cu credință în funcțiunile lor, făcându-se mențiune în procesul-verbal.»

Art. 371. «Gendarmii semnează și parafază declarațiunile ce au primit și cer să fie semnate și parafate și de persoanele cari le au făcut. Dacă acestea refuză de a semna, ei fac mențiune în procesul-verbal.

Ei pot să oprască pe ori-cine a eși din casă sau de a se depărta de la fața locului, pînă la încheierea procesului-verbal. Ei pun mâna și depun în casa de arest pe aceia cari contravin acestei opriri, dar nu pot pronunța contra lor nici uă pedpésă, ci referă pe dată procurorului tribunalului.

Ei pun mâna asemenea pe efectele, armele și pe tot ce pot servi la descoperirea și stabilirea adevărului ; ei trebuie să le prezinte prevenitului, a'i cere să se explice, a'l face să semneze procesul-verbal, făcând mențiune de refuzul său.»

Art. 372. «Dacă natura crimei e ast-fel ca

proba să se pótă dobândi cu óre-care cer-titudine din hârtiile sau alte piese posedate de prevenit, gendarmii se transportă de îndată la domiciliul său pentru a face perchisiția obiectelor ce, ar crede necesare descoperirii adevărului ; le este, ênsă, interđis formal de a intra pe timpul nopței, la orele indicate prin art... al acestui regulament.

Ei sunt datorii a se mărgini să ia măsurile de precauțiune prescrise mai la vale.»

Art. 373. «Dacă există în domiciliul preve-niților hârtii sau efecte cari pot servi spre convingere sau pentru descărcare, ei dreséză proces-verbal și pun mâna pe aceste efecte sau pe aceste hârtii.

Ei trebuie să închidă sau să sigileze obiectele pe cari au pus mâna, și dacă aceste obiecte nu sunt susceptibile de a putea fi însemnate prin scriere, ele se pune într'un vas sau sac pe care lipesc uă bandă de hârtie sigilând-o cu si-giliul lor cum și cu acela al prevenitului dacă acesta cere.

Dacă obiectele sunt de un volum prea mare pentru a putea fi la moment ridicate, gendarmii pot să le pună sub priveghiarea unui paznic pe care 'l supune a presta jurământ.

În cazul când gendarmii bănuiesc că s'ar putea găsi într'ua casă, alta de cât unde este domiciliul prevenitului, piese sau efecte de natură a servi la convingiare sau descărcare, ei trebuie să însciințeze de îndată pe procurorul tribunalului respectiv.»

Art. 374. «Tóte operațiunile indicate mai sus se vor face în prezența prevenitului, dacă a fost arestat, sau în fața unui însărcinat al său, dacă prevenitul nu voesce sau nu póte să asiste.

Obiectele 'i se vor presenta spre a le recunósce sau de a le tăgădui și de a pvaarafa dacă va fi casul; în cas de refuz se va face mențiune în procesul-verbal.

În lipsă de împuternicit, devine indispensabilă asistența a doi martori.»

Art. 375. «Dacă sunt indiciî grave contra prevenitului, gendarmiî 'l arestéză; dacă prevenitul nu este present, dă contră-i ordonanța pentru a'l face să compară înaintea lor; acéstă ordonanță se chiamă *mandat de aducere*; ea trebuie să fie investită cu semnătura și chiar cu sigiliul gendarmului care o liberéză și va trebui să desene cât mai esact posibil pe prevenit spre a'i asigura arestarea ori pentru a înlătura înșelăciunea.

Denunțarea sau plângerea nu constituie prin ele singure presupțiuni îndestulătóre pentru a se libera un mandat de aducere contra unui individ cu domiciliul cunoscut. El nu trebuie să fie arestat dacă este present, și ordonanța de a'l face să compară înaintea sa, dacă este absent, nu trebuie dată de cât dacă sunt în contră-i grave presupțiuni.

Dacă prevenitul este absent, mandatul de aducere trebuie să coprindă ordinul de a'l aduce, în cas de a fi arestat, înaintea judecătorului

de instrucție sau a procurorului tribunalului.

Legea nu autorisă pe gendarmi să continue instrucțiunea dupe momentul flagrantului delict.

Cât despre vagabonzi, ómeni fără căpătîi sau certați de justiție, plângerea sau denunțarea póte fi îndestulătoare spre a ordona arestarea lor sau de a libera contră-le mandat de aducere.»

Art. 376. «Gendarmii sunt datori să ia pe dată interogatoriile preveniților aduși înaintea lor.»

SECȚIUNEA III

Formele ce sunt de observat în instrucțiunile judecătorești.

Art. 377. «În toate operațiunile indicate la art. 368 și următorii, de mai sus, gendarmii cer să fie asistați de către primarul localității sau ajutorul său, sub-prefectul sau ajutorul său, și. în cas de lipsă a acestora, de către doi locuitori domiciliați în aceeași comună. Cu toate acestea, ei nu sunt opriți de a dresa procesele lor verbale și fără asistența maritorilor dacă nu le a fost în putință de a și-i procura.

Ei trebuiesc să semneze și a cere să li se semneze procesele lor verbale pe fie-care pagină de către toate persoanele cari au fost față la operațiune ; în cas de refus sau de imposibilitate din partea acestor persoane, vor face mențiune de ele.»

Art. 378. «Dacă ar fi vorba de uă crimă

care cere cunoștințe particulare pentru a fi constatată, ca: uă rană gravă, uă mörte violentă etc., gendarmul trebuie să chiăme una din persónele presupuse, prin arta și profesiunea lor, că sunt capabile de a'i aprecia natura și circumstanțele ; ei vor cere, sub prestare de jurămēt, de a le face raportul lor și de a le da părerea pe onóre și consciință.

Ei nu trebuie să negligeze nici una din măsurile prescrise mai sus și adună cu grijă tóte sciințele cari pot ajuta la descoperirea adevărului.»

Art. 379. «Gendarmi, ne fiind în exercițiul funcțiunei lor judiciare, de cât oficeri de poliție, auxiliari ai ministerului public, dacă capul parchetului se presintă în cursul operațiunilor pentru descoperirea unui flagrant delict, el singur póte continua actele de atributul poliției judecătorești.»

Procurorul tribunalului, dacă a fost prevenit, póte autorisa pe gendarm să continue procedura, și, dacă el însuși a început-o, póte să'l însărcineze cu uă parte a actelor de competența lui.»

Art. 380. «Dupe ce gendarmi au terminat actele de instrucțiune preliminară ce au fost autorisați să facă în cas de flagrant delict, ei trebuie să transmită, fără întârziare, procurorului tribunalului procesul-verbal și tóte actele ce au făcut, hărțile și tóte efectele pe cari au pus mâna sau 'l însciințeză despre tóte măsurile ce au luat pentru paza și conservarea Obiectelor.»

Art. 381. «Gendarmii, în ceea ce privesc exercițiul poliției judiciare, sunt puși de lege sub priveghierea judecătorului de instrucțiune, a procurorilor generali pe lângă curțile de apel respective.»

Art. 382. «Serviciul gendarmeriei, având de scop special de a asigura menținerea ordinii și executarea legilor, oficerii de gendarmerie, independent de atribuțiile ce exercită în virtutea calităților de oficeri ai poliției judiciare, transmit, fără întârziare, procurorilor tribunalelor procesele-verbale ce gendarmii au dresat cu ocaziunea execuțiunii serviciilor lor, constatând crimele și delictele ce au lăsat urme dupe ele ; ei alătură și ori se sciintă ce gendarmii vor mai fi adunat pentru descoperirea autorilor sau complicilor.

Procesele-verbale și sciințele adunate pentru constatarea contravențiunilor de simplă poliție, le înaintază agenților comunali însărcinați cu urmărirea lor.»

CAPITOLUL II

Despre oficerii, sub-oficerii și caporalii comandanți de plutone, secțiuni și stațiuni de plăși și reședințe județiane, considerați ca oficeri ai poliției judiciare pe lângă tribunalele militare

Art. 383. «Oficerii, sub-oficerii și caporalii comunali, comandanți de stațiuni de plăși sau reședințe județene, sunt datori să se conforme, în exercițiul funcțiunii lor, ca oficeri ai poliției judiciare militare, dispozițiunilor art. 80 și următorii din codul de justiție militară.»

TITLUL VII

Instrucția specială și militară a gendarmeriei

Art. 384. «Instrucția oficerilor de gendarmi trebuie să îmbrățișeze tot ce este cuprins în legile și regulamentele privitoare gendarmeriei, a căror cunoștință le este indispensabilă pentru a se pătrunde bine de îndatoririle lor personale și a se pune în stare de a exercita regulat și bine funcțiunile lor ca militari, ca comandanți ai puterii publice și ca oficeri de poliție judecătorească.»

Art 385. «Instrucția teoretică a gradelor inferioare trebuie să cuprindă, mai în special, materia prevădută la titlul III, IV al acestui regulament și, în deosebi, cunoștința aprofundată a funcțiunilor ce ținut sunt chemați să îndeplinescă ca plutonieri, șefi de secțiune, capi de stațiune și ca comandanți ai puterii publice.»

Art. 386. «Instrucțiunea specială a gendarmilor va trebui să aibă de obiect expunerea sumară a îndatoririlor impuse militarilor armei prin titlul IV al acestui regulament, și mai cu deosebire cunoșcerea serviciului ordinar și extraordinar al gendarmeriei.

Se va citi cât de des gendarmilor fiecărei secțiuni, întruniți în casarmă, prescripțiunile acestui regulament și acelor ale armatei privitoare la disciplina, la regulele particulare ce

conduc gendarmeria și a tuturilor dispozițiilor generale cari se întînesc în exercitarea serviciului.»

Art. 387. «Oficerii de ori ce grad, plutonierii și șefii de secțiuni nu vor neglijă nici un mijloc de a întări și întreține instrucția militară a armeei. În acest scop, comandantul de companii dau ordin ca de uă dată pe lună în timpul verei și când nevoile serviciului nu se opun, ca gendarmii secțiunilor aceluiași pluton să se întrunescă în veri una din localitățile cele mai centrale spre a se face exercițiile militare sub comanda plutonierului.

Comandantul companiei va trebui să alégă punctele de concentrare, ast-fel ca gendarmii fie-cărei secții să aibă cam aceeași distanță de parcurs.

Intrunirea gendarmilor secțiunilor pentru instrucțiune nu va putea, sub nici un pretext, să motiveze suspendarea sau întreruperea serviciului obicinuit.»

Art. 388. «În fie-care an, la epoca inspecțiunilor generale, ministrul de interne va acorda gratificațiuni pe companii gradelor inferioare și gendarmilor cari au contribuit mai mult la progresul diferitelor părți ale instrucțiunii speciale și militare.»

TITLUL VIII

Datoriile generale și drepturile gendarmilor în executarea serviciului

CAPITOL UNIC

Art. 389. «Una din principalele obligațiuni ale gendarmeriei fiind de a veghea la siguranța individuală, ea este datoră a da asistență ori cărei persoane care cere ajutorul ei într'un moment de pericol. Ori care militar din corpul gendarmeriei, care nu satisface acestor obligațiuni când 'i a stat prin putință, se va pedepsi conform legii.»

Art. 390. «Ori ce act al gendarmeriei, care turbură pe cetățeni în exercițiul libertății lor individuale, este un abus de putere; gendarmii cari s'ar face culpabili vor fi pedepsiți disciplinar, independent de urmăriile judiciare cari pot fi exercitate contră-le.»

Art. 391. «Afară de cazul de flagrant delict determinat de legi, gendarmii nu pot aresta pe nici un individ de cât în virtutea unui ordin sau mandat liberat de autoritatea competentă; gendarmii cari, contravenind acestei dispozițiuni, dau, semnază, execută, sau fac a se executa ordinul de a se aresta un individ sau chiar 'l arestază, este pedepsit ca culpabil de arestare ilegală.»

Art. 92. «Ori ce individ arestat în flagrant delict, de către gendarmerie, în casurile determinate prin acest regulament și contra că-

ruia nu a fost liberat un mandat de arestare sau uă hotărîre de condamnătiune la pedepse corecționale sau criminale va fi condus deîndată chiar înaintea oficerului de poliție judiciară; el nu pôte fi transferat în urmă într'ua casă de arest sau de prevenție de cât în virtutea unui mandat liberat de către oficerul poliției judiciare.»

Art. 393. «Numai în cazul când, din cauza absenței oficerului de poliție judiciară, prevenitul arestat în flagrant delict nu pôte fi interogat de îndată dupe arestare, el este depus în una din camerile primăriei, unde nu va fi perdut din ochi, sau în camera de siguranță a casarmei, pênă ce va putea să fie condus înaintea oficerului de poliție judecătorească.»

Art. 394. «Când gendarmiî au de notificat veri un mandat și individul a părăsit circumscripția lui respectivă, ei trebuie să se informeze de cazul plecării lui, și în cazul când vor isbuti a'l descoperi sau de a culege indiciî, dupe care justiția s'ar putea pune pe urma lui, ei trebuie să facă mențiune în procesul-verbal prin cari constată căutările lor nefolositoare; ei trimit acest proces-verbal, împreună cu mandatul, procurorului tribunalului din județul unde individul se bănuiesce a se fi refugiat.»

Art. 395. «Forța publică nu pôte fi executată de către autoritățile civile de cât în coprinsul teritoriului lor respectiv; gendarmiî

nu se pot transporta în altă circumscripție fără ordine speciale.»

Art. 396. «Dacă gendarmii sunt atacați în exercițiul funcțiunii lor, ei cer, în virtutea legii, asistența cetățenilor prezinți spre a le da mână de ajutor, atât pentru a respinge atacurile îndreptate contra lor, cât și pentru a asigura executarea cererilor și ordinelor cu cari au fost însărcinați.»

Art. 397. «Gendarmii, cari refuză a da ascultare cererilor legale ale autorităților civile, pot fi reformați dupe ce se va aduce cazul la cunoștința ministerului de interne și de resbel, fără prejudiciul pedepselor de cari se vor face pasibili, dacă din cauza refuzului lor, siguranța publică a fost compromisă.»

Art. 398. «Gendarmii se asigură, cu ocazia vizitelor ce fac comunelor, dacă guardii câmpeni angajați de particulari în condițiile legii poliției rurale și îndeplinesc bine funcțiunile cu cari sunt însărcinați ; ei aduc la cunoștința prefectilor și sub-prefecților tot ce au putut să culegă asupra moralității și felului fiecăruia dintre dênșii.»

Art. 399. «În casuri urgente sau pentru obiecte importante, gendarmii pot cere concursul guardiilor câmpeni angajați de particulari, spre a-i seconda în executarea ordinelor ce primesc și pentru menținerea ordinei și siguranței publice ; dar sunt datorii de a încunoștința de aceste cereri pe primari și sub-

prefect, ca și de motivele ce 'i au nevoit la acésta.»

Art. 400. «Gendarmii trimit, la trebuință, primarilor spre a fi comunicate guardilor câmpeni particulari, semnalmentele indivișilor ce au ordin de a aresta.»

Art. 401. «Gendarmii sunt scutiți de ori-ce plată pentru trecerea pe poduri fixe sau plutitoare ; de asemenea sunt scutite trăsurile, caii și persoanele ce merg sub escorta lor.»

Art. 402. Gendarmii nu pot fi distrași de la funcțiunile lor spre a fi întrebuințați la serviciile personale ; oficerii gendarmeriei nu pot nici ei, pentru îndatoriri ale lor personale, să întrerupă rëndul la serviciu al gendarmilor.»

Art. 403. «Oficerii gendarmeriei, când fac serviciul călare, au dreptul de a fi însoțiți de câte un gendarm călare de ordonanță, în toate inspecțiile și vizitele ce fac comunelor, dar nu pot să păstreze pe același gendarm spre 'l însoți pe tot parcursul inspecțiilor și vizitelor ; acel gendarm va fi schimbat din secție în secție, întorcându-se imediat la reședința lui.»

Art. 404. «Oficerii și gradele inferioare priveghiază ca gendarmii să nu ostenéscă, nici să maltrateze caii lor, dar, din contră, să întrebuințeze cu ei tot-d'a-una blândețea, spre a putea să capete rezultatele cari, nici uădată nu le vor obține prin cale de violență.

Ori care gendarm, dovedit că a maltratât calul său, va fi cu asprime pedepsit.»

TITLUL IX

Dispozițiuni trnsitorii

Art. 405. «Inspectorul general, inspectorul de circumscripție, comandantul de companie, plutonierul și șefii de secțiuni, vor avea fiecare cancelaria lor, compusă de uă cam dată din următorul personal :

a) La inspectoratul general va fi : un căpitan sau locotenent adjutant al inspectorului și cap al cancelariei, însărcinat cu corespondența și ținerea scriptelor :

Un sergent-adjutant sau sergent-major ;

Un archivar-registrator ;

Un copist.

b) In inspectoratul de circumscripțiuni va fi :

Un sub-locotenent, însărcinat cu corespondența și ținerea scriptelor ;

Un sergent-major ;

Un copist.

c) La companii, afară de locotonentul contabil al acesteia, ajutor al comandantului companiei ;

Un sergent-major, șef al cancelariei ;

Un sergent-furier, însărcinat cu ținerea registrelor și cu corespondența comptabilităței în bani ;

Un sergent-furier, însărcinat cu registrele comptabilităței în materii, și

Un sergent-magasiner.»

Art. 406. «Fie-care din acești funcționari și

grade se vor numi conform dispozițiunilor art. 7 din lege.

Salariile și indemnisațiile lor de hrană și locuință se vor prevedea regulat în bugetul ministerului de interne.»

Art. 407. «Personalul destinat inspectoratului general, ca și acela de circumscripții se va înscrie în statul companiei de la reședința respectivă.»

Art. 408. «Uă decisiune ministerială va stabili formularele diferitelor registre, *carnete* și *foi de serviciu* necesare unităților de gendarmerie prevădute prin acest regulament.»

Art. 409 «Un biurou al direcției administrațiunei generale a personalului și poliției de siguranță va fi însărcinat special cu misiunea de a centralisa lucrările și expedia corespondența relativă la acest serviciu.»

REGULAMENT

DE

CHELTUELI IN MATERIE CRIMINALA

24 Decembre 1876 .

Dispozițiuni preliminare

Art. 1. «Primii-președinți ai curților de apel, vor ordonanța, în limitele creditelor ce li se vor deschide de ministerul justiției, sumele necesare pentru plata cheltuelilor de justiție criminală; pentru actele și procedurile care vor fi ordonate din oficiu sau dupe cererea ministerului public. Casierii generali, în numele ministerului public, vor urmări indemnitatea fiscului de toate acele cheltueli care nu sunt în sarcina Statului.»

Art. 2. «Sunt coprinse sub numele de cheltueli de justiție criminală, în care intră cheltuelile de instrucțiune și de urmărire în materie corecțională și polițienescă :

1. Cheltuelile de strămutarea preveniților sau acușaiilor, de strămutarea procedurilor și

obiectelor care ar putea servi în contra sau în favoarea preveniților sau acușaiilor.

2. Cheltuelile de extradiciunea preveniților, acușaiilor sau condamnaților.

3. Plata medicilor, chirurgilor, mōșelor, experților și interpreților.

4. Indemnitițile ce pot fi hotărâte pentru martori și jurați.

5. Cheltuelile pentru paza peceților, pentru sequestru și oborul de oprélă;

6. Indemnitatea hotărâtă oficerilor de justiție și judecătorilor pentru mergerea în fața locului unde s'a comis crima sau delictul, precum și pentru alte călătorii, necesare instrucțiunei procedurilor.

7. Portul scrisorilor și pachetelor pentru instrucțiunea criminală.

8. Cheltuelile tipăririlor, decisiunilor, sentințelor și ordonațelor de justiție.

9. Cheltuelile executărilor hotărârilor criminale.

10. Cheltuelile asimilate celor de instrucțiunea proceselor criminale și cari vor resulta:

a) Din procedurile din oficiu pentru interdiciune.

b) Din urmăriirile din ofici , în materie civilă.

c) Din inscripțiunile hipotecari cerute de ministerul public.

d) Din strănutarea grefelor.*

Art. 3 «Nu sunt cuprinse sub numirea de cheltueli de justiție criminală:

1. Plata consiliilor sau apărătorilor acușăților chiar numiți din oficiu.

2. Cheltuelile de drum ale militarilor în activitate de serviciu, chemați spre mărturie înaintea ori-căror judecătoria sau tribunale.

3. Cheltuelile afgerii decisiunilor, sentințelor sau ordonanțelor de justiție care vor fi plătite de comune.

4. Cheltuelile îngropării tutulor cadavrelor găsite ori în ce loc, care sunt asemenea în sarcina comunelor. dacă cadavrele nu sunt reclamate de familiile lor; rămânând ênsă comunelor dreptul de recurs în contra moștenitorilor.

5. Cheltuelile de transferarea condamnaților pe la închisori și alte locuri de osândă sau de corecțiune, cari vor rămâne și de acum înainte în sarcina Statului.

6. Cheltuelile strămutării tutulor condamnaților scăpați din locul osândei, cari vor fi în sarcina ministerului din întru și de resbel, în ceea ce privesce pe fie-care.

7. Cheltuelile închisorilor de pedépsă și de prevențiune cari vor rămânea în sarcina ministerului din năuntru.

8. Cheltuelile strămutărei desertorilor armați, cari sunt în sarcina ministerului de resbel

9 Cheltuelile ocașionate prin urmăriile intentate înaintea tribunalelor militare și cheltuelile de procedură d'inaintea tribunalelor militare în contra conscrișilor refractori sau desertori, cari sunt asemenea în sarcina ministerului de resbel.

10. Tóte cele-l-alte cheltueli, de ori-ce natură ar fi, care n'au de obiect urmărirea descoperirii, a judecăței și a pedepsirei crimelor, delictelor sau contravențiunilor, cari sunt de competența sau a curților de apel, curților de jurați sau a tribunalelor corecționale, ori polițienesce, afară din excepțiunile enunțiate în titlul II al acestui regulament.»

TITLUL I

Tarif de cheltueli

CAPITOLUL I

Despre cheltuelile de strămutarea preveniților sau acușăților. de strămutarea procedurilor și obiectelor cari pot servi contra sau în favórea preveniților sau acușăților.

Art. 4. «Preveniții sau acușății vor fi conduși pe jos de jandarmerie din brigadă în brigadă; vor putea cu tóte acestea, în cas de circumstanțe extraordinare, să fie transportați sau în trăsură sau călări, dupe cererea motivată a oficerilor de poliție judiciară.

Acéstă cerere se va alătura în original sau în copie, legalisată de aceea care vor da ordinea, pe lângă fie-care stat sau memoriu de cheltueli ale celor ce vor fi făcut transportul.»

Art. 5. «Când strămutarea, în mod extraordinar, va fi ordonată din oficiu sau cerută de prevenit sau de acusat, din cauza neputinței în care s'ar afla de a face sau de a continua călătoria pe jos, acéstă neputință va fi con-

statată prin certificat de medic sau de chirurg, unde ar fi asemenea.

Acest certificat va fi menționat în cerere, și va rămânea alăturat la dânsa.»

Art. 6. «În cazurile excepționale de mai sus, strămutarea preveniților sau acușăților se va face prin îngrijirea oficerilor municipali cu mijlocele obicinuite, și pe prețurile cele mai moderate.»

Art. 7. «Preveniții sau acușății, vor putea tot-d'a-una să se strămute în trăsură cu cheltuiala lor, supunându-se ênsă măsurilor de precauțiune ce va prescrie magistratul, care va fi ordonat strămutarea, sau capul escortei însărcinat a o executa.»

Art. 8. «Strămutarea preveniților sau acușăților, în năuntru orașului Bucuresci, se face tot-d'a-una prin trăsuri închise.»

Art. 9. «Procedurile sau obiectele care ar putea servi în contra sau în favórea preveniților sau acușăților, vor fi transportate de gendarmii însărcinați cu conducerea lor.

Dacă, din cauza greutăței sau volumului, acele obiecte nu pot fi transportate de gendarmi, ele se vor transporta dupe ordinea înscrisă a magistratului care va ordona strămutarea lor, prin îngrijirea autorităților comunale, pe prețuri economice și precauțiunile cuvenite pentru siguranța obiectelor.»

Art. 10. «Alimentele și cele-l-alte, ajutóre neapărat trebuinciose preveniților sau acușăților în timpul strămutărei lor, li se vor pro-

cura de casele de închisóre sau de oprélă ale locurilor din drumul lor.

Acéstă cheltuială nu va fi considerată ca făcënd parte din cheltuelile generale de justiție, ci va intra în masa cheltuelilor ordinare ale caselor de închisóre și de oprélă.

În locurile unde nu sunt case de închisóre nici de oprélă, primariî vor procura alimentele și alte obiecte și prețul se va întórce caselor comunale ca cheltueli generale de justiție.

Maximum acestor cheltueli nu vor întrece cinci-deci bani pe di pentru fie-care om.»

Art. 11. «Gendarmii nu vor putea însoți pe preveniți sau acușați dincolo de reședința uneia din brigadele cele mai apropiate cu cea din care face parte, fără uă ordine expresă a căpitanului comandant al gendarmeriei districtului.»

Art. 12. Dacă prin executarea de ordini superióre, relative la strămutarea preveniților sau acușăților, este necesar a întrebuița mijloce extraordinare de transport, precum : poștă deligență și altele, cheltuelile acestui transport și alte cheltueli ce vor fi nevoiți gendarmii să facă pe drum, se vor întórce celor în drept ca cheltueli de justiție criminală, dupe memoriî detaliate pe lângă care se vor alătura ordinele în original sau în copie pentru facerea transportului în cestîune, și chitanțe particulare pentru cheltuelile cari sunt de natură a fi cu acest mod constatate.

Dacă gendarmii n'au mijlóce a face chel-

tueli de la dênșii, li se va libera un mandat provisoriu pentru suma presupusă necesarie de către magistratul care va ordona transportul.

Se va face mențiune în ordinea de transport de suma coprinsă în acel mandat.

Ajungând la destinațiunea lor, gendarmii vor face să li se reguleze definitiv memoriul de către magistratul înaintea căruia prevenitul va trebui să se înfățișeze.

Nu se va aloca gendarmilor nici uă cheltuală de întórcere.»

Art. 13. Când, în conformitate cu dispozițiunile codicelui de instrucțiune criminală asupra falsului, depositarii particulari de chârții atacate false sau de acte de comparațiune, vor fi obligați să se transporte la grefă sau înaintea unui judecător de instrucțiune, ca să remită acele chârții sau acte, li se va aloca pentru fie-care vacațiune de trei ore, uă indemnitate de un leu, cinci-đeci bani.

Acesti depositari vor avea tot-d'a-una dreptul de a face în persónă transportul și remiterea chârțiilor sau actelor, fără să pótă fi îndatorați de a le încredința la uă a treia persónă.»

Art. 14. «În cazul prevăđut prin art. precedent, cheltuelile depositarilor particulari se vor regula dupe cum se arată mai jos la cap. V, pentru medici, chirurgi etc.

CAPITOLUL II

Onorariile și vacațiunile medicilor, chirurgilor, mōșelor, experților și interpreților.

Art. 15. «Onorariile și vacațiunile medicilor, chirurgilor, mōșelor, experților și interpreților, pentru operațiunile ce vor face dupe rechișiunea oficerilor de justiție sau de poliție judiciară, în casurile prevădute la art. 42, 43, 146, 357 din codicele de instrucțiune criminală, se vor regula dupe cum urmază.»

Art. 16. «Fie-care medic sau chirurg, afară de acei de județe, de comisii și de plăși, va primi :

1) Pentru fie-care vizită și raport, coprin-dându-se și cel d'ântêiū pansament, dacă cere trebuința :

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila șese lei.

In cele-alte orașe patru lei.

2) Pentru autopsia cadavrelor, desgroparea și alte operațiuni :

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila cinci-spre-dece lei.

In cele-alte orașe dece lei.»

Art. 17. «Visitele făcute de mōșe vor fi plătite :

La Bucuresci, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila patru lei.

In cele-alte orașe doui lei.»

Art. 18. «Afară de taxele de mai sus, pre-

ciul necesariilor furnisate pentru operațiuni va fi înapoiat.»

Art. 19. «Pentru cheltuelile de îngroparea cadavrelor, trei-zeci lei.»

Art. 20. «Nu se va aloca nimic pentru căutarea bolnavilor, care ar urma, sau după cel d'ântâi pansament, sau după vizitele ordonate din oficiu.»

Art. 21. «Fie-care expert sau interpret va primi pentru fie-care vacațiune de trei ore :

La București, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila cinci lei ; iar în cele-lalte orașe trei lei.

Nu se va putea aloca pentru fie-care și mai mult de două vacațiuni de și și una de noapte.»

Art. 22. «Traducțiunile înscris vor fi plătite, pentru fie-care pagină de trei-zeci rânduri, precum urmază :

La București, Iași, Focșani, Craiova, Galați și Brăila, lei unu.

În cele-alte orașe bani cinci-zeci.»

Art. 23. În cas de a se duce la uă depărtare mai mult de două kilometre de reședința lor, medicii, chirurgii, mōșele, experții și interpreții vor fi indemnisați, pe lângă taxa mai sus hotărâtă, de cheltuelile transportului și ale șederei lor în fața locului după cum se arată la cap V.»

Art. 24. «În toate casurile când medicii, chirurgii, mōșele, experții și interpreții, vor fi chemați, sau înaintea judecătorului de in-

strucțiune, sau la desbateri din motivul declarațiunei lor sau raporturile lor, indemnitațiile, de vor cere, li se vor plăti ca la martori.»

CAPITOLUL III

Indemnitațiile care pot fi date martorilor și juraților

Art. 25. «Conform art. 79 din procedura criminală, martorii, audiți în instrucțiune sau la judecată, vor primi, dacă cer, uă indemnitate care este regulată precum urmază.»

Art. 26. «Pentru fie-care și în care martorul va fi fost luat de la muncă sau afacerile sele, i se va putea da: la București, Iași, Focșani, Galați, Brăila, lei trei.

In cele-alte orașe lei doi.»

Art. 27. «Martorii de sex femeesc primiți să dea mărturie și copiii de amândouă sexele mai mici ca 15 ani, audiți, în formă de simplă declarare, vor primi aceeași indemnitate prevădută la art. 26.»

Art. 28. «Martorii domiciliați în depărtare de mai puțin de patru kilometri de locul unde au a fi audiți, nu vor avea drept la nici uă indemnitate de călătorie dacă nu es din plasa lor. Cei chemați afară din plasa lor vor priimi pentru cheltucii de drum lei doi.»

Art. 29. «Nu se va da nici uă taxă militarilor în activitate, când vor fi chemați ca martori,

Cu toate acestea li se vor putea da uă indemnitate pentru şederea lor obligată afară din garnisonă sau din locul unde sunt cantonaţi.

Ea se va ridica pentru oficerii de ori ce grad la cifra arătată la art. 46 al. 2, iar pentru sub-oficieri şi soldaţi va fi de jumătate.»

Art. 30. «Toţi martorii cari primesc lăfă pentru un serviciu public, nu vor avea dreptul de cât la cheltuelile de călătorie care li se vor regula dacă li se cuvine, şi dacă cer, dupe cum se arată la cap. V.»

Art. 31. «Indemnitatea cuvenită martorilor, se va răspunde de preşedintele curţii cu juraţi în numerariu dacă vor fi fost citaţi dupe cererea ministeriului public sau în puterea unei ordonanţe dată din oficiu în casurile prevădute prin art. 302 şi 328 din procedura criminală. Aceste răspunderi le va face din creditul ce în acest scop va îngriji a se deschide de primul-preşedinte al curţii, şi în Bucureşti de ministerul justiţiei. Pentru fie-care sumă ce se va libera va lua chitanţa martorului, pe care va certifica curtea suma dată şi dacă a fost cerută de martori. Aceste chitanţe vor servi ca acte justificative pentru suma ordonanţată.»

Art. 32. «Martorii citaţi, dupe cererea acusaţilor, vor primi, dacă cer, indemnităţile mai sus hotărâte de la ei.

Preşedintele curţii chiar în şedinţă 'i vor îndatora a indemnisa pe martori, şi numai în

cas când acuşaţi nu vor fi în stare a răspunde acele indemnitaţi, preşedintele le va putea libera suma cuvenită; va îngriji ênsă ca chiar în acea zi să se notifice casierului spre a 'i urmări pentru îndestularea Statului.

Martorii citaţi dupe cererea părţilor civile, dacă cer, vor primi indemnisaţiunile sus arătate de la aceia dupe a căror cerere a fost chemaţi.»

Art. 33. «Juraţiî care vor fi îndatoraţi să se ducă într'ua depărtare de mai mult de două kilometre de la reşedinţa lor actuală, au dreptul a cere cheltuelile de călătorie câte lei şese de miriametru.

Pentru nici uă altă cauşă nu li se va putea da nimic.»

Art. 34. «În mandatele liberate martorilor şi juraţiilor, se va arăta că taxa acolo coprinsă a fost cerută de acestia.»

CAPITOLUL IV

**Cheltuelile pentru paza pecetilor şi a animalelor
din oborul de oprélă**

Art. 35. «În casurile prevădute prin art. 34, 36, 37, 86 şi 87 din procedura criminală, taxa pentru paza pecetilor se va da numai atunci când nu se va fi găsit de cuviinţă a încredinţa acea pază la ómenii casei unde s'a pus peceti.

În acest cas fie-care păzitor de peceti numit din oficiu va primi pe fie-care zi:

La București, Iași, Craiova, Focșani, Galați și Brăila lei unu și jumătate.

. In cele-alte orașe lei unu.»

Art. 36. «În materie criminală și corecțională femeile nu pot fi numite păzitoare de peceti.»

Art. 37. «Animalele și ori-ce altă obiecte supuse stricăciunii nu vor putea rămâne închise sau sub regulare mai mult de opt zile.

Dupe acest termen, ele vor fi sau restituite pe cheazășie, sau puse în vânzare dupe ordinea judecătorului de plasă sau a judecătorului de instrucțiune..»

Art. 38. «Restituirea lor la cel în drept de a le primi, se va face când acesta va da cheazășie pentru dênșele și va plăti cheltuelile oborului de oprélă sau ale sequestrului.»

Art. 39. «În cas contrariu obiectele sau animalele se vor vinde și din prețul lor se va opri mai ântêi cheltuelile sequestrului sau ale oborului de oprélă cu privilegiu și mai înainte de ori-care altele. Restul se va depune la casierul local al fiscului spre a se întrebuința dupe hotărîrea judecăței.»

Art. 40. «Vândărea se va face prin strigări publice în bâlciu (iarmaroc) cel mai apropiat sau în dîlele de târg dupe stăruința casierului local al fiscului.

Vândărea va fi anunțată cu 24 ore mai înainte prin înștiințări afiște în locurile principale ale bâlciului.

Acéstă formalitate nu se va îndeplini dacă așa va fi dispus expres în ordonanța sa

judecătorul de plasă sau judecătorul de instrucție luând de termen mica însemnătate a obiectului de vândut.»

CAPITOLUL V

Despre cheltuelile de drum și ședere la care poate da loc instrucțiunea procedurilor.

Art. 41. «Se acordă indemnități medicilor, chirurgilor, mōșelor, experților, când toți aceștia, din cauza funcțiunei ce au a îndeplini, și mai ales în căsurile prevădute la art. 43 și 44 din codicele de procedură criminală, sunt obligați a se transforma la veri-uă localitate mai depărtată de două kilometre; de la reședința lor, fie în district sau fie aiurea.»

Art. 42 *. «Acastă indemnitate se hotărăsce pentru fie-care miriametru de mers și întors, dupe chipul următor:

1) Pentru experți și interpreți lei 6 pe miriametru.

2 Pentru mōșe lei 3.

Medicii sau chirurgii au drept la transport u lor în trăsura parchetului.

Când medicul sau chirurgul, din diferite circumstanțe, este nevoit a se transporta cu altă trăsură de cât aceea a parchetului, costul transportului cade în sarcina Statului.

În cas când în drum sē va opri pentru alte afaceri străine serviciului justiției, nu li

*) Art. 42 a fost modificat prin regulamentul din 30 Ianuarie 1999. El e reprodus aci cu modificările introduse.

se va conta plata trăsuri pentru timpul consumat în acele afaceri.

Costul transportului se va constata prin proces-verbal încheiat în fața locului, adevărit de autoritatea comunală respectivă și se va depune la parchetul tribunalului.

Procurorii sunt ținuți a verifica aceste procese-verbale și găsindu-le în regulă să le înainteze spre plată Ministerului Justiției.»

Art. 43. «Indemnitatea se va regula pe miriametru și jumătate de miriametru.

Fracțiunile de 7 sau 9 kilometre, vor fi numărate pentru un miriametru și cele de 3 pînă la 7 kilometri pentru uă jumătate de miriametru »

Art. 44. «Pentru a ușura regularea acestei indemnități, ministerul justiției va face un tablou de distanțe în miriametre și kilometre de la fie-care comună pînă la fie-care tact de sub-prefectură și pînă la reședința districtului.

Acest tablou, se va depune în grefa curților apelative, tribunalelor de prima instanță și se va publica uă edițiune oficială de tóte aceste tablouri de distanțe în miriametre, în kilometre, pentru tótă România.

Pînă la facerea tabloului de miriametre, indemnitatea de transport se va calcula dupe poște: comptându-se două miriametre într'ua poștă.»

Art. 45. «Când persónele enumerate la art. 41 vor fi oprite în cursul călătoriei de uă forță majoră, ele vor primi indemnitatea pentru fie-care ȑi de ședere forțată.

Cei de la No. 1 (art. 42) lei cinci.

Cei de la No. 2 (art. 42) lei trei.

Ei vor fi datori a face a se constata de autoritatea comunală locală sau de autoritatea administrativă, cauza șederei lor forțată pe drum și de a prezenta certificatul constatator de acesta, drept dovadă pentru cererea de taxă.

Aceste dispozițiuni se aplică și martorilor în casuri de asemenea natură.»

Art. 46. «Dacă aceleași persoane se vor găsi obligate de a prelungi șederea lor în orașul unde se va face instrucțiunea procedurii, și care oraș n'ar fi orașul domiciliului lor, li se va aloca pentru fie-care zi de ședere, uă indemnitate care se statornicesce în modul următor :

1) Pentru medici, chirurghi, experți și interpreți:

La București, Iași, Focșani, Craiova, Galați, Brăila, lei doi.

În cele-l-alte orașe lei unu și jumătate.

2) Pentru móșe :

La București, Iași, Focșani, Craiova, Galați, Brăila, lei unu și jumătate, în cele-l-alte orașe lei unu.»

Art. 47. Taxa de indemnități de drum și de ședere va fi îndoită pentru copiii de sex bărbătesc mai mici de 15 ani și pentru fete mai mici de 21 ani, când aceștia vor fi chemați ca martori și vor fi întovărășiți la drum și la șederea lor de părinții, mamele, tutorii și curatori. Rămâne ênsă acestor din urmă să dovedescă calitatea lor.»

CAPITOLUL VI

Despre portul chârţiilor, dosarelor sau al
pachetelor.

Art. 48. «Portul chârţiilor, dosarelor sau al
pachetelor, ce se vor adresa de diferite instanţe
constituite, se va socoti la finele procesului
de grefierul respectiv al instanţei unde rămâne
dosarul cauzei, sub privighiarea şi viđa pro-
curorului şi a preşedintelui prin încheere de pro-
ces-verbal. care se va alătura la finele dosa-
rului, şi se va împlini de la partea ce
a perdut, dupe tariful postal, în folosul fiscului.»

CAPITOLUL VII

Despre cheltueli de tipar

Art. 49. «Nu se vor plăti cheltueli de ti-
par asupra fondurilor generali de justiţie cri-
minală, de cât pentru obiectele următoare :

1) Pentru tipărirea de afişe şi extracte de
hotărâri în «Monitorul Oficial», precum se le-
givesce la art. 34 al codicului penal.

2) Pentru tipărirea în foile oficiale sau în
placarde a semnalmentelor persónelor ce se
urmăresc pentru a fi arestate.

3) Pentru actele despre care vre-uă lege sau
decret Regesc special cere a fi publicate.

Art. 50. «Numărul de exemplare al afişelor,
sau celor-l-alte imprimăte, se vor hotărâ de
procurorii generali ai curţilor de apel dupe
localităţi.»

Art. 51. «Fie-care curte apelativă va numi un tipograf care va face serviciul ei și al tribunalelor supuse jurisdicțiunei sele.

Procurorii generali ai curților de apel vor informa pe ministerul justiției despre prețul și condițiunile de tipărire ce se va face cu tipografi curților de apel.»

Art. 52. «Tipograful este răspundător ca tipărirea să se facă dupe modelul trimis subsemnătura președinților sau a procurorilor curților sau tribunalelor.»

Art. 53. «Procurorii vor ține act de toate imprimatele ce se fac. Două exemplare de pe fie-care tipărire se vor depune la parchet, și două alte se vor trimite, prin procuror, ministerului justiției.»

Art. 54. «La fie-care trei luni, tipografi vor da procurorilor notele lor pentru a se verifica.

Ei vor alătura pe lângă note câte un exemplar de obiectul tipărit ca piesă justificativă.

Aceste note se vor face executorii prin ordonanțe de președinții curților și tribunalelor asupra rechizițiunilor ministeriului public. Ordonanța va conține arătarea articolelor de lege sau a decretelor pe temeiul cărora s'a ordonat imprimarea.

Casierii, despre care se tratează la art. 1 al regulamentului de față, vor plăti ordonanțele președinților în termen de 36 ore de la primire, dupe mandatul primului-președinte.»

TITLUL II

Despre cheltuelile asimilate cu cele ale instrucțiunii proceselor criminale.

CAPITOLUL I

Despre interdicțiune de oficiu

Art. 55. «Afară de urmărirea ce se vor face acelor ce lasă liberi nebuni sau furioși pentru a se aplica delicuenților penalitățile prescrise de art. 289 și 393 din codicele penal, ministeriul public, când interdicțiunea nu se va provoca de rude, o va urmări din oficiu, nu numai la casurile de furor ci și la casurile de imbecilitate și de pierderea minții, dacă individul n'are nici soț, nici soție, nici rude cunoscute, în conformitate cu art. 437 din codicele civil.»

Art. 56. Cheltuelile acestei proceduri se vor avansa de casierii arătați la art. 1 din regulamentul de față, dupe ordonanțele date de președinții respectivi, în urma rechizițiilor ministeriului public.»

Art. 57. Dacă interdicșul este solvabil, cheltuelile de interdicțiune se vor face în sarcina sa, și împlinirea lor se va executa apoi, cu privilegiu și preferință din bunurile sale, și la cas de neajuns din bunurile tatălui sau ale mamei, ale soțului sau ale soției.»

Art. 58. «Dacă interdicșul și rudele citate

În articoliți precedenți vor fi într'ună stare de neavere, constatată prin certificat al primarului, vădat și aprobat de sub-prefect și prefect, nu se vor plăti cheltueli de cât martorilor care nu sunt rude sau aliați ai interdișului

CAPITOLUL II

Despre urmăriřile din oficiu în materie civilă

Art. 59. «Cheltuelile de actele și procedurile făcute asupra urmăriřii din oficiul ministeriului public, în casurile prevădute de codicele civil și mai cu sémă de art. 36, 39, 67, 166, 173 și 174 din codicile civil relative, la actele stărei civile, se va plăti taxa, și împlini dupe cum se legiuesce la capitolul precedent »

Art. 60. «Se va urma în conformitate cu acésta și când ministeriul public va urmări din oficiu rectificațiunile actelor de stare civilă.»

CAPITOLUL III

Despre inscripțiuni ipotecare cerute de ministeriul public

Art. 61. Cheltuelile de inscripțiune ipotecară in conformitate cu art. 124 din codicele de instrucțiune criminală, se vor avansa de casierii prescriși la art. 1 al regulamentului de față. Acestea se vor împlini apoi din bunurile condamnaților la casurile și dupe formelegiuite.»

Art. 62. «Se va urma tot ast-fel în tóte

casurile unde ministeriul public este dator, în conformitate cu legea și cu decretele, să facă inscripțiuni ipotecare din oficiu în interesul femeilor, minorilor, tesaurului și altele.»

TITLUL III

Despre lichidațiunea și despre împlinirea cheltuelilor

Art. 63. «Conamnațiunea la cheltueli va fi pronunțată în toate procedurile, solidar în contra tuturor autorilor și complicilor aceluiași fapt, și în contra persoanelor responsabile civil de delict.»

Art. 64. «Acei care se vor fi constituit parte civilă, sau că vor fi perdut sau nu, vor fi personalmente responsabili de cheltuelele instrucțiunei, rămânându-le recurs contra prevenițiilor sau acușărilor ce vor fi condamnați și contra persoanelor responsabile civil de delict.»

Art 65. Sunt asimilați părților civile:

1) Ori-ce regie sau administrațiune publică în ceea ce privesce procesele urmărite, sau dupe cererea sa sau din oficiu și în interesul ei, când ele se constitue parte civilă, conform art. 6 din procedura codicelui criminal.

2) Comunele și stabilimentele publice, în procesele instruite, sau dupe cererea lor sau din oficiu pentru crime sau delictes comise contra proprietăților lor, tot conform art. 6 din procedura criminală.»

Art. 66. «Ori de câte ori va fi parte civilă

în cauză și nu va justifica de scăpătăciunea ei dupe forma prescrisă de art. 420 din codicele de instrucțiune criminală, execuțiunile pentru cheltuelile de instrucțiune se vor putea hotărâ în sarcina ei.»

Art. 67. «Acastă regulă se va urma și în materie de poliție simplă sau corecțională.»

Art. 68. «Se declară în ori ce cas în sarcina statului și fără recurs contra condamnărilor :

1) Indemnătățile juraților pentru strămutarea lor.

2) Tóte cheltuelile pentru executarea decisiunilor criminale.»

Art. 69 «Se va face pentru fie-care afacere criminală, corecțională, sau de simplă poliție, un stat de lichidațiune de cheltueli, altele de cât acelea ce sunt menționate în articolul precedente. Când această lichidațiune nu va putea fi coprinsă, sau în ordonanța de punere în libertate, sau în hotărârea sau decisiunea de absoluțiune sau condamnățiune, judecătorul competente va ordona împlinirea în contra celui de drept chiar pe statul de lichidațiune.»

Art. 70. «Împlinirea cheltuelilor de justitie avansate de casierii menționați la art. 1 al regulamentului de față, și care n'ar fi de categoria acelor ce sunt în sarcina statului, se va urmări prin tóte mijlócele de drept, și în cele dupe urmă, chiar prin constrângerea corporală.»

Art. 71. «Casierii vor da s ma de împlinirile făcute precum  i pentru cele-lalte venituri ale statului. La cas de insolvabilitate a p r ilor contra cărora s'a dat ordine de împlinire, casierii vor fi scuti i de împlinirea sumelor cuvenite de la aceștia, d nd s m  de st ruin ele făcute  i prezent nd certificate legale de sc p t ciune, fără prejudiciu de urmăririle ce se vor putea exercita la cas când persoanele arătate ar deveni solvabile.»

Art. 72. «La  initul fie-cărui trimestru, casierii vor presenta ministerului justiției starea de instrucțiune a împlinirilor făcute în cursul trimestrului.

Procurorii generali  i procurorii tribunalelor, vor trimite asemenea ministerului, la finele fie-cărui trimestru, tablouri de sumele cheltuite, în care vor arăta anume notifica iunile făcute casierilor generali, pentru a urmări împlinirea lor  i rezultatele ob t nute.»

Art. 73. «T te dispozițiunile contrarii sunt abrogate.»

INSTRUCȚIUNI

PENTRU

AUTOPSIILE MEDICO-LEGALE

(publicate în „Monitorul Oficial” din 28 Aprilie 1895)

I

Dispozițiuni generale

Art. 1. «Cercetarea medico-legală a unui cadavru uman (autopsia) trebuie să fie făcută de 2 medici, dintre cari unul are să fie medicul legist al parchetului județului, iar cel-alt va fi ales de procuror dintre medicii urbei cu aptitudini speciale pentru asemenea lucrări (vezi art. 42 și 43 din codul de procedură criminală). Acești medici sunt numiți medici-experti.»

Art. 2. «În cas de împiedicare legală, medicii experți pot fi înlocuiți de alții (cari asemenea trebuie să presinte cunoștințe de medicină legală), și din cari cel puțin unul să fie în funcțiune publică. Numai în cazuri excepționale și numai în comunele rurale autopsia se va putea face de către un singur medic în funcțiune publică.»

Art. 3. «Cercetarea medico-legală a unui cadavru constă din următoarele operațiuni:

- 1) Ridicarea cadavrului;
- 2) Examenul exterior și anume:
 - a) Al semnelor constatând indentitatea;
 - b) Al semnelor morței ;
 - c) Al orificiilor naturale.

3) Descrierea diferitelor regiuni cu privire la leziuni din violență sau alte stări patologice.

- 4) Examenul interior în ordinea următoare:
 - a) Capul;
 - b) Fața;
 - c) Gâtul;
 - d) Toracele;
 - e) Cavitata abdominală;
 - f) Canalul vertebral.»

Art. 4. «Ridicarea cadavrului de pe locul unde s'a găsit și inspecțiunea exterioră se poate face imediat de către un singur expert, autopsia, însă, propriu zisă, nu se poate face înainte de 24 ore dupe morțe.»

Art. 5. «Medicul, care însoțește pe magistrat la locul unde individul a murit, este dator să declare: dacă morțea este reală, de când datéză, și dacă sunt semne de morțe violentă. El notéză locul unde s'a aflat cadavrul, pozițiunea lui, starea obiectelor d'împrejur și starea vestmintelor cu care este îmbrăcat.»

Art. 6. «Dacă cadavrul este putrefiat, acesta nu împedică cercetarea medico-legală. Ori c are

ar fi gradul putrefacțiunei, se p^ote descoperi data morței individului, diferite lesiuni, contusiuni, fracturi, corpi străini, otrăvuri în organe, precum se p^ote determina identitatea cadavrului prin măsurarea óselor, aprecierea suturilor craniene, formei basinelui, colórei p^{er}ului, lipsei de veri un membru, graviditátei.

Când este vorba de uă exhumațiune, pentru descoperirea veri unei crime, medicul expert se va pronunța în favórea ei, ori cât de vechiă ar fi data morței.

În cas de exhumațiune se va lua și uă cantitate de pământ d'împrejurul cadavrului pentru examinarea chimică.»

Art. 7. «Dacă medicul bănuiesce mórte violentă, o daclară procurorului, care va ordona transportarea imediată a cadavrului în locul apropiat pentru autopsie. (Cadavrul se va transporta cu precauțiune spre a nu fi sguđuit, putându-se așeđa pe targă sau pe căruță cu arcuri).»

Art. 8. «Pentru facerea autopsiei se va alege un loc spațios și bine luminat. Lumina ȓilei este preferabilă luminei artificiale, afară de casuri urgente, cari nu permit amânarea, ceea ce se va menționa în raportul mēdico-legal.»

Art. 9. «În cas când cadavrul este înghețat, se va pune într'un loc încălđit pēnē la desghețarea lui suficientă, fără a se întrbuința apă caldă pentru acest scop.»

Art. 10. «Medicii experți chemați a face autopsia medico-legală vor avea uă cutie cu in-

strumente în bună stare, și anume: 4 - 6 scalpele, dintre cari jumătate în formă dreaptă și jumătate în formă curbă, 1 cuțit solid pentru cartilaje, 1 costotom, 2 pinsete, 2 cârlige duble, 2 perechi fórfeți, una mai solidă cu ramură bontă și alta ascuțită, uă sondă pentru scóterea urinei, un termometru medical, uă perechiă fórfeți pentru intestine, 3 sonde : una mai mare și 2 mai mici, 1 ferăstrău, 1 ciocan, uă fórfică pentru óse, 6 ace curbe de diferite mărimi, un cranometru, uă panglică metrică cu divisiuni în centimetri și milimetri, uă lupă, hârtie reactiv roșie și vênătă, 2 borcane cu gât larg de câte 1—2 litri, bine astupate, pentru păstrarea organelor și lichidelor ce vor servi la examenul chimico-legal, alte borcane bine curățite și bine astupate de câte 50—200 grame, cu gât larg, góle sau pline cu alcool pentru păstrarea de produse patologice.

Pe lângă acésta este util ca medicii-experti să dispună de un microscop cu 2 obiective, mărind cel puțin de 500 ori, cu reactivele și uneltele necesare la preparațiunea pieselor.

Laboratoriile existente de microscopie și bacterologie instalate la spitale sau la reședințele de județe, vor putea fi întrebuințate și pentru examenele medico-legale.»

Art. II. «Medicii-experti luând cunoștință prin adresa magistratului de scopul misiunii lor, se prezintă la ora și locul indicat pentru autopsie, unde depun, în fața magistratului, jurământul prescris de lege, și cere óre-cari

lămuriri prealabile despre antecedentele, istoria bôlei și împrejurările morței, sau culege aceste informațiuni dupe terminarea autopsiei. Medicul va mai putea cere ca judecătorul de instrucție să dea un resumat din actele judiciare, stabilind pe cât se poate anamnesa sau rezultatul instrucțiunei casului; aceste informațiuni vor fi trecute în raportul medico-legal, sau anexate pe lângă acel raport. Aceste formalități îndeplinite se procede la autopsie.»

Cercetarea exterioară sau inspecțiunea cadavrului

Art. 12. «Acastă cercetare privesce aspectul exterior al cadavrului, mai întâi în întregul său și apoi în diferitele lui regiuni în parte, anume: capul, gâtul, toracele, abdomenul, părțile genitale externe, spatele, extremitățile.

Ea stabilește:

- 1) Identitatea individuală (cu deosebire în casuri când cadavrul este al unei persoane necunoscute);
- 2) Semnele morței;
- 3) Semnele de violență, și
- 4) Semnele unor leziuni patologice.»

Art. 13. «Spre a se stabili identitatea se va nota: etatea, sexul, lungimea corpului, colórea părului la cap și barbă, starea dinților, colórea ochilor, constituțiunea și nutrițiunea generală a corpului, semnele pe mâini și pe picioare, arătând starea socială și profesiunea individului

(semnele profesionale), abnormalitățile congenitale sau dobândite ale membrilor, semnele congenitale (nervi materni), tatuajul, circumcisia, urmele veri unei bóle vechi, negi, ulcere, cicatrice, semnul de ventuse, lipitori, visicatori, etc., colorațiunea tegumentelor, starea organelor genitale bărbătesci sau femeesci, semnele unei sarcine anteriore.»

Art. 14. «Mórtea reală se constată prin cianosă, palórea figurei și a regumentului exterior, temperatura rectală scădută, petele cadaverice, întinderea lor, locul ce ocupă, intesitatea colórei lor, făcându-se tot-d'ua-dată incisiuni spre a nu fi confundate cu alte leziuni traumatice, scurgerea de sânge de pe gură și nas, rigiditatea cadaverică și gradul și regiunea ce ocupă; semnele de putrefacțiune, precum: rețea de colóre roșie murdară, corespunđând venelor superficiale, colorațiune verde a abdomenului, etc.»

Art. 15. «Pentru a se stabili semnele de bólă sau de violență trebuie cercetate tóte regiunile succesiv: capul, cianosa și tumefacțiunea figurei, echimose pe conjunctive și pe piele, făcându-se și incisiuni în tegumente; gâtul, apoi toracele, spatele, abdomenul, părțile genitale externe și membrele.

Tot cu deamănuntul trebuie cercetate cavitățile și orificiile naturale: fosele nasale, cavitătea bucală, anală, vulvară, spre a se descoperi dacă există corpi străini și spre a se observa starea dinților, situațiunea limbei, eroțiuni,

plăgi sau alte alterațiuni pe mucosa acestor cavități.»

Art. 16. «Contuziunile, echimosele, eroziunile, plăgile, perderile de substanță și fracturile cată să fie descrise cu cea mai mare atențiune, întrebuintând metrul sau compasul, descriindu-se aspectul, direcțiunea, forma marginilor, pozițiunea exactă în raporturile lor cu părțile vecine și sănătose. Se vor face incisiuni asupra presupuselor echimose și se va descrie dacă se află acolo sânge coagulat, infiltrat, în țesături și care nu se pôte înlătura prin spălare cu apă; apoi, dacă aceste semne sunt limitate, colórea și consistența lor, raportul lor cu vasele, etc. Se va evita cu cea mai mare scrupulositate a se confunda leziunile produse dupe mórte, precum escoriațiuni, eroziuni, extravasate cauate prin frecarea unor părți ale cadavrului, prin căderea lui, prin mușcături făcute de animale dupe mórte, prin loviri de corpuri tari, etc.»

III

Autopsia propriu ȑisă

Art. 17. Ca regulă generală se va observa la facerea autopsiei ca organele să fie cât de puțin mutilate și leziunile examinate fără ca aprecierea lor ulterióră să devină imposibilă. În fie-care cas de autopsie medico-legală trebuie descrise tóte organele în parte.»

Art. 18. «Dacă există pe cadavru leziuni

traumatice, precum plăgi sau perderi de substanță, autopsia se va începe la această regiune. Plăgile nu vor fi, însă, sondate în cursul acestor cercetări de cât în cazuri excepționale ; pot fi incisate și lărgite chiar spre a constata întinderea și profunzimea lor, însă atunci acesta trebuie notat în raportul medico-legal. Se va cerceta direcțiunea rănilor, organele și stratele cari au fost pătrunse, adâncimea plăgilor, cantitatea exudatului sanguin împrejurul leziunilor și în interiorul lor întrebunțându-se pentru acesta scalpul, pensa, sonda și compasul. Aceste cercetări făcute, se aședă tegumentele cercetate la locul lor și se începe autopsia propriu zisă.»

Art. 19. «Autopsia va începe cu deschiderea celor 3 mari cavități : cefalică, toracică și abdominală. Când dupe sediul exterior al rănirii se bănuiesce că cauza morții residă într'una dintre aceste 3 cavități, autopsia poate începe de la deschiderea acestei cavități.»

Art. 20. «Se va avea în vedere la deschiderea acestor cavități starea pereților lor, pozițiunea respectivă a organelor conținute în ele, colórea lor, suprafața lor, natura conținutului acelei cavități: corpi străini, gaze, licuide, chiaguri sanguine, produse patologice, cantitatea lor, având la îndemână, pentru măsurarea lor, vase apropiate.»

A) Craniul

Art. 21. «Cercetarea acestei părți implică

ridicarea tegumentelor capului, ferestruirea craniului și inspectarea encefalului.»

Art. 22. «Ridicarea tegumentelor se face prin uă incisiune ce plăcă de la uă apofisă mastoidă spre cea-altă, trecând prin mijlocul părții superioare convexe a capului și prin deslipirea lor înainte și înapoi. Dacă există veri uă plagă sau tumóră pe această linie, se vor ocoli. Deslipirea părților moi permite a se observa echimosele sau exudatele, cari pot exista în aceste tegumente sau pe craniu, pe sub periost, precum și fracturile óselor. Descrierea stărei în care se găsesc tegumentele craniului este obligatorie, ori care ar fi cazul examinat.»

Art. 23 «Ridicarea calotei craniene se face prin ferestruire, nici-uă-dată cu ciocanul, căci atunci fracturile produse de ciocan s'ar putea confunda, cu altele făcute în timpul vieții. Pentru acest scop se inciséză mușchiul temporal, se rade osul cu dosul scalpului sau cu un rădător special, spre a face loc pentru aplicațiunea ferestrului. Acesta se aplică paralel unei linii care trece de asupra pavilionului urechilor și în mod egal pe totă circumferința craniului, linie care se însemnéază prealabil pe periost cu cuțitul. Bolta depărtându-se se examinează din nou suprafața externă în toate amănuntele ei, fie prin transparentă, fie prin sunetul ce dă craniul, fie aplicându-se uă materie colorantă, mijlóce cari permit descoperirea fisurilor de natură traumatică. Când se bănuiesce

uă mórte prin emoragie cerebrală, ferestruirea craniului se póte coñtinua și pe encefal, ridi-cându-se cu bolta craniului și partea convexă a cerebrului, căci pe asemenea suprafață de secțiune se póte constata prezența de extra-vasate intra și pericerebrale, precum și întin-derea lor. Membranele cerebrului și diferitele lor lesiuni se pot, ênsă, mai bine studia prin primul din aceste dóuë procedee.»

Art. 24. «Inspecciónea encefalului se face prin spintecarea sinului vînos longitudinal, apoi incisându-se dura-mater circular paralel și la nivelul osului ferestruit al craniului. Dupe tăierea procesului falciform, se va ridica dura-mater și se va examina și partea ei internă, pûnându-se prin acésta în evidență și encefalul. Dupe acésta se va observa pe din afară și se va nota conexiunile lui cu glandele lui Pachioni și diferitele alterațiuni, tumori și deviațiuni de formă pe suprafața sa. Se va scóte apoi or-ganul din craniu, introducându-se ântêiũ dóuë degete între osul frontal și lobul frontal, apăsându-l în jos, incisând nerviĩ și vasele lângă orificiile osóse de eșire, apoi cortul cerebelului din întru spre peretele osos, în fine bulbul la unirea sa cu măduva spinărei, înfigînd cuțitul cât se póte mai profund în canalul vertebral.

Ținut ast-fel cu ambele mâni, se pune pe masa de autopsie, se continuă examinarea bazei craniului, ântêiũ în privința lichidului coñtinut, apoi a vaselor, a sinurilor vînoșe, cel

longitudinal și cei transversali, a arterelor și óselor.

Se rade cu dosul cuțitului și apoi se ridică dura-mater care este tot-d'a-una fôrte aderentă de ósele basei, spre a se descoperi dacă există veri uă fisură a basei craniului. Cerebrul se observă pe tótă suprafața lui convexă, laterală și bazală, examinându-se, înainte de tóte, starea arterelor și în deosebi aceea a silvienei și a basilarei, notând prezența tuberculilor, emboliilor, trombozelor, ateromelor, anevrismelor, etc.»

Art. 25. «Arachnoidea și pia-mater vor fi observate în privința structurii, grosimei luciului, transparenței licuidului conținut între lamelele lor, a exudatelor inflamatóre, notând anume locul unde se găsește exudatul, natura sa (emoragică, purulentă, etc.), cantitatea și colórea sa, starea în care se găsește vasele meningelor, a aderenței lor cu substanța cerebrală și a leziunilor traumatiche în cas de fractură a craniului.

Se deslipesce cu pensa și cu degetul aceste membrane, pe cât este posibil, și apoi se cercetéză creurul.»

Art. 26. «Cercetarea creurului în diferitele sele substanțe și regiuni se face prin incisiuni regulate și dupe unul din procedurile obicinuite la autopsia creurului, dupe ce s'a notat regiunile prinse de ramolițiune, de exudate sanguine sau purulente, de cicatrice sau de chiste ori de tumori, și dupe ce s'au constatat

diferitele anomalii ale circonvoluțiunilor și sulcurilor cerebrale.

În tot cazul trebuie executate uă serie de secțiuni sistematice orizontale, perpendiculare, oblice sau radiate, permițând examenul emisferelor dupe regiuni, al ganglionilor mari (stratul optic și corpul striat), al tuberculilor cuadrigemini, al protuberanței, al cerebelului, al bulbului, al ventriculelor și al pânzei coroi-diene. Se va stabili, apoi, cu indicațiunea exactă a localisărilor, colórea substanței cenușie și albe, ruperea vaselor, consistența și structura părților lezate, conținutul ventriculelor și starea păreților.

În casuri de alienație mintală se va cântări creerul și diferitele sele părți.

Dupe autopsia creerului se va deschide, în casuri speciale, și pornind de la basa craniului, bolta cavităței orbitare și meatul auditiv întern.»

B) Gâtul, toracele, abdomenul

Art. 27. «Uă singură ȳncisie pe linia mediană atinge câte trele regiunile. Acéstă incisiune începe de la bărbie, descinde la partea superióră a sternului, apoi la epigastru, trece la stânga ombilicului și atinge pubisul. Se mai face uă a dóua incisiune transversală, care unesce marginea superióră și anterióră a ambe-lor óse iliace. Tegumentele ast-fel secționate. În formă de cruce, sunt desfăcute de părțile subjacente pe partea laterală dréptă și stângă a toracelui. Se recomandă a se începe des-

chiderea cavităților cu cea abdominală în mod următor : Spre a deschide cavitatea abdominală se face un orificiu la partea superioară și medie a abdomenului pînă în cavitatea peritoneală, se observă dacă ese gaze sau lichide. Se introduce în deschidătura făcută mai întîi unul, apoi două degete de la mîna stîngă și cu cuțitul, ținut cu mîna dreaptă, introdus între cele două degete, se prelungește incisia pînă la pubis, paralel cu incisiunea tegumentului exterior.

La această deschidere a peritoneului trebuie multă atențiune pentru a nu se răni organele interne sau modifica pozițiunea lor respectivă și a se constata dacă es gaze, sânge sau lichid.

Dupe acesta urmează deslipirea tegumentelor toracice. Apucînd cu mîna stîngă lamboul abdominal superior drept și strîngînd în sus, facem uă secțiune lungă la partea peritoneală a acestui lambou de a lungul marginei inferioare a cîstelor, începînd de la apendicele xifoîd și de aici deslipim tegumentele de cîste pînă în regiunea axilară. În același mod deslipim tegumentele de la partea stîngă. Această deslipire a tegumentelor, dusă pînă în regiunea axilară, pune în evidență cîstele, cartilagele și sternul.

Se cercetază acum dacă există între muschi echimose, sau extravasate și dacă nu există cîste fracturate. Se determină întinderea echimozelor, numărul și locul cîstelor fracturate. Apoi se disecă pielea gâtului, împreună cu

părțile moi, pînă la cartilagele laringelui și corpul tiroid, mergînd de la linia mediană în afară și descoperind în urmă și vîna jugulară externă, tăindu-se mușchiul la inserțiunea lor pe claviculă și stern. În cazurile de mîrte prin strangulație sau spînzurare se mai face uă secțiune semi-circulară în piele de a lungul marginii inferioare a maxilei inferioare, precum și de la fosa jugulară de a lungul claviculelor și se disecă părțile moi ale gâtului sub formă de două lambouri mari, mergînd de la linia mediană în dreapta și în stînga.»

Art. 28. «Spre a se ridica peretele anterior al toracelui, se taie de sus în jos cartilagele, aprópe de sinfisa lor cu cóscele, cu un cuțit solid, sau când cartilagele sunt osificate, chiar cóscele în terțul lor anterior cu costotomul, începînd în acest din urmă cas de jos și mergînd pînă la articulațiunea sternoclaviculară. Se apucă, apoi, cu mîna stîngă sternul la apendicele xifoid și introducînd cuțitul între cósce și diafragmă, se taie tóte inserțiile cu diafragmul și mediastinul.

Ajungînd la prima cóstă se taie și cartilagiul acesteia în afară de linia în care s'au tăiat cele-lalte cósce și apoi se înfinge cuțitul în articulația sternoclaviculară, tăind acéstă articulație prin uă secțiune din afară spre linia mediană. Apoi prin uă mișcare de basculă tot peretele anterior al toracelui se depărtéză. Dupe acésta procedăm la examenul preliminar al organelor descoperite.»

a) *Gâtul*

Art. 29. «Cercetarea regiunii gâtului se face, în cas de asfixie prin violență, cu cea mai mare atențiune. Dupe ce s'a constatat din nou starea pielii și a țesutului subcutanat, starea vaselor mari și a nervilor importanți cari percurg această regiune, precum și a diferiților muschi cervicali anteriori, și mai înainte de a se scóte laringele și plămâni se notéză echimosa între muschi și diversele extravasate, starea carotidelor, dacă sunt rupte sau nu și prin uă secțiune longitudinală, dacă sunt rupturi în tunica internă. Laringele și trachea se deschide prin uă incisie longitudinală, se examinéză conținutul, starea mucósei și păreții lui. Se comprimă în cursul acestei cercetări puțin plămâni spre a vedea dacă se ridică în laringe veri un ligid, spumă, sânge sau puroi.»

b) *Toracele*

Art. 30. «Cavitatea toracică, fiind desvelită, se examinéză mediastinul, se notéză dacă cavitățile pleurale conțin ligid, de ce natură este el și care e cantitatea sa, care e pozițiunea respectivă a organelor toracice și dacă există veri uă modificare particulară în aspectul general al lor. Dacă la deschiderea toracelui s'a întâmplat să se rănescă veri un vas mare, se pune imediat uă legătură sau uă pensă hemostatică spre a opri scurgerea sângelui și revărsarea sa în cavitatea pleurală. Dupe acesta

se examinează ganglionii intra-toracici, glanda Timus și starea vaselor mari, situate afară de pericard.»

Art. 31. «Se deschide pericardul și se notează prezența, natura și cantitatea lichidului și starea cordului. Se determină suprafața pericardului, mărimea, plenitudinea și starea pereților vaselor coronare; apoi starea fiecărei regiuni se examinează în parte în privința culorii și consistenței.»

Art. 32. «Cercetarea pulmonilor în toate amănunțele lor cere ca ei să fie deslipiți. Acesta trebuie să se facă cu multă atențiune spre a nu provoca rupturi sau striviri ce ar putea fi luate drept leziuni făcute în timpul vieții. Dacă sunt aderențe pleurale întinse și vechi, pulmonul nu trebuie nici smuls, nici tăiat în acele locuri, dar, deslipit cu scalpелul de pleura costală sau împreună cu acesta.»

c) *Examenul organelor gâtului și toracelui
scóse din cadavru*

Art. 33. «Dupe această cercetare preliminară a conținutului cavității toracice se scóte limba împreună cu organele gâtului și ale toracelui în modul următor:

Se face uă secțiune penetrantă semi-circulară de a lungul și în partea internă a marginii maxilarului inferior, deslipind prin acesta părțile moi cu limba de inserțiunile lor, apoi trăgând limba cu mâna stângă, prin deschidătura făcută se introduce cuțitul pe sub maxilar în cavi-

tatea bucală, deslipind vëlul palatin de palatul dur, apoi, prin uă secțiune transversală, pëtrunđënd pênë la colóna vertebrală, se deslipesc amigdalele și mucósa retrofaringiană. Urmând tăieturile de sus în jos de a lungul colónei vertebrale, se deslipesc părțile moi cu esofagul împreună și se completează deslipirea organelor gâtului pênë la deschidëtura superióră a toracelui, ajutându-se cu mâna stângă, care ține și trage limba. Aici tăiem vasele mari (subclaviculare) și urmăm cu deslipirea organelor toracice de vertebre, ridicând părțile deslipite cu mâna stângă.

Ajungënd la diafragm, tăiem cu cuțitul aorta și esofagul la eșirea lor din diafragm și punem organele scóse pe uă tavă.»

Art. 34. «Aci examinăm înainte de tóte faringele cu amigdalele, intrăm apoi cu fórfecile bónte în esofag, tăind peretele sêu posterior și notăm conținutul și starea mucósei. Apoi intrând prin tăietura făcută asupra diafragmului în aorta toracică, o tăiem de jos în sus și trecënd prin arcul sêu intrăm prin orificiul aortic în ventriculul stâng. Notăm starea aortei, lumenul, conținutul și părețiî, apoi starea orificiului și a valvulelor.

Dupe acésta, întorcënd organele așa în cât să ni se presinte fața lor anterióră, intrăm în artera pulmonară și de aici în ventriculul drept, notând conținutul acestui vas.

Apoi apucăm cordul la vârful sêu și facem câte uă secțiune longitudinală, penetrantă la

stânga, interesând ventricolul și artiul stâng și la dreapta spintecând ventriculul și atriul drept. Notăm starea de dilatațiune sau de contractarea cavităților, de atrofie sau de hipertrofia muschiului; în cas dacă bănuim uă degenerescență a peretului, scótem uă parte pentru examenul microscopic. Se examinéază aspectul endocardului și anume a valvulelor atrio-ventriculare, notăm semnele de inflamațiune, de sclerosă, vegetațiunile, ulcerele, etc.

Apoi, intrând prin secțiunea făcută mai înainte în lărgime, tăiam cu costotomul osul hioid și cu fórfece limba și întorcând fórfecile spre jos, tăiam trachea și bronșiile pêne și ramificațiunile lor în interiorul pulmonilor.

Examinăm starea bronchiilor (corpi străini, injectiunea, tumefacțiunea mucósei, secrețiuni patologice, sânge, etc.)

Art. 35. «Se observă din nou suprafața pulmonilor, notându-se prezența echimoselor, exudatelor inflamatóre rămase neobservate la prima inspecțiune, apoi se practică secțiuni lungi, profunde, la părțile laterale ale pulmonilor. Expertul trebuie să 'și îndrepteze atențiunea asupra conținutului diferitelor regiuni ale pulmonului, dacă este are, lichid sau veri un exudat solid în interiorul vesiculelor pulmonare.

Trebuie descris volumul, aspectul, colórea, consistența și conținutul părții lesate, precum și starea bronchiilor și vaselor mici din acéstă regiune. In cas de lesiuni patologice sau dacă

există bănuială de embolie grăsoasă, vor scóte bucăți pentru examenul microscopic.»

Art. 36. «Când există bănuială că mórtea este cauzată prin sufocațiune și se descoperă substanță lichidă sau solidă, cercetarea microscopică a acestei substanțe trebuie să se facă. Colorațiunea, consistența, forma și greutatea specifică a parenchimului pulmonar trebuie cercetate cu atențiune, notându-se congestiunea, echimosele, anemia, prezența tuberculelor, a focarelor emoragice, a inflamațiunii, a produselor eteromorfe, întinderea și regiunile atinse și se va completa această cercetare prin observațiunea microscopică.»

d) *Cavitatea abdominală*

Art. 37. «Examenul cavității abdominale și al organelor conținute în ea se face dupe uă regulă fixă, pe care inportanța casului particular o póte modifica.

În ori ce cas cercetarea unuia din acele organe nu trebuie să modifice raporturile patologice și conexiunile celor-alte organe. Este bine ca duodenul și conductele hepatice să fie examinate înaintea ficatului.

Iată ordinea ce trebuie urmată în cercetarea, organelor intra-abdominale :

1) Epiploonul ; 2) Splina ; 3) Rinichi și capsulele suprarenale ; 4) Vesica urinară ; 5) Organele genitale (la bărbați), prostata, vesiculele seminale, testiculele, uretra la femei), ovarele, uterul, trompele și vaginul ; 6) Rectul ;

7) Duodenumul și stomacul; 8) Conductul hepatic; 9) Ficatul; 10) Pancreasul; 11) Mesenterul; 12) Intestinele; 13) Vasele mari de pe fața anterioară a coloanei vertebrale, notându-se starea sângelui conținut.

Art. 38. «Splina trebuie examinată din punctul de vedere al mărimii (se cântăresce), al lățimei, al lungimei, grosimei, măsurându-se pe masă (fără a se apăsa) cu metrul. Apoi se fac incisiuni în lung, în lat, în profunzime, spre a se descoperi conținutul în sânge, colorarea și consistența, precum și părțile alterate, starea sângelui și a capsulei.»

Art. 39. «Prin uă secțiune verticală a peritoneului îndărătul colonului ascendent și descendent, se pun în evidență rinichiul; deslipind de capsula gresosă și tăind arterele și vinele, rinichiul se scote încet prin uă tracțiune de sus în jos și fără a rupe ureterele. Se examinează volumul și forma organului, se face uă secțiune longitudinală pe marginea convexă a organului pînă la basinet, secțiune, care-l divide în două părți egale; apoi se deslipește capsula fibrasă a rinichilor și se notează gradul de aderență și starea suprafeței, dacă există injecțiuni, inegalități, retracțiuni, granulațiuni, chiste, etc. Suprafețele de secțiune spălate sunt observate în ambele lor substanțe, corticală și medrală, în vase și panchim. Se descrie alterațiunile găsite. Cercetarea microscopică va arăta felul leziunii renale.»

Art. 40. «Organele din basin, vesică, rectul și aparatul genital intern, vor fi tăiate, păstrându-se însă conexiunile lor. Se deschide vesica la partea sa anterioară dupe ce s'a despărțit de simfisă și se observă conținutul și suprafețele interne și externe.

Deschiderea vaginei se face înaintea uterului. Acesta trebuie examinată cu atențiune în ceea ce privesce volumul și cavitatea ei (și a colului ei, vasele vînoase și limfatice interne, parenchimatose și externe). La femeile gravide sau dupe facere, sau la care este bănuială de abort, se desarticulează simfisa pubienă și se ridică de uă dată uterul, ovarele, vesica, vagina și extremitatea inferioară a rectului, introducându-se cuțitul între inserțiunile cari legă aceste organe cu părății basinului. Este preferabil a se scóte organele genitale cu vulva și anus, separându-se aceste părți de pielea vecină prin secțiuni ce corespund cu secțiunile făcute în interiorul basinului pentru deslipirea organelor genitale interne. În acest cas, secțiunile vor începe cu orificiile externe, tăindu-se cu fórfecile prin secțiuni longitudinale și anterióre vesica, apoi vulva, vagina și uterul și îndărăt rectul.

În cas de abort sau dupe facere, se va examina vulva cu mare atențiune și porțiunea vaginală a uterului spre a se constata dacă nu există rupturi și semne de abort provocat. Se va determina dimensiunea și capacitatea uterului, grosimea părăților săi, se va descrie

starea mucósei și locul inserțiunei placentei, se vor face secțiuni profunde, pornind de la partea postero-laterală și peritonéla a uterului pentru a descoperi puroi în interiorul vaselor uterine ; se vor examina trompele și ovarele, amintindu-se unde și în ce stare se găsește corpul galben.»

Art 41. «Stomacul și duodenul sunt examinate întâi pe din afară, notându-se colorațiunea, starea suprafeței vaselor și apoi se aplică la partea inițială și la cea terminală câte uă legătură sau uă pensă hemostatică de Péan, închidând bine canalul. Acest procedeu trebuie aplicat înaintea scóterei viscerelor toracice.

Dupe acésta stomacul este deschis între mica și marea sa curbură și se observă conținutul, natura lui, còlorățiunea, mirosul și cantitatea sa, starea mucósei, a orificiilor cardiac și piloric, a canalului hepatic, se deschide duodenul pe latura sa, se observă starea mucósei (colorațiune, injectiune, grosime, aspectul neted sau inegal, mucosități, echimose, eroțiuni, ulcerățiuni) și a canalului coledoc, și apoi sunt scóse din cavitate spre a fi din nou examinate.»

Art. 42. «Ficatul examinat pe fața sa exterioară se va scóte afară. Se va cântări și făcându-se în parenchimul său secțiuni netede și longitudinale, se va constata desemnul suprafeței secțiuni, starea sângelui și diferitele se alterățiuni, întinderea și profunđimea lor.»

Art. 43. «Intestinele subțiri și gróse se examinéază pe din afară în diferitele lor părți. Dacă nu se bănuiesce veri uă bółă intestinală, este de prisos a le scóte din cavitatea abdominală ; ci aci se vor face incisiuni în diferite puncte, cu deosibire pe lângă valvula ileo-cecală, spintecând, cu începere de aci, tot canalul intestinal. Se va nota starea plăcilor lui Peyer, a foliculelor isolate, a vilosităților și îndouiturilor mucósei.

Dacă este nevoie a se scóte, se taie inserțiunea lui cu mesenterul ; pachetul întreg se va desfășura și se va deschide în tótă întinderea lui, notându-se cantitatea și întinderea lui. Menționarea stărei ganglionilor mesenterici și a apendicelui vermicular nu vor fi neglijate în acéstă cercetare.»

Art. 44. «Cercetarea organelor genitale externe la bărbați este indispensabilă. Se taiă uretra, se constată starea mucósei, prezența stricturilor, apoi scrosul și testiculele.»

Procedeū în cas de otrăvire

Art. 45. «În cas de intoxicațiune, stomacul și duodenul, sediul ordinar al leziunilor de origine otrăvitoare, vor fi scóse în starea legată și puse într'un borcan, unde apoi se va deschide stomacul în partea anterióră între curbura mare și mică. În acest cas examinăm conținutul, mucósa, și peretele organului fără a le spála.

Borcanul conținând ast-fel stomacul și conținutul său va fi sigilat și ermeticesce închis,

de preferință cu un dop de sticlă. Examenul conținutului stomacului și a duodenului se va face din punctul de vedere al cantității, al colórei, al compozițiunei și al mirosului. În casuri unde nu există bănuială de intoxicație se va spăla mucósa și se va examina din toate privințele, notându-se grosimea și aspectul, precum și colórea în toate regiunile ei. Starea vaselor și a sângelui trebuie minuțios examinată, dacă el este descompus prin acțiune chimică sau prin putrefacțiune, dacă este prospăt sau vechiú, dacă este licuid sau coagulat. Injecțiunile mucósei, erosiunile, ulceratiunile, perforatiunile, gangrena, oedemul, tumefacțiunea glandelor submucóse, ramolismenul, lesiuni cari aparțin otrăvurilor, cată să fie notate cu multă atențiune, înlăturându-se ori ce confusiune între aceste lesiuni produse în timpul vieței cu acelea cauate sub influența putrefacțiunei și a sucului gastric.»

Art. 46. «În vasul în care s'a pus stomacul, duodenul și conținutul lor se va pune și esofagul legat și tăiat aprópe de gât și parte din intestinul jejunal, dacă se va crede de cuviință.»

Art. 47. «Într'un alt vas de sticlă etichetat se va pune sânge, bucăți de ficat, rinichi-splină și pancreas.»

Art. 48. «Urina se va pune într'ună sticlă și în cas de bănuială de otrăvire cu oxid de carbon, sânge într'ună altă sticlă spre a supusă unui examen ulterior chimic și spectro-

scopic. Porțiuni din stomac se vor păstra pentru uă cercetare microscopică.»

Art. 49. «Vasele conținând aceste organe astupate bine, purtând fie-care uă însemnare și sigilate cu sigiliul medicului sau al parchetului, se vor trimite magistratului instructor.

C) Colóna vertebrală și măduva spinală

Art. 50. «Starea colónei vertebrale se va examina în toate casurile; iar examenul canalului vertebral se va face când există óre-cari indicii ale unei leziuni a măduvei spinale, sau când nu se va găsi în altă parte uă leziune care să explice cauza morței. Acest examen se lasă la sfârșitul autopsiei, dupe ce organele intratoracice și intra-abdominale au fost extrase din cadavru. Acéstă cavitate se póte deschide, fie din partea anterióră; fie din partea posterióră. Când se deschide din partea posterióră se aședă cadavrul cu fața în jos pe masa de autopsie, se face uă incisiune longitudinală pe apofisele spinale, se ridică tegumentele în drépta și în stânga, împreună cu muschiil din gutiera costo-vertebrală și se aplică rachiotomul sau feres-tréul dublu, depărtându-se încet lamelele laterale ale vertebrelor, împreună cu apofisele.

Deschiderea canalului vertebral pe d'inainte este preferabil, în cazul când voim să studiăm și ganglionii intervertebrali și legăturile măduvei cu rădăcinile nervóse. Se aședă cadavrul pe spate, se înduoese colóna vertebrală pe cât se póte, punându-se un corp gros sub regiunea

lombară, și dupe ce s'a curățit cu totul tot ce se mai găsește în torace și abdomen, se taiă cósțele cu costotomul 5—10 centrimetri departe de colóna vertebrală și se fereștruesce sau se ridică cu dalta partea anterioară a vertebrelor, paralel cu axul corpului, se ridică diferitele fragmente succesiv și observând ca meningele să nu fie atinse, se termină deschiderea aceste cavități. În timpul deschiderii vom observa și starea óselor colónei vertebrale.»

Art. 51. «Cavitatea uă dată deschisă se observă dacă nu conține sânge sau alt licuid, apoi se taiă dura-mater de-a-lungul colónei vertebrale de sus în jos. Se pipăie mēduva desvēlită din diferitele ei regiuni spre a se constata gradul de rezistență, notându-se aspectul, colorațiunea și structura ei. Dividēnd atunci rădēcínile nervóse se ridică mēduva, apucându-se de la extremitatea ei inferioară și tăindu-se succesiv tóte aderențele, se desface întrégă la orificiul occipito-vertebral. (Să nu se facă tracțiuni și presiuni asupra mēduvei spre a nu lăsa urme ce s'ar putea confunda cu alte leziuni produse în timpul vieței). Se fac atunci secțiuni transversale cu un scalpel subțire și ascuțit, se stabilește structura mēduvei, atât în partea albă, cât și în cea cenușie (cordóne și coróne). Dupe acéstă examinare se ridică și întréga dura-mater spre a se vedea dacă există leziuni, emoragii în vertebre sau în discurile intervertebrale.»

Autopsia embrionului, foetului și a noului născut

Art 52. «Autopsia la copiii noui născuți diferă, mai cu sémă din punctul de vedere al cestiunilor ce 'și pune expertul în casuri de infanticid sau de abort și cari coprimd următórele :

a) Determinarea etăței copilului și a desvoltărei corpului său, și

b) Constatarea împrejurărei dacă a respirat sau a trăit.

Trebue, dar, notat lungimea și greutatea corpului, starea tegumentului exterior, a cordonului ombilical, a părului, mărimea fontanelelor, diametrele : longitudinal, transversal și diagonal ale capului, constituția ochilor (membrana pupilară), a cartilagiului nasului și a pavilionului urechilor (despărțirea, cloazonarea), alveolelor la cei opt dinți anteriori inferiori, diametrul umerilor și al șoldurilor, la băeți starea și locul testiculelor, la fete starea părților genitale externe.»

Art. 53. «Intiderea punctului de osificare a apofisei inferióre a femurului trebue tot-d'a-una observată.

Pentru acésta, înduoindu-se articulațiunea genunchiului, se deschide prin uă incisiune transversală aplicată sub rotulă. Apoi apucându-se extremitatea inferióră a femurului cu mâna stângă, se face cu un scalpel secțiunea trans-

versală în cartilagiul extremității subțiri și succesive pînă când ajunge la cel mai mare diametru al punctului de ostificațiune, a cărui margine se măsoră și se notéază.»

Art. 54. «Dacă din aceste cercetări rezultă că copilul n'a fost viabil, adică s'a născut înainte de 180 zile a vieții intrauterine, autopsia devine de prisos, afară numai de uă expresă cerere a magistratului instructor.»

Art. 55. «Pentru a se stabili dacă noul născut a respirat și a trăit, se cere următoarele observațiuni: dupe deschiderea cavității abdominale, care trebuie să precédă pe aceea a toracelui și a craniului, se determină pozițiunea diafragmului în raport cu cóstele corespunđătoare, și, mai înainte de a se deschide organele abdominale, se deschide și cavitatea toracică. Acésta se face dupe ce s'a preparat regiunea laringelui și s'a legat trachea aprópe de stern.»

Art. 56. «Deschiderea toracelui se face prin două incisiuni paralele, cari încep de la terțul extern al claviculelor și ajung la apofisele iliace superióre și externe, dupe care urmăză și tăierea claviculelor și a cóstelor în același nivel cu incisiunea tegumentelor, formându-se ast-fel un lambou care se póte ridica și așéda pe extremitățile inferióre. In modul acesta tóte organele intratoracice sunt împreună descoperite și permit expertului constatarea și descrierea pozițiunei pulmonilor, desvoltărei, co-

lorațiunei și raportului lor cu cele-lalte organe, cordul, vasele și glanda timus.»

Art. 57. «Se deschide pericardul și se observă cordul și caracterele seale externe. Apoi, dupe procedeul arătat în art. 34 se deschide fie-care cavitate în parte și se constată sângele conținut. starea endocardului și diferitelor seale orificiilor.»

Art. 58 «Laringele se deschide d'asupra legăturii puse și se constată starea mucosei, colorațiunea și licuidul conținut. Se taie trachea transversal și se scóte afară din torace, împreună cu tóte organele conținute în această cavitate. Se pun ast-fel tóte organele într'un vas spațios și cu deschiderea largă, plin pe jumătate cu apă curată, la temperatura ordinară și se observă dacă plutesc. Același lucru se va face numai cu plămânil separați de cord și de timus. Se vor face secțiuni în ambiil plămâni, pentru a se constata crepitațiunea, calitatea și cantitatea sângelui care se scurge de pe suprafața secțiunei. Asemenea secțiuni se vor face și sub apă spre a se constata dacă se ridică bule de aer.

Se divid plămânil în lobule și fragmente și se pun în vasul cu apă spre a se constata dacă ele plutesc.»

Art. 59. «Se deschide și se examinază faringele și cavitatea bucală.»

Art. 60. «Cercetarea prezenței aerului se va complecta prin examenul microscopic, care va dovedi dacă veri un produs patologic (he-

patisațiune, degenerescență, mucosități, meconiu, focare apoplectice) a fost cauza nepătrunderii aerului în plămâni.»

Art. 61. «Acastă cercetare, în casuri când plămânii nu se pun sub ochii expertului, se poate înlocui prin docimasia auriculară și prin cea gastro-intestinală ; în acest caz se va examina casa timpanului sau dacă stomacul și intestinele plutesc în apă.»

Art. 62. «Mai înainte de a procedea la închiderea cadavrului, expertul este dator să noteze, afară de stările patologice spontanee sau traumatice și diferitele anomalii congenitale, vasculare, splanchnice, cerebro-spinale și ale extremităților.»

Inchiderea cadavrului

Art. 63. «Cadavrul, după autopsia făcută, și după toate organele, cu excepțiunea celor necesare, pentru un examen ulterior, vor fi puse la loc, se va reînchide prin cusătură, în prezența medicului.»

Redacțiunea raportului medico-legal

Art. 64. «Un raport medico-legal se compune din 3 părți principale:

- 1) Protocolul sau preambulul ;
- 2) Descripțiunea faptelor, și
- 3) Concluziunile, comemorative sau istoricul și în unele cazuri, discuțiunea faptelor.»

Art. 65. «În protocolul sau preambulul raportului trebuie menționate calitățile și titlurile

magistratului însărcinat cu cazul, data chemării, data facerei autopsiei, locul și ora autopsiei, prestarea jurământului și obiectul expertizei.»

Art. 66. Descripțiunea faptelor, care cuprinde partea tehnică și științifică a raportului trebuie redactată într'un mod clar, cu regulă și în termeni cât se poate de inteligibili chiar persoanelor străine artei. Termenii științifici vor fi explicați prin termeni vulgari, pe cât se poate, și puși în parantesă. Constatările descrise trebuie să corespundă cu cele observate, înlăturându-se termenii generici, cari de multe ori sunt rău interpretați.

Ast-fel termenii: stare normală, inflamația, congestia, anemia, sunt simple aprecieri, cari trebuie depărtați și înlocuiți prin caracterele constatate: colorațiunea, structura, rezistența, etc., a organului. Se pot însă adăoga în parantesă acești termeni dupe descripțiunea amănunțită a leziunilor constatate.»

Art. 67. «Cele două părți ale descripțiunei faptului, inspecțiunea exterioară și autopsia, vor forma două capitole separate sub literile A. și B. Cifrele I, II și III, etc., se vor pune în capul descripțiunei diferitelor regiuni sau cavități, dupe ordinul urmat în examinarea și deschiderea acestor regiuni și cavități. Fie-care capitol va fi subdivisat în litere *a, b, c*, etc., sub cari se va descrie fie-care organ în parte. Acastă subdivisiune se aplică cu deosebire la

cele 3 mari cavități: craniană, toracică și abdominală.»

Art. 68. Dupe descripțiunea faptelor se naréză de expert tot ceea ce a aflat fie prin întrebări directe către persoanele din familia mortului, fie indirect din dosarul instrucțiunei, despre împrejurările cari au precedat mórtea, despre simptomele manifestate înaintea morței și despre timpul cât a trecut de la accident pêne la mórte.»

Art. 69. «In casuri dificile, și dacă opinii au fost deja emise asupra casului de alt expert, experții pot în raportul lor discuta faptele, aprecia avisurile date și argumenta asupra lor.»

Art. 70. Conclusiunea trebuie să fie conformă faptelor observate. Ea trebuie să conțină indicațiunea precisă a leziunei constatată, raportul între leziunea aflată și mórte, precum și declarațiunea dacă acesta a fost naturală sau violentă, adică consecința fatală a unei violențe, sau dacă mórtea este rezultatul unei complicațiuni de violență și de bółă, și în acest cas, care este raportul între bółă și violență. In casuri unde medicul expert n'a reușit să ajungă la uă convingere deplină, se va mărgini a admite probabilitatea sau posibilitatea originii, valórei și consecințelor leziunei găsite.»

Art. 71. «Îndată dupe autopsie și înainte de a se redacta în tóte regulele lui raportul medico-legal, experții pot declara în scris, în fața magistratului presinte, care este cauza morței.»

Art. 72. «Când magistratul, în adresa sa către expert, pune ore-cari întrebări speciale asupra casului și asupra împrejurărilor morții, expertul este ținut a răspunde dupe conclusiune la fie-care din ele, arătându-le cu cifrele: 1, 2, 3, etc., sau să arate pentru ce nu poate răspunde la anumite întrebări.»

Art. 73. «Când nu se constată uă mörte violentă, expertul trebuie să indice cauza de care a sucombat individul, fără a se mărgini la menționarea cuvântului «mörte naturală», ci a arăta leziunea anatomo-patologică de care a murit, în toate amănuntele ei.»

Art. 74. «Când expertul nu poate descoperi cauza, fie de mörte violentă, fie de mörte naturală, el va declara acesta în raportul său, motivând, prin probe, și poate să 'și reserve conclusiunea pñe dupe terminarea examenului microscopic sau chimic.»

Art. 75. «Medicii experți vor preda raportul medico-legal magistratului care a ordonat obducția, cel mai târziu în termen de 5 zile de la facerea autopsiei, afară de cazuri unde cercetări microscopice vor motiva un termen mai lung, care nu poate trece de 10 zile.»

Aceste instrucțiuni, elaborate de consiliul sanitar superior, s'au aprobat de Ministrul de interne la 15 Aprilie 1895.

Director general. Dr. I. Felix.

No. 9.436.

1895, Aprilie 22,

ADAOS LA CODUL PENAL*)

Art. 4 c. p.

În cazul când calificarea originară a infracțiunii, pentru care s'a obținut extradarea, a fost modificată prin împrejurarea admiterii unei circumstanțe atenuante, sau unor circumstanțe agravante, instanțele judecătorești ale Statului ce ceruse extradarea, rămân în drept a judeca individul urmărit. Principiul interdicțiunii de a urmări pe un prevenit pentru un alt fapt de cât acela care a motivat extradarea, trebuie a ceda chiar și în cazul când două fapte ce se impută unui individ, sunt rezultatul aceleiași acțiuni indivisibile, căci crima și delictul se confundă într'același fapt, și pentru acest fapt considerat în tota criminalitatea sa, extradiciunea a fost înscuvințată. Căderea judecății trebuie dar a se determina dupe fapt, iar nu dupe calificarea infracțiunii care a provocat extradarea. În cazul când, prin calificarea modificată a faptului originar, se vedează de judecata un infracțiune anume prevădută în tratatul de extradare, căderea juridicțiunii Statului requerent devine și mai puțin contestabilă. Buc. III, No. 661 din 18 Oct. 95, v. *Dreptul* Nr. 76/95.

Art. 156 c. p.

Ori ce scrisoare fiind uă dată depusă la poștă, devine proprietatea destinatarului și ea atare nimeni n'o pôte lua fără voința acestuia. Și dupe legea poștala, ori cărui funcționar poștal 'i este interzis de a divulga secretul corespondențelor. Prin urmare, când un funcționar poștal, cu voința, încredințazu spre deschidere uă

* De si în prefața pag. IX am spus eu, în acêsta a doua edițiune a codului penal adnotat, am reprodus decisiunile Curții de casație pêne la 31 Iuliu 1891, totuși, fiind că în cursul publicațiunii acestui op a apărut și volumul II din anul 1894 al buletinului Casației, am reprodus toate decisiunile ce ucêstă instanța a emis pêne la 1 Ianuarie 1895, precum și toate hotărârile judecătorești date pêne la 1 Decembre 1895 ce s'au publicat în ziarele *Dreptul* și *Curierul judiciar*.

scrisoare de la poștă, altei persoane de cât destinatarului, prin acesta violăza secretul corespondenței, și ca atare acel funcționar comite delictul prevăzut de art. 156 c. p. — Iar cel care a îndemnat și provocat pe factorul postal să comită acest delict, dându-i mai înainte vin de beut pentru a-l îndupleca la comiterea faptului, este considerat ca agent provocator, conform art. 47 ulin. III c. p., căci vinul care i l'a dat de beut intră în termenul general de daruri. Fălcu, 20 Oct. 95, v. *Dreptul* Nr. 78/95.

Art. 166 c. p.

1. Dispozițiunea art. 166 c. p. este concepută în mod general, prin urmare ea trebuie să se aplice și la preoții de ritul catolic, când ar proceda la consacrarăa euharistiei, fără să se fi îndeplinit actele și formele cerute, adică fără să se fi constatat celebrarea de către oficerul stărei civile. În deosebi, preoții de ritul catolic, fie că ar fi cetățeni români, fie că n'ar fi, de uă potivă nu a fi punibili, conform art. 166, când ar contraveni, pentru că dispozițiunile de poliție și de un caracter penal incontestabil au a se aplica la toți de uă potivă, fără distingere dacă sunt cetățeni sau nu. De asemenea, nu avem a cerceta, pentru aplicarea acestei dispozițiuni, dacă persoanele, a căror euharistie s'a celebrat, sunt cetățeni români sau sunt supuși unei protecțiuni străine, căci aplicarea dispozițiunilor penale nu atârnamă de la asemenea constatări sau cercetări. În privința acesta în Statul român este de interes și de ordine publică ca să se cunoască celebrările civile și să se efectueze, și art. 166 c. p. este uă sancțiune generală. Dacă se dice că străinul, în cât privesce căsătoria, poate să urmeze statului personal, acesta este adevărat în ceea ce privește capacitatea și totul ce rezultă din această capacitate, dar acesta încheiează chiar când în materie de drept privat internațional se opune uă dispozițiune de ordine publică. Statul personal și regulile de drept privat internațional nu înlocuiesc și nu pot înlocui dispozițiunile de justiție și de un caracter penal, cari au a se aplica la toți și în toate împrejurările, într'u cât e vorba de un delict comis pe teritoriul român și pedepzit de legile române, precum este în specie, de faptele prevăzute de art. 166 c. p. Și nu trebuie a confunda regulile dreptului privat internațional când e vorba de aplicarea de dispozițiuni de drept penal, cari au și trebuie să aibă aplicare generală; a nu aplica art. 166 c. p. pentru că cei căsătoriți ar fi străini, este a amesteca regulile dintr'ua materie într'ua materie unde aplicarea lor nu poate avea nici uă rațiune fără a comite confușiune. (Cass. II, No. 368 din 13 Sept. 95.)

2. Este indiferent dacă persoanele, ale caror căsătorii le a celebrat un preot catolic, erau de naționalitate străină, de ore ce formele legii, relative la căsătoriile civile, fiind de ordine publică, îndeplinirea lor se impune fie cărei persoane, de ori ce naționalitate, și legea penală, fiind teritorială, pedepsește pe toți cei cari contravin ei. Prin urmare, preotul catolic, prin faptul celebrării căsătoriilor unor supuși străini, fără îndeplinirea acestor formalități, contravine dispozițiunilor art. 166 c. p. (Curtea Însăși, II, 22 Iunie 95, v. *Dreptul* No. 76 95.)

Art. 263 c. p.

Dupe art. 263 c. p., elementele constitutive ale delictului de atentat contra pudorei fara violenta sunt: 1) etatea copilului sa fie mai mica de 14 ani; 2) actul material al atentatului, adica un act exterior, si 3) actul imoral, adica faptul sa fie comis cu ideea de obscenitate si cu intentiunea culpabila. Dacã am esclude intentiunea culpabilã, am esclude cel mai principal element al acestui delict si care singur a determinat pe legiuitor de a pedepsi acest fapt, caci legiuitorul nostru a introdus art. 263 dupe art. 331 frances, unde prin codul penal din 1810 nu se pedepsiau asemenea fapte de cât când erau comise prin violenta materiala asupra unui copil, dar observându-se că în societate sunt agenti cari, profitând de neexperiența și slabiciunea de spirit a copiilor de etate mică, le luau consimțimentul în asemenea acte de cari ei nu puteau să-și dea seama de importanta lor, și corupendu-i, îi seduceau, ast-fel ca ei, prin aceste fapte, exercitau un fel de violenta morala asupra acestor copii. În urma, legiuitorul frances, simțind această lacună, a completat-o prin introducerea art. 331, la noi 263. Ast-fel dar, prin introducerea art. 331 frances și 263 la noi, legiuitorul nu a înțeles a pedepsi de cât pe acci agenti cari în comiterea acestor fapte au intentiunea culpabilă de a produce desfrânarea și corupția victimei. Craiova, II, No. 1074 din 1 Nov. 95, v. *Dreptul* No. 77/95).

TABLA GENERALA

DE

MATERIILE CE CONTINE ACEST UVRAGIU

	Pag.
Codicele penal	1—384
Lege asupra gendarmeriei rurale	385—413
Regulament de aplicațiune al legii asupra gendarmeriei rurale	414—555
Regulamentul de cheltueli în materie cri- minală	556—578
Instrucțiunile Consiliului sanitar superior pen- tru autopsiile medico-legale	579—611
Adaos la Codicele penal adnotat	612—615

TIP. «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL, STR. DÓMNEI, 23. BUCURESCI

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ALB-ȚI

DEPARTAMENTUL DE MEDICINĂ